

بەھرام محەمەد

زامەن ڤان دەگولیسروە

رۆمان
www.igra.ablamontada.com

هەولێر ۲۰۱۸

رۆمان

زامه كان دهكولينه وه

به هرام محهمه د

ناوی کتیب	: زامه‌کان ده‌کولینه‌وه
بابه‌ت	: رۆمان
نووسەر	: به‌ه‌رام محممه‌د
پیتچنین	: نووسەر
هه‌له‌چنی	: نووسەر
نەخشە‌سازی ناوهرۆک	: شاخه‌وان جه‌عفر
نەخشە‌سازی به‌رگ	: نامانج نه‌مین
تیراژ	: ۵۰۰ دانه
چاپ	: چاپی یه‌که‌م - چاپخانه‌ی پۆشنییری - هه‌ولێر / ۲۰۱۸
نرخ	: ۴۰۰۰ دینار

له به‌ریۆبه‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان
ژماره‌ی سپاردن (۱۱۱) ی سالی (۲۰۱۸) ی پندراوه

پیشخوړنک

خاوه نى كه لله يه كم دووچاوى زهق و دووگويى قيتى تيدا يه . هر له سهر وه
تا خواره وم هه موو خه سله ته كانى پياو ه تيم هيه ، نه وه هر قسه ي خو م
نييه ژنه كه شم وا ده لئ و به هر ده په نجان نه وشايه ديه م بو ده دا ، خو شم
به تنه ا له دادگا كاندا به شايه تحالئك ده چم ، شايه تحالئ به سهرهاتي ك
كه سالانئك له موبهر پووي داوه .. لاتان گرنگ نه بئ من كيم و كوپى كيم ،
من نه پاله وانى نه و به سهرهاتم و نه كلكى پاله وان ، پولى من له
پشتى په رده وه تنه ا زيندو و كړنه وه و گيړانه وه يه تى بو تان .. من چنده
خو م په پياو ده زانم ، له وهش زياتر كومه لايه تيم و حزم له تي كه ليو نه
هاتو چوئى مه جليس و ديوه خان و كوږو كږوونه وهى هه موو جوړه پياوان
ده كه م ، مي شكيشم ساف و بئ گهرده و هيچ گري و گول و كه لئ و
كه له بهر وخوارو خيچه كى تيدا نييه ، هر كومپيو تريكى بئ فايرو سه . وهك
چو ن له ناويدا تو مارو پاكسووس كراوه . به هه مان دهق و به نه گه چراوى
تيدا دهرده چي ت :

پوړئك چنه د هاورپي كه پي كه وه دانيش تيووين ، مشتمو مگره م بوو ، هر
يه كه و به جوړي ك باسى ژيانى ده كړد ، ژيان به گشتى نهك هر تنه ا
ژيانى تايبه تى خوئ ، يان نهك ژيان ناويك . هه موويان بيو نه تيور سازو
به كه يفى خو يان په وسه ي ژيانيان شه نه با ده كړدو هه رده نه كيان به لايه كدا
ده برد .

يه كي ك له وان به جوړي ك وه سفى ژيانى ده كړدو ده يفه رموو : ژيان وهك
مه نه لئى ساواريه له سهر سي كوچكه ي (بهخت - پاره - هئز) ده كو لئ
و ده بيته دانوله و ده يوين ، هه روه ها نه و ده يگو : هئزت هه بئ ري زت
ده بئ ، بهخت هه بئ تهخت ده بئ ، پاره ش موړه ، موړ لاي كئ بئ
نه و پاشايه . ديارسو بو هر تيوريك دژه تيوريكى دي كه هه بوو . نه وهى
به رامبه رى هه ستايه وه سهر پي يان و لووتى به لووتيه وه نا : نه وه نده به

سادەیی سەیری ژيان مەكە، مەنجه‌لی ساواری چی و‌حالی چی - ژيان
په‌شماله‌، يه‌ك ستوون به‌رزی كردۆته‌وه‌ ئه‌ویش (عه‌قل)ه‌ - هه‌روه‌ها
ده‌یگۆ:عه‌قل هه‌یز په‌یدا ده‌كا، هه‌یزیش پاره‌ به‌ده‌ست ده‌هه‌تی، هه‌یزو
پاره‌ش به‌خت په‌یدا ده‌كهن.

من هه‌چ تیۆریكم شه‌نه‌باو شه‌ن و كه‌و نه‌كرد. ناوی هه‌چ پیتۆل و
بیردۆزكم نه‌هه‌تا. ته‌نها چیرۆكێکی دوورو دره‌ژم بۆباسکردن كه‌له‌ ده‌وی
پاله‌وانه‌كانی ئه‌و چیرۆكه‌ خۆيانم بیستبوو.. هاوپیكانم كه‌ زانییان
ئه‌وچیرۆكه‌ دره‌ژه‌ی ده‌یگه‌رپه‌وه‌ په‌یوه‌ندی به‌ باسه‌كه‌ی ئه‌وانه‌وه‌ هه‌یه‌،ژیرانه‌
دانیشن و گوئیان لیگرتم، به‌لێنیشیان دا شه‌وانه‌ كتلی چای و جه‌زه‌ی
قاوه‌ له‌سه‌ر په‌نگری ئاگری داری قه‌راشكه‌ری به‌رده‌وام بێ. منیش له‌
به‌رئه‌وه‌ی چیرۆكه‌كه‌ زۆر دره‌ژ بوو به‌ شه‌ویك و دووان ته‌واو نه‌ده‌بوو.
به‌چه‌ندین شه‌وو قوناغ به‌ قوناغی چیرۆكه‌ دره‌ژه‌كه‌م بۆ كردنه‌ میۆژو
گوێزو باده‌می شه‌وچه‌ره‌ی ئه‌و شه‌وانه‌ و چۆنم بیستبوو وام بۆ گه‌رانه‌وه‌:

سالی ۱۹۵۳ بوو ټينګليز ماوه يه ک بوو عيراقی داګير کړد بوو. عيراق خاکينکی پر خيږی هه بوو، نه و ليکاو خویننی بؤ پشتبوو. فه رمانږه وايه تی له و لاتهدا بڼه مالهيی بوو، نه و بڼه مالهيه بهخت ياوه ريان بوو، بهختيان له ژير تاجيکی زيرين دابوو. تهختيان هه بوو، تهختيش له ناو کوشکينکی مه زندابوو. کوږی بهر مه مکان، له جیسی باوکی مردووی، له سهر تهختی پاشايه تی وه ک په يکه ريک داندرابوو. هرچی بلایي له و لاتهدا هه بوو: نه نجومه نی وه زيران و په رله مان، پوليس وسوپا، دادوهرو دادگا، سهروهت و سامان و نهوتيش هه بوو. له هه موو ده فوړو شاران، له هریم و ناوچه جيا جياکان، پياوی ماقول و ناماقول نه ندام په رله مان بوون، هيچيان هيچ نه بوون ټينګليز نه و لاتهي به پړوه دهرېدو هه موو شتيک له دهست و مست و ژير فه رمانی نه و دابوو. به غدا پايتهختی نه و لاتهدا بوو، هه موو جوړه پهنګ و په گهزيکی تيدابوو، کوردیش دهنګ و پهنګ و سهنګی هه بوو، له و پايتهخته داپشکی بهرګه وتبوو، کارګيرپو لپيرسراوی گه وره و هزيری پایه بهرزو سوپاسالاری شياوی هه بوو، نه زان بوو لچکه عه باي پزيوی عوسمان پاشای بهر نه ده دا نه گه رنا پاشاشی ده بوو. سهره پای نه وانه مه لای مزګه وتی کولانيک له کولانه کانی گه په کيک له گه په که کانی نه و شارهش کورد بوو. که وي و سهرته ی له بهر دابوو، جوبه و عه مامه شسی هه بوو، به کوردیيه کی په تی و پاراوی لای خو مان ده دواو عاره بييه کی فه سيحيشی ده زانی. نه و مه لازاده بوو که ميک فارسی و تورکيش له مه لای باوکی فيزيبوو، له عيلمی که لام و به لاغه و سهر ف و نه خو له بله بان بوو، ثايهت و فه رموده کانی نه زير بوو، له حينجه يی وشه کاند اهاوتای نه بوو، پووختوش و به مه شرف بوو، دوست و نه حبابی زور بوو، سهروهت و سامان و دايک و باوک و خوشک ويراو که سی نزیکي له و پايتهخته دا نه بوو، نه وهی هه يبوو چهن د کتبييکی ناو حوجره ی مزګه وتيک و باوه شيک خه م بوو. پوژه کانی به نويزو نزاو پارانه وه و پيشنويزو وتار خويندنه وه، گالته و گه پ وده مه ته قی به سهرده برد، شه وه کانيشی هه نديکيان ليی ده بوونه زپه خه ونی چرناو فرنا، هه نديکيشيان ديوو ده عبا. شه وان ته نيایي لولوی ده دا، فريی ده دا، بي هوش ويی ميشک و سه نته ر بؤت شکاو ده پويشت و ده که وت،

ده پوښت و دهگه پايه وه، ده بڼووه په پره سيلكه قوړو ئاوى تټكه لده كړد، له بنمېچى خانووى مالتېك هيلانه ي دروسته كړد، نه و دروستيده كړد لاساريك لټى تټكه ده، ناچار دهگه پايه وه. شه وان ته نيایى بايد ده به ملاو به ولايد ده، ده كه و ته دهشت و دهر گيژ ده بڼو تاكو به يانى نه دهگه پايه وه، شه وان بېرى ده بڼووه چه قوټيه كى ژهنگاوى كول، زه ينى كۆله وار. ده بڼووه كوټريكى شين به ناو داره سووتاوه كاندا دهگه پاو ده سوړپا، بټوړو چلكن و په شه لدهگه پا.

مه لا دوو زامى گه وړه ي له جهرگ و دلى دابو، ناوه ناوه يهك له دواى يهك به نوره ده كولانه وه، ده چزانه وه، ژانيان ده گرت و ده تلانه وه. ده ستي بټو ئاسمان به رز كړده وه وهك بيده سه لاتيك ده ي كړده نووړه نووړده نزايه وه، ده پاراپايه وه. دوو زام، دوو خه مى گه وړه خويان لټزه وت كړد بڼو، ميښكيان دا بڼووه به ر نووكى ده رزييان - خه مى (نيشتمان) و (نيشتمان) نيشتمانى دايك و نيشتمانى هاوسه رى.

شه و پاشكا ديوه زمه ي بيدهنگى چوار ده وړى ته نى هه ستي كړد قورسايه كى قورس سهر سينكى ده گرى، ديسان ده ستي بټو ئاسمان به رز كړده وه و منه منيكي كړد، هه وړه تريشقه ي ده وړونى تاويك بارانى بارانده هه ناوى، هه وړى په ش پهرش و بلاو بڼووه وه و دنيای جه سته ي برينگاندى. كتيبه كى به لاوه ناو به په له پفيكى پر به گوپى خيوانده چرا په شكى ته نيشتى، كورزي كړيو قه قه د بڼووه وه. وهك كه روښكى چار كراوه ي ناو لانه به هه ست و خوست بټوړزا، هه وارو جټنه زه رگه ي باپيران به رى شاشه ي چاويان گرت و به ريان نه دا، بڼووه تيسكه خوريهك به شانې ته ونى ميښكه جالجالو كيه كى خوى دايه ټنا، كه لله ي بوو به ته شى و بايد او پستى، بوو به گلؤله ي (با) - گلؤله ي بابه و هه ليدايه و قه ت نه براه - شه قشه قه و كوټروكه و كولميك موړووى پهنگاو پهنگ و چهند جټيهك په حته لوقم وشه كړوكى كه سك و سوړى شارى خسته ناو چهند كيسه يهك، سوسكه پو پټى لټناو به ريكه وت: نه وانه هه نديكيان بټو به رخه كم، هه نديكيان بټو مندالانى گوندى، به رخه كم كورپه له بو، له ناو زگى دايك دابو به جټمه ټشت، ئيستا هه راقه و خه م په وينه وه بڼووه. ئوخه ي خه په توله كم له وانه يه نه مناسييه وه. كه ده چمه وه نه گه ر له ناو لانكى دابو سهر چاوكه كى لاده دم و حه مايلوكه كه و ده سترازه كى شل دهكه مه وه، دوو سى جار شه قشه قه كى بټو راده وه شينم،

چەند جارێك قەدىلانەى دەكەمەو، گەدى گەدى و چەپان چەپانى بۆ دەكەم دەزىقەتەو، پەنجەكانى قىز دەكاتەو دەست بە چەپلە لێدانێك دەكات ھەر مە پرسە، منیش تێر ماچى دەكەم.. ئەگەر لە ناو لانكیش نەبوو لە باوەشى دەگرم و ماچى دەكەم، ھەندىك لەو شەكرۆكە و لوقمانەى دەدەمى عەمى دەكات. دانیام پرچى بەگروازەى بە خۆم دەچیت، چاوشى قەزوانیە كەتومت دایكەتى.. ھەر لەو كاتەى مائەكەى خۆمانم بەجێھێشتوو لەوانەى ھاوسەرەكەم خۆى و كۆرەكەى گەپانەو گوندى و لە گەل دایك و باوكم نیشەجێ بووین. قەوم وقیلەش چاوەرێمن بەینێكە نەیانبینیوم.

ھەر لەو خەو و بەو شەو گەیشە نزیك گوندى، تۆزێك سەنگرایەو و زیاتر تێفكەرى: نێوان گوندو پووبارەكەى بەرمالان چركەلەن بوو، بەرە و خوارتر چەولگ و زىخەلەن بوو، لەویش بە دواو و تا بەرە و خوارتریش دەچوو نەورایى و سەیناغىكى ھەمیشە تەپ بوو، ناو گوندیش لە بەر پێخوستى خەلك و مەرو مالەتان خۆلە پۆك بوو، بەشى ئە و دیوى پووبارەكەش خاكێكى زەنە كاوى و مەیلە و زىلاق بوو، بۆق و قىزەل و سلەواشى زۆر بوو. قازو قولىنگ و قازقاژە و تیترواسكیش لەو ناویدا پیاوسەیان دەكرد.

مەلا پێى چەقاند و بیری خەست ترو چەتر كرده وە: ھەو ھەونییەى پێ ناوێ ھەر خۆیەتى... بە ھەردوو چاوى ھێلێكى راستى بەرە و شوینێكى پووبارەكە كێشا و خوشپۆیانە پێى گرتە بەر، بە سەر بەردەبازى پووبارەكە پەپییەو: مالى ئێمە سەرپەرگە بوو، سەرى خانووەكەمان بە دارنەسپیندارو كەبەرگىرابوو، وەستا بۆرە ھەردوو ژوورە لایبانیەكەى دواوێ قیناج و لاخوار دروستكردبوو، خەلكى گوندى ناویان لێنابوو- پاقلووەكەى مالى مەلای -ئای وەستا بۆرە خەفەتت چەند زۆرە، لە سەر شەپە سەگێك زەلامێك كۆشت و گوندت بەجێھێشت و لێتدا پۆیشتى، خانووەكەى ئێمەشت سەفەت كرد، چەند پیاویكى خراپ بووى دارو بەرد لە دەستت بە دادە داد بوو، ھەى پوو زەردى دنیاو قیامەت بى وجێى خوشیت ناوەندى دۆزەخ بى، بوو لە سەر قوپانەوێ سەگێك - ھەمە بەردێكى خۆاندبوو تەنگەى - پیاویك بەدەى بەر خەنجەرەن و فەراقى لێبەرى. دەى ھەقمان چیبە بزن بە پێى خۆى و مەپیش بە پێى خۆى.

هەر له و خه و ن و خه ياله دا گه يشته ناو گوندى هه ستيكى ديكه ي راگرت و
 چه قووله ي بيري خوى له پهنده داو زياتر تيژى كرده وه: ديوارى هه وشه مان
 نه زۆر نزم و نه زۆر به ريزيش بوو، چهند پريژىك خشتى هيشكه كه له ك له
 سه ر يه كدى داندرايوون. ياخوا هه مه جيت ناوه ندى به هه شت بى، خشته كان
 به خشتبى ئه و برباوون، له ئيمه سويندو له وى سويند ده يگوت: چۆن
 پارهى له مالى مه لاي وه رده گرم... مه لاي باوكم خه لك خو شيان ده ويست،
 له كيشه كۆمه لايه تيبه كانياندا پدين سپياتى بو ده كردن. مه لازنى دايكيشم
 له لاچه پى ده رگاي هه وشه كۆليتيكى خنجيلانه و چالاوگيكي پر ناوى بو
 مريشك و جووجه له كان ريخستبوو، كه ئيواره داده هات ده چووه بهر ده رگاي
 كۆليته كه، سى چوار جار- تى تى- ليدده كردن و له ترسى دزو حيزو چه قل
 و پوييان له كۆليتي ده كردن و هه تا سه بينى ده رگاي له سه ر داده خستن و
 خشت كليلى ده دا. گۆره سه گيكي مپه مپه كرى گه وره شى وه كو دابه ستي
 دابه ستابوو، له به رامبه ر كۆليتى مريشكه كان سه خۆركيكي بو ريخستبوو،
 چ نان و چه ورايه تى ئه و ماله له خويان زياد ده بوو ده يهاو يشته به رى و
 سه گه كesh شه وانه ده بووه پاسه وانى مال و مريشك و جووجه له كان. دايكم
 له حيسابان زۆر كۆله وار بوو هه موو جار ئه هەر به سوخته پيم ده گوت:
 دايه چهند مريشك و جووجه له ت هيه؟ ده يگوت: كوړم جووجه له كان وردن
 قه ت نه مژماردينه. بو مريشكه كانيش پينج به نجه ي ده ستيكى ده نووشتاندينه وه
 و سى جار به رزو نزمى ده كردنه وه و ده يگوت: پيش په مه زانى پينج و پينج
 و پينجمان هه بوو، به خۆت ده زانى مه لا نه وسنن، هه رله ناو سى چوار پۆزان
 جارنك باوكت مريشكيكى پى له عاردى ده دام و ده يگوت: مه لازن قيره بپرى
 بكه با بو ئيواري به چه لاوى خوى بيخوين به لكو شنگمان ديتنه وه به رى و
 به رگه ي پۆزووه كان ده گرین، منيش قه ت بيدلى باوكتم نه كرد. مه لاي باوكت
 دللى فراوان و چاو تيره خوداش به دللى ده كا، هه تا نه مپوش هه ستمان
 به ناگزيورى نه كردييه و نازانين نه بووه چييه. خه لكى ئه م گونده ش زۆر
 مه ردن و به رامبه ر ئيمه كه م و كو پيان نيه، پارچه يه ك زه وييان پيداوين و
 له بۆمان داده چينن، هه ربه خو شيان به زياره خه له و خه رمانه كه مان له بو به ناو
 ده مينن و ئيمه به س به حازره كى به ره كه ي ده خوین سالانه ش ئه وانه ي زياتر
 له چل سه ر مه رو بزنيان هيه، هه ر يه كه و قليتمان له باتى زهكات بو به

لاوه دهنن، خهريکه بېنه کوته ميگه ليک، به خيوکردن و شوانيه کەشی هەر مانگه ی مالتیک ده بخاته نه ستوی خوی سهره پای نه وهش باوکت لیره بیزاره . کوپم مه لا قورئان خوینه، حوجره یه کی پر کتیبی هیه وسینگی پر، نه وه کو من نییه ههست به خشپه ی پپی پشیلش ده کا . شهوان که پیکه وه ده بین - خو هەر شهوان ده گه یه یه ک، به پۆز له بهرنویژو خویندنه وه و به پیکردنی میوانه کانی یان له مزگوته یانیش له حوجره کە ی خوی - جار جاره هه ندی شتم له لا ده درکتی . نه و شاره زام بووه ده زانی من دهوی خۆم به ده زنی دلیوان قه مامپژ کردوه، وه کو هه ندی ژنان نیمه ده مشرو بئ لغاوبم . باوکت ده یگوت: برا گه وری گوندی مه لایه کی ده وی پۆزانه سهر دانی دیوه خانه کە ی بکات و له ته نیشته خوی دایین و به هه موو راست و درۆیه کانی بلئ نه شه دوو . کوپم، مه لای باوکت پیاویکی سرپوش بوو، جهسته یه کی پر له نه پتی هه بوو، هه موو نه پتی کانی زه مانه، نه وانه ی هه ری که یان کتیبیک بوو، له سهر په قه کانی که لله یدا پیزی کردبوون، تۆزیان گرتبوو، له خوی زیاتر که سی دی نه یخویندبوونه وه . که لله ی ژووری نه پتی کهان بوو، نه و ژووری ته نها یه ک قوفلی هه بوو، قوفله کەش ته نیا یه ک کللی هه بوو، کلله کەش ته نها له یه ک شوین بوو، نه ویش باخه لی خوی بوو . نه و نه پتیانه ی هه ردو لیوی به سهریاندا قه مامپژ کردبوون بقه بوون، نه وانه ی نه ده گوتران، نه وانه ی نه ده بوو که س بیانزانی، نه وانه ی نه گه ر بکه وتوونایه زاری که سانی دی ده بووه هه شر، خوین ده پزا و برا برای ده کوشت، خه لکانیک شوینبز ده کران، زیندانه کان پر ده بوون . ژۆر جار له نیوان خوی و خوای خۆیدا نه و نه پتیانه ی ورد ده کردنه وه، قل قل ئاودیوی ده کردن، له بچوکه وه بۆ گه وره، له بقه کانه وه بۆ هه ره بقه کان، له ترسناکه کانه وه بۆ ترسناکترینه کان ده یژماردن . مه لا له فیته فیتی تووپ تووپه ی هه سکه سکهان به ناگا هات، که له سهرمان و له ترسان دانه ده سه کنان: ئای به نه فرهت بن نه یان هیشته دیشله مه شیرینه کانی دایکم له ناو چایه کە ی مندا به ته وای بتوینه وه و ژانه سهره کهم لایه ن . ئای دایه گیان چهند خۆشم ده ویستی تۆ هەر دایکمان نه بووی، باشتترین و به وه فاترین هاوپی مه لای باوکمان بووی .

دایکم ئافره تیکی به هیز بوو، نه و وا ههستی ده کرد هه موو نه دنامه کانی جهسته ی کارو فرمانه کانی خویان به ته وای جیبه جی ده کهن و هاوکاری و

ھاوسەنگىيەكى پىك وپىك لە نىوانىندا ھەيە . دايكەم لە ناخيدا ھىزىكى
 لەپادە بەدەر تووانايەكى بىن سنور ھەبوو، بەو پەرى دلنبايەو دەيتوانى
 ھەر شتىكى بوئ بىكات، ئەو لە ھەر شانەيەك لە شانەكانى جەستەيدا
 تەوژمىكى خوئىنى گەش ھەبوو، ھەست و سۆزى متمانە بە خۆکردنى
 پىدەدا، بپوا بە خۆکردن بە درىژايى تەمەنى لە گيانيدا چەكەرەى كردبوو،
 ئەو بەبىن ھۆ توورە نەدەبوو، ئەكەر بە ھەر ھۆكارىكى نابەجىش توورە
 بووايە ھەر ئەوچرگەيە و ئەو دەمەبوو، ئەو توورەيى و ھەلچونەى بە
 فويىك بە بايدەدا و نەيدەكردە ژەھرو نەيدەخستە ھەناوى خۆى، سەرنج و
 راي ھەموو كەسىكى بە سىنگى فراوان وەردەگرت، درىژەى بەگفتوگويەكانى
 نەدەداو چەند و چۆنى بەدوادا نەدەكردن، ئەودەيگوت: كىشەكانى خەلك بە
 من چى خويان چارەى دەكەن، بىكەن نەيكەن ھى ئەوانە بە من چى؟
 كەس بىر لە كىشەكانى من دەكاتەو . نەخىر ئەگەر كىشەكانم گرد بن
 ئەوان دەيكەنە چيا، بەلام من كوا كىشەم ھەيە، پارووەنانىكى پەق و گۆلمە
 ماستىكى ترشام دەست كەوئ شاژنم، شاژن چيە؟ لە ترسى خەلكەكەى
 خۆى نەوەك بىكوژن، وەكو مشك بۆ ھەر كوئ بپوا گوئى قىتە . سوپاس
 بۆ خوا نەخۆش نيمە و پىويستيم بە دكتوران نيمە، نەخۆشيش بىم ناچمە
 لايان . گورىسكىشكانىم پىدەكەن، گورىسەكانىشيان زۆر درىژە و كۆتايى ناين،
 ئەمىرۆ بۆ سەبەى وەرەو درىژە دەكىشنى، نەخۆشيبەكت لى دەكەنە سى و
 چوار . بۆ نەخۆش بىم ئەوەى خەم بىن لەكەللەمدا نيمە، ئەوەى دويىن پۆى
 بە - با - م داو سەد بەردم بە دوادا ھاوئىشت، كىرى ئەمىرۆش بە قوونى
 سەبەى، ھى سەبەينىش بە ھى دووسەبەى و بەمجۆرە ھەتا مام . ھەموو كە
 سىكىش دەمىرى بۆ خەمى لىبخۆم زۆر بخۆى و كەم بخۆى، چ لە كۆشكىك
 و چ لە كەلاوہيەكدا بژى ھەر دەمىرى، مردن براگەورەى ھەموومانە . مادام
 ھەموومان دەمىرىن و ھەمووشمان تەنھا دوو گەز جاوى سىپى دەكرىتە كفنمان
 و وەكو يەكدى دەخريئە ناو گۆپى تەنگ و تارىك بۆچى خەمى لى بخۆم .
 خەم و جفارە بكوژن، چاك نيمە جفارە دوور مەودايە تا زۆرى لى نەخۆى و
 بە ناو سال ئەكەوى كارت لىناكا، خەم وانىيە كە مەيكى لى بخۆى گىژو
 وىژت دەكا، زۆرى لى بخۆى شىتت دەكا، سىس و پىووت و لەپو لاوازت دەكا،
 پەنگت دەكاتە ھەنارى زەرد .

مه لا قسه كانى دايك و باوكى نهوى له بيرى ما بوو سهر له بهر
 گيږايه وه، كوته كوتى هه ناوى دامركايه وه... به لام كه سيك با هر مه لا
 بيت، با دكتوراي له فله سهفه و دهرووناسيشدا هه بيت، هه رچى بيت،
 هه ركى بيت نه گهر كوليك خه مى له پشتى خوئى باركرد بيت، چوئن به
 گيږانه وهى نه و گولمه يادگار ييه تالانه واز ده مي نيئت، بيگومان واز ناهي نيئت،
 ئى بؤ واز بهي نيئت؟ نه وه نيه شه وان خه فته قورقوراي گهى ده گرى،
 ناچار خوئى به هه موو لايه كدا دها بؤ نه وهى نه خنكى، بؤ نه وهى له و
 چر نوو كه په شان هى خنخاگه يان گرتووه پزگار بيت، بؤ نه وهى هه موو شه وئ
 يه ك قومه نه فسه، يه ك پشه هه وا به گه روويدا بچي ته خواره وه، له
 پيناو نه و توزه هيوايه، بؤ كه ميك فه راموشي و ئاسووده بوون. بووه
 په په سيلكه ي به هاران هيلانه ي كونكريتى له نيوان ده ستهك و كاريته كانى
 بنميچه ي ژووره كونه كيان دروست كرد، به باله مهقه سيبه كانى له ناو
 هه واو بوشايى ژووره كدا مه لى كرد و هه موو كون و قوزينه كانى پشكنى.
 هه موو يادگار ييه كانى چند سال له مه و بهرى له تاخچه و هه رزازه و
 ده لاقه و بوخچه بووكينه كى ناو سندووقه داره كى خوئى و هاوسه ره كى
 به رجه سته كرد: هه رته نها بؤ شه ويكيش بيت بگه رابوو مائه وه ناو نه و ژووره ي
 سته مكارىك داگيري كرد، كليلى سندووقه كه يم له لايه، كراسه بووكينه كه يم
 ده رده هينا تيرتير بؤنم ده كرد.

مه لا كونه داسى كولبووى بيرى هه رچه نده ده مى چه ور ده كرد و له
 هه سانى دها، قرشه ي ويست و ناره ژووه كانى نه ده بپي: خانوويكى به سه ري كدا
 بووخاوى ماته مبار بشيگه من ژووره كى خومان نادوزمه وه. بيژكه يه ك له
 ناو ميشكيدا به دواى ده رفته و په نجه ري كى كراوه دا ده گه را لى ده ريان
 بيت بؤى نه ده په خسا: كه واو جوبيه و عه مامه كه م فرته ده دم ده چمه ريزى
 نه و گروه چه قوكيشه چه ته گه ريپانه ي نه م شاره يان هه راسانكردووه، نه و
 به سه ر هاته ميان بؤ ده گيږمه وه و داواى هاوكاريپان ليدكه م، مه گه ر هر
 نه وان بتوانن يارمه تيم بدن.

سه رى بيووه مه نجه لى كى ره ش به بئ ساوار له سه رئاگريكى گه ش ده كولا،
 ناوچه وانى له گرځيپان قه د قه د ببوو، كونترولسى له سه ر ميشكى نه ماو
 له پير سه رى وهك گاشه به رديك به سه ر سه ري نه كيدا به ريووه وه. نه و نه ده ش

نه شه ویک و نه دووان و نه ده، به لکو چهند جاره ی دهیان مه لا نه وه
 حال ی بوو، به لام جار جاره ش له شه وه بئ مانگ و نه ستره کاند ا که چاو
 چاوی نه ده دیت. نه و له سه ر پشت پالده که وت و گورزه یه ک رووناکی
 ده بین ی. به سواری نه پو للو ی وره یدا به ره و نه و پارچه رووناکیه ی ناسمان
 سه رده که وت، چه پکیک بیرو که ی نه ندیشاوی ده چنی و تیر بو ی ده کردو
 مه ست ده بوو، رومانسیه ت ده یگرت و پوویاری یادگاریه کانی و پولیک چیروکی
 خو ش به سه ر لیوه کانی دا به خو پ ده هاتنه خواره وه. فشاری خوینی - به
 هه مان نه و خیراییه ی که شه وانی پیشتر به رز ببووه وه - نه و جار
 ده هاته خواره وه، به ره به ره خوین له ده هاره کانی دا فیچه یان ده کرد و له
 ژیر پیستی پوخساری دا ده زان، ده م و چاوی ده بووه ته ماته یه کی خو پ پری
 سوور هه لکه پای. شه ویک خوشی به م جوړه له نیوان ده یان شه وانی
 مه رگه ساتی دا، بو مه لای هیوا به خش بوو. خه ونیک موژده در له نیوان
 ده یان خه ونی توقینه ر ژیا نی نو ی ده کرده وه. شه و ی له شه وه دلخو شکه ره
 ده گمه نه کانی دا، خه ونیک ده گمه نیش به سه ر پشتی - با - به ناو (به غدا)
 یدا گه راندی و سووراندی. نه فنه دیه کی چاکه ت و پانتو ل له به ری ملیچ
 له مل سه رنجی راکیشا، لی ی چوه پیش: نه و نه فنه دیه زوړ خاوین و
 خاوه ن شکو دیاره پیویسته بیدوینم: نه م کاته ت باش نه فنه دی. نه م
 کاته ت باشتر به ریژ. نه فنه دی وه لامی مه لای دایه وه.

به ریژ ده کریت یه کدی بناسین.. مه لا به نه فنه دی گوت.

_ به لئ، به لئ چو ن نا کریت، نه گه ر ده ته و ی بمناسی و بئناسم من هاوړی
 ره ش و پووت و پیخوا سم، خاوه نی چه کوچ و داسم.

نه فنه دی ناسنامه یه کی تاییه تی له باخه لئ خوی دهره ینا، نه م دیو
 نه و دیو پیگردو نیشانی مه لای دا: فرموو سهیری بکه نه وه چه کوچ و
 داس نییه؟ بیگومان ده زانی چه کوچ بو چیه و داسیش هه روه ها، نه م
 ناسنامه یه خاوه نی هیه هه ریانگی بکه ین ده مانگاتن، ناسنامه یه کی له م
 جوړه ش بو تو دروست ده که م وه ک من له باخه لئ خوی دابن ی.

مه لا تیچاویکی دابو ی و خویندبوویه وه، به نه فنه دی گوت: من مه لام مه لا،

قورئان خوین و مه‌لای مزگه‌وتم، ئه‌وه بۆ من ده‌ست نادات.

__ باشتريش، خو تۆ تاکه مه‌لا نیت بيبه خاوه‌نی ئه‌م ناسنامه‌یه، هه‌زاران مه‌لاوده‌رویش و جوتیاری هه‌زارمان هه‌یه هه‌لگری ئه‌م ناسنامه‌یه‌ن، بۆ نا؟ ئه‌وانیش ده‌زانن هه‌رچاو قوچانتيکی ماوه، سوخره و بيداديان له‌سه‌رلا ده‌به‌ین و ده‌یانکه‌ینه خاوه‌ن زه‌وی و زاری خۆیان.

هه‌رچه‌نده گه‌رده لوولی مشتومرێه‌کانیان دپک و داری له‌گه‌ڵ خۆیدا هه‌لگرتبوو، به‌لام ئه‌فه‌ندی کۆلی نه‌ده‌داو هه‌ر به‌رده‌وام بوو: ئی هاوپی ئینجا کیشه‌که‌ی خۆتم بۆ باس بکه.

__ ئه‌فه‌ندی چیت بۆ باس بکه‌م؟! هاوسه‌ره‌که‌م و کۆریه‌له‌که‌ی ناو زگی...

__ به‌سه به‌س تیتگه‌یشتم، هه‌رکه‌سه‌یرم کردی زانی‌م که‌سیکی خۆشه‌ويستت له‌ ده‌ستداوه، بۆیه وه‌ک پلینگتيکی بریندار په‌فتار ده‌که‌یت. ئه‌و به‌سه‌ره‌اته‌ی تۆ به‌ مانشيتتيکی گه‌وره له‌پۆژنامه‌که‌ی ئیمه نووسراوه (به‌سه‌ره‌اتيکی دلته‌زین)، دواتر وه‌رلام پیت نیشان ده‌ده‌م.

مه‌لا بئ چهندو چۆن هه‌ر- ده - په‌نجه‌کانی قیتکردنه‌وه مۆر بکات، له‌ گه‌ڵ جووله جوولکردنی، ده‌ستی به‌ چرا ره‌شکه‌ی ته‌نیشتی که‌وت، بووه ته‌قه‌ته‌ق و به‌ئاگا هات، به‌ تووپه‌یی هه‌روو ده‌ستی به‌رز کرده‌وه: خودایه ئه‌مجاره ناهیتلم خه‌ونه‌که‌م لئ بیهته هه‌لم، با هه‌ر مه‌لاو مه‌لازاده بم، نان ئه‌و نانه‌یه بیکه‌یه پاروو بیخۆی. به‌ دوا‌ی ئه‌و ئه‌فه‌ندییه‌دا ده‌گه‌ریم هه‌تا ده‌یدۆزمه‌وه.

پارچه هه‌ورتيکی سپی ئاوس به‌ کزه بایه‌کی کز، به‌ ناو جه‌سته‌یدا گه‌را. نه‌رمه بارانتيکی بارانده ناو که‌له‌ی، چهند دلۆپه ئاوێکی سوپری گه‌رم له‌ کۆده‌ره‌ی مێشکی ده‌ریوون تک تک به‌سه‌ر ئاگری ناخی ده‌پژان و ده‌یانکۆژانده‌وه، خه‌نیلکه‌یه‌ک پوخساری سوور هه‌لگه‌پاند: بیرم سواری جۆللانه‌ی مێشکم بووه و به‌رزو نزم ده‌کاته‌وه، یان ده‌رده‌چم یان تیده‌چم، سواری ئه‌سپی که‌ حیلی وره‌م ده‌بم به‌ ده‌شت و کێواندا، به‌ دۆل و بیاباندا، به‌ که‌لینه شاخاندا ده‌گه‌ریم، به‌سه‌ر به‌رز په‌رداندا باز ده‌ده‌م، سواری پشتی - با - ده‌بم و به‌ ناو هه‌وراندا ده‌پۆم، ده‌بمه تیشکی خۆر سه‌ر به‌ هه‌موو کون و که‌له‌به‌ری مالاندا ده‌که‌م. ئه‌وه‌ی بینیم خه‌ون و زپه‌خه‌ون نه‌بوو، زینده خه‌ون بوو، وازناهیتم ده‌یدۆزمه‌وه، ده‌لین-ئه‌گه‌ر

له باران ترسای بړو بهری و خوتی پښ ته پیکه - قه له ره شوی خه مه کانم له هه ناوم پووش و په لاشی داناوه و له سره هیلکه کانی کورک بووه، نه گهر لیتی تیکنه دم هه ر پوژهی فخر خپه ک ه لده هیتنی، نه گهر به و نه فهندیبه فریاد په سه نه گم، من له به ردم نه هه نگی ترسدام نه مړو نا سبهی قووتم ددها، که واته بو توله سندنه وه پښو یسته هیزیک پشتم بگرئ، چونکه هه میسه نه وهی به هیزه سرده که ویت، نه و تاوانباره ژیانلی له خوشه ویستری کسلی من دزی، نه و ویزدانی نییه - خودا گیانی ک ده به خشی چوڼ ده بیت مړو ف له ناوی به ریت - هه رگیز ناوه ستم ده بی خاوه نی نه و چه کوچ و داسه بدو زمه وه، با مه لای مزگه وتیش بم، مه لاش مړو فی خواجه، وهک هه ر مړو فیک ئیسقان و خوین و گوشته . له و ژیانده هه ر که سه و قاره مانیکلی هه یه، قاره مانلی منیش نه و نه فهندیبه یه، به لئ نه و نه فهندیبه یه - بو نه وهی بتوانی سهری خوت بخوریتنی ده بی نینوکت هه بی - نینوکی منیش نه و نه فهندیبه یه .

که میک نارام بووه وه، په رده ی پتلوه کانی داخران و هه ر دو چاویان داپوشت، له پړو له چنده چرکه یه کی خه وه کوتکه یه کدا ده نگیک زور به میهره بانیه وه . وهک نه کته ریکی شاره زه کوتایی به فیلمه که ی پشتری هیتا، دایکی نه وهی له میشکیدا بوو هه لیرشت:

کوړم .. له وانه یه ده رفه تیکت بو بره خسئ و به ریکه وت له باوه شلی به ختی به خته وه ریک به سیته وه، پوچی هه موو ژیاوت به په تیکه وه ده که ی . هه ولېده خوت به قه دو بالای به رزی دار نه سپینداری به ختی نه و به خته وه ره هه لواسی یان ده رده چی یانیش تیده چی . مه رج نییه له ده ستدانی هاوسه ریک، مندالیک، سامانیک هیمای به ده ختی بیت، په نگه بیتوه ژنیک ده رگای خیرو خوشیت بو بکاته وه، ده کړئ که سیکلی نزیکت کلیلی کردنه وهی نه و ده رگایه ی له لا بیت . کوړم خودا هاوسه رکه ت به شهید ده نووسئ و جیی ناوه ندی به هه شته، چیدی چاوه رپی مه که واخه ریکه ته مه نت به سر ده چیت، چ زوره ژن زوره لیقه دپاوه که ت نوئ بکه وه .

دوو شهو، دوو خه ون له هه موو خه ونه کانی دیکه ی زیاتر له میشکیدا چه سب بوون - خه ونی نه فهندیبه خاوه ن چه کوچ و داسه که و، نه و شه وهی دایکی له خه ونی بینلی .. خوی به دوو لقوکه ی له رزه کی داری نه و دوو خه ونه دا

هه‌لتەك هه‌لتەك شوێنكردەوه .. هه‌ستایه‌وه به‌ په‌رداخێك و دووان ئاو، مێشك و چه‌سته و هه‌ناوی خۆی فێنك كرده‌وه . بیری به‌ ده‌وری مزگه‌وت و ده‌ورو به‌ری خه‌ست بووه‌وه: ماوه‌یه‌کی زۆره له‌ كونی ئەم مزگه‌وته گرهمام، قرچی قرچی كه‌ رماو بۆن قیرپی ئەم شارە تاوگانوگێژیان كردووم .ماوه‌یه‌کی دی لێره به‌یتمه‌وه ده‌بمه‌ داری سووتاوی په‌شه‌لگه‌پای . نه‌گه‌رچی خه‌لكێك لێره ده‌مبینن له‌وانه‌یه ئیره‌ییم پێ ببه‌ن . بۆ نا؟ مه‌لای ئەم مزگه‌وته گه‌وره‌ و خاویتم، خووشم رێك و پێك و پرخوړو پرگوشته‌ و پوشتهم .

پریق پریق له‌ پریقێ پێكه‌نینی دا: به‌ ناو شان و مه‌ستوو، هه‌ر باربه‌ندیكم گه‌ره‌كه‌ ته‌نگه‌م پێ ببه‌ستم، كه‌ ده‌پۆم په‌ پسی پێم خه‌لكی هه‌رچوار ده‌ورم سه‌رسام ده‌كات، توژێك پرچم بۆز بووه ئه‌وه‌ش به‌عه‌یب ناچێ و نیشانه‌ی وبقاره . ده‌یان موسلمانێ خواپه‌رسته‌ پێنج فه‌رزه له‌ كێبڕكێدان بۆ ئه‌وه‌ی بگه‌نه‌ پۆلی په‌كه‌می نوێژكه‌ران و له‌ دواوه‌ی من نوێژیان دا به‌ستن .پۆژانی هه‌ینیش خه‌لكه‌كه‌ وه‌ك میرووله به‌ره‌ و مزگه‌وت رێچه‌ ده‌گرن و مزگه‌وت مۆنجه‌ی دێت، به‌بێ ده‌نگی گوێ له‌ وتاره‌كانم ده‌گرن .. به‌لێ به‌غدا شاریکی گه‌وره‌یه‌ خه‌شاماتیکی زۆری تێدايه‌ و جمه‌ی دێت، پیاوی خوا ناس و باشیشی زۆره‌ رێزم ده‌گرن، به‌رده‌وام داوه‌تم ده‌كهن و ناھیلن ده‌ست له‌ باخه‌لم بنێم، سه‌ردانم ده‌كهن و ده‌یانوه‌ی غه‌ریبیم له‌ بیر بیه‌نه‌وه - خه‌جی عه‌بۆش - ی ته‌نیشته‌ مزگه‌وت و - عه‌م زه‌ ید - ی دراوسێی و هه‌رسێ چوار دراوسێكه‌ی ئه‌ولا تریان و - خه‌جیه‌ فه‌تحیه - ی بێوه‌ژن و ئه‌وانه‌ی به‌رامبه‌ر مزگه‌وت و دراوسێكانی ئه‌ملاو ئه‌ولای و چه‌ندی دیکه‌ش زه‌كاتی ماله‌ی خوا ده‌رده‌كهن و منیشی لێ بێ به‌ش ناكهن، به‌و كه‌واو سه‌له‌تیه‌ بۆ هه‌ركوێ ده‌پۆم به‌ - موللا هات موللا هات - پێشوازییم لێده‌كهن . به‌لام من وا هه‌سته‌كه‌م نه‌گه‌ر سه‌د سالی دیش له‌و شاره‌ بم هه‌رغه‌ریبیم .

بیردانی خۆی كۆلییه‌وه و به‌ ته‌واوی پشكنی، خه‌ونه‌كه‌ی شه‌وی دایکی هاته‌وه‌ یاد . به‌ ده‌ورو به‌ری بێوه‌ژناندا گه‌پا: (فه‌تحیه) ژنیکی چاوتیرو به‌رچاوه‌، شازنه‌ نه‌ك گه‌مه‌، به‌كه‌لافه‌ت و تێكچه‌قیوه‌، ماشه‌للای لێبێت شاقه‌لێکی هه‌یه‌ ده‌لێی دارئه‌سپینداره‌، پووی سپی بیت ئه‌سه‌ره‌ی خوین شیرینی زۆر كراوه‌ی پێكه‌، هه‌رخۆشی زۆر پووخواش و كراوه‌یه‌، فامیده‌ و

قسه پهوانه . بهسته زمانه ی له به هاری ته مه نیدا نه ستیره ی - نه ختیری
 - به ختی کوژایه وه و لینی تیکچوو، هیشتا به به ریه وه ماوه، کچیک وکوړنکی
 ژیکه له ی یهک له لوی یه کدی هیه، هه رووکیان له خه منی ده رچوونه،
 خوا هه لئاگرئ روحی له سه ر سه ریا نه . نافر ده تیککی چاو له ده رو زور بیژو
 هه له وه پو پاشدوو نییه، خواناس و به حیاو حورمه ته، له جل و به رگیدا
 پوښته یه و به ده لینک شوړه کانی لای خو مان ده چیت، مه گه ر بؤ سه ردانی
 خزمان نه بی نه گه رنا برها ناکه م له ماله وه ده ریچن، قه تیش نه مبینیوه و
 نه مبیستوه ونه مزانیوه زگورتی و پیاوی خراپ و چاو حیز سه ردانی بکه،
 یان به ده ورو به ریدا بگه رین و مؤزه مؤزی به نوادا بکه. بؤ پاوینژ
 پیکردن و ناموژگاری وه رگرتن له من، جار جاره له گه ل کوړه توبه ره که ی
 سه ردانم ده کات و به شه رمه وه له لام داده نیشی. نه و نیستا له سه ر
 ده ست و مستی خو یه تی، پیاوه که ی چند مانگیک له مه و به ر، شه ویکي
 درهنگ دارو ده سته ی پاشا به فیتی په گه ز په رستان لینی بوونه چه ته
 و پنگر، ده رگای مالیان لیگرت و دایانه به ر قونداغه ی تفه نگان و قونکی
 ده مانچان و هه ناویان پساند، هه رچی پاره و پول و زیرو زیوی له مالیاندا
 هه بوو بریدیان و به نیوه مری به جیبیان هیشت، ژان له هه ناوی بووه مارو
 پیوه یدا، پیوه دانیککی نه وتو نه بهیشت پهل بکوتی. هه تا (فه تحیه)
 خه به ری دامی و من گه یشته سه ری، خودا نه مانه تی خو ی لیوه ر
 گرتبووه وه. پیاوه که ی سه روه و سامانیکي زوری کوړد بووه وه هه مووی له
 دوی خو ی بوبه جیهیشت. (حه جی که ره م) ی هاوسه ری (فه تحیه) پیاوینکی
 پیاوانه و مه رد بوو، هه ویری هه راته بوو له گه ل قوزه لقورتیش ده گونجا.
 له بنه په ته وه له کورده فه یلیه کانی شاروچکه یه کی پوژه لاتی به غدایی بوو،
 باوک و باپیرانی به ر له هانتی ټینگلیز، نه وان هاتبوونه نه م شاره و نه م
 خانوه یان کریبوو، هه رله باپیرانه وه زور کاسب بوونه و سامانیکي زوریان
 پیکه وه ناوه .. حکومتی عیراق له به ر چند هو یه ک په گه زنامه ی عیراقی
 پهن نه ده دان. (فه تحیه) سه رقاله و پیویستی به پیاوینکی باشه ناگای له
 خو ی و سه روه و سامان و مندا له کانی بیت.
 نوو سن جار هه ستاو له شوینی خو ی دانیشه وه، ده ویست زهینی له
 سه ر (فه تحیه) لابه کوئی لانه ده چوو، زهینی ببوو قیرو بنیشت پیوه ی

نووسابوو، گرناگهی لیداگرتبوو وازی لیندههیتنا: گریمان ئه و بیوه ژنه حه زیشی له میردکردنه وه بیته، بپواناکهم ئه و جوړه پیاوهی ئه و دهیه وئ به ئاسانی بۆی پیک بکه وئ، له وانه شه بۆی پیک بکه وئ و هه ر خۆشی له قه ی لیبدا، دلی به روه ست نایئ ئه و دوو منداله باخۆش و فهراقه بووهی خۆی بداته بهر په حمه تی هه موو زپیاوکیک، که له وانه یه هه ر ته نها له بهر خاتری سامانه که ی بیخوازی، میرده که شی زۆر خۆشده ویست وابه ئاسانی له بییری ناکات. ئه و ژن و میرده وه کو دوو کوتری نیروه مئییه، هیلانه یه کی خنجیلانه یان له سه ر لیستیکی پر پووش، ماوه ی چهند سالییک گمه گم و بووغه بووغی خویان تیکه ل کردبوو.

ئاخیکی زۆر گه رمی له هه ناوی خۆی کرد: چاک نییه ئه و پیاوه مه رده چهند سالییک به ری عیشه پیروژه که ی چنی و چهند ستویکی لاسۆری له دوا ی خۆی به جیته یشت. من نه چیم دی و نه هیچیشم بۆکه س پیکرا له دوا ی خۆمدا بیگیژنه وه، زه وییه کم به ئاره قه ی ناوچه وان ده ستکه وت، کیلام و تۆم کردو ئاوم دا، بووه قه رسیل و ته باره و هاته به رداس، له پر ته زره کوت و قه لداسیان کرد، ده زانم ده شمرم زلکه گیایه کی سیسی هه لوه ریویش بۆ که س به جیته یتم، بۆ کی به جیته یتم؟ تازه پۆی !! ده ی با ئه وه نده بیرم سه رقال نه که م، بیرم هیتستا زۆر کول نه بووه، عه قلیشم له جی خۆیه تی، ده مینیته وه به خت و ناوچه وان.

مه لا ئیره یی به و کوپه برد که له مزگه وت هه واندبوویه وه: ئه و کوپه ی ماوه یه کی زۆره له لامه، له بهر هه ژاری و نه داری هه واندمه وه، ئه وه نده هه ژاربوو پینه ی په نه گاو په نگ به رو پشتی شه روا له که یان کردبووه په نگاله . ئیواره دادئ نانه که ی ده خواو پالده که وئ، یه که سه رخه و ده یکاته ترمیکی وشکبوو، تا به یانی چرچه ی ناکات، له خه می ئه و عه ره بانه یه ی زیاتری نییه، که پۆژانه چهند عانه یه کی پئ په یدا ده کا .

رۆژنیک-یان راستەر بلّیم، چیشتهنگاویکی زوو- ژنه بهغداویهکی تیکسمرای سۆرمسی بهر گوزیدهی لهخۆ خهفتی، بهلەک و باهو وهک پیفۆک سپی، بالهقینتیکی له پووش و نهرمه ههسیر چیتراوی پهنگاو پهنگی به دهستی راست و، جانتایهکی بچوکی مۆرووداری به دهستی چهپهوه گرتبوو. پشتی خۆی لهگهڵ بالولکیکی چهقیوی ئهوانه کردبووه پکه و ببووه پاسهوانی ههندی کهلوپهل، کهله و بازارهی کرپیوون. ژنه چاری بهملاو بهولادا دهگیرا، له پر دیمه نه سه رنجراکیش و ئاسنکیشیه کهی عه ره بانجیهی کهی شهروال له بهرو خورت به هیز په لکیشی کرد، چه ند ههنگاویک بالولکه کهی به جیهیشته، به بن چه ندو چۆن و مشتومر پارێکرد کهلوپه لهکانی بو بگهیه نیتته مالهوه، ژنه پێشتر نهوهی دهزانی که هه ر میله تهو تایبه ته ندیهی خۆی هیه، بۆیه هه ر خۆشی بهخۆی دهگوت: گرنگترین ئهوانه تایبه ته ندیهی له هه ر میله تیکدا هیه زمان و جل و بهرگه، کورد به شهروال، عه ره بیه به عه گال ده ناسرینهوه. نهگه رچاوم درۆم لهگه لدا نهکات و ئه م کوپه عه ره بانجیهی به دیمه نی خۆی به سه هوم نه بات، بێگومان ئه م کوپه کورده، به شهرواله ده لینگ ته سه که کهشی ده رده که وئ سۆرانییه نهک بادینی. روخساره سپیوازییه کهی و چاوه برۆشی به گه رمه سیریه کان ناچیت: خودایه به دلّی من بکهی، چۆن مه زه نده کرد واده ریچن، مرقۆی ئازاو مه رد و ساده و ساکارو به وه فان. ئه و له لیوازی شه قامه که و ئه ویش له پێپێ ته نیشت شه قامه که شان به شانی یه کدی پۆیشتن. ئه و به زمانی عه ره بی و ئه وی دیش به و شپه عه ره بییهی ده زانی یه کدییان نواند. ژنه بهر له وهی ئه و بدوینن نیو هه نگاو خۆی دواخست، هه رله ته وقی سه ری تا پاژنه ی پێی دایه بهر نه شته ری چاوی. چاوی به قه دو بالا و پوخساریدا گیرا: دوو برۆی چپی لیکدی نزیک، سمیلکی پان و پری وهک که وانه کوور، سه رو که لله یه کی پته ووازیکی به هیزی هیه، پیتناچیت ته مه نیککی نۆریشی هه بیته. چاوی له سه ری لابرده و سه یری ئه ملانو له ولای کرد: باجیتر ته ماشای نه که م هه ره که ده لێن- ئه گه ر به ته ماشا کردن بوایه ئه و پشیلانه ی سه یری گزشت ده که ن ده بوونه قه ساب- ته نها به سه یرکردنیککی سه ربییی نۆر

زه‌حه‌ته بتوانم ته‌م‌نی بخوینمه‌وه، وا پیده‌چیت پوخساری چه‌ند سالتیکی له ته‌م‌نی شار‌دییته‌وه.

سه‌ری بۆ ئاسمان به‌رز‌کرده‌وه: خودایه ئه‌رک‌یک مه‌خه‌ره سه‌رشانم نه‌توانم هه‌لیب‌گرم...

هه‌ردوو لی‌واره په‌م‌ییه داخ‌راوه‌که‌ی ده‌وی جولاند و به‌و به‌ره کوردیی‌ه‌ی ده‌یزانی چه‌ند دانه گه‌وه‌ریکی لی‌که‌وت: _ ته‌م‌نت چه‌نده؟ ژنه به‌کوپه‌ی گوت.

کوپه ئاوی لی‌دایه‌وه و دانه گه‌وه‌ره که‌وتوه‌کانی ژنه‌ی هه‌ل‌گرت‌وه: به‌ته‌واوی نازانم، ته‌نها شه‌وه ده‌زانم که‌هاتمه ئه‌م شاره چوار سال بوو خۆم ناسیبوو، سێ سالی‌شه لی‌ژه‌م، سێ و چوار وابزانم ده‌کاته‌هوت، شه‌وه‌ی خۆم ناسی و شه‌و پۆژه‌ی خۆم تییدا بسمیل کرد، هه‌ردووکیانم به‌ته‌واوی له‌بیره و قه‌تیش له‌بیریان ناکه‌م، پاستیت ده‌وی شه‌وه‌که‌یم پێ خۆش بوو، به‌لام پۆژه‌که‌ی نا. چله‌ی زستان بوو، شه‌وه سامال بوو تفت به‌او‌یش‌تبووایه ده‌ییه‌ستا، شه‌و تک تکه ئاوانه‌ی له‌سوانده‌ی خانووه‌کان تکابوون، به‌رله‌وه‌ی بکه‌ونه سه‌ر زه‌وی هه‌ر له‌هه‌واوه سه‌رما به‌ستا بوونی. زه‌وی و دارو دیوار ته‌پسوون، له‌ناو هۆلیکی له‌قوړو خشت دروست‌کراوی گه‌وره‌ی پێ له‌بۆنی قشپل و گنجی ده‌ورو به‌ری دونگی مه‌پان، بۆ پاسه‌وانی کردنیان خۆم له‌ناو قاپوتیکی خوری لوول دابوو. مه‌په‌کان و مۆل بیوون مشک‌یک، می‌رووله‌یه‌ک به‌نیوانیاندا نه‌ده‌چوو. برکی مه‌پان گه‌رمه، گه‌رمایه‌تییه‌که‌ی شه‌وان کاری له‌منیش کرد‌بوو، دوا‌ی ماوه‌یه‌ک ئاگام له‌خۆم نه‌ماو خه‌وتم.. هه‌نده‌ی نه‌برد ژن‌یکی پووخۆش - نازانم کچ بوو یان ژن - به‌بێ له‌ده‌رگادان لی‌م هاته ژوره‌وه، ده‌تگۆ دیبووم و نه‌مدی‌بوو، ده‌مناسی و نه‌مه‌ناسی، شه‌رم لی‌ده‌کردو نه‌مه‌کرد، ده‌ترسام و نه‌ده‌ترسام. شه‌و بێ شه‌رم و بێ ترس بوو، قه‌یلانه‌ی ده‌کردمه‌وه و پرایده‌په‌پاندم، کلاو شار‌کیی له‌گه‌لدا ده‌کردم، چاوی پیده‌چو‌قاند‌م، کلاوی خۆی له‌ناو لنگانی من ده‌شارده‌وه، پشت‌ه‌ره‌قی و لنگه قوچیمان ده‌کرد، شه‌و شار‌ه‌زابوو من به‌که‌م جارم بوو شه‌و جو‌ره یاری‌بانه بکه‌م، نه‌مه‌زانی زۆر په‌له‌م ده‌کرد، لووله‌ی مه‌سینه‌م ده‌خسته ناو لنگانی و ئاوم پێدا شو‌په‌ده‌کرده‌وه، که‌چی که‌له‌خه‌وه ستام ئاوه‌که‌م هه‌مووی به‌خۆمدا‌کرد‌بوو، ئاو چ ئاو ده‌تگۆ

شیلە ی شه کرایی په یته، به جۆریک به ده ریپکه مه وه نوو سابوو به ئامان و زه مان لیتی نه ده بووه وه، که بیرم کرده وه زانیم چیم به سه رهاتوه، نه وانه ی له من گه وره تر پیشتر وایان به سه رهاتبوو، بۆم گێرانه وه نه وانیش تییان گه یاندم.

برائێن سه رت نه ییشینم، زوو له گه ل گهردی به یانی بهر له وه ی مه لا بانگ بدا خۆم ریکخسته وه. شوانی مالیک بووم شه رمکرد پێیان بلینم هندی ئاوم بۆ گهرم بکن. مه ره کانم رادان قه دبهر رینگام گرت به رو گه یستمه دوو پیانیک، به ئانیسه که رپیه که بامدایه وه و خۆم گه یانده گۆمه ئاوکی ده ورو به ری گوندی، مه موو گۆم و ئاوه وه ستاوه کان شه خته یان به ستابوو، شه خته چ شه خته، ره ق ره ق، نه ستوو نه ستوو، باز بازانیته به سه ریدا بکربوایه نه ده شیکا، نه و چیلکه و چه و آل و قرش و قاله ی بای شه و ئی هینابوو به سه ر شه خته ی گۆمه ئاوه که مه موویم لادان و ئاشته بام له سه ری نه هیشته، به ئاشتاوی نه و ئاو مالک و لیتاوه ی ده ورو به ریشیم به لاره نا، که په نگاوه ی دابوو وه. به ریدیکی ده سه که جۆنیانیم ده ست دایێ و سه بر سه بر شه خته ی لیواری گۆمه ئاوه که م شکاندو به قه د نه ستووری خۆم کوناویکی وه ک کونه رپویم دروستکرد. سه یری نه ملاو نه ولای خۆم کرد له مه ره کانم زیاتر زیو هیک له و ناوه دیار نه بوو، یه که یه که ی جله کانم داکنه .. ئای چ توفانیکی بوو، له سه رمان چه قه چه قی ددانه کانم به قرچه قرچی شکانی داره ئاو پوو که کان ده چوو، گفه گفی بایه سوو سارده کهش سه روه شینی کردبووم، له و کاته دا -برایمی مه لا زیندین- م به بیر ده هاته وه که له رۆژیکی وه ک نه و رۆژه سارده دا به فر به ستابوو و جهسته ی کردبووه داری وشک، نه گهرچی نه وه ی له بۆ نه و پیاوه کرابوو بۆ منیش بکرا بویه له دل وه پیم خو ش بوو هه مان به سه رهاتم به سه ر به اتبویه، خۆمه ر نه بویه ده که وتمه سه ر زاران و پشتا و پشت ده یان گێرپایه وه. ناچاریش بووم ده بویه هه ر نه و رۆژه خۆم بسمیل بکه م و له له ش پیسیه که م پزگار بم، مه لای گوندی به بۆنه و بێ بۆنه به خه لکی ده گوت - نه گه ر به له ش پیسی به سه ر زه ویدا برۆی، زه و ی له بهر له ش پیسیه که ی تو زیو هۆپی ده گاته عهرشی عه زیم .. سه رت نه ییشینم، پیشتر دوو سی له په ئاوم له گۆما وه که ده ره ئینا، له شی خۆم پێی چه ور کردو ته زیم شکاند. یاتیده چم یا ده رده چم به ختی خۆم هاویشته باوه شی هات و

نه هاتی نه و کونه شه خته یه ی شکاند بووم . ئای چند خوش بوو!! نه وهی
 من مه زندهم ده کرد ئاوه که وا دهرنه چوو، نه زور گهرم و نه زور ته زیش
 بوو، له رزه له رزی هه ریدولا کاپیژم و قرچه قرچی ددانه کانمی گۆپی، ئارامی
 سهه تاپای له شی داگرتم و هیوربوومه وه، به و ئاوه شله تینه ی بن شه خته که
 کونه کانمی پیستم کرانه وه که پیشت له جیاتی ئاره قه دۆنیان دهرده داو بنه
 قوّل و پشته ملی کراسه که میان وهک چریش به رنه ده دا دوو سئ جار خۆم
 به ته وای نقومکردو به ته وایش بسمیل بووم . به هانکه هانکه هاتمه
 ده ری و دلم ئای خوارده وه، ده ری پییه سپیه که ی بن شه روا له که شم، که
 ئاوه په یته که ی شه وئی پیوه نووسابوو، چند جار یک خسته ناو ئای
 گۆمه که، هه لمپشافت ویه جوانی شوو شتم . دای نه و خه ونه که شکه ییه مهستم
 ده کرد به ره به ره کچانی گوندی خۆیان لئ ده پاراستم و لیم ده ره وینه وه .
 پشته ره قه و میروانی و پینجوکانتیان له که لدا نه ده کردم، خزم و براده ران
 به سهیری سهیریان ده کردم و ده یانگوت زور گۆپای، یه کیک دهستی بۆ
 که پووم ده برده به گهره ده زانی، یه کیک دیکه به په نجه ی ئامازه ی به
 قورپگم ده کردو ده یگوت نه و گرییه گهره یه چیه؟ هی واش هه بوون پتیان
 وابوو سمیل بۆ کردیه، بابایه کیش که قسه یان له که لدا ده کرد ده یانگوت
 ده نگت نیر بووه . دایکم زور به سهیری سهیری ده کردم، پفیک بۆ لای راست
 و پفیک بۆ لای چهپ نزای بۆ ده کردم - خودایه کورپه کهم زیخو بووه
 له چاوی چاوپيسان بیپاریزه . نه گهر لاملیه کیشم بکردبویه باوکم پتی ده گوتم
 - که لافه تی خۆت دیتییه بوویه (عووج) . خۆشم ههستم ده کرد گۆپانکارییه که
 به سهه گونه و ئله مدا هاتبوو، باتۆم په ندما بوو و امده زانی زهرده واله پیوه ی دایه ..
 دایکم منی زور خۆشه ویست، زور جار دهستی به سهه رمدا ده هی ناوده یغه رموو:
 ده چه سهه گۆپی خدری زنده له به ری ده پاریمه وه نزام بگه یه نیتته عهرشی
 خودا، له ته مه نی من وه ریگری بیخاته سهه ته مه تی تو، به رده ره شه که ی
 سهه زگی ماچ ده کهم، به ده م و چاوو ده ست و پل و له شی خۆمی داده نیم،
 به لکو خدری زنده له لای باری ته عالا نیتوانگیریم بۆ بکا، مندا له کانم
 له نه خۆشی و ناخۆشی، له دهرده و به لا دوور بخاته وه، پارچه یه که له
 په رۆیه که سهه که ی لیده که مه وه له باسکی خۆمی ده ئالینم، دیمه وه له ماله وه
 پارچه پارچه ی ده کهم، هه ره پارچه یه کی له باسکی مندا لیکم ده کهم، به لکو

مندالەکانم لە ھەموو گرفتێکی ئێمە دنیا یە دوور دەکەوێت، چەنگ بەردێکی
 ڕەنگاوڕەنگیش فری دەدەمە ناو جۆللانە بچووکە ھەلواسراوەکە ی تەنیش
 کێلەکە ی، ئەگەر ھاتو چەند جارێک بەهێژ ئێوە دُنیا دەبم کە مرازەکانم
 لەلایەن خوداوە جێبەجێ بوو. براژن دایکم دَلّی زۆر ساف بوو بە گوێرە ی
 باوەڕی خۆی قسە ی دەکرد، ھەموو جارێ خالیشم پێی دەگوت - خوشکم
 واز لەو ناوەندگیرییە بەهێنە خودا پتووستی پێی نییە، ھەر خۆت لەبەری
 بپاڕیووە ئێوە قبوولی دەکا.

ژنە، بە زمانی عەرەبی لێی پرسى: مالت لەو شارە یە؟
 کوڕە بە ژنە ی گوت: نە خۆم مالم لێرە یە و نە کە سێکی نزیکیشم.
 ژنە وازی نەهێنا لێی پرسییەو: ئەد ی چی، لە ئوتیلان دەخو ی؟!
 کوڕە وەک مۆمێکی داگیرسای گۆگرتوو شەرم ئارەقە ی پێکرد و تەک تەک
 دەتوایەو، ویستی خۆی لە گێلی بدات و راستییەکە ی لێ بشاریتەو، کەچی
 ژنە وازی نەهێناو دیسان پرسییەو: گویت لێ نە بوو، گوتم لە ئوتیلان
 دەخو ی؟

کوڕە بە شەرمەو بە ژنە ی گوت: نەخێر، لە مرگەوتێک دەنووم مەلایەکە ی
 بپاویکی باشە.

ژنە بە تووڕەیی لێی پرسى: ئەگەر ھیچ ناسیاو جێگە پێگە و شوێنێک
 لەم شارە ھەزارە زیلە یە دا نییە، چی پالێ پێوئە نای و تۆی گە یان دە ئێرە؟ لە
 شوێنەکە ی خۆت نانێک پێ پەیدا نە دەکا بیخۆ ی؟

کوڕە ویستی نەهێنییەک بەرکێنی دواتر زمانی خۆی گەست: براژن ئێوە ھەویرە
 ئاوێکی زۆر دەکێشی. کە ئێوە وای گوت، ژنە بە ئامازە کردنی بۆ بالاخانە یەکی
 دوو نەۆمی ئێوە ئاوێ لێبێی کە دەویست ھەویرەکە ی پێ بشتیلی، ئەلقە ی
 زنجیرە ی بیرەو ھەریبەکانی پچراندو ئاراستە ی رەوتەکە ی بۆ بەردەمی بالاخانە
 بەرزەکە گۆپی. کوڕە سەری بۆ بالاخانەکە بەرز کردووە و چاوی بە تۆقەرەیدا
 گێرا و چەند ورتە ورتێکی کرد: ئای خودایە بەھەندێکان دەدە ی گەنج و بە
 ھەندێکی پەنج، باوکم ھەتا مردیش نە پیتێکی خویندو نە ھێشتی ئێمەش
 بخوینین، نەشاری دی و نە وایکرد ئێمەش شاران ببینین، وەکو گاجووت
 لە بن نیری کردین ھەتا ھیچمان بە ھیچ نەکرد، دۆنگی شەکە بەرانییک و
 گرانەکانی بزنیکی گەلیک لە مندالەکانی لەلا باشتربوو.

ئەو كەلۈپەلەكانى بۆ ھىنايە خوارەو، ژنەش ھەندىك پارەى بە زيادەو ە داپىن. كۆرە پارەكەى ژمارد زياد بو،دو سىن جارى دىكەش ژماردپەو ە ەر زياد بو. زيادەكەى بۆ گەپاندەو، پىى گوت: لەسەر ئەو ەى رىكەوتبووين ئەوئندەى زيادە، ەرمو وەرىبگرەو .

ژنە پىى سەرسام بو لە گەل خۆى ئو: ە ژارىشە پارەى ەرامىش ناخو. پىى گوت: بانەوش بۆ خۆت بىت ديارە نسيى تۆيە . سوتىندىك لەم و دو سوتىند لەوى، ژنە پارەكەى لىو ەرنەگرتەو . ئەو برە پارەيەى وەرىگرتبو لە باخەلى خۆى نا: سەفتە پارەيەكەى باشە بەشى ەفتەيەكم دەكات، ديارە ژنىكى خانەدان و دەستكراو ە .. پارەكەى دەرھىنايەو، لىكى كردهو و ژماردپەو، ديسان خستپەو باخەلى، ناولەپى بە باخەلى خۆيدا ھىناو بە نەرمى پەستايەو:خۆزگە ەموو رۆژى نىچىرىكى ئەوام دەست بكتايە .

لەگەپانەويدا بۆ ەمان بازار كرىيەكى دىكەشى دەستكەوت: بەو سەفتەيەى ئەو ژنە و بەو سووكە كرىيەش پارەيەكى باشم دەستكەوتو ە دواى نپو ەپۆش كرىيەكى دىكەشم ەر بە نسيب دەبىت، خودا بە خىرى بگىرى ياخو. ەر وەك خەلكى ئىرە دەلتن، منىش ەر وا دەلتم - ئەللاھوممە زىد وە بارىك.

پارەى ەردو كرىيەكەى دەرھىنايەو و تىكەلى يەكدى كردن، ژماردپەو: ئاى بەزياد بى چ عەببى نپيە، ديارە ئەو ژنە ناوچەوانىشى بەخىر بو... پالى بە ەرەبانەكەيەو نا: با ئەمىرۆ ناننىكى باش بخۆم و شەرىيەتىكى (زىالە)شى لەسەر بكم، بەخوا بەتامە، ەموو رۆژى بە نان و ماستاوەكەى (لبن ئەربىل) ەناوم پوچ بووتەو . ئەو ماستاوە گزگزاىە دەلپى تىزابە، نە ەى (ئەربىل) ە و نە ەيچ .. دەستى بە زگى خۆيداھىنا: ەناوم بە پشتەو ە نووسايە با ئەمىرۆ زگم خەنى بكم .. ەلۆستەيەكى كرد: ئىستا زگم خەنى دەكەم، خەمى بەر زگم دەمىن ئەوى چ لىكەم؟ .. جوولە جووليك كەوتە ناو بىردانى، كۆترە كيولكەى بىرى، لە ناو لىسى كەللەيدا، لەشەقەى بالى داو لەكەندو لەندەكانى دەروپەرى گوندەكەى خۆيان نىشتەو:خۆزگەم بەوكاتى چەند خۆش بو.

كۆرە ەرەبانچپەكە پۆزانە دەقى پىو ەرتبوو، كاتژمىر ەوت و نپو

پالی به عه ره بانه که یه وه دهن او به ره و نه و بازار په ده پوښت که پوژانه لئی پاده وه ستا. چند روژیک دوی نه و روژه له هه مان شوین وه ستا بو به مه زنده ی خوی کات زور خیرا ده پوښت. له پیشه خوی منه منیکی کرد: نه مپو نه گبه تیبه، بازار پکی چپو پر، خه لکیکی زورو بی کار تییدا ده سووړینه وه، که سیک باریکی سووکیشی نیبه، هر بای نان و ماستاوه که ی نیوه پوم بکات.

سهیری سیبه ره که ی خوی کرد: سیبه ره که م زور کورت بووه ته وه، بانگدهری مزگه وتیش خه ریکه قورگی خوشده کات، حال وا بروا قه للوش ده بم. وه که قاناتی بیریکی پفوکی وشکبووی به ناو یه کدا پوخواو، ناچار سهری به ره و ناسمان به رز کرده وه و نزای کرد: خودایه هر بای نان و ماستاوه که ی نیوه پوم. چند جاریکی دیش سهری به رز کرده وه به نهیننی پاراپه وه، به ناستی خه لکی ناو بازار په که سهری نزم ده کرده وه و چاوی ده گپرا. له پر شاگه شک بوو، کرزه بای توزیک هیوا، توزیکیش خه مه کانی ده روونی فینک کرده وه: نای خودایه چ ریکه وتیکه، نه سمه ره خوینشیرینه که ی جاری پیشتره، به لئ ده ق غویه تی به ره و نیره دئ.

— سلاو چونی؟ ژنه سلاوی لیکرد.

— سلاو باشم... کوپه وه لای دایه وه.

— ده ستت به تاله؟ له کوپه ی پرسى.

کوپه وه لای ژنه ی دایه وه: به لئ بیکارم.

پیکه وه به ناو بازار په که دا گه پان، بای چند روژیک پیداویستی خواردن و که لوپه لی پیویستیان کپی و باریان کرده سهر عه ره بانه که. دیسان پی به پی و شان به شان و نهرم نهرم رییان گرت به ر.

ژنه پوی خوی بولای کوپه که وه رسو پاند و پیی گوت: ده با ملی چند قسه یه که بشکینین.

کوپه ده رفعتی بقره خسا و به هلی زانی له ژنه ی پرسى: پوژانه له و بازار په ی چاوم ده گپرا دیار نه بووی؟... تو پوژانه له و بازار په ی کار ده که ی؟ ژنه له کوپه ی پرسى.. کوپه وه لای دایه وه: من له وه تی هاتیمه نه م شاره ی پوژانه له به یانییه وه دیمه نه م بازار په له و شوینه ی پیشتتر منت بینى، له چاوه پیی کرته کدا تا کو نیواره پاده وه ستم.

ھەرىكەت بەلەيكەدا پوانى، يەككىك بەلەي پاست و ئەوى دى بەلەي چەپ،
 لە پەردە ئاوتەنەي پوخسار لە بەرامبەر يەككى شەوقيان دايەو، پاستە
 لە چەپەي پەرسى: جارى پەشتەر كە كەلپەلەكانت بۆ بىردەو پەرسىيارىك
 لىكردى وەلامەت نەدامەو، گوتت ئەو ھەويرە ئاوتەنەي زۆرى دەوئ، نەزمانى
 مەبەستت چىيە - ئنە مەرقەي بوو ئەو وەلامە ھەريگرتەو. كۆرە ديسان
 ويستى ھۆكارى ھاتەكەي بىركىنى، كەچى زمانى خۆي گەستەو: ئەگەر
 بلىم فەيرارى ەسكەرىم و خۆم لەم شارە جەنجالەدا شاربۆتەو خراپە،
 نا ئەوئ نالىم. بەجۆركى دى وەلامى دايەو: پاستىت دەوئ ئەوئ منى
 گەيانە ئىرە نەھامەتییە، لەو گوندەي تەيدا نىشتەجى بووين مەرو مالايمان
 نەبوو، ئەو بىستە زەوييە ھەشمان بوو گەورەي گوندەي زەوتى كردبوو، باوكم
 سەپان و دايكم تەلەكەشى تەبارەي خودا پەيدراوكان بوون. لە بەيانى تاكو
 ئىتوارە غارە غارىان بوو نانى ئەو سى چوار سەرگەو بىكە و پەزەرەكە، يەك
 لەدواي يەكدييانەي خۆيان پەيدا بىكەن پەپانەدەگەشتن. ساوا بووم دايكم
 شەوان لەناو لانكىي دەپچامەو و دەسترازەي لانكەكەي شەتەك دەدا، لە
 ھەژمەتان دەمكردە زىرەو ھۆپ، نوو سى شەپى لەلانكەكەم دەدا و ھەندىك
 لای لايەي بۆ دەگوتم ھەركە نەدەبووم و مەشكەم دەبەرد، ناچارخۆي كۆرپ
 دەكردەو و لامەككىي دەپەستايە دەوم، قورپەسەرەي بەپۆژ ئەوئەندە ھىلاك
 وماندو بوو پەشت ئەوئ من بخەوم ئەو سەري دەبوو بەرد و بەردەبوو ھەو
 بن گۆمى خەوئ. پەزەرەكە بووم دايكم لە قەلمقازىي دەكردم و لە گەل
 خۆيدا دەبىردە پەزىزى، لەوئ لە سەيەري گەشەي جۆ، يان گەلاوتەي
 گەنم دەيخەواندم، ئەويش خەريكي كۆكردنەوئ ئەو سوارەو مەزۆيانە بوو
 كە سەپانەكان ھەك لىمشت لە دواي خۆيان بە جەپان دەھىشت (ئەم
 قسانە ھەمووي ھى دايكم بوون كە گەورە بووم بۆي دەگىرپامەو). ھەراش
 بووم باوكم كەردمىيە بەرخەوانى مالىكىي خوا پەيداي گوندەي. ھەراش تر
 بووم گالۆكىكيان دايە دەستم و گاكەلىكەشيان دايە پەشم. ھەر بە نانانە
 كەردمیانە گاوانى گوندەي، رۆژانە زياتر لە بىست گاوانگاي ئەو گوندەم
 بە پەشە خۆم دەداو دەمەردنە دەروەي گوندەي و دەملەو پەندان، ئەگەر
 پۆژىكەش خاوە خاويەك يان خۆ گەنخاندەكەم بىكەردبوايە باوكم دەيدامە بەر
 پەلەقان. كە گەورەش بووم و تازە تووكە ھەرامەم لە پەينى دەھات و

سمیلم بۆر کردبوو، نه به یانیان و نه ئیواران زهرده پەری خۆرم له مالى خۆماندا نه دیت. شهو ده پۆیشتم و شهویش ده هاتمه وه، میگه له مهرو بزیتم له نهستو دابوو ده بوايه شهوان شهوین و شیوه خواریان پی بکهه و به پۆیش بیانله وه پۆینم. بۆیه له بهر ژيانى پر له شهكهتى خۆم و ترسى نه ملاو نه ولاسهرم هه لگرت و پووم لهه شاره کرد. له وانه شه بپرسى و بلیى - نه وه گریمان بیزار بووى و هه ده بوايه نه و گونده به جی بهیلى، بۆجى بۆشارىكى لای خۆتان نه چووى كه لیقان نزیکه و به زم نهى خۆتان ده دوین و خه لکه كهشى له خۆتانن، بۆجى پووت به ره و نه به غدايه وه رگپرا كه چه ندىن قوناغ له ئیوه دووره زمانى تو نازانن و خه لکه كهشى نامۆن - براژن بچوومايه هه شارىك له و شارانه لای خۆمان ده یاندۆزیمه وه، كه چى لهه شاره دا نامدۆزنه وه، هه وهك گوتت شارىكى دووره و نه وانیش نه زمانى نه ميلة تهى ئیره ده زانن و نه پاره ی هاتوچوونى به غدايان هیه، یان له وانه یه دیسان بپرسى و بلیى - نه دى تو به نه شاره زایى و بى پاره یى و نه زانینى زمانى خه لکی نه شاره، چۆن توانیت بگه یه ئیره - نه وهش به هونه رى خۆم نه بووه، به هۆى خالىکمه وه بوو، نه و شاره زای نه شاره بوو.

كوپه دوو كه لى خه مه سووتا وه كانى هه ناوى په یتا په یتا له دهوى دهرمه چوو. ژنهش جهسته پر گوشته كه ی ماندووى كردبوو، نهویش په یتا په یتا به دوا ده كهوت، كوپه ههستى پێكرد لیى پرسى: براژن ماندوویتیت پێوه دیاره فهرمووبا تۆش سواری عه ره بانه كه بکهه. ژنه حریت حریت پێگه نى گالته ی پێهات، به گرزى پێى گوت: نه ی خوا پووت پهش بكا، تو به په كهت كورته و پێشت درێژه، نه گه ر خۆت نه ییریه وه من ده ییرمه وه، نه تو یارگینى و نه عه ره بانه كهشت په یتوونه رایبیکیشى، ئیره بوهسته با توژىك بهه سیینه وه.

كوپه كه وته بن گۆمىكى قولى هورپنان، شهوین و شیوه خواری زوورگ و ته لان و په قه ن و كه ند و جۆمه كانى هاته وه یاد: براژن مادام هه ر پاوه ستاین با دهست به تال نه بین و دهه قوت نه وهستین، تاكو تو ته واو دهه سیینه وه هه ندیکى دى باسى ژيانى خۆمت بۆ ده كهه، هه نه وه ی گوت و به بى مۆله ت وه رگرتن دهستى پێكرد: به جوتى كلاشى خورى و به له كپێچىك و كورتهك و شهروالىكى عه مباره سووت و نیو عه لبه مزاشى

چه رخوز، شوانی مائی (مام خدری بووم، پۆژه سارده کانیس که په نیکسی خوری بی وه جیان ده دامت، که شوانی پیشه من و پیشووتریش به کاریان هینابوو، سئ ژم خواردنی مه مره و مه ژیه شم له سهریان بوو، که هر به ناو ژمه خواردن بوون. مالنوستنان (پلکه خه جئ) ی خیزانی مام (خدر) ی به په لکوتان خۆی ده که یانده چرادانه که، دایده گیرساند و له گه ل خۆی ده پیرده ناو ناندینه که، له پیک کاوکۆت یان پووش و په لاشی ده خسته ناو ناگردانه که و به چند پفیک ژیه مۆی بن خۆله میشی ناگردانه که ی ده که شانده وه، هندی جار به سئ چوار پغان ده که شایه وه، که چی جاری وا هه بوو هه تا ناگره که ی داده گیرساند هینکه برای ده بوو، که ناگره که داده گیرسا نه ویش که لوپه لی نانکردنه که ی ناماده ده کرد و دوو نه ستوورکی خاوه برژ ده کرد، نه ستوورکی چی؟ هر له و په پۆکه خاوه برژانه ده چون که بۆ سه که کان نیوه برژی ده کردن، هه موو جاریش که نه ستوورکه خاوه برژه بنملیه کانی ده دامت ده یگوت: پۆیف، نه وهنده به تامن پیخوریان ناوی، هه ردووی لولده داو له گه ل دوو سه لکه پیازو گۆلمیک شه کرو دوو ملاک جای وشک و چادانتیک و قوغه یه کی فافۆن، هه مووی ده خسته ناو توورده که یه کی په پۆ. نه وانه بۆ دوو ژمی چیشته و فراوینم بوون، منیش هه ردوو ژمم ده کردنه یه ک. چیشته نگاو یکی درهنگ سئ چوار بزنی گۆردی پۆش و مه ره که ویسارم دیار کردبوون، که له وانی دیکه چکگرتر و پر شیرترو خوشدۆتر بوون، پیسای و به رمیزه کانی پاشه لیانم لاده داو پر به قوغه که ده مدۆشین و هه ردوو نه ستوورکم پئ ده خوارد. شه وی واش هه بوو (مام خدر) باتۆی ده جوولا وه کو که له شیربالی هه لده شه قاند و خۆی گیف ده کرده وه، (پلکه خه جئ) ده کرده مریشکیکی بال شۆر، کلکی پئ قیت ده کرده وه و به سه ریدا ده فسی. نویژیان (پلکه خه جئ) له خه و پاده په پی، هه تا دوو مه سینه ئاوی بۆ خۆی و بۆ (مام خدر) میردی گهرم ده کرد و خویان بسمیل ده کرد و نویژیان ده کرد درهنگ داده هات، ناچار نانکی نه رمی ده خسته سه ر ناگری قوناگردانه که و به شیشه ی ناگره که نانه که ی ده هیناو ده برد، نانه که سۆرو ره ق ده بووه وه. نه و نانه ره قه ی ده خسته ناو نانکی نه رم و ده یکرده بابۆله. منیش هر له بای غاری ده مدایه به ره قه مپاران و کرم کرم ده مخوارد. نه وه ده رباره ی خواردنی به یانیان و نیوه رۆم بوو.

ئىۋارانىش مەگەر ھەر خوا بزانى چى دەرخوارد دەدام. لەگەنە نىسكىك و نانكىكى تىرى. يان شلەساۋارىكى بە پووتى، يانىش دوو ئەستورىكە تەندوورى و كۆتكە دۆيەكى دەدامى. ھەندىجارىش كفتە درۆزنەى دروستدەگرد كەلە بى چەرييان بە ديۋارت دابدابوايە نەدەشكا، بۆى لەناو ئەشكەلكىك دەگردم مەگەر ھەر لەبەردەمى سەگ و تازىيان دابندرابوايە، زۆر جارىش پىرخەنى بۆ دەگردم دەيگۆ - لىدە علۆ بىخۆ بىنجە- پىاو ھەقى خواش بلى زۆر جارىش سەلكە توورىكى بەلاسىكەۋەى، يان دووسى كەلە تەپەبىيازى لەگەل خواردنى ئىۋارە دادەنا. باسى گۆشتىش ھەر مەكە، ئەگەر بەرپىكەوت نەبوايە ئەگەرنا پشیلەيەكمان لەمال و سەر ديۋارى ئەو مالە نەدەيىنى، جەژنەو جەژنەو بەرپىكەوتىش كاوپىك، يان گىسكىك، يان مرىشكىكىان بە عاردى دادەدا، جار جارەش مەپىك يان بىزنىك، چ بە پىسكەى، يان بە دانكەى، يان بە ھەر نەخۆشپىيەكى دىكە بکەوتايە ھەلاۋەلاين، ئەگەر چەقۆى بگىشتىبوايە سەرى، سەردەپراۋ ئەو رۆزەشمان دەبوۋە جەژن... براژن راستىت پى بلىم نەۋەندەى شىۋانى ئەو مالە بووم، پۆژى لەپۆژان و ژەمىك لە ژەمان، لەبەر غارە غارم لە دواى مەپو بزان، پى بەزگى خۆم و بە تىرى تىرم نە خوارد. ژنە ھەستايەۋە بەپووى كوپە عەرەبانچىيەكەدا گرژىيەۋە: مەن ھەسامەۋە با بپۆين.

نەۋىش لەگەلىدا ھەستايەۋە و پالى بە عەرەبانەكەيەۋە نا و زەردەيەكى بەسەر لىۋاندا ھات: براژن تەنيا چەند قسەيەكم ماۋە تاكو دەگەينە مالەۋە تەۋاۋى دەكەم، دىسان بەبى مۆلەت ۋەرگرتەن دەستىپىكرد: با بپىنەۋە سەر مالىۋستنان و پلىكە خەجى و خۆم... ھەتا ئەو كەلوپەل و شتەكانى ئامادە دەگرد، مەنىش كەرى شىنم كورتان دەگرد و جەۋەندەيەكى پى ئاۋىشم بە بن زگىەۋە دەگرد، كەرى شىن ھاۋپى و ھاۋدەم و دابىنگەرى پىداۋىست و مەبەست و ئارەزۋەكانم بوو، ئەۋەندە متوۋى يەكدى بپوۋىن نە مەن جارىك نەقىزەيەكم تىۋەژاند، نە نەۋىش لووشكەيەك يان جۆتكەيەكى لىدام. ژنە چەند ھەنگاۋىك خۆى دواخست بۆ ئەۋەى چىدى گۆيى لە قسە بى سەروپەرەكانى نەبى. لەو خۆ بەدوۋر خستەۋەيە بۋارى بىرگردنەۋەى بۆ پەخسا خۆى بدوۋىن: كاتىك تەم و مژىكى چىر سەخت ھەستەكانى مەۋف دادەپۆشن و گەردەلوۋلىكى تۆزاۋى بەرى چاۋى دەگىرى، زۆر لەو شتانەى

سه بريان دهکات به پټچه وانه وه ده يانينی، له وانه يه پوخساری مهيمونیک له بهرچاری بښته ده موچارى فرشته يه ک. هه ندي ديمه نى وا هه يه، که تاکه ديمه نى نه شوينه يه، زورچار له زهينى مړوفا ده چه سپى و لى جيانا بښته وه و خوى به سر هه سته کانيدا ده سه پټنى، ئينجا نه ديمه نه هه رچونى بى. مړوف هه رچنده خوى له ته پ و توژو پيسايى نه شوينه داوه شينى شوينه وارى له که يه کى هه ر پټوه ديار ده بښت. هه روه ها له راشکاري نه ساويلکه يه دلگران نه بوو. په نديکى کونى هاته وه بير: ده لټن نه وه که ره ي له سر پشنى خوى به باشى هه لته گرى له نه سپيک باشته که سوارى پشنى بووى لووشکان داوى و ده تخاته خواره وه. وهک خوينده وارو عه قلمه نديک، وهک رابه ريکى کومه لايه تى، وشه به وشه، پرسته به پرسته ي قسه کاني کورپه ي ليکدا يه وه: له قولايى ناخى هه ر که سيکدا گردېک خه مى گه وره و شارواه و جيله ق هه يه چاوه رپى دهره فته تیک دهکات بو نه وه ي به ره و سره وه هه لکشى و دهره پټته دهره وه، له وانه شه خاوه نى نه و ناخه پره، نه و گرده خه مى ئيمه به خه مى ده زانين، لاي نه و خوشى بښت. نه و کورپه چاوه کاني له په نا چاويلکه يه کى په ش شارو ته وه و به و چاويلکه يه سه يري خه لک دهکات، سووچى نه و نييه، نه وه دواى نه وه جامى په شترى نه ستوتر ده خه نه سر نه و چاويلکه يه، بو نه وه ي نه و يش به په شتر خه لک ببينى، ده لټن - نه گه ر کويله يه کت بينى نووستوه لى گه رپى با بخه وى به لکو خه ون به نازاديه وه ده بينى - من ده لټم کويله خه ون به نازاديه وه نابينى، چونکه قهت نه يديو وه تامى نه چه شتوه نه وه وهک مړوفه نازاده کان خه ون نابينى، نه و خه ون به نازارو نه شکه نجه ي کويله يه تيه که يه وه ده بينى، خه ون به وه ده بينى نايه خاوه نه که ي له مهيدانى کويله فروشان به کيى دهروشى، نه و خه ون به ويزدانى نه و کرياره نوويه وه ده بينى، نه و خه ون به چرنوک و قه مپاله کاني نه و مړوفانه وه ده بينى که وهک با شوکه لى گير ده که ن و وهک کونده په پو هه ليده پچن.

ژنه خوينه وارو ژيره که که خه ريک بوو خورى کورپه عه ره بانچيه که ي ده کرده پيس و پيسه که شى ده کرده گوريس، کورپه گوريسه نيوه رپسه که ي لى کرده وه پيس و پيسه که شى لى خاو کرده وه. له پر به ريکى هاو يشته ناو قولايى بيره ويلبو وه که ي: برائن گه يشتینه جي؟ ژنه سه رى به رز کرده وه

خۆی دواند: ئای چەند زوو گەشتین!!

کەلوپەلەکانی بۆهتایە خوارەوه، پارەکی لێوەرگرت و بەرەو بازارەکه گەرایەوه. چەند هەنگاوێک پۆشتبوو ئاوپی دایەوه: ئەو ژنە هەروا بە دیار کەلوپەلەکانیەوه وەستاوه. چەند مەترێکی دی لە پۆشتن بەردەوام بوو ملی بۆ دواوه سوورپاندەوه: دیارە ماندوو بووه دەیهوێ بەسێتەوه، ماشەللای لێبێت پڕی گوشت و تێکچەقیوه. عەرەبانەکی پاکیشاو لە ئاوپدانەوه بەردەوام بوو: ئای لەو سەیرە هێشتا دەلێی دەسکەجۆنییە لە ناو جۆنی قیت بووتەوه و ناجوولی!!

پووی عەرەبانەکی سوورپاندەوه: واباشە بۆ دواوه بگەرێمەوه دیارە کەسیان لە مائەوه نییە دەرگای لێکاتەوه. بە پەلە خۆی گەیاندى: براژن ماوه یەکه لەبەر دەرگا وەستاوی ئەگەر گرفتێکت هەیە با یارمەتیت بدەم؟

— سوپاس ئەزیتەت خوارد، کللی دەرگای هەوشەم لەبەر چوو، چاوه پێی مێرد منداڵێکم دەکرد ئاودیوی ئەو دیوی بکەم و لە ژوورەوه پڕا دەرگا کەم بۆ بکاتەوه. کوپە سەرکەوت، ئاودیو بوو کردییەوه: فەرموو تۆ بپۆ ژوورەوه منیش کەلوپەلەکانت بە دواوا دەهێنم.

مێرەندی میهرەبانی کوپە عەرەبانچی چەقوولە ییری ژنە تیزکرەوه: کوپێکی سادەو دلپاک و میهرەبانە، لەو دوریەوه گەرایەوه یارمەتی دام، لە ئاویاندا ژیاوم دەزانم میلەتێکی چەند دڵسۆزو بە وەفان. ژنە خۆی بۆ چەماندەوه و خونچە ی لێوەکانی گەشاندەوه: زۆر سوپاس.

وەک مێروولە یەکی پەشموور دەی سەر کۆژلە بەرەو مزگەوت پالێ بە عەرەبانەکیەوه نا: ئەمێق زۆر ماندووم، هەر لە کلێنجه مەوه تاكو پارنە ی پێم زیو هۆپو دادو فیغانیەتی، با بگەرێمەوه مزگەوت و بەسێمەوه.

ئىتوارە داھات بانگى مەغرىب درا، نوپۇزى بە جەماعەت كرا، مەلا كوپرە گەنجەكەى بانگ كىردە حوجرەكەى خۇى: بىرام مەن لە بەيانىيەو ۋە چەند پۇزۇك ئىرە بەجىدەھىلم، ئەو ماوۋىيە بە دواى ئەفەندىيەكدا دەگەپۇم، دەمەوئى بىدۆزمەو ۋە چاوپىنكەوتنىكى لەگەلدا بىكەم، تۆ لە جىاتى مەن لىرە دەبى و بۆ ھىچ شۇپنىك ناچولتى، ئاگات لە مزگەوتەكە دەبىت، بە تايىبەتەش لە ژورەكەى مەن، بانگدەرى مزگەوتەكەم ئاگادار كىدۆتەو، ئەو ماوۋىيە ھەر پىنچ فەرزەى خوا پىشنىوئىتەن لە بۆ دەكات. مەلا دەستى بۆ باخەلى خۇى بىرد گۆلمىك خورەى ئاسن و ھەندى پارەى كاغەزى دەرھىنا: بىرالە ئەم پارەم لىتەرىگەر، ئەو ماوۋىيە بۆ خۇتى خەرچ بىكە، نەكەى قىجى و فەجى بىكەى و نەوسى خۇت بىگى، زىگت بە مەن نەسووتى سوپاس بۆ خوا مەن زۆرم ھەيە، ھەر لەو دوكانانەى تەنىشت مزگەوت ھەموو شىتەك ھەيە، ئەملاو ئەولا مەكەو لەو دوكانانە زىاتەر مەپۇ.

مەلا دوو رۇزى تەواو بەكەواو سەلتە، بە جوبىو ۋەبا بە ژورى چاىخانە و قاوۋە خانەكاندا، بە لاي بازارە گەرە و بچووكەكاندا، بەناو پاسە درىژو دوو قاتەكاندا گەپرا، ئەفەندى زۆرى دىت دەويان دەبىردە بىن گوتى يەكەدى و بە فسكە فسك يەكەدىيان دەواند، كە ئەو ئاوپى لىدەدانەو، ئەوان لىتى دەسلەمىنەو ۋە بە ئاشكرا ئايەت و ھەدىسيان دەخوتىدەو، كە لىتيان نىزىكەبوو ۋە خۇيان لغاۋ دەكرد، ئەو ۋىش ۋەك تەنەكەيەكى رۇج تۇتيا دەقۇپايەو ۋە قەبارەى دەگۇپرا. تەماشايەكى سەرۋ بىنى خۇى كىرد، ھەر خۇشى بە خۇى گوت: (ئەگەر تەشى رىس تەشپىرەس بى دەزانى چۆن دەپىرەسى) لەو بچم و شەپ و شۇپەى مەن دەپەونەو ۋە واچاكە بىگۇرم. بە ناو كۇگاۋ موغازە گەرەكاندا گەپرا، قاتىكى قوماشى فەتاح پاشاۋ كراس و مەپىچىكى گونجاۋو جوتە پىلاۋىكى كاھىچى كىرى و ھەر لەوئى خۇى گۇپى. لەسەر تاشخانەيەكىشدا پىرچى پوختە رىگخست و بە شانە دايەپىنا، خۇى واسازدا بوو شەپتان شەرمى لىدەكرد ھەرۋەك چۆن ئەو خۇى گۇپى ھەموو شىتەكى دەۋىرەرىشى گۇپرا. ئەو جۆرە ئەفەندىيانەى ئەو بە دواياندا دەگەپرا لە شەقامەكاندا سلاۋيان لىدەكرد. لەبازارەكاندا دەياندواند، لە چاىخانە و قاوۋەخانەكاندا چاىو ۋە قاوۋەيان بۆ دەكەپى، ھەتا كار گەيشتە ئەو ۋەى لە دانىشتەكانى خۇياندا بەشدارىيان پىدەكرد، بە ئاشكرا دەبىبىست ئەفەندىيەك دەپگوت: چۆن شىرو

پلنگ و ده عبابه خواردنی که لهش و خوینی ناز له کان به هیز ده بن، ده سه لاتدارانی
 نه م شارهش به برسیکردن و چهوسانه وهی ئیمه... سمیل بابریک قسه که ی له
 نه فەندییه که وەر ده گرتە وه: به لئ قسه که ت شه کره، شه کره که شت قه نده، نه وانه
 پتوستان به گوئی پاکیشانیک هیه.

ناوله پ قه لهش قه له شیک نه و قسه یی ره تدایه وه: گوئی پاکیشان دادمان نادا، نه و
 زالمانه قه سابن چه قوی سواوی تیزیان به دهسته وهیه، هتا ئیمه مه پین نه وان
 سه رمان ده بن. پیاویکی سمیل ستالینی ده ستخووشی لیکرد: نه ی ئافه ریم قسه که ت
 دوپو که وه ره، هه روک کوتویانه - قه ساب خه می گوشتیه تی و مه پش خه می
 سه رپین. هه موویان به بی ترس سه یری مه لا یان ده کرد و ده یان دواند: نه وه چیه
 بۆ زمانت ناگه پئی؟ پشه که خواردوویه تی؟

مه لا لیتیان هه ستایه وه، به ره ره چی دانه وه: نه و قسانه ی ئیوه ده یکه ن می
 بیده سه لاتان، نه گه ره نه و زالمانه چه قویان به دهسته وهیه و سه رمان ده بن، ده بی
 ئیمهش خۆمان به هیز بکه ی، پشتی یه کدی بگرین، له چه قویان که وره تر
 په یدا بکه ی. نه وه ی ته نیشت مه لای هه ستایه وه به قیتی راوه ستا: به لئ راست
 ده کا، هه روک ده لئین - چاوی راست سوودی بۆ چاوی چه پت نییه - ده بی
 خۆت هیز بۆ خۆت په یدا بکه ی. نه فەندییه کی پۆشته ی تیر عه قل که پیده چوو
 پۆلی لیپرسراویتی هه بیئت، نه ویش ته کانی دایه خۆی و لیتیان هه ستایه وه، به
 تووره یی گوئی: نابیی ته نها له گۆره پانی جه نگدا بجه نگین، ده بی سه ره تا له
 میشکی مۆفه کاندایه بجه نگین، ئیمه باوه رمان به ناشتی هه یه وناشتیخوازین، نه گه ره
 پاشای ولایتیه دهستی ناشتیمان بۆ درژ بکات دهستی ده گرین، نه گه ره ده ستمان
 گرت چه قۆکه ی دهستی لیۆره ده گرین و نا هتیلین چی دیکه سه رمان بپری. نه گه ره
 له گه لماندا بسازئ ده بیته هاوړتمان و پشتی پیده به ستین. هه ره مان نه فەندی
 دانه نیشته وه به توندی گوئی: نه وه قسه ی من نییه، می گه وره مانه.

مه لا نه ک هه ر کێچ ده می تیژی ناخنییه پیستی یان هه ره وک ده لئین - کێچ
 که وته که وئی - به لکو خه ریک بوو کێچه که نه وه ی ناو که للهشی بخوات، ناچار خۆی
 دواند: نه گه ره نه فەندییه پاله وانی خه ونه که م و قاره مانه ئاواتخوازه که م بیئت،
 مه لا ئاوئی بیته و ده ستت بشۆ. نه و له به رامبه ره فەندی پاوه ستا و به عه ره بییه کی
 فەسیح ره تیدایه وه: نه فەندی قسه که ت شه کره به لام، شیرین نییه، پاشات
 پیناکرته ناشتیخواز، نه و به سواری نه و خوشتره هاتوته سه ره ته ختی پاشایه تی،

که داگیرکه‌ران که ژاوه‌که‌یان بۆ ریکخستیوو، به لغاویش لغاویان کرد بوو، هه‌تا کاویژ کردنیشیان لێ بغه کرد بوو. به‌لێ داگیرکه‌ران پاشایه‌کی ته‌شریفاتیان ده‌وئ، بێ ده‌سه‌لات، بێ بیروپا، بێ زمان و گوئی، هه‌چ بیروکه‌یه‌ک به‌ که‌له‌یدا نئ، بۆ دامه‌زاندنی خزمه‌تگوزاریک بێن واسته‌ی ده‌وئ، ژۆرخۆری دايم خۆری، وه‌ک کونده‌بۆ که‌س نه‌بینی و که‌س نه‌بینن، سه‌ردوله‌کی کوپ کوژاویک نه‌یگریستن. چوارده‌وری به‌سته‌له‌ک بێ که‌س نه‌یگاتن، که‌له‌شیریکی ده‌نگ نوسای بێ هه‌رکه‌ ویستیان قورگی بگرن قه‌یره‌ی بېن، ملی په‌لده‌ن هه‌چی پێنه‌کړئ.

ئه‌فه‌ندییه‌کی ملیچ سووری له‌ مل پێچرای، له‌ عه‌ره‌بییه‌ فه‌سیحه‌کی مه‌لای سه‌ری سوپما، چووه‌ ته‌نیشتی و به‌ گویتدا فسکاندی: به‌پێژ تو مامۆستای زمانێ عه‌ره‌بی؟

_ به‌لێ جه‌ناب. مه‌لا به‌ ئه‌فه‌ندی گوت. ئه‌فه‌ندی سه‌ری بۆ مه‌لا دانه‌واند: راپۆرتیکم هه‌یه‌ ده‌مه‌وئ به‌پێژت به‌ عه‌ره‌بییه‌کی فه‌سیح بۆم بنووسی. مه‌لا سه‌رو ملی خۆی بۆخواره‌وه‌ شۆپکرده‌وه‌ و خۆی تواند: ئه‌وه‌ی پێشتر ئه‌و ئه‌فه‌ندییه‌ نه‌بوو که‌ له‌ خه‌وئ بینیم، ئه‌وه‌یان خۆیه‌تی، سه‌رو ملی به‌رز کرده‌وه‌ و سه‌یری ئه‌فه‌ندی کرد، هه‌یمای پازی بوونی نیشان دا: فه‌رموو بپۆ به‌یه‌تیه‌. ئه‌فه‌ندی به‌ مه‌لای گوت: لێره‌ نابن، ده‌بن بجینه‌ شوینیکی بێده‌نگ.

له‌ شوینیکی بێ چاوو بێ گوئی، دوور له‌ دوورپووان، له‌ پشته‌ی پشته‌وه‌ی سیخوپان. کاغه‌زێکی سپی خه‌تخه‌تی له‌ ئه‌فه‌ندی وه‌رگرت، له‌ قولینچکی سه‌ره‌وه‌ی لایه‌کی په‌ره‌ کاغه‌زه‌که‌ وێنه‌ی چه‌کوچ و داسێک کێشرا‌بوو، مه‌لا پتی وابوو ئه‌وه‌ هه‌مان ئه‌فه‌ندی خه‌ونه‌که‌یه‌تی. راپۆرته‌که‌ی نووسی، زانیاری ته‌واوی له‌ ئه‌فه‌ندی وه‌رگرت، خۆیان به‌ یه‌کدی ناساند، به‌ره‌و ئه‌و شوینه‌ پۆیشه‌وه‌ که‌خۆی تێدا گۆپیوو، که‌واو سه‌له‌تو جوبیه‌ و عه‌باو مه‌ندیله‌ سپه‌که‌ی له‌ ناو کیسه‌که‌ ده‌ره‌ینا و خۆی کرده‌وه‌ به‌ مه‌لایه‌که‌ی جاران، جلی ئه‌فه‌ندیانه‌که‌شی خسته‌ ناو هه‌مان کیسه‌ و گه‌پایه‌وه‌ مزگه‌وت، که‌گه‌پایه‌وه‌ نوێژی مه‌غریب کرابوو. ژووره‌که‌ی خۆی کرده‌وه‌ خاوبلیه‌کی گه‌وره‌ی هه‌لگرت و چووه‌ ناو گه‌راماوه‌که‌ و جوان خۆی شوست. له‌ هه‌مان کاتدا بۆ نوێژی عیشاش ده‌ستنوێژی هه‌لگرت. هه‌نده‌ی نه‌برد بانگه‌ده‌ری مزگه‌وت بانگی نوێژی عیشایدا، مه‌لا پێشنوێژه‌که‌ی بۆ کردن، به‌لام بۆ ئه‌وه‌ی لێی نه‌پرسن له‌کوئ بووی و له‌ کوپوه‌ هاتووی مه‌لا به‌ په‌له‌ چووه‌ ژووره‌که‌ی خۆی و نووست.

زیاتر له نیوهی خه لکی به غدا به دواي زنجيرو بهرداندا ده گه پان. بۆ ئه وهی به یانی و دوو به یانی و رۆژانی دواتر سینگ و پشت و گوتلاکی خویانی پی بکوتن. ئه و رۆژه ژنه سورمه که رۆر به په له، بۆکپینی که ره ستهی هه ریه، به ناو بازاردا ده گه پاو چاوی ده گتیرا: ئه وه هه مان بازارپه، ئیره ش هه مان ئه و شوینه یه که کوپه عه ره بانچه که رۆژانه لیتی پاده وه سته. چاوی زیاتر گتیرا و سه یری هه موو لایه کی کرد: دیاره کرێیه کی ده سته که وتوو و به لایه کیاندا بر دووه، هه ندیکی دیش چاوه پیتی ده که م. گله یی له چلوه کانی خوی کرد بۆ به جوانی وینه یان نه گرت: ده ترسم نه ینا سمه وه بۆنیشانیه که له پوخساری دیاری نه کرد، له وانه یه چاوه کانم هیزی جارانیان نه ماییت. هه ر خوی هتیرا په شیمان بووه وه: چۆن ناینا سمه وه ته نها ئه و تاکه عه ره بانچی بوو له م بازارپیدا شه روا لی له به ردابوو. دیسان سه یری هه رچوار لای خوی کرد: عه ره بانچی رۆژن، با به به رده می هه موویاندا برۆم نه وه که ئه مپۆ شوینی خوی گوپی، له نزیکه وه ببینم به شه روا له که یه وه ده ینا سمه وه به نا ئومیدی گه پایه وه شوینه که ی جارانی: کئی ده لئی شه روا له که ی به پانتۆل نه گوپیوه، هه موو شتیک ده بی، نه گه ر وایکرد بی هه ر ناینا سمه وه سه یری کاتژمیره که ی کرد: سعاته که م پیم ده لئی درهنگه و برۆ له و عه ره بانچیانه یه کیکی دیکه به گه ل خۆت بده. په شیمان بووه وه و گوتیه خوی: نه خیر، نه په له ی بکه و نه به گوپی سعاته که ت بکه، ئه و کوپیکی باش و ساویلکه و بی زیان بوو. سه ری به ره و ناوه ندی بازارپه که به رز کرده وه: پیاویک جه نجالی خه لکه که دپ ده دات و هه ر هه نگاوکی کردۆته چوار. زیاتر تیی پاما، سه رنجی دای: ده ق هه وه شه روا له که ی به رین و فشه له گه ل بادا ده له ریته وه، ئه ویش هه ر وابوو. کوپه رۆر نزیک بووه وه به هانکه برایی سلای لیکرد، ژنه به گرژی وه لامي دایه وه و به توندی پیی گوت: کوا عه ره بانه که ت؟

کوپه به جۆریک سه ری بۆ نزم کرده وه هه ره ختبوو قوپگی به سینگییه وه بنووسن: چه ند رۆژیک بوو له مزگوت ده رنه هاتبووم. مه لایه که ی سه فه ری کردبوو. ئه مپۆ ئه و هاته وه، منیش له و هه موو دانیشتن و کارنه کردنه م

بیزار ببووم و تامه زړوی دیتنی ئه م بازاره بووم، پېشم عیب بوو له یه که م رڼی که پانه وهی مه لای عه ره بانه که ده ربه یتنم و کاریکه م .
 ژنه سپیاتی له روخساریدا نه ما، ناڅیکې قوولی له هه ناوییه وه هه لکیشاو به نه یتنی له نیتوان خوی و خویدا کردییه منه من: ئه م کوپه هه ژاره و له م شاره شدا غه ربیه، دوو جار منی بردوته وه شاره زای بوویمه . له بهر هیچم نییه ته نها ئه وه نه بیت نامه وی که سیکی ناکه س به چه شاره زای ماله که م بیت .. دوش دامووییه که ی ژنه ی سه رنجی کوپه ی راکیتشا: براژن خه می مه خومزگه وت دوور نییه . هر ئیستا به غاره کی ده چم عه ره بانه که م دینم و ده که پیمه وه .. که متر له نیو کاترمیر بازارپی خویان کردو به هه مان ریگه و بۆ هه مان مال دیسان پی به پی و قسه به قسه رویشتن . ماوه یه که بوو یه کدییان نه بینیبوو، به لام گفتوگو یه کانی پېشتریان له یاد مابوو، هه ر یه که یان، بۆ ئه وه ی دووری ریگا که کورت بکاته وه، خوی به ده ست هوړینه کانی وه دابوو، ده یو یست شتیک له یاد گارییه کانی بۆ ئه وی دیکه بگپړته وه، به تاییه تی کوپه بابه تیکې له و جوړه ی له میشکیدا هه بوو به قه د ماوه ی ریگا که درېژبوو، بابه تیک که پېشتر و له هه مان ئه و ریگایه دا به نیوه چلی وازی لیه یتنابوو . ژنه وه که مه په دونگ شوپو پر گوشته کان ناوه ناوه دوا ده که وت . کوپه ش وه که ئه و ته که به هیزه ی له به رایسی میگه لی بزنان به فیزه وه ده روات، ئه و پېشده که وت و ژنه ش دوا ده که وت، هه رجاره ش کوپه که یه که دوو هه نگا و پېشده که وت، یه که دوو ئاوپی ده دایه وه و یه که دوو قسه ی بۆده کرد، دوا جار پپی گوت: ریگا که که میک بۆ تو دووره به قسان نه بیئ نابړته وه .

— به لن پاسته چیت ماوه بیلئی؟ ژنه لئی پرسی .

ماوه یه که له مه بهر وه کو ئیستا به و ریگایه دا ده مبردییه وه، پرسیا رت لیکردم چۆن که یشتییه ئه م شاره، گوتم به هوی خالی که مه وه بوو، زوو گه یشتینه ماله وه و پیم ته و او نه کرا، ئیستا بۆت ته و او ده که م .. براژن، خالم له بله بانه، هه رچی تو بیرى لیده که یه وه ئه و لئی مه علانه، باسی عه رش و قورشته له بۆ ده کا زور لیزانه، پیاری شه وان و سواری ناو سوارانه، جه ندرمه و زه فتییه و هه یته کان به و هه موو هیزانه ی هه یتیان ده ره قی نایه ن، گورده و چه لاو خورو کلکی کلکان به دوایدا ده که پین زه فه ری پیتابه ن، زور به هه سته چپه ی پیت

بئى دەزانى كىتى، لە دوورەوۋە بۆنت دەكا دەزانى دۆستى يان دۆژمن. خالم
 ئۆز شىتى بۆ دەگىرپامەۋە، ئەو دەيگوت: ئۆزىمى خەلگ بە سادە و ساكارى
 دەژيان، لە دەنگوباسى گوندەكەى خۆيان و چەند گوندىكى نىزىكى خۆيان
 زياتريان نە دەيىست، ئەو قسەيەم بۆ پىشتىرو بۆ ئىستاش ھەر پاستە.
 خەلگ بارە گەنم و جۆيان لە ئىستىران بارە كىردو لە گوندەكانى خۆيانەۋە
 بەرەو شارى خالس و دەوربەرى و تاكو نىزىك شارى بەغدا بەرپىدەكەۋتن و
 لەۋى گەنم و جۆيان بە قەسپ و خورمادەگۆرپىيەۋە و بە بارەۋە دەگەپانەۋە،
 لەۋ ھاتوچۈنەياندا چەندىن شەۋو رۆژ بە رىگاۋە دەبوون، چەندىن جارىش
 لەۋدىۋى تىخۋىسى جەبەل ھەمرىن بەلەى بەغداۋە، بەرەنگارى چەتە و رىگران
 دەبوونەۋە دەبوۋە شەپى دەستە و يەخەى نىۋانىان و برىندارو كوشتارىشيان
 دەبوۋ. خەلگى ئەو گوندانە بۆيە ئەو كارانەيان دەكرد چۈنكە پارەى
 ھىشكەيان نەبوۋ پىۋىستىيەكانى خۆيانى پى بىكىن، ئەگەر خەلگى ھەموو
 گوندەكانى لاي خۆمانت كۆبىكردىۋايەۋە ھەموو كۈن و كەلەبەرى مال و
 باخەلىانت بېشكىنىۋايە و ئەۋەى تىياندابۋايە كۆتبىكردىۋايەۋە و بىرمارىۋايە
 لە - دە، پازدە - دىنار زياترت دەست نە دەكەۋت.

ھەلۋەستىيەكى كىردو بۆدۋاۋە ئاۋرى دايەۋە، ئىنە بە چەند ھەنگاۋىك بە
 دۋاكەۋتبۋو، ھەرەبانەكەى پاۋەستاندو ئىنەش گەيشت. چەندخولەكىك ھەر بە
 ۋەستانەۋە باى پىتى خۆياندا و ئۆزىك ھەسانەۋە، كۆرە گىرپى پۆيشتەكەى
 گۆرپى لە دوو كىرپىيە يەك و بەرەۋە مالەۋە پۆيشتەن، دىسان بەردەۋام بوۋ:
 خانم، خالم ئۆزجار باسىدەكرد چۆن شارەزاي بەغدا بوۋە، ئەو دەيگوت:
 پىش ئەۋەى ئىنگلىزەكان بىنە ئەم ولاتە و داگىرى بىكەن، عوسمانىيە
 تۈركەكان بە ناۋى ئىسلام داگىريان كىردىۋو، باپىرم لەسەردەمى ئەو
 عوسمانىيە، لەبەر مەمرەۋ مەژىيەى بارى كۈزەرانى و بۆ ئەۋەى خۆى
 لەمەترسى ئەو رىگا دوۋرو درىژ و ناھەمۋارەى نىۋان گوندەكەى خۆيان
 و ئەو شارو شارۋچكە دوۋرانە پىگار بىكات، بە خۆى و مال و مىندالى
 بارو بارگەيان تىكدەننەن و لەگوندىكى دەوربەرى شارى بەغدا ئاگردانى
 گەرمەكاتەۋە و لەۋى بەكارى كارۋانچىيەتى خەرىك دەپىت، دۋى ماۋەيەك بە
 تۆمەتى قاچاخچىيەتى لە يەككىك لەكۆرە رىگەكانى نىۋان شارەبان و باقوبەۋ
 بەغدا دەيگىرن و بە كەلەپچەكراۋى دەيىنە بەغداۋە لەۋى ماۋەى سالىك لە

به نديخانه ی (ئوچ قهلا) ی ده پستن، كه ئه و كاتى ئه و به نديخانه يه ليژه له م
 شاره دا بووه . خالم نه گهرچى ئه و كاتى منداڵ بووه . به لام بق سهردانى
 باوكى، له گه ل داىكى و داپيرى وخه لكى شاره زاي هه ريمه كه ده چووه شارى
 به غدا، به مجوره شاره زاي ئه م شاره بوو. ده م و لووتى به ره و ئاسمان
 به رز كرده وه، پشيه كى قوولى به قورقورپاگه و سورينچكيدا برده خواره وه .
 هه ردوو سيبه كانى گه شانده وه و سينگى ده رپه پاندا: من پياويكى ئه وه نده
 به سه رو به رنيم. گويش به زيان و گوزه رانم ناده م، ئه و دنيايه هى ئه وه ي
 نيه بيه كه مه بارو به سه ر شانى خوميدا شوپ بگه مه وه، له كويش بپسن
 - نه گه ر بگونجى - له وئى گريى ده ده مه وه، نه گه رنا وازى ليژه هينم با هه ر
 پسپس بى، سياست و مياسه تيش هه ر هيچ، نه به د تخوونى نه كه وتيمه و
 ليشى نزيك نابمه وه، ناگه ر به پو بالم ده سووتيني. خالم چه ندين جار
 خه وى خوشيان لى تار كردييه، به كه له پچه يى ره وانه ي به نديخانه ي شارانيان
 كردييه، نينۆكه كانيان ده ركيشايه و له شيان شوو شوو كردييه، به كه لاكى و
 لاكه لاكى گه رايته وه هه ر وازيشى نه هيتايه . ئه و مه كتبه لى بووه و خوينده وارى
 هيه، كتتيان ده خوينتيته وه ميتشكى پره . بىراژن خوزگه خالمه ت بديتبوايه
 ده ترانى چ جوژه پياويكه، ئه وه نده پياوانه و چاو نه ترس و به غيره ته
 له به رامبه ر فيليش چاوى خوى به رناداته وه .

_ پيويست به ديتنى ناكات واتوم نه ديت، هه روكه ده لىن: خالان بيه نه و
 خوارزايان بناسه، دياره توش به خالته ده چيت..... ژنه واي پيگوت.
 كوچه ته ماشاي سه رو بنى خوى كرد، منگه منگيكى كرد: چ هه دم هيه
 به خالم بچم.

گه يشتنه به ر ده رگاي مالى ژنه كه، ژنه جانتاكه ي ده ستي كولييه وه،
 ويستی كليلى ده رگاي ده ره وه بدوزيته وه، له پى هه رزه يه ك پهيدا بوو پى
 دايه جانتاكه ي و فراندى. دزه وهك كه رويشك و كوپه ش بووه تاژى، تاوى
 داى و كردييه گرمۆله. ژنه بىرى په رته وازه بووى گه رايه وه ناو تخووبى
 كه له سه رى، ميتشكى جماو گه رماييه ك به ناويدا گه را، هه په ساوييه كه ي
 داسه كنا. به رله هه موو كه سيك له گه ل خوى دوا: ئه و قوليژه ته له كه بازه
 چ فاق و ته پكه يه كى بوم دانا بووه وه، چۆنى زانى جانتاكه م پارو و زىرى
 تىدايه، ئاي به قورىانى سميل و ده ست و پتیه كانت بم پياو، پياوى چى

فریشتەیه خوا بۆمنی نارد، بەراستی کورپکی مەردو تەرەندە و ناوازیە،
 ھەرچی بۆی بکەم لە ژێر ئەو قەرزە دەرنایەم، ئەگەر خۆم و سەر
 مانی خۆم لەبەر دەستی پیاوی ئەوھا ئازا دا بنێم شایستەیتەتی.. سەپرکرد
 یاری پشیلەو مشکانتی بێرکەوتەو، کورپە سەر و ملی نیچیرەکی دەخستە
 نێوان ھەردوو لاقی و دەیکوشی، نیچیر ھاواری لێھەلەدەستا و دەیبۆراند،
 بەرەللایە کرد واگۆد ببوو نەیدەتوانی غاریدا و لەبەر دەستی پزگار بیت، بە
 گاگۆلە لەسەر چۆکان دەپۆشت، بەدوو لەپان پاشەو پاش دەیگێرپاوە.
 بەدیتنی ئەو نەمايشە گەپاوییە ژنە بستیککی دی ھەلکشا، خەندەو گریان
 ئاویزانسی یەکدی بوون، فرمیسکەشادی بەخشەکانی خۆیان بۆ نەگیرا.
 دەستی یەکدییان دەگرت بە نەزم و ناوازی - شەمشال و پەبابە - دەمیک
 چۆپی و دەمیکیش سێپییان دادەبەستا.. ژنە رۆمانی - کورپە ھەژارو کچە
 پاشای - چەندین جار بیستبوو، زۆر پێی سەرسام بوو: کورپە ھەژارەکی
 دەست و بازوێکی بە ھیزی ھەبوو، لەزۆرانبازیدا دەگمەن و کەم وێنە بوو،
 ھەر ھەمان پالەوان خودا لەجەستەئەم کورپە بەرجەستەئە کردوو و بۆ
 منی ناردوو. ئەگەرچی باوکم پاشا نەبوو، بەلام خۆمنیش ھیچم لە کچە
 پاشایان کەمتر نییە.

ژنە لەناو شەپۆلەکانی ئەو پوویارە بە خوێدە، باسکە مەلەیکەکی لێدو لە
 کەناری دڵنایسی زیاتر کەوتە ناو خەیاڵ و بۆ خۆ بیژی: کەس نییە بۆ
 ھەک ئەم کورپەم، دەتۆش ژن بەو مەیدۆپێنە..

کورپە نیچیری ھێتایە بەردەمی ژنەو خۆی بۆ نوشتاندەو: تو میرو من
 گزیر، فەرمان بکە بیکوژم. ژنە ھەردوو چۆکی لەسەر زەوی نوشتاندەو،
 کەوتوشتی تەواوی برد: تو پاشاو من گەدا، کەوتۆشم بێرەو بۆ خودا،
 نەکی توو خودا، با و ن بۆ و بپوا.. بەرەللای کردو ھەستایەو، شەپ شەپ
 خۆی داوھشاند، بەدەنگە نێرەکی باسکە مەلەیکەکی بە بیرە ویلبوو کە
 ژنە لێدو لە گێژەنی دەریای بێرکردنەو و چرپە چرپ و سرتە سرت
 رزگاری کرد، پێی گوت: بە یارەتیت من دەپۆم. ژنە بە نەرم و نیانی
 و بە تیجاوی ئەفسوناوی پێی گوت: نەخێر ناپۆی، کەلوپەلەکان بە
 عەرەبانەو بە ناو ھەوشە.

بە پەلە پالسی بە عەرەبانەکیەو نا و گەیانیدیە بەر دەرگای دالانی

ژوړه وهی خانووه که، هه تا ئه و که لوپه له کانی هینایه خواره وه، ژنه ش
 ده رگای دالانه که ی کرده وه و خوی به پشی کهوت و کوړه ش که لوپه له کانی
 به بوايدا برده ناندینه که، که داینان چاوه پوانی کرښه که ی کرد بیداتی و
 بړوا. که چی ناش له خه یالیک و ناشه وانیش له خه یالیک دی. ژنه پی
 واپوړ خودا نیرییه مامزکی بی لانه ی له شوینکی دوور دوور بو پاو
 کردووه و به تایه تیش بو نه وی ناردووه، له دلی خویدا ده یگوت: ئه و
 کوړه هچی له و نیرییه مامزانه که متر نییه که سهردانی پیده شت و
 چیا کانی کوردسنام ده کرد، ده مدیتن به دواي میگه لیک مامزوه هه میسه
 ده یانینیلاندو مرقه مرقیان بوو. ئه و ده یویست به دوو چاوه خومارییه کانی
 سیره ی لیگری و تیرکی له زه رگ تیزتر له ناوهندی دلیدا بچه قینی و هه ر
 خوشی ببیته به یثارو له ناو به یثارخانه ی دلی گهرمی خویدا به بهنجی
 نه به دی بیخه وینی، به لی ژنه وایده ویست، هه ر بو ئه و مه به سته و بو
 دانه خوړه کردنیشی، ده رگای ناوته زوکه که ی کرده وه، دۆلکه یه کی پر شه ربه تی
 موزی لی ده رهیناو په رداختکی بو پرکرد. په رداخه که ی به ته وای له ناو
 له پیدا گرتبوو، بوی پاگرت. ترس و شهرم ناویرانی یه کدی بوون، ترس
 و شهرم له یه که م شه وی په سیو بوونی و یه که م خونی به زاو بوونی
 له په رییه کی نه ناسراوو یه که م به یانی خو بس میلکردنی له گومه ناوکی
 سه هۆلپه ندی شه خته به ستودا، ترس له وهی نه وهک پیاوه که ی (نه و دلنیا
 نه بوو میردی هه یه یان نا) له پریکدا به سه ریاندا بیتوه و به م شپوه یه
 بیانیننی، شهرم له وهی نه وهک نه و ژنه هه مان خه سله ت و ره فتاری نه و
 په رییه ی نه بی، شهرم له وهی نه وهک ده سستی به ده سستی بکه ویت و نه و پی
 سه خلته بی. ده سستی بو په رداخه پر شه ربه ته که بردو نه برد، به هوی
 به یه کدیگه یشتنی لوجه مسه ری ساردو گهرمی هه ردو ده سته کان، ته زویکی
 کاره بایی ژوره هیز سه رتا پای جه سته ی هه ژاند، پی و بوو بوومه له رزه یه ک
 به پله ی سه رووی شه شی پیوه ری ریخته ر هه لیکسی پیده کات، له نیوان
 له پیکی گۆشتنی خرپن و ده سستی قه له ش قه له شی له رزوکدا، په رداخه
 شووشه پر شه ربه ته که هه لخلیسکاو پارچه شووشه و پشکه پشکی شه ربه ته
 تیره که، هه ر یه که و به لایه کدا پژان. ژنه وهک ناوکی تیژو شیلووش
 نه بوو، دۆلکه شه ربه ته که ی له به رده می کوړه ی دانا، په رداختکی ناوینه کرا

ی خسته پال دۆلکه که، چوار به ندیکیشی بۆ راکیشا و فهرمووی لیکرد:
فهرموو دانیشه، نه تبیستوه ده لێن- ژنی شهرمن به شاره کی، پیاوی
شهرمن به شانەکی یان به عانه کی- تۆ شیرێ شیر، شهر به ته که ت
بخۆره وه هه ناوی خۆت فێنک بکه وه.

کوپه به جۆریک ده وی بزمووک کرابوو، لێوه کانی ببوونه دوو لنگه کراش
و به لا لغاوهیدا شۆپ ببوونه وه، هه رچهنده تانی له خۆی ده داو هیزی
ده هینایه وه به ره خۆی نه ده توانی بیانجولێنی، هه تا بیردانیشی کورت بین
و کورت بر بوو. ژنه پێشتر هه ولیده دا و پلانی دادپشت و فاقی بۆ
ئو جۆخۆرکه بی ئاگایه داده نایه وه بۆ ئه وهی به لایه نی که مه وه بیکاته
ده سته لای خۆی و هه موو کاره کانی پێ پایی بکات، به لام نازایه تی و
چاونه ترسییه که ی به رده رگای مال وایلێکرد گازمالوکه ی فاقه که زۆر له
ترازتر دابنیته وه وده نکه جۆیه کی قه له ویشی پتیه بکات. ئه و پێی وا
بوو، هه روه ها به خۆی ده گوت: چ زوو یان درهنگ ده یخه مه ناو باگه پێکی
عیشقی سه وزی ئه و تۆ له ناویدا ببیته کووچ کووچه و به نوامدا بگه پێ
و بسووپێ، من ئه م جۆره پیاوهم گه ره که، شهرمن و نه شاره زاو نه دیتکه.
به لام خورت و به وه ج و نازا. هه ستایه وه و پۆشیت، نوای چه ند خوله کێک
گه رایه وه، کراسێکی گول گولی ئاو دامانی ته نکسی پر به جه سته ی
به سه رخۆیدا هینابوو، بۆن و به رامی تیرۆزێک له ناو مووه چره کانی کونه
لووتی کوپهیدا هه وراز ده بووه وه که لله ی ده ته زاند، گه زگه ز به پاست و
چه پی ده فه ی سینگیدا به ره و خواره وه شۆپ ده بووه وه. کوپه خۆی پێ
نه گیرا به تیچاوێکی تامه زۆیی و نه دیتکه یی سیزه ی له به له کی سپی و
نرمی گرت، هه تا له گه ل خۆشیدا به شهرمه وه و زۆر به نه ینی و به بی
لێو جولاننن نا: ئه گه ر خوا بیدا چه وراتی ئه م بونگه ته په و به له که
سپیه م هه تا مردنێ به سه.

ژنه خۆی لێ نزیک کرده وه: به قوریان هه تا ئیستا خۆت پێ نه ناساندووم،
ئه گه رچی دواکه وتین به لام ئیستاش هه رباشه. ناوت چییه؟
_ ناوم (نانه خۆره ی پێنج ئه نگوسته).. کوپه به فشه وای گوت.
_ ئه وه چییه، هه نه که یان گالته م پێده که ی، دیسان لیت تووپه بم؟
کوپه ترسا: ناچاره که م نه که ی هتۆر به وه، ته نیا بۆ پێکه نینه، چ هه دم هه یه

گالتەت پى بىكەم، كاتى مندالى ئەو جۆرە سوحبەتانەمان دەكرد. ژنەش
ھەر بە فەشە پىي گوت: كەواتە ھەر بۆ پىكەنن، منىش (دانەخۆرەي
نانەخۆرەي پىنچ ئەنگوستم).

__ واتە چى؟ .. كوپە پرسى.

__ بۆ خۆت تىبگە .. ژنە بە پىكەنن بەوى گوت.

بەچاۋەخورمايىھەكانى تىرىكى گرتە چاۋە پەشەكانى كوپەو نازى باراندا
سەرى: كەواتە بەپاستى ناوت چىبە؟ ژنەكە، كە لىي پرسى، ئەۋىش
كردىبە حىكايەت، دوۋو درىژى كردهۋە: ئەۋەي پاستى بى خالەم ناۋى
لېتابووم (كارىق) ئەو دەيگۆ كارىق باپىرە ھەرە گەۋرەمانە، بەلام لەلەي
حكومت و بەپەسمى و لەتەسكەرەي نفوسمدا ناوم بە (كارىق) نووسراۋە،
ئەۋەش يان ھەلەي بەئەنقەستى پياۋانى حكومتە لە كاتى ناۋنووسىدا
شتىكىان لى قوتدايە، يانىش سادەيى دايك و باۋكى خۆمە ھەر وايان
بانگ دەكردم. ژنەكە بە گرژنەۋە پىي گوت: (كارىق) بى يان (كارىق) ھىچ
لاي مەن گرنگ نىيە، تۆ ھەر ئەۋەي كە ھەي، مەۋف بە ناۋو پەنگ و
بۆي ناپىۋى، بەسەنگ و ھەلس و كەوت و پەفتارى دەكىشەرى مەن ۋەكو
تۆ ھەنەكان ناكەم. بەپاستى و پاستەخۆ خۆمەت پى دەناسىنم، ناوم
(ئىبتىسام) ھ. واتە (خەندە). دىنىام سەرسامىشى بەۋەي چۆن دەزانم
(ئىبتىسام) واتە (خەندە) يە. پەلەي مەكە با يەكەو پەرداخىك شەرىبەت
بخۆينەۋە ئەۋەشت بۆ دەگىرپەۋە. تۆ ھەزەت لە كاميانە شەرىبەتى پرتەقال،
مۆز، مېۋە، يان كۆكتىلەكت بۆ بىكەم .. (كارىق) لە ھەي دوايى نەگەشت،
بەشەرمەۋە پىي گوت: شەرىبەتى مېۋە رۆژانە لەلەي (زىالە) دەخۆمەۋە،
لىي بىزار بوۋىمە، ئەۋانى دىش ھەر كاميان بى كەيفى خۆتە. ژنە
تىگەشت لە كۆكتىلەكە نەگەشت، بە پىكەننەۋە پىي گوت: شەرىبەتى
مەن ۋە ھى (زىالە) ۋەكو يەك نىن، ھى مەن تايىبەتە بە ھەموو كەسىكى
نادەم، لېرە بە دواۋە چىدى شەرىبەتى (زىالە) مەخۆۋە، خۆم پۆژانە
__ يان ھەر كاتەي ئارەزۋوت كىد - بە خۆپايى دەتدەمى بۆ پارەي
پىدەدەي؟ دىنىام ئەگەر شەرىبەتى مەن تام بىكەي - نەك ھەر ھى زىالەي
__ ھىچ شەرىبەتىكى دى ناخۆيەۋە. با شەرىبەتى مېۋەكە بۆ كاتىكى دىكە دوا
بخەين، ئىستا مەن و تۆ ھەر يەكەو پەرداخىك لە كۆكتىلەكە دەخۆينەۋە.

نواي نۆشکردنى شەرىيەتكە: بە قوربان بە تام بوو؟.. كۆپرە ۋەلامى
دايەۋە: ھەر باسى ناكىرى كەللەي تەزاندىم.

_ ئەۋە شەرىيەتى بە قەستى بوو، شەرىيەتە پاستىيەكەت بدەمى ھەر لىتى
تير نابى...

ئىبتىسام سەركۈنەي خۆي كرد: ئەۋ تيرەي ھاۋىشتم بە خۆم كەۋتەۋە،
ئەۋ پاستۆكى تىئاگا خوارۆكى ھەر ھىچ، وايزانى گويزم بۆ ژمارد. لە
ناچارى خەندەيەكى بۆ كرد: گيانە با بىينەۋە سەر باسەكەي خۆمان.
ھەر چوار پىنج سالان دەبووم دايكم بۆي گىرامەۋە و گوتى: سالانىك
لەمەۋىەر، مائە كوردىكى نەفىكراۋى دەريەدەر، لەبەر ئەۋەي بەدلى دارو
دەستەي پاشا نەبوون، لە ۋلاتى خويان دورخرايوۋنەۋە لە گوندەكەي
ئىمە دەستبەسەر بوون، ئەۋ گوندە بۆ ئەۋان زۆر ناخۆش بوو، ھاۋىنان
نۆزەخ و زستانان زەمەرير بوو، دەۋريەري ھەموۋى زەلكاوو زونگاۋ بوو،
گوندىكى دورەدەست و لاپەڭكەي شاران بوو، غەربىگە ھەۋارگەي زۆرە ملىتى
ئاۋاران بوو.. ئەۋان شارستان و رۆشنىر بوون، لە گوندىكى ۋەك ئەۋەي
ئىمە نامۆ بوون، پىاۋى مائە كوردە نەفىكراۋەكە مامۆستاي قوتابخانە
بوو، بە ھەرمانى پاشا دورخرايوۋەۋە، نواي مامۆستا (عەلى) بوو، خەلكى
گوندى زۆر خۇشيان دەۋىست، بە نواي خاۋەنى دولدل و باۋكى ئوۋشەھىد
ناۋزەدكرابوۋ، ۋەكو ئوۋىش ستەملىكراۋ بوو. بەلام سەرەپاي ئەۋ زولمەش
كەلتىكرايوۋ ئەۋ بى باك بوو. باۋەڭكى بەھىزى ھەبوۋ، خۇپاگريوۋ.
كچ و كورانى گوندى لەمالى خۆي كۆي دەكرىنەۋە، بەيانىان و ئىۋاران
خۇبەخشانە فىرە خويندەۋارى دەكرىن. بە تاييەتى لەگەل ئىمە يەكمال
بوۋىن، مالمان بە مالى يەكدييەۋە بوو.

ئىبتىسام سەرى بەرەۋ ئاسمان بەرز كرىدەۋە و پاراپەۋە: خودايە دايكم زۆر
سادەۋ بى گوناۋ بوو، بەشنىك لەبەھەشتى بەرىنى خۆتى پى بىەخشە...
نواي چەند ھەنسكىك و چاۋ سىپىنەۋە، پوۋى بۆ كارۋ ۋەرگەراندەۋە: دايكم
رەھمەتى خۋاي لىيىت دەيگوت - ئەۋ مامۆستايە سى مندالى ژىكەلەي
ھەبوۋ، دوو كوپو كچىك، كچەكە لە ھەردوۋ كوپەكان بچوكتەر بوو،
ھەرسىكيان زۆرجۋان بوون، دلم بەر ۋەستى نەدەدا پىر بە چاۋم سەيرىان
بكم دەمگوت - نەۋەك بە چاۋ بچن - كچەكەيان لە جۋانىدا ھەر باسى

ناکړئ، هه روهک ده لټن- مټوژى بخوار دېوايه له گه رووى دياريوو- کوپ خړى پوومه پې، ده تگؤ ليموڼه به توڼه روى داريوه، نه بوو هى وه کو نه و هېچ نه بوو، نازانم پهرى بوو له ناسمانن هاتېووه خواږئ، يان په سم بوو، به لټن به پاستى ره سم بوو، به لام چ په سمېک؟! مه زنترين وينه کټش وينه کټش ابو، که نه وېش خود ابو.. نه و کچه حوانه، نه و کچه پووخوښه، نه و کوریکه به هارييه دهو به خنده يه ناوېشى (خنده) بوو.. هه روه هابه رده وام بوو گوتى: دايکم به رده وام ده يگوت- چنه له سهر دوى دايکى خوى خوش بوو که بانگى ده کرد، من واتاى ناوه که يم نه ده زانى له دايکيم ده پرسى، نه و ده يگوت واته (نييتيسام). ناوه که ى زؤر له لام شيرين و خوش بوو، ئادم له گه ل خواى خؤم کرد نه گهر کچيکم پيدا ناوى لئ ده نټم (خنده). له دواى ساليک خودا ناو مېدى نه کردم و به دللى منى کرد توى به من دا، تو کتومت نه و بووى، ته نيا په نگى پټستان جياوازيه کى که مى هه بوو، پټستى نه و له هى تو سپپات تريوو.. نه و له دواى هر پرسته يک له گټرانه وهى قسه کانى دايکى، قولپى گريان نه وکى ده گرت، هه نسکه کانى کاريگه رييان به سهر (کارؤ) شدا هه بوو. کارؤ به گټرانه وه که ى سه رسام بوو، له گه ل هر وشه يک له به سه رها ته که گونجا بوو. نييتيسام دوو په رداخ شهريه تى سيوى هټنا. يه کى له بهر ده مى کارؤ دانا، نه وى ديش بوخوى: هه رموو به قوريان با له جياتى خه م شهريه ت بوخينه وه.

__ سوپاس.. کارؤ به وى گوت.

__ نه م شهريه به ته ت پټ چؤن بوو؟ دواى خوار دنه وهى ژنه لټى پرسى.

به شهريه وه وه لامى دايه وه: باسى ناکړئ زؤر به تام بوو.

ژنه شيتوازي جوړاو جوړى به کار ده هټنا بو نه وهى سه رنجى پابکيشى، به لام بئ سوود بوو: هټستا چيت ديوه له وهش به تامترم له لايه.. کارؤ فزه ى لټوه نه هات و نقه ى نه کرد، نه وېش ديسان ناچار بوو خوى دواند: ئاى ژنى چنه د گهلخوى.. دواتر پووى پرسىارى له خوى کرد: به نيازى به فزه شهريه تيکى تيرو خه ستنى نه م پياوهدى هه ناوى خوت فيتک بکه يه وه؟ وه لامى پرسىاره که شى هه ر خوى دايه وه: وايزانم ده بئ هه ر بلټى- نه م نانه به و دوشاوه ى.. ناچار گرگړه هاته وه سهر باسه که ى پيشتر: کارؤ گيان نه وه شهريه ته که شمان تو شکرد با بټينه وه سهر باسه که ى خؤمان. ده زانم هه ستنى

كوردانه م وروژاندی، ده زانم بیرت پهرته وازه ی كوئ بووه، ده زانم حه زده كه ی چاره نووسی ئه و مامۆستایه بزانی، به لئ هه ر ئه و مه زه ندانه ت لئ په چاو ده كه م، بۆیه قسه كانی دایكمت بۆ ته واو ده كه م - دایك م هه نسکی ده داو گریان ی پانه ده وه ستا، بۆم ده سربیه وه سوودی نه بوو، به هه نسك و گریان وه ماچی كردم و منیشی گریان د. به لئ دایك م به هه نسکی گریان وه به رده وام بوو: رۆله دوا ی مانگیك له دایك بوونی تۆ، ئه و مامۆستایه باشه، ئه و پیاوه به پێزه چه لاو خۆره كانی مائی پاشای قۆلبه ستیان كردو شو پێنیز كرا - دایك م گریا گریا، گریانیک قه ت دایك م وا نه بین ی بوو، جۆره گریانیک نه گه ر پیاوه كه ی خۆشی، میرده كه ی، باوك ی من بمرد بوا یه وا ی نه ده كرد، فرمیسك له چاوه كانیدا ده بارین، منیش بی ئه وه ی بزانه م بۆ ده گریتم له گه ل دایك م دا ده گریام، به لام لیم ده پرس ی بۆ ده گریئ؟ ئه و ده یگوت: كچم ئه وها متووی قسه خۆشه كانی و چاونه ترسییه كه ی بیووم ناتوانم له بیر ی بكه م. دایك م دیسان گریا، گریا و پوومه تی خۆشی پنییه وه: هه ر له من چوو، هه ر له من پۆی. ئیبتیسام له سه ر قسه كانی دایك ی به رده وام بوو: تیگی شتم دایك م بۆ ده گریئ، باوه شم خسته باوه شی، پوومه تم به پوومه تییه وه نا، له جیات ی ئه وه ی فرمیسك ی چاوه كانی بسپه وه فرمیسك كانی هه ربوو كمان بوونه یه ك جۆگه له، لیوم به لیویه وه ناو هه ناسه م به هه ناسه یه وه، ته نها توانیم یه ك رسته بچریتمه گوئییه كانی: دایه گیان ئه دی (خهنده) كه ی من چی به سه ر هات؟ به و پرس یاره م برینم زیاتر كولانده وه، دیسان گریا و هه ر به هه نسك دانه وه پئی گوتم: كچم ده بوا یه ئه و مامۆستایه ناوت لئ بنئ (خهنده)، چونكه من به لئیم به و ی دابوو، به لام كه ئه و بزرگرا باوكت جورئته تی نه كرد و منیشی ترساند، ئه و ناوه له سه ر دلم بووه كه سه ر، ناچار ناوم لئنا ی (ئیبتیسام) ئه وه خه فه تیك ی گه وه بوو، به لام له وه ش گه وه تر باوكت هه وئییه ك ی بۆ پهیدا كردم، ئه گه ر ئه و بمابوا یه ئه و كاره پووی نه ده دا، ئه و به رگری له مافی ئافره تان ده كرد و خه لكه كه ش به قسه یان ده كرد.

ئیبتیسام دۆشداما، ئاخیک ی وه ك دایك ی له هه ناوی كردو دوا وتی له ناخی خۆی شارده وه: باوك م منیشی كرده قوریانی خۆی، به پێپه وكه یی به ستامیه وه.

کارۆ پرسى: ئەو مامۆستايە بۆ نەفى كرابوو؟

__ دەيانگوت ماركسىيە .. ئىبتىسام وای گوت.. (کارۆ)ش پرسى: دياره ئىتووش ھەو بوون بۆيە دايکت ئەوئەندە خۆشى دەويست. ئىبتىسام سەرى بۆ لەقاند: ھەر ئىمە نا، خەلکى گوندی ھەموو لەو جۆرە بوون.

__ دايکت لە کوئە؟ کارۆ پرسى. ئەویش وەلامى دايەو: قوربانىت بىم دايکىم لە کوئە بى؟ دايکىم چەندىن سأل لە باوکىم بچوکتىر بوو، ھېشتا لە سەر شىنگ و تاقەتى خۆى بوو خەفەت کوشتى، بە چەند سألێک دواى ئەویش باوکىم، دواى باوکىشم ھەموو کەس و کارەکانىم وەک ئەوئەى مەرگەمووش لىيىدان ھەلەوئەرىن، وەکو شەمەندەفەر فەرگۆن لە دواى فەرگۆن پششى يەكدیيان گرت و بەرەو بەھەشتى خودا پۆيشتن. ھەستايەو لەدەستشۆرکەكەى ناو چىشتخانەكە چەند مستەئاوێكى ساردى بە دەموچاوى خۆيدا کرد، بەسەردەستى كراسەكەشى دەموچاوى و شوپتەوارى فرمىسكەكانى سەپپەو، ھەر لەوئیش دوو فەنجان قاوئەى گرتەو، خەندەيەكى بۆ کارۆ کرد: حەياتىم مەن خەم خوارد تۆ مەخۆ. كەواتە لە جياتى خەم قاوئە دەخۆينەو. كوپە شەرمى شكابوو: بەئى قاوئە دەخۆينەو. ژنەش بە پىكەنىنەو: قاوئە ھىمەن و ھىورمان دەكاتەو.

گەشايەك لە پوخسارىياندا پەوئەقى دايەو، ھەردووکیان چەند خولەكێك چوونەو ناو قوزاخەى خۆيان و مات بوون، ھەريەكەيان بىرى لە شتىك دەكردەو. کارۆ خەيالێ لە كەللەيدا جيا ببوئەو، بەرەو گوندەكەى خۆيان بالى گرتبوو، تىژ تىژ، خىرا خىرا دەپۆيشت و بە پوخسارى (خەندە) ى كچە پوورى دەگرۆيەو، خىرا خىراو بە پەلەش ئىبتىسام گەپاندیەو: ھا خۆت لىرەو خەيالەت لە كوئە؟ وەرەو وەرەو بە تەنيا جىم مەھىلە.

__ لىرەم، بىرم لەو دەكردەو، دەمەوئى بلێم ئىبتىسام ناوێكى خۆشە، بەلام خەندە خۆشترىشە، كچىكى پوورىشم ناوى خەندەيە و زۆر جوانىشە، بابى ماموئەستا نىيە ئەگەر نا دەمگوت دەق ئەوئەيە كە تۆ باستكرى، كچىكى دەستەنگىنىشە. غىرەت ژنەى ھاندا لە كوپەى پرسى: ھاوسەرگىرى كردوئە؟

کارۆ گوتى: نەخىر.. ئىبتىسام بۆ دلتيا بوونى خۆى ئەو پرسىارەى لىكرد: مادام كچى پوورە و خۆشت دەوئى بۆ پىكەو ھاوسەرگىرى ناكەن؟ کارۆ

که می‌ک دنیا یی دایئ: بۆ ئه وه نا.. بۆ زیاتر دُنیا بوون دیسان ژنه
پرسی: بۆ نا؟

کارۆ هیشتا له وهش زیاتر دُنیا یی دایئ: من نه مالم ههیه و نه حالَم
حالَه چۆن ده توانم وابکهَم. ئیبتیسام ده یویست پیازێکی سپیکرای ده ست
بکهوئیت، پرسى: کچه که مالى نییه؟

کارۆ وه لامێکی دُنیا که ره وهی دیکه ی دایئ: کچیک له گوندی بژی مالى
له کوئى بوو. به لام له هه مان کاتدا پرسیاریشی لی کرد: تۆ مالت ههیه؟
_ به لئى مالم ههیه، نابینی؟ ئیبتیسام به کارۆی گوت. ئه ویش ویستی
خۆی دُنیا بکات، پرسى: له گه ل هاوسه ره که ت؟

گره گرم و ته قه ته قیک سه رنجی هه ردووکیانی پراکشیا، به مه زنده ی
ئه وان له ده رگا درا، ژنه دیشدا شه یه کی ئه ستووری په شی به سه ره خۆیدا
هیناو به ره وه ده رگا که چوو، که گه پایه وه و چاوی به په نگ و بۆی کارۆ
که وت با فره یه کی هاتئ. لیوی بۆ ئه و جولاندو چه ند که رته قه ندیکى
شکاند: مه ترسه هیه چ نه بوو. دوو پشیلای نیرومی بوون، مێیه که گه ی
گرتبوو ده هاته به رده می نیره که و پانده بووه وه ده یمراند، که چی نیره که
خاوو شه رمن و ترسۆک بوو، هه ر سه یری ئه ملاو ئه ولای ده کریو له شوینی
خۆی نه ده جولامیه ش له هه ژمه تان خۆی به نیره که و به دارو دیوارو
عه ره بانه که ی تۆداده دا، ده بووه گرمه گرم و ته قه ته ق، که منیشیان دیت
تییان ته قاندو شه رم و ترس نه یان هیشته به مرارز بگه ن، عه ره بانه که شم دوور
خسته وه، برده مه پشته وه ی خانووه که و له ویش ته شکه به په یه کم به سه ردادا و
شارد مه وه. کوپه به بیئ ئه وه ی هیه چ وشه یه که له قسه کانی ژنه ی هه ست و
سۆزی رابکیشی، پیتی گوت: بۆ شارده وه؟ ده بیئ هه ر ئیستا برۆم.

ژنه که ترساندی: گیانه که م برۆ به لام عه ره بانه که ت لی ره به جئ به یله، تۆ
شه رت کردوو ئیستا شه قاوه کانی به غدا کو ده بنه وه، چه ند که سیکی وه کو
خویان ده نیرن ریگه ت لی ده گرن و تیرو پرت لی ده دهن. هه ر به وهش لی ت
ناگه رپن به گرتنیشته ده دهن تۆ له وانه یه نه زانی شه قاوه چیه، ئه وانه بیئ
ئیش و کارو کاسبین، گه لۆر گه لۆر له وئى بۆ ئه وئى به دوا ی شه پودزی وجه ده بییدا
ده گه رپن، که سیش ناویری خۆی له قه ره یان بدا، پشتیان هه یه ئه گه ر
پۆژیک یان دوو پۆژ بگیریئن، له دووه م و سییه م پۆژدا به ره لالا ده کریئن. ئه و

کوپه هه رزه یه ی بهر شه ق و پێله قانتداو یاری مشک و پشیلەت پێده کرد، نه و به عه ره بان هه تو ی دیوه و بێ عه ره بانە ناتناسته وه، که پۆیشتی من له گه لـت دیمه ده ره وه وبه په یتونیک ده تننیمه وه، تۆش که گه یشتی نه ملای نه ولا مه که با نه تدۆزنه وه، هه ر نه و په یتونه ش تیده گه یه نم به یانی بنگه یه نیت هه ئیره، با چه ند رۆژیک به مجۆره بێ تا کو شه قاوه کان له بیرت ده که ن ولـیت نا ئومید ده بن. تۆ چا که یه کی گه ورت له گه لـ مندا کردوه، منیش نابێ به چا که یه کی بچووک تۆ له ت بۆ بکه مه وه؟. شیبیتسام زمانی وه کو گازمالو که ی فاقی بوو، نه وه نده له ترازیش بوو زوو ته یرو ته وائی ده گرت، به تایبه تی کوکوختیبه کان، هه رچی بشیگر تباو به ئاسانی به ره لای نه ده کرد... گه را هه ندیک کێک و بریشکه و تۆخم و نو قلی ده ره ئناو کردیبه ناو کیسه یه ک و بریک پاره شی خسته ناو کیسه که: ها نه وه شه پقه و چاویلکه په شه که ی پیاوه که مه له دوا ی به جیماوه، نه م کیسه یه ش وه ریگره نه م شه وه خۆتی پێوه خه ریک بکه، له بیر نه که ی به یانیش زوو وه ره وه پیکه وه نانی به یانی ده خوین، په تیرو هیلکه و سه رتو یژو هه نگوینی خۆشم هه یه به بێ تۆ نانی ناخۆم.

به یانی زوو ده نگ ی شه ق وه ژو ی سمه نا لکرا وه کانی هه ر چوار په لی ولاغه به رزه کان له گو یه کانی ده نگیان دایه وه، که ئا ژوه ری په یتونه که به بهر قامچیانی دابوون و به خێرای شه قامه که یان شه قده کرد. لووشه لووشی نه وان و گاسه گاسی لیخو په که ده ریان په پانده ده ره وه وه ک ماری بێ ئیجازه به دووسێ جلیتان گه یشته بهر ده رگای ده ره وه ی مزگه وت، سه یری کرده مه مان ئا ژوه رو په یتونی دوینیی. تۆخه یه کی کربو به ته ناش به ره و ژوره که ی گه راپه وه، خۆی و نو ینه کانی ریکخست. به په نادزه، نه وه ک مه لا بیبینی، گه یشته په یتونه که و سلاو یکی گه رمی کرد و له ته نیشت ئا ژوه ره که دانیشـت. هه رکه دانیشـت با پێچیک میشکی سووپاند و پێچی پێکرده وه، نه وه ی به بیر هینایه وه: که شه پقه و چاویلکه که ی دامن گوتی نه مانه له پیاوه که م به جیماون. پرسیا ری له خۆی کرد: ده بێ مه به سـتی چی بـێ، ئایا میرده که ی چووه ته ده ره وه و نه وان ه ی له بیر چووه، یان مرده وه؟ که گه یشتنه بهر ده رگای مائی ژنه ی، کارۆ ها ته خواره وه له ده رگایدا، ژنه وه ک یا پراغی پێچرای به دیشدا شه یه کی ره ش و په فته یه کی باشووریانه ی

ریشه‌داری به زهنگیان چنرا و، ده‌رگای کرده‌وه و چەند پارچه پاره‌یه‌کی ناسنی دایه کارۆ و ئاماژە‌ی بۆکرد بیداته لیخۆره‌که. ژنه به په‌له‌ خۆی گه‌یانده ژووری نووستن، په‌فته و دیشداشه په‌شه‌که‌ی به‌لاوه‌نا، به‌کراسی‌کی کورتی نیوقۆلی په‌مهی وه‌ک بالی میشی ته‌نک و بی ئاوه‌لکراس، له پیشه‌وه نیوه‌ی مه‌کی دانه‌پۆشیبوو، گه‌پایه‌وه هه‌ردووکیان چوونه ژووری ئاشخانه‌که، هه‌ریه‌که‌یان چواره‌ندیکی بۆخۆی راکێشاو له‌ته‌نیشت میزه‌که له به‌رامبه‌ر په‌کدی دانیشتن. کارۆ له ژیانیدا، له و ته‌مه‌نه‌ی چ له گوندو چ له شار به‌سه‌ری بردبوو، نه‌ ئه‌و جوړه خواردنانه‌ی تام و بو کردبوو، نه‌ ئه‌و سینگ و به‌رۆکه پره‌ی بینیبوو. سه‌ره‌تا نه‌وس تاوی دا ویستی شه‌لم کوێرم ناپاریزم ده‌ستی به‌ ناو خواردنه‌که‌دا بگێرێ و تیبه‌ری. دواتر سه‌له‌میه‌وه: با په‌له‌ی نه‌که‌م ده‌ترسم به‌نه‌دیتکه‌م بزانی، له‌ دلای خۆیدا وای گوت.

ژنه، که‌رتیک هیلکه‌و له‌تیک په‌نیرو برێک سه‌رتوێژی له‌ناو پارچه‌یه‌ک نان کرد، هه‌ندی هه‌نگوینیشی به‌سه‌ردا کردن و کردیبه‌ بابۆله: فه‌رموو بیخۆ، ئاگاشت لێبی خۆت پیس نه‌که‌ی، تۆ شایسته‌ی زۆر له‌وه زیاتری.

__ ئه‌وه‌ی من کردم هیچ نه‌بوو.. کارۆ به‌ ئیبتیسام ی گوت.

__ چۆن هیچ نه‌بوو، تۆ سه‌رو مال و نامووسی منت کپییه‌وه، ئه‌گه‌رتۆ نه‌بۆی ده‌بۆیه له‌ نیوان مال و دادگادا که‌وه‌پێ بم و هیچیشم به‌ هیچ نه‌ده‌کرد، له‌وانه‌یه تووشی له‌وه‌ش خراپتر بوومایه. گیانه‌که‌م ئێره‌ شاره گوند نییه، له‌م ولاته‌شدا ئه‌م شاره‌ شاری شاران، پایته‌ختی ولاته، شاریکی وه‌ک ئه‌م شاره‌ ده‌ریایه، سه‌ری هه‌رو ماری تێدایه، سه‌ره‌پای ماسی و گوێچکه‌ ماسی و دوو مه‌رجان و به‌ردی گران به‌ها، چه‌ندین مارماسی و قرژال و نه‌هه‌نگیشی تێدایه، ئاگات له‌ خۆت نه‌بی ده‌بیخه‌ خۆراکی ئه‌و دپندانه. ژنه تیاوێکی دایێ زانی مې بووه، ئه‌وه‌نده‌ی خواردوه پې بووه: گیانه‌ باجایه‌کی شیرینت بۆ تیتیکه‌م.

__ خراپ نییه ده‌لێن - چایه‌ بۆ ژانه‌سه‌ر باشه.. کارۆ وای بیستبوو.

ژنه له‌ کارۆی پرسی: خوا نه‌کا، خۆ ژانه‌ سه‌رت نه‌گرتییه‌؟

__ دوو له‌تۆ له‌ نیوه‌ی شه‌ویوه لایه‌کی سه‌رم وه‌خته‌ به‌ته‌قی.

ژنه وه‌رچه‌رخا، به‌بیرو هۆش و ته‌واوی جه‌سته‌یه‌وه بۆ لای ئه‌و سوورپایه‌وه،

بۆ ئوۋەي ئاۋلەپىى بخاتە سەر ئاۋچەۋانى، كەچىى وانۋازىيەك گرتىى وازىى
پىيەننا، ئاچار زەردەپەكىى بۆكرد: ئاى گەرمەت لىيە؟ كارۋ ۋە لامىى دايەۋە:
بەلىى گەندە تايەكىشم لىيە .

هەستايەۋە دوۋ قەلە خەبىى ژانپىى - يەكىى ژانەسەرۋ يەكىى ئاى - بۆ ھىنا،
ھەر لەسەر مېزەكەش پەرداخىك ئاۋىى بۆ راگرت: قەرموۋ ئەم دوۋ قەلە خەبە
قوۋت بدە . پىيەكىى بۆ ئەملالو پىيەكىشىى بۆ ئەۋلاىى كرد: دوۋام بەسەرياندا
خوئىند ئىستا دەپپەۋە گوئىزىى ساغ . ژنە ۋاى پىيەگوت ۋ لەگەلىدا كەۋتە
خەنەك ۋ زارگەمە: ئىستا نوكتەيەكت بۆ دەگىرپەۋە، خەيامىك لەمەۋپەر
بۆيان گىرپىمەۋە، ئەۋەندە پىدەكەنىى ئوۋەيى ژان بىت لە لەشتدا نامىنىى .
ھەبۋو نەبۋو ژنىك ھەبۋو مېردىى مردبۋو، ھىشتا جوان ۋ پىيەك ۋ گەنج
بۋو، مالىى ھەبۋو مندالىى نەبۋو، لە سەر دەست ۋ مستىى خۆىى بۋو،
لە مالىى خۆىى بە تەنبا بۋو، مالىى لەم شارە بۋو لەم شارەشدا كەسىى
نەبۋو، پىيەستىى بە پىاۋىكىى مەردو ئازا ھەبۋو، ئوۋەيى ئەۋ دەپپىست لەم
پايتەختەدا كەم بۋو، پۆۋىى لە پۆۋان بە پىكەۋت توۋشىى بە توۋشىى پىاۋىك
بۋو، ئەۋ پىاۋە ھەمان ئەۋ خەسلەتانەيى تىدا بۋو، بەلام زۆر شەرمەن بۋو .
بىۋەژن بە پاستىى بۋو دەپپىست ئەۋ پىاۋە بكاۋە ھاۋسەرىى خۆىى، سەرۋ
مال ۋ سەرۋەت ۋ سامانەكەيى بخاتە بەر دەستىى ئەۋ پىاۋە، ئەۋىش لە
دزو جەردەۋ پىيەگران بىپارزىى، بىۋەژن ماۋەيەك خەرىكىى ئەۋ پىاۋەيى بۋو،
خواردنىى خۆشىى بۆ دروست دەكرد، پاروۋىى بە ھەنگوئىنىى بۆ لوۋل دەدا،
دەپپايە دەستىى بىخوا، كەچىى ئەۋ نەزان بۋو لە جىياتىى دەستىى بۆ دەۋىى
بىبا بۆ چاۋىى دەبرد . ژنە دايە قاقاى پىيەكەنىى . ئەۋىش فركە فركە كەۋتە
خوئىنىى دەمارەكانىى ۋ بە پىيەكەنىنەۋە بە ژنەيى گوت: ئەۋ بىۋە ژنە ناۋىى
چىى بۋو؟

ژنە نەك ھەر قاقاى پىيەكەنىنەكەيى نەپپەۋە . بەلكو ھەرۋەختبۋو زگىشىى
لە گەلىدا ەتەقىى، بۋاى ھىۋر بۋونەۋە: ئاۋىت بۆ چىيە؟ دىيارە خەزت لە
بىۋە ژنانە، دەتەۋىى بچىە لايى بىناسىى ۋ لە خۆتىى مارە بكەيى . كوپە بە
شەرمەۋە: ئا بەخۋاىى ھەر ۋا پىرسىم . ژنە ۋەك دەرفەتلىك ئەۋ قەسىى
كارۋىى قۋستەۋە: بۆ ئا؟ بىۋەژن بۆ تۆ باشترە، تۆ زۆر نازدارىى يەككىكت
پىيەستە بزانىى نازت ھەلېگىرى، كچ ئەۋە نازانىى، بىۋەژن ئەزمۋونىى ھەيە ۋ

شاره‌زا بووه، نه‌گەر له بهر هەر هۆیک له ئەزموونی یەکەمیدا هەرەسی
هێنابن، بە ژبانی خۆی بەرگری له دووهمیدا دەکات، کەچی کچ بە‌چاو
بە‌ستراوه‌یی دە‌چیتە ناو هۆلی یەکەم تاقیکردنە‌وه و هیچ پێداویستییه‌کی
ئە‌و تاقیکردنە‌وه‌شی له هە‌گبە‌دا نییه، دە‌بێتە بار بە‌سەر شانی پیاوه‌که‌ی
و هەر پۆژه‌ی کۆسپێک بە‌ری دەرگای مائێ هاوسەرگیریه‌که‌یان لێ‌ده‌گری و
ئاسته‌نگێک ژبانیان تفت و تال دە‌کات، سەر‌ه‌پای ئە‌وانه‌ش بێ‌وه‌ژنی وا هه‌یه
له‌سەر ده‌ست و مستی خۆیه‌تی و مال و حائلی هه‌یه، دوا‌ی می‌زدکردنی
ده‌توانی ئە‌ویش بژیننی.. ژنه‌ وایلی‌کرد پاس‌ت و چه‌پی خۆی نه‌ناسیته‌وه .
کارۆ به‌ شه‌رمه‌وه به‌ پھویدا گرژیه‌وه: له‌ گونده‌که‌ی ئێمه‌ش بێ‌وه‌ژنێکی زۆر
جوان هه‌یه، خزمی خۆشمانه‌، گه‌وره‌ نییه‌ به‌‌لام کورێکی گچ‌که‌ی هه‌یه..
ئیی‌تیسام غیره‌ت گه‌یشته‌ کونه‌ لووتی، به‌ مۆپی سه‌یریکرد: جوانی چی؟
له‌وانه‌یه هەر له‌بەر چاوی تۆ حوان بێت، با‌خزمی خۆش‌تان بێت، کو‌پی
خه‌لکی به‌ تۆ چی؟ له‌وانه‌یه له‌ داماتوودا بێت‌ه دو‌ژمنت، من گوت‌م بێ‌وه‌ژن
نه‌مگوت - مانگای به‌ گۆلک- ئە‌و هه‌میشه‌ من‌داله‌که‌ی خۆی له‌ تۆ خۆش‌تر
ده‌وێ. گیانه‌که‌م زه‌ین و هۆشت بێ‌نه‌وه سه‌ری خۆت سوود له‌ جو‌ره
بێ‌وه‌ژنانه‌ نابیننی.

هه‌ستایه‌وه بای دوو کو‌پ چای لێ‌نا، یه‌ک بۆ خۆی و ئە‌وی دی بۆ کارۆ،
هەر به‌ چا‌ خواردن‌وه پھوی تێ‌ک‌رده‌وه: ها لێ‌ره‌ی یان له‌وێی؟
__ له‌ کوێ ب‌م؟ هەر لێ‌ره‌م.. کارۆ وه‌‌لامی دایه‌وه .
__ چو‌زانم و‌امزانی لای مانگا به‌ گۆلکه‌که‌ی.. ژنه‌ به‌ گالته‌وه وای گوت.
کارۆ له‌ مانگا‌و گۆلکه‌که‌ گه‌یشته‌ به‌‌لام خۆی لێ‌نه‌زان کرد: نا، به‌ نیاز
نیم ب‌پۆمه‌وه ئە‌و لای.

ژنه‌ له‌ هه‌ول‌دان به‌رده‌وام بوو: کارۆ گیان تۆ پشت‌ت کردۆته‌ خۆر بۆیه
ته‌نیا سی‌به‌ری خۆت ده‌بینی، که‌واته‌ با بێ‌ینه‌وه سه‌ر باسه‌که‌ی خۆمان،
تۆ له‌ رێگا لێ‌ت پرسیم هاوسەرگیریم کردووه‌ یان نا، ئە‌وکات‌ی وه‌‌لامم
نه‌دایه‌وه، حه‌ز نا‌که‌م د‌لت بشکێنم ئێ‌ستابه‌دریژی و به‌پانی هه‌موو شتی‌کت بۆ
باس‌ده‌که‌م: من یه‌ک جار هاوسەرگیریم کردووه‌و تێیدا سه‌رکه‌وتوو نه‌بوویمه‌،
که‌ ده‌لێم سه‌رکه‌وتوو نه‌بوویمه‌، واتای ئە‌وه‌ نییه‌ من هۆکاری ئە‌و شکسته‌
بوویمه‌، به‌‌لکو هەر سه‌ره‌تای یان بناخه‌ی بینای هاوسەرگیریه‌که‌ پ‌فۆک

بووه، خودی هاوسه رگيريه که لا سەنگ بووه، به هيچ جوړتک هاوسه نگی
 تيدا په چاو نه کراوه، گريبه ستنکی به و جوړه ش که ژيانی دوو موښی پی
 ده به ستریتوه مه حاله به رده وام بیت، گريبه ستنک به نوری نورداری و به پی
 ویستی لایه نیک له دوو لایه نه که نه نجام درایت چوڼ به رده وام ده بیت.
 نه گهر به رده وامیش بیت له ژیر پی نانی هه موو ماف و هه زو ناره زووه کانی
 لایه نه ماف خوراوه که به.. کارو گیان نه وهی بیستت پی شه کیه کی کورت بوو
 ده ربارهی هر هاوسه رگيريه که، ده ربارهی هاوسه رگيريه کهی خو شم که میک
 دریزتر باسی ده کم: پیږه وکه بووم گهره به گچکه یان پیکردم، هر
 له و کانه وه پیږه ش و به د به خت بووم. نه و گهره به گچکه یه له جیاتی
 ژنی دووه می باوکم بوو، دایکم دواي ماوه یه که به نه خوښی لاره شه خودا بق
 به هه شتی خوئی برده وه، نه و پیاره ی من ماره پری بووم ژنی یه که میښی
 ما بوو، باوکم له پیناو خوښی خوئی نه گهر هه موومانی له ناوئ بکړد بوايه
 باکی نه بوو. پوڅو مانگ و ساله کان ده هاتن و ده پوښتن مینه تیه کانم
 له سر ده ستنی زپدایکم گرد گرد ده چوونه پال یه کدی و ده بوونه زنجیره
 چیا، تاکار گه یشته نه و روژه ی تازه کوته رهی مه کمم داده ناو خریک بوو
 گلیره ی ده گرت. باوکی زپدایکه کم داوای ده کرد بمگوازیته وه، من ده گریام
 ویاوکم ده یگوت هیشتا ماویه تی، که چی پیاره ماره پراوه کم نمونه ی به وه
 ده هینایه وه ده یگوت - خو ئیبتیسام له عایشی بچوکتتر نییه، نه وه نه و
 نه بوو له ته مهنی (۹) سالی گوازیایه وه، به هه زار تکاو پارانه وه به هونه ری
 مامیکم یه که سالی دواخست، دواي یه که ساله که هه رچنده پازی نه بووم
 وکرده دانو فیغان، چاوپړای کوشتنیان لیکردم، به ناچاری سره مینایه
 به ری و گوازیامه وه. نه و له لوتکه ی ته مهنیدابوو منیش هیشتا حزمده کرد
 هه موو شه وئ له جیاتی میرد بوو که شوو شه له باوه شم بگرم. نیمه
 خه لکی گوندیکی باشووری پوڅه لاتی ولات بووین، نه وانیش له بنه په ته وه
 خه لکی هه مان گوند بوون، به لام ماوه ی چند سالتیک بوو بارو بارگه یان
 تیکنابوو له م شاره دا گیرسابوونه وه. ماوه یه که دواي هاوسه رگيريه نوره
 ملییه که ی من ژنی یه که می - نازانم به هوئی نه خوښی دریزخایه ن بوو
 یان هه ویتاییه که ی من بوو - به زگیداو مرد. کابرای میردم کاسبیه کی
 باشی ده کردو سامانیکي نوری له م شاره دا کوکړد بووه وه، بق نه وه ی من

لئی پازی بم و خوشم بوئ هه موو ئه و پاره و پوولە ی دەستی دهکوت له دهست منی دهکرد، له ماوه ی چەندسالێکدا توانیم پاره یهکی زۆر به سه ره یه که وه بنێم و به و پاره یه ئه م خانووهم کړی. ئیستاش ئه م خانوو هه ی منه و تاپۆکه شی به ناوی خۆمه، جگه له م خانوو هه سامانیکی زۆری بو به جیهیشتووم و ئه ویش تو خوش... هه رچهنده کارو به و قسه یه که میک رسکاو دلێشی ئاوی خوارده وه و دلنیا بوو ئیبتیسام بیوه ژنه و میردی نه ماوه، مه زداش قدیلانه ی ده کرده وه تاکو به حیته حیثیک یان خهنده یهک یان هه ر نه بئ به گرژینه وه یهک، کانیای ی چاوه کانی له خوشییان بزین و به دوو جۆگه له ی باریکدا بپژینه ناو ئه شکله کی دهوی و لیواره و شکبووه کانی په باس بکه ن، که چی له هه مان کاتدا ئه هریمه نیکی په ش ساردییه کی ده خسته دلێ و سه رچیفی ده برد: داپیرم به رحمه ت بئ ده یگوت - ئای له بیوه ژن چهند مه کریازه، کونه ده فروشی به نرخ ی تازه - کارو به ئیبتیسام ی گوت: خانوو که وه هه موو سه روه ت و سامانه که شت پیروژه و خیری لئ ببینی، به لام پرسیا ریکت لیده که م: رحمه تی چهند ده بی مردوو ه؟. ئیبتیسام به رده وام بوو: هیوادارم هه راسانم نه کردبی، ئه که ره پشو و درژی ی هه ر ئیستابۆت باس ده که م: هاوسه ره که م له بواری کارکردن و خۆبژی ویدا نمونه ی که م بوو، له پێناوی په یدا کردنی پاره و خۆده و له مه ندکردن هه ر له غاره غارو قۆشه دابوو، بو ئه و مه به سته شی ئاگردانی به ته وای له یهک شوین گهرم نه ده کرد، له وئ بو ئه وئ گه ریده ی شاران بوو. دوا ی ماوه یهک له هاوسه رگیریه که مان کۆمه لێک کاری به لێنده رایه تی له شاری هه ولێر پئ سپێردرابوو، له م کاره شیدا له گه ل که سیکی ئه و شاره هاویه ش بوو، دیاریوو له وئ ناسیاوی له گه ل هه ندئ بنه ماله و خه لکی باش په یدا کردبوو. ئاووه وای شاره که زۆرخۆش بوو، له هه مان کاتدا نه یده ویست من و هه وییه که م پێکه وه له یهک ماله دابنیشین، بویه منی برده ئه و شاره و ژنه گه وره که شی له به غدا به جیهیشت. سه ره تا پێم وابوو شاریه ده رکراوم و ده که ومه غه ربییان، چهند مانگیکیش هه روا بوو. ژنانی ئه و گه ره که ی ئیمه ی لیبوو دوا ی عه سران له بهر ده رگای ماله کانیان به کۆمه ل داده نیشان، من زمانی ئه وانم نه ده زانی له گه لیاندا دابنیشم و بدویم، ناچار له کونی ژوو ره وه نه ده هاتمه ده ره وه، ژنانی ئه و شاره که م له ماله وه ده هاتنه ده ره وه، هاتنه ده ره وه شیان به

عه‌باو په‌چه بوو. میړده‌که‌م به‌ه‌و‌ی کاره‌که‌یه‌وه هه‌ندې خه‌ل‌کی خو‌ینده‌واړو دنیا‌دیته‌و چاو‌کراوه‌ی ده‌ناسی و تیکه‌ل‌وییه‌ک له‌ نیوانماندا دروست بیوو، که‌م که‌مه‌هات وچ‌و‌ی به‌ک‌دی‌مانده‌کرد، هه‌ندې له‌ ژنه‌کانیش ده‌یانخو‌یتند، شه‌وان و پیاوه‌کانیان عه‌ره‌بیان ده‌زانی بۆمن فه‌راموشییه‌کی باش بوون و خدووم پپوه‌ گرت‌بوون.. له‌ ماوه‌ی مانه‌وه‌مان له‌و شاره‌دا سه‌دان وشه‌ی زمانی کوردی و چه‌ندین ئاکارو په‌وشتی به‌رز بوونه زادی ژمه‌کانی پۆژانه‌م و گواره‌ی گو‌ییه‌کانم، که‌ه‌تا ماوم ده‌زن‌گینه‌وه. قه‌ت شه‌و کچ و کوره‌ ژیکه‌ل‌انه‌ له‌ یادم نا‌چنه‌وه که‌له‌به‌ر ده‌می مال‌ه‌کان و له‌ ناو کۆلانه‌که‌ماندا کۆده‌بوونه‌وه و ده‌ستی به‌ک‌دی‌یان ده‌گرت، وه‌ک چۆله‌که‌ ده‌یانکرده‌ ویسه‌ ویس و به‌ ئاوازی خو‌ش گۆران‌ییان به‌ گو‌یماندا ده‌چړی، له‌ گه‌ل شه‌و گۆرانی گو‌تنه‌شدا یارییان ده‌کردو هه‌ل‌ده‌په‌رین. ئای چه‌ندحه‌زم ده‌کرد منیش له‌گه‌ل شه‌واندا هه‌ل‌په‌رپیام، خو‌ منیش هه‌نده‌ له‌وان گه‌وره‌تر نه‌بووم. به‌داخه‌وه ماوه‌ی مانه‌وه‌مان زۆر در‌یژ نه‌بوو، هه‌روه‌ک پیت‌شتر باس‌م‌کرده‌وه‌وییه‌که‌م به‌ زگی داو‌مرد، پیاوه‌که‌شم له‌به‌ر منداله‌کانی له‌هاتو‌چ‌و‌ی نیوان به‌غداو هه‌ول‌یر به‌ پرو‌داوی هاتو‌چ‌و‌ گیانی له‌ده‌ست‌دا‌من زۆر حه‌زم له‌وه‌ بوو له‌و شاره‌ بم‌ینمه‌وه به‌لام که‌س وکارم رازی نه‌بوون..

ئیب‌تیسام هه‌ناسه‌یه‌کی قو‌و‌لی هه‌لم‌ژی و سینگی خو‌ی ده‌ره‌په‌راند، به‌ نو‌ینه‌رایه‌تی دل‌ی تیر‌یک‌ی تیر‌ی به‌ که‌وانی چاوه‌کانی هاو‌یشته‌ کارۆ: به‌ قوریان ده‌زانی بۆ به‌ کوردی قسه‌ت له‌گه‌ل‌دا ناکه‌م؟ هه‌ر به‌ خو‌شی وه‌لامی دایه‌وه: هه‌تا به‌ باشی فیر‌ی زمانی عه‌ره‌بی بیت، چونکه‌ لیر‌ه پپو‌یستت پپ‌ی هه‌یه.

_ ئاوها !!.. کارۆ به‌ سه‌رسوپ‌مانه‌وه‌ وای گوت.

چاوی گپ‌را کورسییه‌کی ته‌نیشته‌ کارۆی ده‌ست‌نیش‌ان‌کرد، چو‌وه‌ بنپالی ویه‌بی شه‌رم دانیشته‌، سه‌ری به‌سه‌ریه‌وه‌ ناو نه‌نا، له‌وانه‌یه‌ چه‌ند داوه‌ مو‌یک له‌نیوان سه‌ریاندا ماییت، چریاندیه‌ بناگو‌ویی: کار‌یکم پیت‌ه‌ به‌لام با چۆله‌که‌کانیش گو‌ییان لیت‌ه‌بیت، له‌وانه‌یه‌ سیخو‌رپیان به‌سه‌ردا بکه‌ن، به‌ل‌ئ سیخو‌پی به‌وانیش ده‌که‌ن، زۆر لایه‌ن و گرو‌پی شه‌پانگ‌یز هه‌ن له‌ شه‌پی ده‌روونیدا شه‌وان و نمو‌نه‌ی وه‌ک شه‌وان به‌کارده‌ه‌یتن، ئیمه‌ش بای خو‌مان له‌و جو‌ره‌ دوژمنانه‌مان هه‌یه.

— ئى باشە باۋايى، ئەدى ئەو كارە نەيتىيەت چىيە كەبە من دەكرى؟!
 ژنە لەبەردەم كورەى خۆى زۆر پەرىپووت و بىنەوا كرد: گيانە من حورمە
 و زەغىفەمە، دەسەلاتى سەرىپىنى مەشكەكم نىيە. ئەم شارەش پەرى سەو
 سوارو خەلكى بەدەروشتە، بۆ ژنىكى تەنيای وە كو من زەحمەتە لەدەست
 ئەو گورگانە بەسەلامەتى دەرىچەم، بەچاوى خۆت يەكەك لەو دزو قۆلبرانەت
 بىنى. من تەنيا مەنەم بەتۆ ھەيە. نامووسى خۆم دەدەمە دەستى
 تۆ، تۆش مەردبەو بىپارىزە، پىاوى مەرد ھەر ئەوھى لى دەوھەشیتەو
 مەردايەتییەكەى خۆى نەدۆپىنى. ئەوھى من لە تۆم دەوئى كاریكى قورس و
 سەخت نىيە، دەمەوئى ھەموو بەيانیان زوو بىيەئىترە زەمبىلىك بىيەى و بۆیە
 بازار، ئەو خواردن و كەلوپەلانەم بۆ بکەرى كە پىويستەم، كرىى خۆشت
 بە دەبلى وەرېگرە، دلنپام ناوومیدم ناکەى لە تۆ زیاتر كەسى دیکەم
 نىيە بپروای پى بکەم..

كرىى دەبل لای كارۆپووه شەكرۆكەى ترش و شیرین، مۆتى مۆتى تاكو
 كانیاوى دەوى زا: مادام نامووسى خۆت دایە دەستى من بەو چاوانە
 دەتپارىزم، ھەر ئیستا زەمبىلىكى بە تالم بدئى و ناوى كەل وپەلە
 پىويستەكانم پى بلى، بەيانى لە بازار دەيانكەم و دەيانەنمەو، ھەموو
 بۆئى بەمجۆرە، نەك بەيانیان بىم زەمبىلى بىم و بۆمە بازارو بگەرمەو
 و ديسان بۆمەو، لەو- ھىن و من ھىنە - كاتمان زۆر بە فیرۆ دەچى.
 ئىيتىسام خەندەيەكى بۆ كرد و پىي گوت: دەزانى تۆ لە من و لە بابىشم
 ئاقلترى.

ئەستەغفىروللا، ھەموو كەس لە من ئاقلترن، من كابرايەكى بىسەر و گویم
 چۆنم باژۆن ئەوھا دەپۆم. كارۆ وای گوت، كەچى ئىيتىسام ھەلینا و پى دا:
 قوربان ئەوھى تۆ ئاقلت پىدەشكى كەس پىدەدەرىشى پىتابا. كارۆ خۆى
 لەو ھەلنانە زۆرە بەكەمتر دەزانى، بۆیە گوتى: خۆزگە وابوایە.
 شەپقەو چاویلکەو زەمبىلەكەو پارەكەى ناو زەمبىلەكەشى وەرگرت، پارەكەى
 دەرھینا ژماردى: سەفتەيەكى باشە، كرىى رىگاش نادەم بە پىيان دەپۆم....
 كارۆ بەمجۆرە بىرى كەردەو.

رۆژانە زەمبىلى بە پەرى بە شانیدادەدا و- ئەگەر جار جارە سوارى
 پەيتون بوایە ئەگەر نا- بە پىيان ھاتوچۆى دەكرد. ئەو پارەيەى لە

دواى كړېنى پېداويستيه كان ده مايه وه ژنه لىي وه رنه ده گرتيه وه، نه و پاره يه برېكې كېم نه بوو، نه وهى له لاي نه و ده ستي ده كهوت زور له وه زياتر يوو كه له عه ره بانچييه تى و كولگرييه كې ده ستي ده كهوت.

به يانيه كى سارد بوو، مانگى شوياتى (۱۹۵۲) بوو، ئيبتيسام نه و پوژه له هم موو پوژه كانى ديكه زووتر له خه و ه ستابو هوپينه ي ده كرد: نه مړو چله مين پوژى به كدى ناسينمانه، چل روژ له ته مهنى عه شقدا كېم نييه، عه شق ده بئ له هر روژتكدا به لاي كېمى بستېك گه شه بكات، عه شقى سالتېك پيى له سهر زوى و سهرى له ناو ه وړه كانه، عه شقى چنده ساله له ناوينه مانگ پوخسارى خوى ده بينئ، عه شق به هيزو نه مړه، روحيكى نه زه لاييه، به ژنى نه وه نده به رزه هيچ روحيكىستېك بوى نييه ده ستي بگانه لوتى و به زيندووتى بيخنكتنى، عه شق گولله به ندى له پشتيه، عه شق كوزه كان گولله كانيان چرووكه، خه نجه رو چه قوكانيان كولن نه ك هر عه شق ه تا جوگكه يه كيشيان پئ سهرنا بئ، باله خانه ي مالى عه شق له ناو ته لېه ندى پولايينى سينگدا بنيات نراوه، له ناو له پى فاتيمه ي زه هرا دايه، حه سەن و حوسين ده ستيان پيوه گرتييه كئ حدى ه يه بيرووخينى.. مه شقه رى ناگرى عه شقى كارو و داخى سهرى حه سەن و حوسين سينگه كوژتيان پيگرت و تووره يى ناخى ه ژاند، به سئ چوار چه په روكى ده موچاوى و چوار پينچ مسته كوله ي سينگى ه موو تووره ييه په نگواردووه كى ناو سينگى پژانده سهر معاويه و دارو ده سته كانى. دلى ناوى خوارده وه، به لام هه ردو قورتى چاوه كانى پر له ناو بوون، له ده لاقه كانى ژوره كيدا به دواى كتيبيكدا ده گه را ناوونيشانه كانى پئ نه ده خويندرايه وه.. ههنده ي نه برد گرېه كى نيشته وه و بووه پشكو، پشكو كاش به ره به ره بووه خوله ميش. هه ستا ده موچاوى خوى شوش، ديسان به ناو ده لاقه كاندا گه را، نه و كتيبي ده ديويست دوزيه وه: كتيبيكى خوشه هه تا نه و ديتوه خومى پيوه خهريك ده كه م.. به چاويلكه يه كى نمره يه كى تايبت به خويندنه وه هه ردو چاوه قه تيبييه كانى خوى شارده وه، كورسييه كى له به رده م تيشكه زرينه كانى خوړه مه لوتكه كى به ر ده رگاي ناندينه كه داناو ده ستي به خويندنه وه كرد: (نه وانه ي له بهر چاوم راسته وخو پيمدا هه لده لئين و ستايشم ده كه ن،

چاوی کارۆ نیشانەیهکی سەرسوڕپەانی زەق بوو، کەچی ژنە بەیەک پسته
 ئەو ھێمایە لەبەر چاوی لابرد، سەرەتا ئاگرۆکیکی لەناو ئاشخانە کە
 دەرھێنا، دواتر لێی پرسى: گیانەکەم ئەو پووش و گیا وشکبووانەى ناو
 باخچەکەت دیوہ؟ کارۆ ھەستایوہ و لە پەنجەرە کەوہ سەیری باخچەکەى
 کرد، وەلامى دایوہ: بەلێ دیوہ .

ئیبیتىسام سۆزى بەسەر کارۆ دا باراند و پێى گوت: ھیاتم، ئاگرۆکیان
 تێبەرە بە لە شوێنى خۆیاندا وەک مەن بسووتێن، کە سووتان و ئەوان
 -بە پێچەوانەى مەن- دامرکانەوہ و بوونە خۆلەمیش. (ژنە بۆ خۆى
 دوو: وایزانم بەردیش دەکاتە خۆلەمیش، تەنھا گری ئاگرى ھەناوى مەن
 دانامرکێنیتەوہ).. ئاماژەى بە بیل و خاکی ناس و دوو دەویک کرد کە لەوێ
 داندرا بوون: بەوانە پەیتا پەیتا و لەسەرەخۆ بیکێلە، ئیتسا نا نیوہ پۆ کە
 نانت خواربو تەواو ھەسایوہ دەست پێیکە، خۆت زۆر ھىلاک مەکە .
 ئەمپۆ و بەیانى و دوو بەیانى و چەندین رۆژى دیکەش ھەر بەم کارە
 خەریک بە یەک چرکە سەیری زەوى کرد: مێینە نەینێھەکانى ناو دلى
 پاستەوخۆ ئاشکرا ناکا، ناراستەوخۆ دەر دەبێ، ئەویش پەلەى نییە کەى
 بە تەواوى سووتام، دامرکامەوہ و بوومە خۆلەمیش، مەسینە ئاوێکم پێدا
 دەکا و شوینە واریشم ناھێلى.. دواتر سەرى بەرز کردوہ: ھەر بەکێلانە کەش
 ناوہستین دواتر دايدەچێن، کە داشمان چاند و ھاتەبەر بە پشتیوانى خودا
 پێکەوہ بەرەکەى دەخۆین... ئەو لەجیاتى لەگەڵ کارۆ بدوێ لەگەڵ خۆى
 بوا: وایزانم بۆى لە بنى کوڤیش بدم ھەر تێم ناگا.

(کارۆ) چوہ ناو باخچە کە وەکو جوتیارێکى شارەزا لە کێلگە و پووش
 و پەلاش و دارو دەوہندا سەیری ھەموو لایەکی باخچەکەى کرد، مەزەندەو
 تێبێنێھەکانى لە مێشکى خۆیدا تۆمار کرد و پلانى نوو لایەنەى بۆ دارپشت
 - کورت مەودا و دوور مەودا: ئەگەر پۆژانە چوار سعات کار بکەم ئەوہندە
 پۆژەى دەوێ، بەلام ئەگەر پۆژانە شەش سعات ئیش بکەم کەمترى دەوێ..
 دەرپارەى پلانى کەى بیری زیاتر خەستکردوہ، ھەردوولای لێکدايەوہ: ئەگەر
 چوار سعات کار بکەم بەیانیان کە دەگەمە ئێرە دواى نانخواردن یەکسەر
 دەست پێدەکەم و پێش نیوہ پۆ چوار سعاتە کە تەواو دەبێ، کە تەواویش
 بووم یەکسەر بۆ مزگەوت دەگەرێمەوہ، کەچی ئەگەر شەش سعات

کار بکەم پتووستیم بە هەردوو دانسی رۆژەکیە، واتە دەبێ نانی بە یانی و نیوە پۆ لەم مالدەدا بخۆم، ئەوەش بۆ من شەرمە، ناکرێ هەموو ژەمەکان نێرە بخۆم و خۆم چاو بەرەو ژێری ئەو ژنە ی بکەم. پاستە خواردنەکانی بە نام و لەزەتن و خۆشی ژنیکی تێر ئەقل و ئەریاب و مەشرەف خۆش و چاو تێرە، بەلام هەر جاریک و دوو جارە لەوەی زیاتر بێ دەبمە کاسەلیس و بەرمایک خۆر. چاوی بە باخچەکەدا گێڕایەو، هەر بە چاوبست بە بست پتوای، مەزەندە ی پەقی و نەرمی خاکەکی کرد: نێرە لە هەر ئەوەی بارانی کەمە و چەندین سالی شە بە کار نەهاتوو، خاکێکی فشۆل و نەرمیش نییە، هەر خۆی پتە پەو خاکە ناسە کەش وام پتە لێن دیارە ماوە یەکی زۆرە لێرە کە وتوون ژەنگیان هەلێناو. خاکێ پەق کاتی زیاتری دەوێ هەر پۆزانە چوار سعات کار کردنە کەم بەسە، یا ماوە ی کێلانە کە زیاتر بێ. دیسان چاوی بە ملالو بە ولادا گێڕاوەردوو پتێکی عەرەبانەکی لە ژێر ئەو تەشکە بەرە یە دابینی، کە ئیبتیسام لە ژێردا شار دەبوو یەو. دلخۆشی و ئارامییەک ناخ و پوخساریان گەشاندەو. تریە تریی دلی لە قەفەزە ی سینگی دا سە کنا بە ئارامی گوتیە خۆی: سوپاس خوا یە عەرەبانە کەم هەر ماوە. گەڕایەو ژوورەو و بە دەم و چاوی ژنەدا گرێ یەو: بە لێنم پتە ی خاوەن بە لێنم و دە یگە ینمە جێ، خەمت نە بێ بە لێنە کەم دە بە مە سەر، بە لام ئە مە پۆ نا سبە ی، ئە مە پۆ بە لێنم بە مە لای دایە دە بێ مە گەوتە کە جوان خاوی ن بکە ینەو، ئە گەر نە چم عە ییە.

ژنە پتێ ناخۆش بوو، بەلام بە ناچاری و بە هەمان شێوە ی پتیشتر ئە مجارەش هەندێ پارە ی لە ناو زەمبیلە کە ی دەستی (کارۆ) ناو بە - ئە لالا یەر عاک وە عە لی مە عاک - تاکو قەمتەرە ی دیواری دەرەو ی حەوشەش بە پتێ کرد.

کارۆ به هه مان شیوهی رۆژی پیشتر به یانیه که ی گه یشته وه مائی ئیبتیسام، به گهرم و گوپتر پیشوازی لیکرا، به جۆش و خرۆشترو به تامتریش ئه وه مه خواردنه شیان نۆشی گیانیان کرد. به لام کارۆ ئه وه نده ی خوارد مپوو، گه ده ی پپوو، خۆی چه ندجاریک به ملاو به ولایدا نوشتانده وه و خاویلکه خه نده یه کی به پپوی ئیبتیسام دا هاویشت: زۆرم خواردییه ده مه وئ خواردنه که به ره وه مه وو ده ماره کانم بچیته خواره وه.

__ ئای له گیانت خۆش بئ و پپی گه وره بی... ئیبتیسام به کارۆ ی گوت.

__ له وه ی گه وره تر بم ده به مه ئه و عووجه ی باوکم ده یگز.

__ مه به ستم به ژنت نییه. ده مه وئ ته مه نت درێژئ... ئیبتیسام پپی گوت.

بوای ده میک گه توگۆی خۆش و ده مه ته قیی به تام، به پپی ئه و پلان و خشته یه ی دایرشتبوو چوو له ناو باخچه که و کاره که ی ده ستپنکرد، ژنه ش گه رایه وه ژوو ره وه به به روانکه یه ک سینگ وزگ و به رکۆشی خۆی داپۆشت و له ئاشخانه که دا به چیشتلێنان خه ریک بوو، به لام ناوه ناوه ش په رده ی په نجه ره ی ئاشخانه که ی لاده داو سه ی ریکی ناو باخچه که ی ده کرد، چه ندین جار په رده ی لاداو سه ی ریکرد، هه رجاره ی به جۆریک ده دیدیت، بینن پپش ئه وه ی ئاگره که دابگیرسیتی په پوله وه مه وو زینده وه ره کانی ناو باخچه که ی ده رده کرد نه وه ک له ناو ئاگره که دا بسووتئ، دارو ده وه نه بئ که لکه کانی له لایه ک گزره ده کرد و ئاگری تپیه رده دان، سه ری سۆنده ی به ده سته وه گرتبوو گیاو پوو شه سووتاوه کانی ئاو پرژئ ده کردو خۆله میشه که ی ده مراند. بینن شه روا له که ی داکه ندوو و به ده رپپیه کی خه زنه ی سه پی شۆری ته نک وه کو په لیک دئت و ده چئت، جار جاره ش که ده که وته به ر تیشکه زیرینه کانی خۆر، هه موو شوینه هه ستیاره کانی جه سته ی له ژیر ئه و ده رپپیه، شیوه ی ئه ندازه یی خۆیان به ته واوی به رجه سته ده کرد، که ئه و شیوه ئه ندازه ییه خاوییه بینن، ئه ویش له په نا په رده که و له درزی په نجه ره که وه بووه په یکه ریکی بئ هه ست و خوست، هه ندئ جاریش نه فره تی له و چه ند پتکه هه وره چلکنه ده کرد، که به ری خۆره به خشنده که یان ده گرت و نه یانده هیشت وئنه ی هه ستیارترین شوینی ژیر ده رپپیه که له میشکی خۆی بزمار ریز بکا. ماوه ی نیوان په نجه ره و چیشتکولێنه ره که دوو هه نگاو بوو،

ئەو لە ناوەندی ئەو دوو ھەنگاوەدا چەقیبوو، لینگیکی لە پێش و بەکیکی لە پاش ھەردوو لای (چێشتەکە و باخچەکە) بەرێ دەکرد لە ماوەی نیو کاتژمێردا کفتی دڵی خۆی دامرکاندەووە و مەبەستی خۆی پێکا ھەردوو دەستی پانکردنەووە لەبەر خودا پاراپەووە: خودایە چەند بەخشندە، ھەندێ جار بەبێ نزاو پاراپەووە ھەرخۆت لە ناو دڵی بەندەکانی خۆتی و بۆ ئەوێ بگەن بە ئامانج کار ئاسانیان بۆدەکە.

ئیبیتسام بەمەزەندەیی خۆی بەو نیو کاتژمێرە نیوێ رێگای ھات و نەھاتی برێ، بیرى ھێناو بردو لیکیدایەو: ئەوێ من بینیم یاخوا کەس نە یبینی، بە تاییەتی ئافەرەتان، ئەو خرته سینگ پانەى بە ھەر چەندی بکرم کەمە، نابێ لە دەستم دەریچێ و کپاریکی دیکە ببقۆزیتەو. بیریکی دیکە بۆ ھات: دەترسم ئەو دراوسێیانەى دەورووبەرمان بەوشیوەیەى یبینن و ئیرەیم پێ بێن... ھەلمی ناو مەنجەلەکەى سەرئاگر فشاری بۆ دەرپۆشەکە ھێنا و یەک دووجار بەرزو نرمی کردەووە و تەقە تەقیکی کرد، بە ئەنقەست بە دەستی پووت دەرپۆشەکەى لادا، پەنجەکانی کزانەووە، بە ئەنقەستیش پەنجەرەکەى کردەووە و قیزاندی، کە ئەو قیزاندی کاروبێلەکەى فرییدا، بەسەری کۆت و پای پەتی و دەریپێ سپی، خۆی گەیانە ژوورەو ژنەش پەنجە سوورھەلگەراوہکانی خستە ناو لەپەکەى دیکەى و زیاتر کردییە ئاخ و ئۆف: لە بیرم نەبوو لەپکێک لە دەستم ھەلکێشم بە دەریپۆشی مەنجەلەکەى سەرئاگر پەنجەکانم لە تەقلۆ ھاتن.

__کوا ماست؟ ھەندیک ماستی لێدەین ژانەکەى دەپوا... کارۆ ئەو بیرۆکەى لە دایکی بیستبوو. بەلام ژنە سەری خۆی بەرزکردەووە، سەرنجی کارۆی بەرەو دیواری لای ئاشخانەکە راکێشا: لە ناو ئەو دەلاقە بچکۆلەى دەرمانی سووتان ھەبە، لوولە ھەتوانەکەو پێچەرۆ پارچە پەمۆیەکم بۆ بێنە، ئەو لە ماستی باشتەر، ناھێلی چەرمی شوینە سوورھەلگەراوہکان بێنە برین.

کوپە لە ناخی دایەو ھەزى دەکرد ئەو دەستە خەپنە پیفۆکییەو پەنجە نەرم و شلانیە بخاتە ناو لەپى خۆی و لیکدی بخشین، بەلام شەرم نەبێشت. ژنە چاوی لە چاوی نا، کەچی ئەو چاوی خۆی بەردایەو. ئیبیتسام سەرزەنشتی خۆی و سەرکۆنەى ئەوێ کرد: کەوتوو مە دوای کلاوی بابردوو، وا بزانم چەرمی گای ببچرێ، پێلاوی قاتاغ بپزێ، پەردەى شەرمی ئەو کوپەى ئەوئەندە قایمە نادێ.

دوو فره ئاوی ساردی له دۆلکه که ی بهر ده می خوارده وه، ناخی فینک بووه وه،
بن نه وه ی چۆله که به کیش به بنا گویتیدا بجزوینی، ناشته واییه که له ناخیدا
گه شانیدییه وه و گوپی خپ کرد، پوخساری سوور هه لگه پا، به کوپه ی گوت:
مه ترسه ئیستا فیری برینپچیشته ده که م.

— برینپچی !! ئه ویش ده زانی؟ کارۆ به سه رسوپمانه وه له ئیبتیسام ی پرسی.

— به لئ ده زانم نه گهر شویتیکت زامدار بوو ههر خۆم تیمارت ده که م.

کوپه لئوه کانی قه مسان و به تاکه سوپاسیکیش نه کرانه وه، ژنه ش بیرى جما و
باز بازانی و نه و بهر نه و بهر ی پیکرد: شه ش سالی په به ق ته مه نیکی کوله مهرگی
و ده رده سه ریم به ژن و میدایه تی له گه ل پیاوه که م به سه ر برد، هیچم لئی نه دیت
دلم پتی خوش بیت و بیگپر مه وه، نه وه سن سالیشه به بیوه ژنی ههر هیچ،
خودایه به گه وره یی خۆت قه ره بووی نه و هه موو مهرگه ساتیانه ی رابردووم بۆ
بکه یه وه و له م چرکه ساته دا نه م ماله م بۆ بکه ی به به هشت، له م به هه شته ی
تییدا ده ژیم ته نیا نه م پیاوه م که مه، خودایه نه م دوعایه م بۆ خۆم نییه، بۆ
نه م کوپه شه رمن و هیچ نه دیتییه، گمه گم و بووغه بووگی من و نه و تیکه ل
به یه کدی بکه ی، نه ویش به نده و هه ژاری خۆته به مرازی بگه یه نه ..

تیمارکردن و پێچانه وه ی دهستی ته و او بوو، دلۆپه فرمیسکه کانی سه رکۆلمی
ئیبیتیسام (کارۆ) یان کرده مقه با، نه گیان نه زمان، نه هه ست نه خوست،
بێباکانه خۆی سوورپانده وه بپوانه وه ناو باخچه که ملی بۆ ئیبیتیسام خوارکرده وه و
گوتی: ده پۆم کاره که م ته و او ده که م.. که چی ئیبیتیسام پازی نه بوو: مه پۆ، کزه
باهه کی ساردی هه لکریوه، تۆش ماندوو بووی و ئاره قه ت کردوو به لیت نه کاته
به ره هه نگ و کۆخه په شه، نه وه نده ی نه م دانه پۆژه کردووته به سه، چیشته که
کولاه و ئاماده یه دانیشه برسیمانه با بیخۆین.

به و قسه یه سه رو دل و میشکی هه سایه وه، پوخساری گه شایه وه، په لاماریدا
— زگه هات تیبه ره — گوشت و برنج و کفته کانی داپه رۆست .. ئیبیتیسام خه نی
خه نی له ناخیه وه پیده که نی: ئای به قوریانی نه و له پانه ت بم، ههر خه می
زگیتی ئاگای له بهر زگی نه مایه .

کارۆ له ژیا نی خۆی نه نه وه نده خوارنه به تام و چه وره ی خواردبوو نه
نه وه نده زۆریشی خواردبوو، له پێشه خۆی ده یگوت: نه وه نده خواردنی چه ورم
خواردییه بوویمه به رمیلکی پی، نه وه نده قورس بوویمه به غلۆرکردنه وه نه بن

ناپۆم. دواى نيو کاتریمیر زگى وهکو مانگای تازه زای، دهتگۆ گولکى ساواى له بهر هه لگیرایه قۆره قۆپى بوو، وهکو دۆى گزگزی ناو مهشکه دهه ژاو بلقى ده دا، هه ر خووشى به خوۆى دهگوت: ده لئى کاردييه رىخنه م خواردييه هه ناوى پس پس کرديمه، ده ترسم به خۆمدا بریم ئابرووم ده چى... وهک که له شیریکى بالشۆر چوو هه ر کاره که ی. له بهر غاره غارى نئوان شوپنى کارو ئاودهسته که ی ده ره وه هه یچ بریارى نه بوو، ئاودهسته که زۆر له ئاشخانه که نزیک بوو، هه رچهنده له شهرمان خوۆى دهگوشى، شمشالژهنى ناو زگى شمشالى خوۆى هه ر لیده دا، خوۆى زیاتر دهگوشى شمشال ده بووه دووزه له وه دنگى ناسکتر ده بوو... ژنه هه ستنى پیکرد: ئای کۆره بم، خوارده که م زۆر چه ور کرديوو په له فیپکه ی گرتیه. په رداخیک ئاوو ده نکه حه ییکى زگچوونى گه یاندى.

په دنگى ئاسمان وهک شهش تاک بازنه زێره که ی باسکى (ئیبیتىسام) ی لیهاتبوو، خۆر چهنده بالئیکى مابوو له په نا سه رتيله ی خانوو هکان خوۆى بهشارتیه وه. بیل و خا که ناسه که ی له لا په رگه یه کى باخچه که دانا، سه رى شیریه ی بۆپى ناوى ته نیشته باخچه که ی کرده وه، ده ست و پلى تا ئانیشکى، ده م وچاوى و نیه وى سه رى، قاچ و قولى تاکو سه ر گوزینگى به جوانى شووشت، شه روا له که ی هه لگرتیه وه وه ردوو لنگى ئه ویشى به سه ر لنگه کانى خوۆى دا هینا، که مێک به کزى و مه لولوبیه وه چوو ژوو ره وه به ئیبیتىسام ی گوت: ئه م دانه رۆژهش سه ره مرئیکى دیکه م کرد، ئیواره داها ت ده بى برۆم. ئیبیتىسام له و پۆیشتنه شى پازى نه بوو: نا مه پۆ، به و کزى و مه لولوبیه ته وه بۆ کوۆ ده پۆى؟ برۆ بهر ئاوینه سه یرى په نگ و بۆى خۆت بکه سه ریا هتى تیدا نه مایه. ده ته مه له لای دکتۆرێک چاره ت بکا.

— نا هه یچ نیه تۆزێک زگم ده ییشا، به قله حه به که ی تۆ ئه ویش نه ما.

— چۆن نه ما؟ چما زگچوون و ئاسانه، ئه وه ی ئاو بى له له شى به شه رى ناهیللى، وشکى ده کاته وه وه ناوى ده پسیتى. ناهیللم برۆیه وه، ئه گه ر برۆیه وه و زگچوونه که شته هه ر به رده وام بیت من قوپى کوۆ به سه رى خۆمدا بکه م، هه ر ئه وه ماوه بلێن له مالى ئه و ژنه ی ژه هه ر خواردى کراوه، ده یان به یت و بالۆره م بۆ هه لده به ستن. کارۆ به هه ندی وه رنه گرت: نه بابه و اگه وره ی مه که، زگى من فیره چهندين جار وام لیهاتوو وه چاکیش بوویمه وه، تۆش هه ند هه یرى لیمه که وه.

که گه یشته وه مزگه وت بهر له وهی بجیته ژووره کهی خۆی سه‌ری به حوجره کهی مه‌لای داگرت. مه‌لا وه‌کو هه‌موو مه‌لاکانی دی له کاتی هه‌سانه وه که‌وا و سه‌له‌ی به‌لاوه نا بوو، به کراس و ده‌رییه‌کی شحاده‌ی سپی له سه‌ر گازه‌ره‌ی پشتی پالکه‌وتبوو. کارۆ شه‌رمی کرد پاشه‌و پاش بو دواوه گه‌پایه وه. نه و به ناگا بوو بانگی کرد: وه‌ره برادانیشه، شه‌رمی مه‌که خۆ پووت نیم. که دانیشته ویستی سه‌رنج و خۆشه‌یستی مه‌لای بو خۆی رابکیشی: ماموه‌ستا، مزگه‌وته‌که پیسه هه‌ر نیستا خۆم ده‌یشۆم و ده‌یکه مه‌ گول.

مه‌لا زه‌رده‌یه‌کی بو کرد: نیستا کاتی نه‌وه نییه لێیگه‌پنج، برسیمانه با نانێکی سووک بخۆین (حه‌جیه هه‌تیه‌ی به‌رامبه‌رمان جامه ماستیکی مه‌پی به سه‌رترووی خۆی بو هیتاوم، له‌و مالانه‌ی به‌رامبه‌ر مزگه‌وتیش، مالتیک خوا خیری بنووسی، پیش نیوه‌پۆ نووردیه‌ نا نێکی گه‌رمی فرنی بو ناردووم، چایه‌کیش لێده‌نێین، نان و ماست و چایه خواردنێکی سووک بو ئیواران با شه. کارۆ ناوه ناوه سه‌یری مه‌لای ده‌کرد، مه‌لاش بی باکانه هه‌ر مرچ مرچ نانی ده‌خوارد. نه‌و مه‌به‌ستی بوو مزگه‌وته‌که بشوا، به‌رگه‌ی نه‌و بیده‌نگیه‌ی نه‌گرت، خۆی پینه‌گیرا: ماموه‌ستا بو بیده‌نگی؟ کارۆ له‌ مه‌لای پرسى. مه‌لا وه‌لامی دایه‌وه: بیده‌نگی له سه‌ر نانخواردن سوتنه‌ته.

هه‌تا مې بوون نان و ماست و چایان خوارد، که ته‌واویش بوون مه‌لا له‌سه‌ر گازه‌ره‌ی پشتی پاکشا و تیرێکی ئاراسته‌ی کارۆ کرد: مه‌ترسه ناخه‌وم، تۆش هه‌ر له شوینه‌که‌ی خۆت تۆزێ راکشێ، دواى خواردن که‌مێک بیده‌نگی و هه‌سانه وه پێویسته .. نه‌و شه‌رمی کرد وه‌کو مه‌لای پالکه‌وه‌ی، پالکه‌یه‌ک له نزیکه‌وه بوو بو لای خۆی رابکیشا و نانیشکی به‌سه‌ریدا چه‌قاندو بیده‌نگ بوو.

کارۆ به‌و نان و ما ست وچایه‌ی خواردبووی که‌مێک زگی پنج ببوو، به‌لام مانگا سۆزه‌ی ناو‌زگی جارجاره هه‌رده‌یه‌قۆراند. چاوه سیسبووه‌کانیشی زه‌نگی ناگادارکردنه‌وه‌یان لێده‌دا، په‌رده‌ی پێلوه‌کانی به‌ین نا به‌ین په‌نجه‌ره‌ی قۆرتی چاویان داده‌پۆشی و له‌ پر ده‌کرانه‌وه. هه‌ردوولا کارپێژه له‌بار به‌کچووه‌کانیشی واتده‌زانی دوو په‌نجه‌ی نه‌ستووو درێژ وه‌کو دوو ده‌وی پلایز راست و چه‌پیان پیده‌کا، ناچار به‌بی ده‌نگی له حوجره‌ی مه‌لا بو ئاوده‌سته‌کان و له‌وێشه‌وه بو ژووره‌که‌ی خۆی خشی. هه‌رکه له ناو جیگا که‌ی پاکشا ده‌ستێکی به‌ ورگه فوودراوه‌که‌ی خۆیدا هینا، باویشکێکی ته‌مه‌ل پرزه‌ی لێبێری.

به يانی زوو له خه وړا بوو، هر زووش هه مان په يتوون گه ياندييه وه مالى ئيبتيسام،
 ديسان به هه مان ته ته گيتي خوړاننده وه و نازو فيزي زياتر پيشوازي ليکړا، له سهر
 هه مان کورسي و ميړي پيشترش خوشتري و به تامترين خوړانديان خوړد. کارو وهک
 پشيله يه کي مالى بڼ شهرم چه پوکي به ناو خوړانده کاندا ده گيړا، وهک کاره ميتشکي
 ناو قهر سيلان به بڼ شهرم نه وهی له سهر ميړه که بووده ستی پيدا هيتا ليستيه وه،
 که چي شهرمی ده کرد به زمانه زبره که ي ته نها به يهک وشه دلی ئيبتيسام بليسيته وه..
 (ئيبتيسام) يش له پوخساريدا پايه خيکي سهوزي به هاري شه پوکي ده دايه وه له قولایي
 چاوه جوانه کانيدا وينا که ي ده دره وشايه وه، هه ستی ئومیدی و نا ئومیدی له ده روونيدا
 تیکه ل ده بوون. هه ندی جار چاوه کانی پیده که نين، هه ندی جار يش فرميسکی به رديان
 ده باراند. به خوی نه وه ستا کردييه نيچيري چاوه کانی، تیکه لييه که له سوزو ترس و
 دل پاوکي و خوی زل زانی و ئاره زوی خوی ده سته وه دان و به رگري، له ناو دوو په رداخي
 جوانی هه ردو چاوه کانيدا تو ابوونه وه له ژيرچه تري برژا نگه کانيدا سه مایان ده کرد،
 نه و گوزار شتانه ی له چاوه کانيدا سه مایان ده کرد چه ند قامچيه کي نه وتو بوون له تهوقي
 سهری تا کو بڼي پييان ده ته زاند. ده روونی وهک بڼي ده ریاچه يه کي روونی ئارام به تاشکرا
 دياربوو، نيگا کانی نه وه نده پوون بوون وهکو نه وهی له ناو ژورتيکی شووشه به ند بلبن،
 له ميانه ی هه ردو گلينه بريسه که داريه کانيدا، که وهکو کونی ده رگا بوون، هه موو جوړه
 ئاره زووه کانی ده خویندرانه وه، که چي به رامبه رکه ي ته نها پيتيکيشی له نه بجه ديه تي
 خو شه ويستی نه زير نه کرد بوو. له قاو قاوانتي ده زانی، به لام شاره زای چا وچاوان نه بوو،
 له هه چه هه چه و هر هره و يخه يخه دا پسپو بوو، به لام له ناو گولزاري وشه
 ناسکه کاندا نه يده زانی کام گول هه لېژتري. نه و دلی نه بوو، خرکه به رديکی له ناو
 قه فزه ی سينگيدا دانا بوو، جه سته يه کي ساردو سپو ته رميکی مؤمياکراو بوو. سهره پای
 نه وه ش، ئيبتيسام له سهر که وتنی بۆ سهر نه و هه وراره که رتپنده دا بېزار نه ده بوو، نه و
 دلتيکی پفدراوی پر خو شه ويستی هه بوو، نه و ده يگوت: لای من نه و پياوه ی توندو
 خوگرو په قه، زور له و پياوه سهرنچراکي شتره که نهرم و نيان وله وچه و ترسنوکه،
 نهرم و نيانی بۆ ئافره ته نهک بۆ پياو. نه و دم و چاری به هه ردو ناوله پی شارده وه،
 زهنگيانه کانی هه ردو چاری به پرسته پزانه ناو له په کانی و خه ناو که يه کي باق و بريقيان
 دروست کرد. نه و ده نکه زهنگيانه بريقه دارانه ش نه يانتوانی بېنه به ريه ست له بهر دم

ئەو تىرىپ بەھىزەى دلى،كەبە ھەموو جەستەيدا دەگەرا، ئەو تىرىپە يە پايپەژاند،خوئىنى دەمارەكانى جولاند، راپتەكاند،كولآندى و بزواندى. ويستى نامەيەكى خۆشەويستى لە دلى خۆيدا بنووسى، لە ناو ھەرھەنگەكانى خۆشەويستيدا بە دواى چەند وشەيەكدا گەرا ھەستەكانى پى دەريپى. ھەر چەندە ئەو وشانەشى دۆزىيەو،بەلام نامەكەى نەئارد، ھەردوو لىوى جولاند، بەلام ھىچى نەگوت. وەك مېيىنەيەك شەرمى بە خۆى بوو يەكەم ھەنگاۋ ھى ئەو بىت. كە نامەكەى نە ئارد خۆى دوا ند: ھىچ شتىك لەو تالتر نىيە، مەستپىشخەر بىم و ئەويش پەتم بكا تەو. تۆزىكى دى داماو زياتر خۆى دواند: بئوھژنىكى بى بەرى لەكاروان بەجىماو كىن پازىيە بىكا تە ھاوسەرى خۆى، ئەگەرچى لە ناو بەرەبابى ئىمەدا بئوھژن بۆ مەبەستى ھاوسەرگىرى پىگەيەكى تاييەتى ھەيە، بەلام لەلاى ئەوان بۆ ھەمان مەبەست پەسەند نىيە.

دووسى جار لە سەر كورسىيەكەى ھەستاودانىشتەو. قاچەكانى ھىزى پاكىشانى ئەو پەيگەرە ئىسقانەيان نەمايوو كەبە چىنىكى ناسك بە گوشت و بەز داپۆشرا بوو. بەرە بەرە تىشكە بنەوشەيەكانى ھەردوو چاۋى لەناو تەمىكى چىرەنوم دەبوون و دەخىكان. ژنە پىنى وا بوو: كارۆ لە دوورەو دەھات و دەگرزىيەو و لىنى نىزىك دەبوو، كەيشتە تەنىشتى و شانيان بە شانى يەكدييەو نوساند، دەستە خىپنەكەى خستە نىوان ھەردوو لەپەكانى، وەك مېيىنەيەك يەكەمجار پلى بە پەلاپىتەكەى تەنگى بەرگرىكردنەكەيدا ھىنا، چىرووكى كرد. ھەرچەندە باقەنەزمەى تەنگەكەى دەھىناو دەبردو گولەى دەبردە بەر لولەى و دەستى پىدا دەھىنا،ھەر چىرووكى دەكرد. ناچار لولەى تەنگەكەى شۆپكردەو، باۋەشيان بۆ يەكدى كردەو، وەكو لاولاۋەو دارنەسپىندار ئاۋىزانى يەكدى بوون، سەرى بە دەندەكانى سىنگىيەو نا، پىنگەپىنگى دلى پەردەى گوئى لەرانندەو، لە لەرە لەرى پەردەى گوئى مېشكى بەئاگاھات و ئەويش لەريەو، مېشكىش ھەموو ھەستە دەمارەكانى لەرانندەو، ئەوانىش دلىان لەرانندەو، دلىش بە تەتەرى خوئىن نامەى چىزوخۆشى گەيانندە ھەموو شارو شارۆچكەو گوندە دوورەدەستەكانى ولاتى جەستە نەرم و شلەكەى، جەستەش بوو بەردەستى، بەردەستىش بە دەنگە پووشىكى ماچىكى (كارۆى گلىپەى ئاگرىكى گەشى لىتەلدەستا، ئاگر لە ئاگرى دادەگىرسا، جەستەيەكى خاۋخاۋ دەكەوتە ناو پەشمالى جەستەيەكى ئەستونەدار، ھەرچەندە رەشەبايەك دەپلەرانندەو ئەو دەستى بە ئەستونەى بتەوى بەژنى (كارۆ)و گرتبوو بەرى نەدەدا. يەككىيان دەبوو ناۋدۆك ئەوى دى مەشكە،دەپەژاندو چەۋرى پىدەگرت. ئەويان دەبوو ھەپك وئەوى دىش دارى تەون ھەرچەند دەيكوتا زياتر توند دەبوو.

لهو شارەى به مجۆره، ئىبتىسام پىويستى به يەككە بوو خەسلەتەكانى (كارۆى تىدا بىن. لای ئەو گرنگ نەبوو ئەو كەسە سەر بە چ ھۆزو تيرە و نەتەو يەكە، ھەژارە يان دەولە مەند، كۆپى كىتەو لە چ بنەمالە يەكە، ئەو لەوشارەدا بىن باوك و براو بىن ھاوسەر بوو، گەرەكى بوو پياويك لە دزو جەردەو داوین پيسان بىپارىزى.

تیشكى خۆر ھەندەى نەمابوو بۆ سەر تەپلى سەرى كارۆ ستوونى بىتە خوارەو ھە گوشە يەكى ھەستايى نەو ھە پلەيى دروست بكا، ئەو دەويست پيش نيوە پۆ بگاتەو ھە مزگوت، بە چەند ھەنگاويكى خيرا خۆى گەياندەو ھە ژورەو، بە پىكە نینەو ھە ئىبتىسام ى دوواند: ھەزم دەکرد ھەتا ئىوارە كارم بکردبوایەو نيوە پۆش لىرە نانەكەم بخواردبوایە، بەلام دەبىن بمبوري. بەو قسەيەى سەرو دلى ئىبتىسام ى تىكداد: نەدەتبورم و نەھيچ، نانەكەى پىكەو ھە دەخوين دواتریش كەيفى خۆتە. كارۆ بە شەرمەو: خىرە مەندىكى نزيك مزگوت گايەكى كرپۆتە خىر، من و مەلاشى داووت كرپووە ئەگەر نەچم مەلا لىم تووپە دەبى.

ئىبتىسام پووى خۆى بەلایەكيدا ھەركىزا وگرتى كرد، خۆى دواند: ھەموو رۆژى مەلا ئىشى پىتە، دەترسم نوشتەى لىكردبى و دەوى بەستابى، مەلايە ھەموو شتىكى لە دەست دى. بەلام بە تىچاوى تىرىكى ئەفسوناوى لە كارۆ گرت و پى گوت: گيانە من لەبەر خاترى تۆمە، ئەو ھەندە جرت و فرت و ھاتوچۆ بكەى شەرفرۆش و پىگرەكان دەتبینن و دەتئاسنەو، تۆ چاكە يەكى گەرەت لەگەڵ مندا كرپووە با لە ناوچەوانى من تووشى كەتنەكى نەبى.

كارۆ فشەى پىھات: مەترسە سەرى تۆ سەلامەت بى من ھىچم بە سەر ناين. ژنە ئامرازی ترساندنى بە كارھىنا: ھەى خانەخراپ بۆ ھەندە بە پىر مەرگەو ھە چىت ديارە خۆت بە زياد دەزانى-ياخوا شەيتان كەپ بىن وگويى لەم قسەيەى من نەبى- خوا نەخواستە ئەگەر تۆ لە ناوچەوانى من بەلایەكت بە سەردا بىت من شىت دەبم. ترساندن كارى لە كارۆ نەدەکرد: نە بترسە و نە شىتیش بە، من ناترسم و ھىچىشم بەسەر ناين. ئىبتىسام بە تووپە يىو ھە پى گوت: چاك دەزانم ئەو مەلايە تەرزە مېو ھە تىختىخەى داى لىرە نەبى، ھەى خۆركى لىكەوئى، چما ئەو خوينگرى تۆيە. دواتر ھەرخۆى ھىور بوو ھەو: دە باشە با ئەمۆ مەلا بچى گۆشتى ئەو گايەى بخوا، ھەى بە زىفنجى بى، تۆش لە گەلیدا بپۆ تۆشى گيانت بى، بەس گيانە نەكەى نۆرى بخۆى، بەخۆت ناسكى و گۆشت گا ش نۆرچەو ھە پى دەفېركىنى.

که گه یشته وه مزگهوت سه‌ری به حوچره‌که‌ی (مه‌لای) داگرت، سفره‌یه‌کی پلاوو گوشت و دووسئ جور شله‌ی بامیه و قه‌یسی و -ئه‌وه‌ی دلّ حه‌زی لیده‌کا- داندرا بوو. بۆن و به‌رامی خواردنه‌که ئاوی چاوو ده‌ویان تیکه‌ل کرد، سه‌ری سورما، حوچره‌ی مه‌لای و مالمی (ئیبیتسام)ی به یه‌کدی چواند: ته‌نھا می‌زو کورسی که‌مه، ئه‌و هه‌موو خواردنه به تامه له کوئ هات.. هه‌ر له ده‌روه بای خوئی و مه‌لای ئاوی له کتلی ئاوئ و چایه‌په‌ستی چای کرد، په‌نگره په‌ژووه‌کانی ناو ئاته‌شچه‌رخانه‌که‌ی گه‌شاند هه‌و هه‌ردووکیانی خسته سه‌ر په‌نگره گه‌شاوه‌کان.

مه‌لا له ژووره‌وه‌را بانگی کردئ: وه‌ره شیوه‌که‌مان سارد ده‌بیته‌وه جارئ چ په‌له‌ی چایه‌ته.

له به‌رامبه‌ر مه‌لای دانیشته، به‌ر له‌وه‌ی ده‌ست به خواردن بکات پرسى: ماموه‌ستا کئ ئه‌م هه‌موو خواردنه خو‌شه‌ی بۆ هئناوین ؟!!.

له کوئ هات و کئ هئناى مه‌پرسه، ئیمه مانان هه‌ندمان پاتبه په‌حه‌متان لیبئ کردوه په‌رده‌ی شه‌رمان درپاوه.

کارۆ بای خوئی مه‌رایى و ماستاوچىاتى ده‌زانى: توخوا ماموه‌ستا وامه‌لئ، ئیوه تاجى سه‌رى ئیمه‌ن، ده‌ست و پئى وه‌کو ئیمه نه‌گه‌ر سه‌رى گه‌وره‌ی ئیوه نه‌بئ به‌که‌لک هیچ نایه‌ین.

مه‌لاش تئیکه‌یشت: تۆش وا مه‌لئ، نه‌گه‌ر ئیوه‌ش نه‌بن، ده‌ست و پئ سپی وه‌کو ئیمه له برسان ده‌مرین، هه‌ر سه‌یری ئه‌م خواردنه‌ی پێشه‌ خوئ بکه، نه‌گه‌ر مالمی ئه‌و دراوسێیه‌ی به‌رامبه‌رمان نه‌بوايه، ئیستا قۆپه‌ی زگمان ده‌هات.

تێرو پرپوون سوپاسی خویان کرد. کارۆ هه‌ستایه‌وه به‌ره‌و لای چایه‌که به‌روات، مه‌لا به قسه‌یه‌کی نه‌رم پایگرت: برا، گوتم ئه‌م خواردنه‌ی مالمی دراوسێیه‌که‌مانه ده‌با بۆت بگێر مه‌وه، ده‌ستنوێژم شوشته و پێشنوێژیم بۆ خه‌لکه‌که‌ش کرد تۆ هه‌ر نه‌هاتیه‌وه، کوپی خاوه‌نى داوه‌ته‌که کوپێکی بچکۆله‌ی ژیکه‌له‌یه، هه‌تیوه و باوکی کوچى دواى کردوه، دایکی ئافه‌ره‌تێکی میهره‌بانه، خواپێیداوه به مالمی دنیاى خێرۆمه‌نده، ئه‌و کوپه داواى لێکردم

ئەوئى كاپىرا لەو شارە جەنجالەدا بە كاوهخۆ لىيى دەخوپى؟ ئەوئى تۆ دەيكەي يەككىكە لەو گوناھە گەورانەي خودا لىت خوش نابى تاكو گەردنى خۆتى پى ئازاد نەكەي.

لە بەرامبەر ئەوئى كارۆ ژەھرئىكى نۆرى بەسەر لىخوپەكە دارپشت، مەلا وىستى بە توندى سەرزەنشتى بكا: تۆش چونكە خویندەوارىت نىيە، لایەنى رۆشەنبىرىت كزۆ لاوازه و زانىبارى گشتىت زۆر كەمە، پەردەيەكەي ئەستوربەسەر چاوهكانتدا ھاتووه سىپى و رەشى لىكەدى جىا ناكەيتەو، جارى وا ھەيە پەنگە سىپەكانىش بە پەشى دەبينى.

ئەو چەند پستەيەي دوايى وەكو كلكى چزەپىلە تىژ بوون، بە دلى (كارۆ)يان وەدا و چزاندیانەو، لەگەل خۆي دووا: قسەكانى مەلای وەكو پلى خالم راستن. خالم لە كەلایانى ھەمىشە براوھ بوو كە پلى لە سەر كەلايدادەنا و نىشانەي لە تىرى بەرامبەرەكەي دەگرت جارىبىرى نەدەكرد يەكسەر دەپىكا، مەلا شەكر لە لىوھەكانى دەبارى، راستە پەردەي پەش چاوى كۆرە كرديمە و سىپى و پەشيشم لى تىكەلبووه، دەبى ئەو پەردە پەشەي لابیەم. دەبى خۆم فىرە خویندەوارى بكەم، نابى وەكو بابم كۆلەوارىم، مەكتەب لە گوندەكەماندا ھەبوو، مەلای گوندى لە بن گوئى باوكمى دەخویند، تىخ تىخەي دەداو پىي دەگوت: مندالەكانت مەكە مەكتەبلى فىرى دەرسى شەيتانى دەبن، ئەویش بۆ بەرزەوئەندى خۆي بوو، ئەگەر ھەموو مندالەكان بچوبوونايە مەكتەبى مەلا دەستى لە بن ھەمیانەي بە تال دەمايەو، ھەتائەگەر دژوونىش بوايە كەس نەدەما دوو قالبە سابوونى بداتى، ھەر بەين نا بەين بە فەقئىەكانى دەگوت - ئىھدینا، دوو قالبە سابوونان بىنە، مامۆستا دژوونە.

ئەو ھورپىنانە بوونە تەمىكى ئەستور بەرى چاویان گرت، لەناو گىژەلووكەي ئەو يادەوھرىيانەدا بە بالە فركى خۆي گەياندە گوندەكەي خویان: بابم لە كىشان و پىوانى ئاغاكانىشدا دادپەرەرانە نەبوو، ھەموو ئاغاكانى بە كىشى ئاغاكەي خۆمان دەكىشا. راستە ئاغاكەي ئىمە ستمەكار بوو، گۆردەو چەلاوخۆرەكانى بەناو گوندى وەردەكردن و خەلكيان دەچەوساندەو، بەلام پىاوى باشیش لە ناویاندا ھەبوو. كارۆ پووى بۆ لای مەلا وەرگىرا و بۆي باسكرد: بابم وەكو قەلئ ھەر دەقپىراند و كاولى دەكرد، گوئى دەگرتىن و

پیتی دهگوتین: له و ناخوړان و باخوړانه دا نهگه دهستباري کم لهگه لدا نهگرن له برسان دهمرین. نه و هر سالانی گرانۍ دههینایه وه بیرمان و دهیگو- به هه زاران کهس له برسان مردن و گوریشیان به نسیب نه بوو. که باسی گرانۍ کړا، مه لا خوځی پی نهگیرا، نه ویش خوځی تته لقورتاند و به کارو ی گوت: نهگه جه ندرمه ی تورکان نه بوونایه نه و گرانیه پووی نه ده دا، نه وان وه کو ئوتومبیلی گپ تیکچوو تهنه به گی دواوه یان مابوو پاشه و پاش دهکشانه وه، به دهریپی خوځیان پانه دهگه یشتن و پایان دهکرد. له کشانه وه و پاشه و پاش دهگه پانه وه یاندا، هرچی نارد و دانه ویله ی ناو عه مبار و که ندووان هه بوو دهیان برد، هه تا هه ویری ناو ته شتانیان دهبرد، نانی سهر سیرانیان دهبرد، نالیک و نالفی مه پو مالات و ولاغانیان دهبرد، پارووه نانی دهوی مندالانیان دهبرد، پاره شاردراوه کانی ناو سندووق و باولانیان دهبرد، چیلچله نهرمه ی گوپی ژنانیان دهچراند و گواره کانیان دهبرد، لووتیان دهچراندن و لووته وانه کانیان دهرده کیشا و دهیان بردن، له پاکیش پاکیشی نه نگوستیله ی دهستیان هه موو گه یه کانی په نه یان له بار یهک دهبردن برا، نه وانه عه زیا بوون عه زیا، به ترس و توقاندن دنیایان داگیر کرد بوو، به لام که پوځی فنه نا بوونیان هات، زه وایک هات و قه ف قه فی پساندن.

بۆ ئىشەۋى ھەزى ئارەزوۋى كارۋ بەلای خويىندەۋەدا بىيا . مەلا بە خەندەيەك سەرنجى پاكىشا: مەن ئىشەۋە ماۋەيە كىتەپكى زۆرخۇش دەخوئىمەۋە، كىتەپكە ناۋى (پىشتەى مروارى)يە، نووسەرەكەى ۋەك مەن مەلايە بەدىارى بۆى نارىووم، پىرى نوكتەى خۇش خۇشە، مالى پاپواردنە، تۆش ھەر بلى ئىشەۋە نانەم بەۋ نۆشاۋەى. كارۋ بە خەمبارىيەۋە سەيرى كىتەپخانەكەى كرد، بە مەلاى گوت: خۇزگەم بە خۇت. مەلا كىتەپخانەكەى بەش بەش كىردىۋو. ئايىنى، كۆمەلايەتى، مېۋىۋى، ئىدەبى ۋە ھى دىكە. ھەندى گۇشارو رۇژنامەشى بەجىيا دانابوو. لى ناۋياندا كىتەپكى دەرمېنا: ئىشەۋە كىتەپكە بۆ ئىشەۋە باشە، بەۋ جۆرە فشقىياتانە ھەزى بەلای خويىندەۋە دەبەم: ھەز دەكەى چەند خەتىكت بۆ بخوئىمەۋە؟ بەكارۋى گوت.

— بەلى زۆر ھەز دەكەم، دەلىن-كۆرە چىت دەۋى دەلى دوو چاۋى ساغ- بەلام مەن خۇزگە چاۋىكەم نەبۋايە خويىندەۋارىم ھەبۋايە .. كارۋ بەۋ جۆرە ۋەلامى مەلاى دايەۋە .

مەلا دەبۋىست بە دەستەسپى نوكتەكانى زوخاۋى ھەناۋى خۇى ۋ كارۋى بسپىتەۋە، بۆيە پەپ بە پەپى كىتەپكەى ئاۋدىو كرد، تاكو لى لاپەپەيەك سەنگرايەۋە ۋ نوكتەيەكى زۆر گەپاۋى ھەلبىزارد خويىندەۋە: ھا چۆن بوو؟ .. ۋەك ئىشەۋى بە دوو كەسان ھەريەكەۋ لىلەك قىلانەى بىكەنەۋە، ئىشەۋەندە بەكۆل دابۋىيە قاقاى پىكەنەن كەۋتەۋو سەر پىشتى پەلەۋاۋ بىۋوۋە ۋ نەيدەتۋانى ۋەلامى مەلاى بداتەۋە . مەلاش باۋگۆى دەدايەۋە بە ھەمان قاقاھانى دەدا: پىكەنە بەكەيفى خۇت، خۇش بوۋ وانىيە؟

ئاۋى سوپىرى چاۋى ۋ لىنجاۋى لوۋتى كارۋى لى خۇشيان تىكەل بىۋون، بەسەر دەستى كراسەكەى سىپىيەۋە ۋەلامى مەلاى دايەۋە: بەلى زۆر خۇش بوۋ، بەلام ئەگەر خۇم بىخوئىندەۋايەۋە زۆر خۇشتىش دەۋو.

مەلا ھەستىكرد مۆچەيەكى بەرامبەر بە خويىندىن گرت، تىيگەيشت زەرگەتەى ھەزى ئارەزوۋەكانى چۆن دەۋرۋىندى، بۆ ئىشەۋى پەۋشى بۆ خويىندىن زىاتىر بىت، بەلىنى پىدا: ھەر ئىمىق فىرە خويىندەۋارىت دەكەم .

مەلا چەند لاپەپەيەك كاغەزى خەت خەتى ھىتا، ھەر (۲۸) پىتەكانى

زمانی عاره‌بی تیدا نووسی، به ده‌ست و به سه‌ری بانگی کرد: وهره دانیشه،
هر پۆزه‌ی چەند پیتیکت فیر ده‌که‌م، دواتریش ده‌تکه‌مه فه‌قیی خۆم و
به‌ته‌واوی فیری خۆتنده‌واری مه‌لایه‌تیت ده‌که‌م.

کارۆ سه‌یری جوبه‌که‌ی مه‌لای کرد به سنگولکه‌یه‌کی دیواره‌وه هه‌لواسرابوو:
ئه‌و جوبه‌یه‌ش له‌به‌ر ده‌که‌م؟

__ ئا، بۆ له‌به‌ری ناکه‌ی، چیت له‌عالمی که‌متره‌؟

__ تویف له‌و مه‌لایه‌ قۆزه‌ی !!! .. کارۆ هر خۆی به‌ خۆی گوت.

__ برۆ چایه‌که‌ی بیته‌ با که‌ می‌ک سه‌رو که‌لله‌مان هیور بکه‌ینه‌وه .. مه‌لا به
کارۆ ی گوت.

که‌ هه‌ستایه‌وه کارۆ له‌ پێشه‌ خۆی ورتاندی: له‌به‌ر ئه‌م کتێبه‌ خۆشه‌
چایه‌که‌م له‌بیر چوو، ئیستا نه‌وه‌نده‌ تالبوووه‌ بوویته‌ ژه‌قنه‌ بووت. که‌ چوووه‌
ده‌ره‌وه‌و سه‌یری ژێله‌مۆی ئاگردانه‌که‌ی کرد، ببوووه‌ خۆله‌میشیکی وشک و
نووژه‌ی لیبرابوو، هر له‌ ده‌ره‌وه‌ پرا هه‌واری کرد: ماموه‌ستا په‌نگره‌ ئاگره‌کان
کوژایینه‌وه‌و چایه‌که‌ش سارد بوویته‌وه‌.

مه‌لاش له‌ ده‌ره‌وه‌ پرا بانگی کردی: کاکای خۆم سێ چوار کلۆته‌ په‌ژووان بیته‌و
که‌می‌ک نه‌وتی پێدا بکه‌، ئاگرێکی تیبه‌رده‌ با گه‌رم بیته‌وه‌، خۆ فرۆکه‌ی
دروست ناکه‌ی.

کارۆ چەند دانه‌یه‌ک خه‌لووزی خسته‌ ناو ئاگردانه‌که‌، به‌ دوا‌ی نه‌وتدا گه‌پرا
نه‌مابوو، دیسان به‌ده‌نگیکی به‌رز هه‌واریکرد: ماموه‌ستا، نه‌ بوتله‌که‌ و نه‌
چرادانه‌که‌ نه‌وتیان تیدا نه‌مایه‌.

مه‌لا خۆی پێپانه‌گیرا، ئه‌وه‌ی له‌ ناخیداوو هه‌لی‌پشت و درکاندی: له‌ ولاتی‌کدا
ده‌ژین هه‌ناوی پپی نه‌وته‌ کۆمپانیا نه‌وتیبه‌کان به‌ هه‌وکاری مافیاکانی خۆمان
ده‌یدزن، ئه‌گه‌ر مزگه‌وت نه‌وتی نه‌مابێ ماله‌ هه‌ژارو نه‌داره‌کان له‌ کوێ ده‌ستیان
ده‌که‌ویت.

مه‌لا خۆشی چوووه‌ ده‌ره‌وه‌، به‌ هه‌ربوکیان که‌لێه‌ خه‌لووزه‌کان و ژێله‌مۆی
بن ئاگردانه‌که‌یان دایه‌ به‌ر پفان، نه‌یان توانی دا‌یگیرسێننه‌وه‌، له‌ چه‌قه‌
بووکه‌لی ئاگردانه‌که‌ مه‌لاو کارۆه‌شه‌ه‌لگه‌پا بوون، کارۆ سه‌یری مه‌لای کرد:
ماموه‌ستا باسی کۆمپانیا‌ت کرد، خه‌لم باسی کۆمپانیا‌ی (ئاوی پیسی) ده‌کرد،
ده‌یگۆت ئه‌وه‌ هر به‌ریاده‌، هه‌موو نه‌فته‌که‌ی له‌بۆ خۆی ده‌با. مه‌لا بۆی

پاست كرده وه: برا، (ئای، پی، سی) یه، نهك (ئای پیسی) ئه وه ت له كوئ هینا. مه لاهه فهت و توو په یی شین و مووری كرد بوو، به بی ویست و ناگایی له كاروی خوپی: بپۆ له و ماله دراوسیتیا نه بای داگیرسانی په ژووه كه نه وت بینه.

— مائی كئ؟ كارۆ پرسی.

— مائی كئ؟! مه لا ژۆر توو په بوو: مائی سندان، مائی قوزه لقورتی، چوو زانم مائی كئ!! دواتر هتور بووه وه، په شیمان بووه وه، ئارامتر به كارۆ ی گوت: بپۆ مائی (فه تحیه ی بیوه ژن)، بۆ له ومان باشترو خیره وه ندرده ست ده كه ویت له هه موویان له بارترو له حكومه تی (پاشا)ش ده ست كراوه تره. كارۆ ناچار پویشت و هه ر به ریگاوه ش منگه یه كی كرد: دیسان مه سه له كه یه، ئه وه گوتمان حكومه ت هیچ، دیاره خیره مه ندی دیکه له م شارهی نه مایه. دوا ی چهن د خوله كێك كوپه بچووكه كه ی (فه تحیه) بوتلیك نه وتی بۆ هینان و سللوی دایكی به مه لای راگه یاند.

كارۆ چایه كه ی گهرم كرده وه، دوو كوپ چای دوو په نگی تێكرد، یه كیان شیرین بۆ خۆی و ئه وی دیکه ش دیشله مه بۆ مه لا، هه ربوو كوپه چایه كه و چهن د كه لبه شه كرێكی قهن دی له ناو سینیه كی بچووك داناو هینایه ژووره وه، چایه شیرینه كه ی بۆ خۆی هه لگرت و دیشله مه كه شی به سینیه وه له بهر ده می مه لای دانا. مه لاش هه ر به چا خواردنه وه له كارۆ ی پرسی: دیاره تۆ نه چووی بۆ نه وته كه؟

— به ئی پویشتم.. كارۆ وه لامی مه لای دایه وه.

— كه واته، بۆچی تۆ نه وته كه ت له گه ل خۆتدا نه هینا؟

— ژنه كه گوتی تۆ بپۆ، به كوپه كه م ده ینیترم.. كارۆ به زه رده یه كی شه رمنه وه وای گوت.

کارۆ له شهوانی پېشتەر زووتر نووست، ههركه پتخهفی پتلهوهكانی پۆنیای چاوهكانیان شاردهوه، جهستی بهنجراوهكو گاههردیک كهوته بنی بیرى خهوی، پهپهسیلگهی رۆحی کردییه بالهفرهوه بهبن پاسهپۆرت ناش و بۆش گهراو سووپاوه سنوورهكانی بهزاند. سهههتا بهرهو ئاسمان بهرز بووهوه، له شینگهی ئاسمانی حیته حیته کیژۆلهی تهپو ناسک، به ئاسانی له بازگهی پهردهی گوئییهکانیدا ئاودیو بوو، به نهرمه لیکدانیکى دوو بال و کلکیکی مقهسی، یان به نهرمه غاریک سیماو سهرو سهکوت و چپو چاوی چهندین کارمامزی شوخ وشهنگ و دهستبژیرو بهریهخت و ئاوقهوانی یهکدی بینی، به شابسک و شاکهزی و پهچهمهکانیان تا خوار شاقهلیان داپۆشراوو. لهقهه پالی گریۆلکه سهوزهكانی رۆخ میزگهپانیکی پر گول و گولزار، بهرهو کهناری پووبارتکی تیژپۆی زهلال شوپ دهبوونهوهو به پهچهکانیان قهه و گرییهکانی قورگیان دهلهراندهوهو بالۆدهی خوشیان دهچپی، لاسک و پهلهکه میوهکان له قهه دی دارچناره بالا بهرزهکان ئالا بوون و هیشووه ترییهسادانیهکانیش بهسهه توقههه ی ئه و دارچنارانهدا ههلهتهک ههلهتهکیان بوو. چهندین کانی زهزمه می پهنگ جیا ههلهقهولان، که ئه و له ژیانیدا نه تام و بۆنی کردبوون و نه دهشیزانی چنه. شهلهه ههنگوینه زتیرینهکان دهبریسکانهوه و جۆگهلهی ههنگوینیان له بهر دهپۆشت، کارمامزه کلک قیت و پاشهه ل جوانهکان به دواى نیرییه مامزیکى ئاوگهلهدا دهگهپان. کارۆ لهو خهوهیدا خۆی دواند: ئه م شوینه خوشه ی نه سارد نه گهرم، دلنیام ئه و بهههشتهیه که جار جاره له مهلاى گوندهکهی خۆمان گویم لیده بووهو باسی خۆی دهکرد، باسی ژمارهیهکی یهجگار زۆری دهکرد با بچم بیان ژمیرم بزنام حهفتا دهبن. ئامبازیکى داو هه دهیژماردن و لیبی تیکدهچوو. زهريهکان - پهريیه پاکیزهکان - بانگیان کردی: هه ی زرتی زهغلهی بن غیرهت، زوو وهه له بهههشتی خودا چاوهپیتین. هه موویان پیکهوه - ههروهک چۆن خودا دروستی کردوون - به دهویریدا که پهسیسهیان کرد. وهک کۆره بژیکى تامه زۆی ئاو له گونداگهپای، مهتره لۆزهکهی چهقاند. سهیری کرد (ئیبیسام) سهه دهستیان بوو، هه به که نینهکهی جارانی به پیریوه هات. کهچی کارۆ سهوداسه رییهک گرتی و سنگهپت پارهوستا، پپییک لهپیش ئهوی دی لهپاش، له دهریای پارایی و دلپاروکیدا مهلهزان نهبوو. گفتوگزی مهلاى مزگهوتی گوندهکهی خۆیانی هاتهوه بیر له یهکیک له وتارهکانیدا

باسی جنۆکه ی بۆ ده کردن و دهیگوت: ده بێ پرمان به بوونی چهند هیزیک هه بێت له سه ره مان خاك له گه لماندا ده ژین و كاردكه نه سه ر كارو چالاکی و توانا كانمان. له وانه به هه ندیک له و هیزانه له خو شمان به هیزترین و له بهر چاوان بز دین و به چاوی ئاسایی نه بیندرین. به لێ بوونی ئه و له مه چیترا نه و توانا له پاده به دهره كانیان له كۆنه وه له مێشك و ویزدانی مرۆف په گی داکوتا وه و چه سپا وه. هه موو ئایینه كانیش بوونی ئه و جوړه بوونه وه رانه یان وهك پاستیهك سه لماندوه. هه تا كار گه یشتوته ئه و پاده یی له پووی ئاینه رستی و پرمان بوون به خودا له گه ل ئیتمه به یهك چا و سه یرده كرین، وهك ئیتمه ئیماندارو بێ ئیمانیا ن هه یه، جنۆكه ی با وه پداری خیرخا زو، جنۆكه ی بێ پرمانی شه پانگیز و به دقه پ هه نه. ده لێن چه زه تی سلیمان هه موو جنۆكه كانی خستبو وه ژیر پکیفی فره مانه كانی خو ی و به بێ ئه و نه ده جولا نه وه. ئه و جنۆكه بێ پرمانی پخوا زانه ی سه ریچی فره مانه كانی ئه ویا ن ده كرد سزای ده دان و له و زیندانه ئه به دیبانه به ندی ده كردن، كه به هۆی ئه نگوستیله كه یه وه ته لیسمای و كرابوون. له هه مانكاتدا چیرۆکی دایكیشی، كه به مندالی بۆی گێرپا بو وه، هه راسانتی كرد، دایکی پێی ده گوت: (عه لی به رده شانی) شایه ریکی به نا ویا نگ بوو، له عه ردان و له عاسمانان كه سه نه ما بوو نه یناسی. هه ر شای و لوغانیک له هه ر گوندو شاریک بکرا وایه ئه ویا ن ده برد گو به ندیا ن بۆ بلی. ده لێن جنۆكه كان شای و ژن گواسته وه یا ن ده بێ، شه ویک دین (عه لی به رده شانی) ده دن و ده ییه ن، چه فت شه و چه فت ره ژ سه رچۆپی پیده گرن و شیعه ی گورانیان بۆ ده خوینی و به جۆش و خرو ش نێو مێیا ن هه لده په پینی. دوا ی ته و او بوونی شاییه كه ده یا ن ویست له لای خو یا ن بیبه سته وه، به لام له دوا ی ئازارو ده رده سه رییه کی زۆر خو ی دزیبو وه وه رزگار ببوو. جه و بیرو كه وشك و په قانه ی نا و كه لله ی كه وته قرت و فرت و قرقرا: هه بی و نه بی ئه وانه جنۆكه ی قژنه سه رن، ئه وه نییه له وینه ی (ئیبیتسام) یش خو یا ن نیشانم ده دن.

له نیوان ئوخزنی زه ی و په رییه بسك لووله كان و له شه رمی (ئیبیتسام) ی سه رچۆپیگر و نیوان جه زه به ی جنۆكه كاندا، له سه ری كه یفی درا و وهك مه ری كه ته ره ی له رزه ك گرتی، چوارچه مکی دانیش و تیفكری، ئه و له مه چیترا نه ی ها تنه وه یاد كه له شه ویک ی ئه نگوسته چاوی شه وین و شیوه خواریکدا، له نا و خه ره ندو زه ندۆره كانی ته نیش و گورستانی گوندی، له به رگی گورگی هاریقی ده ها تن، زه نده قیا ن ده برد و زێلكیا ن ده پژاند. خرس له دل و مێشكیدا دارمال و لیوان لیو

بوو، ئۆقرەى نەما ئانىشكەيەكى كردهو. چۆن به سواری (دەمهقران) ى ئەسپەكەى
 سیامەند بۆ دیداری خەجى بەرەو ئاسمان بەرز ببووهو، ھەر ئاواھاش به سواری
 (تیل عەيشان) ى ئەسپەكەى (چەتۆى كۆپى فەرەق) به خەفەفى و ھىنكەبپایی
 بەرەو زەوى نشیو ببووهو. بەو نشیو بوونەو ەيە لووشكەيەكى له بهختى خۆیدا،
 لەگەڵ ئەو لووشكە به ھىزەیدا پىی له ناو ئاوازنكى (تیل عەيشان) ى ترازاو گلا، كه
 گلا پاپەرى و ھەكو گامىشى شىر شىلاى له جىي خۆى دەم و دان و ھەر چوار پەلى
 دەلەرزى. سى چوار بسمىلاى كرد و شادەى ھىناو قولھولايەكىشى خويىند. دەوى
 بەو جامە ئاوهو ەنا كه ئىوارە له كۆپە ئاوه فىنكەكەى مزگەوتى پرى كردبوو، چەند
 قومىكى پى به كۆپى خواردەو ەو كه مىك گره گرهى ئاگرى ھەناوى دامركاندەو.
 شويى پارژىك و نوینەكانى گواستەو قوژىنىكى دىكە و دایوھشاندن، كه دووبارە
 پالکەوتەو تەنىشتى خۆى كۆپى و ئەو ەى ھاتەو ە یاد: كه مندال بووم دایكم پى
 دەگۆتم - ئەگەر شەوان خەونى جىناو فرىات بىنى، شويى نوستنەكەت بگوازەو
 و بسمىلاىكى بكەو لاتەنىشتى خۆشت بگۆرە، ھەرچى لەمەچىترو قاقلەجىنۆكە
 ھەنە لىت نوور دەكەوتەو. بسمىلاو ئامۆزگارىەكەى دایكى بوونە دار عەسايەكەى
 دەستى ھەزەرتى موسا. دارەسای كۆرە مار خشى و جلىت جلىت به چەند بازىك
 خۆى گەياندە كونه گوپیەكى، چووھ ناو كادانى كەللەى سەرى و به نواى ھىلكە
 شەيتانۆكەكاندا گەرا و به قەپىلكەو لرفى كردن، فەرەخە جىنۆكە تازە بالگرتو ەكانى
 ناو مىشكى - له ترسى بىسمىلاكە - لە دەرگای كونه گوپیەكەى دىكەى، رىزىان
 دەبەستاو بەرە بەرە ھەلدەفرىن، ھەر بەرە بەرەش لىوى پىلۆھەكانى تەقەلبەندو
 قەمامپىژكران، لىزماوى خەو بەرەو كەندو جۆمەكانى دەورووبەرى گوندەكەى خۆيان
 پاپىچى كردهو.

شەو نەدەبپایەو، شەو سەرى له سەر سەرىنىكى نەرم و جەستەى لەناو جى و
 بالىنگانىكى گەرم، درىژ درىژ پاكشا بوو. خەونى كەم كەس دىتەش - كەس نەدىتەش
 - ھەردووكيانى (مەلا و كارۆ) بىزاركردبوو. دياربوو ھەردووكيان ھاودەم و ھاوخەم
 و ھاوخەوى يەكدى بوون، بەلام ھەر يەكەو كولاڤەى دەردى خۆى بوو، خالى له
 يەكدى چوون و جىاوازشيان نۆد بوو، جىاوازشىەكان ئاسمان و رىسمان بوو -
 كارۆ، بەچاوەكراو ەبى خۆى، پەروشى پارچە زەوىيەكەى خۆى و خاك وخەلكى
 گوندەكەى خۆيان بوو. مەلاش - به زانایى و دانایى خۆى - بەغداو گوندەكەى خۆى
 و ھەموو خاكى دنایى - ھەك يەك - پىي ھى خۆى بوون. مەلا - پىنىكى پەش له

ناو دلیدا - شارنکی وهک بهغداي پر که یف و خوشی له بهر چاوی ره شکر دبوو. نه و پنتکه ره شه دل و کهله ی پر ژه هری پک و کینه و ههولئ تۆله سهندنه وه کردبوو. کهله ی کارۆش نه وه ی پیشتر تییدا بوو یان تیئاخیندرا بوو - مینگه لیک مه یو بز، که رنکی شین، سه گنکی چهپ چه پکه ره ی دپ، ترسی گه له گورگنکی هار، جنۆکه کانی ناو کهله شی گه را ی گه له رشکیان دانا بوو، هه تا بانگوله و نه سپیشیان هه له ینا بوو..

باوبژی خواردنه کانی پۆژی پیشتر تپرتۆکی (کارۆ) ی پف دا بوو، میژلدانیشی ببوو ده بده به، شيله ی چه سپی دووقلی ناوپستیریشی به مووه چه په کانی دیوی ناوه وه ی لاپانه کانی وه چه سپا بوو. هه ره نه وه ش له سه ری خوشیدا و به ناگای هینا بوو. به خۆ گوشینه وه به ره و ناوده سه ته کانی مزگه وته که هه ره هنگاویکی کرده چوارو له ناوده ستیکدا که مێک چه سایه وه له شوپه شوپی نه و، مه لاش به ناگا هات، که نه ویش هه ره که رویشکه خه ویکي کردبوو.

شه و خه ریک بوو سپیواژ ده بووه وه ده ردی دل له هیلکه دانی (کارۆ) ی وهک هیلکه به کی تویکل ره قه بووی دوو زه ردینه ته نگاوی کرد بوو، ده بوايه شوینیک بنۆزیه وه و تییدا دایینئ. دیار بوو به مه زه نده ی خۆی حوچه ی مه لای باشتیرین شوینی نه رم بوو. له سه ر پارچه ته شکه به ریک له به رامبه ره مه لای که وانه ی کرد، هه ره بووکیان زه میغان دایه به کدی، کارۆ به مه لای گوت: تۆش نه مپۆ وه کو من زوو به ناگا هاتی.. مه لا وه لامی کارۆ ی دایه وه: من شه وانه زوو ده نووم و زووش به ناگا دیم، مه لا وه کو خه لکی ئاسایی نییه، هه تا ئاوێک به خۆمدا ده که م و ده ستنویرژیکي ده شۆم و خۆم ده گویم نزیکي بانگدان ده بینه وه، له و ماوه یه شدا چه ند ئایه تیک قورئان ده خوینم. کارۆ بیر ی کرده وه. دیاره مه لاش هه مان خه ونی منی بینیه. په شیمان بووه وه. بپوا نا که م هی مه لایان جودایه، نه وان نه وه نده باسی په ربیه کان ده که ن لپرا هاتینه و شاره زایان بوونه، نه گه ر بینه خه ونیشیان لییان ناترسین. هه ناسه یه کی قوولی هه لکیشا: به لئ نه وان وه کو ئیمه نین. ئیمه ماتان ته نها له مه چیتر دینه خه و نمان و ده مان ترسین.

دیسان - هه ره که ده لئین هه ره یه که له مه لاو عه ره بانه ی لئ ببوو ده عبا و ده و ی له کهله ی نابوو. نه گه ر په رسیاری عه ره بانه که م لیبکا چی له بۆ باس بکه م؟ بلیم له مالی نه و ژنه یه؟ نا و نا لیم. بلیم شاره وانی هاتن و هه رچی عه ره بانه له و بازارهیدا هه بوو بریدیان؟ مه لا له میژه له م شاره یه و خه لکیکي زۆر ده ناسی، ده ترسم بلئ

بەيانى پىكەۋە دەچىنە شارەۋانى بۆتى دەھىنمەۋە . بلىم چەند پۆزىكە بە كرىم دايە بەيانى دەچم كرىيەكە ۋەردەگرم ۋە ئويىش دەھىنمەۋە ؟ نا ئەۋەش نابىن، بە ۋەدۆيەى ھەر بېوا ئاكا . مستىكى ۋىتۋاندە كەللە بۆشەكەى خۆى : بىن مېشك قسەكى ۋا بكە پىت بېوا بكا، منىش لە جىيى مەلا بىم دەلىم - كىشكە خۆى ھەيە ھەتا شۆرباى ھەبى .

كتوپ مەلا بە پرسىارىك دارىكى لە رۇخىدا : برالە، دوتىنى لە كاتى داۋەتەكە دوا كەۋتبوۋى، ھۆكارى دواكەۋتەكەشت دايە پال ئازۋەرى پەيتوۋنىك، گوايە بە سۋارى پەيتوۋن گەپايەۋە مزگەۋت، من لە يادم نەبوۋ لىت بېرسىم - ئەدى عارەبانەكەت چى بە سەرھاتىبوۋ ؟

(با) بېرە فرەپۇكىيەكەى (كارۋى) باھەلدا، گەراندى ۋ سوۋپاندى، بە دواى پىنەدۆزىكدا گەپا پىنەى بۇ بكا، ھەر خۆى پىنەيەكى قەمامە نەكرۋى دۆزىيەۋە، بە مەلاى گوت : نازانم باۋەپم پىدەكەى يان نا دۆت لە گەلدا ئاكەم، چۆن بوۋە وات بۇ دەگىپمەۋە - لەۋ بازارپەى لە چاۋەپۋانى كرىيەكە داۋەستىم، ئافەرتىك ھەندى كەلۋپەلى ھەبوۋ بۆم بىرەۋە مالەۋەيان، ھەر لە پىگا ۋ لە كاتى پۆشىتىندا بۇ مالى ئەۋ ئنە، كەمىش مابوۋ بگەم، بە قودرەتى قادىر يەككىك لە بۆلبەرىنەكانى تاىەى عارەبانەكەم شكا، بە ھەرھالىك بوۋ رامكىشايە مالى ئەۋ ئافەرتە ۋە كەلۋپەلەكانىم ھىنايە خوارەۋە، وىستىم بە پاكىش پاكىش بېھىنمەۋە، كەچى ئافەرتەكە، كە بەھالى عەرەبانەكەمى زانى، داۋاى لىكرىم لەمالى ئەۋان بەجىي بھىلم، ھەر ئەمۇ سبەيە دەچم بۆلبەرىنىك دەكرىم ۋ چاكى دەكەمەۋە دەبھىنمەۋە .

مەلا تىيگەيشت چى لە دلدايە، نەيوست درىژە بە بابەتەكە بدا . بە كەۋانەى چاۋەكانى تىرە نىگايەكى گرتى : ھاۋسەرىك بۇ خۆت بدۆزەۋە، مەلا ۋاى گوت، ئەگەر پىۋىستىت بە پارە ھەيە شەرمى مەكە پىم بلى .

ترس ۋ شەرم پىكەۋە دايان پەرۋست، ترسا لەۋەى نەۋەك مەلا بە بابەتى عەرەبانەكەۋ پەيۋەندى نىۋان ئەۋو ئىبىتىسام ى زانىبىن . شەرمىشى كرد بە مەلاى بلى - بەلىن ھەزم لە ئىنەيە، بەلام پارەم نىيە - ناچار پوشكەيەكى دەست كردي ۋ خىرا خىرا بە بەردەمى خۆيدا ھىناى ۋ بردى ۋ بە زەۋىدا خشاندى، ئاتىرسەرى بەرزكرەۋە، چاۋى بە ئاراستەى چەند تاخچكەيەكى كىتبخانەكەى مەلادا گىپا، چەند كىتېبىكى سەفتەكرۋى بىنى . ئەۋەى بە بىرھاتەۋە : مەلاى گوندەكەمان كىتېبىكى بۆركەلەى ھەبوۋ، خەلكى گوندى خەۋنەكانىان دەبرە لاي ئەۋ، ئەۋىش سەرقەلەمانەيەكى

لێوه دهگرتن و په پ به په پى كتيبه كى ئاوديو ده كرد و ماناي خه ونه كى بۆ
لێكده دانوه .

هه رچه ند كارۆ چاوى به ملاو به ولادا گتيا، هه مان شتوه و قه باره و په نگی كتيبه
بۆر كه له كى مه لای پيشترى نه ئۆزیه وه، له خۆى پرسى: ده بێ له و هه موو كتيبه ی
ئو مه لایه هه يه تى ئو كتيبه ی من مه به ستمه تيدا نه بێ؟. وازی نه هینا هه
له سه ره وه تا خواره وه و له و ته نيشته وه بۆ ئو ته نيشت، هه ر به چا و هه مووی
گه را، كتيبيك سه رنجى راكيشا: ماموه ستا ئو كتيبه مه يله و بۆر كه يه ی له سه ر ئو
تاخچه كه يه هى چيه ؟

__ ئوه كتيبي مه لایه تيه، بۆ ده پرسى؟

__ خه وننا مه نييه؟

__ بۆ خه ونت بينيوه؟

__ به لئى... كارۆ گوتى.

مه لا خه زى له و جوړه كتيبانه نه ده كرد بۆيه پتئى گوت: زۆر بيري لئى مه كه وه
هيج نييه، كه شبين به و په شبين مه به، به كه شبينى كارى خيرو چا كه ت دتته پئ و
ئاسوده ده بى. به په شبينىش هه رچى شه رو خراپه ی دنيا هه به به روكت ده گرت،
پياويكى مه زن ده لئى: جه نگی نيوان خيرو شه ر هه ميشه ييه و كو تا يى نا يه ت،
گوړه پانى ئه و جه نگه ش ته نها دلى مرۆفه نه ك شو ينيكى ديكه .

كاتر ميره كى له باخه لئى جوبيه كى ده ره ينا كه به زنجيرى قولا نچي ك دريژ
به قوچه يه كى ئو جوبيه به سترابوه وه. به پليكى ده ستى چه پى قه پاغى
كاتر ميره كى قيتكر ده وه و به دوو پلى ده ستى راستيشى ميلى فتيله ی چرادانه كى
سووراندو ئاگره كى گه شتر كرده وه. كاتر ميره كى دايه به ر تيشكى پووناكى ئاگرى
چرايه كه و به په له هه ستايه وه، كارۆى ئاگادار كرده وه: هه نده ی نه ماوه بۆ بانگدان،
با برۆين ده ستنويز هه لگرين، به لكو چه ند كه سى كى ديكه ش بێن و پيشنويزه كه تان
بۆ بكه م.

(مه لا) كه بۆ لای سه رشوړكى ته نيشت حوچه كه ی خۆى پوښت كتيبه بۆر كه لى
هاته وه بير: وه ك خۆى گوته نى كتيبيكى بۆر كه لى بۆ ده رده هينم، ئو هيشتا
خوينده وارييه كى زۆر باش نييه بزاني ئو كتيبه بخوينيته وه. به پووى كارۆ
دا گرزيه وه: كه نويزه كه مان ته واو كرد كتيبه كه ده رده هينم و خه ونه كه ت بۆ
لێكده ده مه وه. كارۆ به و قسه يه شاگه شكه بوو، به كپى هه ستايه وه، ئو يش چوو

ناو ئاودەستىك لە ئاودەستەكانى مژگەوت، بە نىيەتى لەش پاك كەردنەو و خۆ
 بىسەل كەردن، يەك دوو مەسەنە ئاوى بەخۆداكرد. ئەسپىيە جىناوئەكانى ناو مەشكى
 وەها دەو تىژە دەرزىلەبەكەكانىان لە مەشكىدا ئاژنى بوو، چەندى دەيكرى بىرى جەم
 نەدەبوو وە فاتىحاو قولەوئەللاگەى بە باشى بخوئىنى، پىشى (مەلا)ش ھاتە دەروە
 و لە بەردەمى حوجرەكە چاوەرپى مەلاى كەرد، ھەركە پىگەو دانیشتن يەكسەر
 خەونەگەى ھەر لەسېرى ھەتا پىازى بۆ مەلاى گىراپەو. مەلاش ھەك ئەوئەى ئەو
 دەيوست، كەتپىكى بۆركەلەى دەرھىنا و پەپ لە دواى پەپ ئاودیوى كەرد. بۆ ئەوئەى
 كارۆ ھىچ گومانىكى لە دالدا نەمىنى، دووچوكلەيتى لە ناو قاپلەمەيەكى تەنیشە
 خۆى ھىنايە دەروە و لەسەر كەتپەگەى داينان، يەككىيانى بۆ ئەو ھاوشت، كە
 لە بەر دەوى ھەلتوتركا بوو، يەككىشيان خۆى خواردى: ئەم دوو چوكلەيتە لە
 جىياتى سەرقلەمانە بوون پارەم پىن خەرج نەكردى.. ھەر لە بەر خاترى ئەو، چەند
 لاپەرەيەكى دىكەى - بە شەلم كوئىرم ناپارۆزم - ئاودیو دەكرىو سەبرى دەكەردن، لە
 لاپەرەيەكدا سەنگراپەو: ئەم لاپەرەيە لىكەدانەوئەى خەونەگەى تۆى تىدايە، لە خۆت
 خەنى دوعاى خىرم بۆ من بگە، ھەتا منىش خەبەرى خۆشت بەدەمى. مەلا مۆژدەى
 بى بنەماى دەداين و چەواشەى دەكەرد، كەچى كارۆ بە دلسافى و ساويلەكى خۆى
 باوەرپى پىدەكەرد: كارۆى برا، كەتپ دەلئى: تۆ زۆر بەختەوئەى، دواپۆژىكى پىشنگدارو
 گەشت ھەيە. خودا بە زىندوئىتى بەھەشتى پىن نىشان داى، ئەو شەو چۆنت بىنيو
 ھەر بەو جۆرەيە، كچە ناسك و شۆخ و شەنگەكان، ئەو پەرى و زەريانەن كە خودا
 لە بەھەشت بۆ تۆى ھەلگرتوون. دوو جۆگە ئاوە ھەمەپەنگەكانىش ئەو شەرابە
 تەھوورەن كە لەوئەى بە ھەلالى دەيخۆيەو و پىشى سەرخۆش نابى. ھەروەھا بەھەشت
 پەرە لە سىوى لاسۆرو دەيان ميوەى بەتام، پەنگە ئىمە ھەر ناوہەكەشيان نەزانين.
 ئىنشائەللا ھەردووكمەن لەوئەى يەكدى دەبىنەو.

__ دالنيا بىم ئەوانە لەمەچىتر نەبوون خۆيان بەو شىوئە نىشان دام؟! كارۆ پەرسى.
 __ بەدبەخت لەمەچىترى چى و ھالى چى، تۆ شىتى؟ خوا بە گەورەيى خۆى پالوى
 بۆ دانائى بە دەوى خۆت بىخۆى، تۆ پارووى بۆ چاوت دەبەى نازانى بىخۆى. كاكى
 خۆم ئەو ئافرەتەش كە لەوئەى چاوت پىشى كەوت و ناسىتەو ئەوانەيە لە دوا پۆژدا
 بەر بەختى تۆ بگەوئەى و بىيئە ژنت.

بەو لىكەدانەوئەى كارۆ بەزى گرت و گەرمایەك بە داليدا گەرا، ئەو گەرمایەش
 جوولە جوولەكى پەنھانى - لە نىوان خۆى و خۆيدا - بە لىوہەكانىدا گەراند: جىاوازى

نتيوان ئەم مەلایە و مەلای گوندە کە مان وەکو حیاوازی ئاسمان و رێسمانە. ئەو
 سەرقلەمانەى دەویست پارهش نەبوایە نەیدەویست، کەچی ئەم مەلایە چوکلێتی
 خۆی کردە سەرقلەمانە و نیوەشی دایەو خۆم، ئەو تەنها بە ئاگرى دۆزەخ و
 جنۆکەکان دەیترساندین، کەچی ئەمە بە خۆشی بەهەشت و پەرى و میوه و ئاوه
 خۆشەکانى دڵخۆشمان دەکا. لە خۆشی قسەخۆشەکانى مەلای ھەر وەختبوو دوو
 بالى لى بپرسکى و ھەر ئەو چرکەى خۆی بگەيەنیتە مالى ئیبتیسام: بەهەشت و
 خۆرى و میوه و نازانم چى و چى ھەمويان لە لایەک، ئەگەر خوا بیکردبوایە ئیبتیسام
 ببوایە ژنم بەبابەو خەنى دەبم. بەس ئەو ژنە ئەلمۆدەى و شوانەوێرەى کى وەکو
 منیان نەگوتیبە. بلیم چى ئەوە خواى ھەموو شتیکی کەس نەکردەى پێدەکرێ، ھەر
 ھەندە بلی تێژ دەلعازى دەکرێ. لە خودای خۆی پاراپەو: خودایە ئەو تەبکەردبوایە
 قەت لە چاکەت دەرنانچم، ئەگەر چى ھىچم نییە بیکەمە خێر، بەلام خۆ پێم دەکرێ
 ئەم مزگەوتەى مالى تۆ ھەموو پۆژێ پاک رابگرم و بیکەمە گۆل. با ھەر بیوھژن
 بى باشتريشە پێى خۆشە، دەزانى نازیشم ھەلبگرى. ئەدى بەخۆی پێى نەگوتم
 کچ باش نییە نازانى نازت ھەلبگرى، نا کچ ناخوازم. ھەندەى نەما لە خۆشییان
 بکەوێتە ھەلیکەسەما و سى چپتى لە خۆی ھەلبدا. عەشقى ئیبتیسام لە تەقرانى
 خۆشەویستیدا گەوزاندی، شیتانە بیری کردەو و چۆلەکەى بیری لە ھیللانەى
 بێردانیدا فری، ھورپنە دواى ھورپنە، چاویشى تریوھ تریوکی کەوتى، وایزانى
 رەشبەلەکیک دەگەپێ نەسەرى دیارە و نەبنى، شایى ھاوسەرگى ھەردووکیان بوو،
 لەبەر ئەوێ ئەو مالى نەبوو شایبە کە لەبەر دەرگای مالى ئیبتیسام بوو. دەسمالى
 سەرچۆپى ئیبتیسام و کلکە ھەنگوچکى گاوانى خۆى شایبەکەى جۆشدا بوو. کارۆ
 بپاریدا ھەر ئەو چرکەى بەرەو شایبەکە بپوا، بەلام تەقە تەقى دەرگای دەرەوێ
 مزگەوت رابووەستاند.

مەلا خۆی بەرەو دەرگاگە پۆیشت و بە پەلە گەپایەو: کوپە بچکۆلەکی
(فەتحيیه) بوو، دایکی ژانە سەریتەتی دەچم دوعایەکی بۆ دەنووسم - نەوێک
کارێکی لابەلاش بەرۆکم بگري - ئەگەر دەرنگ گەپامووە نەچیتە ئەملاو ئەولا،
وێکو جاری گۆرین ئاگات لە مزگەوتەکە بێ. هەندێ پيارەش لە ناو ئەو
دەلاقەيە کە کتێبە بۆرکەلەکەم لێدەرھێنا، بە پیتی پتووست بۆ خۆت خەرجی
بکە.. (مەلا) بە (کارۆ)ی گۆت.

دوعا نووسینی مەلای بۆ (فەتحيیه) پێنج پۆڤو چوار شەوی خایاند، لەسەر
پێشنیاری ئەو ژنە بەرەو شارەکانی نەجەف و کەرەلا گەشتیان کرد، هەریەکەیان
بە تەنیا بەرەو گەراج بەرێکەوت، لەوێش بە جووتەو بە یەک ئوتومبیل و
لەتەنیششت یەکدی گەشتیان کرد، لە ماوەی نزیکەیی سێ کاترۆمێری رێگاگە
قسە قسەي رادەکێشا، ئەم دەیگوت و ئەوی دی سەری بۆ با دەدا. تیری
چاوەکانیان کاری دەکرد و نەدەکرد، گیرەي پارایی و دوودلییەک قورقورپاگەي
دەگرتن و هەناسەي سوار دەکردن، شەرم پوخساری سوور هەلەدەگەپاندن.
لەوێ نەرەقەرێتەکانیان مەلەي پێدەکردن. هەریەکەیان دلی دوولەت بوو:
ئەمیان پیتی وابوو بێوژنەو دوو مندالی چاو گەشی هەيە، ئەوی دیشیان
هاوسەرە خۆشەویستەکەي و کۆرپەکەي ناو زگی سەرپراییون. دوو لەتەکە
لە مەملانی دابیون، شەپکی دەستەو یەخە خنخناگەي گرتیبوون، شەپي
چۆنیەتی دەرپرینی خۆشەویشتی بۆ یەکدی، شەپک لە دەررونیاندا ئەم سەر
ئەوسەري دیار نەبوو، خەنجەریان لەیەکدی دەسوی، فیشەکیان دەخستە ناو
باقەنەزمەي تەنگ، پەنجەیان بە پەلایتەیکەيەو دەنا. هەسانەکان چەور نەبوون،
خەنجەرەکانیان نەدەسوی تیزیان بکەن، گوللەکان چرووک بوون، نەدەتەقین و
زەمەیان نەدەهات. بەدەزایی رێگاگە بەمجۆرە بوون، دەرپارەي خۆشەویستی
نە ئەم نق و نە ئەویش جق. مەلا کەواو سەلتەو مەندیلی فرێدابوو، چاکەت و
پانتۆل لەبەري و سیدارەي لەسەر نابوو، فەتحيەش دیشداشەو عەزبەو فۆتەي
سەري و عەبایەکی پەشی لەناو جانتایەکی سەفەري دانابوو، پیتلویکی پارژنە
بەرزى بن عانەي لە پێ و دەستە جلیکی ئەلمۆدەییانەي پۆشیبوو. بێگومان
ئەو پێکەوت نەبوو، دواي راوێژو تەگبیرکردنێکی چەند پۆرە بوو. ماوەي

ئەو چوار شەھەرى گەشتەكەيان، ھەر شەھەرى لەناو چوار ديارى ھەوشەو
سەھنى مەزارگەيەك لەمەزارگەكان لاونيو دەخەوتن، يەكيان سەرى لە مەشرىق
ئەوى دى لەمەغرىب. سەحن و ھەوشە مۆنچەيان دەھات، ھەشامەتەك نەسەرى
دياريو نەبنى، خەلەك لەبەيانى تاكو نيوە شەو ھەكو مېروولە دەجولان، كە
ھىلاك و كەفت و ماندوودەبوون، ھەر يەكەو جېپى بىزنىكى بۆ خۆى دەدۆزىەو
بە نىيەتى خوشك و برايەتى لەتەنىشت ناسياويەك - يان نەناسىك - پادەكشا.
ھەرچەندە لەقەكان يەككەيان دەلەستەو، پەنجەكان دەبوونە شانەى تەون و
لەيەكدى گىردەبوون، كەچى ئەوانەى ناو سەحن بە قودرەتى قادر ھەمويان
دەبوونە خوشك و براو ھەستە پەپۆ. ئارەزووكانىش لەژىزەمىنى مەزارگە، لەناو
تەرە نەناسراو ھەي گۆپو ھەي ئەلەدو ھەي كەلەكان دەنەئزان. لەو ماوہەدا،
ھەر پېنج فەرزەى خودا، لەكات و ساتى خۆيدا، فەتھىيە بەبەردە مۆرومەلاش ھەي
بەردەمۆر نوژەيان دادەبەستا. ھەر يەكەيان دەستى مندالەكى دەگرت و بەجووتە
بەدەورى مەزارگەدا دەسوورائەو، نەزايان دەكردو دەپارائەو. ئەوان ھەريوکیان
- بېوژن و بېوہمىرد - لەھەستان و دانىشتنەياندا، لەگەپان و سوورائەياندا، لەناو
ھەشامەتەشەپ و شۆپو شەپزەكاندا شامىرو شاژن بوون. ئەو ھەر لەھەوى
مردنى (كەرەم) ى ھاوسەرى قووجەكى مرازى لەسەر غەرە بەردى مەزلەگى
دلى (مەلاى) چەقاندبوو، لە ھەوى ھەر پېنج فەرزەى نوژەكانى، بە نەزو
بە ئاشكرا دەستەكانى بەرەو ئاسمان بەرز دەكردەو و دەنورزايەو: خەلىپە
ھىچ كراس زەردەك، باخەل شۆرەك، دەست بەبازنەك، گۆي بەگوارەيەك، چاو
بەكەك، پەي بە خەلەكەي تەپشۆش ئىرەيم پەي نەبا، يا پەب ھىچ شاتەك
شەيتەك، زەيكە لىدراوئەك. كەك پانەك، پەستەر پەيسەك، پانەزەك بە تەرەب،
زەگەشەكەي جادوكەر چاووژارى لىم نەداو ئەو قووجەكەم لى نەپووخىنى، كە
ھەر پۆزەى بەردەكەي دەخەمەسەرى و بەرزى دەكەمەو. خوداى مەزەن بە
مرازم بەگەنە.. (فەتھىيە) دلىيا بوو ئەو قوفلەى مەزارگەى دلى (مەلاى) پەي
قوفلدراو، بە كەلىلى دەرگەي مەزارگە پەرزەكانى (نەجەف) و (كەربەلا)، بە
ھىمەت و گەورەيى ئىمامى ھەلى و ھەسەن و ھوسەين دەكرەتەو. ئەو گۆي
لەو گورانیيە نەببوو، كە دەلەي - يەكەم ھەنگاوى كور بوو - ئەو پەي
وابوو، ژيان پۆزەكە و پۆزەكەش ئەمۆيە. بەلەي عەشق مەچۆ مەچۆ مەپۆ
مەپۆ نازانى. بچم نەچم و دوودلى و پاراپەيش لە كەللەيدا نىيە. ئەو دەلەي -

ئەگەر بلىتى ھەر دەپۇم ئەگەر نەلىتى ھەر دەپۇم - ەشق ماری بى ئىجازەتتە
 دلت دەگەزى و پېر ژەھرى خۆشەويستى دەكات و مۆلەتیش لەكەس وەرناگرى.
 تۆزقالىك ترس بەناو خوینبەر خوینبەرەکانى دلىكى پېر ەشقدا ناپوا ھەرەك
 دەلین - دل مېشە - مېشە لەوئ بۆ ئەوئ بە ئارەزووى خۆى بە ناوتەم و مژو
 دېکاندەگەپئ. ئەوتام و بۆنەى ئەو دەپەوئ لەکوئ بى لەوئ دەنیشى. مېش
 نە چاوى ھەيە ونە ھەست، تۆھەر لىتى بدە و دەرى بکە لە ھەمان چرکەدا
 دەگەرپتەو ھەمان شوپن. ەتھىيە گۆلمىك پارەى ئاسنى - ھەر لە فلس و
 دوو فلس و ەنەو، تا دەگاتە درەمەم و دوو درەمى - لەناو جانناکەى دەستى
 دەرھىنا، داپە ھەردو مندالەکەى و بەنەرمى دەستى بە سەرى ھەردوکیاندا
 ھىنا: ھابېرۆن بۆ خۆتان شەکرۆکە و لوقمى پېیکرپن. بەکەوانى چاوى تىرىكى
 بەکارى گرتەمەلاو پېى گوت: (حەجى کەرەم) ى بەھەشتى مەنەى بە ھەموو
 کەس نەدەکرد، کەچى بە بۆنەو بى بۆنە لە ھەموو دەرەتیکدا، کەوەکو دوو
 ھاوسەر گلەيى و گازاندەى خۆمان بۆ یەکدى باسدەکرد، ئەو قەسەيى دووبارە
 دەکردەو - دنیامەرگ و مردنە، مەردى و تۆ زىندى، ئەگەر مەردم و تۆ
 ماى، مەلای ئەومزگەوتەى بەرامبەرمان جىتى مەنەمە، بیکە بە پەشتیوانى خۆت
 و مندالەکان. (حەجى کەرەم) ى باوکى مندالەکانم زۆر خۆشەويست ئەو جۆرە
 قسانەم زۆر پېناخۆش بوو، چونکە وادەزانی پیاویکى وەک ئەوم قەت دەست
 ناکەوتتەو، بەلام ئیستا تىگەیشتم ئەگەر پیاوى باش ھەبى باشتریش ھەيە،
 کە حەجى کوژا منى قەلەزراو، سەرگەردان و مالویران و دەست لە ئەزىز
 نەمدەزانی چى بکەم، تۆ ھاتى دلت دامەو، کەفن و دەفن و شارەندەوى
 حەجى کەرەم ھەمووى خستە ئەستۆى خۆت، نەتھىشت مەن ھەست بەو
 کۆسەم بکەم، دەستت بەسەرى مندالەکانمداھىنا ماچتکردن، نەتھىشت ھەست
 بە بۆشایى نەبوونى باوکیان بکەن، ھەتا ئیستانەگەر لە مزگەوت دەرچووبى
 سەرىکت بەلای مندا لارکردۆتەو، پېتەکت بۆمالى مەن خوارکردۆتەو، تۆ بۆمەن
 لە ھەموو باشان باشترى، لە ھەموو پیاوان پیاوترى، نازانم چۆن و بەچى
 قەرەبووى ئەو پیاوچاکییە و باشیەکانت بۆ بکەمەو. کەوانەکانى چاویان
 یەکدیيان تیر باران کرد، تیرەکان بارینە سەر جۆخینەى مانگى چاوەکانیان و
 تەم و مژى دەوروپەریان پامالى. ھەرچەند مانەوہیان لەوئ درىزەى دەکیشا،
 تراویلکەى نیتوانیان زیاترو زیاتر دەرپەوییەو و تیشكى بەھىزى خۆرى ھەزو

ئارەزووكانيان پايى ئەو تەمەي بەرى چاويانى دەکرد.

مەلا گرىكوپىرەك لە دەروونىدا ھەبوو دلى توند گرىدابوو، پزىشكىكى دەروونى گەرەك بوو بۆى بکاتەو. فەتحيە بېوانامەي پزىشكىكى دەروونى نەبوو، بەلام بېوانامەي عەشقى لە گۆلپىزى دلى ولەزانگۆي قەفەزەي سىنگيدا وەرگرتبوو، دکتۆراي لەو بوارەدا ھەبوو، لە سیاسەتى - کارى ئەمىرۆ مەخەرەسبەي - شارەزابوو، بەلام نەخۆشییەكەي مەلای چارەسەرى ئاسان نەبوو، نەخۆشییەكە لەدلىدابوو. فەتحيە دەيوست بچیتە ناو ئەو ژوورە تاريكەي مەلای، كە ئىش و ئازار لایەكى بەتەواوى پەش کردبوو، لایەكەي دىشى ھەوکردبوو. مەلا ھەتا ئەو چرکەيش (فەتحيەي) وەك مرقۇتیک خۆشەويست نەك وەك خۆشەويستیک، ئەو بەخۆي دەگوت: چاکەکانى فەتحيە يەكجار نۆن، بەلام زەحمەتە بۆشايى خەمەکانم پىر بگەنەو. ئەو ھەمیشە ناخى خۆي دەدانند و دەيگوت: مرقۇف ھەرچارىك ماران گەستە دەبیت ئەگەر بىکاتە دوو گیلە، من ژيانى يەككى دیکەم دزیو و گیانیم بەخاک سپاردبوو، گیانیک خودا بە جەستەي دابوو بى ویزدانیک لىي جیاکاردەو. دەزانم ھەموو كەسێك دلى ھەيە، بەلام ناخیش شەرەتە، من ناخم پىرى دپكە، پىرە لەو دپكە زەردە پەقەنەي كەس ناوێرى دەستیان بداتى، لە ھەر چرکەيەكدا دپكێك لەگەل خۆنیم بەناو جەستەمدا دەگەپى و لەدلىم پادەچى. خۆشەويستیم وەك بۆمبىكى تەوقىتکراو ناسیو ھەوانەيە لە ھەر كات و ساتیکدا بە پوى مرقۇفا بتەقیئەو. نانا ناکرى، مرقۇف چۆن دەتوانى وەكو مار پىستى خۆي بگۆپى. بزماری عەشقیك سالى ھەي سالى لە دلىمدا چەقیو، راستە كۆن بوو و ژەنگى ھەلێناو، بەلام ھىزى من بارى نابا دەرى بھێنى، ھەتا ئەگەر ھىزو توانای (فەتحيە) ش دەرى بگىشى شوپنەكەي ھەمیشە ژان دەكات و خوينى لیدەچۆپى.

فەتحيە چەند بەردىكى فرىدايە گۆمى بیدەنگى (مەلای و شەلقاندى: كەوتومەتە ناو بىرى بیدەنگیت وەختە بخنكىم، ھەرچەندە بەسەر لیوھەكانتەو زەردەخەنە دەكەي، تۆ لە ناختەو پىناكەنى، دەنگىك لە دەمتەو دەردەچىت و بیدەنگیەكیش لە قورگت گىریو، من وەك ئاولەپى خۆم دەتناسم، نۆرى دەزانى و كەمى دەردەبىرى، دەزانم بىر لەچى دەكەیتەو، بىرکردنەو یەكی بێھوودەيە، پابردووت لە پشتمەو یە تۆ ئەوئەندە ئاوپى لیمەدەو، پشت لە تاريكى بگەو بەرەو خۆر بپۆ، سەبرى پششە خۆت بگە خۆرلەبەرامبەرە.

مرۆف ئەگەر نەشتوانی پێستی خۆی بگۆڕی دەتوانی ناخی بگۆڕی. تۆ ئەگەر بەردەوام برینی کۆن بخۆرینی خۆینی زیاتری لێ دیت، من و تۆ هەمان بەرو پشتمان هەیە. هەردوو کەمان نەفسی خۆمان گرتوو، ئەوەی خودا پێی ناخۆشە ئەوەمان کردوو. دڵمان وەک مندالێکی ساوا لە گرتوخانەی سینگماندا بەند کردوو، لێی دەترسین ئاوو خواردن و سەردانی شەمان لێ بقیە کردوو، پەنگی زەرد، تریە تریپکی کەم، لە پولاواز بوو، ها ئێستا نا هەنووکە پووج دەدا، بە لێ وامان لێکردوو.

مەلا حەزی دەکردو نەیدەکرد، حەزی لە ژنیکی وەک مامزێ دوو کار لەبەر دەکرد، حەزی لە جوانیکی وەک فەتحییە خاوەن مأل و سامان دەکرد، حەزی نە دەکرد لە بەختی خۆی دەترسا، نیازی تۆلە سەندنەو وەک دەبەدە بە ناخی پف دابوو، سەری یەک نووکە دەرزێلە، دێرکە زەردەییەکی باریکیش لە هەر شان و ساتیکدا تێی بچە قییبوایە دەیتە قاندهو. یانیش حەزیدە کردو نازیدە کرد دەبویست فەتحییە زیاتر بیلانێتەو. بە هەر حال ئەو پۆژەش بەو پێشەکیانەی فەتحییەو بەو خۆبێدەنگکردنەی مەلای بە سەرچوو.

دوا شەوی گەشتە کەیان بوو، ئەو شەو هەردووکیان وایان پێ باش بوو پشووێک بدەن و لە ناو جەنجالی حەشاماتی خەلک دەریچن. مەلا دوو ژووری لە ئوتیلێکی شاری کەریە لابە کرێگرتبوو، یەکیکیان بۆ حۆی و ئەوی دی بۆ ژنەو هەردوو مندالی. چارەکی شەو پۆشیشتبوو تەپە تەپ و گرمە گرمی پێیان و دەنگە دەنگی گەشتیارانی ناو ئوتیل نە دەهات، مەلا بە نیەتی هەوال پرسینیان و ئاگاداری لێیان لە دەرگای ژووری ژنەیدا: هاتم بزانم چۆن !!

(فەتحییە) گەشایەو: بە خێر بێی، ئەگەر نەهاتبوای من دەهاتم، مندالەکان دەمیکە نوستوون وەرە دانیشە. ژنە حەزی دەکرد لەو دوا شەوێ گەشتە کەیاندا تەشکە بەرپیک لەو تەوێنەیدا بچنی کە چەند پۆژو چەند شەوێکە لە ئەندێشەی پاکێ خۆیدا دایمە زانە بوو، ئەو بیریکردەو: ئەم شەو کۆتا شەو، دوا دەر فەتیشە، دڵنیاشم با پیرانم نزاکانمیان گەیانندوو و خوداش نووسیویەتی. ئەو دڵنیا بوونەی زیاتر پشتی کرد بۆ ئەوەی دەرگای دلی بۆ مەلای بکاتەو: من و تۆ ئەوەندە تێکەڵاوی بووینە پێکەنین و گریانە کانیان بووینە بە یەک، کەچی تۆ ئاگات لە خۆت نییە، بە پێو نووستووی و نازانی بۆ کوێ دەپۆی، بۆ هەر کوێ بپۆی ناتوانی لە دەست خۆت رابکە، تۆ بە حەق و ناحەق خۆت

سەرکۆنە و تاوانبار مەکە، بەبیری تۆلەسەندنەوه ناخی خۆت مەسووتینە، خوین بەخوین پاک نابیتەوه، هاوسەرە پەحمەتیەکم دەیگوت - مەلا ئەوەندە زیرەکمە موو لە پۆن دەردەهێنن - منیش دەمەوێ بە قەد زیرەکیەکت بوێر بی، با بوێریەکت بە قەد خۆشەویستیەکی من بیت، تۆ دەتوانی ژبانی خۆت لەسەر وێرانە ی من و کەلاوەی خۆت سەر لە نوێ بنیات بنییهوه، دڵنیاشم لە کۆتایی چیرۆکەماندا ناھێلی خەم بخۆم.

مەلا هەستە بەنجیووەکی سەر لە نوێ جوولە ی تیکەوتەوه، پێ بە چاوی سەیری (فەتھییە) ی کرد: نەتۆ وێرانەو نەمن پووخوا، ژبانیکی نوێ دەستپێدەکەین، چیرۆکیکی خەمپەوێن دەنووسینەوه، دوو دەسکە گۆلی بۆن خۆش دەچێنین، بەکێکیان لە سەر گۆپی خۆشەویستیەکی من، ئەوی دیش لەسەر ئەوێ تۆ. مەلا بۆ لای خەوگە ی هەردوو مندالەکە هەلکشا لای سەرەوه، لێفی سە پوخساری هەربوویکیانی لادا، سەر و ماچی لە ناوچەوانی کردن، بە ئاگا هاتن سەیری مەلایان کرد، دیسان ماچی کردنەوه و بۆنیشی کردن فەتھییە سەیری مندالەکانی کرد، بە قورگی پێ لە گریانێ خۆشی هەردوو مندالەکی ماندا: دە ی کۆپەکم کچەکم باوکتان ماچ بکەن.

پێنج پۆژو چوار شەوی نەهاتنەوه ی مەلای، لای کارۆ پێنج سەل و چوارمانگی زیندانییە سیاسییەکانی نوگرە سەلمان بوو، لەنیوان هەر کاتژمێرێک و دوو کاتژمێردا دەرگای دەرەوه ی مزگەوتی دەکردهوهو سەیری ناو شەقام و ئەملاو ئەولای مزگەوتی دەکرد: هەرکە جامە ماستە بە سەر توووەکەمان بۆهات دەمزانی موویکی تێدایە، هەر موو؟ وایزانم لە مووی ئەستوورتی تێدایە، دەمگۆ ئەو هەموو پلۆو یاپراغ و فڕوجاوه لە کوێ دێ و بۆچی دێ، توومەز هەمووی لە مائی ئەو بێوژنە ی دەهات. مەلا زۆزانن، کپی بن بپن ناھیلن کەس تێیان بگات، هەر یەکیکی دی وای بکەربوایە لە دوایدا دەبوو واته وات. وەک ئەو باندانە ی بە دوا ی (دان) دا دەگەڕێن، بەناو خەوشە ی مزگەوتدا دانەدۆزە ی بوو هیچی نە دەدۆزییەوه: لەوەتی مەلا پۆیشتوو نەکەسیک بەلامدا تێدەپەڕێ و نە نانێکیشم لەبۆ دەهێنن، کار واپروا لەبرسانیش دەمرم. بەنانومییدی دەچوووه ژوورەکی خۆی: تازە مەلام لەدەست چوو، ئەو هیلانە ی خۆی لە مائی ئەو بێوژنە ی خۆشکریو هیلکەشی تێدا دانا، هەر ماوه بیکاتە فەرخە.

ههروهك چۆن مهی له سه‌ری سه‌رخۆشان ده‌بیته هه‌لم، ئه‌و شه‌وه‌ش بووه هه‌لم و پۆیشت. شه‌به‌قی به‌یان هه‌ناسه‌ی دا بوو، دزو پێگرو چه‌سه‌س و پشیلوه سه‌گه به‌ره‌للاكان خه‌ریك بوو بنوون، به‌غداش كه‌وتبووه ناو ده‌ریای خه‌ونه‌كانی، ئه‌و باله‌خانه به‌رزانه‌ی سه‌ریان له كه‌شكه‌لانی فه‌لك ده‌دا، ئاسمانیان له‌به‌ر چاوان كرده‌بووه هه‌لیكی سه‌وزی باریك و به‌سه‌ر پانتایی شه‌قامه‌كاندا درێژ ده‌بوونه‌وه كارۆ ملی پێگای هات و نه‌هاتی گرت، وه‌كو ئیستریكی په‌وهانی خۆشپۆ به‌ پیلاره نوێیه‌كه‌ی مه‌لای كه‌ پێشكه‌شی كرد بوو- زه‌وی ده‌كوتا. به‌ره به‌ره نوور ده‌كه‌وته‌وه و له پێچه پێچی كۆلان و شه‌قامه‌كان و په‌نای باله‌خانه‌كاندا به‌ هیوای زوو گه‌یشته‌ی به‌ شالوله‌كه‌ی ده‌توايه‌وه. گه‌یشته‌بووه ئه‌و لقه شه‌قامه‌ی به‌ پێش مألێ ئیبتیسام دا ده‌پۆیشت، كه‌ دوا‌ی په‌نجا مه‌تریك ئه‌و لقه شه‌قامه ده‌بووه نوو لقۆكه و هه‌ر یه‌كه‌یان به‌ لایه‌كدا كێل ده‌بووه‌وه. به‌ مه‌زنه‌ده‌ی خۆی چل تا په‌نجا هه‌نگاوێكی ما بوو له ده‌رگای مألێ ئیبتیسام بدات. زرتیه‌كی سمیل بابری قۆل و باسك هه‌لكراوی لێ په‌یدا بوو، له لقۆكه‌یه‌كی شه‌قامه‌كه‌دا به‌ره‌و پووی ده‌هات. ده‌ستیكی له پشته‌وه گرتیوو به‌ ده‌سته‌كه‌ی دیکه‌شی سمیله فشه‌كه‌ی به‌رز كرده‌وه و فیه‌كه‌یه‌كی پێ لێدا. كارۆ ترسیكی لێ نیشته: یا ئه‌للا هه‌شتا خه‌یرو شه‌پ به‌شنه‌كرانه ئه‌و بېه به‌رازه له كوێ په‌یدا بوو، پێده‌چی سفتاحی به‌م ده‌موچاوه‌ی بكه‌مه‌وه، ده‌ی ئه‌گه‌ر هه‌ر ئه‌وه بێ هه‌یج نییه. یه‌ك نوو هه‌نگا و چووه پێش به‌ بی‌ری هاته‌وه: له‌وانه‌یه ئه‌وه یه‌كێك بێ له شه‌قاوانه‌ی ئیبتیسام باسی ده‌كردن.

كۆله مستیكی له كه‌له‌ی خۆیدا: ئای ده‌به‌نگ چه‌ند بێ می‌شكی. شه‌پقه‌و چاویلکه‌كه‌ت بۆچی له بیركرد. كه‌ سه‌ری به‌رزكرده‌وه و چاوی به‌ هه‌ر چوار لای خۆیدا گێرا، چی دیت؟ نه‌ك هه‌ر سمیل بابریك، سێ چه‌قۆكێش سی‌پێكێكیان به‌ ده‌وریدا دروستكردیوو ده‌یانویست به‌ قناره‌یه‌وه بکه‌ن. ئه‌و خۆی چه‌تره‌ فیلێك بوو كه‌س ته‌ن به‌ ته‌ن با‌ری نه‌ده‌ب‌رد، گه‌نجیكی چوارشانه‌ی ته‌به‌ش پانی مله‌وه‌ز بوو. ئه‌گه‌ر مووی پ‌رچ و سمیل و پ‌دین و سه‌رسینگ و هه‌موو شوێنه‌كانی جه‌سته‌ت كۆب‌ك‌رد‌بوایه‌وه و ب‌ت‌پ‌ست‌ب‌وایه‌، گ‌ل‌ۆ‌ره

موویکی کشتی تیده کهوت، دهست وهشین بوو نهک گه مه مستی له هر کئی بدابوایه دهیمراند - نهگه ر لیم به عیب نهگرن ده لیم ده یتراند - نهو پیتی وا بوو دهست به خودا شوپکردنه وه له بق پیاوان نه هاتییه و نهنگیه . نهو له گه ل خویدا ده دواو ده یگو: با سی نه بن بیست بن، پیاو یهک جار ده مری، نهو جارهش با به مەردی مەری، به لئ نهو لهو جوړه پیاوانه بوو. زیا تر لیتی نریک بوونه وه، یه کیکیان به سهریدا قیرا ندی: هیی هیستر، ته ماشای سهرو کهاله و گوڼلاکی خوت کردییه، نهو چاند روزه له کوئی بووی، به ناسانی و به پیتی خوت هاتییه بهر دهستان.

یه کیکی دیکه یان به سهریدا مراندی: هیی بن، دهچی نانی شوانی ده خوی؟ نه ترانی نه چالت هاتییه بهم دوو دهستی من وهکو بزنی گۆشاگۆش سهرده پیتی.

سییه میان نه را ندی: هیی مشک، له بهر چاوی ژنان خوت فش کردبووه وه و ببویه پشيله، گه مهی پشيله و مشکانیت به عماشای برا گچکه م کردبوو؟ نیستا ده بینی چۆن وهکو مشکی توپیو کهورت ده کهم.

کارو ده ستوه شینیکی نازا بوو، نه گه رچی زانی تازه کار له کار ترلزلوه و تیوه گلاوه، به لام لهو چرکه ساته شدا هیشتا پشوو دریز بوو، به ناچار ی خوی دلنیا ده کرده وه: ناوران وه و پارانه وه دادم نادن و نهوانه پشتتر ده بن، دهست به خودا شوپکردنه وهش پیاوی له پیاوه تی دخی، چاره هر نهو یه ده ستوه کهری بکه م، به لام هه تا پیم بکری خوم ده گنخنم، نهو خوی به لکو ئیبتیسام لهو وهخته ی ده رگا بکاته وه و نهو بهر نه نگازیوونه وه یه م ببینی.

نهفه ندییه کی سیداره له سهر، پیاویکی دیشدا شه له بهری عه گال له سهر ده یانویست به ویدا تیپه پن، به لام نهو دیعه نه نابه رامه رهیان بینی چه په سان، له هه مان کاتیشدا ترسان، ترسان له وهی نه وهک بینه ناوېژوان و له ناوېژوانیشدا ریگره کان بیانده نه بهر چه قویان و برینداریان بکه ن، ترسان له وهی نه گه ر له دادگا راستی بلین سبه ی دوسبه ی نهو چه قوکیشانه لیتان خوش نه بن و بیا نکوژن، ترسان له وهی نه وهک بکرینه شاید، مه که مه و مه که مه کاری حکومه تیش دریزه بکیشی و نه بریتیه وه، له نیوان خویاندا کربانه راوېژو گفت و گو:

سیداره له سهره که له دیشداسه له بهره که ی پرسى: وایه ده لټن حکومت که رویشکی به عه ره بانه ی ده گری؟
 دیشداسه له بهره که به پټدا گریه وه لایه تگری نه و قسه یه ی کرد: به لټن هیچی حکومت راست نه بی نه وه ی پاسته.
 چټن؟! سیداره له سهره که به سر سورمانه وه له دیشداسه له بهره که ی پرسى.

دیشداسه له بهره که وه لامی سیداره له سهره که ی دایه وه: که رویشک ناژه لټکی به سته زمانه، هر که سینک پټی ده گیرئ.

سیداره له سهره که به دیشداسه له بهره که ی گوت: به لټن حکومتیش ته نیا که رویشکی پټده گیرئ، حکومت با بچی ناژه له دپنده کان بگری. بټگومان پټی ناگیرئ.

نهک به عه ره بانه، به ئوتومبیل و فټوکش پټی ناگیرئ... دیشداسه له بهره که سیداره له سهره که ی دلنیا کرده وه.

هر دووکیان سهیری یه کدیان کرد و به یه کدیان گوت: برا با داومان له داوی حکومت نه ئالئ، حکومت چیره ی درټزه.

بایاندایه وه و به لار پټدا پویشتن، به لام له منگه منگ و پرته پرته خویان هر به رده وام بوون، دیشداسه له بهره که به عه گال له سهره که ی گوت: دیسان شه قاره و که له چیه کانن، سه که به ره لاکان خویان له په نا دیوارو که لاوان شار دټو ته وه، که چی نه وانه هیشتا بټ ترس نه م گه ره که یان له زه واق نایه، شه و نییه به زمټیک نه نټنه وه، که س له سهره مالى خوی نه مین نییه، فرموو نه وه خوریش به قه د به ژنی من سهری دهره ټنایه نه وان هیشتا لټره جرت و فرتټیان، به سته زمانټکی وه کو نه مه بټ چهک و بټ پشت به داوټوه ده بټ و ده ستیان به بنی باخه لټدا ده بنن و چند شاپټکی ته پیشی لټده دن. نه وی دی قسه که ی لټن وه رگرتوه و گوتی: یاخوا هر به پاره که ی و شاپان لټی بگه پټن، ده بی سوپاسیشیان بکا. شار به رلایه نه که سینک لټیان ده پټچټه وه و نه پوژیکیش ده یانگرن، منیش بم نه گه ر ویزدانم له بنی پټی خو م بنټیم و له که س نه ترسټم هر وا ده که م. نه وی دیش قسه که ی له وی وه رگرتوه و درټزه ی پټدا: شاری چی؟ بچی له گوندیک دابنیشی نه گه ر له برسانیش بمری گه لټک له و ترس و توفاندنه ی

چاكتره .

هردووكيان چەند مەترىك پۆيشتن و بە كۆلانئىكدا باياندايهوه، لەو سەرى كۆلانەكە دوو پۆليس خۆيان لە ناو پالتۆكانيان لوولدا بوو، بە جۆرىك چووبوونە پال يەكدى و كورژەيان كردبوو، هەتا نۆر لىيان نزيك نەبوويتايەوه نەتەزانى دووانن. كە ئەوان لىيان نزيك بوونەوه، پۆليسەكانيش هەردووكيان وەكو ماری سىر گەرمایيه كيان گەيانده خۆيان و جوولەيه كيان تىكەوت، پالتۆكانيان كردهوه هەريەكەو سەرو تەفەنگى حوسكەيان بە توندى بە دەستەوه گرتبوو، ديار بوو چاوه پىتى دومانەكانيان دەكرد بىن نۆبەتەكەيان لىوهر بگرن. هەردوو پياوه سىدارە لەسەرو ديشداشە لەبەر خۆيان لەبىر كرد چوونە لايان سلاويان لەهەردوو پۆليسەكە كرد: بەيانيتان باش،
_ باشتر، باشتر.. نۆر بەبىن زەوقى وەلامى سلاوہكەيان دايهوه .

بە پەلە هەردوو پۆليسيان تىگەيانند: كاكى پۆليس، چەندچەتە و رىگرى چەقۆكىش پىيان لە گەنجىكى هەزار گرتووه و دەورىان دلوه، ئەگەر نوو نەيگەنئى پووتى دەكەنەوه و لەوانەشە بىكوژن .

_ عايدى ئىمە نىيە .. هەردوو پۆليسەكە بەبىن ئەوێ خۆيان بجووليتن .

_ ئەدى عايدى كىيە؟ خۆ تەنيا سى چل هەنگاوىك لە ئىوہ دورن .

_ نازانين عايدى كىيە، بۆن بۆ خۆتان بياننۆزنەوه .

هەردوو پياوہكان ناچار لە تەشكى خۆياندلو پۆيشتن: دەيەللا خۆ ئەوێ لەسەرمان بوو كردمان -بە يەكدىيان دەگوت- پياوى حكومەتمان تىگەيانند ئەگەر ئەوان هىچ نەكەن بە ئىمە چى دەكرئ .

كە ئەوان لە بەر چاوان ونبوون هەردوو پۆليسەكەش كرديانە مشتومر . يەكئىيان بەوى دىكەى دەگوت: برۆمان كرد گوتمان عايدى ئىمە نىيە، هەستە با تەفەنگەكانمان سوار بكەين و بە پەنازە بۆ دزەكان بچين، چوار دەورىان بگرين و ئەوێ بە دەستيان دەكەوئت، براشە لەگەلىان دابەش بكەين. ئەوى دىكەش بە تووپى بەوى دەگوت: بۆ هەندە كەرى، گوئت لى نەبوو ئەو نوو پياوہ دەيانگوت نيچيرەكە هەزارە، لە هەزارىك چيمان دەستدەكەوئت هەتا لە گەلىاندا نىوہى بكەين .

ئەو ديسان بەوى دى دەگوت: بەخوا كابرا يەكى زەغەلى كاسبىهكى ئاسانىشت پى ناكريئ، هەستە با بچين خۆ هىچ زەرەر ناكەين. هەر هىچ

نەبىي باي پاكەتلىك جىقارەمان دەستىدەكەتتى.

مشتومرەكەيان بوو شەپە قسە، شەپە قسەش بوو شەپە جوبىن و شەپە
مست، لە يەككى زۆر بوون و ھەر يەكەو بە لايەكدا ئەوييان بەجىيەشت.
كارۇ لە نىوان ھەرسى پىگرەكاندا فرتكەيەكى دايە خۆي و پشتى بە ديوارەو
نووساند: پياو ئەگەر پشتى قايم بىن لەپىشە خۆي بىن مەت دەبىن..كە
بە تەواوى لەگەل ديوارەكە بزمار پىژ بوو، دلىياش بوو كەس ناتوانى
لە پشتەو پەزەرى پىبىيا، چاوى لە چاويان نا، بۆ نامۆزگارىكرديان و
لە ھەمان كاتيشدا چاوشكاندنيان بەسەر ھەرسىكاندا ھاواري كرد: ھىي
دەو پىسىنە، دەوولەوسى خۆتان ديوە؟ ئەگەر تۆزىك غىرەتان ھەيە بە
سى كەسان دەورەم نادەن، ئەگەر پياو ھەر يەكەو بە تەنھا لەبۆم وەرە
مەيدانى، بەلام كوا ئەو غىرەتەي مەيدانخاوەتەن. غىرەت لە دەمارى
پياواندا ھەيە نەك لە دەمارە شل و خاوەكانى ئىو. دەغرىنە پىتان
وايە بارى مەن دەبەن ھەريەكەتان باي چەپەرۆكىكى مەن، نەك سى ئەگەر
ھەموو ئەو خۆي و تۆريانى ئەو شارە دا وەكو خۆتانى كويان بكنەو
لەتان ناترسم، ئەگەر دانەسەكنىن - چەند حيزە دزو خۆپىيە رىگرو چەتەي
ترسنۆكى ئەم شارەيان لە زەواق نايەتەمبىيان دەكەم، ئىو ھەرجى
خواردىتەن ھەمووتان پى دەتەنمەو، تۆتان دەپرمەو و ناھىلم جارنىكى
دىكە لەو ناوە شىن بىنەو. لە بۆ خۆي پىتان دەلەيم، كەيفى خۆتانە
خۆنتان لەسەرە خۆتانە، مەن رىم لە ئىو نەگرتىيە ئىو بەرۆكى منتان
گرتىيە، جوانكەنە بە دەستى مەن خۆتان جوانە مەرگ مەكەن، رىم بەردەن
با زەرەر لە نىوەي بگەرتەو. ئەگەر پىتان وايە ئەو قومارىكە دەيكەن يا
دەردەچن يان تىدەچن، ئەو دلىيا بىن لە بەرامبەر پالەوانىكى وەك مەن ھەر
تىدەچن، مايەو سەرمایەكانىشتان دەتۆرپىن و بە دەست بەتالى و مايە پوچ
دەردەچن، مەن لە گەجەرو گوجەرى ئەم شارە نىم، خۆتان بىر بكنەو
بزانن لە كۆيە ھاتوم.. ئەوانىش ھەرچەندە دەمەراشى و ھەپو گىفیان
دەكرد ئەو ھەر باكى نەبوو، بەو ھەرەشەو گۆرەشانەي ئەوان شىلووش
نەدەبوو، دەروونى پاك و ئارام بە قەد گەردىلەيەك ترسى نەبوو، بەلام
سەرەپاي چاوەترسىيەكەي ئەويش مۆفە، مۆفیش دەمارو خۆين و دل و
مىشك و كەللەي ھەيە، لە ھەر پووداوى مەخەتەكدا بىر دەكاتەو، ئەويش

بیری کرده‌وه: ئه‌م چه‌نه درێژانه ه‌ی ئه‌وه‌ی نینه چا‌و‌و‌پا‌وم لێ‌بکه‌ن، به‌س چ‌ی بکه‌م چه‌ق‌و‌یا‌ن پ‌ی‌یه ده‌ترسم ه‌هر س‌ی‌کی‌ان پ‌ی‌که‌وه تا‌وم ده‌ن‌ئ و له ج‌ی‌ی کار‌یم گیر بکه‌ن، زه‌بل‌و‌ق و ت‌ر‌ت‌پ‌ۆ‌کم پ‌ی‌که‌وه ب‌ی‌س‌ت‌ن و ته‌رس و گو‌وم به‌ گ‌و‌پ‌ئ وه‌ریکه‌ن، ئه‌و وه‌خته ده‌بمه خ‌ۆ‌راکی سی‌سارکه که‌چه‌ل و قه‌له‌په‌شکان، با‌ش‌تر وایه چ‌ۆ‌ن ئه‌وان به‌ یه‌ک یه‌ک ده‌یان‌ترساندم من‌یش به‌ هه‌مان ش‌ی‌وا‌زی خ‌ۆ‌یا‌ن پ‌و‌یا‌ن ت‌ی‌بکه‌م. په‌نج‌ه‌ی له‌ یه‌ک‌ی‌کی‌ان هه‌ل‌شه‌قاند: ه‌ی‌ی مر‌ی‌ش‌ک، ب‌ی‌م وه‌کو که‌له‌ش‌ی‌ر به‌ سه‌رت‌دا ده‌فس‌م و ج‌ی‌ق‌نه سه‌پ‌ل‌که‌ت پ‌ی‌ده‌که‌م. پ‌و‌ی له‌وی د‌ی‌که کرد: ه‌ی‌ی ما‌که‌ر، ب‌ی‌م وه‌کو که‌ر‌ئ ش‌ین کل‌کت به‌رز ده‌که‌مه‌وه و سواری پ‌ش‌ت ده‌بم. ده‌ستی ب‌ۆ س‌ی‌یه‌م‌یا‌ن در‌ی‌ژ کرد: ه‌ی‌ی چا‌و ح‌یز، ئه‌وه‌ی د‌زی ب‌کا ح‌یز‌یش ده‌کا، دا‌خوا له‌ چ‌ نا‌و که‌ند‌و که‌لا‌وه‌یه‌کی‌ان ه‌ی‌نا‌یه‌وه، ها‌تی ر‌ی‌گه‌ت له‌ من گ‌رت‌یه به‌ ته‌مای خ‌ۆ‌ت له‌ سه‌ره من نا‌زا بکه‌ی، گوایه‌ ب‌رای (عه‌ما‌ش)ی کو‌ری ته‌په‌ما‌شی، ده‌ب‌ی وات ل‌ی‌بکه‌م وه‌کو برا‌که‌ت خ‌ۆ‌ت له‌سه‌ر ق‌ونا‌ن پا‌نه‌گری.

ئ‌ه‌و برا‌گه‌وره‌یه‌ی (عه‌ما‌ش)ی غ‌یره‌ت له‌ ده‌ما‌ره‌کان‌یدا جو‌ولا. هه‌موو ه‌ی‌زی خ‌ۆ‌ی ک‌ۆ‌کر‌ده‌وه‌و ده‌ستی به‌رز ک‌رده‌وه ب‌ۆ ئه‌وه‌ی چه‌ق‌و‌یه‌کی له‌ س‌ین‌گو‌ر‌کی بدا. کار‌ۆ وه‌کو برو‌س‌ک چه‌خ‌ما‌خ‌ه‌یدا، وه‌کو گه‌واره نه‌عه‌ته‌ی دا، به‌وه‌ق‌ۆ‌نده‌ره قای‌شه په‌قانه‌ی له‌ پ‌ی‌ی دا‌بو‌ون، شاپ‌ی‌کی ئه‌وه‌ای خ‌ی‌وان‌ده هه‌نا‌وی، پ‌ش‌تا‌و پ‌ش‌ت به‌ ل‌ی‌وا‌ری ش‌ۆ‌سته و پ‌ی‌ر‌ی‌یه‌که‌ی دا‌دا و ت‌ری‌قه‌ی پ‌ش‌تی چ‌ری‌کان‌دی، له‌ گه‌ل که‌وتنه‌که‌ی پ‌ی‌گره‌که‌ چه‌ق‌و‌یه‌که‌ی ده‌ست‌یش‌ی که‌وته سه‌ر زه‌وی. کار‌ۆ ب‌ۆ هه‌ل‌گ‌رتنه‌وه‌ی چه‌ق‌و‌یه‌که‌ دا‌وه‌رایه‌وه. چه‌ته‌ی دو‌وه‌م تا ه‌ی‌زی ت‌ی‌دا‌بو‌و چه‌ق‌و‌یه‌کی له‌ نا‌و شانی کار‌ۆ ی دا‌و خ‌و‌ی‌ن ق‌ی‌قه‌ی کرد. هه‌ر ئ‌ه‌و چه‌ته‌یه پ‌ی‌ی و‌اب‌وو کار‌ۆ پ‌رز‌ه‌ی ب‌را‌و زا‌خی ئه‌وه‌ی نه‌ما ده‌ست بو‌ه‌ش‌ی‌نی، و‌ی‌ستی چه‌ق‌و‌یه‌کی د‌ی‌که‌ش له‌ شان و پ‌ی‌له‌که‌ی د‌ی‌که‌ی بدات، به‌ل‌ام ئ‌ه‌و نه‌ی‌کر‌ده نا‌مه‌رد‌ی پ‌ی‌له‌قه‌یه‌کی وای له‌ هه‌نا‌وی دا به‌سه‌ر که‌لا‌کی یه‌که‌می دا‌دا‌و ز‌ی‌ره‌ی گه‌یان‌ده ئاس‌مان، چه‌ق‌ۆ‌که‌شی که‌وته سه‌ر زه‌وی. کار‌ۆ ئه‌م‌جاره به‌ په‌له‌ ب‌یری ک‌رده‌وه: ب‌ۆ به‌ر‌گری‌کردن چه‌ق‌و‌یه‌کم به‌سه‌ با ئ‌ه‌م چه‌ته‌یه‌ی به‌سا‌غ‌ی ما‌وه‌ته‌وه هه‌ل‌ی‌ب‌گری‌ته‌وه، هه‌ر ئ‌ه‌و خ‌ۆ‌ی ب‌ۆ چه‌م‌ی‌ن‌ی‌ته‌وه ده‌یده‌مه به‌ر شاپان و به‌سه‌ر ئ‌ه‌و دو‌و که‌لا‌که‌یدا ده‌دم.. تا ده‌ها‌ت کار‌ۆ ئ‌ه‌ولا شانه‌ی ده‌که‌وت که‌ چه‌ق‌ۆ‌که‌ی به‌ر که‌وت‌بو‌و، چ‌ۆ‌را‌و‌گه‌ی خ‌و‌ی‌ن‌یش گه‌یش‌ت‌بو‌وه نا‌و

پىلاوھەكەي، چارەشى نەبوو دەبوایە ئۆزئانبايى مان و نەمان لەگەل چەتەي سىيەمىش بكا. چەتەي سىيەم لەوانى دىكە بوودەلەتر بوو، بەلام ئۆزئانتر بوو، ئەويش باي خۆي دەيزانى و بىرى دەكرەو: ئەم پىاوھەر چەندە خوينى لەبەر دەپواو ھىزى پىشتى نەماوھ - چەتەي سىيەم بە خۆي دەگوت - بەلام ھىشتا ئۆر بەھىزە، چەقۇيەكيشى كەوتۆتە دەست دەتوانى شەرە چەقۆم لەگەلدا بكا، چەقۇيەكم بەركەوئىت و بگەومە سەر ئەم دوو كەلاكە ھەرسىكمان لىرە كەلەچە دەكرىين، كى دەللى ئەمجارە ناكەوینە بەر دەستى ئەفسەرىكى كەللەپەق، لەوانەيە بەرتىل و مەرتىل كارى لىنەكا و ھەموو پۆخلەواتەكانمان يەك لە دواي يەك ئاشكرا بكا.

تىشكى خۆر ھەموو سەرتىلەو سەر سواندەي خانووەكانى رووناك كرىبوو، ھەندى لەو تىشكانەش بەر بەپۆزكى بەردەمى خانووەكانيان گەرم كرىبوو، خەلك پەيتا پەيتا يەك لە دواي يەكدى بۆ خۆگەرمكرنەويان بۆ بەر دەم بەپۆزكى ئەو خۆرەتاو دەھاتنە دەرەو و چاويان بەو پالەوانبازىيە نابەرامبەرە دەكەوت سەيرىيان پىدەھات.

ئىبتىسام سەرمىزى ناو ئاشخانەكەي بە جۆرەھا خواردنى بەتام پازاندبوو، دوو گۆلدانى پىر گۆلى پەنگاوپەنگى بۆنخۆشيشى لەم سەرو لەو سەرى مەزەكە دانا بوو، چەند كورسىيەكيشى بە ھەر چوار دەورىدا بە پىكى رىزكرىبوو، دەرگاي ئاشخانەكەشى - كە بەرامبەر دەرگاي گەورەي دەرەو بوو - خستبوو بە سەر پىشت. گۆي و چاوەكانىشى لە جياتى دوو دوو كرىبوونى بە چوار چوار، لەگەل شەقە شەقى پىيەكانى ھەر جۆتە ولاغىك ئەگەر دووريش بووایە وايدەزانى ئەو، ھەنووكە نا ئىستا لە دەرگا دەدا. دەم نا دەمىش دلى دەلەرزى: ئەو كوپە چەند پۆزە ديار نىيە تىق و سىقى پىكرەم، دەبى چى بەسەر ھاتبى، دەترسم لە رىگا پووداويك پوودابى. سەركۆنەي خۆي دەكرە: خوا نەكا ھىچ پوودابى. تۆزىك ھىور دەبوو، ھەوانەيە مەلا بە كارىك پەوانەي لایەكى كرىبى. دەتگۆ بەرەزانى گرتىيە ئىستا نا دووخولەكى دىكە مەلۆتەكەي دادەنى. ھەلدەستاو دادەنىشتەو، لەم سەرو لەو سەرى مەزەكە جىگورپكى دەكرە، لە نىوان ئاشخانەو دالانى ئوورەو و باخچەكە پىي تىكدەئالو بەر چاوى رەش دەبوو: يا حافىز ئەم شەو ھەر قەساب و قەسابخانەم لە خەوئ دەدیت، چەقۇيان بە دەستەو

گرتبوو کەوتبوو نە دوای بەرانیکی دینگ گەرە خودایە هەر بەلایەک هەیه
لێمان دووری بخەیهوه و بە خێری بگێڕی. هەر بە خۆشی دڵی خۆی
دەدايهوه: باش بوو بەرانیکیان پێ نەگێرا بە ئاگا هاتم.

لە پڕ زاک و زووکی ژن و منداڵان و فیکە فیکە هۆرینی تیزێ ئۆتۆمۆبیلی
پۆلیسی فریاکەوتن، دڵی (ئیبیتسام)یان داخوڕپاند، هەر وهختبوو
پەراسووکانی کون بگا و دەپەپی، هەر بە غار دەرگای دەرەوهی کردەوه،
سەیری ئەملا و ئەولای کرد، چی دیت؟ چی خراپە ئەوهی دیت: ئای
کۆرە بێم خەونەکم پاست دەرچوو. هیوای ئەوهی خواست زەوی قوتی
بدا، نەک ئەو دیمەنە قیزەونە ببینی. هەر پێیەکی کردە دوو، کردە چوار،
کردە هەشت، بالی نەبوو ئەگەر نا دەفپی. زۆر نزیک بوووه پوومەتی
خۆی داڕنی: وەللا دەق هەوه دەمزانی پۆژمان بەم پۆژێ دەگا، هەر جارێک
دەرگای دەرەوهم بکەردبووایهوه سەزێکم لە دەرەوه هەلبکێشا بووایە دەمدیت،
دەمکرده زرووک و هۆپو خەلکم لێ بە ئاگا دەهێناو نەمدەهێشت ئەوهای
لێبیت.

شان و پیلی هەتا دەگاتە سەری پەنجەکانی جوولەیان تێدا نەما بوو، لاپانی
پاستەشی لە بێ ئاگایی چەقۆیەکی پێکەوتبوو، ئەوەندە زۆر خۆتیشی
لەبەر پۆشتبوو شنگ و هێزی لە بەر دا نەما بوو.. هەرسێ دزو چەتەو
رێگرەکانیش، هەریەکە و بە دووسێ شاپان دەفە سینگیان وەک خەمخانەو
ناو هەناویان پڕ خۆتێناو بوو. نە ئەو هەلپەیی پێدەکرا نە ئەوانیش..
پۆلیس گەشتنە سەریان، هەرسێ چەتەکان و یستیان بە قوونە خشکە و
چەنگۆران لە ناو خەلکە کە تێچۆلێن و خۆیان بشارنەوه، بەلام خەلک و
پۆلیس دەوریان دان و پزگار نەبوون.. مەئموڕ مەرکەزێک و چواردە پۆلیس
ئەو ناوەیان داگیرکرد. مەئموڕ مەرکەزە کە لە خەلکە کە ی پرسی: کە ستان
یەکیک لەو پیاوانە دەناسن؟

زۆریە خەلکە کە چەتەکانیان دەناسی، بەلام لە ترسی سەرو مال و
نامووسی خۆیان کەسیان بە بەلێ وەلامیان نەدايهوه، تەنها (ئیبیتسام)
نەبێ، دەستی بۆ کارۆ درێژ کرد، ناوی تەواوو ناوینشانیان بە تەواوی
لێوەرگرت. هەر ئەویش خۆی کردە خاوەنی. ئیبیتسام لە ماوهی چەند
خولەکی کەم جەلەکانی گۆپی و سەفتەیک پارەشی خستە ناو جانتاکە ی

دهستی. ده رگای ژووره کانی کلایل داو به گه لیان کهوت. وهک نه وهی گایه کی لامل به ره و کوشتارگه پابکیشن و نه ویش پیکۆلئ بکا، یه کیک له پېشه وه په لی کارۆی گرتبوو پایده کیشا، دووانیش له پشته وه پالیان پښو دهنا و ده یانخسته ناو قه فزی پیکابه سه وزه که.

دهمگۆ و مقومقۆ و گۆته گۆت له ناو خه لکی کۆلانه که دهستیپکرد، به تایبه تی له نیوان ژاندا، هر یه کهو به لایه کی دا ده برد، ژنیک ده یگوت: به چاوی خۆم بینیم نه و پیاوه مله ستووو نه قۆرا و ناوچه وان پانه، سبهینه یه کی زوو له ناو په یتوونیکدا دابه زی و ئیبتیسام به په نا دزه پایکیشا ژووره وه... ژنیکه کی دیکه ی ده مشر دهستی بو چاوی خۆی برد: به و دوو چاوانه دیتم نه و کابرایه له ناو باخچه که ی مالی ئیبتیسام به ده پښه کی خه زنه ی سپی ته نک ده هات و ده چوو، نه و ژنه چاو حیزه ش له دیاری راوه ستابوو زه ق زه ق ته ماشای ده کرد.

دهمدراویکی دیکه سه ری برده بن گوپی هه ربوکیان: مالم قه بری ته نگ و تاره، قه بریش پری مشک و ماره، درۆی له بو بابیشم ناکه م، به و دوو چاوانه ی خۆم دیتم نه و ژنه پیاو بازه، چاویلکه و شه پقه ی میرده رهحه تییه که ی له سه رو چاوی نه و پیاوه ی نا بوو، پښ به پښ و دوو به دوو پیکه وه ده هاتنه ده ره وه، له ده ره وه ش په یتوونیکه ی له بو گرت و په وانی کرد.

ژنه ی یه که م لپی وه رگته وه: نه دی خوشکم داخوا چند شه و له مالی خۆی خه واندوویه تی و پیکه وه پایان بواردییه، ئیمه ش له گوپی گادا نوستبووین. نه وه ی دووهم له یه که می وه رگته وه: با هر له په نایان خۆی له بهر بکا، ده لپن - مانگا به دزی کهل ده خوا به ئاشکرا ده زئ - نه وان هه رچه نده حیزه دزه یان کرد خودا سپی هه لمالین.

نه وه ی سییه میان له دووهمه کی دی به ژه هتر بوو: هه موو قسه کانتان له شه کری شیرینترن، به لام کن نالی نه و سه ر به هه شه به دزی خۆی لئ ماره کردییه، منیش نه وه هه شت ساله له سه ر ده ست و مستی خۆم، نه دزه حیزی ده که م، نه خۆشم له بن زه لامی عاله من ده که م.

ژنی یه که م له بهر ده می دووهم هه لئۆقیه وه: ئۆخه ی وا مه لئ وا مه لئ، تۆش وه کو نه و بئ دلی خۆت نه کردییه، ده لپن - گوشت خۆر زۆره هر ناوی

گورگی به ده - هی خۆت دامه پۆشه و هی خه لکیش به گۆپێ وه رکهی،
نه وهنده به ههستم لهو سهری کۆلانی تریک بکری گۆیم لیده بێ، فسێک
بکری بۆنی دهکهم.

دووه له دهوی دایه وه: ههشه لههستووور تۆمه تمان پێ مه که.
یه کهم پشت تر بوو: تۆمه تت پێ دهکهم؟ دیاره ده تهوێ له بنی کودی
بدهم، نه دی (عه لالوی) کێیه، دۆستی منه یان هی تۆ، خۆت دیتییه
ده لێی بهری سیژی.

دووهم گپی گرت: هیواش هیواش، نه گهر من یه کێکم هه بێ تۆ دووانت
ههیه، نه دی (چه فات) و (مه ندیل) کێنه؟ نه گهر بلێی نا زیاتریش ده ژمیرم.
ژنی سییه هاته نێوانیان: پاره ستن له یه کدی مه ده ن خۆتان دیتییه ده لێی
ده عیلت، منی ناسک و نازدار هه زار پیاو مه منوونی قۆنده ره مه هه ر به
پیاویشیان نازانم، میردی خۆم ههیه به کهسی نادهم.

ههردووه کی دیکه پێکه وه: ته ح ته ح چهند شه ریفه، درۆیه کی وا بکه کلک
و گوپی هه بێ، هه رکپه با میرده بێ ناگایه که ت به ناگا نیت.

تیریکی له م و توانجیک له وی هه نده ی نه برد بووه چراوه چراوو فلان بردی
و فیسکه گای. ده ستیان له تیتکی یه کدی ناو ناگایان له وان بپرا.

کارۆ وه رسی دز و پێگرو چه ته کانیش به زنجیرکراوه یی په وانیه نه خوشخانه
کران، کارۆ بۆ قاوشی نه شته رگه ری و نه وانیش بۆ قاوشی هه ناو. چهند
پاسه وانیک پۆلیسیشیان به سه ریه وه دانان.

سه رده سته ی چه ته کان پێیه کی له ده ره وه و پێیه کیشی له ناوه وه ی
ده سه لات بوو، له گه ل نه فسه ری نه و پۆلیسه خانه یه - دوو قوون و یه ک
ده رپێ بوون - موویان به نێواندا نه ده چوو، شه وان تا دره نگ پێکه وه به باپو
یا نه کاند ده گه پان و به پاره ی دزیاری نه و چه تانه ده یان خواره وه، نه فسه رو
مه ئمووری مه رکه زه که به پاره کلکیان له یه کدی گرێدار پووداوه که یان به
ده مه قالییه کی ئاسایی دانا. دوا ی دوو پۆژ هه رسی چه ته کان نازادکران، (کارۆ) ش
به که فاله تی (ئیبیتسام) ی نازاد کرا به لام له بهر نازاری قوولی برینه که ی
له نه خوشخانه مایه وه، دوا ی دوو پۆژ هه کesh بۆ نه وه ی پووداوه که دیزه به
ده رخۆنه بکه ن، نه ویان بۆ نه خوشخانه یه کی دیکه گواسته وه و ته به له و
جۆری رووداوه که شیان گۆپی. ئیبیتسام باشترین پارێزه ری نه و شاره ی

بۆ به كړئ گرت، چەندین جار سەردانی پۆلیسخانه‌كو دادگای كرد و دابوهره‌كانی تیگه‌یاند، زانی هیچی پیتاكرئ ئەگەر ئەو سەد دینار بەرتیل بدات ئەوان دووسەد دینار دەدەن، چ ئۆریوو پارە ی دزو حیزى ئۆریان هەبوو، چ جای ئەو ی دەسەلات ئەو باندانە ی بۆ مەبەستى تاییه‌تى خۆی به كاری دەهێنان و خەلكى رهش و پووتى پى دوترساندن ناوی سەيرو شوناسى ساخته‌یان بۆ كردبوون و ئەدرتسى چه‌واشه‌كارىیان بۆ نووسىبوون. شه‌پۆله‌كانى درۆو دووپووى و ساخته‌یى، دەمو چاوى ئەو جۆره‌ پیاوانە ی به تەواوى شوشتبوووه و پووى پاسه‌قینه‌یان شىوابوو.

ئىبتىسام هیچ كاریكى به‌یى پلان نه‌دەكرد، هیچ پلانیكىشى دانه‌دەنا ئەگەر سەرکه‌وتنى مسۆگەر نه‌بوايه، له‌و پۆزه‌ ره‌شه‌دا و له‌و كاته‌ ناسكه‌دا ئەو پیلانى داده‌پشت، پلانى بۆ ئەو پیلانه‌ داده‌نا: باشترین ده‌رفه‌ته‌ بۆ ئەو ی كارۆ و مه‌لاى له‌ یه‌كدی دوور به‌مه‌وه، هەلێكى زێړینه و كژى هاتوو ه‌ ئەو كاره‌ بكەم. پێده‌چى ئەو مه‌لايه ئۆر ئۆرزان بى، چۆن توانیویه‌تى كارۆ ی متووى خۆی بكا. هەندێك له‌ مه‌لاى ئەوان و ناخونده‌كانى ئێمه‌ دووپووى یه‌ك دراون، له‌ سەر په‌نگره‌ ئاگرى خەلكانى ساویلکه‌ شیوو چایه‌ ی خویان دیم ده‌كەن. ته‌مێكى خەم به‌ ناو چاوه‌كانیدا گه‌را، خەمى ئەو ی چۆن كارۆ له‌ مه‌لاى بشاریته‌وه و له‌ ده‌ست باندە چه‌ته‌گه‌رییه‌كانیش پزگارى بكا. له‌ خەمى ئەوه‌ دابوو چۆن به‌ یه‌كجاری له‌ كۆنى مرگه‌وت ده‌ریبه‌یتى. مێشك و هۆش و عقلی ده‌خسته‌ گه‌را، هەستى له‌لێدانى دلێ ده‌گرت، به‌ چرې بیری ده‌كرده‌وه: ئەو باندە دزو حیزانه‌ هەموو شتیکیان له‌ ده‌ست دیت، باشتر وایه‌ لێره‌ پزگارى بكەم و بیبه‌مه‌ لایه‌كى دى ئەوان پێى نه‌زانن، خۆم دكتۆریكى بۆ ده‌دۆزمه‌وه پۆزانه‌ بێته‌ لای و چاره‌ ی بكا، له‌مه‌ودوا ده‌زانم چۆن شه‌یتان ده‌توانى بچێته‌ ناو ناخى مرۆف و چۆن ه‌زرو دل و هەستى داگیر ده‌كات و ده‌یگۆرێ. چەند جارێك به‌ ناو قاوشه‌كه‌دا گه‌را و سوور، نه‌رمه‌ پیاسه‌یه‌كى به‌ ناو شارى به‌غدا دا كرد. بیری چرترو خه‌سترو تیزتر كرده‌وه: هه‌تا به‌ ته‌واوى چاك ده‌بێته‌وه له‌ هه‌ساریك له‌ هه‌ساره‌كان چاوه‌ خانوویكى بۆ به‌ كړئ ده‌گرم. بیری به‌ مرپه‌ندىكى دپتر له‌ جاران سوێ: دوكانێكم له‌ بازاری شیخ عومەر هه‌یه‌ كرنچى تێدايه، كرنچیه‌كه‌ ی ده‌رده‌كەم كارۆ ی له‌سەر داده‌نێم. بۆ ئەو باشه‌ له‌

به‌خه‌ی عه‌ره‌بان‌ه و کۆلچیه‌تی ده‌که‌مه‌وه، بۆ منیش کۆزو شه‌شه له کوئ
 یه‌کیکی وه‌کو نه‌وم ده‌ستده‌که‌وئ. نه‌و کوپه له‌به‌ر من پۆئی به‌و پۆژه‌ی
 که‌یشت ده‌بئ منیش تۆله‌ی بۆ بکه‌مه‌وه. نه‌و پۆژه زۆر ده‌قراو دله‌ راوکی
 گرتب‌ووی. ووره‌کانی هیلکه‌دانی به‌ ده‌له‌م‌یه‌ی ده‌هاتنه‌ خواره‌وه. زۆر به
 په‌له تۆتۆمۆبیلکی تاکسی به‌ کرئ گرت و چاوه‌ خانووکی له‌ ه‌ساریک
 به‌ پادان دا. ه‌ساره‌که زۆر فراوان بوو زیاتر له‌ ه‌شت تا ده‌ ماله‌ ه‌زاری
 تیدا بوو، چ‌ند ژوریکیش به‌تال بوون و ه‌یشتا به‌کرئ نه‌چو‌بوون، نه‌و
 چاوه‌ خانووه‌ی له‌و ه‌ساره‌ی گرتبوو لاچ‌پ بوو، کرپه‌که‌ی له‌وانی دیکه
 گرانت‌ر بوو، ده‌رگاو ریگه‌ی ه‌اتوچۆی جیا‌واز بوو به‌سه‌ر ژوره‌کانی دیکه‌وه
 نه‌بوو، نه‌گه‌ر به‌ سه‌ردانی تاییه‌تی نه‌بویه‌ که‌س نه‌یده‌زانی له‌ ناو نه‌و
 ژوره‌دا چی پووده‌دا. کرپه‌کانی ناو نه‌و ه‌ساره‌ زیاتر له‌ نیوه‌یان کورد
 بوون، ه‌ر یه‌که‌و به‌ مه‌به‌ستیک ژوریک یان دوو ژوری به‌ کرئ گرتبوو، ه‌ر
 بۆیه‌ش کارۆی برد بووه‌ ناو نه‌و ه‌ساره‌ نه‌وێی پتی باشت‌ر بوو. له‌به‌رده‌می
 ه‌ر ژوریک‌ی ماله‌ کورده‌کان عه‌ره‌بان‌یه‌کی ده‌ستی دان‌درا بوو، پیا‌وه‌کان
 یان کوپه‌ گه‌وره‌کانیان به‌یانیان زوو به‌ عه‌ره‌بان‌ه‌وه ده‌چوونه‌ بازارپیک له
 بازارپه‌کانی شاری به‌غداو چ‌ندین س‌عات چاوه‌پۆی کرپه‌کیان ده‌کرد، نه‌گه‌ر
 خوا بیدا‌بویه نه‌وه چ به‌ کۆل یان به‌ عه‌ره‌بان‌ه‌کانیان بۆ خواپیدا‌وه‌کانیان
 ده‌گواسته‌وه.. من‌داله‌ نێزیه‌کانی نه‌و مالا‌نه‌ش به‌ خۆیان و به‌چ‌ند جۆته
 نه‌علیک و س‌ندوو‌قیک بۆیا‌غچیا‌تی و یه‌ک دوو قۆدیه‌ بۆیا‌غ له‌ به‌یانی تاکو
 ئی‌واره نه‌م بازارپو نه‌و بازارپیان ده‌کرد، به‌ به‌رده‌می دو‌کانه‌کان و به‌ناو
 چای‌خانه‌و قاوه‌خانه‌کاندا ده‌گه‌پان بۆ نه‌وه‌ی دوو لم‌ووژ به‌رزی بئ ش‌هرمی
 له‌ خوا نه‌ترس، بئ نه‌وه‌ی نه‌زیه‌ت بده‌نه‌ خۆیان و پێلا‌وه‌کانیان داب‌که‌ن،
 ه‌رجاره‌ی لاقیکیان به‌ پێلا‌وه‌وه ده‌خسته‌ سه‌ر س‌ندوو‌قه‌که و نه‌و من‌داله
 نه‌دارانه‌ش به‌ ناچاری ده‌چه‌مانه‌وه و بۆیان بۆیا‌غ ده‌کردن، ئافره‌ته‌کانیشیان
 بئ کارنه‌بوون، پینه‌و په‌رۆ بۆ خۆیان و به‌ده‌ستیش دروومانیان بۆ مالان
 ده‌کرد.

ئیبتی‌سام پێش نه‌وه‌ی کارۆ له‌ نه‌خۆش‌خانه‌ پرگار بکا و بیه‌نێته‌ ه‌ساره‌که،
 دووسئ فانیله‌ و ده‌رپیی کورت و بی‌جامه‌یه‌کی دروای نوئ و سۆلیکی قایش
 و نه‌خته‌یه‌کی نووستن و قه‌ده نوینیکی خاوی‌ن و تا‌قمی تراش و خواردن

و خواردنه وهی بۆ هینا بووه ناو ژووره که و داینا بوو. به په له گه یشته نه خوشخانه بۆ نه وهی بیگوازیته وه ناو هه ساره که، به لام که گه یشته ناو نه خوشخانه هه په سا، سه ره سووپه ی گرت. چی دیت؟ دوو پۆلیس له بهر ده رگای نهو ژووره تۆبه تیان گرتبوو که کارۆی تیدا بوو. ژنه ویستی بجیتته ژووره وه، که چی یه کۆک له پۆلیسه کان وه ستاندی: خوشکم چرونه ژووره وه قه ده غه یه.

__ بۆ؟ ئیبتیسام پرسى.

__ نازانم.. پۆلیسه که گوتى.

__ نه ی که نازانى بۆ لێره وه ستاوى؟ ئیبتیسام به تووپه یی پرسى.

__ به فرمانى دانوهر ده سته سه ر کراره .. پۆلیسه که وای گوت.

ئیبتیسام هه ندیک پاره ی دایه هه ردوو پۆلیسه که و ماوه ی چهند خوله کۆک مۆله تى لێوه رگرتن و خۆی گه یانده ژووره وه. کارۆ که چاوى به ئیبتیسام که وت شاگه شکه بوو: چۆن پێیان پێداى بێیه ژووره وه؟

__ هه رچۆنى بى پێیان پێدام، به لام تۆ نازاد کرابووى بۆ په شیمان بوونه وه؟ ئیبتیسام له کارۆی پرسى،

کارۆ به خه مبارییه وه، نه وهی پووى دابوو بۆ ئیبتیسام ی گێرپایه وه: پێش نیوه پۆی نه مرۆ، نهو دوو پۆلیسه ی له بهر ده رگای ژووره که م وه ستاون، هاتن منیان برده بنکه یه کى پۆلیس، له وێ لێکۆلینه وه یه کى چرو پریان له گه لدا کردم، هه ر له وێ پێیان پاگه یاندم په راوگه و فایللى منیان په وانه ی لایه نه په سمیه کانى شارى هه ولێتر کردووه، ده بى چهند پۆتیک له ژێر چاودێرى دابم تاکو وه لآمه که ی ده گه پێته وه.

ئیبتیسام دلى له رزى، به لام خۆی به م جوړه نیشان نه دا، لێى پرسى: هیچ گومانێکى خراپت له خۆت هه یه؟

__ به لێ هه یه .. کارۆ به و وه لآمه زیاتر ئیبتیسام ی ترساند.

ئیبتیسام پرسى: چییه؟

کارۆ به ترسه وه وه لآمى دایه وه: له خزمه تى سه ریاى هه لاتووم، که ته مه نم بووه (١٨) سال، موختارى گوندى منى گه یانده شوپنێک پێیان ده گوت (فرمانگه ی سه رباى زگرى) هه ر له وێش یه کسه ر گه یاندم یانه سه رباى زگه یه ک. نزیکه ی بیست پۆل له و سه رباى زگه یه مامه وه، هه موو به یانیان به ر له وه ی

مه‌لای سبه‌ینی بانگ بدا، ده‌بوايه ردینمان بقراشین، پۆستالمان بۆیاغ بکه‌ین، پۆستال چ پۆستال، هەر تاکیکی چه‌ندین کیلو قورس بوو.. دواتر ده‌بووه غاره غار و پرزگرتن به‌دوای شۆربای نیسک و چه‌ند دانه‌یه‌ک سه‌موون.. عه‌ریف عه‌له‌په‌شیک هه‌بوو هیشتا تیرمان نه‌خواردبوو فیکه‌ی لێده‌دا، ده‌بوايه له‌گه‌ل یه‌که‌م فیکه‌ پرز بین، که‌ پرزیش ده‌بووین بۆ مه‌شق کردن به‌ (یه‌س) (یه‌م) به‌ره‌و گۆره‌پانی مه‌شقکردنی ده‌بردین. مه‌شقکردنی چی و یه‌س یه‌می چی؟ به‌خوا من هیچیانم له‌ هیچیان جیا نه‌ده‌کرده‌وه، نه‌مه‌زانی کامیان راسته‌یه‌و کامیشیان چه‌په‌یه‌، وامده‌زانی گوێزم بۆ ده‌ژمێری چونکه‌ یه‌ک پیت عه‌ره‌بیم نه‌ده‌زانی. هەر من وانه‌بووم، نۆر له‌وانه‌ی عه‌ره‌بیان نه‌ده‌زانی به‌ پێچه‌وانه‌ی خه‌لکه‌که‌ په‌فتاریان ده‌کرد.. عه‌ریف عه‌له‌په‌ش خوا له‌ ناوی ببا کوردیش بوو ئه‌لفازی به‌کوردی نه‌ده‌گه‌را، سه‌ریشی لێ ده‌شتواندین و گالته‌شی پێده‌کردین، جوینی پێده‌داین، به‌ چه‌ندین شتیه‌ سزای ده‌داین، پرچی سه‌رمان سفر ده‌تراشرا، (هه‌روه‌له‌) ی پێده‌کردین، جاری وا هه‌بوو چه‌ند پۆر له‌ چه‌پسییان ده‌په‌ستاین. هه‌تا ئه‌و بیست پۆرم ته‌واو کرد پیستم چوو ده‌باغخانه‌ی.. دوا ئه‌و بیست پۆره‌ مۆله‌تیان پێداین و گه‌رامه‌وه‌ گوندی، هەر ئه‌و مۆله‌ت و گه‌رانه‌وه‌یه‌ بوو، ئیتیه‌یه‌یه‌ هه‌یه‌یه‌ پیم له‌ عه‌سکه‌ری نه‌دایه‌وه‌ و نه‌گه‌رامه‌وه‌ سه‌ریازگه‌که‌. به‌لام حاله‌م بووه‌ حاله‌ی کسۆکی بن کونده‌لانیان، ده‌بوايه‌ خۆم بشارمه‌وه‌ نه‌وه‌ک موختار به‌گرتنم بدا.

ئیی‌تیسام له‌ کارۆی پرسی: باوکت نه‌یده‌توانی چاره‌یه‌کت بکات؟ کارۆ بۆ دایکی پاپایه‌وه‌، نه‌ک باوکی: خوا هه‌لناگری هه‌موو پۆرێ دایکم به‌ باوکی ده‌گوت: پیاوه‌که‌ چاره‌یه‌کی ئه‌و کورپه‌ی بکه‌، هه‌ندێ پاره‌ی بۆ به‌ قه‌رز وه‌ریگره‌ و به‌و پاره‌یه‌ له‌ حکومه‌تی بیکه‌په‌وه‌، با چیدی خۆی له‌ کونان نه‌شاریته‌وه‌، ئه‌ویش بووینه‌ پیاو کار ده‌کات و قه‌رده‌که‌ ده‌داته‌وه‌. باوکم نه‌یکه‌رو نه‌یکه‌ر هه‌تا پۆرمان به‌و پۆره‌ی گه‌یشت.

ئىيتىسام كە زانى ھۆكاريك بۆ پزگار بونى ھەيە، بى ئەو ەي پرسىاريكى دىكە بكات، يەكسەر ھەيپاي لىكرد و خۆي گەيانده باشتىن پاريژەرى شارى بەغدا، بە دوورو دريژى باسى ئەو پرسەي بۆ كىرد، پاريژەر بەلئىنى پىدا لەماو ەي كەمتر لە (۱۰) پۆژ چارەسەرى بۆ بكات، ئىيتىسام پارەي كرىنەو ەكەو ەندىك پىشەكىشى لەجياتى دەستەق پىيدا. لەلايەكى دىكەش لەپىگەي بەپىو ەرى نەخۆشخانەكەو ئەفسەرى پۆلىسى بىكەكە، ھەولیدا كارۆ تاكو تەندروستى باش دەبىت بۆ ماو ەيەكى دىكە لە نەخۆشخانە بىمىنتەو ەو نەبردريتە بەندىخانە. سەرەپاي ئەو كۆسپ و تەگەرەنەي دەھاتنە بەردەمى، كەچى پاريژەر بەو پارە زۆرەي وەرگىرتىو ەمووى بەلاو ەدەنان، ھەروەك چۆن بەلئىنى دابوو، لەماو ەي كەمتر لە (۱۰) پۆژ دەفتەر خەمەي ەسكەرى بەپرکراو ەيى بۆ ئىيتىسام ەيناو ە و فەرمانى دەستگىركردنەكەشى ھەلو ەشاندهو ە ھەر ئەو پۆژەش ئىيتىسام كارۆي خەنى كىرد، دەفتەرى خەمەكەي بە پرکراو ەيى دايى و لە نەخۆشخانەش دەريھىناو بردىيە ناو ەسارەكە.

خۆرخەرىك بوو لەپەنا خانوو ەبەرزەكان مائاوايى لە خەلكى شارەكە بكات. ئىيتىسام لە بەيانىيەو ە تا ئەو كاتە ھەر بەدەورى ئەو كۆرەدا دەھات و دەچو، چىشت و فراوينى بۆ ەينا بوو پىكەرە خواردبوويان، بۆ نانى ئىوارەش لە كەبابخانەكەي تەنىشت ەسارەكە دوو نەفەر كەبابى ناياب و تەپەو مېو ەشى بۆ ەيناو ە. ئەگەرچى ئەو ە لە ئىوانىندا يەكلا نەبىو ەو ە ئايا ئەو شەو ە لەلاي دەمىنتەو ە يان نا، بەلام وای دانابوو ئەگەر بىمىنتەو ە، خۆي نىو نەفەر (كارۆ)ش نەفەر نىو ەكەي دى بخوات.

كارۆ نەك ھەر لە بەرامبەر پىت و وشەو پستەكانى (ئىيتىسام) دا ەرى لە بىرى دەرنەدەكرد، لە بەرامبەر گوزارشتەكانى پوخسارو چاو ەكانىشيدا سەرەدەرى دەرنەدەكرد. ەيلە پاست و چەپەكانى پوخسارى (ئىيتىسام) بە ھەموو زمانىك دەوان، كەچى ئەو لە ئاستياندا كەپولالبوو. ژنە ئەو ھەموو سۆزو مېھرەبانىيەي لە ناخيدا ھەبوو ھەمووى دەپژاندە ناو چاو ەكانى، كەچى ئەو ەك بەردىكى بىن زمان بىدەنگ بوو، تەماشاي پوخسارىت بکردبووایە - كە بە تەنكە سىپاوىك ئارايىشى كرىبوو - ھەر بە لەپە كەرەيەكى سىپى و

سېپىنەى ھېلکە يەككى دوو زەردىنە دەچوو، کەچى ئەو لە ئاستى ئەمەشپاندا
 چاوى نەبوو. ئىيتىسام زىرەك بوو، سەرەراى ئەو ەى خويئەدە واريپەكى باشى
 ھەبوو، لە ئەکادىمىيەى ژيانىشدا فېرى زۆر شت بېوو، چاوەکانى داخست و
 بوو ەىلى چەندىن بېرۆکەى جۆراوجۆر: مەرۆف کە ەرفەتى بۆرەخسا پتويستە
 بېقۇزىتەو ەک دواى لەدەستدانى پەشيمان بېتەو. زۆر گرنگە مەرۆف بزانى
 چۆن بەسەر زامەکاندا باز ەدا و شەو ە تاريکەکان بکاتە پۆزى پووناک، دەلېن
 - ژيان ئەلبۆمى ویتەکانە، ەەر ویتەيەک لە ویتەکانىش جۆرە يادگارپەکە،
 يادگارپەکانىش بە خۆشى و ناخۆشپەکانيانەو بەشېکن لە ژيان، بەشېکن
 لەو تەمەنە کورتەى بە چاوەکانىشدا کوتايى دى. ئەگەر ئەو يادگارپە
 شېرىن و تفت و تالانە ھاوپى و ھاودەم و ھاو خەمت نەبن، نە لىوەکانت تامى
 خەندە دەزانن و نە چاوەکانىش ملوانکەى مۆروو پەنگاوپەنگەکانى گريانى
 خەم دەهۆننەو. بەلې دەلېن - مەرۆف ھۆشمەندەکان دەلېن: دەبى لە رېگەى
 دەمارەکانتەو تەماشاي ژيان بکەى، دواتر ئەو ەى لەناو دەمارەکانە ھەليان
 بسەنگىنى، شەن و گەويان بۆ بکەى، چەند پنتىكى ناويان وەرېگرى، لە
 ئەزمونگەى ژيانى خۆتدا زانستانە بيان پشکنى، توپکارى و شىكارپيان بۆ
 بکەى، پتۆرەى خۆشەويستى - ھېمنى و ئارامى - بەخشندەبى - ترس - شەرم -
 رق و کىنە - توورەبى لە ناوياندا دەريپىنى، ھەمويان بەراورد بکەى، ھاوسەنگى
 و ھاوتەبايەک لە نىوانياندا بپەخشىنى. زيادبوونى پتۆرەى ھەرخەسلەتېک لەو
 خەسلەتانەى بە خراپيان دەزانن نەخۆشى نىيە، قوتدانەو ەى يان خواردنەو ەى
 نەخۆشپە، ھەموومان بە شىوہەيەک لە شىوہەکان دەترسىن يان شەرم دەکەين
 بەلام نکولى لەو دەکەين ترستۆکىن يان شەرمىن، ئەو ەيان نەخۆشپە و
 پتويستى بە چارەسەر. ھەلۆستەيەكى کرد، چاوەکانى ھەموو کون و کەلەبەرى
 ژوورەکەيان پشکنى، نىگاگانى کەوتنە سەر پەيگەرە و شىکبووگەى کارۆ، نىمچە
 خەندەيەكى بۆخۆى کرد و بە خۆى گوت: ئەو بازووى بە ھىزە و بەغىرەت و
 ئازايە، کوپى پۆزى تەنگانەيە، ئەو خەسلەتېكى بۆماوہبپە، کلتورى ھەموو
 گوندشپەنەکانە، لە چرکەساتى چەنگرەبازىدا بېر لە ئاکامەکەى ئاکەنەو و
 فشەيان پى دىت، لىکدان و يەکدى کوشتن لاي ئەوان ئاوخواردنەوہيە. لەسەر
 شەپە سەگىک، بەزاندنى خەتە جۆتېک، پارچەيەک لەوہپى مېگەلە مەرېک،
 بزنېک، خوشترېک تووى يەکدى دەبرنەو... ديسان ھەلۆستەيەكى کرد، بەلام

نه مجاره ده ماره کانی پوخساری به به به کرځیوونه وه: به لئى هم کوره زور
 نازابه، له هیرشېردندا ده ستپیشخه و له بهرگرېکردنیشدا چاو نه ترسه، به لام
 له راده به در شه رمنه، شهرم ناخی خوارېووه و لئى بووه به ترس، ترس له
 شه پ نا، ترس له شکانده وه، ترس له هره سهپتانی به که م ههنگاویدا، به که م
 ههنگاو لای شو نه سته مه، گرکانی عه شق و ناره زووه کانی نه ونده گهرمن هه ناوی
 ده سووتینن، هه لاهوی شو ناگره ده یوئ هه ردوولا په نجه رهی دهوی بسووتینن
 و نازادانه ده ریچن، جامه نه ستوره کانی په نجه رهی شهرم ناکرینه وه و شو گرپه
 له هه ناویدا خه فه ده بیته وه و به رده وام خوی ده خواته وه. له دوا هه لوه سته یدا
 نیبیتسام ده ماره کرځیووه کانی خاویوونه وه: نه گهر به کیک عاشقی پووناکی بیت
 و شو پووناکیه ش دور بیت، به لام بق نه وهی شو پووناکیه ببینن ده بن به سه ر
 چپای نازاره کانیدا سه رکه ویت. هه ندهی نه برد په ردهی شهرمنی مینه یی خوی
 توژنیک لادا، ناروزوی له باوه ش گرتنی کارو پرسپاریکی پی وروژاند: گیانه
 خوړ خه ریکه مالئاوایمان لیده کات، له تاریکایی شه ودا پچ ده رناکه م برپوم،
 نه گهر هه ر ده بن برپوم نه وه باشتره هه تا رووناکه م برپوم، نه گهر توژ حه ز
 ده که ی له لات بمینمه وه، با به دلی تو بیت.

دیسان عه زیای شهرم کاروی قوتدا و خستیه ناو هه ناوی: چهند خوش ده بوو
 نه گهر هم شه وه پیکه وه بووینایه - کارو به شهرمه وه خوی ده واند - به لام
 نه ژن و میردین و نه خرم و که سی به کدی، ناو هم حه ساره ش مونجه ی دی
 پیمان بزائن حه یامان ده چیت. چاوه کانی له پوخساره سووره لگه پاوه که یدا
 بوونه به رد، نه به زه قی و نه به راسته وخو و نه به تیوتیش سه یریان نه کرد، له
 ژیر په رده یه کی نه ستوری سه رسوپماندا ونېوون: زور سه یره هم ژنه خدووی
 به کابرایه کی پوته ی وه کو من گرتیه، هه رچهندي ده که م برپوی ژیانی خوم
 پی په یدا ناکرئ. گه له ک جوانم به بزنان نه بن به هیچی دی ناچم، نه وه چهند
 پوژیشه پدینم نه تراشیه ناشیرینتر بویمه. سه ره ده ری له و نیشه ی ده رناکه م،
 سه ره ژنیکي جوان و قشت و ریک و پیک و خاوه ن مال و سامان ده بن هیچ
 پیاوکی له من باشتری ده ست نه که وئ.

چهند چاوه پوانی کرد نیبیتسام وه لامی ده ست نه که وت، زانی شهرم لوولی دایه
 و هوړپتان ده کات، ناچار پرسپاره که ی به شیوازکی دی دووباره کرده وه: گیانه
 نه ونده بیرکرده وهی بق چیه؟ سوپاس یو خوا تو جوامیرکی بویری، پیاوی

به غیرهت بریاری له دهست و مستی خوځه تی، نه پرس به کس دهکا و نه
 له کسبش دترس، یهک قسه یه (ئا) یا ن (نا).. تیزاوه هاندهریه که ی
 ئیبتیسام هه موو خلت و خارهکانی ناو که لله ی کارو ی پامالی، هه ستیکرد خوځن
 له ده مارهکانیدا فیشقه ی دهکات. دلّه له تله تبووه که ی کۆکرده وهو بریاریدا: من
 سیکارد تۆ بریه ند بمسووه و تیزم بکه، کیت دهوئ با ملی په لدهم. دیاریوو
 بریاره که ی بریار نه بوو، به دلی (ئیبتیسام) یش نه بوو به کۆله یی پیی گوت:
 به قوریان ملی خه لکم بۆ په ل مه ده، گرفتمان که لیک که م نییه هی دیکه شی
 بخه ینه سه، پیاو نابئ وهکو په شه با توندو تیز بئ دارو درخت و چاک و
 خراپ پیکه وه لوول بدا، ده بئ وهکو ده ریا و زه ریا هیمن و ئارام و زگ گه وره
 بئ، ماسی و گوچکه ماسی و درنده ی مروف خوریش له ناویدا جییان ببیته وه.
 کارو له بیابانی وشه کانیدا نه یده زانی کام وشه هه لیرتری، به بریوی خو ی (ئا)
 گۆمه کره که ی خه لکی ناو حه ساره که ی ده شله قاند، (نا)ش دلی (ئیبتیسام)
 ی لئ ده تۆراند. (ئا) و (نا) بووه مشتومریان، سه ریان له دوا ی یه کترنا،
 راوی یه کدیان کرد، که گه یشتنه ناو که لله و میشکیشی داریکی به نیوان
 هه رووکیاندا نه هیئا. نه (ئا) ی یه کلا کرده وه و نه (نا): مانه وهت لیره
 دلنه واییه بۆ من، له تۆ زیاتر که سی دیکه م نییه، تۆ له و تهنگانه یه دا بلوک
 و برا و کس و کاری منی، به لام ته گه ر تۆ نه پویه وه من ئەم شه وه خه وم لچ
 ناکه وئ، دلّم هه ر له قرت و فرتی ئەو خانوو چۆله ی تۆ ده بئ. دزو جه رده
 نه وه نده زۆر بن و بزائن چۆله به سه ریداده دن، دهستی پيدا ده هیئن و هه رچی
 تییدایه ده یبه ن، منیش هه تا هه تایئ چاوشوپی تۆ ده بم. نه وه له لایهک له
 لایه کی دیکه ش دلّم به روه ست نادا به ته نها بتنیرمه وه، ده ترسم ئەو هه رچی و
 په رچیانه بیته سه رو گوڼلاکت و تۆله ی منیش له تۆ بکه نه وه.
 ئەو پیی وابوو کارو خه ریکه ببیته ته یزکی مه عقوول، هه ر نه وه ماوه په رو
 بالی پیکخا: به قوریان هه موو سه رو مالی من به قوریانی یهک خولهک
 به خته وه ری تۆ بن. تۆ له به ر ئەم ناوچه وانه به دیومه ی من وات به سه ر هاتوو
 چۆن پشتت تیده که م، هه ر فه رمانیک تۆ ده ری بکه ی من پیی رازیمه. به لام
 ده زانم هه موو ئەندامه کانی له شت به ئازاره و باری ده روو نیشت شله ژاوه. که واته
 ته نیا ئەمرف ده سه لاتی ئەم بریاردانه به من بسپیتره.

ئىبتىسام دەيويست ئەوئەي مەبەستى بوو دەرى بېرى، لەو چرکەساتەدا
 پياويكى دەستەي کارپىژ قۆپاي لوت قەرانگى چەناگە تەگەيى سەمىل
 سىس، پالتويەكى دريژى بە سەر کراس و شەرۆالەگە يادەيتابوو. دووگەلى
 قونگە جگەرەيەكى مەلدەمژى گە دوا مەناسەي بوو. بەبىن لە دەرگادان
 دواي چەند ئىم ئىمىک لىيان بە ژوورەو کەوت. توومەز کابرا چاوي بە
 شەرۆالى (کارۆي) کەوتبوو غرووي مەستا بوو، يان حەزى سووسەکردن
 پالى پتوھ نابوو، سلاوي کردو بەبىن فەرمووکردن لەلایەكى چوار پایەگە
 دانىشت. کارۆ نۆر بە گەرمى سلاوگەي وەرگرتەو، کەچى ئىبتىسام
 بە توورەيى پووي خۆي لى وەرگىترا. لە کارۆي دوو قسەو لە کا براى
 سى قسە بوونە خەلگى يەک دەفەر گونەکانى نزىک يەکدى. کابرا
 چەندىن پرسىارى دەريارەي نەخۆشەيەگەي و خەلگى کوپە و چ هۆکارىک
 گەياندوويەتییە ئەم شارەلەوي دەکرد، ئەگەرچى ئەو سەرى لە کابراي
 شىواندبوو بەلام ئىبتىسام دەترسا ئەوگە کارۆ بەساويلکەي قسەيەک
 بزلەيتى. تا کار گەيشتە سەر ئەوئەي کابرا پرسى: نەرى برا ئتوھ تازە
 هاوسەرگىريتان کردووه؟ قەت بپرو ناکەم تازە بووک و زاوا بن، ئەگەر
 تازەش نىيە بۆچى هېچ مەندالیکتان لەلا نىيە؟

پیش ئەوئەي کارۆ دەوي لىکبکاتەو، ئىبتىسام مەبەستى بوو کابراي
 چەواشە بکات، بە کوردیيەكى شىر وەلامى دایەو: ئیمە هەردووگەمان
 خوشک و براين، باوگەمان دوو ژنى مەيتابوو يەکیکیان کورد ئەوي ديش
 عارەب، دایكى من ژنە عارەب و دایكى ئەويش ژنە کوردەگە بوو، دایک
 و باوکی هەردووگەمان - تەمەنى دريژ بۆ تۆ - ماوەيەک لەمەوبەر ئەمەرى
 خويان بەجیگەياندووه. من بە پياويكى ئەم شارە مێردم کردیيە و
 کۆشیک مەندالم هەيە، کاتیک زانیم ئەم برايم نەخۆشە و لەم حەسارە
 چاوه خانوويكى گرتیيە نۆر خەم خوارد، بە پەلە هاتمە لای و هەر
 ئەمىرۆ سەبەيە دەيەمە لای خۆم.

کابرا پپى بپرو کرد بە تاييەتى کە بينى کوردیيەگەي لە گزۆزى
 دووگەل دەکات و دەريپنەگەي تەواو نىيە. (ئىبتىسام)یش بە دوو چاوي

بریسکه داری گرگرتوو، به ئاره زوویکی خهفه کراو، به دهویکی ئاوتیزای تیکه ل به ئاره قه ی ناوچه وان و سهر کولمه کان، به پوخساریکی پر له هیمای خه میکی نامۆ، به دواى خه ونه ونبوو هکهیدا ده گه پا. خه ونی چی؟ لئی بووه ته میکی به ئاو، له جیاتى چپوونه وهو بارین و جۆگه له بهستان به سهر زهوی پوومه تیدا، دهنگی خوړه خوړ له ناو چاوه کانیدا خنکا و به نهینى خو ی دواند: که لله ی له نه هریمه نیکى چه پهل زیاتری تیدا نییه، ده لئی مارمژه قونکه جفارهش ده خوا. ههر نالئ ئه م پیاوه نه خو شه با هه راسانی نه که م، نه دیتی نه ناسی لای ژووړی لیگرتین. ئیبتیسام زانی تازه کار له کار تراز، ناچار بوو پوو له کارۆ بکا و پتی بلئ: براکه م من ده پۆم، به یانی خواردنت بۆ ده مینم و به م زووانهش ده تبه مه لای خۆم، چۆن ده مینم ئه م تاقه برایه م به نه خو شى له هه ساران بکه وئ.

ئه گهرچی تیشکه زهردو سووره کانی خۆر له ناو پوویاری دیجله دا نقوم بیوون، شه مشه مه کویره کانیش تاک تاکه ده هاتنه ده ره وه، به لام مروفه هه مه پهنه گه کان له ناو شه قامه کانی شاردا شه پۆل شه پۆل به کتریان ده خوارده وهو شه پۆلیک بزر ده بوو به کیکى دی سه ری هه لده دا. سه ره پای شه وهش به جۆریک ترس (ئیبتیسام) ی ده هه ژاند به دوو چاری که رویشکانی سه یری ههر چوار لای خۆی ده کرد، له پۆیشتنیدا به چۆله که یه ک ده چوو بالئ لیکنبداو بیه وئ بفری. ده پۆیشته و پرچی وهک قانه فریزی بۆ، که (با) لئیده دا ئه ویش وهک شه پۆله کانی ده ریا شه پۆل له دواى شه پۆل ده جوولا. به په له په یته وونیکی پاگرت و ههر به په له شه گه یشته وه ماله وه.

شه وه که درێژ بوو، به پیاسه ی ئاسایی خۆی ده پۆیشته و به ره به ره پاده کشا و پاده شکا، به لام ئه وان (کابرا و کارۆ) له گهرمه ی پرسیار له یه کدی کردن و سۆراخ پرسین و باس و خواسدا پییان وابوو تازه ئیواره یه. قسه قسه ی راده کیشا، سه ربرده سه ربرده ی به دوا دا ده هات و نه ده برانه وه. کابرا ئه و چه مه دانیه ماش و برنجیه ی له پرچی خۆی لوولدا بوو، هتایه خواره وه و له ته نیشته خۆی داینا، سه رو پرچیکى ماش و برنجیشی به ده رخست، که به که زی وردو درشت

هۆنرابووه جفاره يه كي ديكه ي داگيرساند، وهك مارمژيكي پسپۆر دوكه لى جفاره كه ي پر به سييه كانى هه لده مژى، دواى چهند چركه يه ك له ژهر رشتن و په نگه واردنه وه ي دوكه ل له جوت لووله ي لووته دريژو كووپه قهرانگيه كه ي ده رچوو، كه وهك گزۆزى لۆرييه بارهه لگره مۆدیل كۆنه كان ناوه وه ي په شهه لگه پابوو، به هه لمژيني دوكه لى نهو جفاره يه ش چينه قيرپكي ژه هراوى ديكه ي خسته پال نهو قيرپه په شانەى به كونه كانى لووتيه وه نووسابوون به دوو سى جار هه ي هه ي و يا غه وسى مال له به غدا يى پوى بۆ كارۆ وه رگيترپا: ده ستي پاسته ت بخه ناو ده ستي پاسته م.

كابر دوو سى جار هه ر له ناوكيه وه تاكو تۆقى سه رى له رزانده وه و هه ي هه يكي ديكه ي كرد و له سه ر قسه كانى به رده وام بوو: من ده رگاي دلى خۆمت بۆ ده خمه سه ر پشت، تۆش چيت له ناو دليدياه بۆ منى هه لبريژه، خه لك به پرسياران يان ده بيه دۆست يان دۆژمن، من و تۆ به پشتيوانى خودا هه ر ده بينه دۆست و ناسياوى يه كدى. مادام هه ردوو لاشمان له غه ريبى داي، نه گه ر خوا نه خواسته دۆژمنيش بين هه ر دۆستين. دواتر پوى بۆ كارۆ وه رگيترپا: كاك - نازانم ناويشت چيه . كارۆ زۆر به ساده يى به كابراى گوت: كارۆى خولامت.

ده ستي له پشتى دا: ئينشائه لالا ناوديري، منيش خزمه تكاره - ده رويش ره حيم - خودا هه موو لايه كمان پايه دار بكات ده بلێ ئامين. _ ئامين.

ده رويش په حيم هه ستايه وه، پيى له سه ر كۆسپى به ر ده رگاي ده ره وه ي ژوره كه ئاوديو كرد، ده ستي هه لشه قاندو بانگى ژنه كه ي خۆى كرد: چايه كي زۆر به تاممان بۆ ديم بكه و هه ر خۆشت دوو چاي خه ست و شيرينمان بۆ به يته .

له سه ر سينيه كي نه زۆر گه وه و نه زۆر بچووك، قۆرييه كي پر چاي و هه ندېك شه كرو دوو پيالەى به تالى هينا. به پيى ئامۆزگاري ميژده كه ي چوار چه مكي به رامبهريان دانيشت و هه ر يه كه و چايه كي بۆ تيكردن. ده رويش فرپكي له چايه كه و مژيكي له جفاره كه ي داو سه رى بۆ كارۆ به رز كرده وه: من و ئه م ژنه م - ده رويش مامز - كه له به رامبه رت

حەریم گران دانیشتوو، ھەردوو کمان تۆبەکاری (شیخ بەرماغ) ین، روحم
 بە قوریانی بیت. کاتی خۆی ئەو زاتە زەریفە لە ناو دەرگا گەرەکی
 مەسینە چوو تە ناو مەسینە کە و لە لۆلە کەشی ھاتۆتە دەرەو، ئەوەندە
 نوورانی بوو و خودا خۆشی ویستوو، لێی دەگێرناوە و دەلێن -
 بە ھاریک لە پەشمالان دەبن، (با) یەکی زۆر بەتەر و بە ھێز ھەڵدەگات
 و پەشمالەکان بە جۆریک دەھەژنیست خەریک دەبیت ھەموویان وەکو
 حوشتی یخ بکا. ئاگاداری ئەو شیخە نازدارە ی دەکەنەو ھەر بە
 غار بە ھانا یا ئەو دەچیت. ھەرکە لە (با) ی دەخوپی (با) لە ترسان
 دەبیتە مووی ناو ماستی. ھەر دەریارە ی ئەو پەپوولە بێ گوناھە،
 بە چاوی خۆیان دیتبوویان رۆژیک سواری (دولدل) ی بیوو بە چاو
 قوچانیک گەشتبوو بن ھەوران و لەوێ بزر بیوو.

ھەرچەندە مژە دوو کەلە خەستە یەک لە دوا ی یەکەکانی جفارە ی دەرویش
 رەحیم پشی (کارق) ی تەنگ کردبوو، سۆتەکی جفارە قامیشە کەشی جار
 جارە دەبوو منارەو لە درێژییان دەپوخوا و دەکەوتە سەر پێخەفەکی،
 کەچی ئەو نەقە ی لێو نە دەھات و بەبێ ھەست و خوست گویی بۆ
 گرتبوو... تەنھا ئەو ی پێدەکرا لە گەڵ خۆی بدوێ: حەیران حەیرانە
 حەیران لە زووری، کابرایەک ھەیە مل نێرکە کاردی سەر سەلکە تووری،
 درۆیان پینە دەکات و لێکدییان دەدووری، خودایە بە گەرەیی خۆت گویم
 بۆ پاگرتوو لە من بیووری. ھەر لە پێشە خۆی بە ھۆی منە منیکەو
 کارق لێکدانەو و بەراوردکارییەکی کرد: دایکیشم بە رەحمەت بێ زۆر
 جار ئەو عاجباتیانە ی بۆ باس دەکردم، بەلام ھی ئەم دەرویشە ی لە
 عاجباتیانیش عاجباتی ترە. خۆ تیرە مار نەبوو چوو ناو مەسینە ی.
 دەرویش جفارە یەکی لە ناو قۆدیە تەنە کەییەکی دەرمینا، ئاگری لە
 ئاگری پێکردووە، مژیک ی پێ بە گوپی لێداو نیو ی مژەکی قوتدا،
 نیو کە ی دیکەشی بە سەرو گۆیلاکی (کارق) دا بلۆ کردووە و دیسان
 دەستی بە قسەکردن کردووە: شیخ بەرماغ - بە قوریانی بۆم - ھەتا
 وەفاتیشی کرد، سالانە دوو جار زیارەتی حەزەتی غەوسی دەکرد.
 ئێمەش شوێنکەوتە ی ئەو زاتە زەریفە ین دەبێ لاسایی بکەینەو. ھەردوو
 دەستی بەرزکردنەو و پاراپەو: خودایە بۆمکە سەگی بەر قاپی ئەو

غەوسە نازدارەى ھەتا بەردەوام لە جىياتى - ھەى ھەى - ھەر ھەپتە
ھەپتى لە بۆ بکەم. پەوى لە کارۆ کردەو: برام دەبلى ئامىن.
— ھەزار جار ئامىن.

دەستى خستەو ھاو دەستى کارۆ: کارۆى برام (لە پىشە خۆى: ناوى
چەند خۆشە، ياخوا ناودىر بى) من و دەرويش مامزى خىزانم - بە قوربانى
ئەویش بىم، ئەگەر ئەو نەبى ئەسپىن ھىلانەى لە پرچم دادەنئ، پشک
و بانگولە دەوم تىدەنەن و خوينم دەمژن - نەزىمان لە خۆمان گرتىيە و
بەلنىمان بە خاوى خۆمان داىە، ھەموو سالى دوو جار - ئەگەر خۆشمان
فرۆشتىن - بارو بارگەمان تىکدەنئىن و دىنە خزمەتى ئەو زاتە پىرۆزەى.
ھەر جارەى زياتر لە مانگىک لەو ھەسارەى چاوە خانووىک بە کرئ
دەگرىن. ئەگەرچى ھەم نىيە خوا بکەمە شايد بەلام خوا شايدە
چونکە ئەم ھەسارە لە مەرقەدەکە نزىکە نوژىئىرى ناگەين، ھەر پىنج
فەرزەى خوا لە خزمەتى ئەو زاتە مەزەيدا دەبين و بە زىکرو تەھلىلە
و پارانەو دەبىيەنە سەر. ئەمىرۆ درەنگ گەيشتىنە ئىرە و لە رىگاشدا
ماندوو بووين ئەگەر نا لەوئ دەبووين و لىرەت نەدەدئىن. بە پشتىوانى
خودا لە سەبەينىو قۆل و باسکمان لىھەلدەمالىن و دەست پىدەکەين..
چەند مژىکى دىکەى لە جفارەکەيدا و لە نىوہى پەتکرد، دەستى بە
قسان کردەو: برا بەشەر چاوى زۆر قايەمە وا دەزانى قەت نامرئ، نەقامە
نازانى کە پەلەواژ بووہو و لنگى چووہ ئاسمانئ، ئەوھا مردار دەبئتەو
چەقۆش بەسەريدا پا ناگا. جا برام ھەتا ئەو پۆزە نەھاتىيە و نەکەوتىنە
ھەلاوہ لايئ با بىرىک لە خۆمان بکەينەو و چارەى خۆمان بکەين. تۆش
مەرد بەو ھەر لە بەيانىيەو ناوى خاوى لىيىنەو با پىکەوہ بچىنە
زىارەتى ئەو پىاوہ مەزەنى و پستىرى خۆمان پاک بکەينەو.

کارۆ بىرى لە خۆى کردەو، پىئى گوت: کاک دەرويش لەوہتى خۆم
ناسىوہ بەبىرم بئ سوپاس بۆ خوا قەت پستىر پىسىم نەکردوہ.
دەرويش قسەکەى کارۆى پەتکردەو: برام مادام تۆ بەشەرى قەت مەلئ
خراپەم نەکردوہ، بەشەر شىرى خاوى خواردوہ زوو شتان لە بىردەکا،
لەوانىيە تۆ لەبىرت نەمايئ پۆئى لە پۆزان دەستت بە دەستى ئافرەتىکى
نامەحرەم کەوتبئ، نەزەرىکى ھەرام و ھەنەکىکت لە گەل ژنىکى لايە

کردبێ، قسه یه کی به په لارو پرچکت به هه ر مینه یه ک گوتبێ، نوێژیکت له نوێژان به بێ دهستخوێژ کردبێ، پۆژیکت له پۆژوو هکانی مانگی ره مه زان خواردبێ، نه زیه تی ناژه لێکی به سه ته زمانت دابێ و مافی خۆیت پێ نه دابێ، نه دی نه وانه چینه هه موویان گونا ه و پستێر پیسی نین.

هه موو نه وانه ی ده رویش ره حیم به گونا ه و پستێر پیسی داده نان، کارۆ به بیده نگه ی به سه رهندو بیژینگ و هیلگ ته ته له ی ده کردن، ده به پێنان و ده یبردن، ده بیپێوان و ده یکتشان، به سه ر خۆیدا ده یدوورین و به به ری هه نه ده چوون. ده رویش مامز دیواری بیده گی ژووره که ی پوو خاند، دوو چای شیرینی بۆ هه ردوویان تیکرد و له پێشی دانان: هه رموو چای بخۆن خه می مه خۆن.

ده رویش ره حیم له هه موو پستن و بادان و چینه دا سه رنه که وت و بێ هیوا بوو، به لام نه و پیاوێکی دنیا دیته بوو، هه میشه به دوو په ت یاری ده کرد، نه گه ر یه کێکیان کاری نه کردبوایه، یان بیسا بویه نه وه ی دووه می به کارده هێنا... دیار بوو چایه که ی به رده می که میگ سارد بیووه وه، به دوو سێ فران هه لێقۆشی و پووی له ده رویش مامزی ژنی کرد: مامز گیان.

— به لێ.

— ده به جوانی ته ماشام بکه.

له گه ل سه ر به رز کردنه وه ی مامز به سه ر سوپرمانه وه: نه یه پۆ ده لێی قه ت نه تدیتمه !!؟

— کچێ هه ی سه ر خپ زۆرم دیتی، به س قه ت نه وها جوانم نه دیتی.

مامز گه شکه یه کی پێگرت: هه ی سه رت تراشن قه ت له به زمی خۆت ناکه وی.

— ژنیزگه به زمی چی؟ نه مپۆ وا دتیه به رچاوم نه ک هه ر به ناو به لکو به پوخساریش مامزی، دیقه تی چاوه کانی خۆت دایه ده لێی که وزی شینن کوسکه کوسکیانه.

مامز فشه ی پێهات و به توو په یی گوتی: دیاره هه ر له سه ر فاک و فیکه ی خۆتی و له هه لپه هه لپ ناکه وی، ئێره جێی هه ندێ نییه هه ی سه ر جئاوی.

__ فاک وفیکی چی و هه له پاسی چی؟ هه چهنده ته ماشای ناو قه دت ده کهم ده لئی کارمامزی و قهت زگ و زارت نه کردییه، پاپوژت نه وهنده جوانه ده لئی دونگی کاوپره مییه کی دابه سستییه به پاشه لندا شوپووه ته وه. خهنده یه کی ته پی خه فاکراو هه ردوو لیوی مامزی پاراو کرد، که چی ویستی لغاوی بکات و ده مکوتی بکاته وه: ئاقل به و له سر په تک و سنگی خۆت داوه ریوه، با ئه م پیاوه نه دیتی و نه ناسییه به شیتت تیئنه گات. __ شیتی چی؟ مه گه ر شیتی ناو جی و بالینگانی شهوانی تو بم.

مامز زیاتر دابه زیه سهری: هه ی ته له ته قیتی په زاگران، قه مامه کی له دهوی خۆت بدهو چیدی قسه ی ناشه رعی مه که.

ده رویش په حیم به زمه که ی توخترکرد: کچن هه ی ته پپوش خو هیچی ناشه رعیم به سر زاریدا نه هاتییه، ده هه سته وه کو ژنی ناو ژنان به و دوو دسته نه رم و شلانه ت سهرو ملم بشیله ده لئی قورگم نه ستووور بووه. مامز سکتری لیکردو جرتیکی بۆکیشا: باش گویم لییه خنه خنته ده لئی کهرخنکینه ت خواردییه، نه وهنده له وچه له وچی بکه ی قورگت چون نه ستووور نابئ.

ده رویش نه رمی نواند: حورم دیاره درهنگ تیده گی ده لئین - ژن عه قلی له کۆشیه تی - عه قلیت بیته وه سهری خۆت، من فیکرم هه ر لای ئه م پیاوه یه، ده تو ته ماشای بکه ده لئی چه تره فیله، دووانی وه کو من ده کاته پارووئیک، پیم حه یفه له م حه ساره ی به سه لقی بکه وی چاوی له ده سستی خوشکان و له وی و له وی بی نانه کی بده نی.

هه چهنده ده رویش نه رمی ده نواند مامز په قتر ده بوو: ژن عه قلی له کۆشییه، یان پیاوی وه کو تو ئه وه ی ناوی عه قله له که لایدا نییه؟ ده رویش له نه رمیش نه رمتر بوو: ده تو واز له وه ی بیته، با بیر له وه بکه ینه وه چی بۆ ئه م پیاوه ی بکه یین.

مامز به و قسه یه که میک هیور بووه وه: چیمان پیده کری بۆی بکه یین؟ ده رویش سهرو دلی مامزی به ته واوی گرت: ده زانی چیمان پیده کری؟ ده لیم به من و تو - خه پله خه پانکی - بۆ بدۆزینه وه و به بابه وه خه نی بکه یین. وه کو من و تو شهوان هه تا سبه یینی حیلماکانی له گه ل یه کدیدا بکه ن.

ژنه هەردوو ناوڵەپی خۆی لێکدی کردنەوه و گەشکەیهکی دیکەشی پێگرت:
ئای خۆرکت لێ بکەوی چرتە میزە، خۆ حەبای پژایە !!

تا دەهات لە یەکدییان توند دەکرد، دەرویش بە مامزی گوت: هەي
پووت پەش بێ لە بەرچی حەبام نەمایە، لە گەڵ مەحرەمی خۆشم نابێ
دوو قسەي دنایێ بکەم؟

مامز توندتر پەتیدایەوه: هەزار جار پووی خۆت و بابیشت پەش بی هەي
پیرەسەي سوخت گوجیلە، کەر بە کەرایەتی خۆی دوو جار پێی بلێی
هۆش پادەوهستی، کەچی تۆ ئەو هۆشەت نییە بێدەنگ بی و زەرە زەرپی
نەکەي.

ژنه دارێکی لە روحی دا، پیاووە نەبوێرا بلێ لەل، هەر ئەوەندەي پێکرا
بە کارۆی بلێ: برام لەلات سەیر نەبێ بەم شێوەیە لە دەوم دەداتەوه،
سووچی خۆمە نازو فیزم زۆر دایتێ، چی بکەم تۆش لە جیتی من بی
هەر وا دەکەي. بپروا دەکەي کە گواستەوه وەختە بلێم تام شیري
خاوی لە دەوی دەهات، هەندە لە میژ نەبوو کەوتبوو مەهکن، تۆ بلێ
سالێک من دەلێم شەش مانگ. چەند شەویک کە دەچوومە لای وایدزانی
دەعبامە و دەبخۆم. شەو لە دواي شەو بە زانایي و دانایي خۆم کەویم
کرد و لێپاهات، ئای لەو پەسیرە مزرە خۆشەي ئەگەر بزانی خوێی
پیداکی هەر زینەتە لێی بخۆي.

بەو قسە هەلەق و مەلەقانە دەرویش مامز زیاتر هار بوو: هەي کاسنجی،
بوویە دەویکی پووت، دیارە مەزاقی خۆت هاویشتۆتە سەر سەری من،
هەي کونەبا بپۆ لەواشەیهکی لە دەوی خۆت بکە با چیتەر چەلتە چەلتی
پێ نەکەي.

ئەوهی گوت و تاقمی چایەکی هەلگرت و لێیدا پویشت، (دەرویش رەحیم)
یش هیچی بۆ نەمایەوه تەنها ئەوه نەبێ بلێ: برام لێی مەگرە هیشتا
هەر بە هی مندالی دەمیزی، وا مەزانە هەر من ئاوامە، هاوینگیکم
هەیه خوشکی ئەم ژنەي منی لەلایە، ئەو هەر قازیکي بێ قوونە لە
بەر دەستی ژنەي کولایە ناویری بلێ لەل، تازە کار لە کار ترازایە ئەوها
ئاویان بۆ پژایە.

کارۆ چاوە خەوآلۆوهکانی هەلپشافت، ئەوەندەي پالەپەستویان بخاتە سەر

ئاويان تيزا، سووريش بوونه وه، هه روک ده لټن خه وه کوتکه ی ده برده وه .
 ده رویش هه ستي پټکرد، ناچار هه ستايه وه له گه ل هه ستانه وه شي به لټنيکی
 پټدا: براگيان خه می مه خو سهرت لټنا بېرم .

ماوه يه ک بوو ئيبتيسام له هاتوچودابوو، هه رسن ژمه خوارديان پټکه وه
 بوو، جگه له کاتي خواردنه کان، دوو له سه سر سي پوژه کانی له لای ئه و
 پاده بوارد، گوئی له بېرۆکه ساده کانی ده گرت، به هه ندئ پاووچوونی
 سه رسام ده بوو، پوژانه فيره خوینده واری ده کرد، کتيبی به سوودی بۆ
 ده هینا و بۆی ده خوینده وه، جار جاره ش برينپټچی بۆ ده کردو برينه که ی
 تيمار ده کرد. چ له لای بووايه يان له هه ر شوينیک بووايه ئيبتيسام
 بیری هه ميشه لای ئه و بوو. سه ره پای هه موو که م و کورتیه کانی ناوه وه ی،
 به ديمه نی ده ره وه ی و قسه و ره فتاره کانی سه رسام بوو: له م شاره دا
 که س وه کو ئه و جوان نييه، دوو چاوی په شي وه ک قله تري سادانی،
 دوو لا سمیلي چپو پې، به ژن و بالايه کی پټک، به هه ر ريگه و کووچه
 و کولانيکدا بېوا، کچانی ئه و ناوه له پشت په نجه ره و ده رگاگان ده بنه
 به ردو به دوو چاوی زه ق په ق راده وه ستن. هيژي وه سفکردنم له وه زياتر
 نييه که خودا و سروشت به مرقيان به خشيوه، نه گه ر نا زۆرم له وه
 تيده په پاندا، چونکه له رۆحمدا زۆر له وه زياتر هيه به توانم به قسه
 ده ری بېرم .. بیری خوئی نه مبه ر نه و به ر پټکردو به راوردیکی کرد: راسته
 من خوینده وارو شارستانم، نه ته کټ و ئاين و ئوينی ئه م زه مانه له و ی
 زياتر ده زانم، من مال و سامانيشم هيه، ئه و هيچ کاميک له وانه ی
 نييه، به لام نه ویش هه ندیک تايبه ته ندي تايبه ت به خوئی هيه، دلّساف
 و دلّکراوه و دلّنه رمه، چاوی له نامووس و مال و سامانی خه لک نييه،
 ده يه وي به کاسبی خوئی ژيانی پوژانه ی بگوزه ريّنی، که سایه تيبه کی به
 هيژيشی هيه نه گه ر هه لی بۆ بپه خسن و وری به رز بکريته وه، ده توانی
 نه وانه ی من هه يتم و له وانه ش باشت به ده ست به يّنی. من پټويستيم
 به و نازايه تی و هيژه ی نه و هيه، له م شاره بئ سه رو به ردها هيژ باوی
 هيه، به هيژه کان نه گه ر به ريه ستيکی قايمي هيژ له به ر ده مياندا نه بئ
 بئ هيژه کان ده خون. من يه کيکم له بئ هيژه کان به بئ پياو وه ک
 داريکی رووت و قووتم، نه گه لايه کم به گورانيه کانی (با) سه ما ده کات و نه

لقنیکم به پیتی بولبولنیک دهله ریتته وه و نه په پوله یه کیش شیله ی گوله کانم ده مژی.

له کاتیکدا هه ولی ده دا به پتپلیکانه کانی (با) بو به رزایی ناسمان سهریکه وی و هه وره وشک و په شه کانی خه م، به خه نده ی لیوو کولمه به فریه کانی چر بکاته وه و بارانی خۆشه ویستی به سهر پوخساری خۆیدا ببارینی، که چی هه مان کابرای پتیشتر هات سللوی کردو به لای ژووره وه که وت، له سهر لایه کی چوارپایه ی نووستنی (کاروی دانیشته. ئیبتیسام به و رفته یی له ملی لولدا بوو دهم و چاوی شارده وه و چووه دهره وه، له بن هه یوانه که ی بهر دهمی ژووره که خوی گرمۆله کرد: دهرۆشه فشه دیسان هات خوی فش بکاته وه، نه و سمیل پشیلانییه لیمان بووه مووی شه پتانی، به قسان و به جفاران نه م شه و که لینی ناداتی و که وه پیتی دهکات، وه کو مژمړکی پتیه ی دهنووستی و بهری نادا.

ناوو هه وای به غدا له مانگی شویاتدا دهمده می بوو، به تاییه تی له نیوه ی دووه میدا. پۆژی وا هه بوو خۆر سهری که چه لانی ده سووتاند، جاری واش هه بوو عه سره که والیه کی پر ناوی گرم گرم ده هیئا و وه کو کونده ی ده و کراوه له ناسمانه وه دایده پژانده خواره وه. سهرماش کاری خوی هه ر ده کرد و هه ندی کات بی په حمانه بوو، موچرکی به جهسته ناسکه کان ده گرت و ده یته زانندن. نه و پۆژه - به تاییه تی له و کاتیدا - ناسمان هون هون ده گریا، که والیه کان چه ندین بلاچه یان ده ته قانده وه و گرمه گرمیان نه ده برپایه وه، بروسکیش به تیشکه به هیزه کانی ناسمانی پارچه پارچه ده کرد، بارانیش به خوړ ده هاته خواره وه و شۆرپای ده به ستا. چه ندین دلۆپی گه وره ی سهر به کللوه په نجه ره کانیان ده پشانوو له درزی لیواره کانیانه وه ده چوونه ژووره وه .. کات وه که نه سپنکی که خیلی په وهان له قۆشه دابوو، ئیبتیسام درهنگی به سهر دا هاتبوو، ههستی ده کرد سارداییه که به ناو نه ندامه هه ستیاره کانی جهسته یدا ده که پتی و له رزی پیده گری. له ناخییه وه ناخیکی هه لکیتشا، ناخیک سینگ و هه موو نه وانه ی ناو سینگی توند توند کرد بوو، ناخیک هه موو خه و نه کانی به درۆ ده خستنه وه، ناخیک به بی ویستی خوی بیوووه میوانی سینگوپرکی، ناخ و داخ و خه م و خه فته چه ندین میوانی ناوه ختی پهزا قورسن به بی فرمووی خانه خوی

لە ناکار لێی بە ژوورەووە کەوتیبوون.. ناخی دەروێشە فەشە و خەفەتی
پۆشتنەووە چەماندیەووە. پەشۆکابوو بەلام بە پوالتە نەمایشیکی بۆ کارۆ
نواند، هەر لەبن هەیانەکەووە و دوور بە دووری بە دەست و بە چاو
خوا حافیزی لێکرد، لە ترسی هەوری تیرو بارانی بە خوڕ هەر لەبەر
دەرگای هەسارەکە تاکسییەکی پاگرت و پۆشت. لە رێگا بە بیرى هاتەووە
کەلوپەلی خواردنەکەى نەبردۆتەووە کەچی هەر نەگەپایەووە.

کە ئەو پۆشت بوار بۆ قسەکردنی دەروێشە رحیم پەخسا، لە
دانێشتنەکەى پۆژی پێشتر دەستی پێکرد، لەوێ لە نێوان ئەو مامزى
ژنى پوویدا، بە نەبوونی مامز دەرفەتى دەقۆزتەووە و پاکانەى بۆ خۆى
دەکرد: برا وا مەزانە ئەوەندە بێ دەسەلاتم بە ژنى ناوەستم، حەزم لێی
دنیاى لێدەکەمە کونە مشک، مارکوژی دەکەم و وەکو کەرنێ دەیتۆپێنم،
بەس دەستی ئەو دەم شکایە سەبەینى سەد کەس دەلێن - دەروێشە رحیم
بێ ئاقل بوو لە گەل ژنى نەحەوایەووە - ئەو لەلایەک لەلایەکی دیکەش
ژنە هەر خۆى بێنى بەمن نایى، دەترسێم دارێکی لێدەم لێم بگەزێ،
خۆى لێم بشاریتەووە کۆرەبژێک بدۆزیتەووە و ببیاتە لایەکی، ئەو لای
لەو لای خراپتر، شەرمەزاری خوا و کەس و کاری خۆم و باب و براى ژنەى
دەبم، هەتا دەمرم هەر دەبى بە داویدا بگەڕێم لەوانەى نەشیدۆزەووە.
پێنج شەش سالا لە بن نیکاحى منە، ئەو پێنج شەش سالا ش هەر
بە ژمارە زۆرە، جارێ سێ چوار سالی یەکەمى وەکو مامزى کێوى
لەلام گیر نەدەبوو. پێش ئەوێ بیگوازەووە کۆرەبژێکی گوندی مێشکی
تێکدا بوو، باش بوو ئەو گۆرە سەپەمان لە یەخەى خۆمان کردەووە،
بەلام ئەو دێلە سەپەى من هێشتا هەر ئەوێ لە من زیاتر دەوێ، لە
بەخت و ناوچەوانى منیش زگ و زاری نەکرد، هۆیەکەى هەرچى بێ گرنگ
ئەوێ نەیکرد، ئەگەر چەند مندالێکی ببوایە حالىمان بەو حالەى نەدە
بوو، هەر نەبوایە لەسەر مندالەکانى دادەوەراییەووە، کەچی من سەرەپای
بەردەق بەردەقى ئەم ژنەم، کێشمە کێشمی کۆشێک مندالی دیکەم لە
سەرە.

— تۆ نالێی مندالمان نییە.. کارۆ بە دەروێشى گوت.

دەروێش قسەکەى خۆى زیاتر بۆ کارۆ پوون کردەووە: بەلێ گۆتم من و

ئەم ئنەم مندالمان نىيە، بەلام پىشتەر ئىنكى دىكەم ھەبوو، تەمەنى درىژ بۆ تۆ ئەو ئەمرى خىواي كىرد، پىنچ خولامكەى تۆم لىتى ھەيە - دوو كوپو سى زەغىفەن - ھەموويان گەورە بوونە، دوو لە كچەكان چووينە مال و مىردى خۇيان، ھەردوو كوپەكانىش - ئاردى خۇيان بىژتىيە و كەپەكى خۇيان پىژتىيە - ئن و مندالى خۇيان ھەيە .

شەوى رابردوو (دەرويش پەھىم) نەيتوانىبوو (كارۆ) بىننىتە ژىر بارو وىستى خۆى، ئەو شەو دەيوست بە جۆرىكى دى داوى بۆ دابىنتەو، بىرى لىدەكرەو: ديارە پىاوپكى پەقەكارە پىم نەكرا گوپى پابكىشم و بىكەمە دەرويشى شىخ بەرماغى - بە قورىانى مەزەكەى بىم كە وەكو دەرمانە - ئەولامان فت.. ئەو ھەتا ئىستا بى ئنە دەبى بە ئنان لە خشتەى بىم، ھەر بە قورىانى ئنان بىم ئەوان نەبىن دەفەوتىم، بى ئەوان ھىچ ئىشىكم سەرنەگرى، ناو شانى زۆر پانە لەبۆ دەودەوانى و دەنگ پەيداكرىد فیتە، بەلكو لە ھەلباردى ئنە جارەش نورى پاشا دەرىجىت و ئىمە مانانىش نانەكى پىو بەخوين . پووى تىكرىد دەوى بۆ كىردەو: بەقورىانى ئنە ناوشانەو جۆتە سىمىلت بىم، دەزانى لەبەر خاترى تۆ زيارەتى ئەمپۆم تەواو نەكرىد، داوى نوپىزى عەسرگەپامەو و ھاتمە لای تۆ بۆ ئەو ى چاكەيەكت لەگەلدا بكەم .

كارۆ بە سەرسورمانەو بە دەرويشى گوت: وەكو چى؟

دەرويش خۆى لى نىك كىردەو: بىرام، ئىنشائەللا لە براشم زيارى، لىرە لەم غەربايەتییە ھىچ برايەكم لەلا نىيە تەنيا تۆ نەبى . ھەرچەندى تىدەفكرم و زەينى خۆم دەينم و دەبەم سەرم لەو ئىشەى دەرنەچى، كوپە گەنجىكى بە شان و شەوگەتى وەكو تۆ پەل پەلپەشت بگەن چوار فەرووجى وەكو منت تىدەبى، من بەو نابوتىيەى خۆم پى دوانم خۆشكرىيە، تۆ چۆن ھەتا ئىستا مرقە مرقىك، بىلە بىلىك، حاشا لە جەنابت زەرە زەرپىكت بە دەورى كچىكدە نەكرىدو بىكەيە ئنى خۆت، ئىنشائەللا زەينت بە خراپ ناچى و بە سەھو تىم ناگەى مەبەستم بە شەرعىيە نەك ناشەرى . بىرام ئەگەر ئەو ھا بە تەنيايى و بە سەلتى بىننىبەو دەگرەمخىي و كەپەكىفەى ھەلدەمىنى .

كارۆ بەو قسە ھەلق و پوپوچانەى دەرويش پەھىم شەرمى كىرد، نەيوست

لەو زياتر بلى كه گوتى: ئەو ش قسەتە، ديارە لە ناوچەوانم ئەوھا نووسرايە.

دەرويش ھەولسى دەدا ئەو مەبەستەى لەناخسى داىە بە كارۆى بگەيەنئ: پاستە ناوچەوان دەورى ھەيە بەلام خودا دەلئ لەتۆ ھەرەكەت لە منيش بەرەكەت، تۆ ھەر لە جىيى خۆت گاگولكى بگەي ھىچت دەست ناكەوئ، كەمىك بچولئ - ئەو ەى لئت دوورە - خودا لە بۆت نزيك دەكاتەوہ.

دەرويش پەحيم ئەو ويست و ئارەزوو ەى مەبەستى بوو بە كارۆى گەياند: پيشتر تيمگەياندى لە ژنى يەكەم سئ كيژم ھەيە، دووانيان بە مەرامى خويان گەيشتەو لە مال و ميژدى خويانن، ئەو ەى ھەرى گچكەيان ھيشتا باكرەيە و لەبەختى تۆ ئەو بەختى ھەلنەستاوہ، كيژەكان بە من ناچن بە داىكى خويان دەچن، بە تاييەتى ئەو ەيان لە داىكى خۆشى تپەپاندييە، ناوى خۆى بە خۆى وەيە (گولئ) يەك گولئ، ھەپەتى ميژدكردنيتى پازدە شازدە ساليە، ھەر زينەتە مالىكى پئ بۆنخۆش بگەي، لە پووت نەبى بەخۆشت پياويكى زەريفي، ئەو (گول) بۆنخۆشە قابىلى تۆيە لەدەستە خۆتى مەدە.. سئ چوار جار دەستى (كارۆى) گوشى و پايتهكاند: دە خۆت خەنى بگەو بلى قبولمە.

له و کاته ی ههردووکیان دهستیان له ناو دهستی یه کدی دابوو. دهرویش مامز به خوی و به تاقمن چای له ناکاو دهراگی ژووره که ی کرده وو گه شته سه سهریان. تومز له پشت دهراگا گوپی له بگروه بهرده ی به شوودانی (گولن) ببوو پف ههلمابوو، هه به بن پئ لیدان وهک بۆمب تهقیه وه، دهرویشی وهک که ری نیوه زه پ لیکردو له قه وچه ی دایه وه: دهرویشه فشه، ئه وه به ته مای (گولن) ی لاق به ترشاو به ملی ئه و کوپه نازداره وه بکه ی، په ح به زیاد نه بی، دیاره ئه و کوپه مه نده ئاقلی به ریۆته وه کۆشی به و دهراک دهراک که رو مالان گه پایه پازی بی، گولن چی و حالن چی !! چ شیلای تیدا مایه هه تا ئه م به سته زمانه بۆنی بکا و هه لیمزی، سه ری برایه کانیشی شوپ کردیه هه روۆه ی له بن لاقی پیاویک ده ریده هیتن، هه ر ئه وه مایه پاش ناخوپی خه لکی بلیسته وه.

دهرویش په حیم شیت و هه ر بوو: پیم ئالیتی تو سه ری سیری قونکی پیازی له قه ی له به ختی خه لکی ده ده ی، هه موو جارن ماندوو ده بم هیالاک ده بم هه تا ده برپسم، تو ش دئی رپسه که م لن ده که یه وه خوری.

مامز په رچه م و نه گریجه ی له سه ر چاوی خوی لادا: چ زله پووشکه یه کی تو م له چاویدا نییه هه تا به درۆ ته ونیکت بۆ دابه ستم و رپسه که ت بۆ بکه مه مافوو.

— ئای نه مری کلک پان، ده زانم ئه و هه موو کلکه له قینه و ماستاو گرته وه یه ت له به ر چیه، هه ی کار کرده لیره ش کاری خۆت کرد.. دهرویش به مامزی گوت. هه ر ئه وه نده ی گوت و ده رپه ی که س نه یزانی بۆ کوئ پۆیشت.

دهرویش مامز فشه ی به فشه ی ده کرد، قه شمه ری به قه شمه رجاپ ده کرد، گالته ی به گالته چی ده کرد، خه نده یه کی بۆ کارۆ کرد و پیی گوت: گوپی مه ده ری ئه و فش فشکه ری مالی خۆم چاک ده ناسم، هه نووکه ده چی وه کو ته پاشی له سه ر چاو ده که وی وه تا نوێزی سه به یی چرچه ی ناکا، ده زانم چه ند مووی پتویه. هه ر لیمگه پئ با هه موو پۆخه واتی به گوپی وه رنه که م.

سه رو چایه ی له بۆ خوی و (کارۆی) تیکرد و خه نده یه کی دیکه شی بۆ کرد: با من و تو سه رو چای خه ست و شیرین بخۆینه وه، ئه ویش سندانن بخوا.

کارۆ له و ده رویشایه ته ی ئه وان و مرخیش مرخیشی نیتوانیان سه ری سوپما:

ده رویش مامز، هه ردووکتان له سهه دهستی شیخه که تان تۆبه تان کردییه، ئیوه
ئو مه زاقه ی به خۆتان بکه ن ده بی خه لکی دی چی بکه ن.

مامز گالته ی به ده رویشایه تییه که ی میرده که ی کرد: تۆبه ی چی و حالی چی؟
تۆبه ی گورگی مه رگه .

کارۆ سه یری پێهات: ئه دی ئو پرچ و کهزی و زیارهت و حه ی حه ی کردنه ی
له چیه؟

مامز کارۆی دلتیا کرده وه: هه مووی رتۆیاتیه، فپی به سهه ده رویشایه تییه وه
نییه، ده رویشایه تی چی؟ گه واده گه واد دیاره تۆش درهنگ تیده گه ی، میشتکت به
کارینه و به چاوی کراوه ش خه لکی بیینه . به پوخساری که س فریو مه خۆ، مه لا
به مه ندیل مه بینه، حاجی به که شیده مه پتوه . سو فی به ردین و ده رویشیش
به کهزی مه کیشه، به وه ی له ناو دلایندایه هه لیان سه نگینه، خۆ تیگه یشتی
تۆخه ی ده رمانی گۆخه ی. دیاریوو (مامز) هه م گالته باز و هه م سه ودا سه ری
(کارۆ) ش بوو. به قسه هه له شه ییه کانیشتی کارۆی بیده نگ و سه رسام کردبوو،
که چی ئو دیسان دووباره ی کرده وه: تیگه یشتی تۆخه ی ده رمانی گۆخه ی؟

کارۆ ناچار وه لامی دایه وه: به لئ تیگه یشتم. به لام ئه وه ی گوت و به سه رسوپمانه وه
لئی پرسى: گه وادی بۆ کئ ده کا؟!

_ گه وادی داروده سه ته ی مالى پاشایه، به فپه چه لاویکی چه ور به کرنیان
گرتیه، وه کو رتۆی ده چیته بن گوئی ئه م و ئه و بۆ ئه وه ی له هه لباردنه کان
پرۆیا گهنده یان له بۆ بکه ن.

کارۆ دیسان له مامزی پرسى: گه وادی به کئ ده کا؟!

مامز وه لامی دایه وه: به کهپه کانی خۆی و ژنی حیزى عالمی.

کارۆ نه ک هه ر سه ری سوپما و چه په سا، چاویشتی به ئه بله قى زه ق زه ق
پاوه ستا له دلی خۆیدا: چاک نه بوو به کهپه که ی پازی نه بووم، منیش ده بوومه
ده ییوس، ئه وه له گه وادیش خراپتر، چاوشۆپی دنیاو قیامه تن ده بووم. هه ر
به چه په ساوییه وه سه یری مامزی کرد: خۆ تۆشی نه خستۆته ناو ئه و قوپاوه
بۆگه نییه؟

مامز به و پرسیاره تووپه بوو: چ حه ددی هه یه، له گه ل بابیشی گووی خواردیه،
پیت وایه من ئه وه نده ساویکه و نه فامم به گوئی بکه م. به لام دوو چای دیکه ی
تیکرد، هه ستایه وه یه کتیکانی بۆ کارۆ برد، چایه که ی له بهر ده می دا نا و به

قیتی له پیتی پاره‌ستا: چاکت کرد به (گولن) رازی نه‌بووی و سه‌ری خوت شوپ نه‌کرد، سه‌رت به‌رز بکه‌وه و ته‌ماشایه‌کی من بکه، پیار هه‌یه له پیتشم بکوخی، من (مامز) مامز له و جوړه ژئانه نیم.

کارو ویستی لیتی بیاریته‌وه. ده‌وی لیک کرده‌وه و گوتی: ده‌رویش مامز... نه‌وه قسه‌گی پی پی، زیاتر لیتی چووه پیتش، چاوی لئ زه‌ق کرده‌وه و ترساندی: جاریکی دی ده‌وت لیکنه‌که‌یه‌وه پیم بلیتی ده‌رویش، من ده‌رویشی که‌س نیم، من مامز مامز مه‌گه‌ر ته‌نیا شیر بارم بیا. تو شیر یان ریوی؟ نه‌گه‌ر شیر و هره مه‌یدان... به توندی به کارو ی گوت.

کارو ناوری‌وه: شیرم شیر به‌لام نه‌مړو نا، شان و پیلیم برینداره ناویرم بیجولینم. چه‌ته‌کان به چه‌قو برینداریان کردیمه، به خورایی به‌خه‌یان گرم و شه‌ریان پی فروشتم، نه‌گه‌ر که‌میک لیم دور بکه‌ویه‌وه بو‌ت ده‌گپمه‌وه. مامز لاملی کرد: یه‌ک پیم ناجولینم هه‌تا به ته‌واوی و به‌راستی بو‌م باس نه‌که‌ی.

ناچار هه‌ر له سیری هه‌تا پیازی گپرایه‌وه. مامز پیتشر دینی ته‌به‌ش و گولاک و چاو‌بو‌زو که‌له‌شی ببوو، به و گپرا نه‌ویه‌ی بووه دیلیشی: وامزانی ته‌نیا جوانی چما پالنه‌وانیشی؟! مامز به پیکه‌نینه‌وه به کارو ی گوت. کارو ناوری‌وه: نه‌مړو تو پالنه‌وانی له به‌رام‌به‌رم راه‌ستای و چه‌نگت لیم قو کردوته‌وه ده‌مترسیتی.

مامز وازی نه‌هینا پرسى: شانت زور برینداره؟ وه‌رسوو پی با سه‌یری بکه‌م. نه‌وه هه‌رچنده به هه‌له‌شه‌یی هه‌لسوکه‌وتی ده‌کرد، به‌لام ژیرانه‌ش بی‌ری ده‌کرده‌وه، بو‌نه‌وه‌ی ده‌نگ و باسی می‌رده‌که‌شی بزانی، به کارو ی گوت: دوو نه‌ینوکت له مالی خومان بو‌ دینم سه‌یری برینه‌که‌ت بکه‌ی.

__ له و هاتوچویه‌تدا له می‌رده‌که‌ت ناترسی گومان لئ بکا؟

چاوی له چاوی کارو ی ناو پشتی کرد: مه‌گه‌ر تو زنده‌قت لیتی چوویی، نه‌دی نه‌وه تو نه‌بووی خوت کردبووه پالنه‌وان و سن زرتنه زه‌لامی چه‌ته و چه‌قوکیشت دابووه به‌ر شاپ و شولاقان و هه‌ناوت دریوون؟ نه‌وه هه‌موو غیره‌ته چی به‌سه‌ر هات؟ هه‌ر ده‌تویمه‌وه که‌ ده‌بینم له دندوکی مریشکه کورکیک ده‌ترسیتی. تو خه‌لکی کوپی؟! هه‌ر خوی به خوی گوت: گرنگ نییه خه‌لکی کوپین تو شیریه بزانه چیت بو‌ ده‌که‌م.. به ته‌واوی لیتی نزیک بووه‌وه، به ته‌واویش خوی

به سهریدا شوپرکردهوه: تهگهیهکی خورته - مامز له دلی خویدا گوتی - ناهیلیم
 ئهم شهو له بن دهستم پژگارین، له چی بترسیم؟ نه له وهی به ناو پیاومه و نه
 له کهس وکارم، کهسیان لهم شارهدا نین و هر ناشزانن ئهم شاره له کویتیه.
 قوئی لای شان بهرینداره کهی به نهرمی بهرز کردهوه، کراسه کهی له بهردامالی،
 سهیری برینه کهی کرد، له په خرینه کهی به نهرمی پیداهینا، سه رزه نشستی کاروی
 کرد: ئهو هه موو شاخ و توفهت له چیه هه ندهی نه مایه ساپژ بیت. قوچه کانی
 کراسه کهی داخستهوه، په فته کهی له سهری خوی به ستایهوه، ویستی بهوا به
 بییری هاتهوه گومانی لیکرد: پیاویکی شهرمن و نه دیتکه دیاره، کلیلی سهر ئهم
 ده رگا داره هه لده گرم و له گه ل خۆم ده بیهم، نه وهک له ژووره وهرپا کلیلی بدار
 لیم نه کاتهوه.

له ترسی ئهوانه ی ناو هه ساره که که رویشکانی پویشت، له که لینی ده رگا داره کهی
 ژووره کهی خویان ته ماشای ژووره وهی کرد، به بی ترس ده رگا کهی کردهوه: ها
 ده رویش فشه هیشتا نه نووستوی؟

ده رویش پیاوه تی و مهردایه تی ساخته ی به سهردا باراند: چون بنووم؟ تو به
 ته نیا له لای ئهو پیاوه نامه حهرمه ی منیش بنووم.

مامز فشه ی پیهات: بو؟! خو ئهو پیاوه گورگ نییه بهخوا، پیاویکی وایه
 له سه ر کۆشی بنووی ترست لئی نه بی، ئه گه ر بزانی ئه وه کتیه و چیه و چی
 ده گتیرایه وه، ئیستا به خۆت ده مبه یه وه لای و ده ستیشی ماچ ده که ی، خه تای
 خۆت بوو زوو تیت ته قاند ئه گه ر نا به گوئی خۆت گویت له قسه کانی
 ده بوو، ئیستاش په له ی مه که که هاته وه بو ت ده گتیرمه وه. مامز خۆی سووراندو
 وه رچه رخیه وه، ویستی زیاتر پیاوه که ی گیل بکات: ده زانی تو پیاویکی زۆر نه زانی،
 له وه تی هم و فام ده که م پیاوی بیتامی وه کو تو م نه بینیه، قهت بووه پیاو
 به بیتامی به به زن و بالای کچی خویدا هه لبلن، تو نهک هه ر نه فامی گتیشی،
 به و پیوان و کیشان و هه لکیشانه ت (گولن) ت سووک و چرووک کرد، وات نه کرد
 کوپه پیی شاگه شکه بی. ده بوایه ئهو مه سه له یه له بو من لیگه پیتی، ئهو
 کاره تاییه ته به ژنان پیاو خۆی تیه لقورتینی تیکیده دا، به تاییه تیش پیاوی
 کۆله واری وه کو تو.

_ من هه ر چهنده نه زان بم تۆش پتله قه یه کت له ئیشه که یداو نفرت کرد...
 ده رویش فشه به مامزی گوت.

مامز دەرویشە فشه‌ی له گیلان گیلتر کرد: نای سلاو له ئەقلت، ئەگەر بزانی دوا‌ی تۆ چیم بۆ (گولێ) کردووه دەستم ماچ ده‌که‌ی، چما گولێ هەر کیزی تۆیه؟ نه‌خێر زیاتر هی منه، هەر به‌ خۆشم ده‌زانم چی بۆ ده‌که‌م، کوپه‌م وا لێکردییه هەر له‌ سبه‌ینتوه بێته‌ داخوای.. پیاوه‌که‌ خۆ داخوایش وه‌کو ئەوه‌ی تۆ فشه‌ نییه‌ - ده‌ستت بێته‌ و بیخه‌ ناو ده‌ستم و قبولم کرد - ده‌بی ه‌ردووکیان یه‌کدی ببینن و به‌ یه‌کدی پازی بن. ده‌زانم گولێ هیچ عه‌یبی نییه‌ کوپه‌ ببینی شاگه‌شکه‌ ده‌بی، به‌لام کێ ده‌لێ گولێ به‌وی پازی ده‌بی، ئەویش به‌شه‌ره‌و نه‌فسی هه‌یه‌.

ده‌رویشە فشه‌ باوه‌ری کرد و خۆی پف دا: چ هه‌ددی هه‌یه‌ پێی پازی نه‌بی، من باوکیه‌ نابێ له‌ قسه‌م ده‌ریچی چاوی ده‌ری و تۆش ئالێی کوپێکی ئەوه‌ار ئیوه‌ایه‌.

مامز به‌ره به‌ره مێرده‌که‌ی گیلتر ده‌کرد: دره‌نگم به‌سه‌رداهات، ناتهوێ به‌و چهند رۆژه‌ی لێره‌ینه‌ بۆتی پازی بکه‌م. ده‌رویش خه‌نی بوو: ئە‌ی ئافه‌ریم ژنه‌ ئاقله‌که‌م، وه‌ره‌ ماچیکم بدێ.

پوه‌مه‌تی بۆ درێژکرد ماچیکێ ژۆر ساردی دای: ده‌رویشە فشه‌ وه‌کو پیم گوتی ئەو ئیشه‌ هی ژنانه‌ هی پیاوان نییه‌، له‌ بۆ منی لێگه‌پێ، تۆی هەر پێناوێ چیدیکه‌ش مه‌چووه‌ لای ئەو پیاوه‌ی و له‌من و له‌ (گولێ)ش تیک مه‌ده‌.

ده‌رویش له‌ گیلایه‌تیشی تێپه‌راند: هەر به‌ خۆت هەر به‌خۆت شێری مه‌یدانێ، غه‌وسی گه‌یلانی ئاگادارت بی.

— نه‌فام، مردی ئاگای له‌ خۆی نییه‌ چۆن ئاگای له‌ من ده‌بی...مامز گوتی.

به‌ په‌له‌ گه‌را دوو نه‌ینۆک و هه‌ندیک زه‌نجه‌فیل و رۆن و کووزه‌ شفته‌یه‌ک و قاشه‌ گندۆره‌یه‌ک و دووسێ سیوو خۆشداکه‌نه‌ی له‌ ناو سینییه‌ک دانا و نیشانی ده‌رویشی دا: خنس به‌چه‌ بلێ له‌ گیانتان خۆش. ده‌رویش ئەوه‌ی به‌سه‌ر زاریدا نه‌هات، ته‌نها گوتی: نه‌خۆشم زوو وه‌ره‌وه‌.

که‌چی ئەو هەر باکیشی نه‌بوو پێی گوت: ئەو فنه‌ فنه‌ت چیه‌ ده‌لێی فره‌ینگت گرتییه‌، چاوه‌پێی من مه‌به‌، باش بخه‌وه‌ چاک ده‌بیه‌وه‌.

دیسان به‌ په‌ناوزه‌ خۆی گه‌یانده‌وه‌ ژووره‌که‌ی کارۆی، ده‌رگاکه‌ی کرده‌وه‌ و له‌ لای ژووره‌وه‌ را شمشیری ده‌رگاکه‌ی په‌پیش کردو کلیشیدا: به‌غدا شارێکی گه‌وره‌یه‌ پێی هه‌رچی و په‌رچی و نامه‌رده‌، ه‌ردووکه‌مان سیلاح سزین، ناکه‌س

به چه يهك ليتمان به ژورده وه بكه وي حيامان دهبا، دايخه ين باشتره .
 هه لسوكه وته كانى مامز دله پاوكيى به كارو گرتبوو: كارىكى باشت كرد، به لام
 نه گهر دهرويشى ميبرد هات و ديتى دهركا داخراوه چى دهلئ؟
 ديسان ترساي جووله كه - مامز هه رچى به سهر زاريدا هاتبوا نه يده گتپايه وه -
 نهوا نه وانيش خويان كوكرده وه و شوينتيكيان بو خويان پتگه وه نا و ترسيان
 نه ما، تو قهت ترست ليده رناچئ، هه ر نه وه ماوه گولمه مستيكت به سهردا
 بتاوينمه وه .

مامز هه ردو نه ينوكه كه ي هينا، كاروي هه ستانده وه، نهو شانئى بريندار بوو به
 ته واي پووتى كرده وه، نه ينوكيكي له پشته وه و نه وي ديشى له پيشه وه بو
 راگرت: فهرموو نه فهندي جوان برينه كه ت ببينه . پيم نه گوتى پيت بپوا نه كردم،
 جارتيكي دى بپوا نه كه ي گويت ده رده ينم .
 كارو ديسان ناورياه وه: له هه ر چوار په لان گويم ساغه به ته ماي نه ويش
 ده ريبنئى .
 _ نه وهايه ده ري ده ينم .

_ حكومه تى پاشايه حوكمي قهره قووشى ده كا .
 مامز ترساندى: به لئ وايه پيديرزييان بكه ي به گرتنيشت ده دم .
 كارو به راستى ترسا: نه وه شت پيده كرئ؟!
 كاروي كردبووه - گيسكه كه ي هه ياسئ، له لايهك گوركي نيشان ده دا و له لايه كيش
 كاوجوي بو داده نا، بيرى كرده وه: لامل دياره، ترسي نه ده مي به گويم ناك،
 نه زان و نه ديتكه ش دياره له وانه يه له ژيانى خويدا، نه بينيئ و نه تام و بوني
 كردبئ . چاوي له كارو زهق كرده وه: به لئ پيم ده كرئ، دياره له گوئي گادا
 نووستوي، نه وي تو به دهرويشى داده نيئ سيخوري داروده سته ي پاشايه، هه ر
 يهك فيكه ي نهوت به سه، به خوشت نازاني له چ داريك به سترپايه وه .

مامز نه ينوكه كانى دانايه وه، رو و زه نجه فيله كه ي هينا: نه وه رو و زه نجه فيله
 قالب ت پئ چه ور ده كم، نه رم و شلت ده كاته وه و نه وي نازاريئ له له شت
 ناميني . قولئ كراسه كه ي له سهر هه ردو لابسكه به فرييه كانى لابر، خوي لئ
 مشتمال كرد: پالكو وه پالنه واني ترسنوك، ده ي په له بكه سه رتا له سهر زگ،
 كراسه كه شت داكه نه پشتت چه ور ده كم . له مليه وه ده ستي پيكرد، به ره و
 شان و پيل و ناوشان و هه ردو قول و پشتي پويشت، له وي شه وه تاكو كلينجه و

خوار کلینجهشی دهستی هینایه خوارهوه و له گه ل چورکردنه کesh دهیشیلا، مامز ههست و دل و ناخی وهک بزنه به تهگه یهک دهقاری و بۆنیشی کهلهی کارۆی پیکرد بوو، ناخی خۆشی دهواند: من نه مهله وانم و، نه پراوی ماسی ناو ده ریاکانم کردووه، به لام نه مپۆ بهردیکی زۆر گرانبه ها که و تۆته ناو تۆپه کهم. ههستایه وه و به ره و چرادانه که پۆیشت، هینایه ته نیشته خۆیان و زۆر کزی کرد: ههساره که جۆره ها خه لکی تیدایه، با بئ دینیک سه رمان لئ خوار نه کاته وه و داوه دولکه یه کهمان به دوا دا بئخی.

کارۆ له پێشه خۆی ورتاندی: ئای له و به دینهی !! وه لا ئهم شه و ئه وهی دین بئ له م ئه وهی باری کرد و نه ما... مامز له پێکی له رۆن و زه نه فیه که دا: وه رگه پئی سه ر پشتت با زگ و به ر زگت چه ور بکه م.

به شه رمه خه نیلکه یه که وه: زگیشم چه ور ده که ی؟ کارۆ له مامزی پرسی.
__ ئا ئا، زویه وه رگه پئی.

وهک بلێی هیهچ برینیکی له شانی نه بئ به په له وه رگه پرایه سه ر پشت و به مامزی گوت: پشته وه م زۆر گه رمدا هاتییه ئاگات له پێشه وه م بئ... کارۆ گوتی.
__ خۆت ئاگات له پشته وه ت بئ توند بیگره، پێشه وه ت عایدی من.

به نه رمی به مامزی گوت: ئه و ده رمانه زۆر گه رمی ده کا که می لێبه.
__ ئه مر ده که ی مێردم، ها چ ده لێی مێردمی یان نا؟

شه رمه خه نیلکه یه کی دیکه شی هاتن: که یفی خۆته.

له گه ردنبه وه به قۆرت مل و گۆمه مک و سه رسینگ و زگیدا هاته خواره وه، ئه م دیوو ئه و دیوی پیکردو شیلای، پووش گه رم بوو گه ری گرت، ئاگر به ئاگره وه نووسا. مامز گه رمتر له و ده رویشانه ی له ئهلقه ی زیکردا گه رم دادین، له گه رمان هه موو جهسته ی ده کولا، ده وی برده بن گوئی: به لئ من ده رویشم ده رویش، ده رویشی شیخ و مێخی وهک به رماغان نیم، ده رویشی شیخ داره لووسم، ها ده یناسی؟

__ نه خێر... کارۆ درهنگ تیده گه یشت.

به هانکه هانک بایه کی له کونه گوئی کارۆ کرد: چۆن نایناسی؟! کهس هه یه نه یناسی؟ ژیا نی هه موو مژۆفه کانی سه ر زه وی په یوهسته به و شیخه نازداره ی !! ئه گه ر ئه و نه بئ مژۆفی زیندوو له سه ر ئه م زه وییه نایبندری.

ئه و به زم و خوشییه ی ئه و شه وه (مامن) به چاوی خۆی بینی و به جهسته ی

چەشتى، ئۇ ھەستەي بەناو ھەستە دەمارەكانىدا گەپ، ھەرگىز لە ژيانى خۇيدا، نە چەشتبۇرى و نە ھەستى پىكرىدبوو. بە پىكىك شەرابى (كارۇ) ى گەشابوۋە ھەست بىبوو، لەجياتى پىكەنن گىياو جەنەى گرت، پىكۆلى كرد: ژنى تۆم لىرە ناپۆم... ھەر بە ئەۋەندە نەۋەستا خۆى بە باۋەشىدادا: بۆكۆيم دەبەى بىم بە، تەنھا لەو پىاۋە تاۋانبارەى پىزگارم بكە.

سەرەتا (كارۇ) ھەپەسا و ترسىش گەروى گرت، بەلام دواتر بىرىكردەۋە: ھەرەك دەروىش پەھىم دەىگوت- پەسىرەيەكى مەزى خۆش و بە تامە و ھەر زىنەتە لىتى بخۆى- بەلام عانەيەكم نىيە بۆ كۆيى بىم... بە ناولەپى پىرو قەلەش قەلەشى ھەندىك سەرۈمل و ناۋشانى مامزى شىلاو بە پرسىارىك ھىورى كىردەۋە: بۆ ھەندە لەو پىاۋەى بىزارى؟

__ تاۋانبارە تاۋانبار، سەد تاۋاننىت بۆ بۆمىرم، چۆن لىتى بىزار نابىم.

__ لەو سەدەى يەك دەۋەكىم بۆ بۆمىرە.

(مامن) خۆى زىاتر بە سىنگوپىك و ھەناسەى (كارۇ) يەۋە نوساندو دەستىپىكرد: تەمەنم چۈاردە سالى پىك بوو، مالى گەۋرەى گوندى ئاھەنگىكى ھەوت پۆۋو ھەوت شەۋەيان سازدابوو، ژنيان بۆ يەكىك لە كۆپەكانى دەگۈستەۋە، بىجگە لە نىرو مى وگەۋرەو بچووكى گوندەكەى خۆمان، خەلكى دەيان گوندى دىكەو شارانىش داۋەت كرا بوون. ئۇ ھەوت پۆۋو ھەوت شەۋە دەبۈايە كچ و كوپو ژن و پىاۋى گوندى بەبى بۈاردنى كەسىك لەو ئاھەنگەدا بەشدار بىن و جۆش و خرۆشى بە ئاھەنگەكە بدەن. شايى و ھەلپەركىتى پەشەلەك لە بەيانىيەۋە تاكو درەنگى شەۋە دەپسايەۋە، چەند سوار ئەسپىكى شارەزاش، كە ئەسپى بەھىزو پەسەنيان ھەبوو، لە دەۋرى شايىيەكەو چۈار دەۋرى گوندى قۆشەيان لىدەدا. پىاۋانى مالى گەۋرەش، كە سەركارو خزمەتكارو پاسەۋان و ناۋ مالىيان بوون، ھەر يەكەو تەنگىكى بىرنۆيان جامبىزارى بەدەستەۋە بوو تەقەى بوۈكانەيان دەكرد، لە جياتى شىرىنى گۈللەيان بەسەر سەرى ئاھەنگىكراندا دەھاۋىشت و دەيان ترساندن. يەكىك لەو خزمەتكارانەش ئۇ ناپىاۋەى مىن بوو كەتۆ بە پىاۋى مىنى دەزانى. ھەر خانەۋادەيەك ژن و كچى خۆيان بۆ ئاھەنگەكە نەئاردىۋايە ئۇ زەۋى و زارەى لەبەر دەستى دابوو، ھەموۋى لىدەسەندرايەۋەو لەگۈندىش دەر بەدەر دەكرا، بەتايىيەتىش ئەگەر ئۇ خانەۋادەيە لە پىشتى خۆى زەلامى بە ۋەجى نەبۈايە.. باۈكم جگە لە خۆى و كۆپەكانى، سى بىراى

گهره نرو بچو وکتر له خوځی و چند مام و ناموزایه کیشی له و گونده ی هه بوو،
 هر په که له وانه ش چند کوړکی نازایان هه بوو. باوکم پشت نه ستور به و
 نیره وزانه نه بیشت من بچه مالی پاشاو خرزه تیان بکه م، بو نه و کاره شی
 بوچوونی تاییه تی هه بوو، نه و کاره ی باوکم پاشای تووړه کرد، سی شوی
 یهک له دوی په کدی پیاوه کانی ده نارد سهر مالی نیمه و بو ترساندن و
 ملکه چپکړد نمان گولله ی هوا بیان پتوه ده ناین، که چی باوکم به هیچ شیوه یهک
 خوځی نه دایه ده ست ویست و ناره زووه کانیان. چند شه ویک دوی کوتاییه اتنی
 ناهنگه که، نه و شه وه تاریکه شه و بوو، شه ویکي نه نگوسته چاو بوو، چاو
 چاوی نه ده دیت، له ناکاو ناگری گولله به سهرماندا باری و گولله به گولله ی
 ده که وت. باوک و براکام له سهر بان و په نا دیواران خوځیان قایم کرد، مامه کانم
 و کوړه کانیان به هانامانه وه هاتن، شه په گولله تاده هات گهر متر ده بوو، ده یان
 گولله به بنا گویماندا گیزه یان ده هات و له ده ورو به رماندا به دارو دیواران
 ده که وتن. ماوه ی زیاتر له دوو کاتژمیر شه په گولله به رده وام بوو، نه و شه وه
 شه په که بی زیان بوو. نیواړه ی پوځی دواتر که خوځ خه ریک بوو له ناو زه ردایی
 خوځی تارای سووړیاوی به سهره خویداده داو خوځی به ته وای له چاوان ده شارده وه،
 برابیه کی نه م ده رویش ره حیمه نه گبه تییه ی میړدم به نه نقه ست دوو سی جار
 به بهر ده رگای مالی نیمه تیپه ریپوو، له و کاته شدا برا گهره که م له بهر ده رگا
 ده بیت که هه ردوکیان به دوی هه نجه تیکدا ده گه ران، وهک پووش و په لاشی
 وشک یهک ده نکه شخاته یان به س بوو بو نه وه ی ناگر بگرن، پلاریک له م و
 جوینیک له وی گری پیگرتن، له پر بووه شه په شق و شولاق و که لله، ناگری
 شه په ته وای داگیرسا و پریشکیدا، له دوو زله پووشه وه دوو ده سکه پووشی
 گرته وه، له وانیس په پیسه وه دوو بهر باب تیکقوژان. به په نادره و به سهر
 پتلیکانه کانه وه و به کوړه کوړه خوځم گه یانده سهر بانی، له په نا دیواره کان
 سه یرم ده کرد، ژماره یه کی ژور پیای ده ست به خه نجه رو چه قوم ده دیت، شان
 و پیل و سینگ و ورگ و پانی یه کدی یان دابووه بهر نووکی خه نجه رو چه قویان.
 باوک و براکام ده بینی خوین به ده موچاوو سینگ و بهرکیاندا ده چوپایه وه و
 له شه پرکړد نیش هه به رده وام بوون و ده ستیان نه ده دا. هه بابایه و له هه ردوولا
 ده که و ته خواره وه ته کانی ده دایه بهر خوی و راست ده بووه وه، هی واش
 هه بوو ده که و ته سهر زوی و له بی هیزیان راست نه ده بووه وه. بهر بهر

ده‌بووه شه‌وو تاریک داده‌هات، له‌به‌ر تاریکایی شه‌وه‌که و خوینی ده‌موچاوه‌کان به‌ته‌واوی نه‌مده‌زانی بریندار له‌کامه‌لایه و له‌چ به‌ره‌یه‌کی شه‌پدایه، پیاوی نه‌وانه پان هی خۆمان. خه‌لکی گوندی- مندالی لیده‌رکه‌ی- ژن و پیاو به‌بی نه‌وه‌ی هۆکاری شه‌په‌که به‌ته‌واوی بزائن له‌و شه‌په‌دا هاوکارو به‌شداربوون، وا تیکه‌لوی یه‌کدی بیوون نۆڤه‌ی نه‌وانه‌ی ده‌چوونه ناو شه‌په‌که نه‌یاندنه‌زانی کئ لای کتیه ... ده‌لین- گوشت و نینۆک له‌یه‌کدی جیا ناکرینه‌وه- بۆیه من و دایکم و خوشکینکی له‌خۆم گه‌وره‌تریش یه‌ک و به‌رچیمان ده‌ستداین و بووینه هاوکاری باوک و براكانمان، له‌نه‌نجامدا نه‌وان که‌لاکێکیان له‌په‌نا سه‌رتيله‌یه‌کی خانووی ئیمه به‌جیمابوو، جگه له‌وه‌ی چهن‌دین بریندار له‌هه‌ردوو به‌ره‌باب هه‌بوو، دووان له‌براکانی منیش به‌سه‌ختی بریندار بیوون. چیشته‌نگاوێکی دره‌نگ مه‌ئموور مه‌رکه‌زێک و چهند پۆلیستیک به‌ناو گوندیدا وه‌ریوون، باوکم و براكانم و دوو مامم ده‌ستبه‌سه‌ر کران و په‌وانه‌ی به‌ندیخانه کران، نه‌و کوژراوه‌ش که له‌په‌نا دیواری خانووی ئیمه که‌وتبوو ده‌رکه‌وت برای نه‌و پیاوه ناپیاوه بوو که تۆ به‌ده‌رویش و می‌ردی منی ده‌ناسی، نه‌و ناپیاوه خۆشی بریندار بیوو. دواي ماوه‌یه‌ک جگه له‌هه‌ردوو براكه‌م، هه‌موویان به‌که‌فاله‌ت ئازادکران. به‌ره‌بابی ئیمه زه‌وی و زارو خانوبه‌ره‌ی خۆیان به‌جیه‌یشته و به‌ره‌و گوندیکی دیکه باریانکرد. گه‌وره‌ی گوندی کێچی که‌وته که‌ولی و به‌رێویاتی خۆی ویستی رۆلی ناویژیوان له‌نیوان ئیمه و نه‌واندا بیینی، بۆ نه‌و مه‌به‌سته‌و له‌پێناو دلنه‌وایی خانه‌واده‌ی ئیمه، نه‌و ده‌رویش ره‌حیمه‌ی خسته به‌ندیخانه که‌برای کوژراوه‌که بوو. گوايه نه‌و هانده‌ری هه‌لگیرسانی شه‌په‌که بووه. له‌لایه‌کی دیکه شه‌وه له‌رێگه‌ی کێخواي نه‌و گونده‌ی بۆی چوو بووین په‌یوه‌ندی به‌باوکم و براكانم کردو خۆی وانیشادا ته‌ره‌فگیری ئیمه ده‌کات و ده‌یه‌وی کوتایی به‌دوژمنکاریه‌که به‌یتن، باوکیشم چاک ده‌یزانی نه‌گه‌ر مه‌سه‌رتی نه‌کات کوپه‌کانی له‌به‌ندیخانه پزگاریان نابیت. نه‌نجامی مه‌سه‌رتیه‌که‌ش نه‌وه بوو من له‌ته‌مه‌نی چوارده سالی‌دا له‌به‌ده‌ل خوین پێشکه‌ش به‌و پووخه پیاوه کرام.

مامز ناخیکێ قوولی ناخ سووتینه‌ری شۆڤکرده‌وه هه‌ناوی، نه‌ک هه‌ر هه‌ناوی خۆی، هه‌ناوی کارۆشی سووتاند. چهند قولانجیک له‌کارۆ دوور که‌وته‌وه و لێی مۆڤ بووه‌وه: ها په‌په‌ستێکه تێمه‌یشتی؟ نه‌گه‌ر وا نه‌بوايه من و نه‌و کاله‌که سندنانداریه هه‌ناو پووخه‌یان گۆتبوو. به‌سه‌ری تۆ نا به‌سه‌ری خۆم، به‌سه‌ری

دایکم که له هه موو که سیکم زیاتر خۆشدهوئ، چونکه ئەگەر بە هه پەشەئ کوشتن و ناچارئ نه بوايه قەت دایکم رازی نه ده بوو من له و گندۆره ده ریه ماره بکریم. به سه ری نه و دایکه به وه فایه م، سن سالی ره به ق ئەگەر هه موو پۆژو شه وو مانگه کانی به خیه وه سه ر یه کدی، سن مانگ لای نه و کابرایه نه بووم، نه و سن مانگه ش هه مووی به خیه وه سه ر یه کدی، واته له ته واوی نه و سن سالا دا پازده شه و له گه ئی نه خه وتووم.

کارۆ له خه وان کارپۆئ نه ده چوونه وه پار یه کدی ده تگۆ پلایزی ده سستی دارتاشانه به رده وام بزماری له داران ده رده کیشی، خاو ببووه وه و به خاویش سه یری مامزی ده کرد، به لام چیرۆکه که ئی بۆنیککی لیده هات و بۆنه که ش هه سستی ده وروژانده: سه ربرده که بۆتۆ ناخۆش بوو. به لام بۆمن..

مامز پۆی بری: بۆتۆچی؟ بۆخۆتم ده به ئی؟ له ده ست نه و نامه رده ئی پزگارم ده که ئی؟

— په له ئی مه که بیر ده که مه وه .... کارۆ هیوا ئی به مامز به خشی.

— باشه تر سنۆک په له ئی ناکه م، با تاوانیککی دیکه شت بۆبگێمه وه: به ر له وه ئی به زۆر بمخه نه باوه شی نه و رێویی به گرووی، بیوه ژنیک له کۆلانه که ماندا هه بوو، کوپنیککی تاقانه ئی هه بوو ناوی (زه ندی) بوو، دایکی ده یگوت به ناوی (که ریم خانی زه ندی) مان کردوه، نه و ده یگوت نه و پیاوه - واته که ریم خانی زه ندی - به ره چه ئه ک کوژد بووه و له سه رده می خۆیدا پاشای هه موو ئیران بووه .. نه و دایک و کوپه مالیان به رامبه ر مالیان بوو، هاوته مه ن بووین، که مندال بووین پیکه وه یاریمانده کرد، پشتمان به پشتی یه کدییه وه ده نوساندو یاری پشته ره قیمان ده کرد، چاوی یه کدیمان ده به ستایه وه یاری چاوشارکیمان ده کرد، هه موو جوړه یارییه کمان ده کرد، ده چوومه مالیان یارمه تی دایکیم ده دا پیاله و ملاکه کانم بۆ ده شوش، ئاوم به ده سستی دایکی داده کرد، نه وه نده متووی نه و کوپه ببووم دایکم ده هات بمباته وه که چی من ده گریام و جه نه م ده گرت بۆ نه وه ئی نه مباته وه، ناچار په ئی ده گرتم و په لکیشی ده کردم به زۆر ده بیرده مه وه. که مندال بووم پۆژانه نه وه حال م بوو، که گه وره ش بووین پیکه وه ده چوینه که نگرو رێواسان، به مندالی چه ندم خۆش ده ویست به گه وره ئی ده هه نده، من چه ندم خۆشده ویست نه و ده هه نده منی خۆشده ویست. خۆشه ویستییه که مان پۆژ به پۆژ و مانگ به مانگ و سال دوا ئی سال، بست به بست گه وره و گه ره تر ده بوو. که وه ک مشکینکی بی نرخ

کلکیان گرتم و له قه بهر نه و پیاوه چلکنه یان کردم خه یالَم هر لای نه و کوږه بوو، نه گهر پوژنیک نه مدیبا شیت و هار ده بووم، من زور بیرم له وه ده کرده وه سهری خومان هه لښگرین و به ره و شارنیک یان ولاتنیک دیکه برۆین، به لَام له وه ده ترسام نه وه ک نه و پیاوه پیسکه ی من به پشتیوانی گه وره که یه وه بهماندوژنیه وه و له ناومان بیا. نه و کوږه به ته نیا بوو، پشتیواننیک نه بوو دایکینکی قوږبه سهر چی پیده کرا، ته نها نه گهر شین و واوه یلای بکردبوایه... پوژو شه وه کان زوربه گرانی ده پویشتن به تاییه تیش شه وه کان. هه رله نئواره وه تاکوبه یانی ده خه وتم و پاده په ږیم، شه وی وا هه بوو خه و ورده پیاسه یه کیشی بۆ لای چاوه کانم نه ده کرد، له ناو جیگا که مدا هه لده وتو تر کام وده گریام، نه مده هیتشت نه و میرده نامه رده م ده ستم لیتدا. دوی دووسال له و په وشه ناهه مواره ی تیدابووم، که تاکه هیوام نه و کوږه بوو، له ناکاو لیبیان بزکردم، زورله و ژنانه م پاسپاردن که جیی متعانه م بوون بی سوو دیوو. نه و پیاوه و دارو ده سته ی مالن گه وره سهره تا گوند به ده ریان کرد، دواتریش شوینبزریان کرد، هه ندیک گوتیان بردیانه گوندیک دورده ده ست قهت نه گاته وه نیره، به برپوای هه ندیک دی په وانه ی نیرانیان کرد.

قه له په شه ی ترس باله کانی هه لشه قاند له سهر سهری کارو نیشته به دندو کینکی قولابی ژانی پیگرت و سهری سووړاند: نه وه چ ده عبا یه که منیش شوینبز نه کا. _ نا مه ترسه به نیازه تو بکاته زاوای خوی.

مامز دلنیایی دایه کاروی، به لَام هه ناوی له میرده که ی ده کولا له گتیرانه وه ی تاوانه کانی وازی نه ده هینا، زیاتر خوی به کارو وه نووساند: نه وه ی باسمرکد چه نگیکه له خه راریک - هه ردوو سئ مانگیک دوی نه و تاوانه ی، مه لارننیک تازه پینگه یشتووی جوانی گوزشاوگوش سه ریږیوو کوږبه له یه کیشی له زگیدابوو، خو به خت مه لای میردی نه و کاته له مال نه بووه نه گهرنا نه ویشیان به هه مان دهر دهر برد. له و پوژوه تاکو نیتستا کون به کون به دوی نه و مه لایه شدا ده گه ږین بیکوژن. یه کیک له وانه ش نه و (ده رویش رحیم) یه، که نه ده رویش نه بۆ زیاره تی غه وس هاتووه، بۆ سوړاخکردنی نه و مه لایه گه ږه ک به گه ږه ک، مزگه وت به مزگه وت به دایدا ده گه ږی.

وه ک نه وه ی نه قیزه یه کی له ناکاوی تیره ژانده بی کارو به توندی ږاجفری: توو خودا نه و مه لایه ناوی چیه ؟!

_ گیانه که م خور خه ریکه سهره تاتکیمان له گه لدا ده کات، خه لکی ناو حه ساره که

بمانینن حه یامان دهچی، سبهی شهوئ به تهواوی بۆت باسده کهم. کار هر به و شهوه پانه وهستا، هر گونه بوو پهلی گوناھی راده کیشا، نهک گوناھیک و دهیان بوونه گردهکانی زنجیره ی چیا، خودا زۆر به پهله نامه یهکی ناگادار کردنه وهی به هه موو زمانیک بلآو کرده وه، بۆ کویترو چاوساغ و شهله، بۆ کوردو عه ره ب و فهله، کهسی ناو حه ساره که نه ما تینه گا، بووه مقو مقوی- شیر مامزی له خرتۆری وهردا- هه ندی له ماله کانی ناو حه ساره که کورد بوون، مندالی ئه وان و هه ندی مندالی گه په که که، کردیانه چه پله پیزان و بووه بنیشته خۆشی سهر زاریان (دهرویش ره حیم گه واده پشتی ملی لباده).

چیشته نگاوێک ئیبتیسام به سه رداچوو. ژنیکسی بئ عه باو په چه. کوپیک چار قابه ماستیک و دوو نانی له سه ر مه جمه یهک دانابوو، به ره و چاوه خانووه که ی کارۆ ده چوو، که ژنه چاوی به وی که وت وه کو کوتکیک به ناوچه وانی که وتیی پاشه و پاش گه رایه وه. ئیبتیسام راوه ستا بزانی بۆ کام لا ده پوا، که چی ژنه له په نا دیواریکسی ناو حه ساره که خۆی حه شارداو له بهر چاوی ونبوو. ئیبتیسام قرقرا به لام به سه ره خۆی نه هیتا، ئه و پۆزه ی وه کو هه موو پۆزه کانی دی نه بوو، ناوه ناوه سه ری به ده ره وه داده گرت، ده یویست ئه و ژنه ببینیته وه بزانی جوانه یان نا، غیرهت گه یشتبووه کونه لووته کانی، هه ره که مندالیه که ی جارانی بییری ده کرده وه، وایده زانی مندالیک هاتووه بوو که شووشه که ی ده فریشت و دایک و باوکیشی جارنیکسی دی بۆی ناکرپنه وه.

ئه و پۆزه ش وه کو پۆزانی پشتر ئیواره داهات به لام به شکستی دل ئیبتیسام پۆیشته وه، وه کو ته رمیک خۆی هاویشته باوه شی نوینه کانی و پالکه وت، مۆله قی چاوه کانی بنمیچه ی ژوره که یان تیرباران کرد. شه و درێژ بوو، ده ریای خه و له راست و چه پ شه پۆلی ده دا که چی نقومی نه ده کرد، گاشه به ردیکسی ناو قه فه زه ی سینگی فشاری خستبووه سه ر دلی، هورپنه دوا ی هورپنه: خودایه چ گیلایه تیه کم به میشکدا هات ئه و حه ساره م بۆ گرت، ئه و حه ساره کاولگه یه ی له سپره سیری ده رگای ژوره کانی و گزه گزی میشان زیاتر نابیستی، ده بی له و ته قه ته ق و پیس و پۆخلانه ی ئه وئ رزگاری بکه م. ئه وه ی گوت وپلی به په لاپیتکه ی میشکه په مۆیه په په کراوه که ی خۆیه وه نا، گولله یه کی پته قاند و نیشانه که شی پیکا: له بهر گۆته گۆتی خه لکی حه سوود و چاوچنۆک، له بهر جرت و فرتی چه ته و پزگران ناویرم به یه کجاری بیه یتمه وه ئه و ماله ی خۆم،

باشتر وایه ئەم خانووہ بفرۆشم، بە پارەى ئەم خانووہ لە گەرەکیکی دیکە خانووێک بکرمەوہ، یان ئەمە بە کرێ بدەم و لە شوێنێکی دی خانووێک بە کرێ بکرمەوہ، هەر چۆنێک بێت گەرگ ئەوێه لێرە بار بکەم.

وہکو شاخێکی پتەو بە بلدۆزەری دڵی نەپووخا، دینەمیتى میشکی بەکارهێنا: ئەو کۆپە بە پێوہری پێشکەوتنخوازی پاشکەوتووہ، لە زەلکاوی پابردودا مەلە دەکا، لە پووباری تیژپۆی ئیستا و ئایندەدا نایەوێ خۆی بشوا، هەتا تامی شیرینی ئیستای من نەچێژێ نەفرەت لە تال و تفتی ئەوہی پابردوو ناکا، بۆ ئەوہی بەرەو پابردوو هەنگاو بنێم پتووستە ئەوہی ئیستامی لە دەست بنێم. بەلێ خۆ من کراسەکەى حەزەرەتى داوادم لەبەردا نییە، خۆ کفەکەى ئەوم بۆ نەدروایە هەتا وەکو ئەو هەزار سال بژیم، پتووستە بە پەلە هەنگاو بنێم.

(شەو) وەکو کە نەفرەت یازی دەدا، مەلۆتکەى خەمى (ئیبیتیسام)یشى لە توورەگەى باوہشى خۆی هەلگرتبوو، ئەویش باویشکێکی درێژ هەردوو پتلوہکانى داخست و لە ناو تەم و مژى ئەندیشە پەرتبووہکانیدا ونبوو.

کارۆ بە دارە دارە و بە پێى خۆى دەپۆشت، برینەکەى پانى ساریژ ببوو، زامەکەى سەر شانى هەندیک ئازاری هەر مابوو. لەو ماوہیەدا پەرەسێلکەى ویست و حەزى گەیشتنى بە مەلای مزگەوتەکە زۆر بە پەلە بوو: ئەگەر بە شەلەشەلێش بێ دەبێ خۆم بگەینمە مەلای، مامز قسەیکى کرد دەبێ دڵنیا بم ئایا مەبەستى ئەو مەلایە بوو یان نا؟ ئەگەر ئەم دەرویشە سیخوڤە بۆ ئەو مەبەستە هاتبێتە بەغدا خۆم دەزانم چى دەکەم، دەبێ ئەو شیرەى دایکى پێى داوہ لە لووتى دەربەیتەم. دایکم دەیگۆ - ئەگەر دەرزێیک بە یەکیکدا بکەى چاوہرپێى سوورنێکی لێ بکە.

نێوان عەسرو مەغریب بوو، بە هەلى زانى ئەو دەمە ئیبیتیسام لەلای نەبوو، لە دەروہى حەسارەکە پەیتونێکی بە کرێ گرت و گەیاندىیە مزگەوتەکە. مزگەوتى چى !!؟ دەرگا گەرەکەى دەروہى بە قایمى تۆپ و کلیل درابوو، لە دەروەزەکانى دەرگاگە سەیری ژوورەوہى مزگەوتى کرد، بە هەمان شێوہ دەرگای ژووری مەلاش مکوم کرا بوو. پێى سەیر بوو: نزیکى بانگی مەغریبە دەبوايە دەرگای مزگەوت لەسەر پشت بێت. چاوى بەملاو بەولادا گێرا، دوکانێکی تەنیشەت مزگەوت کرابووہو، لێى چووہ پێش یەکدییان ناسییەوہ، لێى پرسى: برا، ئازانى دەرگای مزگەوت بۆ داخراوہ !؟

دوکانداره که سه‌ری هینایه بن گوئی: هیچت نه‌زانیه؟

__ نا وه‌للا.

دوکانداره که سه‌یری پتهات: ئه‌دی تو شه‌وان له‌م مزگه‌وته ناخه‌وی، چون نا وه‌للا؟!

دواتر دوکانداره که سه‌ری زیاتر برده بن گوئی، بۆ ئه‌وه‌ی چۆله‌که‌ش گوئی له‌ ده‌نگی نه‌بیئت هه‌ردوو ده‌ستیشی به‌رز کردنه‌وه و له‌ملاو له‌ولای ده‌وی خۆی گرتن: چهند شه‌ویک پێش ئیستا، نیتوان نویژی مه‌غریب و عیشا، من هیشتا ده‌رگای دوکانه‌که‌م دانه‌خستبوو، چاره‌پێم ده‌کرد مه‌لای عیشا بانگ بدا، ده‌رگای دوکانه‌که‌م داخه‌م و نویژه‌که‌م به‌ جه‌ماعه‌ت بکه‌م و بپۆمه‌وه، که‌چی ده‌زانی چیم بینی؟! چه‌شری بنیاده‌می سه‌ر زه‌ویم بینی!! بینیم دوو پیکایی پڕ پۆلیس و جه‌ندرمه‌ی زه‌مانی کۆن، نازانم ناویان چی لێ بنێم؟ سیکه‌و گورگه‌ بوون یان ده‌عبا. له‌به‌ر ده‌رگای مزگه‌وت وه‌کو باشووک ده‌ندووکیان تیزه‌هاتنه‌ خواره‌وه، هه‌ر به‌ غار خۆیان کوتایه‌ ناو مزگه‌وت. ئای خودایه‌ چیم بینی!!؟ مه‌لایان به‌ که‌وی و سه‌له‌توه به‌ پراکتشان پاده‌کیشا!! هه‌ر چوار په‌لیان گرتبوو هه‌ر به‌ فرێدان فرێیان دایه‌ ناو پیکاییک و له‌به‌ر چاوان بزریان کرد. بۆ به‌یانیش هاتن ده‌رگای مزگه‌وتیان وه‌ک ئه‌وه‌ی ده‌ییبینی توپ و کلێل دا، ئه‌وه‌ چهند پۆژه هه‌ر پێنج فه‌رزه‌ یه‌ک نویژی لێنه‌کراوه‌.

کابرای دوکاندار هه‌نگاوێک به‌ره‌و دواوه‌ کشایه‌وه، که‌چی کارۆ وازی نه‌هینا: نه‌ترانی مه‌لایان بۆ به‌و په‌نده‌ برد!!؟

__ تکایه‌، منجپی مه‌که‌ با من و تو‌ش نه‌یینه‌ خۆراکی کێچ و ئه‌سپێیان.

کارۆ له‌ مه‌به‌سته‌که‌ی گه‌یشته‌، شار له‌به‌ر چاری ئاوه‌ژۆ ببوه‌وه، ئه‌و وای ده‌زانی ببوه‌ته‌ چۆله‌که‌یه‌ک له‌ نیتوان چرنوکه‌کانی باشووکه‌یه‌کی ده‌نووک قولابی به‌ ئاسمانه‌وه‌یه و ده‌نگی ناگاته‌ زه‌وی ناچار هه‌ردوو ده‌ستی به‌رز کردنه‌وه و هانای برده‌ به‌ر ئاسمان: ئای خودای گه‌وره‌ هه‌ر ئه‌و پنجه‌که‌م هه‌بوو ده‌ستی پێوه‌ بگرم ئه‌ویشته‌ هه‌لکیشا. له‌ هه‌مان شه‌قامی به‌ر ده‌م مزگه‌وته‌که‌ به‌ شه‌له‌شه‌ل سواری په‌یتونیک بوو، که‌ گه‌یشته‌ و دابه‌زی - نه‌ک هه‌ر لاقه‌ زامداره‌که‌ی - له‌ خه‌فته‌تان راسته‌و چه‌په‌ی پێکه‌وه‌ چه‌قین، وه‌ک ئه‌سپێکی سم براری تازه‌ نالکراو غه‌ززیبون، سه‌یری له‌ سه‌ره‌وه‌ تا خواره‌وه‌ی خۆی کرد: با وات لێبێ، وه‌کو که‌ری هیشکه‌پۆ به‌ نه‌قیزان نه‌بی ناپۆی.

مه‌لای مه‌غریب تازه بانگی دابوو ئیبتیسام چند جۆره خواردنیکی له گه‌ل
 خۆی بۆ کارۆ هێنا بوو، له چاوه‌پوانی گه‌رانه‌وه‌ی نه‌ودا خۆی که‌وانه و گرمۆله
 کردبوو: ئای له‌و پیاوه سه‌رکێشه‌ی؟ ئامۆژگاریم کرد به هه‌چ لایه‌کدا نه‌پوا
 که‌چی به بێ ئاگاداری من پۆیشت، بۆ کوێ پۆیشت نازانم، وه‌خته شیت بم له
 ده‌ستی، لێم بووه به‌و کاکيله‌یه‌ی دواوه‌ی ددانه‌کانم ناوه ناوه هه‌و ده‌کا و ژانه
 سه‌ری پێ ده‌گرم، به ده‌رکێشانیشی که‌لۆس ده‌بم و نانم بۆ ناخوڕی. هه‌مووی
 به‌خت و ناوچه‌وانه په‌شه‌که‌ی منه، من خورم به‌و به‌ده‌ختیه‌م گرتوه لێم
 بووه‌ته ئاسایی، گرفت له‌وه‌دایه نه‌و به به‌خته‌وه‌رییه‌که‌ی خۆی نازانی... خۆینی
 ده‌ماره‌کانی له فرکه فرکه که‌وت، میرووله ئاسا له سه‌ره‌وه بۆ خواره‌وه شوێ
 ده‌بووه‌وه و له خواره‌وه‌ش بۆ سه‌ره‌وه به‌هه‌لا وه‌لا به‌رز ده‌بووه‌وه. هه‌چی له
 ده‌ست نه‌ما بوو هه‌ر خۆی ده‌دواند: با هه‌ر ده‌ره‌وه‌م فیتک بیت سوودی چیه
 هه‌ناوم نه‌ندوووه و ناخم ده‌سووتی... ده‌عبای ناو مییدی خۆی لێ دامووساندبوو،
 سه‌نگه‌ری لێ گرتبوو، نه‌و دیسان خۆی دواند: ناو مییدی به‌ر له‌وه‌ی هه‌ستی پێ
 بکه‌ی بۆنی دیت، بۆنی به‌ بۆنی نه‌و پيساییه شله ده‌چیت که له پاشه‌لی هه‌ناو
 بۆگه‌نییک ده‌رده‌چیت.

له‌و کاته‌ی ئیبتیسام له ته‌ک خه‌یا له دابو دابوو به‌ره‌للابووه‌که‌ی به لاپه‌ره‌کانی
 پابردوویدا ده‌گه‌را، هه‌مان نه‌و ژنه‌ی پێشتر بینیبووی، نه‌و ژنه‌ی له په‌نا دیوار
 و خانووه‌کاندا لێی بزر ببوو، نه‌و ژنه‌ی به‌یانیه‌ک له سه‌ر مه‌جمه‌یه‌ک ماست و
 چایه و نانێ بۆ کارۆ هێنا بوو، نه‌و ژنه‌ی نه‌و به‌باشی نه‌یدیبوو، نه‌و ژنه‌ی
 نه‌و ناوی نه‌ده‌زانی، نه‌و ژنه‌ی نه‌و مه‌ره‌قی بوو بزانی حوانه یان نا، نه‌و ژنه‌ی
 به‌بێ ئاگایی نه‌و چه‌ندین شه‌و به ده‌سته نه‌رمه‌کانی کارۆی چه‌ور کردبوو، به
 سه‌ری په‌نجه‌کانی شیلابووی، به بێ ترس و بێ شه‌رم تاكو به‌یانی له باوه‌شی
 پالکه‌وتبوو، نه‌و ژنه‌ی ژنی نه‌و ده‌روێشه درۆزنه بوو که هه‌زه‌تی غه‌وسیشی
 شه‌رمه‌زار کردبوو، نه‌و ژنه‌ی ته‌که‌په‌ر بوو، سۆزانی و دایم په‌رنه‌بوو. به‌لێ نه‌و
 ژنه له‌و کاته‌ی ئیبتیسام له ژووری کارۆی دانیشتیبوو، به‌خۆ به مه‌جمه‌یه‌کی پێ
 له خواردن پێی له کۆسپی ده‌رگای ژووره‌که‌ی کارۆ ئاودو کرد، کوتک و سنگی
 پووبه‌پووی یه‌کدی بوونه‌وه، کامیان کوتک و کامیان سنگ؟ هه‌ر خودا ده‌یزانی.

مامز هیچ په ناگه یه کی بهر چاو نه کهوت خوی تیدا هه شار بدات، نه و گه وزه
 گه وزی له و ژوره دا زور دیوو، هه په هه پیشی له گه ل ده رویشه دروزه ی میړدیشی
 زور کردیوو، له و جوړه ته نغانه و هه لویستانه دا په کی نه ده کهوت، نه ده هه په سا و
 پتی ناو خوار د نه و بهوو. کردیبه فشه، پر به زگ پیکه نی و به ده و کردیبه قاقا:
 نه و کوړه به سته زمانه نه خو شه بو خوی هیچی پی دروست ناکړی، زگم پی
 سووتا گوتم با نانیکي بو بهم بیخوا.

__ کویت بو سووتا؟ نیبیتسام له مامزی پرسى.

مامز وهلامی نیبیتسام ی دایه وه: زگم

__ زگت یان به زگت؟ نیبیتسام به تورپه یی به مامزی گوت.

مامز لایه کی دیکه ی به نیبیتسام نیشان داو ده یویست له خشته ی بیات: نه یه پو،
 سهرت به رز بکه وه پووت له ناسمانی بکه و خوی بناسه، من ده رویشی غه وسیمه
 تازه له زیاره تی هاتیمه وه.

نیبیتسام نه و نه ده ناسان نه یوو بکه ویته داوی ژنیکى وهک مامز: ده ته وئ به
 زیاره تی غه وسى ناو گه لت پاک بکه یته وه؟ زور سه هووی. نه وه ی گوت و سهرى
 بو ناسمان به رز کرده وه: خودایه باجی گونا هه کانی نه و جوړه که سانه به نیمه ی
 مه ده وه. پووی له مامز کرده وه، ویستی به تفیک پووی بشواته وه دواتر په شیمان
 بووه وه، له جیاتى تف په ندیکى به پووی دادا: نه گهر درو به چوار لاقان برپوا،
 به لام راستى هیواش هیواش - نه و ده مامکه ی پوخسارت پی شار دوته وه نه مړو نا
 سبه ی بهم دوو ده ستانم لایده دم و پووی راسته قینه ت درده خم.

مامز په تی دایه وه: منیش پیت ده لیم - درو هاوړینه کی پی وه فایه نه مړو نا
 سبه ی لیت هه لده گه رتته وه و هه موو کرده وه کانت ناشکرا ده کا، تو کیى؟ چى نه و
 کوړه ی؟ که س نازانى !! کوا چیت به و کوړه ده چیت؟ زمانه خواره که ت؟

مه سه له که له نیوانیاندا به جوړیک په یت و خه ست بیووه وه ملاکی تینه ده چوو،
 نیبیتسام ویستی هه ناسه یه کی زور قوول و به په له به ره و خواره وه شوپ بکاته وه،
 له بزوتنه وه هه لپه پ هه لپه پى سینگیه وه دیار بوو هه ناسه که زور گران و نه سته م
 بوو، پوخساریشى له گه ل نه و هه ناسه یه شین و موړ هه لگه را بوو، وهک بلایى
 دوژمنیک ناوله پی له سهر ده وى و به دوو پل کونه لووته کانی گوشیبی و بیه وئ
 بیخنکینى. به لام له ساهه وهختى خویدا دیسان میتشک به هانایه وه هات، پلی
 به زهنگى ده رگای ژوره وه ی که لله یه وه نا، زهنگیکى نهرمى بو لیدا: نه سپى

ئارەزوۋەكانى دلت بەرەللا بوو و سنوورى خاكى خۆتى بەزاندوۋە، چەند زووتر بېيەستېۋە مېشتا كەمە، راستە ناخت ئازار دەكېشى بەلام بەو شىۋازەش ژيانى خۆت ويران دەكەي، ئەو ژنە جوان و دلکەرە، ئىچىرىكى چەورە بۆ رابواردنى پياۋان، ھەلەۋەپو بى شەرمېشە - لە دەرگاۋە دەرى بکەي لە پەنجەرەۋە دېتەۋە ژورەۋە تۆ چەندىن جار بە خواردنەۋەى ناخت ۋەك مەيخۆرەۋە سەرخۆش بوۋى، پېتت واپوۋ پالەۋان و پۆستەمى زالى، كەچى ئېستامستى ئاوت لى بوۋەتە دەريا، لە جۆگەلەيەكېش نەتتوانى بېرپەۋە .. ئىبىتسىام كەوتبۋە بەر ھىرشى ئازارو ژان، پوخسارى بە خۆينى پەش پەندما بوو، پىر بېو، خىر بېو، زەنگى مېشك شىلان بوو، سۆراۋ بوو سىپاۋ بوو، خۆينى پەشى دەمارەكانى پەرت كرد: دەلېن - دوزمەكەت زياتر لە دۆستەكەت لە خۆت نىزىك بکەرەۋە، تاكو ھەردەم لەبەر چاۋت بېت - بەلئ شىۋازى ھەلس و كەۋم بەرامبەرى دەگۆپم .. ئىبىتسىام ۋاى پى باش بوو بۆيە شىۋازى قسەكردنى خۆى گۆپى، نەرمى نۋاند: خوشكى شەپى من و تۆ بى ھوۋدەيە، ئەگەر دەستمان لە تىتكى يەكدى بەر نەدەين خەلكى ناۋ ئەم ھەسارە گالتمان پېدەكەن.

مامزىش ئارام بوۋەۋە: خەتاي تۆ بوو لە جياتى سوپاسم بکەي شەپم پى دەفرۆشى.

__ خوشكى، منىش مافى خۆمە، ئەو تاكە برايم ھەيە دەمەۋى بىپارىزم.

__ خۆ گورگ نېم بېخۆم، مۆفم، ھەستى مۆقابەتېم پالى پېۋەنام ھەنار بۆ نەخۆش بېتېم، چى تېدايە؟ مامز گوتى.

دوۋ ژنى تەلەكەبازو تەلە تەقېن، يەكېكيان تەلە دادەنېتەۋە و يەكېكيان بە كلكى دەيتەقېنېتەۋە. سوارە شمشىر لە دەستەكانى پېشترى ناۋ گورپەپانى كەللەيان چۆليان كرد، توانچ و پەلارەكان دەستى يەكدييان ماچ كرد، شەپە قسەۋ شەپە جوېن نەما، بوۋنە دەستە خوشك. ئىبىتسىام باۋەشى لە مامزى ۋەرىنا ماچى كرد و لىي پىرسى: من ماۋەيەكە ئەو برايم ھان دەدەم ھاسەرېك بۆ خۆى پەيدا بكات كەچى ئەو ھەر بى دەنگە، تۆ لىي نىزىكى و بېستوۋە شەۋان دېتە لاي و زۆر دەمېنيەۋە. مەبەستەمە بلىم قەت ئەو بابەتەت لەگەلدا نەكردۆتەۋە؟ ئىبىتسىام مامزى ئاقى دەكرەۋە.

مامز ھەۋل دەدا ئىبىتسىام دەستخەزۆ بكات: ئەيەپۆ خوشكى، قسەيەكى ۋا بکە عەقل باۋەپى پى بكا، من چۆن لەگەل زەلامى عالەمى دەۋىرم باسى ئەو جۆرە

بابه تانه بکه م.

ئیبیتیسام به مه زنده ی خوی (مامزی به پتوی دانابوو، ته له ی بۆ داده نایه وه، پتی ده گوت: چی تیدایه؟ نه وه نییه ههستی مرۆفایه تیت پالت پیوه ده نی خواردنی بۆ ده هیئتی.

مامزیش ئاقل بوو، به ته له یه وه نه ده بوو: چۆن چی تیدایه؟ ده ته وی لووتم بپن.

— کئ ده ییپئ؟ ئیبیتیسام له مامزی پرسى.

نه و فیشه کانه ی ئیبیتیسام ده یویست له (مامزیان بگری هه موویان چرووکیان ده کرد، سه ریاری نه وه ش مامز (ئیبیتیسام) ده ترساند، پتی ده گوت: با پیت بلیم کئ ده ییپئ. میردم لووتم ده یی، پات لیتی نییه؟ هه ر کرپه با هه ردوو کمان زینده به چال نه کا. دیاره له گوتی گادا نووستوی؟ به خوا هه رفیکه یه کی نه ومان به سه. ده یویست زیاتریش ئیبیتیسام بترسیتی: نه و پیاوی مالى بابه گه وره یه، ده توانی وامان لیتکا که س گه ره که شمان نه دۆزیته وه.

ئیبیتیسام تیکه یشت نه و ژنه زۆر په قه کاره و هیچی لئ هه لئا کپئ، ناچار ناخی خوی دواند: زیان نه وه یه له کاتیکدا یه کیک دلخۆش ده که ی له هه مان کاتدا زیانی یه کیکى دی وێران ده که ی.

مه یله و تاریک دا هاتبوو. مامز به بئ خواحا فیزی، به بئ قسه، به بئ ورته، به بئ ئاوێدانه وه خواردنه که ی به جیه یشت و به بئ دهنگی و به بئ منه ت پۆیشت. (ئیبیتیسام) یش چووه وه دۆخی جارانی، ناو قاوغی په سه نی خوی، میشکی له جیاتی عه قل پڕ بوو له ژه هه ر: ژنیک به پیوه ری پیاوان له من جوانتر، له بله بانتر، بئ ترس و بئ شه رمتر، نیفۆی ده رپتی له لاستیقیش لاستیقتر، له خۆشدا که نه ش خۆشدا که نه تر. پیاوه که شی سیخوپى مالى بابه گه وره ی بئ، چی له گه لدا ده کړئ؟. ده سه وه سستان وه ستا، ناچار وه کو هه ر ئافره تیک تاکه چه کی به کار هیئا، چاوه کانی به و ژانه ده روونی وه ئاوس بوون و به ناواده یی زان، چه ندین مه لۆتکه ی جمکیان به سه ر لا پوومه ته کانیدا شو پکرده وه، گریا گریا گریا. له و کاته ی نه و له ته ک خه یاله دابردا پو به ره لالا بووه که یدا به قولپی گریان به لاپه ره کانی خۆشه ویستی (کارۆ) دا ده گه را. کارۆ به لایباریک خه م له پڕ به سه ردا هاته وه هه مووی لئ ده ق و نووشت کرد، لیتی پرسى: خانمه که م چی بووه بۆ ده گری؟!.. گۆرانا کارییه کی فسیؤلۆژی و سایکۆلۆژی، جه سته یی و ده روونی به سه ر (کارۆ) دا هاتبوو، بۆیه به و شیوه یه دواندی. ئیبیتیسام پێشتر

وشەى خانمەكەمى لە كارۆى نەبىستبوو نۆز پىتى خۆش و لای سەير بوو، ئەویش بە نەرمى پىتى گوت: ئەگەر ناتەوئى خەم بخۆم و بگريتم بۆچى خەم دەدەيت؟. كارۆتامى چەورکردن و شىلانى كردبوو، پەفتارى نۆزگورپىبوو، لە ژيانيدا يەكەم جارى بوو ژنىك لە گەلیدا بېيتە قىرو بىشت و شەوانە بە يەكدییه و بنووسىن بۆیە لە نەرمىش نەرمتر وەلامى دایەو: چ حەدم هەیه خەمت بدەم.

ئىبتىسام گومانى لەو هەلسوگەوتە نوێیەى کرد بۆیە گەمىك بە توندی دابەزىيە سەرى: ئەدى ئەوێ دەمدەيت ئەگەر خەم نىيە پىم بلنى چيە؟ تۆ لە كاتىكدا لە ژىر چاودىرى پۆلىسان دای، چەتە و رىگرەكان لە خايبان دەوئى بتبينن و شوپنەكەت بۆزنەو، برىنى سەرشات سارپۆز نەبوو و لەبەر ژانى پانت لاقت بە دواى خۆت پادەكيشى. سەرەپاى هەموو ئەوانەش بە پووشكەيەكم دانانئى و بە بى پرسى من دەپۆى. لە دواى عەسرتۆە لەو ژوورەى تۆ كورژەم كرديیه و لە چاوهروانى تۆدا چاوم خىل بوو هەندى بپوانم دەرگای حەوشە، ملم خوار بوو هەندى بەملو بەولایدا خوارى بگەمەو، بىر دەكەمەوە ئايا گىراى؟ فەپندراى؟ برىندار كراى؟ خوانەكا كورژاى؟ پىم بلنى بۆچى پۆشتى؟ بۆ كوئى چووى؟ چىت بەسەرەت بۆ دواكەوتى؟

كارۆ بۆنى مېنەيەك كەللەى تەزاندبوو، لە كونهكانى لووتيشیەو ئەو بۆنە هېشتا هەر مابوو، بە نەرمیەكى ئەوتۆ ئىبتىسامى دواند كە لە خودى نەرمیەكەش نەرمتر بوو: خانمەكەم، تۆ لە منت پرسى بۆ كوئى پۆشتى؟ بۆ چى چووى؟ پۆشتم سەردانى مژگەوتەكەم كرد بزانم كەل و پەلەكانم ماون یان نا، كە چووم دەرگای مژگەوت تۆپ و قوفلىكى هەندى سەرى منى پتووخراپوو، بە كلیلیش كلیل درابوو، لە يەكێك لە دوكانەكانى تەنیشتم مژگەوتم پرسى، گوتیان: پۆلىس و ئاسايش بە شەو بە سەر مژگەوتیان دادابوو، مەلایان پاپنچ كردبوو كەس نازانى بۆ كوئیان بردبوو، ئەو سىخوڕە ئارەسەنەى تۆ باسى دەكەى هەر ئەو دەروپشە فشەیه بە گرتیداو... خەنلەكەيەك پوختسارى ئىبتىسامى گۆپى: داخستنى ئەو مژگەوتە باشترین هەلى ژيانمە. لەمەو دوا جیلەق دەهیت، لە منیش زیاتر كەسى دیکەى نىيە بىحەوتنیتەو، خەون و هیواو ئاواتەكانم تەنیا يەك هەنگاو لىم دوورە. سەیری كارۆى كرد وەك قەرەجىك لە جياتى ناولەپى سەیر بكات پوختسارى خویندەو: بەلام ئەگەر ترسێك هەناسە بپم نەكات و بتوانم ئەو هەنگاوە باویم. دەترسم ئەو هەشەسەرەش تێوگلابیت. ئەگەر تێوگلابیت ئەو دەفەوتى و منیش

په‌نج به‌خه‌سار ده‌بم. به‌ره به‌ره ترسه په‌شه‌که به‌ری چاوی تاریک ده‌کرد: نه‌و مه‌لایه ده‌ست و پتی سپیبه له ژیر زه‌برو زه‌نگی جه‌لاده‌کانی ناو به‌ندیخانه چۆن خوی پتی پاده‌گیرئ، زۆر زۆر ده‌ترسم و دل‌م شتیکم پتی ده‌لئ. ده‌ترسم نه‌و ژنه وه‌پ وه‌پ، نه‌وه‌ی سیخوپی سیخوپان شه‌وان هات‌بیته بن پالی و هه‌موو شتیکی پتی درکانبی... خوی پتیانه‌گیرا به‌ کارۆ ی گوت: مه‌لا زۆرزان، ده‌ترسم تۆشی له‌ قوربه‌ خه‌سته‌که‌ی خوی وه‌ردابی، تۆش به‌ ساده‌یی خۆت که‌وت‌بیه ناوی. کارۆ بیده‌نگ بوو وه‌لامی نه‌بوو، ئیبتیسام توورپه‌ بوو، زۆر جار توورپه‌ ده‌وو توورپه‌ بوونه‌که‌ی به‌ خه‌نده‌یه‌کی خۆکرد ده‌شارده‌وه، شه‌م جاره وا نه‌بوو، له‌ مامزو می‌رده‌که‌ی و له‌ خۆشی توورپه‌ بوو. به‌ زاراوه‌یه‌کی توندو تیژی نه‌وتۆ هاواری کرد ده‌نگه‌که‌ی به‌ ده‌نگی نه‌و چه‌کوچه ده‌چوو که‌ به‌ردی پتی ده‌شکێنن: بۆ بیده‌نگ بووی دیاره تێوه‌گلای؟

__ نه‌ به‌ خوای ئاگام له‌ هیچی مه‌لای نییه.. کارۆ به‌ ترسه‌وه‌ وای گوت.

که‌میک هیوربووه‌وه: نه‌دی که‌ شه‌وان پیکه‌وه‌ داده‌نیشتن باسی چیتان ده‌کرد؟

__ ئامۆزگاری ده‌کردم یان کتییی بۆ ده‌خوینده‌مه‌وه، یان فێره‌ خوینده‌واری ده‌کردم.

ئیبتیسام ئافه‌رینی له‌ کارۆ و له‌ مه‌لای کرد. به‌لام کارۆ ئاخیکی قوولی له‌ ناخی کرد: هه‌ر شه‌وه‌ نه‌بوو، زۆریه‌ی خواردنه‌کانی مه‌لای له‌سه‌ر ده‌رو دراوسێ و خێره‌و مه‌ندان بوو، قه‌ت منیشی لێ بێ به‌ش نه‌ده‌کرد.

ئیبتیسام هه‌ولیده‌دا کارۆ دلنیا بکاته‌وه‌ که‌ دواي مه‌لا که‌سێک هه‌یه‌ له‌خۆی بگری، زۆر به‌ میهره‌بان‌ی پتی گوت: به‌ قوربان مه‌ترسه - نه‌وه‌ی ده‌وی به‌م جۆره‌ تلیشان‌دووی هه‌ر خۆشی چاره‌ی خواردنت بۆ ده‌کا- خودا هۆکارت بۆ په‌یدا ده‌کات، نه‌گه‌ر پیت وایه‌ نه‌و مه‌لایه‌ نه‌ما هۆکاریش نامینئ زۆر به‌ هه‌له‌دا چووی. کارۆ وه‌ک پشتر نه‌ما‌بوو، پشت‌وه‌ی قسه‌کانیشی ده‌خوینده‌وه‌ و له‌ ناراسته‌وخۆیه‌کانیش ده‌گه‌یشت، بۆیه‌ له‌ (ئیبتیسام)یش گه‌یشت: نێرو میاتی لێ ده‌رچئ، تۆ و مه‌لا بۆ من هیچ جیاوازییه‌کتان نییه‌، به‌لکوتۆ له‌ هه‌موو لایه‌که‌وه‌ زۆرله‌ مه‌لای باشت‌ر نه‌بی خراپ‌تر نی. چه‌ندین پۆزه‌ هاو‌ده‌م و هاو‌خه‌می منی، هه‌ر چه‌ندی بتوانی هانم ده‌ده‌ی، ده‌ملاوتیه‌وه‌، بێ خواردن و بێ پاره‌ت نه‌کردووم، ناهێلی هه‌ست به‌ ته‌نیا‌یی بکه‌م، له‌گه‌ل ئازاره‌کانی من ئازار ده‌کێشی به‌لام مه‌لا شتیکی جیاوازی هه‌بوو زۆر ئاگاداری باس و خواسی دنیا‌یی بوو، زوو زوو ده‌نگ و باسه‌کانی لای

خۆمانى پىدەگە ياندىم و دىلخۆشى دەكرىم. ماوه يەك لەمە و بەر دەنگوباسى پاپەرىنى گوندەكانى لای خۆمانى پىپراگە ياندىم نۆر دىلخۆشكەر بوو. پۆڭ بە پۆڭ سەرگەوتنى جوتيارانى دەشتى ھەولتېرى دەدامى، دەيگوت ئەو پارچە زەويىيەى برا گەورەى گوندەكەتان بە نۆرى لەبەر دەستى دەرھىتاي دەيىتەو ھى خۆت و بە خۆت و بۆ خۆت دەيىتلى، مەلا قسەيەكى نۆر خۆشى دەكرىم، دەيگوت: مەن ھەولتېرى شوان و گاوان و شان بە قورپانم، براى جوتيارو سەپان و كرىكارانم، نۆرى چەوساندەو ھەم، پشتيوانى زولم لىكاروانم، ھەك بەلگەيەكىش لەسەر پاستگويى قسەكانى وىنەى چەكوچ و داسىكى بە گەورەيى لە ناو قورئانەكەى دانابوو.

ئىيتىسام نۆر بە باشى تىگەيشت بۆ دەستگىركراو، بىرى كىردەو: باپىرىشم جىيى ناوھەندى بەھەشت بىت وىنەى ئەو چەكوچ و داسەى ھەبوو - مەندال بووم ھەك چۆن ئەمىرۆم لەبىرە ئەو كاتىشم لە ياد ماو - لەبەر خۆشەويستى بۆ ئەو چەكوچ و داسە چەندىن جار گرتيان و نىنۆكيان دەرھىتا، ھەر وازى نەھىتا تاكو دواجار گرتيان و مليان پەپاند.

ئىيتىسام بە كارۆى گوت: گيانەكەم پاپەرىنى سەرگەشانە سوودى چىيە؟ پاپەرىن بەرنامە و پلان و يەك دەستى دەوئ. مەبەستى پاپەرىن دەبى لە ناخى ھەموو مەزە پاپەرىوھەكاندا چەكەرەى كىردى، ئامانجەكەشى لەبەر چاوى ھەمووياندا پوون و ئاشكرا بى، ئەگەرنا سەرناكەوئ... كەمىك پشوروى دا دەستى لەسەر شانى كارۆى دانا: بە قورىان پاپەرىن و شۆپشەكانى كوردانت بىستەو؟

__ ھەندىكيانم بىستەو، (بەردە قارەمانە) و (دارى كەلى) م لە لاوكەكانى (كاوئىساغا) بىستەو كە دەلى - ھاوارى توركان بکەن كورد خانىنە - خالەم ھەمووى ئەزبەر بوو ھەكو كاوئىساغاى دەيگوت و دەيگوتەو. ئىيتىسام ئىرانە پۆيشتبوو ناو بابەتەكەو بۆى پوون دەكرەو: پىويستە پرسىار بکەين ئايا ئەوانە ھىچيان سەرگەوتنىان بە دەست ھىتا؟ ھەر خۆم ھەلام دەدەمەو ھەم دەلەيم نەخىر، ھەر خۆشم پرسىار لە خۆم دەكەم دەلەيم بۆ؟ ھەر خۆشم - بەو ئەندازەيەى تىيگەيشتوم - ھەلامى ئەو (بۆ) دەدەمەو: چونكە ھەرەك لە لاوكەكەى كاوئىساغا دەرەكەوئىت خائىن و خۆفرۆش ھەنە، ئەو ھەم ھاوارىشى بۆ دەبەن پشتيوان نىيە.

كارۆ سەرى سورما: ئەو پاپەرىنەنى باست كىردن ھى كوردانن تۆ چۆن دەيانزانى؟
__ لە كىتەبەم خۆيىندەتەو، بزانە خۆيىندەوارى چەند باشە.
كارۆ بە ئىيتىسام ى گوت: مەنىش بەباشى فىرەويىمە. كەچى ئىيتىسام گوتى:

پتویستیت به زیاتره، له ماوه‌ی چەند مانگێکدا به ته‌واوی فێره خوێنده‌واریت ده‌که‌م، له‌مه‌ودوا بۆ ئه‌و خوله‌ پەروره‌ییانه‌ت ده‌نێرم که له وه‌زارتی مه‌عاریف سالانه‌ چەندین جار به‌پێی پتویست ده‌کێنه‌وه، له‌وێ خوێنده‌وارییه‌که‌ت زیاتر به‌ هیژده‌بێ.

ئیبیتیسام که زانی کارۆ ئاره‌زووی که‌وتۆته‌ سه‌ر خوێندن، سه‌رباری خوله‌که‌چه‌ند مامۆستایه‌کیشی پاسپارد وانه‌ گرنگه‌کانی فێر بکه‌ن، ئه‌وانه‌ ده‌هاته‌ له‌ زمانی عه‌ره‌بێ و ئینگلیزی و بیرکاریان فێر ده‌کرد.

ئیبیتیسام بیری خۆی له‌ پهنده‌دا، مریه‌ندی می‌شکی به‌کار هێنا: من ئه‌و هه‌موو مولک و مال‌ه‌م بۆ چیه‌ ئه‌گه‌ر بۆ پۆژیکێ وه‌ک ئه‌مڕۆ نه‌بێت. ئه‌و دوکانم له‌ کرێیه‌، کارۆ کاری عه‌ره‌بانچیا‌تی پێناکێ له‌ ناوچه‌وانی من وای لێهاتوه‌. کرێچی دوکانه‌که‌ی شه‌قامی (شیخ عومه‌ر) ده‌رده‌که‌م با کارۆ له‌سه‌ری دا‌بنیشی. زێڕیشم زۆره‌، گوا‌ره‌و هه‌پانه‌و خ‌لخاله‌کانی کاتی بووکی‌نی بۆم کپاون مۆدیلیان نه‌ماوه‌ ده‌یانفرۆشم. هه‌ندێ پاره‌ی هیشکه‌شم هه‌یه‌، به‌و پاره‌یه‌و پاره‌ی زێڕه‌که‌ که‌لوپه‌لی پێده‌کرم و ده‌یخه‌مه‌ ناو دوکانه‌که‌.

ده‌رویش په‌حیم و ده‌رویش مامز به‌ چه‌پله‌ی ده‌ستان له‌ هه‌ساره‌که‌ قه‌وهران، ده‌رویش ره‌حیم ئه‌و کاره‌ گرنگه‌ی بۆی هاتبوو ئه‌نجامیدا، شوفی خۆی هاو‌یشت، به‌ زانیاری ته‌واوه‌ هاتبووه‌ به‌غدا. پیلانگێزه‌کان پلانی توکه‌یان بۆ دانا بوو، له‌ ناو (به‌غدا)ش هاوکاری بوون. ده‌رویش په‌حیم وه‌ک عه‌لی عه‌بدوللای شوون هه‌لگر شوێن هه‌لگر بوو- شوون هه‌لگر بوو- جیاوازیان ئاسمان و پێسمان بوو، عه‌لی مه‌رد بوو شوێن پێی دزانی هه‌لده‌گرت، له‌ باوه‌شی ژنه‌کانیاندا، له‌ کۆشی دایکه‌کانیاندا ده‌ری ده‌هێنان و به‌ گرتنی ده‌دان. ده‌رویش په‌حیم به‌ هاوکاری نامه‌رده‌کان شوێن پێی پیاوه‌ مه‌رده‌کانی هه‌لده‌گرت، له‌ ناو قوتابخانه‌و مزگه‌وت و شوێنه‌ پیرۆزه‌کان- دای ئه‌وه‌ی شوێنی ده‌نۆزینه‌وه‌- ده‌ری ده‌هێنان و شوێن بزنی ده‌کردن. عه‌لی شوون هه‌لگر و نمونه‌کانی وه‌ک ئه‌و کارناسانیان بۆ حکومه‌ت ده‌کرد. ده‌رویش په‌حیم و ئه‌وانی وه‌ک ئه‌و ئاسانکاریان بۆ ژۆشارو شه‌پانگێزه‌کان ده‌کرد. ده‌رویشه‌ فشه‌ وه‌ک قامیشیکێ قانگ هه‌ناوی به‌ پشتیه‌وه‌ نووسا بوو، دلی- له‌ جیا‌تی خوین- پڕله‌ ژه‌هری په‌ش بوو.

ئه‌وه‌ی کارۆ له‌گه‌ڵ مامز کردبووی ته‌نها کسپه‌و بروسکه‌ی گه‌ری ئاگری چەند شه‌ویک بوو، پێکه‌وتیک بوو دووباره‌ بوونه‌وه‌ی ئه‌سته‌م بوو، ئه‌و له‌ خه‌ونه‌که‌ی

شەوی بەکەم بالق بوونی زیاتری نەبیتیوو، یەكەمجار بوو دەستە دەستارپەكەى
بۆ دەستىكى نەرم درىژ بىكات و پەنچەكانیان وەك شەقرەكانى دارەپى خانووەكان
بچنە پال یەكەدى و هیچ درىژك نەهێلنەو، یەكەم جار بوو وەك ئەسپى كەحێلى
تیرجۆ بچیلێنى، وەك شەكە بەرانی ئونگ خەرمەقێنى.

دواى پۆیشتنى مامز، (ئىبتىسام) پىش خەرىكى تێكە و لێكەيەك بوو كەمتر دەهاتە
لاى، ئەو دۇنيا بوو لەوێ كارۆ لەوێ زیاتر هیچ جێگە و پێگەيەكى دىكەى نەماوە.
كارۆ بىرى لە سەر چوارپایەكەى ئوستنى ناو ژوورەكەى چەمبوو، یادگارییە
خۆشەكانى شەوانى پابردوو، وەك ئەو شەپۆلانەى لە لیوارە زىخ و لەمویەكانى
دەریا و لە بەر تیشكى زۆرىنى خۆر دەبریقێنەو، كەللەیان دەتەزاند، شەوان
ناخى خۆى دەدواند: فێرە چەركردن و شێلان بوویمە، هەر ئەو شەبوو تەهۆى
نەمانى ژان و ئازارەكەم، ماوەیەكە لێم بپراوە قالم بەخۆڕى..

شەپىكى لە بەرى پانى خۆیدا. ناولەپى بە ناولەپى دا، پەشیمانى نیشان دا:
ئەگەرچى مامز دەریپى لاستیق بوو، بەلام بپوانا كەم بۆ هەموو كەسێكى هینابیتە
خوارەو، ئای چۆن هێشتەم ئەو پەسیرە مزرە بە تامە لە دەستم دەریچى!
ئادەم لەگەڵ خۆى خۆم كرد بوو لە بەر دەستى ئەو سیخوڕە پىسەى دەریبەینم،
كەچى بە بى ئاگایى من ئەو دەیوسە بە فەران فراندی.

لە سەر چوارپایەكەى هەستایەو، بە ناو ژوورەكەیدا گەرا: ئیستا وەكو جارەن
نەمام، هەلس و كەوت و پاوێچوونم گۆپاوە، فێرە خوێندن و نووسینیش بوویمە،
ئىبتىسام هەندێ كۆتیبى قەبارە بچووكى بە سوودی بۆ هیناوم هیناوش هیناوش
دەیانخوێنمەو.

لە درزەكانى دەرگا دارەكەو جامە شكاوەكانى پەنچەرەكە سەبرى دەرەوێ كرد:
شەویش وەك دلى من بوو تەنچى قەلەپەشكەو بالى پەشى بە سەرداھیناوە.
چوو سەر چوارپایە دارەكەى ئەم تەنیش و ئەو تەنیشتى كردو چەند جیڕە
جیڕىكى لێھینا هەر نەیتوانى یخەوێ: شەویشم لى چىر بوو تەو هەرچەندى
دەكەم ناپوا، سەرەپاى ئەو شەخو لاملیم لە گەڵ دەكا.

كارۆ ماوەیەكى زۆر بوو بە تەنیا لە كۆنى ژوورێكى مژگەوت دەخەوت، خەونى
بە جنان، بە لەمەچێتران، بە مردووان، بە زیندووان، بە ئازەلى درێندەو بە
مارو دوووشكان دەدیت باكى نەبوو. كەچى ئەو شەوانەى دواى پۆیشتنى مامز،
تەنیاى لى بىوو، عەزىا، بىوو دەعبایەكى دەو گەورەى ددان شەلفە خەوى لە

چاوانی تار کړدېوو، هر دهیگوت و دهیگوتوه: ته نیایی هر له بڼو خوای باشه، که منډال بووم له باران و برووسک دوترسام، نیستا له ته نیایی، هتا زووه ده بڼی چاره یه کی خوم بکهم. و ته یه کی مه لای هاته وه بیر: مه لا دهیگوت - هر کارنیک ده ته وئې نه جامی بده ی خیر له وه دایه په له ی لڼ بکھی. میښکی سهرابین بوو، بیرې وهر سووړا، که واو سولته ی، جوبیه و عه بای، مه ندیله به فریبه کی سهری مه لای که لله یان پېر کرد: ناوی مه لام هیئا ده بڼی نهو پیاوه چی به سهر هاتېن؟ نهو به سته زمانه بړوا ناکهم جوجکه یه کی له ناو کړدېن، پتی له زاده کی نابن، میړوله یه کی پانکړد بیته وه، سهری بچوویوایه نویژی نه ده چوو، وه کو کولکه مه لایان نه بوو مه لای دوازه عیلم بوو، سهرم له کاری خوای دهرناچی، هیچم پیناگوتری، خو وه کو خوشناوه کی ناکهم بلیم (نه زی تیدا...) نه سته غفیرولا خودایه هر به خوت کاری خوت چاک ده زانی، تو په حمان و په حیمی به زه بیست پتیدا بیته وه. به لام هتا ناپیاوی وه کو نهو (ده رویش په حیم) ه به دهرویشایه تی و به گه وا دی سیخوړی بڼو نهو سته مکارانه بکا حالمان هر نه وها ده بڼی... وای دهنه پوژنیک بیومایه پاشای نهو ولاته، به س خودا دادپه روه ری پتی به خشیبوومایه و نه هیشتبویاوه پتی به خواری دابنیم، سیتپیکیکم له ناو نهو حساره ی دا ده چه قاند، هرچی دوور زمان و ماستاوچی و مل پانی نهو ولاته هه نه لیره له قنارهم ددان.

جه سته شه که تبووه کی دیسان نهو دیوو نهو دیو پیکرد: مه لا له بڼو من له بابیشم باشتر بوو، کاتې پیکه وه بووین دهستی له سهر سینگی دانا پتی گوتم وهره مه ربه و ژنی بیتنه پاره ت له سهره من، نه مکرد به گوئی بکهم، نیستاش به بڼی ژن ناحو ویمه وه. له ژیانندا هر جارنیک دووچار دهر فته ت بڼو دهره خسن نه گهر نه یقوزیه وه له ده ستد ده چی، حوت هه شت ساله هه په تی ژنیمه، قه ت بیرم نه ده کړده وه و نه مده زانی ژن نه و نه ده خو شه ...

گزنگی به یان منډالیکې تازه له خه واپه پیوو، خو هیشتا چاری هه لنه گلوفی بوو، کارن کیتی که وتبووه که وئې و هراسانی لڼ ه لگیرا بوو، وه ک کووری داپراو له میگه له بزن، به بونی بزنه به ته گه یه ک له نیوان ژووری نووستنه کی و دهره وه ی حساره که ده گه پراو ده سووړاوه دییلاند، به دوو چاری شیریکې برسی له بوسه دا بوو بڼو نه وه ی نیچیریک هرس بکات. فیره پراوه مامز بیوو بیتنی به پاشه لی که ران نه ده شکا. نهو نه ک هر په نگی جله کانی کوپیوو، به پوژشاکي

خاسه په نگیښ خوی داپوشیپوو، به لکو خه ونه په شه کانیښی کال بیوونه وه. نه و - شه وان نه له هه لمی خه ونه کانیدا ژنیکې پوخسار جوان وده نگ خوځ و په نجه نهرمی دروسته کړد. بیرې له هه مو ته مه نه به فیږچووه که ی خوی ده کړده وه، که له ژووره بڼ هه ست و خوسته کانی شه وه تاریکه کاندا چوڼ به نه نیایې به سهری ده برد، له ده نگی هاتو چوونی هه ناسه ی و ترپه ترپې دل ه ماندووه که ی خوی زیاتری نه ده بیست، نه ده ست و پلټکی نه رم پارووه نانیکې گرمی به خاویښی ده دایښ و نه بونی مینه په کی ته پ میشک و که لله ی ده ته زاند.

خور چند بالټیک به سهر بانه کانی ده ورو به ری حه ساره که به رزتر بیووه وه، کارو زگ و به رزگی برسی بوو، له هاتو چوونیدا چاوی ده گټرا، له هه مان کولان و له دووری نزیکه ی په نجا که رزیک یان مه تریک نانه واخانه یه ک جوشي دابوو، چند که سټیکش له بهر ده می ریزیان به ستا بوو، کارو بو شه وه ی دوو سئ نانان بکړې و برسپه تی رگی بشکینی به ره و نانه واخانه که پوښت. ژنیکې عبا له بهری په چه له سهر له هه مان نانه واخانه چاوه پړی برژانی چند نانیکې ده کړد، ژنه نانه کانی وهرگرت به ره و دواوه گه پایه وه، له یه کټک له کولانه کانی نیوان حه سارو نانه واخانه که له په نا خانووټک پاوه ستا و چاوه پړی کاروی کړد، کارو له گه پانه ویدا بو ناو حه ساره که به ویدا تیپه پړی، ژنه به عبا و په چه که په چه که ی هه لدایه وه، پوخساری به ته وای به ده رخت و بانگی کړد، کارو ټاوپې لیدایه وه به وردی سهیری کړد شاگه شکه بوو: ټای خودایه شه مامزه !! لیره چی ده کات؟ شه وه ی گوت و به دوایدا پوښته ناو کولانه که. مامز که م به ره و قولایی کولانه که ده پوښت، جارجاره ش بو شه وه ی کارو دلنیا بکا، په چه که ی هه لدایه وه و دایده خسته وه. کارو به دوا ی کهوت له په نا خانووټکی قوپی دوور له حه ساره که پاوه ستان، مامز به تووړی له کاروی پرسې: تو پیاوی یان نا؟

_ پیاوم شه دی جیم... کارو به نهرمی وه لامي مامزی دایه وه.

_ نه گهر خوټ به پیاو ده زانی هه لمبگره و بو شوټنیکې دوور پزگارم بکه .... مامز به هه نسکدانه وه به کاروی گوت.

کارو به سه رسامی به مامزی گوت: بو کویت بیه م؟

_ تو ده زانی، چونت چاند وای بدووره وه. تو نالټی پیاوم؟ نه گهر به راستی پیاوی ده بی پیاوه تی خوټ به ده ر بخی... به هه په شه کړدن مامز به کاروی گوت. مامز هه ر به وده نه ده ستا زیاتر پیدرژئی کړد: ژنی عالمی چما به لاشه !!؟

خۆ کهر نییه سواری پشستی بی و بهرهلای بکهی، شهوانه پیم دهگوتی پزگارم بکه پزگارم بکه، بۆ تینهگه پشستی؟ بۆ خۆت له گیلای دا؟ نه و میردهی من بهر له وهی من بگوازیته وه گوللهیه کی بهر زگی که وتبوو خه سابوو، هیلکه دانی پیاوه تی ده رهینرا بوو. واته به کوردیه کی پوون و پهوان نه و مندالی نابیت، واته نه و مندالی له مندالدانی مندا بهر بهر گه شه ده کا و گه وره ده بی له تویه و هی تویه. واته نه گه چاره یه کم نه که ی دوا ی ماوه یه کی کم نه و سیخوپه پیسه ههست پیده کا و باوک و براکانیشم ده مکوژن، نه و کاته گۆره که شم نابینی وه. کارۆ به هه موو قسه کانی باوه پی کرد، سهروه شین بوو، سه ری لێ شیوا، شله ژا، ده وی قه مساته نها توانی بلی: یارمه تیم بده چی بکهین؟

_ یه که هه فته مان له بهر دهست ماوه، دوا ی نه و هه فته یه نه م شاره به جی ده هیلین نامبینیه وه، که نه و هه ساره مان به جی هیشته له هه ساریکی دی ژووریکمان به کری گرتووه، دوو کۆلان له دوا ی نه م کۆلانه یه، بنه داریکی ژۆر گه وره له پیش هه ساره که یه، شهوانه دوا ی نوژی عیشا وه ره بن نه و داره له وی یه کدی ده بینین، هه ره له وی ته گبیری خۆمان ده کهین چی بکهین و چۆن بهوین.

ئىبتىسام ھىچ پىنگە چارە يەكسى دىكەى لى بىردانىدا نە مابوو تەنيا ئەو
نە بىت ئەو پلانى بەر لى ماو يەك داپىشتىبوو، لىو چەند پۆزەش جىبە جىيى
كردىبوو، ھەك نەخشە پىنگايەك بۆ ژيانى داھاتوويان بە كىردەيى كارۆى لى
ئاگادار بىكاتەو: ھەستە خۆت خىپ بىكەو، ئەو كىراس و شەروال و گۆرىو
پىلاوھى چەند پۆزىك لى مەو بەر بۆم كىرى، ھەموويان بە جوانى لى بەرە
خۆت بىكە، پىاسە يەكسى دوو بە دوويى دەكەين.

(كارۆ) كە پىاسەى دوو بە دوويى بىست بە بى پىرسىار كىردن فەرمانەكەى
(ئىبتىسام) ى جىبە جىيى كىرد، لى دەرەوھە تاكسىيەكەيان گىرت و يەكەم جىر
بەرەو ئەو شەقامە پۆيشتن كە بە تەنىشت مەزارگەى (ئىمام موسا
ئەل كازىم) دا دەپوا، لىوئى لى بەر دەمى دوكانىك پاوھەستا، ئىبتىسام ھەر
لەناو تاكسىيەكە بە دەستى سىلاوئىكى لى دوكاندارەكە كىرد: سىلاو بىرام،
كىرتان چۆنە؟

— سىلاو خوشك، ھەك تۆپىيە... كىرچى دوكانەكە وەلامى (ئىبتىسام) ى
دايەو.

بەرەو شەقامى شىخ عومەر سوورپانەو، لى بەر دەمى دوكانىكى داخراو
پاوھەستان، ئىبتىسام و كارۆ ھاتنە خوارەو، ئىبتىسام دەرگەى دوكانەكەى
كىردەو لى كارۆى پىرسى: ئەم دوكانەت پى چۆنە؟... كارۆ بە ئىبتىسام ى
گوت: ئەمە چاوە خانوئىكە نەك دوكان.

سواری تاكسىيەكە بوونەو و بەرەو شەقامى (سەعدوون) و لەوئىشەو بۆ
گەپەكى (بەتاوین) چوون، لى بەر دەمى خانوئىك پاوھەستان پووى بەرامبەر
پووبارى دىجە بوو، ھەردووكەيان دىسان ھاتنە خوارەو، دەرگەى خانووەكەيان
كىردەو، چوونە ژوورەو تەماشايان كىرد: ئەم خانووەت پى چۆنە؟

— ئەمە قەسرە نەك خانو!!... كارۆ وەلامى دايەو.

ئىبتىسام سەرسامى كىرد: ئەم خانووە و ھەردوو دوكانەكەى بىنىمان ھى
خۆمىن.

— بە پاست!!؟ بە سەرسورپانەو كارۆ بە ئىبتىسام ى گوت.

بەكارۆى گوت: بەئى بە پاست، خۆ درۆش ناكەم.

کارۆ به بئ پێشهکی و به ده‌ر له هه‌موو داب و نه‌ریته‌کان، ویستی کورتک و سنگی پایمووسی، که‌چی ئه‌و به‌ جووله‌یه‌ک و قسه‌یه‌ک لێی تیکدا: تۆ ماوه‌یه‌کی زۆره‌ بئ کارو کاسبی، من و تۆ ئیستا هه‌ردووکه‌مان له‌ که‌وڵی خۆمان ده‌خۆین، بئگومان ئه‌گه‌ر کانییه‌ک هه‌ر لێی بخۆیه‌وه‌ و ناوی نه‌بیته‌وه‌ ناوی وشک ده‌کات. بۆیه‌ ده‌مه‌وێ بته‌که‌مه‌ دوکاندار.. ئیبتیسام پا و بۆچوونی کارۆی وه‌رگرت.

_ دوکا ندار !!؟ کارۆ به‌ سه‌رسوپمانه‌وه‌ پرسبازی کرد.

_ به‌لێ دوکاندار، ئه‌و دوکانه‌ی له‌ شه‌قامی شیخ عومه‌ر چهند پۆژیک له‌مه‌یه‌ر بۆ تۆ به‌ تالم کردوه‌، هه‌ندێ که‌لوپه‌ل ده‌کڕین و له‌ ناوی داده‌نێین، تۆش به‌ دیاریانه‌وه‌ دانیشه‌و بیانفرۆشه‌، به‌ پاره‌ی فرۆشتنی که‌لوپه‌له‌کان، که‌لوپه‌لی دیکه‌ی پئ بکړه‌و قازانجه‌که‌شی به‌ نیوه‌یی پێکه‌وه‌ ده‌یخۆین، بیه‌ر له‌ وه‌ش مه‌که‌وه‌ بلیی قازانج ده‌که‌م یان زه‌ره‌ر، با چهند جارنیکیش قازانج نه‌که‌ی یان زه‌ره‌ر بکه‌ی، به‌ره‌ به‌ره‌ فیه‌ره‌ هه‌موو کون و قوژینه‌کانی کڕین و فرۆشتن ده‌بی، وا ی لێدێ نازانی پاره‌ی قازانجه‌که‌ت له‌ کوێ دابنێ. هه‌ر ئه‌مپۆ پێش خۆر ئاوا بوون، به‌ر له‌وه‌ی بیه‌ته‌ شه‌و، هه‌تا سه‌سه‌س و پێگرو سه‌گه‌ به‌ره‌للاکان به‌ ناو شاردا نه‌که‌وتینه‌، ده‌بئ که‌لوپه‌له‌کانی ناو سه‌ساره‌که‌ بگوازینه‌وه‌ ناو ئه‌و خانوه‌ به‌ تالێ بینیت، خۆشت هه‌ر ئه‌مپۆ سه‌ساره‌که‌ به‌جیده‌هێلی و ده‌چیه‌ ناو هه‌مان خانوو. ئه‌وه‌ پاداشتی قه‌رزیکت بوو له‌ سه‌رم ده‌بوایه‌ زووتر بته‌ده‌مه‌وه‌، سوودو باجی دواکه‌وتنی قه‌رزه‌که‌شت هێشتا ماوه‌، ده‌بئ ئه‌ویشته‌ به‌ زووترین کات بده‌مه‌وه‌.

کارۆ که‌وته‌ ناو ده‌ریای بیه‌رکردنه‌وه‌، گێژه‌نێک لولیدا تاکو ته‌پانی بنی ده‌ریاکه‌ پاپیچی کردو خنکه‌ خنکی پێخست: بئگومان تاقیم ده‌کاته‌وه‌، ده‌یه‌وێ بزانی له‌و کاره‌مدا سه‌رکه‌وتوو ده‌بم یان نا، ئه‌گه‌ر قازانجم زۆر نه‌بئ له‌وانه‌یه‌ دوکان و خانوه‌که‌م لئ وه‌ربگریته‌وه‌. بۆقه‌ مه‌له‌یه‌کی به‌ هێز هینایه‌وه‌ سه‌ر ئاوه‌که‌: به‌ختیاری بۆم بووه‌ته‌ کۆتریکێ سپی به‌ ده‌وری سه‌رمدا باله‌کانی لیکده‌داو ده‌گه‌پئ، بۆچی له‌ باوه‌شی نه‌گرم؟.. باسکه‌ مه‌له‌یه‌ک له‌ گێژه‌نه‌که‌ی دوورخسته‌وه‌: ئه‌و خانوه‌ سه‌ربه‌خۆیه‌، ئیبتیسام ده‌توانی شه‌وانیش له‌ گه‌لمدا به‌مینته‌وه‌. پشته‌ مه‌له‌یه‌کیش گه‌یاندیه‌

که نارده ریاکه: دلنایام ئه و باجهی ئه و دهیه وی به زووترین کات بمداته وه،
هر نه وهیه دهیه وی میردم پی بکات.

چەندین ههستی دژه یه کدی له سه رسورمان و چه په سان، له بهواکردن و
بهوانه کردن دله پراوکیتیان پیگرتبوو. به سه یرکردنیک له تکا کردن و پارانه وه
ده چوو، سه یری ئیبتیسام ی کرد: به و هه موو چا که یه ت ده مخیه ژیریاری
قه رزیکه گه وه قه ت له ژیری ده رناچم.

خۆر له یاری چاوشارکێ دا بوو، له نیوان بالاخانه بالا به رزه کاندایا
سه ره دیقانیی ده کرد، جار جاره خۆی بزده کردو ناوه ناوه ش له
ناوه ندی پووباره که به پووتی خۆی نیشان ددها و ده یویست به پشته
مه له به پیته وه ئه و به ری. شان به شانی یه کدی له سه ر قانه گیایه کی
که ناری پووباری دیجله، نزیکه خانووه که ی خۆیان دانیشتبوون، به پانتایی
پووباره که گفه گفی کزه بایه کی زۆر فیتک و جریوه جریوی بالنده کانی
سه ر داره بالا به رزه کان ده بوونه دهنگی شمشال و په باببه، ئاوازی هیران
و عتابه، ههسته کانی سه رخۆش ده کردن و ده به ژاندن، ته پرایه تی شی
قۆپه نه گیایه که و جۆریک له ئاره زوو به ملایه ولادا ده یجولاندن، هر
یه که و به دزی چاری کامیراکان، به قه د چه ند په نه یه که له وی دی نزیک
ده بووه وه. کارۆ هه روه که گۆرپابوو شه رمیشی نه ما بوو، ته پوتۆزی هه موو
شته کۆنه به خۆل و خاشاکه کانی داوه شانده بوو، پشتی له رابردو کردبوو،
له دوا ی خۆی به جیه یشتبوو، یادگاره خه منا که کانی له بیردانی خۆی
سه ری بوونه وه.

له ته ندووری گه رمی لاپان و برکی هه ناسه له یه کدی نزیکه کانیا ندها، کرمی
ئاره زوو هه کانی کارۆ جوولا، چاوه کانی جهسته ئارمووشییه که ی (ئیبتیسام)
یان کرده ئامانج و له ته پانی بنی ده ریاچه ی هه وه س و ده ستبازییه کانی دا
خنکان، وه که زۆریه ی پیاوه هه وه سبازه کان ته زوکی گه رمی ئاره لای به ناو
ده ماره کانی دا گه رپاوه که وته ناو کایه یه کی موگناتیسی.. هۆش له که لله یدا
فری و نه قل باریکرد. به له په ده ستاریه که ی ده ست و مه چه که نه رمه که ی
(ئیبتیسام) ی پاکیشا. ئیبتیسام ههستی به ته پرایه تی دهستی و نه رمی
پیتسه که ی کرد، وا یزانی گیانه مردووه که ی ناو جهسته ی به ره به ره له
خه وه ساله ها سالیه که ی ته مه نی تازه زیندوو ده بیته وه. تیشکی زێرنی

خۆشەويستی بە کەلێنە تاريک و کاولگەکانی دایدا و بە ناو بیابانی ژيانى چۆلەوانیدا تێپەڕی، لە ناو خۆلەپۆتە وشکەکەى دایدا گۆلێکى جوانى پواند. چەند دڵپە فرمێسکێکى شادى بەسەر هەردوولا پوومەتیدا بازەقەیان کرد و بەسەر چەناگەیدا بەرەو سینگ و بەرۆکى شۆپوونەوه. لێوەکانى تەتەلەیان کرد، خەریک بوو لە ھارژنى گریانى خۆشى بەدا، کەچى بە هەردوو ئاوەلەپى دەموچاوى خۆى سەپپەوه و لێوى کرۆژت و گریانەکەى قوتدایەوه. لە چاوەکانیدا دڵپە فرمێسکێکى ياخى پەق پاووستا بوو، چاوى ئەوەندە بە پەونەق و جوان کرد بوو، کارۆ دەويست بە زمانى بیلێستەوه، کەچى ئەو دەستپێشخەرى کرد، بە ھێنگەپرايى و بە لێو پەمەییەکانى ماچێکى شەرمى بە پەلەى لە هەردوولا پوومەتى کرد. کارۆ پێى وا بوو ئەوەش ھەر (مامزە)، نەيزانى دیوارى ئەقلى ئیبتیسام پۆلایە:

— با زوو بگەرێنەوه ناو خانوو نوێیەکەو ئەمشەو پێکەوه بنووين... بە ئیبتیسام ی گوت.

تۆزێک لێى مۆر بوووەو خێسەیهکى بۆ کرد: منت خۆش دەوێ؟ کارۆ وتەیهکى مەلای ھاتەوہ بیر: مەلا دەيگوت - بەخت ھەر جارێ و دوو جار لە دەرگات دەدا و دەیهوێ ببیتە میوانت، ئەگەر پێزى نەگرى و زوو دەرگای لێ نەکەیهوہ، لێت دەرپەوێتەوہو جارێکى دى پووت تێناکاتەوہ - ئەو لە خۆشییان مووہکانى گف بوونەوہ و بوونە پەپى سیخو، وىستى شەکرێک بێشکێنى، کەچى ئیبتیسام سیخورمەیهکى نەرمى خێواندێ: چیبە پشەکە زمانى خواربووى دەنگت بپرا؟

کارۆ ھەروەختبوو لەخۆشییان بەل بگرى، زمانى کرایەوہ شەکرەکەى ھەر شکاند - قسەیهکى شیرینى کرد: بەلێ زۆرم خۆش دەوێ، لەوہى زیاتر چى بێم؟ مەگەر بێمە شێخى سەنعانى و بۆت وەرێگەریم.

ئىبتیسام چەند شیرین بوو، شەکرە شکاوہکەى کارۆ شیرینترى کرد: پێویست بە وەرگەرپان ناکا، ھەردووکیان یەک ئایین پەپەرەو دەکەین، با شێوازى پەپەرەو کردنیشمان جیاواز بێ. کەواتە ئامادەى ھاوسەرگیری بکەین؟ کارۆ لە خۆشیان ھەستایەوہ: بەلێ، ھەر ئێستا ھەستە دەستت بەدە من با بچین لەلای مەلایەک مارتە بکەم.

— با ئەمە بۆ سەبەننى بېت، سەبەننى بە شەرىى خوا دەبىنە ھاوسەرى
يەكدى، منىش مالى خۆم دەگوازمەو ناو ئەم خانووه و شەوانى بووک و
زاوايه تى لىره بەسەر دەبەين.. ئىبتىسام گوتى.

بەو قسە نەرمە کارۆ کوچكە بەردى سەرى دلى درزى كەوتى، لە پىش
چاوى دنيا بووه شايى و لۇغان و ھەلپەپكى.. ئەو شەو لە ناو خانووه
نويىەكەى ئىبتىسام بەتەنيا مابووهو، ھەركە پىلۆوهكانى لە يەكدى
دەبوونەو يەكسەر ديوارەكانى ژوورەكەى، لەلايەك وىتەى مامز و، لەلايەكى
دیش وىتەى ئىبتىسام دەيانرازاندهو و تاريكى ژوورەكەيان پوناك دەكردهو،
شەوى لى بىووه سال نەدەپۆى، ھەر دەيورئاند: ئەم شەو دەعەجانييە
مچ و مۆرە، دەللى سوارى پشتى كيسەللى بووه ھەر ئاپوا.

ئەو ژنىكى زىرەك بوو، دەيزانى چۆن باى پووداوهكان بەلای خۆيدا بىا
و ھەلكردننى ئەو بايەش بۆ بەرژەوندى خۆى بقۆزىتەو، زىرەكانە بىرى
دەكردهو و بە خۆى دەگوت: پەندىك ھەيە دەللى - ئەگەر لووت نەبى
چا و چاوى دەخوا - كەواتە دەبى دوو شايەدى باش بنۆزمەو، بە تەواوى
ئاگادارى ھاوسەرگىرەكەمان و سەودا و مامەلەى نىوانمان بن، نەوەك وەكو
رپويەكەم لىبىت، پىم بللىن - كىت شايەدە بللىم كلەم.

سەبەنە داھات بە دوو ئەلقەى زىپو دوو شايەدو مەلايەك بوونە پۆژەيەكى
ھاوسەرگىرى شەرى.. دواى ھەفتەيەكىش لەلای دادوهرى بارى شارستانی،
بە پىى گرىبەستىكى ياسايى بوونە ژن و مىردى ياسايى. زۆرىەى
عەسرەكان، ئىوارەكانى بەر لە خۆر ئاوابوون، دەستى يەكدىيان دەگرت،
سەرەتا پىاسەيەكى نەرمى دوو بە دووييان بە ناو شەقامى (سەعدون)
دا دەگرد، لە وىو بەرەو شەقامى (پەشىد) شۆپدەبوونەو. لەو شەقامە
پان و درىژەدا لە (باب ئەلشەرجى) يەو دەستيان پىدەكرد تاكو كۆتايى
شەقامەكە ھەر بە نەرمە پىاسە دەگەپان و چاويان بەملاو بەولادا دەگىرا،
بە ناو بازاري شۆپچەدا دەگەپان، سەردانى بازاري مسگەرانيان دەگرد،
بە سەرو شەرىتەى (زىالە) ھەناويان فىنك دەكردهو. دواترىش لە
كۆرنىشى كەنارى پوويارى دىچە (ئەبو نەواس) دەگىرسانەو، ھەر لەو پىش
بە ماسىيەكى سووركراوھى (مەسگوف) لەلای يەكەك لە ماسى فرۆشەكان،
لىكە ھارەكانى ناو گەدەى خۆيان دادەسەكناند.

هه مان ئه و ساله بوو كه لافاوه كه ی پوویری دیجله دله پاوکیستی خستبووه ناو دانیشتونانی شاری به غداو خه لکی هه راسان کردبوو. به لام ماوه یه ک بوو کاره ساته که تیپه پئندرابوو، ئه و کاتانه شهوانی به غدا زۆر فیتنک بوو، به تایبه تی له هه ردوولا که ناری پوویری دیجله، خۆر له ناو زهرده په پئکی ته ماوی خۆی لوول دابوو، هه تا ناوکی خۆی هه شاردابوو. داوه داوه ی پووناکیه که ی ئه و دیوی که ل، چند پارچه هه ورپکی تاقی ئاسمانیان زهرد هه لگه پاندبوو. به یادی یه که م دانیشتونان له و شوینه و یه که م به لئتی هاوسه رگرییان، له سه ر هه مان قۆپه نه گیاو له نزیک ئاوانی زولالی بلندگویه ک پایه خیال لئ راخست. دهنگ و ئاوازه به جۆش و خرۆشه که ی (رهزا عه لی) ئه و ناوه ی هیتابوو سه ما و (ئیتیسام) یشی جۆشاند، له گه لیدا دهستی پئکرد (سه مر سه مر یا سه مر. مینه ک یه غارولگومر. عینی سه مر وین تروح. ئه نته لگه لب وه نته لروح). دیار بوو گۆرانیه که نوئ بوو، ئه وانه ی له سه ر فریزی ناو باخچه کان دانیشتبوون، ئه وانه ی له پئپی لئواری پووباره که پیاسه یان ده کرد، ئه وانه ی به سه ر شوسته کان ده هاتن و ده چوون، ئه وانه ی له چایه خانه کانی ئه و ناوه بوون، ئه وانه ی هه ر به راوه ستانه وه له کافتریا کان شه ریه تی پرته قال و میوژو سیویان ده خواره وه، ئه وانه ی ماسی مه سگوفیان ده برژاند، ئه وانه ی ده یانخوارد، دمبگی و چه قه نه چیه کان، کچ و کوره خۆشه ویسته کانی به جوته له په نا داره کان خۆیان هه شاردابوو، هه ر هه موویان کردیانه سه ما، هه لده په پین و هه مان گۆرا نیان دووباره و ده باره ده کرده وه.

(کارۆ) یه که م جار بوو ئه و گۆرانیه ی گوئ لئ ده بوو، هه چ گۆرانیه کی کوردیش له میشکیدا تۆمار نه بوو، به لام له خۆشی ئاوازه که و له بهر نازی چاوی (ئیتیسام) جۆش و خرۆشی گرتبوو. گوئییه کانی له سی سانتیمه تر به داوه هه چیان نه ده بیست، هه ردوو چاوه کانی له نیوان سیوه کانی باخی سینگی ژنه که یدا بزر بیوون، که گۆرانیه که ته واو بوو، که نیمچه بیده نگیه ک بالی به سه ر شوینه که دا کیشا، ئه ویش سه ری برده بن گوئی: من ژانی پاسته قینه م ئه و کاته ده ستیپئکرد که تۆم ناسی، تۆ توانیت ژیانم بگۆری، به تایبه تی ئه و کاته ی هه ستم به خۆشه ویستی تۆ کرد، پئشتر وه کو جوجه که یه کی په پپووتی ئاوه پووتکرا ی به بی په پویال ده گه پام

و ده سوورپام، له داره تی دنیا یی که چه عه ره بانه کم شک ده دیت پارووه ناننکی پی په یدا بکه م و پیی بژیم، نه ویش به م دوا ییه له ترسی چه ته و پنگره کان ته شک به پی به سر دادرا و تا کو ئیستا نازانم چی به سر هات. مال و سامانم شان و پیلیم بوو، نه ویش تا ماوه یه کی زور له لایه نامرده کانه وه په ک خران. شه وه تاریکه کانی ته منم له ناو چوار دیواری ژور پکی تنگه به ری مزگه و تیک به ته نیاییم به سر ده بردن، که خونی چرنا و فرنام ده دیت هر چه نده هاوارم ده کرد و ده مقیزاند، که چی ده نگم تخوویی گه روومی نه ده به زاندو له خوم زیاتر که سی دی نه یده بیست. (ئیبتیسام) یش وه کو هر نافره تیک گرینوک بوو، وه که نه وه ی چاره کانی له ناو دوکالی جفاره ی توتنکی تیژ خنکابن، ناویان تیژا به کاروی گوت: توخوا دیسان مه مگریته.

_ گریانی ناوی، هه روه که لئین: به ری پوژی به بیژینگه ناگریئ. کارو وای گوت و له سر قسه کانی به رده وام بوو: ژنه که له و کاته ی په یمانی هاوسه رگریمان به ستا، میژووی له دایک بوونکی نوئ ده ستنپتکرد، له و پوژه وه باری گران ی ژبانی دهر به دهر ی و پر مه یته تی له سر شانم هاته خواره وه. بیست و چوار سالی ته منم به یه ک پوژی خوش گورپیه وه. ساویلکه یی و گه مژه ییم، بی ناگایي و نه زانیم، هه موو گونا و تویه کانم به نووکی تیژی چه قوی شه پوژه، جیر به جیرم کردن. بیست و چوار سال هه ستم ده کرد ته نیا یه که چه عه ره بانه م هه یه، که چی نه مپو و هه ست ده که م هه موو دنیا م هه یه. هه ست ده که م گفه گفی بایه فینکه کان، قاسپه قاسپی که وه کان، جریوه جریوی چوله که کان، هاشه هاشی ناوی تافکه کان هه موویان له گه رووی من دهر ده چن. هه ست ده که م هه تا ده دوا زده سالی مندالیشم له تو ماری میژووی ته منمدا ده سر پتته وه. ته منی مندالی چی؟! هه به ناو ته من، هه به ناو مندالی، ئیستاش که ده بینم منداله کان به هه موو دلخوشیه کانیان، به هه له بی تاوانه کانیان، به غاره غارو دهر په رین و پاپه رینه شادی به خشیه کانیان، به هه لبه زو دابه زو قیژه قیژو هاوار هاواره کانیان، وه که تپه له به فر له ناسمانه وه ده بارن و هیچ شتیکی شاراوه یان نییه، هه هه موویان له هه ناویانه وه پتده که نن و هه موو هه ست و هوش و بیرو جه سته و جوله ی خویان بو شه و چرکه یه ترخان ده که ن

كه تنييدا ده ژين، هيچ مه به سستكي ناپوونيان نيبه، به بي هه لچوون و
 شهرم كردن و خونواندن ته نها بو شه و سه ما ده كه ن چونكه دلخوشن..
 كه نه وانه ده بينم هه ست ده كه م له هه ر چوار په له ساريو سره كه م
 خوښ فركه ي ده كات، نه ستم ده جوولي، ياده وهر يبه تفت و تاله كاني مندا ليم
 بيرديته وه، نه و ياده وهر ييانه ي له ژير ته پ و توژو كه له كه به ردي بيست
 و چوار سال به سه ر بردني ژيانى كوله مهرگيم، به ديتنى نه و مندا لانه
 ده بنه ته زويكي كاره بايي، هيزم به به رده هيتن و تانم ليده ده ز بو شه و ي
 له ژير قورسايى نه و كه له كه به رده دا، سه رده ريه تيمه وه و بيمه وه نه و
 مندا له ساوايه ي دايكم غدى غدى ليده كردم و له سه ر ئاوازي - لايلايه
 كورپه كه م لايلايه - هه لپه يم و سه ما بكه م، وهك شه و ي تازه له دايك
 بوويم. به لي ئيستاش سوزو خوشه ويستيم بو مندا لان بو شه و ده كه رپته وه
 كه خوم له و قوناغهي ته مه ندا لتي بي به ش بوويمه .
 به و قسانه ي كوتره كيويكه ي دلي (ئيبتي سام) ي دا به ر تيران و دو س
 ته قلعي پي لي دا، له گه ل ناخي خوي دووا: پاستيه كي ون له نيوان هه موو
 ژن و ميرديكدا هيه، به لام شه و ي نيوان من و نه م پياوه، ون نيبه و
 ناشكرايه . پوژيك له پوژان نه پيرسي - نه ري ژنه كه تو چه ندين سال له لاي
 ميردي يه كه مت بووي بوچي مندا لت نيبه ؟

مانگی ته مموز بوو، به غدا برکی ده کرد، ئاسنی دهرگاو په نجه ره کانی به ندیخانه تاریکه که به په نجه وانهش نه ده ویرای دهستیان لیږدهی، هر ژوریک له ژورره کان ته ندووری فرنییان و کووره ی که رپو وچان بوو. به ندیه کان ناو خوار د نه ویهان تف و به لغه می جه لاده کان بوو، ناو خوار دنیان شهق و شولا قی دهرگا وانه کانیان بوو. مه لای ته نگه ستور ه ناوی به پشتیه وه نوو سابو، ببوه داری قامیش و به پلی مندالیک ده قراچیه وه، چه ند لوجیکي ئاسویی پر به پو به ری ناوچه وانی و هندیکی نه ستونیش به هردولا چه ناگه یدا هاتوونه خواره وه. که وانی چاوه کانی هه موو زیندانیه کان تیریان ده باراند، له پوخساری هر یه کیکیاندا چیرۆکیک ده خویند رایه وه، هه موو چیرۆکه نوو سراوه کانی نه و پوخساران هاش هاو شیوه بوون.

له ناو به ندیخانه دا، له ژورره کانی ته نیشته وه، مه لا هاواری هاوړیکانی ده بیست، هی وایان هه بوو ده ینا لاند: هر یه ک قوم ئاو گه روومی پښ ته په ده که م. هر زه یه ک تازه هه ژده سالی ته واو کرد بوو، هر نه وه ته ده نگی ده بیسترا: ده ستان له سره دوم لابه ن، لیم بگه پښ با قسه تان له بؤ بکه م. یه کیکی دی ناخ و ئوقی بوو: وهی بابه نیتو که کانم. یه کیکی دی هاواری ده کرد: به سه به س خه سام. هی واش هه بوو له ژیر نه شکه نجه دا به گوته وهی شیعه ره که ی (قانع) دهینه پاند:

گرچی دوژمن وا نه زانی من به دیلی لال نه یم

باش بزانی کونجی زیندانه قوتا بخانه یه

بیری ئازادیم له زیندانا فراوانتر نه یم

قوپ به سر نه دوژمنه هیوای به به ندیخانه یه

گرتن و لیدان و کوشتن عامیلی ئازادییه

توپ و شه ستیرو که له پچه لام وه کو نه فسانه یه

که چی مه لا که لیشیان ده دا نقه ی لیوه نه ده هات، نه و نه فنه ندیه چاکه ت و پانتول له به رو ملپچ له مل و خاوه ن ناسنامه ی چه کوچ و داسه که ی ده هاته وه بیر که ده یگوت: نیمه له گوره پانی جه نگدا نجه نگین، به لکو له میشکی مروفه کاند ده جه نگین، پاسته ناسنامه مان چه کوچ و داسه، به لام نه

چه کوچمان بۆ لیدانه و نه داسیشمان بۆ سهربرين.
 كانژمير (۹) ى به يانى، پۆڭى (۱۸) ى ئه و مانگه بوو، به دوو پۆليسان (مهلا)
 يان په لكيش كردبوو، پۆليسه كان ده يانويست به بئ دهنگى بۆ ليكۆلینه وه
 پاييكتيشن، كه چى ئه و بۆ ئه وهى هاوپنگانى بزانن بۆ كوئى ده بهن، هاوارى
 ده كرد: ليكۆلینه وهى چى شه رەف بردنه، شكۆى مرۆف كوشتنه، پيشيل
 كردنى هه موو داب و نه ريتيكي مرۆفایه تيبه. به لاکه لاک بۆ به رده مى دادوهر
 پايانكتيشا. نه يتوانى له به رده مى دادوهر پابوه ستى، كه ئه وان به رياندا ئه ویش
 له سەر زهوى ژوره كه دانیشست و پووى له دادوهر كرد: گه ورمه ببووهره پيم
 عاردى ناگرى.

هه ر دوو پۆليسه كان قۆليان گرت ويستيان قيتى بكه نه وه، دادوهر (گۆ ئاوت)
 يكي ليكردن و ده رى كردنه ده ره وه. دادوهر هه ستايه وه نيو په رداخ ئاوى له
 ناو ئاوته زينه كهى ته نيشته خۆى ده ره يتاوا دايه مه لای، مه لا ده ستى بۆ نيو
 په رداخه ئاوه كه برد، تۆزىك سله ميه وه و له خۆى پرسى: ده بئ ئاوبئ يان
 ژه هر؟ ئه گه ر ژه قنیش بئ هه ر ده يخۆمه وه له شم بووه ته دارى وشك و چاوم
 تاريك بووه. به ليدانى پليک و تامکردنى زمانى كه ميک دانيا بووه وه و خۆى
 دواند: دياره ئه و دادوهره ده ماريكى پياوه تى تيدا ماوه.

چاوه كانى شته كانى ناو ژوره كه يان تيكه ل و پيكه ل ده كرد، هه تا پوخسارى
 دادوهريشيان به حوانى نه ده خوینده وه. مه لا هه ستى كرد ته قه ته قى پاژنهى
 پيلاويك ليتى نزيك ده بيته وه، ئه و ترسا كه چى دادوهر به دوو ده ست باوه شى
 تيوهرينا و ژۆر به نه رمى به رزى كرده وه: له سەر ئه م كورسييه دانيشه.
 مه لا له نزيكه وه زه ينى دايه پوخسارى، يه كه يه كهى ئه نداهه كانى جه ستهى
 به سەر كرده وه، په يكه ريكي به شان و شه وكه ت له به ر ده مى ده جوولا، پيى
 سه ير بوو: نا نا، ئه وه دادوهرى پاشا نيبه، به كريگيراوى داگيركه ر نيبه،
 هه بى و نه بى هاوپتيه كى خۆمانه يه.

په شيمان ده بووه وه: نه خير، شوان هه لئه لتيته يه، ده يه وي دانه خۆرمه بكات.
 چاوى نوقاند نه يويست بيبينى، كه چى دادوهر ده ستى خسته سەر شانى و
 ئازاره كانى مه لای به زه رده خه نه يه ك كه ميک دامرکانده وه: چۆنى؟ مه ترسه
 ليكۆلینه وهى ئه مرۆت ئه شكه نجه دانى تيدا نيبه.

— چۆن بم، له ناو جه ستهى خۆمدا به ند كراوم.. مه لا به دادوهرى گوت.

__ له ناو ژووره تاکه که سیه وکه تدا نازارت هه یه؟ دادوهر لیتی پرسى .
 __ چوَن نازارم نییه !! به لام قوریان، شپړه کان که له ناو قهفه زه کانی
 باخچې شازهلان دهبه سترینه وه، سهره تاو تاکو ماوه یه کی توریښ، به هیواى
 چوونه دهره وهو شازاد بوون، به هموو هیزیا نه وه هول ددهن قهفه زه کان
 بشکینن، که چى دواى نه وه ی تیده گن قهفه زه پولاییه کان له وان به هیژترن،
 بئ هیوا دهبن و له گهلاندا پادین و چى دى هول نادهن .
 دواى چهند خوله کیک مه لا به و شاره و به هه وای فینکی ژووره که، وهک نه و
 کوته ره داره وشکى تنها په گه کانی مابنه وه، ته پرایه تییه که به دهماره کانیدا
 چووه خواره وه و ناخى ناوداو گه شاندىیه وه . نه گهرچى هر له سهره تاوه سووریو
 له سهر نه وه ی لیوه کانی له په کدى نه کاته وه، نه وهک به بئ ناگایى وته یه که
 بزه لیتى، به لام نه و خنده یه و نیو په رداخ شاره و به لیتى نه شکنجه نه دانیه
 بوونه کللی دهرگا دوو دهریه که ی دوه ی، به قسه هات: به پریز قهت چاکه ی
 نه و نیو په رداخه شاره له بیر ناکهم، بو من که مییه له بهر دهمى پیاوړکی
 وهک جه نابت پانه وهستم، خودا له هموو نا دادپه روه رییه که بتپاریژى .
 دادوهر نیو په رداخ شاره دیکه شى بو برد: هه رموو نه وهنده شاره ش بخووه .
 __ نه ی خودا گه وره ترو پایه دارترو دادپه روه رترب بکا جه ناب... مه لا به
 دادوهر ی گوت .

__ بپوات به خودای هه یه نه وهنده ناوی دهبه ی؟ دادوهر وای به مه لا گوت .
 __ به پریز، من وتارخوین و نیمامى مزگه وتم، چهن دین نایه ته کانی قورشان و دهیان
 هه دیسم له بهره، هموو کتیه کانی زانستی فیهو شریه م خویندووه، له
 زانستی به لاغوه سهرف و نه خودا تاکم نییه، هر دوازه زانستی مه لایه تیم له
 سهر دهستی باشتیرن مه لا وه رگرتووه . چوَن بپوام به خودا نییه، نه که هر
 بپوام پتی هیه، به لکو له هموو که س زیاتر ده زانم بو دهبه رستم .
 دادوهر سهرى خوی بادا: پاپورتى پاپورت نووسان چى ده لئ و نه م پیاوهر
 چى ده لئ !! ده ی با له په وتى لیکو لینه وه ی ناسایى دهر نه چم، یرسیاری
 لیکرد: دیاره عاره بی باش ده زانى پیوستیت به وه رگپز نییه؟
 مه لا وه لامى دادوهری دایه وه: به لئ جه ناب عره بی باش ده زانم .
 دواى پرسیارکردنى له ناوی چواری خوی و دایکی و نازناوی و، شوین و کارى
 نیستای و که سه نزه کاتى، لیتی پرسى: عه شیره تت؟

مهلا
__ عه شیره تم نییه .. وه لآمی ~~کۆ~~ بۆ دادوهر.

__ خۆ نێرکی عاردی نی؟ دادوهر گوتی.

__ نێرکی عاردی نیم، به لآم بهروام به عه شیره تگه ری نییه، نه گهر عه شیره تم هه بیته ده بی خاوه ن عه شیره تیشم هه بیته، من له خودای زیاتر کهس به خاوه نی خۆم نازانم .. جه ناب ئه وه شیره تانه هه میسه له مملانی دان، هه ئیمهش سووته مه نی ئه وه مملانی بییه ی نه وانین.

__ باری خیزانیت؟ دادوهر چه زی له درێژدادپی نه بوو.

مه لا گوتی: نیستا بیوه میژدم.

دادوهر به مه به ست ئه وه پرسیاره ی وروژاند: واته پیشتەر ژنت هه بووه؟

ئه وه پرسیاره ی دادوهر کرمێکی ناو میشکی مه لا ی جولاند، به لآم به مجۆره وه لآمی دایه وه: به لآی هه مبه وو نه ما.

دادوهر پرسى: مندالێشت هه بوو؟

کرمه که ی ناو میشکی مه لا زیاتر جولا: نه خێر نه مبه وو.

دادوهر دیسان پرسى: ئه وه ژنه ت چی به سه ر هات؟

مه لا سه یری به وه پرسیارانه هات: جه ناب باس و خواسی ئه وه ژنه م هیه چه یوه ندیه کی به وه تاوانه وه هیه که دراوه ته پآلم؟

نه گهر په یوه ندی به وه تاوانه وه هه بیته و که میک له ئازاره کانم که م بکاته وه، بیگومان باسی ده که م. نه گهر چی هه ره وک ده لآین - نه وه ی کاری بکه ویته دادگا، نه گهر چۆله که یه ک به ده ست به ینى، گایه ک ده دۆرینى.

دادوهر به قسه که ی مه لای سه رسام بوو، هه ره وه ها بۆنى شتیکی نامۆشی کردبوو، بۆیه پێی گوت: له وانه یه په یوه ندی هه بیته.

پووی به ته وای بۆ دادوهر وه رگێرا و لآی پرسى: گه وره م به ته وای گویم بۆ ده گری؟

دادوهر خه نده یه کی بۆ کرد. مه لا زۆر پێی سه یر بوو - قه سابێک خه نده بۆ گایه ک بکات که بۆ سه ر برپینی ده به ن - که چی هه موو هێزه ناوخۆیه کانى جه ستی کۆکردنه وه و چۆله که ی خه یالێ به ره و سه رده می ساده یی و دلّسافی فری: جه ناب، هه رچه نده ئه وه پووداوه ماوه یه کی زۆریشی به سه ردا تێپه ریوه، به لآم هه موو کاتێ که هه سته توندو تیزه کانى بۆ ناو گۆرپه پانى فراوانى بیردانم ده گه رپینه وه، هه ر یه ک له شانەکانى جه سته م له گه لیدا ده ئی. قوربان - به

که سم نه گوتوو (قوریان) به لام له بهر خاتری نه و فرې ئاوه و نه و پږزه ی لیم ده گری به توی ده لیم - له بیرچوونه وه هه موو شتیک ده گوپی، له بیرچوونه وه نه و چنه ترپه یی له دلماندا ماوه، نه و ده نگانه یی له گه روومانده، نه و ئازارانه یی چیشتوومانه، هه موویان به ئاوی ده ریاکاندا ده دات و ده چنه قوپگی نه هه نگه کان و لیمان ون ده بن، کاتیکیش نه وانه ون ده که یین تامی ژیانمان نامینن و تنها وهک جهسته یه کی مردوو له نیوان زیندواندا ده ژین. گه وره م، نه م دنیا به جهنگه له باش و خراپی تیدایه، هه ندیک هه نه له پیناوی باوه پی پته ویاندا ده جهنگن و ده بنه پالنه وان، بو نه وه یی خنده ی هیوا بخنه سه ر لیوی هه زاران باجی نه و پالنه وانیته به خوین ده دن، نه وانه په یکه ریان له شه قامه کاندا هه لده واسن، مندالان له کتیه کانی قوتابخانه ناویان ده خوینن. هی واش هه نه ئامانجیان کوشتنی نه و خنده پر هیوا یانه یه، خه لکی بی تاوان ئازار ده دن و ده یکه نه ئیسک و پیست، ئیسک و پیسته که شیان فری ده دنه بهر سه که کانیان، سه که گه وره و زه به للاحه کان به زه قه ی چاوی سه که بچوکه کان تییان به رده بن و ده یان بچپن و ده یان خوئن، سه که بچوکه کانیش هه رچنده لیکاوی هه زو ئاره زووه کانیان به لالغاوه یاندا دیته خواره وه، ناتوانن بستیک لییان نزیک ببینه وه، ناچار به نهینی لاقی سه که گه وره کان ده که زن و راده کهن و خوین ده شارنه وه.

دادوه تا نه و ساتهش هه زی له دریز دادپی نه بوو: به خو یی یهک قسه یه نه م دریز دادپه یی بو چییه؟

مه لا پی گوت: به پږز، بایه خدان به قسه ی بهرام بهر که ت بریتیه له قوربانیدان به هه ندی کاتی خوئ، سه ره تا پیم گوتی گویم بو ده گری نکولیت نه بوو، ئیستا بو قیسکانه ت ته نگ بووه؟ به چاوان ده چمه ناو بابه ته که به س نه گه ده کړی فریکی دی ئاو ده خو مه وه.

دادوه خو یی نیو په رداخ ئاوی بو هیئا، نه ویش ئاره زووی گریان هیرشى بو هیئا، قولپی گریان نه وکی گرت، به لام غیره ت گرتی: له بهر ده می دادوه ریگ که به تومه تی سیاسه تکردن دادگاییم ده کات چوئن ده بی لاواز بم و بگریتم. ته نها دوو داوه فرمیسک به چاوه کانیدا شو پیوونه وه و له په نا لوجه کانی روخساریدا پارانه وه: خودایه هه لینه گری، زولم هه ر زولمه گه وره بی یان بچووک.

__ زولمی چی زوو برۆ ناو بابەتەکه .. دادوهر پیتی گوت.

__ بەلێ گەرەم، دەلێن- تۆوی ئارامگرتن تالە، بەلام ئەگەر بیچینی بەره‌که‌ی شیرینه- منیش بەو پارانه‌وه‌یه‌م هەر وه‌ک ده‌ته‌وێ چوویمه ناو بابەتەکه، ئەگەر تۆ که‌مێک ئۆقره‌ بگری و هه‌ناسه‌ت سوار نه‌بی ته‌واوی ده‌که‌م.

مه‌لا پاشماوه‌ی فرمێسکه‌کانی سه‌ر برژانگه‌ درێژه‌کانی خۆی سه‌په‌وه: به‌رێز، هه‌ژده‌ مۆمی ته‌مه‌نم داگیرساندبوو، که‌ باسی مۆم ده‌که‌م تکه‌یه‌ پێکه‌نینت به‌ قسه‌که‌م نه‌یت. باوکم مه‌لایه‌کی کراوه‌ بوو، دنیاو دینی پێکه‌وه‌ گرتبوو، وه‌کو خه‌لکه‌ ره‌ش و پووت و نه‌حوینه‌واره‌که‌ نه‌بوو، له‌ به‌ر نه‌وه‌ی له‌ گه‌ل ئەه‌ندی و رۆناکیه‌رانی ده‌فه‌ره‌که‌ هاموشۆی زۆریان له‌ گه‌ل یه‌که‌یدا هه‌بوو، باوکیشم وه‌کو ئه‌وان می‌ژووی له‌ دایکبوونی هه‌موومانی ئەزیه‌ر بوو، هه‌موو سالی له‌ (١٨) ی مانگی ته‌موز به‌ قه‌د ته‌مه‌نم مۆمی داده‌گیرساندو به‌ بۆنه‌ی له‌ دایکبوونم ئاهه‌نگی ده‌گێرا.

دادوهری وا لێک‌رد‌بوو پێش و پاشی خۆی نه‌بینی، به‌ جۆرێک سه‌یری کرد، سه‌یرکردنه‌که‌ی به‌ سه‌رسام بوون و سه‌رسوپمان ده‌چوو، له‌ هه‌مان کاتدا به‌ زه‌یبووێکیشی پێوه‌ دیار بوو، له‌ دلی خۆیدا به‌یری کرده‌وه: به‌یانی (١٨) ی ته‌موزه‌ و یادی له‌ دایکبوونه‌تی. هەر ئه‌وه‌نده‌ی له‌ ناخی خۆی نه‌توانی

میهره‌بانی دواندی: ده‌ی به‌رده‌وام به‌، چهند خوله‌کیکم بۆ زیاد کردی.

مه‌لا به‌رده‌وام بوو: به‌لێ، له‌ ته‌مه‌نی (٢٠) سالی‌دا- چۆن به‌روام وایه‌ خودا هه‌یه‌ ئه‌وه‌ش ده‌زانم بیست سالی بووم، چونکه‌ هه‌ر ئه‌و ساله‌ به‌ بۆنه‌ی بیسته‌مین سالی له‌ دایکبوونم باوکم بیست مۆمی داگیرساندبوو- له‌و ته‌مه‌نه‌دا له‌ یه‌کیک له‌ گونده‌کانی دور له‌ ده‌فه‌ره‌که‌ی خۆمان فه‌قێ بووم، فه‌قێ چ فه‌قێ، چوست و چالاک و پاک و خاوێن و به‌ زه‌وق بووم، به‌لام فه‌قییاتیش ئاواره‌یی و ده‌ریه‌ده‌رییه‌، ده‌ست پانکردنه‌وه‌ و سواڵکردنی نان په‌یداکردنه‌، ئیواران ده‌بوايه‌ به‌ ناو گونیدا بگه‌رێن و بسوورپێن به‌ (راتبه‌رحمه‌ت لێ بێ) نان و شیو په‌یدا بکه‌ین و زگی خۆمانی پێ تێر بکه‌ین. من چهند مالتیکی گه‌ره‌کیکی ئه‌و گونده‌م پێ سپێردرا بوو، خاوه‌ن مالتیک له‌و مالانه‌ ده‌سه‌لاتدار بوو، که‌چیکیان هه‌بوو سێ چوار سالتیک له‌ خۆم بچووکتر بوو، که‌چه‌ چونکه‌ به‌ ده‌ستپۆیی و هه‌بووه‌یی و نازو فیزو بێ ئاره‌قه‌ی به‌ره‌تاوی به‌روه‌رده‌و گه‌وره‌ کرابوو. پیتی ناوی جه‌ناب ئه‌وه‌نده‌ باسی جوانی بکه‌م،

ھەر چەندە بە پوخسارو بەژن و بالايدا ھەلبەت ھەر کەمە، منیش ئەو کاتی - ھەر ھەروەھە پێشتر گۆتم - خەرت و خورت بووم. ئیواران کە بۆ نان و شێوە کە دەچوو مە بەر دەرگای مەلیان، ئەو نەیدەھێشت لە خۆی زیاتر کە سێکی دی بێتە دەرەو وەو خواردنە کەم لە بۆ بەینێ، کە دەستی بەر دەستم دەکەوت و چاوی لە چاوم دەنا، خۆشی لە کەللە ی دەدام و گرکانی عەشقی کە لە مۆلۆلەکانی مێشکەو دەزە ی دەکردە شادەماری دڵم و لە وێشەو سەرتاپای ئەندامەکانی جەستە ی دەگرتەو. پۆژەکان بە پەلە دەهاتن و دەپۆششتن، خۆشەویستی من و (نیشتمان) یش بە پەلە تر بەژنی بەرز دەبوو وە. نوای شەش مانگ لەو عەشقە پاک و خاوی و پیرۆزە، کە تەنھا ئیواران دەستمان بە دەستی یە کدی دەکەوت و لەو زیاتر نەبوو، چەندین حاجی و مەلاو پیاوی زەریفم نارد بۆ داخوای سوودی نەبوو نەیاندامن، باوکی خۆم و کەسانی خەمی خۆشیانم نارد ھەر سوودی نەبوو. دیار بوو باوکی عەردێکی قەسپۆکی پەق بوو نە دەکێلدرا و نە دەهاتە پای. ناچار بپارم دا (یان نیشتمان یاخود نەمان).

کاتە کە ی دادوەر بۆی دانابوو تەواو ببوو، بەلام دیار بوو چیرۆکی خۆشەویستی یە کە ی بۆنی تاوانێکی لێ دەهات سەرنجی پاکێشا بوو، بۆیە پێی نەبێ تەنھا دیسان ئاگاداری کردەو: زۆر درێژت کردەو، بە کورتی بێبەرەو. _ بە ئێ گەرەم، ناچار - ھەرچی دەبی با بێی - ھەریمان بە یە کدی دا سەرمان ھەلبگرین و ئەو گوندە بەجێ بەئیلین و پوو لە شوێنێک بکەین نەماندۆزەو. مەلی باوکی کچە ی سپیان و پەشانێکی زۆریان ھەبوو، مەپو بزنەکان لە دەرەو ی حەوشە لە ناو ھەوێزی خۆیان مۆل ببوون. ئەگەرچی بە ھەر بوو، ئاوو ھەوا خۆش ببوو، بەلام چەند پارچە ھەوێکی پەش و چلک بەری ئاسمانیان گرتبوو، شەو کە خۆی تاریکە شوو بوو، ھەرەکانیش تاریکترین کردبوو. مەلی باوکی (نیشتمان) سەگێکی زۆر دێیان ھەبوو، بەلام نیشتمان بە ھۆی چەند نانێکی چەو رەو سەگە کە ی بردبوو ناو حەوشەو بە نان خواردن خەریکی کردبوو، ھەتا (نیشتمان) ی یارم بزووپو بوخچە ی تێکناو خەناو کە و پۆزمک و گوارە چوار گۆیە کە ی ھێنا، من لە ناو مەپو بزنەکانی ناو ھەوێزە کە خۆم حەشاردا بوو، دڵم لە جیاتی شەست و حەفتا لێیدا، سەدو بیستی زیاتر لێ دەدا، لەو ی دەترسام نەینێ کە مان ئاشکرا بێت

و خۆشه‌ویسته‌که‌م ئازار بدهن، به‌لام خوا کردی هه‌نده‌ی نه‌برد (نیشتمان) به‌په‌نادزه‌ خۆی گه‌يانده‌ من. که‌ ده‌رچووین چه‌ند سه‌گیک‌ی ه‌ارو ه‌اج به‌ دواماندا شریته‌یان کرد، به‌ ناو چه‌غه‌لوورانی‌یی سه‌گان و به‌لاپی و پیا‌ده‌پیدا و به‌ بێ زادو تویشوو، ده‌ستمان له‌ ناو ده‌ستی یه‌کدی ناو به‌ ته‌مای خودا پۆیشترین. پۆیشترین به‌لام زیاتر له‌ مه‌تریک پێشه‌ خۆمان نه‌ده‌بینی، نه‌وه‌نده‌ به‌ په‌له‌ ده‌پۆیشترین له‌ ماوه‌یه‌کی کورتدا زیاد له‌ پپۆیست له‌ ناواییه‌که‌ دوور که‌وتبوینه‌وه‌، هه‌ندیک‌ خۆمان هه‌سانده‌وه‌ و چاوه‌پێشمان کرد ئاسمانه‌ په‌شه‌که‌ که‌میک‌ کال بێته‌وه‌، یان هه‌رنه‌بێ شین هه‌لبه‌گه‌پێ، هه‌نده‌ی نه‌برد له‌ به‌ختی ئیمه‌، هه‌وره‌ په‌شه‌که‌ زه‌نگی شاگادار کردنه‌وه‌ی لێدا، زه‌نگ چ زه‌نگ ده‌بوابه‌ به‌ هه‌ردوو ناوله‌په‌کانت هه‌ردوو گوێیه‌کانت توند بگری، له‌ هه‌مان کاتیشدا هه‌وره‌ په‌شه‌که‌ هیلنجی ده‌هاتی ده‌ترساین له‌ ناکاو به‌ سه‌رماندا پرشیتته‌وه‌. ناچار ئیسان ملی کوێره‌ پێگاکان و ناوه‌نی ته‌باره‌ی گه‌نم و جۆیه‌کانمان گرت و پۆیشترین، هه‌دو سه‌دی به‌یانی بوو ئاقاری دوو سێ گوندمان تێپه‌راندبوو، هه‌وره‌ په‌شه‌کانیش په‌رش و بللو ببوونه‌وه‌ و هه‌لبه‌رینگاندبوو، دنیا سپیولژ ببووه‌وه‌، چاومان بپی ده‌کرد ده‌ورو به‌ری خۆمان ببینین. له‌ ده‌وره‌وه‌ ده‌نگی زه‌نگولی ملی نیری و قره‌ قری لاوژکه‌ی ملی بزنی شوانه‌کانمان ده‌بیست که‌ به‌ره‌و پوومان ده‌هاتن و لیمان نزیک ده‌بوونه‌وه‌، ماوه‌یه‌ک خۆمان دایه‌ بنگه‌ریکی که‌نده‌لانی‌یک و خۆمان له‌ چاوی شوانه‌کان شارده‌وه‌. هه‌رچه‌نده‌ هیلاکی ده‌ستی لیستاندبووین و برسیتیش پرزه‌ی بریووین، نه‌خه‌وتنی نه‌و شه‌وه‌ درێژه‌ش خه‌وه‌کوته‌کی پێ ده‌بردینه‌وه‌، جار جاره‌ش (نیشتمان) ی دۆستم هه‌ر به‌ پۆیشتنه‌وه‌ به‌ لادا ده‌هات و من زوو ده‌مگرته‌وه‌، به‌لام که‌ ده‌نگ نه‌ما و شوانه‌کانیش تێپه‌رین، چوومه‌ سه‌ر گردیک‌ گوندیکم به‌رچاو که‌وت، له‌ شیوه‌ی نه‌دازه‌یی گونده‌که‌دا زانیم نه‌و گونده‌م پێشتر دیوه‌. هاته‌وه‌ بیرم نه‌وه‌ نه‌و گونده‌یه‌ کاتی خۆی مامم تێیدا داده‌نیشت، که‌ نه‌ویش نه‌مری خوای کرد ئیستا مامۆژنم به‌ بێوه‌ژن کۆشی هه‌ر له‌وێیه‌. سێ و دووم لێنه‌کرد ناوی خوام لیته‌نا، به‌ پاکیش پاکیش (نیشتمان) م په‌لکش کرد و هه‌نده‌ی پێنه‌چوو گه‌یشته‌ نه‌و گونده‌که‌، پرسیار به‌ پرسیار مائی مامۆژنم دۆزییه‌وه‌، که‌ دۆزییه‌وه‌ به‌خته‌وه‌ری وه‌کو تیشکه‌ بئه‌شه‌یه‌کانی خۆری به‌یانیان له‌ پوخساردا تیشکی دایه‌وه‌ و گه‌یشته‌ قولایی دلم و پپی له‌ هیوا

کرد. مامۆزئەم ژنیکی زیرەك بوو، هەر زوو پوخساری هەردووكمانی خوێندەوه، به پەله نان و ماست و چایەکی گەرمی داينی، هەر یەكەمانی به جیا جیا له ژوورێك پەستا، هەر به پەلهش چوو مەلایەك و دوو شایەدی بۆ هێتاین و له یەكدی ماری کردین. دواى ماوه یەك حەسانەوه و پێكەوه نووستنمان، دوو و لاغی بەرزەو دوو کوپی برای چەكدارى به گەلداين و پەوانەى گوندیكى دى کردین كه مالى مامیكى دیکەم به خۆى و چەند کوپێكى لەوێ بوون. دەنگ و باس گەیشتهوه مالى خۆمان ئەوانیش هاتن سەردانیان کردین. مالى باوكی كچەى كه به ئاگا هاتبوون و زانیبوویان كار له كار ترازابوو، ناچار چەند سیخوپیكى خۆیان تیگەیاندا بوو به دواماندا بگەپژین و بمان دۆزنەوه، ئەوانیش كۆن به كۆن به دواماندا دەگەپان و ئەیان دەتوانی بماندۆزنەوه. حەيامیكى پێچوو بوو باوكم هەر هەولێ دەدا، لەملاو لەولا پیاوی ماقوول و خەلكی بەرپێزی دەناردە مالى باوكی كچەى مەسرەتى بكەن، دواى هەول و كۆششیكى زۆر، به سەفته پارەیهكى قەبە مەسرەتییهكه كرا، به مەرجێك من و ژنەكەم نەچینهوه بهر چاویان.

دادوهر دیسان ئاگاداری كردهوه، به لām پێگەشى پێدا تەواوى بكات: حەز دەكەم چیرۆكەكەت بپرگه به بپرگه بییستم، به مەرجێك كورتى بكەیهوه. — به چاوان بەگم، بەس ئەگەر پێگەم بدەى لەسەر كورسییهكه دیمە خوارەوه له سەر زهوى دادهنیشم، پشتم دەدەمە دیواری له سەر ئەم كورسییه زۆر ژان دەكا.

دادوهر نەك هەر پێی پێدا، شەریه تێكیشی داين. مەلا كه شەریه تەكهى خواردهوه ویستی سۆزى دادوهر بۆ خۆى پاكیشتی، سەرى بۆ بەرزكردهوه پێی گوت: گەورەم تۆ بۆنى ئەم خاكەت لێدێ كە من لە سەرى دانیشتووم، دلنیام تۆ لەوان نى!! بەپێز، جەناب پۆزەكان وەكو قله تەسبیح ئاودیدو دەبوون و مانگیان تەواو دەکرد، بنى مانگى دەگەیشتهوه سەرى مانگى و ئەوانیش به هەمان شیوه دەبوونه كووج كووجە، مانگ دواى مانگیش (نیشتمان) ی خیزانم زیاتر هەلەپەندما. هەموو پۆژێ دەستەو دوعا هەردووكمان داوامان له خودای دەکرد، کوپێكى چاوكەشمان پێی بیهخشی. زەمانە دەستیكى پێی له پەمۆى بۆ درێژ دەکردم، به لām من چیرۆكى قەلەپەشەیهكم تێدا دەبینی، ناوه ناوه قەرە قەرە ئێو قەلەپەشەم گوتی لێدەبوو له نزیكمانەوه دەیقرا، كه

له من و (نیشتمان) ی ژنم بترانژی که سی دیکه نهیده بیست. کونده په پوښک به سهر مالمندا ده که پراو بالی هه لده شه قاند، جهنگی ترس و هیوا له دلی هه ردو کماندا هه لگیرسابوو، ساتنیک هیوامان به خومان ده به خشییبه وه ساتنیکیش دیوه زمه ی ترس ده یکرینه پاروویک و قوتی ده داین، من ده مزانی زه مانه - وهک نه و خووه ی پی پی گرتووه - له یه کدیمان جیا ده گاته وه .

(مه لا) لاتنگه یه کی ده یتریواند و لاسهنگی تیگدا بوو، دیسان داوایه کی دیکه ی له جه نابی دابوهر کرد: به ریژ، نه که رچی له پیش جه نابتان بی نه ده بیه، به لام نه م لایه م ژور ژان ده کا و هه راسانی کردووم، نه که ر پیگم بدن نه م لاقه م دریژ ده که م .. مه لا نه و هه لسو که وتانه ی بۆ نه وه بوو دابوهر تیگه یه نی ژور سازار دراوه .

هه رچه نده گپړانه وه ی به سهرهاته که دریژه ی کیشا بوو، هه لسو که وته که ی مه لای بیزارکه ر بوو، ژور نه رمی نواندنه که ی دابوهریش له که سیکی تاوانبارکراو به تاوانیکی سیاسی، له په وتی ناسایی لیکولینه وه ده رچوو بوو، که چی دابوهر به مه زنده ی خوی سهره داوی تاوانیکی دیکه ی که وتوته ده ست، پیویسته به دریژیایی داوه که دا بپروا تاکو ده گاته کوتایی و راستییبه کان ده رده که ون. داپه روه رییه که ناخی جولاندو به زه ییه که که وته که لای، بیری جولاند: نه و داوه ی سهره که ی که وتوته ده ست له وانه یه بمگه یه نیته نه نجامیکی داپه روه رانه . نوکه یه کی بۆ مه لای کرد: فهرموو لاقه که شت راکیشه، به س بمگه یه نه به نه نجام.

_ که وره م، هه نده ی نه ماوه پیازنکی سپیکراوت بده مه ده ست، به لام شتیک له دلم بوویته که سهر، له کاتی خویدا به سهریدا بازمد. باسی نه ووم بۆ جه نابتان کرد که من و هاوسه ره که م ده پاراپینه وه کورپه که ی ناو زگی کوپ بی، که ده لیم کوپ نه وه وا ناگه یه نی من کوپم له کهچ پی باشتره، نه خیر قهت لای من جیاوازییان نییه، به لام چی بکه م دیاره میشکی مرقفه کان به مجوره پرکراوه و پغدراوه، له وه تی هه مه ده بیستم ده لین - ئاوی ژور ئاوی که م ده با - نه و که م و ژورییه ش له ناو هه ر میلیه تییک به جوړیک شروقه ی بۆ ده که ن و لیکده دریته وه، ولاته پیشکه وتووه کان به شیوازی دیموکراسیانه و له پیگه ی په رله مانه کانیا نه وه، ژورینه و که مینه یه کلا ده که نه وه. لای نیمه ژوره کان که مه کان ده مامک ده دن و ده یانچه وسپینه وه. به لی له هه ر گوندیک،

له هەر شارێک، له هەر شوێنێک له شوێنهکانی لای ئێمه، ئهوهی کوپی
نۆده - چ کوپی پشتی خۆی چ ئهوانهی فریودراون و خۆیان به کوپی ئه
دهزانن- بهشی بێ کوپهکان دهخوا.. گه ورهه، بێگومان میژووت خوێندوه،
خوێنی پیسی زینده به چالکردنی سهدان سالی پێش ئیستا به ناو دهماره
پهقهکانی ئێمه فیقهی دهکا. هه موومان درۆ دهکین ئهگه ر بلێین نامانهوئ
کوپمان نۆد بێ، کار له کار ترازاو بهو ته کارێکی بۆماوهی خۆپسک و
باپیرانمان وایان ویستوه، دهزانی بۆ کوپی نۆرمان دهوئ؟ من با پیت
بلیم. بۆ شه په خهجه رو شمشیرو تیران دهمانهوئین، بۆ ئهوهی دهمانهوئین
تاكو له کاتی پرسهکانمان له بهردهمی مزگه وتهکان سینگیان ده په پیتن..
گه ورهه، ژانه سه رم پیتگری نۆرم گوت، چی بکه م دلیم په ره، جۆگه لهیهکی
په رههر، له جیاتی خوئین، له ناخمه وه به دهمارهکانمدا ده پواته ناو دلیم.
هه رچه ندی ئۆقهی بکه م، هیلنج به ئیمه خۆم، بیتفیتمه وه، بیرشیتمه وه، بێ
سووده هه ر ئه وه هه ره ی هه ناوم کۆتایی نایئ. که واته با بته گه ی نه م کۆتایی
داوه که، یان ته قانندی ته له که، ئه وه ته له یه ی بۆ مروقی پاک داده ندریته وه
نه ک بۆ پتوی قیلباز: نیوه وپۆی پۆی هه ینی بوو، وتاری نوێزی هه ینیم بۆ
موسلمانان ده خوینده وه، تفتیکی گه وره له ناو ده وم خۆی کۆکرده وه، ویستم
قوتی بده مه وه نه متوانی گه رووم گیرا، تفه که م کاره ساتیکی له گه لدا بوو، نۆد
له وه گه وره تر بوو به گه روومدا بپواته خواره وه. دلیم ئه وه ند به توندی لێی
ده دا سینگم له گه لیدا به رزو نزم ده بووه وه، هه ندی نه ما له ناو ده فه ی
سینگمدا ده ره په یی، به په له نوێژه که م ته واو کرد، که گه پامه وه چیم دی !!؟
ئه وه ی من دیم کافر نه یبینی، فه رمه سۆن نه یبینی، ئه وه ی مروقه، ئه وه ی
تۆزیک هه ست و سۆزی هه یه، ئه وه ی هه ر گیان له به ره نه یبینی. (نیشتمان)
ی دۆستم، هاو پیم، هاو سه رو هاو ده م و هاوتا و هاوکوم، ئه وه ی خۆشم ویست
و بوو به ژنم، له سه ر مانگ و پۆزی خۆی بوو، دوو خزمه تکاری مالی باوکی،
دوو دلپه شی بێ ویزدان تاویان دا بوئ و به خه جه ران وه کو کارێ سه ریان
برپییوو... له و کاته وه گوپییه ئاگریک له بۆشایی که لاهمدا به رز ده بیته وه و له
سه رم گرپه ی ده کا، خوئنی ده مارهکانی دلیم ده کوئین، له و کاته وه جۆش و
خروشی دلیم بووینه خۆپیشاندا و پا په رین، بووینه شوپشیک سهرتا سه ری
هه موو شه قامهکانی شاری جه سته میان گرتۆته وه.

دادوهر له ناخپه وه له رزی، خوئی پښ نه گیرا: سهرپرینی دایکیک و کورپه کئی ناو زگی تاوانیکئی زور نامرؤفانه یه، پیویسته تاوانباران بدرینه دادگاو سزا بدرین.

— قوریان، سزادانی چی !!؟ کئی بیانگری و کئی سزایان بدا؟ نه وانه خوئیان هه موو شتیکن، داموده زگاگانی پولیس و- دوور له جه نابت- دادگاگانیش هه به خوئیان، نه گهر جه نابت لیم به عه تهب نه گری، ده لیم حکومه تیش هه به خوئیان، ده بلئی بؤ؟ سهر له وه دایه- نه گهرچی سهریش نییه- هه به فیتی حکومت تاوانه کیان له لایه دادگاگانه وه بویان پنج کراو به (غسل العار) داندرا. له و پوره وه تاگو ئیستا وه کو به رزه کی بانان له و ولاته بی خواه نه دا ده سوورپنه وه که سیش ناویری بلئی (له پشتی چاوتان دوو برویه) منی بی ده سه لاتیش له ترسی نه وان نه وه که له ناوم بیه و بمغه وتینن، له ولاتی خوم دهر به دهر بووم و به ختی خوم هاویشته مزگه وتیکی نه م شاره جه نجاله، گوتم به لکو بوم ده بیته نه شکه وتی (الثور) و له ناو ته ونی جالجالوکه کان بزر ده بم و نامدورنه وه، که چی دیاره هه دوزیمانه وه.

— کئی توی دوزیه وه؟ دادوهر له مه لای پرسى.

— جه نابی دادوهر توش مافى خوته له پله و پایه که ت بترسیتی، نه وانه له پاشای نزیکن و هه موو شتیکیان پیده کری، له وان زیاتر کئی هه یه، هه نه وانه که زن و منداله که میان به زیندوویتی کوشت، خوزگه منیش نه و کاتی له وئ بوومایه و به هه مان شتیه منیشیان شهید بکردبووایه، نه وه که به م جوړه ی ئیستا به په ندیان ببردبوومایه. که وره م فرمان به رموون با به گولله ی تفهنگیک یان به په تی سیداره، می شکم بپرژینن، دلّم بوه ستینن، ملم بپرژینن، نه که بمنیرنه وه ناو نه و دوزه خو به نازاره وه بمرژینن..

دادوهر چه په سا، سهری سورما، بیرى جولا: نه م پیاوه به تومه تی تاوانیکه وه به ند کراوه هیچ په یوه نندیکی به و کیشه یه وه نییه.

دادوهر له سهر کورسییه که ی هه ستایه وه نیو په رداخ ناوی دیشی دایت، زور به وردی سهری پوخساری مه لای کرد: له گپړانه وه ی سهربرده دلته زین و جه رگبره که ی بوم دهر ده که ویت نه م مه لایه به یه کیک له دوو هو، یان به هه ردو هو به ند کراوه، یا نیش ده توانین ناوی لی بنیین دوو گریمانه، گریمانه ی یه که م نه وه یه: قسه گانی نه م مه لایه راستن، نه و که سانه ی بکوئی

ژن و مندالەكەين، تۆمەتيان بۆ ھەلبەستارە و بە ھۆی نزیکییان لە دەسەلاتەو
لە پێگەى سیخوڕەکانیانەو لە بەندیخانەیان پەستارە. گریمانەى دووھمیش
ئەوھە: ئەم ھەلایە لە پێناو تۆلە سەندنەو لەو بکوژانە، لە وانەى زولم و
ستەمیان لیکردووە، تیکەل بە گرووپە چەپرەوھەکان بوو.

دانوهر بەر لە بریاردان، پالە پەستۆی خستە سەر مێشكى خۆی، چەندین
مادە و بپگەى یاسایى تاوتووى کرد، نەخشەى بریارىکى پەسندو گونجاوى
لە مێشكى خۆى وێنا کرد، پێنوو سەكەى ھەلگرت، دۆسییەكەى پاكیشتایە
بەردەمى خۆى، ئەمانەى لە سەر نووسی:

یەكەم: سێ ھەلە، یان جیاوازی لە نێوان وتەكانى تاوانباركراو نێوان
دۆسییەى تاوانباركردنەكەیدا ھەبە، كە ئەمانەن: ناوى سییەمى تاوانباركرا
و لە دۆسیەكەیدا بە (جاسم) ھاتووە، كەچى لە ناسنامەكەیدا (ھاشم) ھ،
ناوى سییەمى دایكى تاوانباركرا و لە دۆسییەكەدا بە (باين) ھاتووە، كەچى
لە ناسنامەكەیدا (باپیر) ھ، لە دۆسییەكەیدا نووسراو (خیزاندەر)، كەچى
بەگوێرەى ئەوھى لە ناسنامەى بارى شارستانی نووسراو ئەو (بێوھ مێردە).
دووەم: لە ماوھى (١٥) پۆژدا ئەو جیاووزیانە بە بەلگەى پاست و دروست ساغ
بكرێنەو.

سییەم: بە گوێرەى وتەكانى تاوانباركراو، ھەم تاوانباركراو و ھەم
تاوانلێكراویشە، بۆیە پەوتى لێكۆلینەو - بە بێ زەبرو زەنگ و ئازاردانى
جەستەى و دەروونى - بەردەوام دەبێت، چونكە بە پێى وتەكانى تاوانباركرا
و پرسى سیاسى تیکەل بە پرسى كۆمەلایەتى كراو.

چوارەم: لە ماوھى ئەو (١٥) پۆژە و تاكو لێكۆلینەوھش تەواو دەبێت، مامەلەى
بەندكراوێكى ئاسایى لە گەلدا بكرێت.

پۆژه‌کان وه‌کو به‌فری به‌ه‌تاوی هاوین ده‌توانه‌وه و به‌ه‌له‌داوان له‌ ناو زگی پوواری مانگه‌کان خۆیان فیتک ده‌کرده‌وه، مانگه‌کانیش له‌ وان به‌ په‌له‌ تر ده‌پژانه‌ ناو ده‌ریای ساله‌کان، ساله‌کانیش وه‌کو ده‌رویشی سه‌رگه‌رمی عه‌شقی خودایی تامه‌زنۆی ماچی لێوی یه‌کدی بوون، به‌ خێرای له‌ سه‌ر پێپلیکانه‌ی مانگه‌کان بازیان ده‌داو پۆژو شه‌ویان له‌ بن پیتی خۆیان ده‌پلیخنده‌وه، ده‌ریای ساله‌کانیش له‌ به‌ر به‌پۆزگی تیشکی خۆره‌تاو خۆی گه‌رم ده‌کرده‌وه و ته‌مه‌نی ده‌کرده‌ هه‌لم، هه‌لمی ته‌مه‌نیش بست به‌ بست به‌ره‌و ئاسمان به‌رز ده‌بووه‌وه، له‌ جیاتیی بێته‌ هه‌ووو جارێکی دی ببارێته‌وه سه‌ر زه‌وی، له‌ قوولایی ئاسمان و له‌ ناو عه‌رشی خودا بزر ده‌بوو.

ناوه‌راستی هاوینی سالی (۱۹۵۷) بوو، ئیواره‌بوو کارۆیه‌ هیلای له‌ دوکان ده‌گه‌پایه‌وه، ئیبتیسام به‌ پووکی گه‌شاهه‌ پیشوازی لێکرد، وه‌ک نه‌وه‌ی نه‌وه‌ک جنۆکه‌کان گوێیان لێن، خۆی بۆ خوار کرده‌وه و سه‌ری برده‌ بن گوێی، به‌ ئاسته‌م چڕه‌یه‌کی بۆ کرد.

— گیانه‌که‌م دلنای !!؟ کارۆ به‌ سه‌رسوپمانه‌وه پرسى.

ئیبتیسام به‌ پێداگریه‌وه وه‌لامی دابه‌وه و چهند فرمێسکێکی شادیش پوومه‌تیان ته‌ر کرد: زۆر دلنایم.

کارۆ شاگه‌شکه‌ بوو، هه‌روه‌خت بوو له‌ خۆشییان بفری، باله‌کانی وه‌کو چه‌تریک کرانه‌وه و باوه‌شی تیوه‌رینا، هه‌ر به‌ سه‌رو پوومه‌ت و چاوه‌کانی نه‌وه‌ستا، هه‌تا گوێ و گه‌رده‌ن و قۆرتی ملیشی ماچ کرد، به‌ زمان شیله‌ی ئاسمانه‌ی دهم و مه‌لاشووی یه‌کدییان لێسته‌وه. هه‌ر به‌وانه‌ش نه‌وه‌ستا، زۆر به‌ نه‌رمی ده‌ستێکی به‌ سه‌رو به‌ری ناوکی داهێنا، هه‌ستی به‌ په‌ندمان کرد: به‌لێ فه‌رخه‌ که‌رویشکێکی مالى زگی هه‌له‌په‌ندماندوو.

ژنه‌ش به‌ شله‌ژاوییه‌وه گوێی: نوای زیاتر له‌ سێ سالی پارانیه‌وه نزاكانه‌مان گه‌یشه‌ ئاسمان.

کارۆ هه‌ر خۆی هه‌له‌په‌کێیه‌کی ته‌نیایی دابه‌ستا، ویستی پێ به‌ گه‌رووی هاوار بکات، ژنه‌ توند ده‌وی گرت: نه‌که‌ی جنۆکه‌ خراپه‌کان گوێیان لێده‌بن، وه‌ره‌ دانیشه‌ نه‌هێنیه‌کت بۆ ده‌گێرمه‌وه... ئیبتیسام به‌مجۆره‌ ده‌ستپێکردو گێرپایه‌وه:

تۆ لېت نەپرسىم بۆچى لە مېردەكەى پېشتىرم مندالەم نەبوو، منىش تاكو ئەمىرۆ دەنگم نەكرد، بۆيەش دەنگم نەكرد چونكە بەر لە ھاوسەرگىریمان پۆژىك پىكەوھە دانىشتىن، لە باس و خواسى مندالاندا تۆ گوتت مندال مېوھى بەھەشتە، منىش لىم پىرسى ئەگەر نەبوو، تۆ زۆر بە پەرۇشىيەوھە فرمىوت: ئەوھەش دەبىن خودا بېدا، ھەبىن و نەبىن تۆ ھەر خۆشەويستى منى. ئەمىرۆ بە بۆنەى ئەم بەخششە پىرۆزەى خودا پېتى بەخشىن، ئەم فەرخە كەروپىشكە مالىيەى تۆ ناوت وا لىتا، ئەم كۆرپە دەلەمە تازە خولقاوھى بە پىشتىوانى خودا كۆپ دەبىت و من ناوى لى دەنېم (پىشتىوان). بەلئى ئەمىرۆ بە بۆنەى ئەوھى ناو ھەناوم ئەو نەيتى مندال نەبوونەم ئاشكرا دەكەم: نىكەى دواى سالىك لە ھاوسەرگىرى يەكەم زگم كرد، واتە مندالىك كەوتە ناو مندالەنم، بەلام دواى سى مانگ پۆژىك ھەر لە ژورەوھى مالى خۆمان خلىسكەم برد و بە سەر زگمدا كەوتە سەر كورسىيەكى تىژ، كە كەوتم زانىم زەبرىكى گەورەم پىكەوتوھە، دواى چەند كاتژمىركىش ژانم گرت و بەرى نەدام تاجەند پلىتە خويىنكى قاوھى تارىك يەك لە دواى يەك لە دامەنم ھاتتە خوارەوھە. بەمجۆرە ئەو جارى مندالبونىكى ئاسايىم بە نىسب نەبوو، دەربارەى ئەو لەبەرچوونەم لە چەندىن مامان و ژنانى شارەزا لە بوارى زاوژى و مندالبونم پىرسى، ئەوان دەيان ترساندم و دەيان گوت: لەبەرچوونى، يان بەر ھاويشتىن، يەكەم جىتى مەترسىيە، لەوانەى ئەو ھالەتە چەندىن جارى دىكە پوو پواتەوھە. بە راستىش راستيان فرمىو، دواى دوو سال جارىكى دى گەراى مندالىك لە ھىلكەدانم داندرايەوھە، بەلام ديسان دواى چەند مانگىك بووھە خويىن و خىزاو بە نا ئاسايى ھاتە خوارەوھە ئىترەيىر ھەيىر مندالەم لەو پىاوھى نەبووھە ئەو نەيتىيەى زياتر پەيوەندى بە من و تۆوھە ھەيە ئەوھە: ماوھەك لەمەو بەر بە بىن ئەوھى ئاگادارى تۆ بگەمەوھە، پۆيشتە لاي دكتورىكى شارەزا لە بوارى زاوژى و زگ و زارى ئافرەتان، دواى پىشكنىن پېتى راگەياندم پەچەدانم سووپايە، ئەو گوتى-بەشەرت بۆت چاك دەكەمەوھە و مندالەت دەبىت- منىش ناچار خۆم خستە بەر دەستى، دواتر داواى لىكردم دواى دوو مانگ و نىو سەرى لىبەدەمەوھە، ئەمىرۆ ماوھەكى داينابوو تەواو بوو، دواى پىشكنىنكى ورد مژگىنى دامى كۆرپەكەم دوو مانگانەىە كارۆ ئاگاي لەوھە نەما بوو ژنەكەى چى دەلئى و چى نالئى، ئەو كەوتبووھە ناو

گێژەنی دەریایەکی قوڵی بیرکردنەو: ئیستا هەست دەکەم کەنگرە بێ کەسە نیم، وەک هەموو ئەو پیاوانە ی خاوەن مāl و ژن و مندالێن، منیش پیاوم، ژنیکم هەیە لە بەر چاوی من لە هەموو ژنان جوانتر و قەشەنگتر و ئاقلتر و مەند تر، لە سایە ی سەری ئەو ژنە بە وە فایەم سەر وەت و سامان و مāl هەیە، لە زۆر پیاوانیش زیاترم هەیە. لە هەمووشیان خۆشتر دەبمە خاوەن مندال.

ئەو لە دلی خۆیدا دەیگوت: خوا بکا بە دلی (ئیبیتیسام) ی بکا و کۆرپەکەمان کوپ بێ، منیش دلی ناشکێتم ناوی لێدەنیم (پشتیوان). هەم دلی ژنەکەم خۆش دەبێت و هەم منیش لە دواڕۆژدا خۆنگرو ئیستاش پشتیوانیکم دەبێت. من لە بەر ژنەکەمە وا دەلێم، ئەگەرنا بەک بە خۆم کچم پێ باشتر، کچ بۆ دایک و باوکی لە کوپ میهرەبانتەر، ئەوەتە من کوپم چ ئاگام لە دایک باوکم، کەچی خوشکەکانم خزمەتیان دەکەن. هەر وەها ئەو بیر ی لە داها تووی خۆی دەکرد و دە یگۆ: تەمەن و تاقیکردنەو هەیەکی ئەوتۆم دەستگەوتوو و بتوانم تام و چێژ لە ژانی ئاسایی وەریبگرم لە سەر پێی خۆم بە باشی بووستم، لە سەر دەستی باشتەین مامۆستای ئەم شارە فێرە خۆیندەواری بوویمە، ئە پێگە ی تاقیکردنەو ی دەرەکی هەردوو قوناغی سەرەتایی و ناوەندیم بە زۆر باشە بریو، خولی بەهێز بوونیشم بینیو، ئەوانە هەمووی لەلایەک، لەلایەکی دیگەش بوویمە توجاریاشی ئەم شارە، دەیان کرێکاری کۆلەلگر بە کارو باری من خەریکن و لە پێگە ی کارەکانی منەو ژانی پۆزانیان دەگوزەرێن، من خۆم کرێکاری و کۆلەلگریم زۆر کردوو، هەست بە مەرگەساتی ئەوان دەکەم، وەکو هەموو خاوەن کارێک نایانچەوسیتنەو.

ئیبیتیسام جگە - لە خۆشەویستی - دەویست بە دوو هۆکار، بە دوو پێگا، بە دوو پە یوهندی بە هێز کارۆی بە خۆی ببەستیتەو - سامان و کۆرپەکە ی - هەریەکە لە (ئیبیتیسام و سامان و کۆرپەکە ی) بە گوێرە ی ئەو پێژە ی کارۆ لە دلی خۆیدا بۆی دانا بوون، خۆشەویستیهکە ی کارۆیان بە سەردا دابەش ببوو، هەریەکەیان چەندی بەرکەوتبوو بەرنەکەوتبوو، ئەو نەینیک بوو لە ناو دلی کارۆی دا بوو.

هەردووکیان شەوان لەسەر سیسەمێکی دوو نەفەری پێکەو دەنووستن، لەو ژوورە ی لێی دەنووستن فاتۆستیکیان وەک یەدەگ دا نابوو، شەوانە ئەو

فانتوسه يان زۆر كز ده كړد، نه گهر كاره با بكوژا بوايه وه بڼو نه وه ي بهر پټي خويان بيبين فانتوسه كه يان به كار ده هټنا، زوريه ي شه وه كانيش بڼو ده ست به ناوگه يانندن يان هر پټويستيه كي دي جاريك نوو جار له خو وه لده ستان. نه وه شه وه دواي نيوه ي شه و بوو، ئيبتيسام له خو وه ستايه وه تاريك بوو، چاوي به ته ووي كرده وه تروسكاييه ك پوناكي نه ديت: ناي خودايه، نه م شه و كاره با كوژا وه ته وه، له بيريشم چوو سهر له ئيواره فانتوسه كه پر نه وت بكه م كوژا وه ته وه.

ژنه دلي به روه ستي نه دا ميړده كه ي له خو واپه پټني، له لايه كي سيسه مه ته خته داره كه چوو خواره وه، هر كه چوو خواره وه و چند هه نكاويك پويشت بووه ته قه ته ق و هوي هوي، كارو به ناگا هات، به لام له بهر تاريكي هيچي نه ديت، نه و پټي و ابوو پشيله يه و خوي به چند كه لوپه ليتكي ناوما ل دادايه، چند جاريك دهنگي داو خته ختي ليتكرد، كه چي بووه هاوار هاواري ئيبتيسام: كوپه كارو بمگه يي مالم كاوول بوو.

كارو له ناو تاريكايي ژوره تاريكه كه دا ته نها به هاوار هاوارو جووله جوولي ئيبتيسام، زاني له چ لايه كه و له كوئ گيري خوارووه، به ده ست كوتان خوي گه ياندئ و قيتي كرده وه، له باوه شي گرت، دلي دايه وه، هيچيك له مانه بڼو ئيبتيسام سوودي نه بوو. گريا، گريانيك نه بڼو باوكي و نه بڼو دايكي وا گريا بوو، نه دلدا نه وه و نه باوه ش تيوه رينان و نه ماچه كاني كارو هيو ريان ده كرده وه. كارو به ره و فانتوسه كه پويشت، پاي شه قاند ترپي نه وتي تيدا نه بوو، به په له هه نديك نه وتي تيكرد و دايگيرساند. به باشي سه يري ژنه كه ي كړد، نه وه ي نه و نه يده يويست به چاوي خوي بيني. پارچه خويني سووري زور توخ، پارچه گوشتي ده له مه ي خوينايي، نه و يش گريا، بڼو خوي نا بڼو دلي پر زامي ژنه كه ي گريا. كارو نيگه يشت كار له كار ترازاوه و گريان داديان نادا، سه ري برده بن گوئي ئيبتيسام و پټي گوت: با ناشوكري نه كه ين، دياره كاري خوايه، گرنه نييه دووه ميشي بڼو خوي برده وه، خه مي لي مه خو، نه و پويشت ئيمه ماوين، نه و (پشتو) يه ش نه بي يه كيكي دي ده بي.

سالی (۱۹۶۰) بوو، نانی ئتوارەیان خواردبوو، هەردووکیان - ئیبتیسام و کارۆ - له بەرامبەر دیتنۆکی ناو هۆلی مآلی خۆیان بە ئارامی دانیشتبوون، کارۆ ناوہ ناوہ پاچەنینیک بە جەستەیدا دەگەراو پادەجفری، چاوہ بلاجکتۆرییەکانی بۆ دیتنۆکە و گوتیە کە رویشکییەکانی بۆ بلاوگزیە کە پاگرتبوو، هەستیشی بۆ هەردوولا دابەش کردبوو: ئەوہ دەنگ و باسی کاتژمێر (۱۰) لە بە...ووکیاندا تێپەپی، کەچی ئەو بریارە ی باسی دەکەن نەخویندرايەوہ .

کارۆ بێزاری و ناڕەزایی دەردەبەری. بیری وەکو مەشکە ی دۆی دەهەژاو چەوری نەدەگرت: دیارە هەر گۆتە گۆت بوو.

پستیک (ناخ) هەناو سینگ و بەرۆکیان گرت، ناخەکان وەکو تەسبیحی سەدو یەک قلی تۆبەکاران داوہکە ی پساین، قل قل دەردەپەپینە دەرهوہ: خۆزگە قەت ئەو مەلا نازدارەم نەدیتبوايە و نەمناسیبوايە، ئەگەر نەمناسیبوايە ئەوہ نەدە خەفەتیشم بۆ نەدەخوارد .

ئیبیتیسام هەندێ قرتە ی بۆ میژدەکە ی هینا: من دەچمە ناو نانیدینەکە، هەندێ پێژەو پێژەم هەبە جێبەجێی دەکەم، تۆش هەتا من تەواو دەبم ئەو قرتە یە بقرتینە و خۆت خەریک بکە .

کارۆ لە ژنەکە ی مۆر بووہوہ: هەر ئەم چەنگە؟ ئەو قجی و فجیەت لە چییە؟

__ پیاوہکە شوو درەنگە، هەر بای خۆ خاڤلاندنم بۆ هینا ی.. ژنە گوتی .

__ ژنەکە دەرگاخنێ مەپدۆشیک بریشکەمان هەبە، بۆ بە قنیات دەمدەیی؟! .
ژنە چەنگیکێ دیکەشی لە ناو پەشە دەمبەشەکە بە جوانی هەلقراچاند، بۆی هینا و جامیلکە یەکی بۆ پێ کرد .

کارۆ قرتە قرتی دەکردو لە مەودایەکی داخراویشدا دەخولایەوہ، تەنیا یەک پرس میشکی داگیر کردبوو: هەتا سەعات دواز دەش دادەنیشم، ئەگەر بێت و ئەو بریارە ی وەزارەتی مەعاریف ببیستم، ئاد بێت بە یانی بچمە مەیدانی ئازەلفروشان، مینگونیک یان هەر کوشتییەک بکرم و بیکەمە خێر .

هەندە ی نەبرد دەعیای بێزاری بەرە بەرە گیانی دەخوارد، باویشکیکی قوول وەختبوو هەردوو کاپتێزی لە بار یەکدی دەریهێنی، چاویشی لێرو وێر بوون: باشتر وایە سەریک بە دەرهوہدا بگرم، بايیکم لێ بداو خەوہکەم برەوینمەوہ .

شه‌ویکی تاریکی سامناک و ترسناک وه‌کو زاره‌تره‌کی گۆرستانه‌کان، په‌شه‌باییکی ساردی سهر به‌فری کویتستانه‌کان، هه‌وریکه‌کی تیری کورته بالای تازه‌زای وه‌کو په‌شمالی شوانکاران به‌لام به‌بێ چبېخ و سنگ و نه‌ستونده، هه‌وره‌که وه‌کو بۆمبا نه‌تۆمبه‌که‌ی سهر هیرۆشیما بلّاجه‌ی دا و ته‌قییه‌وه. به‌هۆی وژه وژی با و خورپه‌ خورپه‌ باران ههر پێیه‌کی کرده‌ دوو، خێرا خۆی له‌ ژووره‌وه‌ نایه‌وه. سه‌یری کرد لووره‌ لووری بایه‌ به‌ هیزه‌که‌ شاشه‌ی دیتۆکه‌که‌ی په‌ش هه‌لگه‌پاند و سه‌رو سیما و ده‌نگی بێژه‌ره‌که‌ش له‌ ناو با و باراندا خنکا، ده‌نگی بلّوگویه‌که‌ش بووه‌ نووسکه‌ نووسک و خنخناکه‌ی گیرا. کارۆ وه‌کو ده‌به‌به، وه‌کو میژدانیتیکی پڕ پف کرای پف هه‌لما و پلت لێ بدابوایه‌ ده‌ته‌قی: وه‌ختی ئه‌م هه‌وره‌ په‌شه‌ چلکنه‌ی بوو!! ئه‌م بایه‌ هیوا بپرو گورچکبهر له‌ کوئی بۆ من په‌یدا بوو!!؟

ئای ناوچه‌وان نایکه‌ی.. کارۆ به‌ سه‌رسوپمانه‌وه‌ پرسپاری له‌ ئاسمان ده‌کرد.

هه‌ردووکیانی کوژانده‌وه، برێشکه‌که‌ی به‌ جامیلکه‌وه‌ هه‌لگرت و له‌ شویتنیکه‌ به‌رزنی دانا، به‌رماوه‌ی قرتاندنه‌که‌ی کۆکرده‌وه‌ و بریدییه‌ ناو زیلدانی ناندینه‌که‌، ههر له‌وێش ده‌م و ددانی خۆی جوان شوشت. به‌ره‌و خه‌وگه‌که‌ی پۆشت و خۆی دواند: مرۆفی ئارام نه‌گر وه‌کو چرایه‌که‌ نه‌وتی لێپرابێ، با په‌له‌ی نه‌که‌م ههر بپاریک هه‌بێت پۆژنامه‌کان بلّوی ده‌که‌نه‌وه.

دوای زرخه‌ویه‌کی زۆر و ئه‌م ته‌نکێش و ئه‌و ته‌نکێشکردنیکه‌ بێزارکه‌ره‌ هه‌راسانکردنی سه‌رجییێ ژنه‌که‌ی و چه‌ندین خه‌ونی که‌س نه‌دیده، به‌یانی زوو له‌ خه‌و هه‌ستا، چووه‌ ده‌ره‌وه‌ و خۆی گه‌یاند هه‌وایه‌که‌ی خه‌وشه‌که‌یان، سه‌یری ئه‌م لاو ئه‌و لای ئاسمانی کرد له‌ دوو سێ مله‌ هه‌وری زیوییه‌ دوور به‌ دووری زیاتری نه‌دیت. چه‌پکێک تیشکی خۆر به‌لادیواری خه‌وشه‌که‌وه‌ خۆی هه‌ساندبووه‌وه، هه‌وا به‌ نه‌رمی گه‌لای داره‌کانی ده‌جولاند و پشته‌ی خۆشی به‌ هه‌مان لادیوار ده‌خوړاند. نه‌ ئه‌و پۆژه‌وه‌ نه‌ چه‌ند پۆژتیکیش دواتر شوینه‌واری ده‌نگ و باسی ئه‌و بپیاره‌ دیار نه‌بوو.

مانگه‌کانی ئه‌و ساڵه‌ له‌ به‌رچاوی کارۆ به‌ پینی میرووله‌ ده‌پۆشتن، ناوه‌ ناوه‌ ده‌نگ و باسی بپیاره‌که‌ ده‌که‌وته‌ سه‌ر زاری هه‌ندێ که‌سه‌وه‌ و ماوه‌یه‌کی زۆریش ده‌که‌وته‌ بن به‌ردی. به‌یانییه‌ک بۆ ئه‌وه‌ی دوکانه‌که‌ی بکاته‌وه‌ له‌ مالّ چووه‌ ده‌ره‌وه‌، له‌ پێگا چاوی به‌ چه‌ند پۆژنامه‌یه‌که‌دا گێپا، سه‌ره‌تا سه‌یری مانشیتته‌کانی کرد، له‌ په‌کێک له‌ پۆژنامه‌ پرسییه‌کان به‌ مانشیتتیکه‌ گه‌وره‌ بپیاره‌که‌ نووسرا

بوو، خوار ماشیتته کهشی به ته‌واوی خوینده‌وه، خەنی خەنی له جیاتنی بپواته دوکانه‌که‌ی به په‌له‌ گه‌راپه‌وه ماله‌وه، پۆژنامه‌که‌ی دایه‌ ژنه‌که‌ی ئه‌ویش به ته‌واوی خویندیه‌وه، ژنه‌ سه‌ری سوپما، به‌ می‌رده‌که‌ی گوت: چۆن ده‌بی مه‌لا ببینه‌ مامۆستای سه‌ره‌تایی؟ ئه‌وانه‌ ئه‌لف و بی‌ی مه‌لایه‌تیان خویندووه، خۆ ده‌روونناسی و پنگاکانی وانه‌ وتنه‌وه‌یان نه‌خویندووه .

کارۆ خۆی له‌ ژنه‌که‌ی تووچه‌ کرد: خویندویانه‌ نه‌یانخویندووه‌ کاری ئیمه‌ نییه‌، حکومه‌ت خۆی ده‌زانی چی ده‌کاو چی نا‌کا، ئه‌وانه‌ ژیان و گوزه‌رانی کۆله‌مه‌رگیان زۆر دیوه‌، چاویان له‌ ده‌ستی خه‌لکی خه‌یره‌مه‌ند بووه‌، نیستا ئه‌و حکومه‌ته‌ لییان به‌ ئاگا هاتووه‌ ده‌یه‌وئ قه‌ره‌بووی پابردوویان بۆ بکاته‌وه‌، پتویسته‌ ده‌ستخۆشی له‌م بریاره‌ بویره‌ی حکومه‌ت بکه‌ین نه‌ک تانه‌ی لییده‌ین.

گرنگترین شت لای کارۆ ئه‌وه‌بوو ده‌یویست به‌ هۆی ده‌رچوونی ئه‌و بریاره‌ پۆژی تاقیکردنه‌وه‌ مه‌لای بیینی: ئه‌وه‌ باشترین ده‌رفه‌ته‌ ده‌توانم مه‌لای بیینم، له‌ هه‌مان کاتدا منیش له‌ گه‌ل مه‌لای خۆم تاقیبه‌که‌مه‌وه‌ یان ده‌رده‌چم یانیش تیده‌چم. هه‌خۆشی دلی خۆی ده‌دایه‌وه‌: له‌ هه‌ندێ له‌ مه‌لایانه‌م زیاتر خویندووه‌ بۆ ده‌رناچم؟

که‌میک دۆش داما دواتر بیرى کرده‌وه‌: ئه‌و نه‌تییه‌ی خۆم نیستا لای ئیبتیسام نادرکیتیم، بۆ دواى تاقیکردنه‌وه‌که‌ هه‌لیده‌گرم، ئه‌گه‌ر ده‌رچووم وه‌ک کاریکی سه‌رسوپه‌ینه‌ر سه‌رسامی ده‌کهم.

ئیبتیسام تیی گه‌یشت بۆ هه‌نده‌ سه‌رسه‌ختانه‌ به‌رگری له‌و بریاره‌ ده‌کات و به‌ په‌واى ده‌زانی:

— هه‌ناسه‌م خۆ ئه‌و بریاره‌ مه‌لای براده‌ریشته‌ ده‌گرتیه‌وه‌؟

— نه‌دی چۆن نایگرتیه‌وه‌.

له‌ بیرکردنه‌وه‌یدا که‌ شه‌پزه‌یه‌کی پتوه‌ دیار بوو، له‌ هه‌نگاوه‌کانیدا که‌ هه‌شتا دیار نه‌بوو بۆ کوێیان به‌اوئ، دیار بوو گوریسکی‌شکانئ و پاکیش پاکیشیک له‌ می‌شکیدا هه‌بوو. وینه‌ کۆنه‌کانی ته‌مه‌نه‌ مه‌رگه‌ساتیه‌که‌ی، شه‌ش ساڵ له‌مه‌یه‌ر له‌ ناخ و می‌شکیدا سه‌رابوونه‌وه‌، که‌چی وینه‌ی مه‌لا شاشه‌ی کامیرای می‌شکی به‌ ته‌واوی پڕ کردبووه‌وه‌ و نه‌ده‌سه‌راپه‌وه‌، هه‌رچه‌نده‌ پلى داده‌گرت و لاده‌چوو، به‌لام که‌ پلى لاده‌برد یه‌کسه‌ر ده‌هاته‌وه‌: عه‌جیب غه‌ریب، ته‌نیا ئه‌م وینه‌ کۆنه‌ له‌ ئه‌لبوومی یادگارییه‌کانم وا چه‌سپ بووه‌، نه‌لاده‌برئ و نه‌ ده‌سه‌رپته‌وه‌.

چاڭكه كانى مه لاي ده ژمارد: يهك، دوو، سئ، چوار، پېنج. هه تا (ده) ي ژمارد، له وي پاره ستا و بيري كرده وه: مه لا نه بوايه له كوڅ بهم پوژهي ده گه يشتم، نهو ريځگاي بو خوڅكردم، چه وړيژي كرد، په ستايه وه، قيرتاوي كرد، من به خوځم و به عه رهبانه كم نه مده زاني چون پييدا بږوم، قوړت و كوڅسپم تيډا دروست ده كرد، نهو هانده رو هاوكارم بوو، شاره زابوو قوړتي پرده كرده وه و كوڅسپي لاده برد به لام ئيبتيسام بووه هوكار بو نه وه ي به ته واوي فيره خوځنده واري بيم و قوناغه كانى خوځندنش بېرم، نهو باشتري ماموستانى بو گرتم، ماموستانكان له تاقيكردنه وه ي دهره كي به شدار بيان پيكردم سهرش كه وتم، ئيستاش دهره تيځ هاتو ته پيش بو نه وه ي له گه ل مه لكان تاقيكردنه وه نه نجام بدهم، دلنيام له وه شدا سهرده كه وم، ناشبي پولي مه لاي نادیده بگرم، نهو يش زور شتي مه لايه تي فيركردم، كه واته له سهر كه وتنه كه مدا به شيك له پولي نهو يشي تيډايه. نهو تاقيكردنه وه يه دهره تيځي ده گم نه بوو بو نه وانه ي له بواري مه لايه تيبان خوځندبوو، يان نه وانه ش كه خوځنده واري باشيان هه بوو، بو به نه نجامگه يانديني نهو مه به سته ش بهر له وه ي تاقيكردنه وه كه نه نجام بدرئ خوليكي په روه رده بيان بو كردنه وه، كه چند وانه يه كي وه كو ئاين و زماني عه ربه ي و كوردي تيډا ده خوځندرا، دواي بينيني نهو خوله تاقيكردنه ويان نه نجام ددها، نه وه ي سهر كه وتوو بوايه ده بووه ماموستانى سهره تايي. له ماوه ي نهو خوله دا، كارو له جياتي دوكانه كه ي بگاته وه، به شداري لهو خوله په روه ردييه ده كرد، به لام زور خه مي ده خوارد مه لا لهو بنكه يه نه بوو كه نهو تيډا به شدار بوو، نه شي ده زاني بنكه ي ديكه له ناو به غدا هه يه مه لا له وي به شدار بووه. دواي خوله په روه رده ييه كه پوژي تاقيكردنه وه ش ديارى كرا. به ياني پوژي تاقيكردنه وه كه بو نه وه ي زووتر خو ي بگه يه نيته شويني تاقيكردنه وه كه، كارو له گه ل (با) له كيڅپكي دا بوو، هر چه نده نهو نه يده زاني مه لا له بنكه يه كي ديكه خوله كه ي بينيوه، به لام شتيك خخته ي ددهاو له ميشكي ده يوځند كه مه لا ديته نهو تاقيكردنه وه يه. چند مه تريك دور له هو لي تاقيكردنه وه كه خو ي خسته په نا ستوونكي كار هبا، نهو نيازى وا بوو: هر كه مه لا بهم ناوه دا هات له ناكاو گوپي ده كه مي و باوه شي تيډه رديتم، نهو شاگه شكه و منيش خه ني ده بم. له پر چاوي به ده موچاوځكدا چه قى، تيډا زاني نامو نيه: نهو بروي چپي داسووكي و برژانگي قه لدا سي و چاوه كانى دوو ژير پيال ه بوون، مله وه زو

تیکچه قیوو به خووه بوو، که ده پۆی پمپه ی پۆی ده هات، له ته مهنی سی و پینج سالی دا بوو، پرچیکی نه گهر بلیم ماش و برنجی له وانه یه زۆر ورد نه بم، نه ره شیکی زۆر رهش و نه سپیش بوو، نه گهر بلیم بۆر بوو له وانه یه له وه شیاندا به هه له دا چوویم، که واته با بلین بنه وشه یی بوو.

شاده نوژی کرده سپانه و له بنا گوئی خۆی چه قاند، دوو سێ جار بایدا و بورغیه کانی که لله ی پیکردنه وه: هه مان بچمه، به لام وه کو په یکه ریکی بووده له ی نیمچه زیندوو دیته بهر چاوم، کوا به ژنه به رزه که ی؟ چه مایته وه. کوا ته به شه پانه که ی؟ پوچ بووینه وه. کوا پرچه بۆره دهنگ دهنگ برنجیه که ی؟ دیاره ئه و سته مکارانه ته نها دهنگه ماشه کانیان به مووکیش دهر کیشاوه.

ئه و مام سه برۆکه بیانه به ره به ره ده هاته پیش، (کارۆ) ش وه کو ژووژک زیاتر خۆی گرمۆله ده کرد، سه ری ده برده ناوه خۆی و ده ری ده هینا، له په نا ستوونه که چاواوانی له گه لدا ده کرد: نه گهرچی گۆپالێکیشی به ده سته وه یه و پتوه ی ده پوا، به س قهت چاوم درۆی ناکا هه ره وه.

وهک ئه وه ی له گه شتیکی گهرانی دوورو دریزدا، له پر گه یشتبیتته شوینی مه به ست و دیمه نه جوانه که سه رسامی کردبیت، نهک هه ره سه رسام شاگه شکشی کردبیت: ئای له و ریکه وته له ناکاوه سهیره ی، چه ندین ریکه وتم تاقیکردمه وه سوودی نه بوو، قهت بهروام نه ده کرد دوا ی شهش سال داپران و چاوه پوانی، بۆژیک له بۆژان چاومان به یه کدی ده که ویتته وه.

به خهنده یه کی شه رمنانه ی له رزۆک مه لا باوهشی بۆ کرده وه و یه کدیان کوشی، ته باره ی ده موچاوی یه کدیان به ماچان دروینه کرد، جۆگه له ی ئه شکه نه رم و گهرم و سویره کانیان، له خۆشی به یه کدی گه یشتیان، به سه ره قهلبه زه ی گهرده نیاندا ده بوونه تافگه و به پیده شتی سینگیاندا شوپرده بوونه وه

مه لا نه یوانی له سه ره پێیان پابه ستی، ئه و له ته نیشته ستوونه که چوار چه مکی و (کارۆ) ش له به رامبه ری پیکه وه دانیشتن، مه لا له و ی پرسی: زۆر گۆپا ی؟

__ مامۆستا من یان تۆ؟ کارۆ وه لامی دایه وه

__ تۆ به سوۆر به لی، منیش به سیس و پووتی.... مه لا وا ی گوت.

کارۆ دیسان باوهشی بۆ کرده وه و ماچی کرد: توخوا وا مه لئ، من به دیتنی تۆ گه شایمه وه.

__ ئىستا چى دەكەي لە كوئى؟ مەلا لە كارۆي پرسى.

كارۆ بە گەشبینى و پىكەننەو بە مەلاي گوت: لە ساپەي سەرى تۆو مەن لەو پەپى باشى دام، مەن بوومە ئەو مانگە تەبەش پانەي لە ئاسمانى ژيانى تازەمدا دەدرەوشىمەو، ئىستا چەندىن پاىەي بيناي ژيانى بەختەو ەرىم ەپە، ژىنكى ژىر، مالىكى ئارامى وەك بەهەشت، پارەو سامانىكى ژۆر، مېشكىكى پىر لە بىرۆكەي تازەگەرى و خاوەن بېوانامەي خويندن ەموو خەمەكانيان لە بىر بردىمەو. ئىستاش ەاتووم ئەم تاقىکردنەو بە ئەنجام بدەم بە پشتىوانى خودا مەن و تۆ دواي ئەم تاقىکردنەو بە بېوانامەي مامۇستايەتى وەردەگرىن و پىكەو دەچىنە يەك قوتابخانە.

مەلا بەقسەكانى كارۆ ژۆر دلخۆش بوو، ئەويش دلى خۆي بۆ كردهو: بىرام شەكراوى قسەكانت ەموو تالى و تفتىەكانى شىرىن كردم، خودا بە سافىلكەيى خۆتى لە گەلدا كردى، ئىنشائەللا سەد ئەوئەندەشت زياتر بداتى بەلام شتىك ەپە حەزەكەم بىزانى، تۆ وا زەن نەبەي لە مېشكى خۆم دەرم كردى، بەيانى كە لە خەو ەستام تۆ پۆيشتبووى، ەم ئەو پۆيشتنەت بوو نەمدىتەو، بۆ بەيانى و بۆ دوو بەيانىش نەگەپاىەو، شەپزە بووم و شەلەژام، نەمزانى ئەو نەگەپانەو ەپەت بە ئەنقەست بوو، يان دەستىكى پەش بەرەو نەهامەتى پايكىشاي، چەندىن نەخۆشخانە و پۆلىسخانە بە دواتدا گەپام، چەند پۆژىكىش سەردانى ئەو بازارپەم كرد كە كارى ەرەبانچىيەكەت تىدا دەكرد، دەشمزانى لە كام شوئىن رادەو ەستاي ژۆر چاوم بەوئىشدا گىپا، تا ئەو شەو ەش كە سىخوپو چەلاوخۆرەكەي پاشا بە گرتنى دام ەمەر كۆلم نەدەداو بەردەوام بە دواي سۆراغىكتدا دەگەپام.

__ ئەو سىخوپو بەدەفەرە چ ناپەسندىك بوو؟ كارۆ دەپويست خۆي دلنيا بكاتەو بزانى دەروئىش پەحىمە يان نا.

زەنگى دەستپىكردنى تاقىکردنەو و چوونە ژوورەو ەي ناو ەولەكە لىيدا، پرسىارەكەي كارۆ بە بى وەلامى يەقىن ماپەو، نەيان توانى سەربردەي ژيانى ئەو شەش حەوت سائە لە يەكدى دوورەي خۆيان بۆ يەكدى تەواو بكەن، ەم ئەوئەندە پىراگەيشتن بلىن: دواي تەواو بوونى ماو ەي تاقىکردنەو كە يەكدى دەبيننەو.

كارۆ ژۆر بەپەلە تاقىکردنەو كەي ئەنجام دەدا، بۆ ئەو ەي پيش مەلا تەواو بىت

و چاره‌پرسی بکات پیکه‌وه برۆن. که هاته دهره‌وه چهند که سیکی زپته‌ی بینی، به جلی نه‌فه‌ندیاتی و ده‌مانچه‌یان له‌به‌ر قایشی پانتۆل له‌ به‌ر ده‌می هۆله‌که پیاسه‌یان ده‌کرد، پیکابیکی پر پۆلیسیش هینرا بووه ناو حه‌وشه‌ی شوینی تاقیکردنه‌وه‌که، نه‌و پیتی وابوو بۆ پاراستنی تاقیکردنه‌وه‌که هاتوون، ویستی له‌ شوینیکی ناو حه‌وشه‌که پابوه‌ستی، که‌چی چه‌کداره‌کان ئاماژه‌یان بۆ کرد به‌رواته دهره‌وه، له‌ گه‌ل چوونه دهره‌وه‌ی سه‌ره‌دیقانی و قوته قوتیکی گومانای بینی: نه‌وه ده‌رویش په‌حیمه لیڤه چی ده‌کات !!؟؟..... به‌ سه‌رسوپمان و شله‌ژاوییه‌وه کارۆ له‌ خۆی پرسى.

ویستی بچینه لای و بیدوینی، نه‌و خۆی لێ شارده‌وه، چاری به‌ملا و به‌ولادا گیرا نه‌یدۆزییه‌وه، له‌ ته‌نیشته‌ هه‌مان ستوونی پێشتری کاره‌با پاره‌ستا، پاره‌ستا به‌لام دلی کوته‌ کوت و پنگه‌ پنگی بوو، له‌به‌ر ئاسمان پاراپیه‌وه: نه‌و هه‌موو چه‌کداره‌و قوته‌ قوتی نه‌و سیخوره‌ به‌دفعه‌ په‌ !! یا سه‌تار سه‌ترمان بکه‌ی. دواى چهند خوله‌کیک چلیک زه‌یتونی له‌ ناخی خۆیدا پواند: ده‌ی هیچ نییه‌ با نه‌و سه‌گه‌ هه‌ر به‌حی، مه‌لا خۆی خاوه‌نی نه‌م شوپشه‌ مه‌زنیه‌، به‌ خۆپاگرى و براهی‌تى کوردو عه‌ربه‌ نیشتمان په‌روه‌ره‌کانی وه‌ک نه‌و، نه‌م شوپشه‌ی هه‌ژوان به‌رپا بوو.

دوو دلێیه‌ک پاله‌په‌ستۆی خسته‌ سه‌ر میشکی و له‌ که‌له‌یدا ده‌رچوو: نه‌و براهی‌تیه‌ نۆر زه‌حمه‌ته‌، هه‌ر ئیمه‌ین به‌ براهیان ده‌زانین، نه‌وان له‌ ده‌ویان ده‌رناچی، نه‌وان خۆیان به‌ برا گه‌وره‌ ده‌زانن، برا گه‌ورایه‌تیشیان بۆ چه‌وساندنه‌وه‌ی ئیمه‌یه‌، نه‌ک براهی‌تى راسته‌قینه‌. ئیمه‌ش نه‌گه‌ر حکومه‌ت و سه‌رۆکی خۆمان هه‌بوایه‌ و له‌ خۆمان بوایه‌ که‌س نه‌یده‌توانی به‌مانچه‌وسپینته‌وه‌، نه‌یان ده‌هیشته‌ برسی بین پارووی نانیان له‌ ده‌وی خۆیان ده‌رده‌هینا و ده‌یان خسته‌ ده‌وی ئیمه‌، نه‌و سه‌روه‌ت و سامانه‌ی سه‌ر زه‌وی و ژێر زه‌وی بۆ خۆمان ده‌بوو، هه‌مووی دادپه‌روه‌رانه‌ به‌سه‌ر برسی و هه‌ژاران به‌ بێ جیاوازی دابه‌ش ده‌کرا.

ناخیکی خه‌مناک له‌ هه‌ناوی ده‌رپه‌رێ: وا بزانی نه‌وش هه‌ر خه‌یال و خه‌ونی حوشته‌که‌ی نه‌وانه‌، به‌شه‌ر هه‌ر به‌شه‌ره‌، چ عه‌ره‌ب، چ کورد، چ فه‌رمه‌سۆن. نه‌وه ده‌رویش په‌حیم به‌ ناو کورد نییه‌، وه‌کو ماری ناوه‌ ناوه‌ سه‌ری قیت ده‌کاته‌وه‌ و ده‌فیشینی، کفه‌ کفمان به‌ ده‌وریدا ده‌کا و ده‌یه‌وێ ده‌رفه‌تیک بره‌خسێ، نه‌و زه‌هره‌ی له‌ هه‌ناوی دایه‌ به‌ سه‌رماندا بپه‌ژینی.

ناو میډیه کی زۆر گه وړه دلته نکتړی کرد: هر ئه وو هه زارانی وهک ئه و، له وانه ی له پشته وه را پیمان بۆ دوژمنه کانمان ده کیشنه وه، ده بڼه کار به ده ست و ده مانچه وسپښنه وه .

ئو خه ریکی ئه و هو پښانه بوو مه لا به ویدا پوښت، به لام چ پوښتنیک ؟! له ناو پیکا بڼکی پر پولیس ده ستی که له پچه کرا بوو، چهند چه کدار ڼکی چاکه ت و پانتول له به ریش دوه ر یان گرتبوو، مه لا سه ری به رز کرده وه، هاواری کرد: به تومه تی به شداری کردنم له پشویه که ی شاری که رکوک سیخوړ ڼکی مالئ پاشا دیسان درو یه کی شاخدار ی بۆ هه لبه ستام و به گرتنی دام .

دوو سئ شق و شولا قیان له سه رو گوتلاکی دا و کریان کرد .. کارو بۆ ئه وه ی بزانی بۆ کوئی ده بن، به په له تاکسیه کی به کرئ گرت و به دواياندا پوښت، که چی له ناو شه قام و کولانه کانی به غدا بزډ بوون .

دوا ی ماوه یه ک له یه کئ له پوژنامه کان بانگه واز ڼکی وه زاره تی مه عاریفی عیراقی به رچاو که وت، خویندیه وه -بانگه واز ڼک بۆ ئه وانه ی به مه به ستی دامه زانندن وهک ماموستا له سه ر میلاکی وه زاره تی مه عاریف داواکاريیان پيشکه ش کردوه، سه ردانی دیوانی وه زاره ت بکه ن- کارو له هه مان پوژ ی دیاری کراودا سه ردانی وه زاره تی کرد، لیستی ناوی دهرچوه کان و دهرنه چوه کان به لادیوار ڼک هه لواسرابوو. مه لاش یه کڼک بوو له دهرچوه کان، به لام له تهنیشتی ناوه که ی چه ند تیښنییه ک نووسرابوو. کارو هه رچه نده زۆر خه می خوارد به لام بئ سوود بوو. فه رماني کارگيری دامه زاننده که ی وه رگرتنه وه و گه راپیه وه .

له پڼگای گه رانه وه یدا نه رمه بایه کی له خویایی بوون، یان خو به شت زانین، پوخساری باوه شین ده کرد و ده یگه شانده وه: ئه وه منم گوجانم کرده پښووس ؟!!.. که س نه بوو وه لامی بداته وه، خوی وه لامی خوی دایه وه: به لئ ئه وه منم، عه ربه انه که شم ده که مه ماشین، هر ئه وه ده مینن بالم لی برسکئ و بفرم .

چهند مه تر ڼک به ره و مال وه پوښت ساتمه یه کی کرد په شیمان بووه وه، خوی به خوی گوت: ئه دی دوا تر؟ نه که ی کارو نه که ی، دواتر له جیاتی بفرمی ده تری .

هوښی که رانده وه که له ی، هه ندیک با ی له خو به ردا: با لمووزم نه شکئ، هه مووی ده سته که وتی من نییه، نازانم سوپاسی کئ بکه م؟ با یه که م خودا بئ، دووه مه لا، سڼیه م نییتیسام، ئینجا ناوچه وانی خوم .

له جیاتی یه کسه ر بگه رپته وه مال وه، هر له و شوینه ی لښوو بایدایه وه و به

سواری تاکسییه ک چوو مه یدانی ئاژه لفرۆشان، دوو مینگوینی گه وه ی کړی و له پیکاییک بۆیان بارکرد: به کتکیان بۆ ئه وخیره ی بۆ بوونم به ماموستا له خۆم گرتوو، ئه وی دیش بۆ دیتنی مه لای.

فرمانی کارگێری دامه زاننده که ی کرده دوو پارچه، پارچه ی به که م ده قی بپاره که ی تیدا نووسرابوو له ملی کوشتی به که می کرد، لیستی ناوه دامه زیندراوه کانیشی، که له خواره وه ی فرمانه که نووسرا بوو، له ملی کوشتی دووه می کرد، به که م جار مینگوینی به که می برده ژووره وه ئینجا دووه م، ژنه کاغه زه که ی له ملی ئاژه له که پچراند، خویندیه وه پیتی سه یر بوو تێینه گیشته: ئه م پارچه کاغه زه چیه؟ من وامزانی کیش و نرخ ی ئاژه له که ی تیدا نووسرایه. _ ده سه یری ئه م پارچه یه ی ملی دووه می ش بکه .. کارۆ پیتی گوت.

ژنه پارچه ی دووه می ش لی کرده وه، به که به به که به ناوه کاند هات و خویندیه وه، هه رتوو پارچه ی به به کدییه وه نووساند، دیسان خویندیه وه، له پرمه ی گریانیدا، به هۆی گریان که ته نیا به که وشه ی بۆ ده رنه بیا.

کارۆ بووه لاو لاره و به قه دیه وه نووسا، هه ناسه ی به هه ناسه یه وه نا: له جیات ی پێکه نی و پێچیک شای به که ی، ده گری ئی و لشمه لشمه ده که ی؟ _ گریان و لشمه لشمه دلخۆشیه ه یاتم.. به قورگی پر به گریان وه به کارۆ ی گوت.

_ ئه و دلخۆشیه ی ئیستامان هه مووی به یری په نجی هه ول و ماندووبوونی تۆیه، به هونه ری تۆ نه بوایه قه ت نه ده گیشته ئه م پۆزه خۆشه ی.. کارۆ پیتی گوت. _ هه ناسه م نه هونه ری منی تیدا یه و نه ه ی که س، خۆت ئاماده باشیت تیدا یه، زانسته ه یچ جوړه تۆیه کی نییه بیخاته ناو می شکت، ئه و ته نها تۆیه کانی ناو می شک ی خۆت ئاو ده دا و ده یو پیتی و ده یگه شینی و پێیده گه یینی.. ئیبتی سام ئه و وته ی به وی گوت له کتیبان خویندبوویه وه

_ قسه کانت به شه کر بن، به لام ئه گه ر بایه خدان و چاره جوانه کانی تۆ، ئه لف سه رئا ی مه لای نه بوونایه، ده بوایه هه تا ده مر م هه ر عاره بانه م رابکیشایه ... ژنه ناوچه وانی بپاره ی ماچ کرد:

_ ئه دی حیسابیکیش بۆ ئه م ناوچه وانه ت نا که ی؟ _ به لئ ی پێزو سوپاسم بۆ ئه ویش نار دووه .. کارۆ پیتی گوت.

ساله کان وه کو په روانه به ده وری چرای ته مه ندا زږر به په له ده سووړان و په که په که گریان له جهسته ی خویان به رده دا، په وشى عیراقیش به ره به ره له باش به ره و خراب ده گویا. له دواى شورشى ۱۴ى ته مموز هندی پووداو پوویان دا و کاریگر بیان به سر نه و په وشه دا هه بوو، به تایبه تی هه لگیرسانی شورشى کوردستان له ۱۱ى نیلولی ۱۹۶۱...

(۸) ی شوباتی ۱۹۶۳ بوو، په که م پڅی کوده تا شوومه که ی به عسیان بوو، خوینی پاک به گه شی له شاده مارو ده مارو ورده کانی جهسته زامداره که ی شاری به غدا ریچکه ی به ستا بوو. پڅ له دواى پڅ کورده ی دوزه خى به غدا له سر ده ستی نه وان گهرمتر ده بوو، به پیچه وانده ی دوزه خى خودا، سووته مه نی نه و دوزه خه هه مووی پیاوی چاک و مړوڅ به ویزدانه کان بوون، تالان و لیدان و کوشتن - ناوچه نازادکراوه کانی کوردستانی لیده رچئ - سیمای نه و شاره و هه موو شاره کانی عیراق بوو. نه ک هه ر نه و پڅه و پڅانی دواتریش، ماوه ی فرماپه وایی نه وان که م که س دلی که میک رووناکی تیدا بوو.

کاتزمیر (۱) ی دواى نیوه پڅی دووم پڅی کوده تاکه ی هه مان سال بوو، ماموستا (کار) له گه ل ماموستایانی قوتابخانه ی گوته که یان، به سواری جیبیکى لاندروڅه رگه راپوونه وه ناو به غدا. له پردی (الاحرار) په پیوونه وه و له شه قامی (په شید) وه به ره و گډه پاتی (میدان) ده پویشن، نه و گډه پانه ی ده که ویته به رامبه ر وه زاره تی به رگری عیراقی. په کتیک له ماموستاکان له نزیک نه و گډه پانه داده به زی. له ناو نه و گډه پانه دا هه مان دیمه نی پتچ سال له مه به ر به شیوه یه کی دی نوو یاره بیووه وه. سه دان که س کو بیوونه وه، هه ر بابایه وتاری ده خوینده وه و که س به که سه وه نه بوو، له ناوه وه و ده ره وه ی وه زاره ت و فرمانگه کانی ده ورو به ری، تهرمی مردووان و لاشه ی زیندووان پتکه وه پاده کیشران. له به رامبه ر فواره ی خوینی خوینپژاوه کان و نه و مه رگه ساتیبه شدا، بژی بژی و بمری بمری و بروخی بروخی بی ویزدانه کان نه ده برپایه وه. دروشمی سه یر سه یر ده بیسترا، له ناو نه و هه موو حه شاماته دا ته نها دوو که س جلی کوردییان له به ردا بوو، وه کو دوو ده نکه دارپووجانی ناو له گه نیکى پې برنج له دووره وه ده ناسپړانه وه. به لئ دوو کورد، دوو سیخوپې بیگانه هه بوون،

مامۆستا کارۆ هەردووکیانی ناسییەو: ئەوێ خوارەو - شەفە تێ زەمبۆیە - تەمبەل و تەو زەل، بابەلیاب جاشی - عەبەئ بزی - بوو. وردتر سەیری کردن، پێلۆه کانی داخست قلاش باگیکی لێدا: ئەوێ سەر شانیشی (دەرویش پەحیم) . ئەوێش سیخوێ دەستکەلای بەردەوامی پاشا و دەسەڵاتدارە یەک لە دوا یەکەکان بوو .

مامز لە بیردانی (کارۆ)یدا جوولا، وەک زەرۆ بە مێشکیو نووسا، پرسبازی لە خۆی کرد: دەبێ ئەو پەسیرە مزرە بە تامە چی بە سەر هاتبێ؟ زەرۆ بە ناو مێشکیدا دەگەڕا و دەخوێراند: لەو شەوێ گفتمان بە یەکدی دا پێکەو سەر هەلبگرین و بپۆین، کە کەل و پەلەکانم لە ناو حەسارە کە گواستەو، ئیبتیسام پۆیشت و ئەو شەو منی بەتەنها لە ناو خانووە کە خۆی بە جێهێشت، من لە سەر گفتم خۆم بیوم لە کات و ساتی خۆیدا چووم ئەو لەوێ نەبوو، من لەو کاتی تووێش بیوم، بەلام نەک هەر ئەو، خەلکی گەرە کەش لە ترسی لاقاوی پووبازی دیجە هەموو چۆلیان کرد بوو، لە بەختی مامز ئەو شەو (۲۸) لە سەر (۲۹) ی ئاداری (۱۹۵۴) بوو، ئەنجومەنی وەزیرانی عێراقی بانگەوازیکی بۆ دانیشتوانی دەوروێرو نزیکێ پووبازی دیجە - لای پەسافە - دەکرێبوو بگوازنەو لای کەرخ، بە تایبەتی دانیشتوانی حەسارو خانووە قوێرەکان. بەلام دواتر (سەعید قەزاز) ی وەزیری ناوخوای عێراق گوتی نەدابوو ئەو بپیارە، بە دانایی و زانایی و لێوێشاونیی و ئازایەتی خۆی چارە ئەو لاقاوەی کردبوو.

زەرۆ نەک هەر مێشکی دەخوێراند و دەیگەست، ببوو هەپەشە و مەترسیش: نازانم ئەو قسەئ مامز کردی راست بوو یان نا؟ ئەگەر راست بوو ئەدی چی بە سەر هات؟ منداڵە کەئ لەبەرە خۆی چواند و کەس نەیزانی؟ یان هەرەکو ئەو دەیگوت کوژرا؟ ئەو چەندین ساڵە سەر سۆراغی نییە، ئەو مەنگۆزەئ میتردی ناو ناو و لە بۆنە خوش و ناخوشەکاندا دەبینم خۆم لێ دەشارێتەو . هەردوو دەماری سارد و گەرمی ناو مێشکی لە ململانێ و شەرە خەنجەری نێوان گرافتە سەختەکانیدا لە بار یەک ترازای بوون، مێشکی کۆتاکێ کردبوو، لە چەند بستیگ زیاتر پێشە خۆی نەدەبینی، ئەو سەر سامان و نامووسی خۆی پێمال نەبوو، ئەو پیتی و بوو پۆتێ لە پۆژان پڕوشکی ئەو کوورە نۆزەخییەئ هەر بەردەکەوێ و کارەساتێکی نادیار سەری دەرگای لێدەگرێ. سواری بە لەمی

خەيال بوو، بە ھەردوو سەولەكەي دەستەكانى شەپۆلە تىژپۆكانى شەق دەکرد
زوو بگاتە كەنارى ئارامى و بھەسیتەو.

خۆر- بە لقا دارەكانى شەو- خۆى شۆپكردبوو، لقا دارەكانیش تەكە
تەكيان بوو، كارۆ تەنیا دواى نيوەپۆيان دەرگای دوكانەكەي دەكردهو، سەیری
چوار دەوری خۆى كرد لە ناو دەریای تاریكى نقوم ببوو، ھەر زوو دەرگای
دوكانەكەي داخست و بەروو مائەو ھەپایەو.

سەری سەوداسەری ھەردووکیان لە سەریەك سەرین بوون، ئەو شەو ژیە
و پیاو ھەمانگ و پوویار بوون، پوویار ئەو شەو تا بەیانی مانگی لە باوھشی
خۆى نا و بەری نەدا، ژیە لە پیاوھى پرسى: كارۆ گیان، دەستت لە چۆكان
وھرینا، كە وات دەبینم ھەناوم دەپسى !!؟

— چەند پۆژێكە بیژۆكەيەك بە مێشكەدا دەخولیتەو و خەریكە بیخوا، دەمەوئ
دەری بیپم و پای تۆ وھریگرم.... كارۆ بە ژنەكەي گوت.

— پای من ھى تۆیە چى بە مێشكەدا ئى بیكە... ژنە بە پێداگرییەو بە
مێردەكەي گوت.

كارۆ ژنەكەي لاواندەو: دەلێن دایكە ھەوا لە پەراسووی باوكە ئادەم لە
دایكبوو، كە چى بە پێچەوانەي ھەموو داستان و ئەفسانە و چیرۆكە سەیرو
سەمەرەكان، من لە پەراسووی تۆ بوویمە ئەم پیاوھى بەرامبەرت.. ژنەش
زیاتر كارۆی ھەلنا: ھەموو گرێۆلكەكانى چاكەي من لە سەریەكەي دابنیتی،
ناگەنە بالای بەرزى چى چاكەيەكی تۆ.. پیاو ھەمان سەری بابەتەكەي بۆ ژنەكەي
دەرخست: ژنەكە پێویستمان بە ھێژێك ھەيە بەمانپاریزی.. ژنە بەسەر
سورمانەو بە پیاوھەكەي گوت: ھێژمان بۆ چىیە؟

— چۆن ھێژمان بۆ چىیە؟ دیارە لەبیرت كرد، ئەگەر ھێژى من نەبوا، تۆ
جانتای پارەو زێرەكەت دەست دەكەوتەو؟

— نەخێر دەستمان نەدەكەوتەو.

گفتوگۆیەكە تا دەھات لە ئێوانیاندا گەرمتەر دەبوو، كارۆ پێى وابوو نەدەبوو
سنگ و كۆتەكى، یان كۆتەر كۆتەكە بابەتەكە باس بكات، بە ژنەكەي گوت:
كەواتە من و تۆش پێویستمان بە ھێژێك ھەيە لە من و تۆ بە ھێژتر بێت و
بەمانپاریزی.. ژنە چەندى دەیکرد و بییری دەكردهو سەری لەو ھێنان و بردنەي

کارۆی دەرئەدەچوو، کەچی لە لاواندەوێ کارۆی مێردی بەردەوام بوو: ھێزی
تۆ لای من لە ھەموو ھێزێک گرنکتر و گەورەتر و بەھێزترە.

ھێزی من بە تەنیا بەشمان ناکات، ئەو ھێزی ھەیە لە شەپە مست و شاپ
و چەقۆش گەورەتر و من و تۆ دەرەقەتی نایەین، ژنەکە، ئەگەر زوو سەر
مالی خۆمان لەو شارە پزگار نەکەین، ئەوانە شەلن کوێرن کەس نابوێرن..
پیاو بە ژنە ی گوت.

— بچینە کوێ؟ ژنە لە پیاوێ یرسی.

پیاو بەتەواوی چوو ناو بابەتەکەو بۆ ژنەکە ی باس کرد: بچینە شارێک
لە شارەکانی کوردستان، لەوێ لەو ناوچە ئازادکراوانە نزیک دەبینەو کە
پێشمەرگە دەیانپاریزن، ئێستا گفتوگۆ لە نێوان سەرکردایەتی شۆرشێ کوردستان
و ئەو کوێدەتاجیانەدا ھەیە، دەتوانین بە ئاسانی بگەینە ئەوێ.

ژنە ویستی زەینی پیاوێکە ی بە ئاقاریکی دیکە دا بیا: ھەناسەم، ژانێک لە
بنی مەمکەکانمەو تاکو سەر موسڵدانم دێت و دەچێت و ھەراسانی کردووم
خەریکە ھەناوم بپسێتی.

لە ھەمان کاتدا دەستی بە زگی خۆی داھێنا و ویستی سۆزی پیاوێکە ی
پابکێشی و ئەو بیروکەییە ی لەبیر بباتەو: سەیری (بەبە ی زەینەب) بکە،
نابینی ئەویش سەیرت دەکا، ئەو (خەندە) ی تۆیە، خوا کوێرکە ی نەدا، بنا
کچەکەشمان نەپوا.

— ئافەرەت تۆ بەو نەزیلانە بیروکەکم لە بیر مەبەو.. کارۆ بە ئیبتیسام ی
گوت.

ژنە بە ھەموو شێوازیکی ھەوڵی دەدا مێردەکە ی پەشیمان بکاتەو: لە بیرت
نابەمەو، بەلام ھەلتەک ھەلتەکی ئەو گەشتە دوورو درێژە زیان بە (خەندە)
ی دەگەینەن.

فرمیسکەکانی بە سەر ھەردوولا پوومەتیدا غلۆر بوونەو و خۆی دواند: تەمەنیکی
دوو درێژم لەم شارە دڵگیرە بە سەر برد، لێی دا بپڕیم بە زگ دەدەم. دواتر
دوا جەنگی بەکارھێنا کە دەماری کارۆی گرت و تیایدا دۆرا: پیاوێکە، دەلێن
ئەو پێشمەرگانە ھەر عەرەبیکیان دەستکەوێت دەیکوژن، بۆمیان گێڕایەو؛
ھێرشیان کردبوو سەر سەریازگە یەکی سوپا، ئەوێ کوشتبوویان و ئەوێ بە
دیل بردبوویان ئاکیان لێ نەھێشتبوون، یەکیک لەوانیش خزمیکی من بوو.

وهك ئهوهى خويى به برينه پر كيمهكهى (كارق)داكردبى زوورانديهوه: ژنهكه، پاپۆپى رقهكانت له بهندهرى تكايهكانمدا بيهستهوه، با زياتر نه پوا و له قولايى دهرياي خه مهكانمدا نقوم نه بى.. تو چۆن بهو چيرۆكه ههلبه ستراوانهى پهگه زه رستان بهوا دهكهى، ئهدى ئهوه نيبه عه ره به نيشتمان پهروه ركان له ژير فرمانپه وايى ده سه لاتدارانى ئيره هه لدین و پوو له ناوچه نازادكراوه كانى كوردستان دهكهن، له ویش به پیره وه وهرده گیرین و به شانازییه وه ده بنه پيشمه رگه، ئه و شه په شه پى نتيوان كوردو عه ره ب نيبه، خه با ته دژى زولمى زالماني، تيكۆشانه دژى چه وساندنه وهى نه ته وه و گه ليكى ماف خوراو. خزمه كهى تۆش ئه گهر به رگري له مانه وهى ئه و په گه زه رستانه نه كرده وايه، ئه گهر به بى ته قه كردن خۆى بدايوايه دهست، هه وليكمان بۆ ده داو نازادمان ده كرد.

__ تو ليره و ئه وان له وئى چۆن ده يانگه يى؟! ئيبتيسام به سه رسوپمانه وه له ميره كهى پرسى.

__ ئه وان هه ر له وئى نين، له هه موو شوپيتيكن، ئه وان فريزن هه رچه نده بيانبرنه وه چپتر ده بن.

ئيبتيسام فينگ فينگ گريا: جه رگم ئاگادارى خۆت به، مالمۆيرانم نه كهى. ژنه بيري كرده وه: مالمۆچكه يه كم به نينوكان پيكه وه ناوه، با به پيله قان نه يرووخيتم. چووه بن پالى و سه رى بۆ به رز كرده وه: خوا بكا له وئى سه تر بين.

__ ته نها له وئى سه تر ده بين.. كارۆ به ئيبتيسام ي گوت. ئيبتيسام ناچار پازى بوو، ته نها مه رجيكى هه بوو، به كارۆى گوت: پازيم به لام مه رجيكم هه يه.

شارى هه وليرم پى خۆشه، پيشتر ديومه و متووى ببووم. له وئى خانويك به كرى ده گرين، تۆش هه ول بده له ناو شارت دابنين، ئه گهر له ناو شاربان دانه ناي، هه ول بده له گونديكى نزيكى شارت دابنين، هه موو پۆژى هات و چۆى بكه.

مشتومره كه يان به دوو ماچ كۆتايى هات. مامۆستا كارۆ له ماوهى چه ند رۆژيكددا پيكاره كانى گواستنه وهى ته واو كرد، له به پيوه به رايه تى مه عاريفى به غداوه بۆ به پيوه به رايه تى مه عاريفى هه ولير گوازيه وه، له به ر ته واونه كردنى سى سالى خزمه تى مامۆستايه تى، له به پيوه به رايه تى مه عاريفى هه ولير له

گوندیکی دووره ده‌ستیان دانا، بویه ئه و ده‌رفته نه‌ما بۆ ئه‌وه‌ی مه‌رجه‌که‌ی ئیبتیسام ی ژنی جیبه‌جی بکا، چونکه گونده‌که دوور بوو، هات و چۆی پۆزاته نه‌ده‌کرا به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی له‌شاریک بۆ شاریکی دی گوازا بویه‌وه، مافی ئه‌وه‌ی هه‌بوو داوی چهند پۆزیک ئینجا له‌ قوتابخانه نوێیه‌که‌ی ده‌ستبه‌کاربی، له‌سه‌ر پیشنیاری ژنه‌که‌ی، ئه‌و چهند پۆزه له‌ ئوتیلکی ناو هه‌ولێر مانه‌وه .. ئه‌و پۆزه‌ی گه‌یشته‌بوونه هه‌ولێر، بگه‌وه به‌رده‌ی کاروباری گواستنه‌وه‌ی مامۆستا کارۆ ماندووی کردبوون، تاکو به‌یانی له‌ ئوتیل نه‌چوونه ده‌ره‌وه . به‌مه‌ستی په‌یدا کردنی خواردن به‌یانی چوونه ده‌ره‌وه، به‌ داوی پاکترین و به‌رچاوترین چیشخانه و باشترین خواردندا گه‌ران، ئیبتیسام به‌ گرژینه‌وه به‌ کارۆ ی گوت: پیاوه‌که چهن‌دین ساله ئه‌و شارهم نه‌دیوه زۆر گۆپاوه .

له‌لای هه‌مامی عه‌لیاغای به‌ ته‌نیشته قه‌لاتی هه‌ولێر، که‌میک سووپانه‌وه و به‌ره‌و خواره‌وه شۆربوونه‌وه، به‌ به‌رده‌می پاچه‌ی هه‌ولێر و چیشخانه‌ی به‌یان (الفجر) دا تیپه‌پین هه‌چیان به‌ دل نه‌بوو، له‌ ده‌رگای چایخانه‌ی سه‌ید سه‌لیم نووسرا بوو- خواردنی به‌یانیمان هه‌یه - له‌به‌رده‌رگا کارۆ له‌ شاگرده‌که‌ی پرسى: خواردنی به‌یانی چیتان هه‌یه ؟

شاگرده‌که یه‌که یه‌که‌ی خواردنه‌کانی ژمارد: ماست، په‌نیری خۆمانه، ژاژی ناو پیسته‌ی، هه‌لکه‌ی کورای، هه‌لکه‌ و پوون، قه‌یماغ، سه‌رتوو، نانی گه‌رمی فپنی .. فه‌رموو فه‌رموو دانیشن ماری خۆتانه . له‌گه‌ل فه‌رموو فه‌رموو کردنه‌که لایه‌کی چایه‌خانه‌یان بۆ چۆل کردن .. ئه‌وه‌نده له‌ به‌غدا باسی ماست و ماستاوی هه‌ولێریان کردبوو، ئیبتیسام یه‌که‌م خواردن داوای ماستی کرد: به‌قوربان من ماستم ده‌وئ، تۆش هه‌رچی داوای ده‌که‌ی هاوبه‌شتم .

زگی خۆیان له‌وئ تێرکرد، ئیبتیسام پیشنیاری کرد به‌ناو شه‌قام و گه‌په‌ک و کۆلانه‌کانی شاردا پیاسه‌یه‌ک بکه‌ن، خه‌نده‌یه‌کی بۆ کارۆ کربو پیتی گوت: گیانه، تۆ یه‌که‌م جاره ئه‌م شاره ده‌بینی و شاره‌زای نی، که‌چی من - گه‌په‌که نوێیه‌کانی لیده‌ره‌که‌ی - هه‌موو گه‌په‌که‌کانی دی کۆلان به‌ کۆلان شاره‌زایانم .

به‌ شه‌قامی کۆماری (جمهوری) ده‌ستیان پێکرد، ئیبتیسام به‌ کارۆی گوت: که‌ئیمه لێره بووین ئه‌م شه‌قامه دروست نه‌کرا بوو، ته‌نها کۆلانیکی ته‌سک بوو، ئه‌ملاو ئه‌ولای خانووی جووله‌کان بوو، مال و سامان و خانووه‌کانیشیان هه‌رزان فرۆش کردبوو به‌ره‌و ئیسرائیل کۆچیان ده‌کرد، به‌ره‌و ئه‌و ده‌وله‌ته‌ی بۆیان

دامه زړاندېوون، نهو جووله کانه هر لیره نه بوون، له زړبه یی شاره کانی عیراق دا هه بوون، به تاییه تی له به غدا زړبوون، خه لکی پۆشنیرو سیاسیان هه بوو، به تاییه تی له بواری بازگانیدا سه رکه وتوو بوون، مولک و مالی زړیان هه بوو، به لام نه وانه یان پی هیچ نه بوو، زور که یف خوش بوون چونکه ده که پانه وه نهو خاکه ی که به هی خویانیان ده زانی شیوازی خه باتی نه وان له گه ل هی نیوه جیوازه، نیوه پاده پین شوپش له دوی شوپش ده کهن، زلهیزه کان له بهرزه وندی خویان به کارتان ده میتن، که چی نه وان به بی نه وه ی یه ک گولله ش به قیتن، نه وان زلهیزه کان بۆ بهرزه وندی خویان به کار ده میتن. نیبیتیسام سهیری نه ملاو نه ولای کرد به کاروی گوت: نه م شه قامه له دوی پوخانی پژی می پاشایه تی وسه رده می شوپشی (۱۴) ی ته موز دروستکراوه، هه بویه ش ناوی لیندراوه (شه قامی کۆماری).

هه ر به و شه قامه دا به ره و پۆژاوا پۆیشن، له به رامبه ر گۆره پانی (کۆتری ناشتی) هه لوه سته یه کیان کرد، نیبیتیسام سه رنجی کاروی بۆ نه و به ری پاکیشا: سهیرکه چند جوانه، نه وه کۆتری ناشتییه (حماهمه السلام)، هیما ی ناشتی و پتکه وه ژیان، نه وه ش له سایه ی سه رکرده ی خاکه ی (عبدالکریم قاسم) دروستکراوه.

نیبیتیسام نو قرچه یه کی له کاروی دا: سهیرکه نهو خه لکه چۆن سهیرمان ده کهن، خۆزکه عه بایه ک و سه رپۆشیکم به یتابوايه.

به په له به ره و که رماوی (مۆده) و مزگه وتی (شیخی چۆلی) پۆیشن، به ناو که په کی عه ره باندا گه پان، له ویشه وه بۆ ناو بازایی گه وره، به ناو سه فارچی و فافۆن فروش و ورده واله فروشه کاندایه یشتنه کۆلانی کورتان درووان، نه هه لوه سته یه کی کرد: گیانه نیزه شت نه دیتییه؟

کارو چاوی به ملاو به ولادا گپړا، له کورتانان زیاتری نه دیت، به گرژینه وه به ژنه ی گوت: نه خیر نه مدیوه، به لام باوکم باسی نیزه ی ده کرد.

ماندوو بوون به ره و ئوتیل گه پانه وه، نهو شه وه ش له وئی مانه وه، به لام نیبیتیسام حه زی ده کرد به یانی سه ردانی مالی باوکی کارو بکه ن له گوندی: پیاوه که، تۆ ناگات له مالی باوکت هه یه، کامیان ماوه کامیان خاوه خواسته نه ماوه، کامیان زیندوووه کامیان - چاوی شه یتانی کۆره یی - مردوووه. نیبیتیسام هه م کاروی ده ترساندو هه م هانی ده دا: تۆ هه ر ده وت لیکده کرده وه باسی خالت

ده کرد و ده تگوت: خالم نه وهاو ئیوها بوو، ئازا بوو گویی شیرى دهرده هینا، نینۆکیان دهرده هینا منه تی پینه بوو.. له و پۆژه ره شه ی کونده تاجیه کان راوی نه و مارکسی و شیوعیانه ده کهن، نابی بزانی چی به سه رها تووه .

_ ماوه یه که ئاگام لێیان نییه، پێشتر خالم ناوه ناوه ده هاته به غداو سه ری لیده دام، ده نگ و باسی نه وانیشی بۆ ده هینام، که چی نه ویش ماوه یه که نه مبینیوه، له ویش زیاتر که س نه بووه لیتی بپرسم، خۆشت ئاگات لێیه ماوه یه که پروداوی سه یر سه یر به رۆکم ده گرن و نه پرژایمه سه ره وه آل پرسینی نه وان.

کارۆ ئاگاداری نه وه بوو، ههروه ها ده یزانی پاسه داره کانی، یان قه مه ره کانی گوندی چ کاتیک- له گونده وه به ره و شار- به ڕێده که ون و، چ کاتیکیش له شاره وه به ره و گوند ده که ڕێته وه .

به یانی زوو کارۆ له خه وه ستا، ناوچه وانی ژنه که ی ماچکرد: ئافره ت پێشنیاره که ت به چیه، سوپاس که په رۆشی خالم و مالی باوکمی، من نیستا ده پۆم به یوای نه و که راجه دا ده که ڕیم که ئوتومبیلی گونده که ی ئیمه ی لێ پاده وه ستی، بۆ نه وه ی بزانه که ی ده که ڕێته وه گونده که مان.

_ منیش له که لت دیم تۆ شاره زا نی..... ئیبتیسام گوتی.

_ پێویست به تۆ ناکا، خۆ شاری واق واقعی نییه ده ی دۆمه وه .

کارۆ به پرسیاران که یشته که راجی ته نه که ی، پیاویکی ره نگ گهنمی سیسه له ی مه یله و درێژ، کورته ک و شه روا لکی بۆرکه له ی بێ پشدینی له به ردابوو، جه مه دانیه کی بۆرکه له شی له سه ری خۆی ئالاندبوو، کارۆ سلۆی لیکرد: برا زه حمه ت نه بی ناوت چیه؟

_ لۆ ده مکپی، ناوی منت لۆ چیه؟ پیاوه که هه ره به فشه وای گوت.

کارۆ به وه لامه تووپه بوو، هه ره به توو پێش پێی گوت: خۆ تۆ که رو بارگین نی بترکم، من به پیاوم زانی نه و پرسیاره م لیکردی..

له یه کدی پوو یوون و تیکنالان، چهند پیاویکی دی لێکیان کردنه وه و له یه کدی یان دوور خستنه وه، پیاویکیان به کارۆ ی گوت: برا نه وه (شله حمه ده)، چۆن نایناسی پیاویکی سوچه تچیه، پاسه وانی نه م که راجیه، لیتی تووپه مه به، چ پرسیاریشته هیه به منی بلێ با وه لامت بده مه وه .

کارۆ، ده رباره ی ئوتومبیلی گونده که ی خویان، زانیاری ته وای له و پیاوه ی

وهرگرت، له کاتيکدا دهيوست بۆ ئويهرى شهقامه که بپهړيتهوه، ئه و پاسه ي بۆيان باسکردبوو به پړي چووه ناو گهراجکه، نه فهره کاني ناو پاسه که يه که يه که داده به زين، ئه و يش يه که يه که ياني دابووه بهر نه شتري چاوه کاني، بۆ ئه وه ي خزمنيک، ناسياوژک له ناوياندا بدۆزيتيه وه، له پړ و اقى وړما، سهرى سورما: ئه وه باوکمه، ئه وه ي دواوه شى دايکه و سهرتاپاي په شه، دلئى له رزى، ناخى ته رى، به نه ينى پارايه وه: خودايه هيچى خراب پړوى نه دابى.

به ره و گهراجکه بايدايه وه، ههرستيکيان يه کدييان ديت، شاگه شکه بوون.. دايکى له خۆشيان زمانى گيرابوو، نوتقى لئ بړابوو، باوه شى تيوهرينابوو به س فرميستكى دهبارانند.. له گه ل باوکيشى يه کدييان ماچ کرد، له بهر ده مى گهراجکه ههرستيکيان پتکه وه له سهر چينچکان دانيشتن، هه والئى يه کدييان پرسى، پرسيا ره کان به ليشاو بوون، وه لاهه کانيش دريژ بوون، بۆيه کارؤ پنى گوتن: لي ره و به و جو ره دانيشتنه هه موو قسه يه ک ناکرئ، قسه مان له گه ل يه کدى ژوره پتويسته بچينه شوينئى بئ دهنگه دهنگ دابنيشين و ئه و چندين ساله دابرا نه ي خو مان بۆ يه کدى بگيرينه وه، له وئ هه موو به سهرهاتى خو متان بۆ باس ده کم، ئيوه ش چيتان هيه بۆم باس بکه ن.

کارؤ بئ ئه وه ي هيچ زانباريه کى نيوان خوئ و ئيبتيسام بدرکينئى، به ده ست له ملانئ و ماچکردنى يه کدى، دايک و باوکى به ره و ئوتيله که بر دن له کاتى به سهر که وتن بۆ ناو ئوتيله که باوکى لئى پرسى: کوړم ده چينه کينده رى؟ _ ده چينه ناو ئه م ئوتيله، من لي ره ده خه وم، ده مه وئ هه م ژوره که ي من ببينن و هه م بۆ خو مان به نارامى قسه کاني خو مان بکه ين.

گه يشتنه بهر ده رگاي ئه و ژوره ي کارؤ لئى ده خه وت، کارؤ له ده رگاي دا، له ژوره وه را دهنگى ئافره تپک هات: کتپه؟

_ (کارؤ) م بيکه وه.

ئيبتيسام ده رگا که ي کرده وه، شله ژا، ترپه ترپى دلئى به رز بووه وه، خو ين له ده ماره کاني فکه فپکيان تپکه وت، ئه وکى گيرا، نه يزاني و نه يتوانى له به رامبه ر ژن و پياويکى به ته مه نى نه ناسراو هيچ بلئ. سه يري پياوه به ته مه نه که ي کرد، ناخى خوئ دواند: پياويکى کوړکن، سمئل و پدينئى بۆپى سبى تپکه ل و پتکه ل، کراشئى که به به ن چنراوى سؤلانى له پئ، کوړته ک و شه روا له که ي هه ر يه که يان و له په نگيک، پشدئينئى بۆرکه ي بئ زه وق، له لاوزيبه وه بووه ته

سیرمه و هه ناوی به پشتیه وه نوساوه، به لام به چهرگی و مهردی و چاو نه ترسی له چاوه کانیدا ده بریسکینه وه و که سایه تیه کی به هیزی پیده به خشن.

چاوی له سهه پیاوه که لایردو سهیری ژنه پیره که ی کرد، نهویشی هه به مه زنده به رجهسته کرد: نه نیا پوخساری لیده رچیت، نه گه رنا سهه رتاپای جله کانی رهش، هه تا بسک و که زی و پرچی به ته واوی له ژیر په رده یه کی رهش شار دۆته وه، شپوشه پرتوی پیوه دیاره، به لام به و شیرنه ژنانه ده چیت که هیچیان له پیاوان که متر نییه.

بارانی چله سهه سهه چون ده بارێ و هه ندی جار سهه به کلاوه یه و دارو به رد پیکه وه ده با، بارانی نه ندیشه ی دایک و باوکی (کارۆ) ش نه وانی کرد بووه لیمشت و فرپی دابوونه ناو ده ریای بیر کردنه وه، هه ردوکیان بیران ده کرده وه: نه و ژنه سوورمه ته بهش پانه قه دو بالا پیکه ده بی کئ بی؟

کارۆ زانی چه په ساوییه که له هه ردو لادا هه یه، هه ولیدا به هوش خویان به نیتیه وه، سهه رتا پووی له دایک و باوکی کرد و دهستی بۆ ئیبتیسام درێژ کرد: نه وه ی له بهر ده متان وه ستاوه ژنه، هاوسه رمه، هاویه ششی ژیانمه، ناوی (ئیبتیسام) ه.. له هه مان کاتدا پووی خوی بۆ لای ئیبتیسام وه رگێرا و به دهستی ئاماژه ی بۆ دایک و باوکی کرد: ژنه که، نه وانه ی له بهر ده مت وه ستاون، دایک و باوکه من.

دایکی که نه وه ی بیست بووه خولخلۆکه، به دهویری (ئیبتیسام) دا سوورپاوه وه هه موو لایه کی ماچکرد، پاوه ششی بۆ کرده وه، له جیاتی له خوشییان پیکه نی، ژنه ی پاوه کوشی و ده گریا.

له و چرکه ساته دا ئیبتیسام دایکی هاته وه بیر، که چون نه وی له باوهش ده گرت و ده ی کوشی و بۆ مامۆستا (عه لی) ده گریا.. نه ویش سووزو خوشه ویستی بۆ دایکی هانیدا و گریا، گریا و به ته واوی خوی به باوهش و سینگوپکی دایکی (کارۆ) وه نوساند و پر به گه رووی هاواری کرد: دایکه.

کارۆ داینیشاندن، خوی خسته نیوان هه ردوکیان، هیویری کردنه وه، به لام دایکی فرمیسک له چاوی گیر نه ده بوو گوپ گوپ ده هاته خواره وه، کارۆ سهه ی دایکی ماچکرد و پتی گوت: دایه نه وه چی بووه؟ له جیاتی له خوشییان پیکه نی فرمیسک ده بارینی؟

— کوپم نازانی نه من و بابت لق هاتینه شاری؟

__ نه وه لالا له کوئ بزانه .. کارو به دایکی گوت.

__ دونه ئیواری خه به ریان داینه، گوتیان له به غدایی هه رایه، ده عبا ئینقلابیان کردییه خه رکی ده خوئن، نه وهی کورده، نه وهی ناوی کوردی لایه، نه وهی جلکی کوردی له به ره ده یگره و ده یدنه بهر چه پوک و قه مپاران و کهوری ده کهن. که نه و خه به ره مان بیست نه من و بابت شیت و هار بووین، به ده شتی ده که تین و خه رگ ده یانه یانه وه، به ره و شاری پیمان ده گرت بهر، دیسان ده یانگی پانه وه، نه و شه وه هر کوو بوو به سترانه وه، به س چشتا قمان خه و نه چوو ده چاو ده کانه مان، هر پیروی چاو ده کانه ده که تنه سه ره یه کدی، ده عبا م لۆ ده هاتن و ده یان ترساندم نه وه له دونه یوه هر نویژان ده که م و لووره لوورمه و دوعایان ده که م، مه منونی خوی خوم به هانامه وه هات، نه توی لۆ هینامه وه و به پتی خوت هاتی وه بهر ده ستم.

دایکی دهستی بۆ ئاسمان بهرز کرده وه: خودایه هه زار جار مه منوتتم.

دایکی سه ری کاروی هینایه باوه شی خوی و ماچی کرد: کوپی خوم، له وه تی نه تو بی سه رو شون پویشتی و بزده بووی، چما نه من لووره لوورمه برایه، هر ده نووزیمه وه و ده کوووزیمه وه و وه کی دونه سه ره ناگری ده قرچیمه وه، هر ده یانگۆ له به غدایی یه، ده مپرسی به غذا له کتیه؟ ده یانگۆ زور دووره .. ده ناوړامه وه، ده نووړامه وه: خودایه کوپی من، جه رگی من لۆ که ته نه و شاره دووره ی، لۆ که ته به حرئ؟ .. جاره کی، یان ساره کی گوتیان لافاو له به غدایی هه ستایه، دیسان شیت و هار بووم، باش بوو نه و وه خته خارت چوو بووه به غدایی و سه ردانی کرد بووی و چاوی پیت که تبوو، که هاته وه دری داینه وه و هتور بووینه وه.

کارو، که باسی خالی کرا، دلی له رزی: دایه گیان، خالم ماوه یه که دیار نییه، بوچی له گه ل ئیوه نییه؟

دایکی لیوی خوی کرؤژت، زمانی خوی گه ست: چه ندین ساره کوپه که م لیمان داپرایه، تازه به تازه چاومان به ییکدی که تیتیه وه کوو ده بی خه می بده من .. پوودای براکه ی خوی، واته خالی کاروی کوپی، دیزه به ده رخونه کرد: کوپم، خارت له بۆ هه نده ئیشی خوی له و پوژانه سه فه ری کردییه، ناگای له و هاتنه ی مه نه بووه، نه گه ر نا نه ویش هر به غار ده هات.

__ دایه، نه دی نه و هه موو جله ره شانیه له به رت، نه و هه موو به رده وام گریانته

کارۆ و ئیبتیسام سهیری یه کدییان کرد، دیسان وهک هه موو جارێ ئیبتیسام دهستپیشخه بوو، خۆی خسته باوهشی خه سووی و وه لآمی خه زووری دایه وه: ئیوه تهنه خه زوورو خه سووی من نین، دایک و باوکیشمن، دایک و باوکم گۆریان پێ نوور بێت و خودا به پهحمی خۆی پهحمیان پێبکا، باوکم دوو ژنی هه بوو، دایکی من ژنه گهوهی بوو، من براهک و خوشکێکم هه بوو، ههردووکیان له من گهوهتر بوون. دواى مردنی باوکم، براهکم بۆ پهیداگردنی بزێوی ژیان له ناو زونگاوهکاندا خه ریکی کاسبی پاره ماسی بوو، پۆژێک کۆره وه بیابێک پێوهیداو براهکمی کوشت. خوشکه کهشم خهنی خهنی به دلی خۆی میردی کرد، ئه ویش له یه کهم زگی له سه ر مندالی چوو. زپ دایکه کهشم، خودا ته مهنی درێژ بکا، ئه و له ژياندا ماوه و دوو کچیشی ههیه، کچهکان ههردووکیان به ویستی خۆیان و ئازادانه، بهر بهختی خۆیان ههلبژاردوه، نه ئهوان په یوهندیان به منه وه ههیه، نه منیش خۆم دهخمه ناو کارو بارهکانی ئهوان.

— کوپم، دیاره ژنه کهت کوردی خۆمانه نییه؟ باوکی کارۆ له کارۆ ی پرسی.
— ئه و له بهغدا له دایک بووه، خه لکی ئه و شارهش به عه ره بی قسه ده کهن، بۆیه کوردیه کهی باش نییه .. کارۆ به باوکی گوت.

— ئافه رین کوپه کهم، ئه وه درم ئاوی خواردوه، دیاره به ته واوی سه رو کلکی ئیشه کهی خۆتان لیکدی گرتی دایه، به س وه ره پێم بری ئه و هه موو ساره ی له مه مانان دابرای، کوو له برسان نه مردی؟ ئه تو فیراری عه سکهری بووی کوو حوکهت نهیگرتی؟ کوو له و غه ربیا به تییه ی نه یان کوشتی؟ کوو ئه و ژنه نازدارهت دیته وه و به چ درۆیهک هه رت خه ره تاند؟ به مارو مورکت؟ به زهوی و زارت؟ به جۆخین و په وسه ی گه نمته؟ به میگه له مه رو بزنت؟ به راستی پێم بری به چ له خستهت برد و سه ودا سه رت کرد؟

کارۆ دهستی بۆ ناوچه وانی خۆی برد و به باوکی گوت: سه بارهت به ژنه کهم و هه موو ئه وانه ی باست کردن، تهنه به و ناوچه وانه م گه شتمه ئه م پۆژه ی که ئیستا له ئاگاهه ی گونده کهی خۆمان ئاغاترم.

— ئی باشه کوپم دلم تهقی، بزانه کوو بوویه ئه و ئاگاهیه؟ باوکی به کارۆی کوپی گوت.

کارۆ هه ر له و پۆژه ی که گونده کهی خۆیانی به جیهتشت، تاکو ئه و پۆژه ی له

باشترین چیشتهخانه باشترین خواردنیان بۆ رابسیپیری.
دایکی کارۆ چرکه به چرکه چاوی لهسەر ئیبتیسام بوو، هەر به مهزهنده دهپیپوا، قهوبالای چهند درێژه، چهند پانه. دهیکیشا، چهند گۆشتی پیوهیه، گۆشتهکهی نهرمکه، چندی بهزه، چندی ئیسکه. لیتی ورد دهبووهوه، چاوی کاله یان پهش، لووتی پانه یان قهرانگی، دهوی گهرهیه یان فستقی، لیتی لچنه یان قهیتانی، پاشپانی خړو پړه یان تازیانی. پشتی پانه، دونگی هیه، سینگى پړه، گهردهن زهرده، ملی درێژه...

له کاتیکیدا دهپیپوا و دهیکیشا و هیچ کهم و کورتییەکی لێ نهیتهوه، سهرنجی دایه زگی: ئای خودایه به قوریانت بم، خۆ بووکه کهم ئاوسه. ههرچهنده دلتیا بوو، بهلام ویستی زیاتر خۆی دلتیا بکات، سهری برده بن گۆی ئیبتیسام: کیژم نهتوو بارت گرانه له جیتی خۆت دانیشه، زۆر جووله جوولێ مه که.
_ بۆ دایه گیان؟ ئیبتیسام تیی گهیشته، بهلام ویستی پوونکردنهوی زیاتر ببیستی.

_ کیژم خۆت دیتییه ههرپهندهمای، نهوه چیه مندار نییه له زگندا؟
_ بهلێ دایه، دووگیانم لهسەر مانگ و پۆژی خۆم.
_ ئای گیتی شهیتانی کهپی، چاوی ههسوودان کۆره بی، نهوهی کهیفی پی نایێ بتهقی.

_ دایه گیان من بارم زۆر گرانه، کارۆش دهیهوێ بمباته گوندی.... ئیبتیسام به خهسووی گوت.

_ گوندی خۆمان؟ خهسووی وای گوت.
_ نهخیر گوندیکی زۆر دووره لهناو چپای.... ئیبتیسام گوتی.
_ لۆ دهتباته نهو گونده نوورهی؟ خهسوو فهرمووی.
_ نهدی مامۆستا نییه، بۆ نهو گونده نوورهی گوازیاتهوه.
_ نهی به قوریانی نهو مامۆستایه بی، به قوریانی ژنه کهشی بم.. خهسوو گوتی.

_ خوا نهکا دایه، وامه لێ.
_ کیژم نابێ بتهبا، دهبی نهتوو له بهر چاوی خۆم بی.. خهسوو گوتی.
که شهو داها- بۆ گفتوگۆ دهرياره یابهتی چوونی یان نهچوونی ئیبتیسام بۆ گونده که - ههر چواریان پیکهوه دانیشتن. گفتوگۆ زۆری کیشا، مشتومری

به دواډا هات. هټور بوونه وه و له نه جامدا گه یشته پڼکه وتن له سهر نه وهی،
نه و ماوه یه ی تاكو ئیبتیسام پزگار ده بیت و مندالی ده بیت خانوټك له شه قلاوه
به كړئ بگرن و دایكی كارو له لای بمینټه وه، به و پټیه ی هه ولټر دوورتره
و شه قلاوه له قوتاخانه ی گونده كه نزیكتره، كارو ده توانی پوژانی پینجشم
و هه ینی سهر دانیان بكات، باوكی كارو ش بگه رټه وه گونده كه ی خوټیان، نه و
هه واله كتوپړیه، نه و مزگټیبه خوښه به خوشك و براكانی كارو بگه یه نی.

بڼ به یانی نه و قسانه و، نه و ته گبیرانه و، نه و بریارانه ی دابوویان هه موویان
جټیبه جټكرد، باوكی كارو گه پایه وه گونده كه ی خوټیان، نه وانیش هه رسیكیان
چوونه شه قلاوه. شه قلاوه نه شه قلاوه ی جارن، نه و پوژه هه رس قه ومییه كان
و سوپاو دائیره ی نه من كون به كون و مال به مال و هك گورگی هار به
دوای شیوعیه كاندا ده گه پان و نه وه ی نه و بونه ی لی بهاتایه ده یان گرت و
شوټنیزیان ده كړد، بټگومان سیخوړو به كړنگیرواوه كانی ناوه خو چاوساغبیان بڼ
ده كړد.

كارو له ناو نه و لافاوه ی پراوه دونان و گرتنه دا، پټیه ك له پټش و یه ك له پاش
نه یده زانی چوون هه لاسوكه وت بكا، دایكی و (ئیبټیسام) یش هه مان دیمه نیان
بینی، له لایه ك ماندوو بوون و له لایه كیش برسی، كارو به هه رووكیانی گوت:
ده با بچین له چټستخانه یه ك زگی خوټمان تټر بكه ین، دواتریش خوا كه ریمه.
كه چی دایكی كارو به كوره كه ی گوت: كوړم، هه زار جارخوا كه ریمه، به س له و
غار ه غاره ی تاژی و كټروشكان كوونانمان به زگی ده كه وی.

ئیبټیسام یش هه ر له سهره تاوه پټی خوش بوو له هه ولټر بمینټه وه، لایه نگیری
خه سووی كړد: با بگه رټینه وه جټی خوټمان، هه مان ئوتټل، هه رچوټنك بڼ
هه ولټر شاره کی گه وړیه له وی له پټش چاوان بزد ده بین.

كارو پټشنیاره كه ی دایكی و ئیبټیسام ی پټ په سند بوو، به لام زوړبرسی
بوو، له جیاتی یه كسهر بگه رټنه وه لایاندایه چټستخانه یه کی نه و ناوه، دوای
چه ند خوله كټك كومه لټك هه رس قه ومی هه لیان کوتایه ناو چټستخانه كه،
داوای ناسنامه یان له هه موو خه لكه كه كړد، به تاییه تیش نه وانه ی گومانیان
لټده كړدن، كه سه یری ناسنامه ی (ئیبټیسام) یان كړد گومانیان لټكړد.
هه رچه نده ئیبټیسام و كارو گریټه سستی هاوسه رگرییان هه بوو، به لام له گه ل
خوټیان هه لیان نه گرتبوو، نه و ان به مه زنده ی خوټیان وایان دانابوو له

شه قلاوه خانویک دابین ده‌کهن و ده‌گه‌پښه وه هه‌ولیر، بۆیه که لویه له‌کانیان له ئوتیل به‌جیه‌یشتبوو حارس قه‌ومیه‌کانیش به مه‌زنده‌ی خویان، گومانیان له وه هه‌بوو که ئیبتیسام هاوسه‌ری یه‌ککک له لئپرسراوه شیوعیه‌کانه و نه‌وانه ده‌یانه‌وئ پرزگاری بکه‌ن. هه‌رسنکیان قۆلبه‌ست کردن و به‌ره‌و دائیره‌ی نه‌منی شه‌قلاوه راپېچیان کردن، له‌ویشه‌وه په‌وانه‌ی دائیره‌ی سه‌ره‌کی هه‌ولیریان کردن، که گه‌یشتنه نه‌وئ لئپرسراوی فرمانگه‌که سه‌ری به‌رز کرده‌وه و چاوی به (ئیبتیسام) که‌وت به توندی لئی خوپی: خه‌لکی کوئی؟

_ به‌غدا.. ئیبتیسام وه‌لامی دایه‌وه.

_ کام گه‌ره‌ک؟... به‌پۆه‌به‌ره‌که پرسى.

ئیبتیسام نه‌دریسی خوی به ته‌واوی درکانه، به‌پۆه‌به‌ره‌وه‌کو گورگی برسى سه‌یری سه‌رو بنی ئیبتیسام ی کرد: بۆ به‌ندکراوی؟
_ ئیمه‌یان به‌ند کردوه، وا ده‌زانن من هاوسه‌ری یه‌ککک له شیوعیه‌کانم نه‌وانه پرزگارم ده‌کهن.

_ نه‌وانه کتن؟.. به‌پۆه‌به‌ره‌که پرسى.

_ پیاوه‌که مامۆستایه‌وه هاوسه‌ر مه، ژنه‌کش خه‌سوومه .. ئیبتیسام پتی گوت.

به‌پۆه‌به‌ره‌ به‌ خنده‌یه‌کی حیزانه پتی گوت: کوا به‌لگه‌ت؟

_ به‌لگه‌م له‌ناو جانتامه له ئوتیل... ئیبتیسام به مه‌ردانه وه‌لامی دایه‌وه.

به‌پۆه‌به‌ره‌ دوو پیاوی نه‌منی به‌گه‌ل (کارۆ) و دایکی دا بۆ نه‌وه‌ی به‌لگه‌مامه‌که بێنن، (ئیبتیسام) یشی لای خۆی هیشته‌وه، له‌و ماوه‌یه‌ی هه‌تا نه‌وان گه‌رانه‌وه به هه‌موو هیژیه‌وه هه‌ولئ ده‌دا ده‌سته‌مۆی بکا، به‌لام ئیبتیسام له‌و ئافه‌رته ساویلکانه نه‌بوو نه‌و بتوانی له‌خشته‌ی بیا. دواى نه‌وه‌ی به‌لگه‌ی هاوسه‌رگیریه‌که‌یان هینا، به‌پۆه‌به‌ره‌ ته‌نها نه‌وه‌ی بۆ مایه‌وه، کارتیکی پێناسه‌کردنی خۆی له‌سه‌ر میزه‌که‌ی پاکیشا و بۆ (ئیبتیسام) ی پاگرت: نه‌وه ژماره‌ی ته‌له‌فونی تایبه‌تیم هه‌ر گرفتیکت هه‌بوو په‌یوه‌ندیم پتوه بکه.

هه‌رکه له فرمانگه‌که ده‌رچوون، ورده ورده - به‌ره‌و پۆژه‌لات تا‌کو گه‌یشتنه لای مناره‌ی چۆلی - به‌پیاوه‌یی پۆیشن. به‌هار بوو، له‌ویش هه‌ندئ قانه گیای سه‌وز هه‌بوو، له سه‌ر پارچه‌یه‌ک له‌و گیایانه‌ی نزیک له‌ وێستگه‌ی شه‌مه‌نده‌فه‌ر دانیشن، له‌و ناوه‌ش تازه تاک تاکه خانوو دروست ده‌کرا، له خانووه‌کانی فه‌رمانبه‌رانی وێستگه‌که زیاتری لئ نه‌بوو، گۆپی پیاو چاک‌یکیش له‌ نزیکانه‌وه

بوو، خەلکانیک دەهاتن بەردەکانی سەر زگیان ماچ دەکړو، پارچەبەک لەو پەرۆ سەوزەیان لیدەکردووه که له پشت سەری گۆرەکه بەداریکهوه کرابوو، ناوه ناوه ئافرهتیک له تەنیشست گۆرەکه پالدهکەوت و نازانم خۆی غلۆر دەکردووه، یان ئەو غلۆری دەکردووه، ئافرهتەکه به دەنگیکى نزم دەیگوت: بابە گوپ گوپ به گوپ هاتم، بۆ کوپ هاتم. هی واش هەبوو دەیگوت: بابە گوپگوپ، هاتم به گوپ، هاتم بۆکوپ.

هەرسێکیان، هەریەکەو به لایەکدا بیرى دەکردووه، بیرى پەرته‌وازه‌بووی خۆیان کۆ دەکردووه. ئەو پۆژه چوارشەممە بوو، کچ و کوپ، ژن و پیاو، یەک یەک و دوو دوو، کۆمەل کۆمەل و، مالى واش هەبوو به خاوخیزانه‌وه به‌ره‌و دارستانه‌کەى مه‌حه‌ته‌ ده‌چوون، ئافره‌ته‌کان به‌ جوړیک خۆیان پازاندبووه‌وه واته‌دەزانى بۆ شایى حەوت پۆژو حەوت شەوه‌ ده‌چن. ئیبتیسام بیرى پەرته‌وازه‌بووی به‌ره‌و دواوه‌ گه‌رپایه‌وه، له‌ دلى خۆیدا گوتى: خۆزگه‌م به‌و کاتى، به‌ چه‌ندین سال له‌مه‌وبه‌ر، منیش هه‌موو چوار شه‌موان خۆم ده‌پازانده‌وه و له‌گه‌ل درلوسێکانم ده‌هاتینه‌ ئێره‌، خۆشترین خواردنمان ده‌مێناو لێره‌ له‌ بن سێپه‌رى ئەو داره‌ به‌رزانە ده‌مانخوارد، چه‌ندین خیزان پیکه‌وه‌ کۆده‌بووینه‌وه و شاییمان داده‌به‌ستا، خەلکى ئەم شاره‌ى هه‌موو وه‌کو خوشک و برا سه‌یرى په‌کدییان ده‌کرد، دلپیسى نه‌بوو.

دایکى کارۆ زنجیره‌ى بێرکردنه‌وه‌ى ئیبتیسام ی پچراند: کیزم هه‌مووى له‌ ناوچه‌وانى تووى ده‌زانم ئەو پیاوه‌ قوتارى کردین. _ نه‌خێر دایه‌گیان، هه‌مووى ناوچه‌وانى کارۆیه‌ بۆ منیش به‌ خێره‌... ئیبتیسام گوتى.

هه‌ر ئەو پۆژه خانووێکیان له‌ گه‌رپه‌کى (ته‌یراوه‌) به‌ کرێ گرت، بۆ به‌یانیش کارۆ به‌ مه‌به‌ستى ده‌ست به‌کاربوون، به‌ره‌و قوتابخانه‌ى گونده‌که‌ پۆیشست. ئەو پۆژه سێشه‌ممە بوو، کارۆ چوارشەممە و پینجشەممەش له‌وئ مایه‌وه‌. له‌به‌ر ئەوه‌ى له‌ شارێکى دیکه‌وه‌ بۆ ئەو گونده‌ گوازرا‌بووه‌وه، بۆ ئەوه‌ى کاروبارى خۆى به‌ باشى پێک به‌خات، به‌پێوه‌به‌رى قوتابخانه‌که‌ چه‌ند پۆژیک مۆله‌تى پێدا. ویستى ئێواره‌ى پۆژى پینجشەممە بگه‌رێته‌وه‌، به‌لام ئوتومبیلی ده‌ست نه‌که‌وت، ناچار به‌یانى پۆژى هه‌ینى گه‌رپایه‌وه‌ هه‌ولێر. له‌ ده‌رگای مالى خۆیانى دا که‌س نه‌بوو لێى بکاته‌وه‌، ئافره‌تیکى درلوسێیان

له ده‌رگای مآلی خۆپانه‌وه نیوهی سه‌ری هینایه ده‌ره‌وه: فهرموو کاکه چت له و ماره‌ی ده‌وئ؟

— من پیاوی ئەم مآله‌م، چوویموه سه‌فه‌ر و ئیستا گه‌رایمه‌وه، نه‌گه‌ر بزانی دایکم و هاوسه‌ره‌که‌م بۆ له مآله‌وه نین؟

— برام دیاره‌ ناگات له هیچ نییه، دوونئ شه‌وئ - عه‌یب نه‌بی - ژنه‌که‌ت ژانی هاتبوئ، هه‌ر هاوار هاواری بوو، خوا خێری جیرانان بنووسی زوو گه‌یشتنئ و به‌ فراندن فراندیانه‌ خه‌سته‌خانه‌ی جه‌مه‌وری بپۆ زوو بیگه‌ین.

کارۆ هه‌ر هه‌نگاوێکی کرده‌ چوار، تاکسییه‌کی به‌ کرئ گرت و به‌ په‌له‌ گه‌یشته‌ نه‌خۆشخانه، له‌وێش به‌ پرسیاران گه‌یشته‌ قاوشی ئافه‌ره‌ته‌ مندالبووه‌کان.. چ گه‌یشتنێک؟ که‌ به‌ ساغ و سه‌لامه‌تی چاوی به‌ ئیبتیسام و مه‌لۆتکه‌که‌ی که‌وت خه‌نی بوو، دایکی به‌ پیرییه‌وه‌ چوو: کوپم خه‌مئ مه‌خۆ، خودا کیژئ دایه‌ و کوپیشی دایه، که‌س ناتوانی ده‌ست له‌ کاری خوا‌ی وه‌ردا، نه‌و جاره‌ کیژئ دا جاره‌کی دی کوپئ ده‌دا. کارۆ له‌به‌ر خه‌می ژنه‌که‌ی ئاگای له‌ کوپو کچ نه‌ما‌بوو، به‌ دایکی گوت: دایه‌ گرنگ نه‌وه‌یه‌ ژنه‌که‌م سه‌لامه‌ته‌، کچ یان کوپ جیاوازی نییه‌.

کارۆ ناوچه‌وانی ژنه‌که‌ی ماچ کرد، ژنه‌که‌ پیتی گوت: خوا به‌ دلئ تو‌ی کرد (خه‌نده) یه‌کی پێدای.

بۆ ئیواره‌ له‌ نه‌خۆشخانه‌ ده‌رچوون و پۆیشتنه‌وه‌ مآلی خۆیان. شه‌و داها‌ت ئیبتیسام تۆقه‌ری نه‌بوو، ده‌ها‌ت و ده‌چوو، ده‌گه‌رایه‌وه‌ ناو جئ و بالینگانی خۆی و کارۆ ی می‌ردی، ژنه‌ ده‌گریا، ده‌یکرده‌ هه‌نسکدان و فینگه‌ فینگ. کارۆ لێی پرسى: ئافه‌ره‌ت ژانت هه‌یه‌؟

هه‌ر به‌ هه‌نسک و لشمه‌ لشم: نه‌خێر، هیچم نییه‌.

— ئەدی نه‌و گریانێه‌ چیه‌؟

ژنه‌ نازی به‌سه‌ردا باراند: چه‌ند شه‌وه‌ له‌لام نه‌بووی هه‌ر گریانمه‌و هاوارم کردییه‌ کارۆ فریام بکه‌وه، نابێ بپۆی به‌بێ تو‌ نا‌زیم.. کارۆ دلئ دایه‌وه: ئای له‌منت نه‌که‌وی، ئەدی نه‌وه‌ دایکم له‌ لات نییه‌؟

ژنه‌ وه‌ک مندال جه‌نه‌ی گرت: دایکت به‌ من چی، تو‌ می‌ردمی یان نه‌و؟ من می‌ردم ده‌وئ، من به‌س تو‌م ده‌وئ. ئیبتیسام زیاتر گرپناگه‌ی داگرت: ده‌بێ لێره‌ نه‌پۆی هه‌ر له‌لام بی.

مامۆستا کارۆ لیکدانهوهی بۆ ئه و فرمانه ی ژنه که ی کرد، به مه زنده ی خۆی شه ن و که وی کرد: دلنیا م ئه وه قسه ی کوتایه ی ژنه که م نییه، ئه وه له خۆشه و یستیه، بۆیه دهستی به سه ریدا هێنا و دلنیا ی کرده وه: ئه و چهند پۆژه ی مۆله تم هه یه له لاتم، ده بێ خوشک و براکانم ببینم، ئیمه ده چین سه ردانیان ده که یین، یان ئوتومبیلێک به دوا یاندا ده نێرم ئه وان به ینی.

بۆ به یانی بۆ لای ئه و گه راجه پۆیشت که ئوتومبیلێ گونده که ی خۆیا نی لێ پاده وه ستا، چاوه پێی کرد تا کو ده گات، که ئوتومبیلێ که گه یشت هه مان ئوتومبیلێ به دوا یاندا نارده وه، هه ر ئه و پۆژه ش باوک و براو خوشکه کانی به خۆیان و کارپێکی دونگ ده ستا پی و مه نجه لێکی گه وره ی پێ له ماست هاتن. بووه ده ست له ملانێ و یه کدی ماچ کردن و گریانی خۆشی. ئه و پۆژه له مالی کارۆ و ئیبتیسام بووه ئاههنگی خۆشی، له لایه ک به دایک و باوک و خوشک و براکانی شاد ببووه وه و له لایه کی دیش کچیکێ چاوه گه شی له دایک ببوو. مامۆستا کارۆ هه ر ئه و پۆژه به ره و مه یدانێ ئاژه لان پۆیشت، گۆلکیکی گه وره و قه سابیکێ له گه ل خۆیدا هێنا، گۆلکه که و کاوه که یان سه ری، گۆشتی گۆلکه که ی کرده خێرو، گوشتی کاوه که شیان له ماوه ی چهند پۆژێکدا خواردیان.

مامۆستا کارۆ ئه و شه وه ی مۆله ته که ی بۆ به یانی ته واو ده بوو، نیازێ وابوو بگه پێته وه ئه و گونده ی قوتابخانه که ی لێبوو، زۆر به هێمنی و به نه رمی ئیبتیسام ی ده لاوانده وه و هێوێ ده کرده وه، به لێنی دلخۆشکه ری پێده دا: دایکی (خه نده ی)، خۆشه و یستم به یانی به جێت ده هێلم به لام دلم هه ر له لات، خه من مه خۆ زوو ده گه پێمه وه ..

له و ماوه یه ی کارۆ پۆیشتبوو، سێ جار (ئیبتیسام) یان بانگ کردبووه دائیره ی ئه من، فۆرمی تایبه تیان پێ پرکردبووه وه، به لێننامه یان لێوه رگرتبوو، ده یان پرسیا ریان لێکردبوو، ئازاری ده روونیان دا بوو، هه ر خواخوا ی بوو کارۆ بگه پێته وه و شار به جێ به یلی، بیرێ ده کرده وه: کارۆ راستی ده کرد، ئه و گورگانه نا هێلن که س خۆشی له خۆی ببینی، هه ر بێته وه له گه لیدا ده چمه گوندی.

ته نیا یه ک جێبی لاندرو فیه ر له و گونده دا هه بوو، به یانیان ده چوووه شاری و ئیواران ده گه پایه وه گوندی، له به ر ئه وه ی جێبه کان مۆدیلیان کۆن بوو، پێگاکانی ناو شاخ و داخه کانیش قیرتاو نه بوون و تاسه و کۆسپ و که ندریان

نۆر بوو، نۆر چار په کیان ده کهوت و ههتا چاک ده کرانه وه شهویان به سهردا
 ده هات، نهو چاره ی چوونی ماموستا کار و ژنه که ی بۆ گونده که، له به ختی
 نهواندا جیبه لاندروژه ره کۆنه که ههروا بوو. نهو شهوه له سهر شانی
 ئیبتیسام نۆر گران بوو، پێگاکه له بهر چاوی وهکو تووله ماریکی درێژ
 په پکه ی خواردبوو، وهکو میزه ی مه لای پێچ له دوا ی پێچ لوبول درابوو،
 به هۆی پێچه پێچ و به رزی و نزمی پێگاکه سهری وهکو فرفرۆک ده سووپا.
 سوپای (با) باران و شهوی تاریک میشکیان له که لالهیدا نه میشتبوو، هه وه
 تریشقهش له سهنگه ی ئاسمان به رده وام تۆپ بارانی ده کردن، نهویش هه
 به خۆی قه له زراو بوو زهنده قی ده پێژا. ناوه ناوه تاوه بارانیکی نۆر به گوپ
 مه ودا ی بینینی په کجار کهم ده کردنه وه، تاکو به ره و سه ره وه تر ده پۆیشن ئاوی
 بارانه که چپترو خهست تر ده بووه وه، هه ندی جاریش گژلی قل گه وه به
 سه ریاندا ده هاته خواره وه، به سته زمانه ی له گه ل هه ره قل ته زه په کدا سهری
 خۆی لاده دا و وای ده زانی ئیستا نا هه نوکه جامی جیبه که کون ده کا. له
 ترسان دهستی به دلپه وه گرتبوو، گێژه نیکی بیر کردنه وه وهکو سه لکه ته شی
 ده یسو پاند: ده لێن ژنیکی گه وچ ده توانی پیاویکی عاقل به پێوه به ریت، که چی
 ژنیکی عاقل ده بی نۆر به توانا بی بۆ نه وه ی پیاویکی لامل به پێوه بیا.
 هه ندی پرووشکه باران له کون و که له به ری جیبه شه که هاتبوونه ژووره وه و
 ته نکیش و له ته ری ژنه که یان ته پکردبوو، چه رخه له په کی دایه خۆی وه رسووپا
 و منگ په کی کرد: له وه تی نه م پیاوه م ناسیوه، بی سین و جیم وهکو دیل
 به رده وام به دوایدا پۆیش تووم، نه میوش من به دهستی دیله وه دیلم.
 پێش نه وه ی بگه نه ناو گونده که، له سهر لوتکه چیا په کی ده ورو به ری
 ده سترپژێکی بوو کانه یان به سهردا هاویشن، نهوانه ی ناو ئۆتۆمبیل که دیار
 بوو لێرا هاتبوون لایان ئاسایی بوو، که چی ئیبتیسام جیی پی جی نه بوو.
 کابرایه کی پانک و چۆغه ره له به ری کلێته له سهر، تغه نیکی برنۆی درێژی
 له نیوان هه ردوولنگی خۆیدا نابوو، له ناو جیبه که له به رامبه ره هه ردوکیاندا
 دانیشتبوو ههستی به ترسانی ئیبتیسام کرد، له دلی خۆیدا وای لیکدایه وه:
 نهو به سته زمانه ده لێی مه ره له رزه کی گرتییه و ددانه کانی ناگه نه وه په کدی،
 هه قیتی خه لکی شارییه ناو چیا ی نه دیتییه: ماموستا مه ترسێ هیچ نییه، نه وه
 چه ند سه ربازیکی قه له زراوی پۆژمن له سهر نهو لوتکه شاخه هیللا تۆچکه په کیان

ماوه، ناوه ناوه له ترسی خویان دهسترېژنکی بووکانه به حهواوه دهنن. _ نهختر، ناترسم.. ئیبتیسام به کورتی وهلامی دایهوه.

همان کابرا بۆ نهوهی زیاتر دلای ئیبتیسام هیور بکاتهوه، هه ندیک فشه فشی کربو خوی زۆر هه لکیشا: نهوه مفاوه زات له گۆرینیه نه گه ر نا، هه ر به و برنۆیهی دهستم تاویان ده ده من، ته غارنک گوویان پیده که م و لیره وه ده ریان ده نیم.

ئیبتیسام هم ده ترساو هم ژیرانهش هه لسوکه وتی ده کرد: ده زانم کاکه، چونکه ئیوه به رگری له خاک و میلله تی خۆتان ده که ن ئازانه، نه وانهش چونکه به زۆری زۆرداران و به ناچاری هاتوونه ته ئیره و بریایان به و شه ره خۆرینه نییه ترستۆکن.

شه وانی گونده کان هه میشه سامناک یوونه، گوندنشینه کان هه میشه سامناکی شه وه نه نگوسته چاوه کانیان به بزۆی و ئازایه تی وه کو ته م ده په وانه وه. زۆر شه وی وا هه بووه له شه وین و شیوه خوارو شه و به کتیه کاندای گورگ له مینگه لی ده دان، درنده و ده عبیان تووش ده بوو، نزو جه رده پریان لیده گرتن و گولله به گولله ده که وت و خۆین ده پڑا و مالیان به تالان ده بردرا باکیان نه بوو. مامۆستا (کارۆ)ش به هه مان په روه رده ی گوند گۆشکرا بوو، له ژیانیدا هه لبه زو دابه زو ده ستوه که ری و به ره نگاریوونه وهی نه هه مه تییه کانی دوژمنه سه ره سه خته کانی زۆر دیبوو، چه پۆکی کتخوای ترس کاری لینه ده کرد، به لام ترسه شاردراوه که ی ناو چاوه خه ماوییه کانی ژنه که ی په ریشان و خه فه تخانی کرد بوو.

ماوهی چه ند پۆژنیک ئیبتیسام وه کو ئافره تیککی به نده ی چوار دیوار بییری ده کرده وه، ده سه ته وه ستان وه ستا بوو، نه ده یده توانی دیواره کان برپووخینی و نه پیشی ده کرا به سه ریاندا باز بدا، نه و پینی وا بوو نه و دیوی دیواره کانیش ته لبه ند کراون بالاخانه و ته لاره به ردینییه بریقه داره کانی به غدا له کوئی و، خانووه قورینه کون کونییه پر مشک و مارو چه ند جار ویران بووه که ی گونده به ناپالم پووخواه کانی نه و ده شه ره له کوئی. ئیبتیسام ها هه قی نه ده کرد نه گه ر په ریشان و شله ژاوو توقی بیت، راسته نه و (کارۆ)ی زۆر خۆش ده ویست، نه و عاشقی ئازایه تی و چاو نه ترسییه که ی بیوو، نه و ده ویست له به غدا سه رو مالی بپاریزی، له ناو جی و بالینگانی ئارمووشی به جووته بخه ون، نه ک له و شوینه ی قه ت نه ی دیبوو، لیتی نامۆ بوو، لیتی توقیبوو، نه و هه ندی

چار بیرۆکه یهک ده هاته ناو سه ری و ختوکه ی دها و ده یگوت: عشق له و
 که سه گرنگتره که عاشقی بووی، گرنگ نییه که سه که له ده ست بده ی،
 گرنگ نه وه یه عشق له ده ست نه ده ی. له ناو نه و چوار دیواره دا هر بیر
 ده کرده وه: من عاشقی نه و پیاوهم بوویمه و هتا ده مر م هر عاشقی نه وم،
 به لام مه رج نییه بیمه کووچ کووچه ی پاشه لی بۆ هر کوئی بپوا پام بکیشی.
 ههنده ی بیر بکاته وه ژانه سه ری گرت، سه ری خو ی به دیواریدا دا، به
 تووچه یی له خو ی خو پی: نای نیبتیسام به ده ستی خو ت، به که لله ی پووچی
 خو ت به نوای عشقیکی بی هووده که وتی، له جیاتی فره شی ئارمووشم بۆ
 پابخا، باخچه ی ماله که م پر گو ل بکا، گه شتی شارو و لاتانم پی بکا، بۆ
 زیاره تی زیاره نگاکانم ببا، کردمییه گووخلینه و گردیک خه می پیسی خسته
 سه ر پشتم.

سه ری سووړا، ژانه سه رو ژانه پشت و ژانه زگ و سینگه کوژئ هیزشیان کرده
 سه ر جه ستی، کردمییه هاوارو پۆ پۆ. کاته که نیوه پۆ بوو دهوامی قوتابخانه
 ته واو ببوو، ماموستا کارۆ به سه ر دانو فیغانی ژنه که ی دا هاته وه، دیقه تی
 دایه چاره هه لپشافتوو هکانی، نیگای چاره کانی وه کو تیر سینگیان بپی و
 له هه ردوو گو یچه کانی دلپه وه گیر بوون، شانی دایه به ر شانی و به له په
 گه وه کانی چاوی سړپه وه، فره مو شیه که دل و که لله و هه ناوی (نیبتیسام) ی
 فینک کرده وه، به ره به ره هیزور بووه وه، وه کو مندالی به ره مه مکان فیغانه که ی
 کرده لشمه لشم و جه نه، نه ویشی کرده نزگره. کارۆ هه ولی دا ئارامی بکاته وه:
 ژنه که، ده زانم ماندووی، هر نه مپۆ کێرکه ریکت بۆ ده دۆزمه وه ئاومان بۆ
 به یینی و نانمان بۆ بکا، جل و به رگه کانیشمان بۆ بشوا.

ژنه به نزگره وه به میرده که ی گوت: به قوربان، وه کو به ندیه که له ناو نه م
 چوار دیواره قوړه دا ده خنکیم.

کارۆ نیازی خراپ نه بوو، به لام ده یویست نه خو ی و نه ژنه که ی ئومیدیان به
 به غدا نه مینی، به ژنه که ی گوت: بیرۆکه یه که له می شکمدا ده جولی، نه گه ر پازی
 بی ده یخه مه کار.

— چیه ده گه پێنه وه به غدا؟ ژنه به په رو شیه وه به میرده که ی گوت.

— به غدا ی چی؟ ده ته وئ گورگان خواردی بین؟ کارۆ په رو شیه که ی لی کرده
 هه ره س.

__ باشه ئەو گورگانە ناگەنە ئۆزە؟ ژنە بە نابە دلی وای گوت.
__ ئەو گورگانە ئەو ئۆلجە وەکو پتوی گەر کلکیان بە سەر پاشەلیاندا
شۆپکریۆتەو... مامۆستا کارۆ وای گوت.

ئیبیتیسام تینگەشت ئەو ئۆلجە دەپەو ئۆلجە مەیسەر نابێ، زانی دادو فیغان
دادی نادا، لە خۆدان و پۆ پۆ سوودی نییە، هۆپە هۆپ گریان کاری لێ ناکا،
جەنەو نۆگەرەش هەر هیچ. هەموو چەکەکانی بەکار هێنا، بە برپوای خۆی
چەکیکی کاریگەرتر مابوو، (خەندە) هەلگرت هێنایە بەردەمی مۆردەکی،
جلەکانی کچەکی داگەند: سەیرکە، ئەم هەموو زینکەو لیرە ئەستوربووانەت
دیو؟ ئەم هەموو پۆقلە پێ کێمانەت دیو؟ ئەو بەری پەنجی چەندین سالت
دەیفەوتینی؟ بە زیندویتی دەیمرتینی؟ سەندان لە من و لە هەموو سەرۆت و
سامانەکەمان، تەنھا ئەم کچەمان مەیفەوتینی مەیمرتنە.

قەسەکانی ئیبیتیسام، دیمەنی جەستە (خەندە) کچی، کاریگەرییان بە سەر
کارۆ دا هەبوو، بەلام ئەو زۆر بەو پەندانە سەرسام بوو کە باب و باپیانی
فیریان کرد بوو، ئەو پیتی وای بوو- سوار بوونی کەرەبییکە و هاتنە
خوارەو ئۆلجە- ئەو پیتی وای بوو ئەگەر بگەرێتەو، ئەگەر پەشیمان
بێتەو، ئەو ئۆلجە دەیکەنە پەندو عیبرەت و لە بۆ یەکدی دەبێتەو.
(کارۆ) قۆناغەکانی قۆزاخە و پیوپای تێپەراندبوو، تەواو بۆلێ گرتبوو، کەچی
ئەو پۆزە بە تەواوی گەراییووەو ناو قاوغی جارانی. توند، پەقەکار، بە
چاوەکەم پوچەکەم، بە هاش و هوش و هەپەشە و گۆرەشە، بە هیچ شتێوازو
شتێوازێک نەرم نەدە بوو: ژنەکە، قەسەکانت شەکر، تۆم زۆر خوش دەوێ،
خەندەش جەرگە، بەلام من ناگەرێتەو.

__ من ناگەرێتەو واتە چی؟ دەتەوێ من بە تەنیا بگەرێتەو؟ ژنە بە قورگی
پەر بە گریانەو بە مۆردەکی گوت.

__ زۆر ئاساییە، ئەگەر خۆت و کچەمان بگەرێتەو بەغدا، لەوێ کەس ناتان
ناسی و خوشتان باسی هیچ مەکەن، منیش ناو ناو بە نەیتنی سەردانتان
دەکەم.. کارۆ ئەو چارەسەرییە پێ لە بارو گونجاو بوو.

ژنە بیرى کردەو: ئەگەر بچمەو بەغدا، لە کێفە کێفی ماران، گزە گزی
مێشان، جەرت و فرتی گوولێنە و هەزارێ و خەمەگەووان پزگار دەبین، ئەگەر
شەپش دەستپێکەنەو گرمە گرمی توپان و گفە گفی فڕۆکانیش لە لایەکی دی.

هەر خۆی پرسىارى له خۆى كرد: كارۆ خۆشه‌ويست تره يان به‌غدا؟ هەر خۆشى وه‌لامى خۆى دايه‌وه: بىگومان ئه‌و، له پۆزى هاوسه‌رگيريه‌که‌ماندا، به‌لێنم پێدا ئه‌وم له هه‌موو سه‌رو مال و سامانه‌که‌م خۆشتر بوو.

ژنه به‌راوردێكى له نێوان خۆى و مێرده‌كه‌ى كرد: من و ئه‌و له سۆزى خۆشه‌ويستى ژن و مێرده‌يه‌تيدا هاويه‌شين، هه‌ربووگيشمان له به‌رامبه‌ر به‌رى دارى خۆشه‌ويستيه‌که‌ماندا وه‌كو يه‌كدى لێپرسراوين، به‌لام هه‌مان هه‌ست و سۆزى خۆشه‌ويستيمان بۆ ئه‌م خاكه نيه‌يه، ئێره نيشتمانى ئه‌و باوك و باپيرانيه‌تى، داگيركراوه هه‌قى خۆيه‌تى به‌رگيرى لێيكا.

ئيبتىسام سۆز خۆشه‌ويستى به‌سه‌ر مێرده‌كه‌يدا باراند: گيانه‌که‌م لنگم له سه‌ر لنگه بۆ كوێ برۆى له گه‌لتم، به ته‌ماى به جێت به‌يلم هه‌وييه‌كم بۆ په‌يدا بكه‌ى، ئاى قورپى به سه‌رى وه‌للا ده‌يخنكێتم. ده‌ستيان له ملى يه‌كدى كردو به‌لێتى خۆشه‌ويستيان نوێ كرده‌وه. ژنه له باوه‌شى مێرده‌كه‌يدا پرسىارى لێكرد: پياوه‌كه باسى بپروكه‌يه‌كت كرد، ئه‌و چى بوو؟

پياوه به ژنه‌ى گوت: ژنه‌كه گۆته گۆتيك له ناو خه‌لك و هه‌ندێ له لێپرسراوان ب‌لاو بووه‌ته‌وه، گوايه دانووستانى نێوان حكومه‌ت و سه‌ركرده‌يه‌تى شۆرش له‌م زوانه به هه‌ره‌س گۆتايى پێدێت، ئه‌گه‌ر ئه‌وه پاست بێ، بىگومان شه‌پ له نێوانياندا ده‌ست پێده‌كات وه، كه شه‌رپش ده‌ستى پێكرده‌وه ئێمه ناچار ده‌بين به‌رهو سه‌ره‌وه تره‌ه‌لبكشيتين و خۆمان يه‌كلا بكه‌ينه‌وه، ئايا له گه‌ل شۆرش ده‌بين يان ده‌گه‌رپێنه‌وه ناو حكومه‌ت، حكومه‌تیش هه‌ر ئه‌و حكومه‌ته‌يه كه له به‌غدا بينيمان، كه‌واته من پێشنيارێكم هه‌يه ئه‌گه‌ر تۆ پێى پازى بى، پێشنياره‌که‌م ده‌رباره‌ى ئه‌و مال و مۆلكانه‌ى به‌غدايه، ئايا چييان لێيكه‌ين؟ من ده‌لێم هه‌تا ئه‌و چەند پۆزه‌ى دانوستان ماوه بگه‌رپێنه‌وه به‌غدا، مۆلكه‌كانى ئه‌وئ بفرۆشين، به برێك پاره‌ى ئه‌و مۆلكانه‌جێپێكى لاندروقه‌ر بکړين، ئه‌و پاره‌ى ده‌مىنێته‌وه جارێ هه‌لبېگړين، ئه‌گه‌ر دانوستانه‌كه به نه‌جاميكي باش گه‌يشت، له هه‌ولێر مۆلكى پێ ده‌کړينه‌وه، ئه‌گه‌ر شه‌رپش ده‌ستى پێكرده‌وه بىگومان حكومه‌ت مووچه‌كه‌ى من ده‌بېرى، كه مووچه‌كشم بپا به‌و جێبه لاندروقه‌ره‌ى ده‌يکړين كړى پێده‌که‌م و خۆمان ده‌ژيێنين، ئه‌گه‌ر زانېشمان له ژي‌ر مه‌ترسيداي‌ن و فېرۆكه جه‌نگيه‌كان و تۆپه دوورهاوێژه‌كانى حكومه‌ت به‌رده‌وام تۆپ بارانمان ده‌کەن، له سنوور ده‌تان په‌رپێنمه‌وه و له‌وئ ده‌تان

ئىيتىسام و كارۆ - بىريان له وه ده كرده وه سه فهرىكى به غدا بكن و بزائن
 پرسى فروشتنى مولكه كانيان به كوئ گهشتووه . بۆ به يانى مامؤستا كارۆ
 مؤله تى له به پۆوه به رى قوتاخانه وه رگرت و خۆى و ئىيتىسام به ره و به غدا
 به پۆكه وتن . له وئ سهردانى پارۆزه ره كه يان كرد، پارۆزه ر مولكه كانى فروشتبوو،
 پۆشه كىيه كىشى وه رگرتبوو، له سهر ئه وهى مابوو ئىيتىسام بچى به ناوى
 كپاره كى بگات .. هه موو پاره كه يان وه رگرت، به سوارى تاكسىيه ك به ره و
 گه راجى (نه هزه) پۆيشتن بۆ ئه وهى بگه پۆنه وه هه ولۆر. كاتر مۆر شه شى به يانى
 بوو، كه په سىسهى خه لك له ناوه ندى شه قام پۆكه ي پۆيشتنى برىبوو، له سهر
 تهرمىك وه ستابوون كه س نه يده ناسى،، مامؤستا كارۆ دابه زى سه ىرى كرد
 ناسىيه وه، به سه رساميه وه به خۆى گوت: ئه وه ده رۆيش (په حىم)ه .

له خه لكه كى پرسى: ئه و پياوه كئ كوشتويه تى؟
 به كۆك وه لامى دابه وه: ئه م شه و لۆره، له لايه ن چه ند كه سىكى ناديار ده سترپۆزى
 گولله ي لۆكراوه، كه سىش نازانى بۆچى و له به ر چى كوژداوه .

ئىيتىسام پۆز له دواى پۆز له گەل داب و نەرىتى خەلكى دەفەرەكە دەسازا، به بىنىنى سروشتى جوانى كوردستان ئابلوقەى ترسى دەشكا، به و پایەخە به فریانهى ناو كه لینه شاخهكانى نساگره دووره دهستهكان سه رسام ده بوو كه هیشتا به رامبه ر نه و كه م هیزیهى تیشكى خۆر خۆراگر بوون و به دهگمەن نه بوايه گه رماییه كەى نه یان دهگەيشتن. به كانییه چاومارییه كان دهحه په سا، كه تازه زابوونه وه و ئاوى كه لله ته زئنیان له بهر ده پۆیشت. به به ژنى ته بارهى دهغل و دان و قۆپه نهى گيا دهگه شایه وه، كه هیواى خۆشگوزه رانیان دهخسته دلى. به بۆن و بهرامى گۆله زه رده و حاجيله و خهزیمه شاگه شكه ده بوو، كه دهشت و دهروقه دپاله كانیان پى ده كرد و دیمەنى پهنگاوپهنگیان به سروشتى دهفەرەكه ده بهخشى و دهیان پازانده وه. كه ده بیىنى نىرو مى و گه و ره و بچووكى گونده كه خهريكى كرىن و دورىنى جل و بهرگ و ده سرۆگ و پىلایى جوان بوون، بۆ نه وهى دواى چەند پۆزىكى دى له بهریان بكن و له بهر ده مى مه شقهرهى ئاگرى نه و پۆز پىچىك شایى په شبه لهك بگپن، ئه ویش نه دهعه جما و بۆ هه مان مه بهست له گەل هاوسه ره كهى ده چووه شارى. ئىيتىسام هیهچ په گىكى په گه زه رستى له ناخیدا نه پوا بوو، هه موو پهنگه كان له ناو دلیدا تىكه ل ببوون و یهك پهنگیان دروست كردبوو، ئه و هه ر خۆى پهنگاله بوو هه ر كوئى بویستایه لىى ده نیشته وه، ئه و په پوله بوو هه موو گۆله كان له كه للى ئه ودا یهك بۆنیان هه بوو. به لام هه ر باوكىك كه تۆوىك له هیلكه دانى هه ر ئافره تىكدا داده نى، به شىك له خهسله ته بۆماوه ییه كانى تیدا ده پۆینى، كه چاوى به و هه موو كوپه گه نجه و لا تپاریزو خاكپاریزو میله تپاریزه ده كه وت، خوین له ده ماره لاوازو بى هیزو سسته كهى گهش گهش ده گه را. ئه و گوخلتانهى بیزی نه ده هات سه یریان بكا، ئه و بۆقانهى به قیرپه قیرپان هه راسانیان كرد بوو، ئه و خه مه گپوانهى لییان ده ترسا، ئه و میرووه پيسانهى به پىستی كچه كهى هه لگه را بوون، ئه و كونه دیواره په شانەى پى و بوو مارو دوو پشکیان لى دینه ده ره وه، ئه و ته پ و تۆزانهى له گەل هه لگردنى هه ر بایه كى به هیزدا چاوه گه شه كانیان سوور هه لده گه راند، ئه و چوار دیواره قوپه په ستهى لىى ببوونه به ندیخانهى ئه بوغریب، چونكه (كارۆ) ی خۆشده ویست له گەل هه موویاندا راهات. به سه ر هه ر پردىكى

داریندا دەپەرپەو قەچەکانی زۆر دا نەدەگرت نەوێک بپووخن، لە بەرامبەر هەر کۆرە قۆزێکی پێشمەرگە بووستایە، زۆر سەیری نەدەکرد نەوێک بە چاوی بچن، چاوی بە هەر مندالێکی باوک شەهید بکەوتایە، چی لەناو جانتاکە دەستی بواوە لە دەستی دەنا، هەر فێرکەیکە دوژمن بەتایە لەگەڵ ئەوان بە بێ ترس دەچوو ناو کونە شاخێک و خۆی دەشاردەو، کێ بە هەر ھۆکارێک بریندار بواوە برینپێچی بۆ دەکرد، کێ بە هەر ھۆکارێک باری لاکەچ بواوە بۆی پاست دەکردەو، ئەو پێی وای بوو مەوێ بە ئازارەکانیەو گەورە دەبێ، ھەموو جارێ بە بۆنە و بێ بۆنە (کارۆ) ی دەکردە نموونە، لە عەرەبانەیکە کەچەو بۆ خاوەن ئۆتۆمبیل، لە لائەوازی و کونی مزگەوتانەو بۆ خاوەن خانو، لە کەم کاری و ماندوو بوون بۆخاوەن دوکان و حەسانەو، لە نەخویندەواریکی کۆلەوار بۆ مامۆستایەکی بلیمەت. ئەو لە هەر بۆنەیکەشدا ھەرکە دەرفەتی بۆ دەپەخسا، ئەوێ نەدەشاردەو و بە خۆی و بە خەڵکیشی دەگوت: سەرەتا شەروالەکی (کارۆ)م خۆش ویست، دواتر ئازایەتیەکی، ئینجا چاوی برۆی.

ئیبیتیسام ناوبانگیکی باشی، لە لایەن خەڵکی دەفەرکە، بۆ خۆی پەیدا کرد بوو، وەک برینپێچیکی شارەزا و مامۆستایەکی خۆبەخش بۆ کچەکانیان ھەمیشە لە خزمەتیاندا بوو، بۆیە بە ناوێشتە و بەرەبابی خۆیانیان دەزانی، نەک بە پەناھەندە و لایەنەکی خەڵکی خوارەو.

سەرەتای مانگی حوزیرانی سالی (١٩٦٣) بوو، دانوستان و پێکەوتن لە نێوان سەرکردایەتی شۆرشی کورد و کۆدەتاجییەکان، سەری بە هیچ ئاکامێک نەگەیشتبوو، حەرەس قەومی و خۆفرۆشە ئابپوو تکاوەکانی ناوخۆ، بەر بپوونە گیانی خەڵکی بێ تاوانی ناو شارەکانی کوردستان... ھەندێ لە ھۆز تیرە عەرەبەکانی ھاوسنووری باشووری کوردستان، گوندەکانی ئەو سنوورەیان وێران و تالان کردبوو، ئەو سالا بە سالی (فەرھود) بە ناویانگ بوو، فێرکە جەنگیەکان پۆژنەبوو پیاوێ بێ ترس بە ئاسمانی ئەو گوندەدا نەکەن کە (کارۆ) و (ئیبیتیسام) ی لێبوو، پۆژی وای ھەبوو ھارو ھاج ھەرچی پق و قین و ژەھریان ھەبوو، ھەموویان دەباراندە سەر گۆیلاکی شوان و گاوان و جوتیارە بێدەسلەتەکان، دارە بەرزەکانی گۆیز و بەپووەکان بە ناپالم دەسوتێنران، تۆپە دوورھاوێژەکان کۆپرانە مزگەوت و قوتابخانەیان دەکردە ئامانج، دوژمن بۆ پووبەپووبوونەوێ شۆرشی کورد ھەرچی لە توانای دا بوو بەکاری دەھێنا، نەک

هەر تۆپ و فرۆکه و چهک و تهقه مه‌نی، هه‌تا ویزدان و چاوه‌کانیشی ده‌کړی، بۆ
ئوه‌ی حه‌شارگه‌ی شۆرشگێرانی نیشان بده‌ن.

نیشتمان په‌روه‌ران، به‌ تابه‌تی ئه‌وانه‌ی ناو شاره‌کان، به‌رگه‌ی دۆزه‌خی
فاشییه‌کانیان نه‌ده‌گرت، کۆمه‌ڵ کۆمه‌ڵ و تاک تاک پێگه‌ی هات و نه‌هاتیان
ده‌گرت و په‌یوه‌ندییان به‌ شۆرشه‌وه‌ ده‌کرد، شۆرش زگی زۆر گه‌وره‌ بوو، له
کوردستانی گه‌وره‌ش گه‌وره‌تر بوو، حه‌شارگه‌ و پارێزه‌ری هه‌موو په‌گه‌ز و باوه‌ری
جیا جیا و ئایین و ئایینه‌زاکان بووئه‌و کاته‌ له‌ ته‌مه‌ندا هه‌شتا ساوا بوو
به‌ ته‌واوی به‌ سه‌ر پیتی خۆی نه‌که‌وتبوو، ته‌نها دوو سالانه‌ بوو، به‌لام دوو
بازووی به‌ هه‌یز و تۆکه‌ی سیاسی و سه‌ربازی له‌ پشتیه‌وه‌ بوون، هه‌ر یه‌که‌ و
لایه‌کیان گرتبوو، وه‌ی پویشتیان به‌رز کردبووه‌وه‌، له‌ قسه‌ کردن و گفتوگۆدا
و له‌ گاله‌ گال و دایه‌و بابیه‌ی تێپه‌راندیو، به‌لام ئه‌و توانایه‌ی نه‌بوو هه‌رکێ
سلاوی لێبکا وه‌ک خۆی وه‌لامی بداته‌وه‌، ئه‌وانه‌ی په‌یوه‌ندیان ده‌کرد زۆر بوون،
به‌لام بۆریشیان تێدا هه‌بوو، بۆر چلکنیشه‌ وه‌ک کۆره‌ ماری ژه‌هراوی له‌ گه‌ڵ
هه‌موو خاکینکدا ده‌سازێ، زه‌حمه‌ته‌ به‌ یه‌ک دوو سه‌رنج بیه‌ندرێ، نه‌یده‌توانی
هه‌رکێ په‌یوه‌ندی پێوه‌ بکا و بیه‌وێ ببێته‌ پێشمه‌رگه‌ چه‌کێکی بدات، ئه‌وانه‌ی
په‌یوه‌ندیان ده‌کرد ده‌بوايه‌ به‌ چه‌که‌وه‌ بێن، یان دواي په‌یوه‌ندی کردن چه‌کێک
بۆ خۆیان په‌یدا بکه‌ن.

به‌ مه‌به‌ستی به‌رگری کردن له‌ خۆی و ژن و منداڵ و خاکه‌که‌ی، بۆ ئوه‌ی تهنه‌نگێک
و چه‌ند تاقمه‌ فیشه‌کێک په‌یدا بکا، مامۆستا (کارۆ) سواری تۆتومۆیله‌که‌ی بوو.
ترسی له‌ بازگه‌کانی میری نه‌بوو، له‌ باخه‌لیدا ناسنامه‌ی مامۆستایه‌تی هه‌بوو، بۆ
بازگه‌کانی پێشمه‌رگه‌ش پسه‌وله‌ی تێپه‌رینی بۆ کرا بوو. به‌ شه‌قامی نێوده‌وله‌تی
(هاملتۆن) دا پویشته‌، له‌ سه‌ر پردی (په‌شده‌ور) وه‌ به‌ره‌و (قه‌سری)، له‌وێشه‌وه‌
- به‌مه‌به‌سنی پویشته‌نی بۆ (سه‌نگه‌سه‌ر) - به‌ گونده‌کانی (گۆجاپ) و (به‌رگرتکه‌)
و (نێنزی) و (لێوژی) بۆ ناو دۆلی شه‌هیدان شۆڕ بووه‌وه‌. ئه‌و بیستبووی هه‌ندێ
له‌ جاشه‌کانی ئه‌و ناوه‌، وه‌ک سازان و هاوکارییه‌ک له‌ گه‌ڵ هه‌یزه‌کانی پێشمه‌رگه‌
و له‌ هه‌مان کاتیشدا بۆ قازانجی خۆیان، بازرگانی چه‌ک و ته‌قه‌مه‌نیان ده‌کرد.
هه‌نده‌ی نه‌ما بوو دۆله‌که‌ به‌ ته‌واوی بیه‌ری و بگاته‌ (سه‌نگه‌سه‌ر)، په‌یکه‌ریکی
ئێسک و پێستی له‌ پو لاوازی بینی، ئێسکه‌کانی وه‌ک ستوونی په‌شمال قیت و
زه‌ق به‌ جۆریک دیار بوون هه‌نده‌ی نه‌ما بوو پێسته‌ زه‌رد هه‌لگه‌پاوه‌که‌ی بدرێتن.

وهك كېسه لېنكى ئاۋ لېپرې شەكەت و تېنۋو بەرەو ناۋ دۆلەكە ھەر دەپۇى و ئاۋپى دەداپەو، بە نیاز بووجېبېك، پىكابېك، تراكتورېك، ھەر تېرپۇيىكى لەو جۇرانە بەو دۆلەدا سەرىكەوئ، لە گەل خۇى سواری بكا و لە بارەگای ھېزېك، بەتالېۋنېك، لېكېك، پەلېك، دەستەپەك پېشمەرگە نېزىكى بكا تەو. (كارۇ) كە گەشتە بەرامبەرى، ئەو بەژنە چىلكەدارىپە و دەموچاۋە قۇپاۋىپەى لە لا نامۇ نەبوو. ستۇپېكى خېراى كرد و پا يگرت، ھەردووكيان سەپرى يەكدىيان كرد، جامى لای خۇى بە تەۋاۋى ھېتايە خوارەو و بە تەۋاۋىش سەپرى كرد: ھەو ھەونىپەى پېتاۋئ دەق ھەو، لە عاسمانانم دەۋىست لە عاردانم دەستكەوت. ھاتە خوارەو و لېى چوۋە پېش، كە ئەو چوۋە بەردەمى ئەۋىش ناسىپەو، تېكئالان و بوۋنە يەك، كارۇ ئەۋى بەرز كەردەو و خستىە سەرشانى خۇى: ھاۋارتە لە من كراۋەتە فېروچ، ئاى لەو بەدبەختىپەى ئەو ھەموو زانستەى لە سىنگىدا بوو بە كەلكى نەھات.

لە پېشەۋەى جېبەكە لە تەنېشتە خۇى داينا، كارۇ خۇى گەياندە شوپىنى مەبەست و ئەۋەى بۇى چوۋ بوو جېبەجېى كرد، بە پەلە پېچى كەردەو و پئ و پئ بە پئى خۇيدا گەپاۋە. قسەپەك لەم و دوو لەۋى پەرسىارو سۇراخكردن بوۋنە رستە و قل قل لە يەكدى دەبوۋنەو و لە دەۋيان دەھاتنە دەر، ھەرىكەيان تېنۋى بەسەرھاتەكانى ئەۋى دىكەيان بوو. ھەتا گەشتە چاىخانۇكەپەكى ناۋ (قەسرئ)، مامۇستا (كارۇ) سەرلەبەر بەسەرھاتەكانى خۇى، ھەتا ئەو پۇژەى قەدەر كەردىپە مامۇستا و گەياندىپە ئەو دەقەرە، ھەر لە ھوردى ھەتا درشتى بۇ گېرا يەو.

بە دوكل و بۇنى فەشا فېشى بەردەرگای چاىخانۇچكەكە موۋلۋولەكانى ناۋ گەدەيان گریانان ھات.

لە پەنا دىۋارېكى نېزىك رايگرت و دابەزىن، كە دانېشتن كارۇ يەكېك لە شاگردەكانى بانگ كرد: كاكە سەرو چوار شېشى موشەكەل و دوو جام ماستاۋى مەپە كۆزەشمان بۇ بېنە.

ھەر لە سەر خواردنەكە بوۋن كارۇ دەستى لە سەر شانى مەلای دانا: قەت ئەو ھەموو گوشت و پالۋ برنج و چەلاۋە چەۋرە و ماستاۋە كوركناھى تۆ لە بېرناكەم، كە لەملا و لەۋلاۋە و بەتايپەتېش لە لايەن خانمە (فەتحىپە) ھەو بۇ تۆ دەھاتن و منېش لېيان بى بەش نەدە بووم.

ئەوئەندەيان خوارىد مېر بويون، ويىستى دوو چاي عەنئابىش بانگ بكا، كەچى قسەكەى مەلای ماتهوۋە بىر: كاتى زىرپىنى مەلای، ئەو كاتەى لە بەغدا بويون، ئەو مەلای مزگەوت بوو، بە گەنم نەبوايە بە جۆى نەدەدا. منىش ئەگەر داوئەنەكانى ئەو نەبويانە، نان و تەماتە و نان و ماستاوم دەخوارد و عەرەبانەم پادەكىشا. بەلەى ئەو كاتى ئەو دەيگوت: راستەوخۆ لە دواى گۆشت خواردن (چا) خواردنەوۋە باش نىيە، گۆشت ئاسنى تىدايەو بۆ لەش پىتويستە، كەچى (چا) ئاسن كۆزە. پەشىمان بووۋە چايەكەى بانگ نەكرد.

خواردنى نۆو ماستاوى كوركن كفت و خەوالىوى كرد بويون و بەلادا دەچويون، دواى نوپىزى عىشا گەيشتەوۋە مائەوۋە، ژنە كە چاوى بە ميان بەوت شلەژا، دەرەتەيكى نۆزىيەوۋە، چوۋە بن گوپى پياوۋەكەى: بە تەماى پوو زەردم بكةى ميانى ناوەختت بۆ ھىناوم؟

__ ئاقرەت ئەوۋە ميان نىيە بىرامە بىرام..... پياوۋە بە ژنەى گوت.

ژنە سەيرى مېردەى كرد: ئاى بە قورىانى خۆت و بىرات بىم، ئەدى ئەوۋە بۆچى وەكو چىلكەدارى قامىش رەق بوويەوۋە!؟

__ بەدبەختى و خەفەتى دنيا.. پياوۋە وەلامى ژنەكەى داىەوۋە.

شەپۆلى دەريايەكى بى سەر و بنى بىركردنەوۋە مامۇستا (كارۆى) پا دەپىچا و بەرەو داوۋەى دەبردەوۋە: حەيفە ئەو مەلايە نازدارە كوچك رەش بى، ھەندى چەنگىكى لىمايتەوۋە، لامك رەق و تەقى لاخوار، بالەكەوتى و مالىكەوتى بوويە مەحچەچە، بە لاکە لاک دەروا ولاقى لە دواى نايى، كە واى دەبىنم دلم قرچ و ھۆر لە بۆى دەسووتى.

ئاوپى لىدايەوۋە، مەلا پرخە پرخى بوو، ئەو پرخە پرخە و كەلەشى ماندووى مەلا سەرنجى كارۆى پاكيشا: دەلەى ھۆشېرى درايتى خەو بەنجى كردوۋە. ئەو كەلەشە گەورەيە و ئەو ھەموو بەزەى ناوqەد و تەنگەى چىيان بە سەر ھات!!؟ گلەيى لە زەمانە كرد: ئاى دنيا چۆن بلىندان نەوى دەكەى و نەوييان بلىند دەكەى.

پەشىمانىش بووۋە: چ پەيوەندى بە دنياوۋە ھەيە؟ دنيا ھەقى چىيە؟ ھەر كارىك خۆمان بە نەزانى دەيكەين، ھەرچەند زاناش بىن ھەر وامان لىدەيت. دەستىكى بە ناوچەوانى خۆيدا ھىنا: ئەوۋەش پۆلى ھەيە، چاكە و خراپەى پىدەكەرى.

ئەو شەو ئاسايى پۇشت، بۆ بەياني ئەوئى بە كەلك چىشتى بەياني دەھات و خودا بەواني دا بوو، ئىيتىسام لە سەر مەجمەيەك رىزى كردن، لە دواي بەياني باشكردن لە بەردەمى دانان. مەلا بىن ئەوئى سەرى بەرزىكەتەو بەياني باشەكەي بە گەرمى وەرگرتەو، ژنەش لىتى لە بۆسە دا بوو بە دەرفەتسى زانى، مەلۇستەيەكى كردو مەر لە سەرى مەتا بنى مەلای دايە بەر تيشكى چاوەكانى، مەر بە چاوەكانىشى ئاماژەي بۆ پياووەكەي كرد بە دوايدا بچىتە دەرهو: پياووەكە، ئەو كەبىرەيە هېچى بە تۆ ناچى، بېرا ناكەم براى تۆ بىن. كارۆ كەمىكى دى ژنەكەي دوور خستەو: ژنەكە، پاست دەكەي ئەو براى پىشتىم نىيە، بە لام وەك برا خۆشم دەوئ..... كارۆ هىشتا دوودل بوو لەوئى مەلا بە ژنەكەي بناسىنى.

ئىيتىسام چۆلەكەيەك لە بناگوئى دەجىريواند و شتىكى نەيتى پىدەگوت، ئەوئىش بە كارۆي گوت: خودا برات لىن نەستىنى، چۆن خوداي بە هەق دەناسم ئاوما دەمزانى ئەو مەردەلەيە براى تۆ نىيە، ئەو دەلئى مەر لىيان دايە و پارووە نانئىكىشيان پىن نەدايە، لاق و لەتەرى مەمووى گۆشتپارە و شوو شوو بوو. كارۆ مەندىك ژنەي لاواندەو، دواتر بىرى كردەو: دوودلى بۆ چىيە؟ پىنى دەناسىم خۆ مەلا دوژمنى بابەكۆشتەي ئەو نىيە.

بەسەرھاتەكەي پۆزى پىشتى مەمووى بۆ گىرپايەو: دوئىن بۆ ئەوئى تەنگ و پەخت و چەند پاكەتە قىشەكەك پەيدا بكەم، بەرەو سەنگەسەر دەپۇيشتم، بىنىم ئەو پياووە لەو بەرى پىگاكە وەستا بوو، سەيرم كرد لە ترسان دەلەرزى، لە برسان شنگى لە بەر بېرا بوو، لە تىنۆتتەيان بىووە سىووەرۆكى وشك، سۆزىم بۆي جولا، دلم بۆي سووتا سىتۆپىكم گرت و پامگرت، كە پياووەستام و بە باشى سەيرم كرد ناسىمەو، مەرگە ناسىمەو باووەشم بۆ كردەو و خستە ناو جىبەكەم و مەتنامەو، كە مەتنامەو و ئەو دارە وشكەت بىنى سەرت سوپما و واقت وپما، كە گوتىم برا مە زياتر حەپەساي، پرسىارىك لە ناخت دروست بوو، لە خۆت پرسى: ئەو لە كوئى و ئەو لە كوئى؟ هەقتە ئەو پرسىارەت لە خۆت كرد، چونكە ئەمپۆ، لەو كاتەي كە وای دەبىنى هېچ كامىكەمان بەوى دى ناچى، نە شۆرەمان، نە مەلسوكەوتەمان، نە ئەوئى لە ناخماندا دەجولى. خۆزگە (۱۰) سالى مەمبەر ئەو پياووەت بدىتەبوايە، دەترانى چ زىخۆيەكە، دەتبىنى چ زەلامىكە، ئەوئى دەھاتە ئەو مەزگەوتە، ئەوئى دەرو دراوسى بوو، ئەوئى ئەو

مه‌لایه‌ی ده‌ناسی باس هر باسی نه‌و بوو، به‌لئ نه‌و مه‌لای مزگه‌وته‌که‌ی به‌غدايه، که من له‌لای فه‌قئ بووم (ئه‌لف سه‌ر نا) م ده‌خوئند.

ئيبیتيسام سه‌ره‌سوڤه‌ی گرت، ته‌نها خۆی دواند: گرگر، گرگر ئاقیبه‌ت تووشی نه‌و نزیکه‌ به‌لایه‌ی بووینه‌وه، خوا به‌ خیری بگيری. دواتر پرسى: نه‌وه‌نده مه‌دح وسه‌نای نه‌و مه‌لایه‌ت ده‌کرد، چى وای لیکرد وای لیبی؟

_ زولمى زالمان.. کارۆ وای گوت.

_ نه‌و زالمانه‌ بۆ زولمیان لیکرد؟ ژنه به‌ مه‌به‌ست نه‌و پرسیاره‌ی له‌ کارۆ کرد.

_ چونکه‌ بێگانه‌ په‌رست نه‌بوو.. کارۆ زانیاری زیاتری له‌لا بوو به‌لام هر نه‌وه‌نده‌ی به‌ ژنه‌که‌ی گوت.

_ چۆن ده‌زانی بێگانه‌په‌رست نه‌بوو؟ ژنه‌که‌ پرسى.

_ نه‌وه نه‌بوو هر نه‌وانه‌ ئازاریان ده‌دا که سیاسه‌تى بێگانه‌یان په‌یره‌و ده‌کرد.. کارۆ وای گوت.

_ نه‌دی نه‌و سیاسه‌تى کام لای په‌یره‌و ده‌کرد؟ ئيبیتيسام به‌ کارۆی گوت.

مامۆستا کارۆ له‌ ناستی تێگه‌يشتنی ژنه‌که‌ی سه‌رى سوڤما، زانی زانیاری زۆری له‌و جوړه‌ باباته‌ هه‌یه، نه‌گه‌ر دیزه به‌ ده‌رخۆنه‌ی نه‌کا خراپتر له‌ پاشتر، بێده‌نگ بوو ته‌نها خۆی دواند: ئاگره‌ سووره له‌ خۆم دووره، با زۆر تیلکی تیه‌ره‌نه‌دم پڕیشکی بۆ خۆشم ده‌په‌رێته‌وه.

ته‌نها خه‌نده‌یه‌کی خۆکردی بۆ ژنه‌که‌ی کرد: ده‌لێن: نه‌گه‌ر به‌خت هه‌بی ته‌خت ده‌بی.

ژنه‌ش به‌ جوړێکی دی په‌نده‌که‌ی بیستبوو: به‌لئ بیستوومه‌ ده‌لێن: نه‌گه‌ر به‌ به‌ختی پاشای سه‌ر ته‌ختی.

مه‌لا ماوه‌یه‌ک له‌ مالمی مامۆستا کارۆ مایه‌وه، ئیسقانه‌ په‌ق وته‌قه‌کانی گۆشتیان گرت‌وه، ناخیزێک به‌ هر چوار په‌لیدا گه‌را، گۆشتپاره‌کانی پاپلی، شین و مۆری قاچ قولى و هه‌موو جه‌سته‌ی، په‌نگی ئاسایی خۆیان هینایه‌وه، خوینی شینکه‌ی ده‌ماره‌کانی وه‌کو جاران سوور هه‌لگه‌پایه‌وه.

خه‌لکی گونده‌که‌ و نه‌وانه‌ی مامۆستا (کارۆ)یان ده‌ناسی کۆمه‌ل کۆمه‌ل سه‌ردانی (مه‌لا)یان ده‌کرد و له‌ هه‌والیان ده‌پرسی، گه‌توگۆی نێوانیان درێژه‌ی ده‌کێشا، چه‌ندین پرسیار له‌ مه‌لای ده‌کرا. مه‌لا سه‌ره‌له‌به‌ری به‌سه‌ره‌اتى خۆی بۆ ده‌گه‌رانه‌وه، چیرۆکی مه‌رگه‌ساتی هاوسه‌رو کۆرپه‌که‌ی، نه‌وه‌ی په‌یوه‌ندی به‌

مزگوت و (کارق)وه هه بوو، مه سه له ی چه کوچ و داسه که، هۆکاری به ندردنی و شیوازی نازاردانی، هه لۆیستی نه و دادوه ره مرۆفدۆسته ی په وتی دادگاییه که ی بۆ به رژه وهندی نه و گۆپی و بووه هۆی چیدی نازارنه دانی، نه و سیخوپه ی مالی پاشای که هه میسه وه کو کلک به دوایه وه بوو.

کارق که نه و پسته یه ی دواپی بیست، دهوی برده ته نیشته سه ری مه لا و مرگینی دای: مامۆستا نه و سیخوپه کوتایی پێهات.

مه لا به دهنگی به رز گوتی: نه وه نا په نجای دیکه. سیخوپه کوتاییان پێناهات. گفتوگۆی نێوانیان به رده وام بوو، خه لکه که سه رنجی جیا جیاان هه بوو، پرسپاری هه مه جۆره هه مه لایه نه ش نه ده برپایه وه، په کیک له میوانه کان ده یگوت: چه کوچ و داس په کیک ده توانی خاوه نداریه تی بکا، که ناوله پی قه له ش قه له ش و به رۆکی به قرشه و شه روا له که ی قرچ و نووسه نه کی پێوه نوسایی.. نه وی ته نیشته سه رژه نه شته مه لای ده کرد: تۆ به چه کوچ و داس له خسته بربرای، واتزانی ئامرازی هیزن، نه ترانی نه وانه هیمای په نچ و تیکۆشان، ئامرازی ده سته په نجهر و جوتیارن.. خاوه نی برنۆ درژه که ی به رامبه ری خۆی هه لکیشا: خۆرگه (۱۰) سال له مه و به ر ده مناسبی بزانه چۆن سه ری نه و زالمانه م پان ده کرده وه.. کلێته له سه ره که ش قسه ی خۆی کرد: تۆ له هه لبژاردنی نه و پێگه یه دوو دلێیه که له ناخدا هه بوو، به لام یان تیده چی یان ده رده چی پێیدا پۆیشته .. نه وه ی خه نجهره گه وره که ی له به ر پشدێتی بوو ده ی خورپی: به س پیم بلی نه و زالمه ی به گرتنی دای له کوێه هه تا نه وها و ئیوه ای لێکه م.. نه وه ی ته نکه ردینیکی هه بوو ئامۆزگاری ده کرد: نه وان پێیان گوتی- ئێمه له مه يدانی جهنگدا ناجه نگین، به لکو له میشکی مرۆفه کاند ده جه نگین- بۆ تینه گه یشتی؟ تۆ کێشه قورسه کانت به گوریسیک له ته نگه ی خۆت شه ته ک داوه و به نقه نق پایده کیشی، ده عبایه کی دپی به دبه ختیت سواری سه ر شانی خۆت کردوه، پێگه ی هاتی لێ داخستوی و ده رگای نه هه مه تی لێ کردوویته وه. تۆ گۆلی ته مه نت له نیوان چرنوکه تیزه کانی دلپه قی و نازاره ده روونییه کانتدا هه لوه راند. نه وه ی پۆی بووه به سه رها، ناتوانین هیچ شه مه نده فره یک پاشه و پاش بگێرینه وه، گرنگ له مه و دوايه. چاک بزانه نه وه ی بکه وئێ که س بۆی ناگری، پێی پێده که نن.

نه وه نده نازارو نه شکه نه چی (مه لایان دابوو، نه وه نده شکومه ندییان شکاندبوو، نه وه نده هیواکانیان سه ربپیبوو، رقی له خۆی و له مرۆفه کانیش ده بووه وه. به

جۆرئىك له ژيانىشى بىزار بوو، ئو پىتى وابوو دايكه (حهوا) مارهىى له باوكه (ئادهم) نه هاتبوو، كتوپر چارى به مئينه يهك كه وتبوو پىرى دابوئى و زگى پىر كردبوو، بۆيه نه وه كانىشيان بهر جۆره شه پانگىزن. هه ر له سه ره تاوهش هه ردوو كوپه كهى له سه ر جوانى و ناشىرىنى كچه شوخىكى خوشكى خويان يه كدىيان كوشت.

بۆيه مه لا بايه خى به پرسىاره كان نه دا، تاكه وه لامى بۆ ئه وان ئه وه بوو: تروسكايه كى گه رم له هه ر شوپىنك بىت، سه رما برىبه كان پووئى تىده كه ن. پوونا كيهك له هه ر جىبهك تيشك بداته وه، شه وكويزه كان به ئاراسته يه وه ده پۆن. ماوهى چهند سالىك، له هاوكارى و هاوته بايى، له به رزى و نزمى نتيوان مه لا و ماموستا كارو دواى شەش هه رت سالىك، پۆژئى له پۆژان كتوپر هه وه ره شه ترسناكه كان په ويه وه و نه يان گرماند، كونده په پوهه شوومه كان ده نكيان له گه رووياندا خشكا و نه يانقرا ند، تيشكى زىرىنى خۆر ئاسمانى زه رد هه لگه پان د. ئاسمانى زه رد و زه وى سه وز كه هه وه چلكنه كانى نتيوانيان په ويه وه، ديسان باوه شيان بۆ يه كدى كرده وه پۆژه كان هه موويان بوونه نه وۆز و جه ژنى نه وۆزى ئه و سالهش به غداى هه ژان د.

(كارو) (مه لا) هه ريه كه يان به مه به ستيك سه ردانى (به غدا) يان كرد، گرنگترين خه ونى مه لاي گه پانه وه بوو بۆ به غدا، گه پانه وه بۆ هه مان مزگه وت، گه پانه وه بۆ لاي (فه تحييه)، ئه و پىتى وا بوو قه له ره شه سىي بووه ته وه، گه پايه وه و به مه لايه تى مزگه وته كهى جارانى پازى بوو، هه نديك گو تيان تاكتيكه و هه نيكيش پييان وا بوو ستراتيژه، هه ر كاميان بوو له ئيمه ديار نه بوو. سالى ده هات و ده پويشت پينج فه رزه له مناره ي مزگه وته كهى به هه موو ده نكيه وه بانگى ده دا، ده نكي كز بوو نه ده بيسترا. نوؤژكه رانى پشته خۆى پۆژ له دواى پۆژ نمونه كانى وهك ده روئش په حيم ده يانكر دنه ده روئشى خويان و ده يانبر دنه لاي پاشا چاشاش وهكو چاران نه ما بوو، ئه وئش چه كوچ و داسيكي ساخته ي له سه ر شانى خويدا دانا بوو، هه ر بهر چه كوچ و داسه سه رى مه لاو هاوپتيانى مه لاي ده شكاند و مى ده په پان دن.

نیره که ریکی نهو سه ری دنیا یی زه پی، بوومه له رزه یه کی دروست کرد، چپا کانی هه ژاند، شاخه کانی پوو خاند، قوتکه و که پک و گرده کانی به یه کدیدا دا، هه ره سی به نه سپه کان هینا، قاسپه ی له گه رووی که وه کان بپی، هه زارانی به سه زمان بوونه ئاردی ناو دپکان. لهو پۆژه ته نگه دا، له شه شی ئاداری هه زارو تۆسه نو هه فتاو ئیلاخ دا، لهو پۆژه مه رگه ساتییه دا، لهو پۆژه ی میله تیک به ته واوی به چه قوی کول سه رده پرا، میله تیک به ته واوی ئاواره ی ولاتان ده بوو، نهو پۆژه ی فه رمانده ئازا کانی، فه رمانده مه زن و دل سوژه کانی نهو شکسته یان، نهو کاره ساته یان، نهو هه ره سه یان، نهو پیلانه شوومه یان پی هه رس نه ده کرا و خویان ده کوشت، جهنگا وه ره قاره مانه کان سه ریان لی شیا بوو، ئافره ته کان په شپۆش بوون و شین و واوه یلیان دابه ستا بوو. به لی لهو پۆژه دا ئیبتیسام له سه ر مانگ و پۆژی خوی بوو، ماوه یه ک له مه وه به ر گه رای (پشتو) یه کی دیکه ی دانا بوو. ژنه سه ره پای باری گران، ترسیشی زۆر بوو، له لایه ک کارۆ بۆ سۆراغ کردنی نهو مه ی نه تیه و بۆ دلیا بوون له راستی نهو شکسته، به ره و سه ره وه تر هه لکشا بوو، له لایه کی دیش خه لکی گونده که نه وانه ی ماشین، یان هه ر ئامرازکی گواسته نه ویه یان هه بوو، مالی خویان بارده کرد و خویان ئاماده ده کرد به ره و سنووره کانی ئیران بپۆن. نه وانه ش که هیچ لهو ئامرازانه یان نه بوو مندالی ساواو ده سه ته جلیکیان به کۆل خویان دادا بوو، به ره و سه ره وه تر په له په لیان بوو، له نیوان هه ر کاترمیزیک و کاترمیزیکی دیکه دا خه لک ده پۆیشن و ژۆریشیان به و گونده دا تیده په رین، هه ندیکیان وه یان به رز و هی هه ندیکیان داته پیبوو.

خه لکی گوندی، ئیبتیسام و مامۆستا کارۆ یان زۆر خۆشه و یست، به بی نه وان ریان ده رنه ده کرد، به تاییه تی نه وانه ی ماشینیان هه بوو، داوایان له ئیبتیسام ده کرد له گه لیان سواری ئوتومبیل بیت و بپۆن و گونده که به جی به یلن. که چی ئیبتیسام خه م کرد بوویه گلۆله، قه له په شه ی ترس خست بوویه ژیر بالی خوی، له وه ده ترسا نه وه ک له پښگا کارۆ له په له په لیان ئوتومبیله که ی وه رگه رای، یان تووشی گرفتیکی لابه لا بووی، نهو به خه لکه که ی ده گوت: من چۆن ده پۆم و خۆم پزگار ده که م تا کو چاره نووسی کارۆ نه زانم.

سه رباری نه وه ی کارۆی میزدی نه گه رابووه، ئیبتیسام بیری له وه ش ده کرد وه و

له دلى خويدا ده يگوت: چوڼ ده بى به بى كارو بېږم، نو هه موو پاره بهى مولكه كان له ماله وه شاردرايته وه، ده ترسم له گه ل خوميان بېه م، كى ده يانپاريزى، متمانه به كى بكم.

له و نان و سته دا، له كاتيكدا نيبتيسام به ره ژانى ده هاتى، ناله نال و خو كوشينى بوو، پېچى ده كرده وه، خندهى كچى بوى ده گريا، ژنانى گوندى نه وانهى له و بابته تانه شاره زابوون ده وريان دابوو، هر به كه يان پلوسه رنجى خوى ده رده بېرى، له كاتيكدا خلك هه مووى تيكده قزقران، كه س نه ده بووه براى كه سر، به پانتايى شه قامه كان و زياترېش هر بابايه پهلې منداله كانى گرتبوو، به ره و هات و نه هات، به ره و چاره نوو سيكى ناديار، به ره و شوينيك كه سرچاوهى مرگه ساتييه كه بوو، به ره و ولايتيك ده پويشتن كه له شكست و هه ره سه پنه نه كه لايه نى سره كى بوو. به لى له و نان و سته دا خلكى گوندى، ژن و پياويان، پيرو گه نجيان، هه تا منداله كانيان كه قوتايى ماموستا كارو بوون پتيان له بهر پى نه دنا بېږن، چاوه پتى پزگار بوونى نيبتيسام و گه پانه وهى ماموستا كارو يان ده كړد، زوى پېچو نه نيبتيسام پزگار ده بوو نه ماموستا كاروش ده گه پايه وه. خلكى گوندى ده ستيان له چوكان وه رينا بوو، پلكه (زارى) له سره ژنه كانى ده پرسى: ئرى چى بوو پزگارتان نه كړد؟

خوشكه (هرمى) وه لامى ده دايه وه: قهت شتى وام نه ديتييه نه وه يه ك. (خه جى) خوى ئازا ده كړد، ده يگوت: هر ژنه ك له و گوندهى ژانى مندال بوونى هاتبيتى، به نوو سى قوه تان پزگارمان كړد ييه. (مام على) له نوو ره وه خه فتهى بى ده خوارد، په له په ليشى بوو بى پويشتن، هاوارى ده كړد: كچى ژنينه نيوه تان مامانيتان كړد ييه، زوو نه و به سته زمانه ي پزگار بكن.

(كاكه ولا) ده ينه پاند: ئاى له و پوژه په شهى، وه ره دختره ك، سسته ره ك، خه سته خانه يه ك نه بى، هه مووى پايدوستيان ليكرد و پويشتن، نهى هاوار هه يش. (شيخه) چاوى تيز بوو، سه يرى لاي سره وهى كړد: هه ها كورپنه، جيبه كى گوره خه شاماته كه داپ داپ ده كا و به پيچه وانهى خه لكه كه به ره و ئيره وه دى. (مام على) پارايه وه: خودايه ماموستا كارو بى. (كاكه ولا) له گه نجه كانى خوږى: گه نجينه نه نكو چاوتان تيزه، جوان ته ماشاكن بزانن هه وه.

هه موو تیکرا هاواریان کرد: به لئ هه وه، به لئ هه وه.

کارۆ به سهر مهرگه ساتییه که دا هاته وه، به په له چ پاره و پوول و شتی گرانبه ها و ده ستیک جل و هه ندی خواردنی بارکرده ناو ئوتومبیله که، چه ند ژنیک یارمه تی (کارۆ) یان داو (ئیبیتیسام) یان بارکرده ناو پشته وهی ئوتومبیله که، دوو ژنه مامانی باشیش له ملا و له ولای سواربوون، هه ر به په له ش کارۆ سولفی لیداو جیبه که ی به گپدا و پویشته. پویشتنی چی؟ به نیو کاتژمیر کیلومه ترکیان نه ده بپی، شه قامی هاملتون پیر سوارو پیاده بوو، باسی پۆزی چه شرو پردی سیرات ده که ن له و چه شنه بوو، خه لکی برسی تیتوو، بئ سهر، بئ پئنیشانده ر، بئ فه رمانده، بئ سه رکرده، به بئ هیوا به گریان، به پۆ پۆ، به لاکه لاک ده پویشتن، پتییه که له پیش دوو له پاش نه یان ده زانی بۆ کوئی بپۆن، راستیان ده بیست، درۆیان ده بیست، باوه پرمتمانه له و ده فهره باری کردبوو. چه ک فریده درا، چه ک ده شکیتندرا، چه ک له یه کدی راده کیشرا، چه ک لولوی له خۆ ده کرا، چه ک باوی نه ده ما، بپتییه که به یه ک جفاره ده فرقشرا، کلشینکوف و سه میتوف ببوونه په پۆی به گوو.

له ناو هه ر چه ند خوله کینکا (کارۆ) بانگی (ئیبیتیسام) ی ده کرد: ژنه که مه ترسه، هه نده مان نه مایه بگه ینه چۆمان، له وئ بنگه یه کی ته ندروستی هه یه. ئیبیتیسام ته نها منگه یه کی ده کرد و هیچی دی نا.

گه یشتنه چۆمان، نه بنگه ی ته ندروستی و نه چش، ناچار به لۆفه کانی ئازادی به ره و حاجی ئومه ران سه رکه وتن.. له پیر یه کیک له ژنه مامانه کان کردییه چریک و هۆپ: کوره مامۆستا کارۆ راگره قورپ به سه ر بوو، مالت کاوول بوو.

مامۆستا کارۆ ئوتومبیله که ی راگرت: ها چی بووه؟

__ ژنه که ت، خیزانه نازداره که ت، دایکی مندا له که ت زهره هه لگه پایه .. ژنه مامانیکیان وای گوت.

ئافره ته مامانه که ی ئوه م ده ستی له سه ر ده ماره کانی ملی ئیبیتیسام دانا، گوئی له لیدانی دلی گرت، نه هه ستی به هیچ کرد و، نه گوئی له لیدانی دلی بوو: مامۆستا به قوریانت یم ته واو بووه.

مامۆستا کارۆ شیت و هار بوو، ئوتومبیله که ی به په شوکاوی دایه پۆخی شه قامه که، هه ر له شوینه که ی خۆی ئاودیو بووه پشته وهی ئوتومبیله که، باوه شی له ژنه که ی وه رینا، ده ستی له سه ر دلی دانا، سه ری خسته سه ر سینگی و گوئی به دلپه ونا، ترپه یه کی نه بیست کردییه دادو فیغان، له گه ل کچه که ی ده ستیان له ملی یه کدی کرد

و پیکه وه گریان، دادی نه دان (ئیبیتیسام)، دایکی (خه نده) کۆچی نه به دی کرد. کارۆ بۆ به که م جار له ژيانیدا به و توندییه، به و دلسۆزییه، به و بارانی فرمیسکانه ده گریا، نه و پۆژه ئاسمانیش ده گریا، فرمیسکه کانی ئاسمان پوواریان پینه لده ستا، کارۆ بۆ ژنه که ی و ئاسمانیش بۆ میلله تیکی سته مدیته ی به دبختی خیر له خۆ نه دیتی ده گریا، کارۆ پۆړۆی ده کرد، ئاسمانیش له هارپژنی ده دا. ژنانی گوندی شینیان دابه ستا بوو، پیاوه کانییش فرمیسکیان ده باراند.

نه ک هه ر ئیبیتیسام، زۆر که سی دیش ژیانیان کۆتایی پتهات، یان کۆتاییان به ژيانی خۆیان هینا، شۆرشیک ته مانی به قه د کچیکی په سیو بوو، ته واو گه یی بوو، له سه ر پیتی خۆی پاوه ستابوو، جیگه ی ئومیدی نه ته وه یه ک بوو، به یه ک فیکه پووخا. به لێ به فیکه ی عیزرائیلیک دوو پوچ پیکه وه ده رکیشران، پوچی ئیبیتیسام و پوچی شۆرشیکی گه وه، هیوای گه لیک کۆژا.

خه لکی گوندی، به تایبه تی پیاوه کان ده وره یان له کارۆ ی دا، پێشنیاریان ده کرد له گۆرستانی نه و گونده ئیبیتیسام به شاردریته وه، نه وان پێیان وابوو هیشته وه ی ته رم بۆ ماوه یه کی زۆر گوناخه، که چی کارۆ به وانی ده گۆ: برایان، خوشکان ئیوه هه مووتان که س و کاری منن، گونده که شتان گوندی منه، هه موو بستیکی خاکی نه م ولاته ش خاکی منه. به لām ئیبیتیسام وه سیه تی کردبوو ده بی له شاری نه جف به شاردریته وه، جیبه جیکردنی وه سیه تنامه که ی نه رکه له سه ر شانی من، به لām له و پۆژه په شه ی نه و وه سیه تنامه یه جیبه جی نا کرێ. خزمینه ئیوه برۆن، من به ک هه نگاو ئیره به جی نا هیل، با سوپای عێراق به سه ر پشتی من تپه پێ و من و (خه نده) ی کچیشم له ته نیشت نه ودا بکوژدین، مانه وه نه مانمان وه کو یه که، که نه و پویشته ئیمه بۆچی باشین.

پیاوه کان، ژنه کان هه موویان له هارپژنی گریانیان دا، خه می خۆیان و کارۆ و شۆرشیک زۆر قوپس بوون، نه به شان و مل، نه به پشت، نه به میشک هه لنه ده گیران، له ژێردا چه مابوونه وه، چاریشیان نه بوو ده بوایه خۆیان پزگار بکه ن، پیاوه هه ره ئاقله که یان خۆی پینه گیرا: مامۆستا نه توو چ ده لێی، کوو به جیت ده هیلین عه سکه ر به سه ر پشتت دا بپروا.

ژنیکیان گوتی: مامۆستا هیمه تت هه بی، به مقه ده ری خوای پازی به، شوکری خوای بکه با گوناخبار نه بی.

ئاقلمه ندیکی دیکه یان له کارۆ نزیک بووه وه، پێشنیاریکی له بارو گونجاوی کرد:

مامۆستا خۆ دنیا ھەر ئەرۆڭ نىيە، سېش ھەيە دووسبەش ھەيە، باجاری لىرە
 بېشارىنە، دواى ماۋەيەكى دى ئەگەر دىا خۆش بوۋە و گەپايە، ئەۋە ئەۋ
 وەختى دەيەينە ئەۋ شارەى ئەتوۋ دەلىي، ئەگەر ھېچ تروسكايەكىش لۆ خۆشى
 نەبو، ئەمە شارەزاي مەنتىقەى خۆمانىن چەند زەلامەك بە دىيىن، لە گۆرەكە
 دەرى دەيىن بە قاچاخ دەيگەيىنە ناو ئىران، ئەتوۋش ئەۋ كاتى لەپى ئىرانەۋە
 بېنىرە ئەۋ جىيەى پىت خۆشە .

كارۆ لە ژىر ئەۋ ھەموو فشارو داۋاكارى و پىشنيارانەدا كەمىك نەرمى نواند: كەۋاتە
 با ھەر ئىستا لەگەل خۆماندا بېيەينە ئىران و لەۋى بە شىۋەيەكى كاتى بېشارىنەۋە،
 تا ئەۋ پۆزەى خودا دەرگايەكمان لىدەكاتەۋە .

گەنجىك زۆر توۋرە بو، ھەم خەمى ئىيتىسام ى، ھەم خەمى چەكەكەى دەستى
 بوۋ نەيدەزانى چى لىبكات، ھاۋارى كرد: خودا كۋا دەرگا لە ئىمە دەكاتەۋە، ھەۋل
 دەدەين دەرگايەك بەكەينەۋە بەسەرمان دادەخەن، ئەۋىش بەدەنگانەۋە نايى .

كاكەۋلا دەستى بۆ ئاسمان بەرز كەدەۋە: خودايە ئەۋان دەمانچەۋسىننەۋە، لە
 ناومان دەبەن، دەمانكۆڭن، كەسمان نىيە ئەتوۋ بە ھانامان ۋەرە .

خەلكەكە ھەموۋيان پىكەۋە كارۋيان ترساند: مامۆستا قسەكەت بە شەكربى، بەلام
 ھەر ئىستا لە مەرزەكە ئاۋديو دەيىن ناھىلن بۆ ھېچ شۋىنىك بېۋىن، ھەر لەۋى بەش
 بەشمان دەكەن، دەمانكەنە ئاردى ناو دېكان، ھەر ھەندىكمان بە لايەكدا دەبەن،
 دەمانخەنە ناو سيمان و دەرگامان بەسەردا دادەخەن، كەسمان نايىنە براى كەس .

كارۆ بېرۆكەيەكى زۆر پەسندى بە مېشكىداھات: برايان، ھىشتا سوپاي عىراق
 نەھاتۆتە ئەم ناۋچەيە، لىبوردنى گشتىش ھەيە، مېش ناسنامەى نىقابەى
 مامۆستايانم ھەيە، ھەرچەندە كۆن بوۋە بەلام ئەۋانەى لە بازگەكان خەلكى
 دەپشكەن بە زۆرى نەخۋىندەۋارن، بۆيە تاكو لىبوردنەكە تەۋاۋ نەبوۋە تەرمەكە
 دەگەيەنمە شارى نەجەف و دەگەپىمەۋە، بۆ ھەر كۆيتان بېەن دەتان دۆزمەۋە .
 دواى ئەۋەى بەروارى ناسنامەكەى - لەلاى يەكىك لە شارەزايانى ئەۋ بۋارە - گۆپى،
 ئەۋەى لەمېشكى دابو، ئەۋەى لەلاى خەلكەكە گوتى كرديە كردار، (ئىيتىسام)
 ى لە شارى (نەجەف) بە خاك سپاردو بەر لەۋەى لىبوردنەكە تەۋاۋ بى گەپايەۋە .

مانگی نه ورؤزی نه و ساله شوومه بوو، ئیرانیه کان نه ورؤزیان ده کرد، به لام کوردانی ئیراق بی چاوو بی گوئی و بی سهر به ناویاندا ده پویشن. له و توردوگایه ی کارۆ و (خنده) ی کچی لیوون، کورپکی قوژی ته مه ن بیست سالی قه لم و کاغه زیککی به دهسته وه گرتبوو، نه و خواردن و که لوپه لانه ی له لایه ن خیرخوازیکه وه ناردرا بوون، به سه رئاو اواره کانی دابه ش ده کردن، گه یشته لای مامؤستا (کارۆ): ناوت چییه ؟

— کارۆ.

— مامه گیان (کارۆ) وا ته چی؟ کوپه له مامؤستا کارۆ ی پرسى .

— چ کارت پئی هیه ؟ کارۆ لئی پرسى .

— باوکم هه مان ناوی له قه به ر کراوه، ده مه وئى بزانه م..... کوپه به مامؤستا کارۆ ی گوت.

مامؤستا کارۆ نه و ناوه ی زۆر پئ سه یر بوو !! به لام له وه ش سه یرتر نه وه بوو که له ناوی کوپه ی پرسى: ناوی خۆت چییه ؟

— (زه ندی).. کوپه ناوی خۆی به مامؤستا کارۆ گوت.

هه رچه نده ته میکی گومانای به یری چاوی مامؤستا کارۆ ی گرت، به لام له و کتوپه رده نیده ویست له ناو نه و ته مه گومانایه دا سه ره داویک بدۆزیته وه ته نها خۆی دواند: ریکه وتیککی سه یره، ناوی خۆی (زه ندی) و باوکیشی (کارۆ) یه .

— دایکت ماوه ؟ له کوپه ی پرسى .

— به لئى ماوه .. کوپه وه لامی دایه وه .

— دایکت ناوی چییه ؟ له کوپه ی پرسى .

— دایکم ناوی (غه زال)ه، ناوی دایکمت بۆ چییه، ناسنامه ی باری شارستانیم بۆ ده رده هئینی؟ کوپه زۆر په رۆشی نه و ناسنامه یه بوو بۆیه وای گوت. به لام مامؤستا کارۆ لئی پرسى: بۆ به م ته مه نه ته وه نه و ناسنامه یه نییه !؟

کوپه وه لامی دایه وه و هه مباریه کیشی پتوه دیار بوو: نه خیر نه تم.

مامؤستا کارۆ برپای پتکرد، ته می هه میش به یری چاوی گرت، له خۆشی

پرسی: وهک به ندکراوئیک له ناو تۆردوگا یه کی داخراودا چیم پێده کرئ بۆ بکه م؟ نهک هه ر نه و پرسیاره، زۆر بیریشی لێکرده وه: خۆزگه پێم ده کرا شتیکی بۆ بکه م. به لام هێشتا رسته یه ک نیشانه ی پرسیار له مێشکیدا ما بوو: تۆ ئێرانی یان ئێرا قی؟

کوچه پووی لێوه رگێرا: نه و هه ویره ناوی زۆری ده وئ.

— هه تا هه ویره که به باشی نه شتیلی چۆن بیکه مه نان؟ مامۆستا کارۆ پیتی گوت.

ئه ویش به مامۆستا کارۆی گوت: نه گه ر هه چت پێنه کرئ بۆ نه و کۆنه (کا) یه به بهر (با) بده م و هه چیشمان ده ست نه که وئ؟!

— نه گه ر (کا) یه که جوان شه نه با نه که ی چۆن (دان)ه که ی لێ جیا ده بێته وه .. کارۆ به کوچه گه نه که ی گوت.

— چی دی تا قه تی مه ته لۆک و په ندانم نییه، خۆت ئاواره و ده ربه ده ری، چیت بۆ من پێده کرئ؟ کوچه نه وه ی گوت و پۆیشت.

کارۆ مه ره قی کرد، نه و پۆژه زۆر ماندوو بوو، له لایه ک له ناشتنی ئه بیتی سام له نه جه ف گه رابوو وه، له لایه کی دیش ده بوا یه (خنده) ی کچی به ته نیا به جئ به تلی و هێشتا پشتی به که س قایم نه بوو، له دلی خۆی دا وایه ری کرده وه: با نه مپۆ وازی لێ به ئیم، دیاره کاره که ی لێره یه به یانی دوو به یانیش هه ر ده گه رپێته وه ئێره . بیرری خۆی چرتر کرده وه: باوکی ناوی (کارۆ) یه، نه و هه موو شارانه ی ئێران بگه رپێی کارۆیه کی دی تیدا نییه . دایکی ناوی (غه زال)ه، غه زال واته مامز، کوچه ش ناوی (زه ندی)یه . زانیارییه کی دیکه ش له مێشکیدا کاریگه ری هه ر ما بوو: مامز نه و به یانییه ی له نانه واخانه که منی بینی پیتی گوتم: نه وه ی ناو زگم له تۆیه، نه گه ر زگه که م کوچه بوو ناوی لێده ئیم (زه ندی).

هیچ کۆسپێک له که له لیدا نه ما، بریاریدا: بۆ هه ر کوئی بپوا به دوایدا ده پۆم تا کو ماله که ی ده دۆزمه وه .

کوچه ش له گه رانی به ناو تۆردوگا کاندایار بوو مه به ستیکی هه بوو، بۆیه له هه موو ماله ئێرا قیه کانی ده پرسی، هه ر زانیارییه کی گونجاوی ده ست بکه و تایه ده یگه یانده دایکی. نه و پۆژه ش که گه رابوو ماله وه، ورده کاری هه موو نه و ناوانه ی نووسی بووی گه یان دییه وه دایکی. دایکی که ناوی کارۆ ی

بیست خورپه یه ک که وته ناو دلی، لیتی پرسسی: نهو (کارۆ) یه ی تو باسی ده که ی به مه زنده ته مه نی چهند ده بوو؟
 _ له چلی زیاتر بوو.. کوپه که وای مه زنده کرد.
 _ سهلت بوو یان ژن و مندالی هه بوو؟ دایکی له کوپه که ی پرسسی.
 _ ژنی نه بوو، به لام کچیکی له گه لدا بوو.. کوپه که گوتی.
 دایکی زۆد پرسسیاری دیکه ی لیکرد، ده رباره ی پهنگی ده موچاوی، به ژن و بالای، قه له وی و لاوازی، شتیوازی قسه کردنی، هه تا جلوه رگیشی: چی له بهر بوو؟
 کوپه گه نه که وه لامی دایکی دایه وه: نه فهندی بوو، سه تره و پانتۆلی له بهر دا بوو.
 دایکی کوپه که وه ک بلتی هه له یه ک له وه لامی کوپه که یدا هه بیت، ساتمه یه کی کرد: خو سه هوو نی؟
 _ نه خیر، بهو دوو چاوانه بینیم.. به دایکی گوت.
 دایکی پتی گوت: کوپم، به یانی پارهت ده ده منی بۆ بازار، مامزیک بکپه بۆی بیه، پتی بلتی: له بهر نه وه ی تو ئاواره ی ئیراقی، دایکم نه وه ی به دیاری بۆ ناردووی، هه روه ها پتی بلتی: حه زده که م سه ری بیری و من و تو پیکه وه گوشته که ی بخوین، نه گه ر سه ری بپی یان سه ری نه بپی وه روه ناگادارم بکه وه.
 کوپه که له ته گبیره که ی دایکی سه ری سوپما، به لام به بی سین و جیم جیبه جپی کرد، مامزکی مییه ی بۆ کارۆ برد: مامه دایکم نه م مامزه ی بۆ تو ناردووه، ده بی سه ری بپی پیکه وه گوشته که ی بخوین.
 مامۆستا کارۆ مامزه که ی لیۆه رگرت، ماچی کرد: کوپم، نه م مامزه می سه رپرین نییه، نه وه ی دایکت ناردوویه تی گوشتی ناخوری.
 مامۆستا کارۆ دلنیا بوو، نهو کوپه کوپی خویه تی و دایکیشی ناوی (مامن) ه، بۆ نه وه ی لیۆه نه یاسنه وه ناوی خو ی گوپیوه، له کوپه گه نه که ی پرسسی: له کو ی داده نیشن، به چی ده ژین؟
 _ له ناو نهو شاره ی (کوپه که دهستی بۆ شاره که درێژکرد) نیشه جی بووینه، پۆژانه من و دایکم کاری سه رپیتی ده که ی و ژیا نمان ده گوزه رینین....
 وه لامی کوپه بۆ کارۆ.

مامۆستا کارۆ به ئاسانی وازی لێنه دههێنا، هەر لێی دهپرسی: بۆچی کارێکی په‌رسی حکومه‌تان نییه‌؟

کو‌په به‌ خه‌مباریه‌وه، وه‌لامی دایه‌وه: دایکم ده‌یگوت ئێمه‌ خه‌لکی ئێراقین، که‌سوکارمان هه‌موویان له‌ ئێراقینه‌، خه‌لکی گه‌په‌که‌که‌شمان هه‌ر وامان پێده‌لێن، من لێره له‌ دایک بوویه‌ که‌چی هه‌ر به‌ ئێراقیم ده‌زانن. ئه‌وه‌ی ئێراقی بێ کاروباری حکومه‌تی پێناسپێرن.

مامۆستا کارۆ، که‌چه‌کی خۆی و (زه‌ندی)شی به‌گه‌ل خۆیداو له‌ گوندیکی ده‌رووبه‌ری ئۆردوگا که‌ کاره‌ بزنیکی پرگۆشت و گه‌وره‌ی کچی و دایه‌ (زه‌ندی): کو‌پم، ئه‌و (کاره‌ی بۆ خۆتان بیه‌ و بێی دایکت بیکاته‌ خێری ده‌رویشه‌ فشه‌ که‌ ماوه‌یه‌ک له‌مه‌یه‌ر به‌ دۆزه‌خیان گه‌یاند.

هه‌ردوکیان - مامز و کارۆ - نه‌ کار مامزبان سه‌رپێ و نه‌ کار بز، له‌ یه‌کدی گه‌یشتن، به‌ یه‌کدی گه‌یشتن، سه‌ره‌تا چوار قۆلی و دواتریش دوو به‌ دوو پێکه‌وه‌ دانیشتن، نه‌ مامز ئه‌و هه‌له‌شه‌ی پێشان بوو، نه‌ کارۆش وه‌ک ئه‌و کاتی له‌ به‌غدا بوو شه‌رم مابوو، به‌بێ په‌رده‌ یه‌کدییان دواند، سه‌ره‌تا مامز ده‌ستیپێک‌کرد: ئه‌و به‌یانیه‌ی له‌ ئانه‌واخانه‌که‌ یه‌کدیمان بینی و به‌لێنمان به‌ یه‌کدی دا له‌لای بانه‌داره‌ گه‌وزه‌که‌ یه‌کدی ببینین، تۆ به‌لێنه‌که‌ت نه‌برده‌ سه‌ر، که‌ تۆ نه‌هاتی...

کارۆ یه‌کسه‌ر پێی ب‌پێ: هه‌موو تاوانه‌که‌ مه‌خه‌ره‌ سه‌ر من، هاتم تۆ له‌وێ نه‌بووی.

مامز بیرى هاته‌وه: به‌لێ وایه‌، ئه‌و شه‌وه‌ خه‌لکیان ترساند، حکومه‌ت خۆی خه‌لکی ئاگادار ده‌کرده‌وه‌ ئه‌و شوێنانه‌ به‌جێ به‌یڵن که‌ له‌ نزیک پووباری دیجله‌ن له‌به‌ر ئه‌وه‌ی لاقاو هه‌لده‌ستن، که‌سێک له‌ گه‌په‌کی ئێمه‌ نه‌ما، هه‌ر خێزانه‌ و به‌لایه‌کدا په‌رت و ب‌لاو بوونه‌وه‌.

__ مامۆستا کارۆ مامزی قه‌ردار کرده‌وه: که‌واته‌ تۆش پۆیشتی و به‌لێنه‌که‌ت نه‌گه‌یاند هه‌ر.

مامزیش ده‌رباره‌ی ئه‌و به‌یه‌کدی نه‌گه‌یشتنه‌یان بیانوی هه‌بوو: نه‌خێر به‌و جو‌ره‌ نه‌بوو، پاسته‌ یه‌که‌م جار به‌ ناچاری له‌گه‌ل ده‌رویشه‌ فشه‌ پۆیستم، به‌لام دواجار له‌کات و ساتی ژوانه‌که‌مان به‌ ته‌نیا گه‌پامه‌وه، که‌ گه‌پامه‌وه هه‌موو سه‌ره‌ کۆلانه‌کان به‌ پۆلیس گیرا بوون، هه‌تا بن داره‌ گه‌وره‌که‌ش

چەند پۆلیسیکی لى پارهستا بوو، ناچار بوم بگه پيمه وه دواوه و له لای نانه واخانه که خۆم دایه په نایه ک و ماوه ی یه ک کاتزمیر چاره پوانم کردی، گوتم نه وه خودایه و به پیکه وت به وئ داییی، که چی به ناومیدی گه پامه وه و دهستم له تو شوست.

__ ئی دواتر.. کارۆ به مامزی گوت.

مامز وای پتوه دیاربوو وه کو پیشان نه مابوو: نه فەندی ده نه وه ی لیگه پئ، چیه ده بینم گۆپای، کورته ک و شهروارت فری دایه سه تروه و پانتورت به سه ر خوتدا هه رکیشایه؟

کارۆ که نه و خاویله کییه ی له مامز بییی، نه ویش به ساردی پتی گوت: توش نه وه ی لیگه پئ، وه ختی نه و بابته ی نییه .

__ بک، یا وه ختی دیاره کوردایه تی ماوه ی به سه رچوو، خوتان له په نای نه و چله ته سک و تریسکه ی ده شارنه وه .. مامز پتی وابوو له بهر خوشاردنه وه نه و جوړه بهرگه ی پوشیوه .

__ کوردایه تی چی، ناوی بینه و دهستان بشۆ.. کارۆ وای گوت.

__ هه رهس و هینا؟ مامز پرسى.

__ هه رهس بوو، شکست بوو، هه ر ناویکی لیده نیتی لئی بنی.. کارۆ گوتی.

له و کاته دا که نه وان هه ردووکیان له و گفتوگویه چوپه ده ابوو، له ده رگای مائی مامز درا، مامز ده رگای کرده وه، ژنیک و مندالکی (ده دوازه) سائی له ده رگا وه ستا بوون، ژنه قولپی گریان له نه وکی دا مابوو، به چاوی سوور هه لگه پای سه یری مامزی کرد: خۆم و نه م مندالهم له سه ر سنووره وه، سئ شه وو سئ پۆژه به پتیان ده پۆین، هیلاک و ماندووین، نه گه ره به ی یه ک، بوو نان و جامیلکه یه ک ناومان بده یئ.

مامز فەرمووی لیکردن: فەرموون وەر نه ژووره وه دانیشن، با ماندیتان به سه یته وه .

که هه ردووکیان چوونه ژووره وه و نزیک بوونه وه، منداله که هه ر به غار تاوی دایه ماموستا کارۆ، ده ستی ماچ کرد و بانگی دایکی کرد: دایه دایه نه وه ماموستا کارۆی خۆمانه .

ماموستا کارۆ له باوه شی خۆی گرت، چەند جارێک ماچی کرد، ده ستی به سه ریدا هینا، له ته نیشته خۆی داینا، پتی گوتن: ئیوه لیژه بن نه پۆن

هەر ئیستا من دهگه پیمهوه .

مامز له و جوړه بانگ کردنه ی مندا له که و له و گرنگی پیدانه یان له لایه ن کارو، سه ری سوړما . له ژنه که ی پرسى: میردت نییه؟
_ نه خیر، له داره تی دنیا یی نه و تاقه کوږم هیه .. ژنه که وای وه لام دایه وه .

مامز پتی گوت: دیاره نه و پیاوه ی دهناسن؟
ژنه که گریا: نه وه ماموستای مندا له که مه، پیاو نییه شان له شانی ماموستا کارو بدا، به خو ی چەند پیاو بوو، ژنیکى هه بوو له ژور پیاوان پیاوتر بوو.

_ نه دی چی به سه هات؟ مامز له ژنه ی پرسى .
ژنه که دیسان هەر به گریان هوه: بریم چی به سه هات، نه وه ی به سه نه ودا هات یاخوا به سه کافریش نه یی .
_ کوژرا، سووتا، هەر نه تگوت چی به سه هات؟ مامز ده یویست دلنیا بیت .

ژنه که زیاتر گریا: نه و پوژه په شه ی به سه میلیله تی کورد داهات، نه و هه شه سه ره ی به دوو لا گرت هوه، له لایه ک هه رکه سه و ناگای له برای خو ی نه مابوو، له لایه کی دیش ماموستا نییتیسام له سه ر پوژو سعاتی خو ی بوو، هه رچنده هه ولمان دا و به ده وریدا گه راین و سووراین پیمان پرگار نه کرا، له سه ر منداره که ی شه هید بوو.

ژنه دهستی بو ئاسمان به رز کرده وه و ناو رایه وه: خودایه لق خاتری خو شه ویستی خو ت به شه هیدی بنووسی .

_ ژنه که ی نه و پیاوه ی ماموستا بوو؟ مامز پرسى .
ژنه که گوتی: نا، به س خینده وارییه کی باشی هه بوو، هه روه ما خو به خشانه برین پچیشی له بو خه لکی گوندی ده کرد .

مامز تیگه یشت، له دل ی خویدا لیکی دایه وه: نه و ژنه دروژنه ده یویست له خشته م بیا ده یگوت کارو برامه، ده رکه وت به ته مای بوو میردی پتیکا، هەر له بهر نه وه ش له سه ری به شیر بوو، هه روه خت بوو حه یای من بیا .

هەر له و کاته شدا ماموستا کارو گه رایه وه، چه ندین جوړه خو اردن و میوه ی له گه ل خویدا هینا بوو، هه مووی له به رده می دایک و کوږه که ی دانا:

فەرموون نۆشی گیانتان بی، شەرم مەکن مائی خۆتانه .
 تا ئه و کاته خەنده و زەندی له مالهوه دەرچووویون و به ناو شاردا
 دهگه پان . گه پانهوه، خەنده چاوی به منداله هاوته مەنەکی خۆی کهوت:
 باوکه گیان، ئهوه (پشتیوان) ی هاوپۆلمه، تو هەر نه تده گوت ئه و کوپه
 براته؟ . کارۆ به کچه کهی خۆی گوت: به لئی ئیستاش هەر براته کچم .
 خەنده پۆیشت له تەنیشت پشتیوان دانیشت، بۆ ئه وهی شەرمی بشکیتی
 چەند پارووه خواردنیکی له گه لدا خوارد، که تیریوون و خواردنه گیان به
 زیاد کرد، دوو دوو، پتکه وه دانیشتن و سەربردهی خۆیان بۆ یه کدی گێپایه وه .
 مامزو کارۆ که میک دوور کهوتنه وه، ئه گه رچی هەردووکیان ته مەنیان له چل
 سالی تیپه پاندبوو، له پووی حەزو ئاره زووه کانیشیان وهک جاری جاران
 نه مابوون، به لام یادگاری شهوانی ناو حەساره که و دابرانی چەندین سالی
 نیاوانیان له یه کدی نزیک کردبوونه وه، هەریه که گیان به په روۆشی ئه وه بوو
 له گێپانه وهی به سه رهاته کانی خۆی ده ستپیشخەر بی، دیار بوو مامز به
 په روۆشتر بوو، خێرا ده ستپیشکرد: که له ناو حەساره که له یه کدییان
 جیا کردینه وه و له لای نانه واخانه کەش به لێتمان به یه کدی دا، که چی
 لافاوه که نه ییشت به یه کدی بگهین، دواي چەند پۆژیک مانه وه م و بی
 هیوا بوونم له دیتنی تو، ده رویشه فشم تهنگاو کرد بگه رتینه وه گونده کهی
 خۆمان، خو گه پانه وهش ئه وهنده ئاسان نه بوو، هه میشه ناخم ده سووتا،
 هه ناوم کوته کوتی بوو ئه گه ر په له م نه کردبایه ده په ندمام . شه وانه پلانم
 داده نا، پلان له دواي پلان، هه ندیکیان شکستیان ده میتنا . ناچار به دواي
 پیلاندا گه رام . سێ پیلانم له میشکی خۆمدا دا پشت: یه که میان ئه وه بوو
 منداله کهم له بار بیه م، له وه یاندا به شه و بپارم ده دا به پۆژ په شیمان
 ده بوومه وه، دلم به روه ستی نه ده دا - پوحتیک خودا پیتی داوم - من بیکوژم،
 به تایبه تیش به ویست و ئاره زووی خۆم هاتبیت به ر . دوو میش ئه وه
 بوو به ته مابووم خۆم بسووتینم، له وه شیاندا له به رخاتری پوچی منداله کهم
 شکستم میتنا . به لام له کو تاییدا سیتی م پیلانم په سند کرد، ئه ویش ئه وه
 بوو به هوئی ئن و میردیکه وه که زۆر متعانه م پتیا ن هه بوو، بکه ییننه ئه و
 گونده ی (زەند) یان په رگه نده ی ئه وئ کردبوو، زەندی ئه و کوپه بوو که
 له شهوانی ناو حەساره که بۆم باس کردی - هەر له مندالی تاکو گه ورهش

بووین - خوښم ده ویست. نه و گونده ی زه ندی لیبو له سر سنووری نیران بوو، زږدیش دووړ بوو، به لام نه و پیلانم، یان پلانم، به باشتیرن چاره سر دانا. نه و پاره و زږو زیوه تاییه تیبه ی خوښم همبوو، هموویانم له ناو جانتایه کی ده ستی دانا، ده سته یه ک جلویه رگم له ناو بوخچه یه ک کرد و پیچامه وه، ده ستم له هیچ شتیک نه دا که تاییه ت بی به ده رویشه فشه ی میږدم، به م جوړه بو چرکه ساتی ده سته یکردنی پلانکه به ته وای خوښم ناماده کرد.

کارو تیق و سیقی کردبوو، مه زنده ی خراپی ده کرد بویه پرسى: نیی دواتر؟

مامز سهیری پوخساری کارو ی کرد هلېزېکابوو، به لام له سر قسه کانی به رده وام بوو: مانگیک به سر زگپړه که م تپه پری بوو، شه و درهنگ بوو، به ره بهری مالنوسستان بوو له ده رگامان درا، ده رویشه فشه له مال نه بوو له مالی ناغای توبه ته شه ی بوو، به ترسه وه ده رگام کرده وه نه و ژنه بوو که ممانم پیی همبوو، سهری هینایه بن گویم: میږده کت له ماله وه یه؟

پیم گوت: نه خیر، فرموو وهره دانیشه.

نه و گوتی: نا، دانانیشم هر نیستا چیت هیه ناماده ی بکه و با برؤین.

خه نی بووم، پیم گوت: نامادم.

به که له خویدام، نه و له من شاره زاتر بوو به لایه کی دا بردم هیچ سهگی لینه بوو پیمان به پی، به ره و کهنده که ی بهر مالانی بردم، که که یشتمه نه وئ سهرم سورما چاوم زه قبوه وه، چیم دی؟ پیم و ابوو خه ونه که چی پاستی بوو که (زه ندی) م دی تفهنگیکى برنؤ به شانیه وه، خه نجه ریکی ده بان له بهر پشدینیه وه، جله وی نیستریکی کورتان کراوی گرتبوو. ده تگؤ به بیست که سان پالم پیوه ده نین، ده تگؤ بوویمه ته یرو ده فریم. به لن بو باوه شی (زه ندی) هاوړئ و خوښه ویستم فریم، نه و باوه شی نه کرده وه، گوتی تا نه و میږده ت نه توپیتم ناخه مه باوه شم.

کارو پشیه کی هاته وه به رئ، لئی پرسى: دواتر چیتان کرد؟

مامز دیسان سهیری پوخساری کارو ی کرد، بینى که شایه تیبه کی پیوه دیاره، به لام نه و وای نه ده ویست، که ره کی بوو غیره ی بېزونی و پشته

بکا، که می‌کشی‌تو از گیترا نه‌که‌ی گوتی: له پشته خوی سواری کردم،
دوای دوو پوژو دوو شه‌و گیشینه سهر سنوور، له ریگا لیم پرسی: کی
خه‌بری پیدای بییه گوندی؟

نه‌و هر نه‌و نده‌ی پنگوتم: مام (عه‌دوللا) و خیزانه‌که‌ی که‌سیکیان نارد.

به‌لی نه‌و ژن و می‌ده‌ی متمانه‌م پییان مه‌بوو ناگاداریان کردبووه‌و.

ماموستا کارو به‌و گیترا نه‌و یه، له لایه‌ک دلخوش بوو چونکه مامز له کوشتن
پزگار بیوو، له لایه‌کی دیش دلته‌نگ بوو چونکه وای مه‌زننده کرد نه‌و کوپه
ماوه‌و مامزیش هر خوشی ده‌وئ، بویه به‌ خه‌مباریه‌و پرسی: که‌واته
نه‌و کوپه له ژیاندا ماوه و خوشت ده‌وئ؟

مامز پیی گوت: په‌له‌ی مه‌که ئیستا وه‌لامی نه‌م پرسیاره و هه‌موو پرسیاره
به‌دگومانیه‌کانی ناو می‌شکت ده‌ده‌مه‌وه، پیم گوتی نه‌و هر له سه‌ره‌تاوه
ناماده نه‌بوو باوه‌شم بۆ بکاته‌وه، نه‌و بریاری دابوو تا‌کو ده‌رویشه‌ فشه
له ناو نه‌با و به‌ شهرعی خوا مارهم نه‌کا ده‌ستم لینه‌دا. نه‌و منی له
پیناو گیشتن به‌ هه‌وه‌س و ئاره‌زووه‌کانی خوش نه‌ده‌ویست، نه‌و به‌ پاکی
منی ده‌ویست. وه‌کو من و توئی نه‌کرد.

— له‌و کاره‌ی له‌ من و تو راست تر بوو، به‌لام نه‌گه‌ر وا بوو چون بریار
ده‌دا پیاویک بکوئی؟ ... مامز وه‌لامی کاروی نه‌دایه‌وه.

ئیواره‌ داهات، مه‌لای مه‌غریب بانگی دا، کارو به‌ مامزی گوت: بۆ خواردنی
ئیواره‌خوت ماندوو مه‌که، ده‌چم له بازار خواردنتان بۆ ده‌هینم.

لینه‌گه‌پان پشتیوان و دایکیشی برۆن، هه‌موویان پیکه‌وه نانی ئیواره‌یان
خوارد، کارو دوای نان خواردن هه‌ستایه‌وه به‌روا، مامز پیی گوت: بۆ کوئی؟

— ده‌مه‌وئ برۆم، به‌س هه‌ز ده‌که‌م دوو قسانت بریم.

مامز به‌ گه‌لی که‌وت، (خه‌نده‌)ش به‌ دواياندا ده‌پویشت، کارو به‌ مامزی
گوت: پشتیوان و دایکی بۆ چند پوژیک تا‌کو چاره‌یه‌کیان ده‌که‌م با
نه‌مانه‌تی تو بن.

خه‌نده‌ که‌ نه‌مه‌ی بیست گرناگه‌ی داگرت: باوکه‌ گیان منیش له‌گه‌ل
پشتیوانی هاوړیم لای پوورم ده‌مینمه‌وه.

له‌به‌ر نه‌وه‌ی خه‌نده‌ ماوه‌یه‌کی که‌م بوو دایکی وه‌فاتی کردبوو، کارو نازی
زۆر هه‌لده‌گرت لینگه‌پا لای نه‌وان بمینتیه‌وه: باشه، با که‌که‌شم تا‌کو

سبەینی ئەمانەتی تۆ بێ.

کارۆ شەوێ کەوتە بێن بارەکی خەمان: پاسداران بە ھەموو کون و قوژنەکاندا بە دواى ئاوارە کوردەکاندا دەگەڕێن، لێبوردنە گشتیەکی ئیتراق کوتایی پێ بێ دەمانگەنە ئاردی ناو دێکان و ھەر یەکەمان بە لایەکیدا دەبەن. ئەو شەو ھەور دەیگرماند، بروسک دەیتەقاندەو، باران بە لێژمە دەھاتە خوارەو، ئەو خێوەتەى کارۆی لە ناو بوو بە باشی چەسپ نەکرا بوو ئاو لە ژێرەو دەھاتە ناوی، ژوورەوێ بیووە قوپولیتە. کارۆ جانتا پێ پارەکی ھەلگرت و خۆی گەیانە لێپرسراوی ئیدارەى ئوردوگا، بە ھەندێ پارە پازی کرد لە لیستی ناوەکانی ئوردوگا، بیسپرتەو، ئەو شەو لە ئوتیلێکی شارە کە مایەو بەلام خەو نەدەچوو چاوەکانی ھەر بیری دەکردەو: بۆ ئەوێ کوپەکەم بە دەست بێنم دەبێ داوای ھاوسەرگیری لە (مامن) بکەم، بە ھەر نرخیک بێ پێویستە پازی بکەم، ئەو کوپە قۆزە بە تەواوی بە خۆم دەچی، ئەگەر بە زووترین کات وانەکەم لە دەستم دەردەچی.

چەند کاتژمێرێک نووست، خەونی بە (ئیبیتیسام) ھوہ بینى، لێى بوو زپە خەو، ھەستایەو و خەوی لێنەکەوتەو: ئیبیتیسام ماوہیەکی کەمە کۆچی دوایی کردییە، زۆر پکیشی لە مامز دەبوو ھەو لەو دنیاى بەتەمای منە و چاوەپێم دەکا، نازانم چۆن پێکەوہیان بگونجێنم، بێ لەوہش لەم دنیاى زۆر بەکەلکم ھاتییە، ئەگەر ئەو نەتەبوايە من چۆن دەتوانی ئەو لاف و گەزافەى لێبەم، یەک جانتای پێ پارەى ئەوم لە لایە، دەتوانم باشترین و خوشترین ژيانى پێ بەسەر ببەم.

ئەو کارۆیەى پێشان نەما بوو، ئیستا مامۆستا کارۆ بوو، دەیتوانی پلان دابڕێژێ و بپاریش بدا. بەیانى خۆى تاس و لووس دا، لە باشترین و خاوینترین چێشتخانە بە تامترین خواردنى کړی، بۆ مالى مامزى برد، دواى نان خواردن کارۆ داوای لە مامز کرد لە لاچەپێک کۆبێنەو، کارۆ بە مامزى گوت: بەسەرھاتەکی خۆتان و چارەنووسی (زەندی) خوشەویستت بۆ تەواو نەکردم.

— بۆت باس دەکەم، بەلام تۆ ئەوہم پێ بلێ، چۆن لە ناو ھەسارەکی بەغدا درۆت لەگەڵ مندا دەکرد، لەگەڵ ئەو ژنەى دەھاتە لات خۆتان

کردبووه خوشک و برا، کهچی بوونه خۆشه‌ویست و هاوسه‌ری یه‌کدی؟
__ منیش بۆت باس ده‌که‌م، به‌لام ئیستا نا، ئه‌و کاته‌ی من و تۆ
ئینشائه‌للا بۆ خۆشه‌ویسته‌که‌ی جاران ده‌گه‌رتینه‌وه و به‌خێر ده‌بینه
هاوسه‌ری یه‌کدی... کارۆ دلی مامزی دایه‌وه.

به‌لام مامز دلی بیووه کوچکه به‌رد نه‌ده‌هاته پایی: دیاره تۆ وه‌کو گوپی
پیاو چاکیک سه‌یرم ده‌که‌ی، هه‌ر وه‌ختیک پتویستیت پیم هه‌بوو دێیه لام
بۆ ئه‌وه‌ی نزاكانت بگه‌یه‌نم و له‌ نه‌خۆشییه‌ ده‌روونییه‌كانت پزگار بی.
__ به‌هه‌له تیه‌گه‌، سه‌ره‌پای هه‌موو مه‌ینه‌تیه‌كانمان من کورپیکم له‌ تۆ
هه‌یه.... کارۆ گوتی.

__ ئه‌گه‌ر کورپه‌که‌ت به‌ هی خۆت بزانیبوایه، به‌ دوا‌ی دایکیدا ده‌گه‌پای تا‌کو
ده‌تدۆزییه‌وه.

مامز به‌بێ ئه‌وه‌ی سه‌یری پوخساری بکا به‌ تووپه‌یه‌وه به‌ کارۆ ی گوت:
پیم وابوو تۆ پالنه‌وانه ئاواتخاوه‌که‌ی منی، ئه‌گه‌رچی گونا‌هیش بوو،
به‌هاترین شوینی جه‌سته‌ی خۆم خسته به‌ر ده‌ستی تۆ بۆ ئه‌وه‌ی له‌
نه‌هامه‌تییه‌کانم پزگارم بکه‌ی، که‌چی تۆ شه‌رمنا‌نه و ترسنۆکا‌نه په‌فتارت
کرد، له‌ ناخۆشترین چرکه‌سا‌ته‌کانی ژيانمدا به‌جیت هیشتم.

مامز پرسى: تۆ منت خۆشویست؟ تۆ ویستت هاوسه‌رگیرى له‌گه‌ڵ مندا
بکه‌ی؟ با هه‌ر خۆم وه‌لامت بده‌مه‌وه، نه‌خێر هه‌یج کامیک له‌وانه‌ت نه‌ویست.
ئه‌وه‌ی منی خۆشویست، ئه‌وه‌ی ویستی هاوسه‌رگیریم له‌گه‌ڵدا بکا، ته‌نها
ته‌نها (زه‌ندی) بوو. به‌لێ زه‌ندی بوو، ئه‌و کورپه‌ی هه‌ر له‌ مندا‌لیه‌وه
منی خۆشه‌ده‌ویست و منیش خۆشم ده‌ویست. له‌و مه‌ینه‌تییه‌ی تۆ به‌سه‌رم‌ت
داهینا ئایا تۆ پزگارت کردم یان ئه‌و؟ له‌ کاتیکدا ئه‌و چاک ده‌یزانی
ئه‌وه‌ی له‌ هه‌ناوی مندا‌یه هی ئه‌ونییه.

مامز چرکه له‌ دوا‌ی چرکه تووپه‌تر ده‌بوو: بپۆ بۆ خۆت به‌دوا‌ی یه‌کیکی
دیکه‌دا بگه‌پێ هاوسه‌رگیرى له‌گه‌ڵدا بکه. من ئه‌وه بیست سا‌له به‌ بیوه‌ژن
کۆشی ئه‌و کورپه‌م گه‌وره کردییه، تازه به‌ تازه خۆت به‌ خاوه‌نی ده‌زانى؟
به‌ خۆشی بپۆ هه‌تا به‌ ناخۆشی ده‌رم نه‌کردی. ئه‌گه‌ر که‌چه‌که‌شت پتی به‌خێو
ناکرێ، با ئه‌ویش لای من بێ بۆتی به‌خێو ده‌که‌م.

کارۆ جامن پپ ئاوی بۆ پاگرت: ها ئه‌و ئاوه بخۆوه که‌میک سارد ده‌بییه‌وه.

__ هه ناوی پرناگری من به و ناوه ناکوژیتتهوه، نه و ناگره چه ندين سال بوو دامرکابووهوه، تو هاتی تیلکت تیهوهردا، داتگیرساندهوه، بېړ وازم لیبینه .. مامز به کاروی گوت.

__ وازت لیناهینم .. کارو نهوهی گوت و پوښت.

سواری جیبه که ی خوئی بوو به ناو گه په که کانی شار به دواي خانوویکی به کرئ دا گه پا، دوزییه وه و پاره ی پیشه کی یه ک مانگی به خاوه نه که یدا، بۆ به یانی پشتیوان و دایکی به ئوتومبیله که ی هه لیگرتن و هه ردوویکیانی برده ناو خانووه که. بۆ دابینکردن و کرپنی که لوپهل و خواردنیش هه ندئ پاره ی پیدان. (خه نده) شی وه ک سنگه که ی مه لای مه شور له لای مامز هیشته وه، بۆ نیوه پۆ هه ندئ خواردنی کرپ و پوښته وه مالی مامز، جیبه لاندروقه ره که ی له بهر ده رگا پاگرت و له ده رگای دا. (زه ندی) کوپه که ی (مامز) هاته ده ره وه، چاوی به جیبه که که وت چه په سا: ئوی مامه نه و جیبه زور جوانه.

__ کوپم نه گه ر بیت جوانه پیروژت بی .. کارو به کوپه که ی گوت.

نه باش نه خراپ کوپه هیچ وه لامیکی نه بوو، کارو ماچی کردو به بنا گویتیدا چرپاندى: که نانمان خوارد پیاسه یه کی دوو به دووی به م جیبه ده که ی و به ماوه ی چه ند پوژیکیش فیتری ئاروانت ده که م.

کارو ده یویست به هه ر شتواژیک بیت (زه ندی) کوپى ده سته مۆ بکات و تیی بگه یه نی که نه و باوکیه تی، دواي نان خواردن و چه سانه وه هه ردوویکیان سواری جیبه که بوون و پوښتنه ده ره وه، کارو لئی پرسى: دایکت به توی گوتبوو باوکت ناوی (کارو) یه، باشه تو لیت نه پرسى باوکت چی به سه ر هاتووه؟

__ به لئ پرسیم، نه و گوتی: باوکت له به ندیخانه یه کی به غدا به ند کراوه .. زه ندی به کاروی گوت.

کارو لئی پرسى: نه دی نه تپرسى بۆ به ند کراوه؟

زه ندی وه لامی دایه وه: نه و گوتی له وئ نه وی کوردیوايه ده یانگرت، که باوکتیان گرت من پامکرد نه گه رنا منیشیان له به ندیخانه ده په ستا.

__ کئ دایکتی پزگار کردبوو؟ کارو له زه ندی پرسى.

زه ندی گوتی: که گه وره بووم و فامم کرد، دایکم دیار بوو زور به شان

و بالی کوپکی دا دهگوت، نهو کوپه وهکو من ناوی (زهندی) بووه، نهو کوپه زور پیزی دایکمی گرتووه، نهو دهیگو نهگه نهو کوپه نهبویه من قهت نهدهگیشتمه ئیران.

— نهیگوت نهو کوپه چی بهسهرهات؟ کارو له زهندی کوپی پرسى.

زهندی کوپی گوتى: بهلى، دایکمی گه یاندبووه ئیران، دواتر به دایکمی گوتبوو: من دهگه پیموه گوندهکەى خۆمان هەندى تیکه و لیکه مایه، نهوانه تهواو دهکەم و پیره دایکیشم له گه ل خۆمدا دههینم و زوو دهگه پیموه.

— ئی گه پیموه؟ کارو به حهسره تهوه لى پرسى.

زهندی کوپی کهمیک دلى کاروی خۆشکرد: نهخیر نهگه پیموه. مامه نهو چیرۆکه دووو درێژه، بهس بۆت کورت دهکەم وه. نهو کوپه که دهگه پیموه گوندهکەى خۆیان، دهبینى دایکى له مال نییه، له م و لهوى دهپرسى، دهلێن: دوو پۆژ له مەوبەر چەند چەکارێک هاتن و فراندیان، کەس نهیزانى بۆ کوپیان برد. کوپهش ناچار به دواى سۆراخکردنى دایکیدا دهپوا، دیاره جییهکى پى شک دى له بۆ نهو پیاو، به دزی دهچیته نهو گوندهى که گومانى لى ههبووه، دهچیته مالى ژن و پیاویکی ناسیوى لییان دهپرسى، نهوان راستیهکى پیدهلێن. بهلى نهوان مالىکی بۆ دهستنیشان دهکەن و دهلێن دایکت لیره دهستبهسره. کوپه شیت و هار دهبى، له حهزمهتى دایکى خه و خۆراکى نامینى، شهوهکى خۆى داویتته سه ر دیوارى نهو ماله و لهسه ر دیوارى ناودیوى ناو حهوشه یان دهبى، نهو ماله سهیهکى زور درپان دهبى، سهیه دهکاته وهپین و حهپه حهپ کوپه ناشکرا دهبى، چوار دهورى دهگرن و دهنگى دهدهن. کوپه تهنهنگى پیموه فیشهکى دىخیته بهرى و باقه نهزمه ی پادهکیشى و تهنهنگى سوار دهکا، خۆى ده داته په ناگهیهک، بهسهریاندا هاوار دهکا: هه رچی بیتته پيش فهراقى لیده بپم، نهوان ناویرن لى نزیك ببه وه، هه ر له دورى یه کدى ده بیتته مشت و مریان، کوپه دهلى دایکتمان فراندووه هه ر ئیستا ده مه ویتته وه، نهوان فیلباز بوونه پى دهلێن دایکتمان بۆ چیه، به ئاره زوى خۆى هاتیتته وه گوندى وهکى ژنه پاشایان لیره دانیشتییه، گوتمان نهو دایک و کوپه بهسته زمانه حایامهکى زوره له سه ر شتهکى هیچ غه دریان لیکرایه و نهو گونده یان به جیهیشتیه با بچین بیانگه پیمینه وه گوندهکەى خۆیان له م

لاو له ولا له لای خه لکی بېگانه نه که ون. که چی جه نابت هاتی به و شیوه به
 چاکه مان ده ده یه وه. نه وان به و قسه پان پانانه و کوپه ش ساویلکه بووه
 پتی بپوا کردینه، له نه جامی نه و ساویلکه بیه گرتیان و له ژووریکي
 تاریکیان په سستا، به قنیات خواردن و خواردنه وه یان ده دایي، لتيان ده دا
 وه ره (مامز) ت چ لیکرديیه. کوپه هاواری ده کرد: نازانم، ناگام لتي نییه
 سوودی نه بوو، دواي چند پوژیک به خوئی و تفنگه بئ موله ته که ی
 درانه ده سستی حکومت، حکومتیش حکومتی خاوهن ده سه لاته کانه، گوئی
 له هه ژارو ليقه و ماوان ناگری، پووته یه کی وه کی نه و کوپه به سته زمانه ی
 چی هه بووه بیداته به رتیلخوړانی حکومت، گرتیان و فرتيان دایه ناو
 به نديخانه، چند سالتیک له به نديخانه مایه وه، شوپشی (۱۴) ی ته موزی
 (۱۹۵۸) ی به سهر داهاتبوو، لیبور دنی گشتی گرتیوویه وه و پزگاری بیوو،
 مودی لی ناغایانیش نه مابوو زولمی لیکه ن. که له به ندی پزگاری ده بی
 ده چپته وه هه مان نه و گونده ی دایکی له وئ ده سته سهر کرابوو، نه و
 گونده ی که دایکم و نه و کوپه به نه سل له وئ له دایک بوونه، ته ماشا
 ده کا هیچ کامیک له و پیاوانه ی دایکیان فراندبوو له وئ نه مانه، باریان
 کردییه و چوینه شاران، له ترسی نه و هه موو زولمی له خه لکیان کردییه
 خویان شار دیته وه. نه وه له لایه ک، له لایه کی دیش دایکی گه پایته وه
 نه و گونده ی سهر سنوور، ناچار ماوه یه ک به ئوتومیتل و ماوه یه کیش به
 پتيان ده گه پیته وه لای دایکی، به هه شتوازیک ده بیت دایکی پازی ده کا
 بهونه ئیران، هه رچی هه یتیان ده یفرۆشن و سالت و قولت هه ردوکیان
 ده گه نه سهر سنوور، نه و کاته ش نتيوان ئیراق و ئیران تیکچووبوو، نه و
 په یماننامه یی له نتيوانیاندا هه بوو هه لوه شابووه وه، دیاره به نه شاره زابیش
 پویشتبون، پولیسی سهر سنووری ئیراقی ده یگرن، هه ر نه و گرتنه بوو
 ماوه یه کی زور بزر ده کری. دواي نه وه ی له سالی (۱۹۶۱) شوپشی کورد
 له کوردستانی ئیراق ده سته پیده کاو به ره به ره گه وړه ده بی، له سالی
 (۱۹۶۲) به عسیه کان کوډه تا به سهر (عه بدولکه ریم قاسم) دا ده که ن،
 نه و حکومت ته نوپیه له گه ل سهر کردایه تی شوپشی کوردستان ده که ویته
 گفتوگو، لیبور دن بۆ به ندرکراوه کانی کورد ده رده چیت، یه کیک له و کوردانه ی
 لیبور دنه که ده یگرتیه وه نه و کوپه (زه ندی) ده بیت.. زه ندی به که لله یه کی

نۆز گەرم لە بەندیخانە دەردەچیت، بێپار دەدا تۆلەى ئەو ھەموو ئازارو ئەشکەنجەدانەى بکاتەو، سۆراخ بە سۆراخ بە دواى ئەو پیاوھ دەکەوئ کە بوو تە ھۆکارى ئەو دەردەسەریانەى، بە ھەرچۆرێک بێ دەمانچەیک پەیدا دەکا، لە ئەنجامى ئەو گەپان و سۆراخکردنەیدا لە بەغدا دەیدۆزیتەو . شەوێک (زەندى) بەرەو بەغدا سەفەر دەکا بەیانى دەگاتە ئەوئ، بەرێکەوت ئەو پیاوھ تاوانبارەش دەیهوئ لە بەغداوھ بگەپتەو، زەندى لە گەراج دیتە دەروھ بۆ ئەوھى تاکسیەک بە کرێ بگرى، لەو کاتەشدا کابرا لە دەروھى گەراج دەیهوئ بپواتە ناو گەراج، زەندى دەیناسیتەو، بەیانیهكى نۆز زوو دەبى، خەلکیكى کەم لەو ناوھى دەبن، زەندى بە دەرفەتى دەزانى ناکاتە نامەردى دەیداتە بەر گوللان و ھەر لەوئ تەواى دەکا . کە دڵنیا دەبێ ئەو تەواو بووھ دەیهوئ خۆى لە چارى حکومەت بشاریتەو، کەچى لە بەختى زەندى مەفرەزەیکى نەژدە لەو ناوھى دەبى، دەنگى دەدەن بۆ ئەوھى خۆى بداتە دەست، بەلام ئەو خۆى ناداتە دەستیان و بەرگرى دەکا بۆ ئەوھى خۆى پزگار بکا . لەم کۆلان بۆ ئەو کۆلان بە دواى دەکەون، چەند گوللەیکى بەر لاق و لەتەرو ھەناوى دەکەوى، ناتوانى زیاتر بپواو فیشەکیشى تەواو دەبى، پۆلیسەکان دەگەنە سەرى و ھەلیدەگرنەوھ بۆ ئەوھى بێبەنە نەخۆشخانە، کەچى ھەر لە پێگەى چوونیان بۆ نەخۆشخانە ئەویش تەواو دەبى .

ھەرچەندە گێڕانەوھکەى (زەندى) کوپى کارۆ نۆز درێژ بوو، بەلام کارۆ نەیبێ چوئکە دەبویست بزانی ئایا ئەو کوپەى (مامز) خوشى دەویست لە ژياندا ماوھ یان نا . کە چارەنووسى ئەوى زانى پشپەیکى ھاتەوھ بەرئ، بەلام بۆ ئەوھى زیاتر دڵنیا بى، لێى پرسى: کئ ئەو ھەموو زانیارانەى بە دایکت گەیانە؟

(زەندى) کوپى پێى گوت: کە شۆرشى کوردستان دەستپێکرد، بە تاییەتیش لە سالى (١٩٦٣) بەدواو، ئێران پەيوەندى لەگەڵ سەرکردایەتى شۆرش باش بوو، سنوورى خۆى بۆ پێشمەرگەو لێپرسراوان کردبووھ، ھاتوچۆ بە ئاسانى دەکرا، من و دایکم ھاتینە ئەو دیوى سنوورى لای ئێراق، ھەر بەتاییەتیش چووینە ئەو گوندەى (زەندى) و دایكى لێ نیشستەجێ ببوون، واتە ئەو گوندەى لەسەر سنوور بوو . دایكى کوپەکە لە ژياندا ماو بو بەلام

نۆر پیر بېوو، له خفه‌تی کوږه‌کە‌ی چاویشی کز بېوو، که چاوی به دایکم کهوت دایکم قسه‌ی بۆ کرد، نه‌و له باوه‌شی گرت و هر ماچی ده‌کرد و ده‌یگو بۆنی کوږه شیرینه‌که‌مت لیدئ. به‌ئ دایکم نه‌و هه‌موو زانیارانە‌ی له‌وی وه‌رگرت، دیاریوو دایکیشم نۆر خفه‌تی خوارد و به‌ نا ئومیدئ گه‌رایه‌وه ئیران.

کارۆ دَلنیا بوو نه و کوږه له ژبانی مامز دا نه ماوه، هه رووک ده لێن دلی
 ناوی خواردوه، دلی کوته کوتیشی نه ما، بۆیه تاک لای نه برپاری دا: به
 هر نرخیک بیته ده بی نه م کوږم به ده ست بهیتمه وه، ده بمه خاوه نی
 کوږیک و کچیک، له بهر خاتری (ئیبیتسام) یش ناوی (زه ندی) ده گوږم
 ده یکه مه (پشتیوان) به لام نهی نی نه و گورانکارییه له لای مامز نادرکیتم.
 کارۆ ئوتومبیله که ی برده لای لقه شه قامیکی قیرتاو نه کراو، که زۆر به
 که می ئوتومبیلی پێدا ده پوشت. خۆی له جییه که دابه زی، به (زه ندی)
 کوږی گوت: فهرموو وهره جیگای من.

— چي بکھم؟ زهندي پرسى.

__ باڙو.. ڪارڙي ٻاڙي ڪوٽي.

— چۆن بارئوم نازانم !!... زەندى گوتى.

به گيتراڻه وهى به سه رهاتى نهو کوپه و فيرکردنى ئاژوانى ئوتومبيل، نهو پوڙهش پوښشت، له پيگه گه پانه وياندا کارو له زه ندى کوپى پرسى: دياره زور حه زت له ئوتومبيله؟

زه ندى به په رښه وه گوتى: زور زور، به س چى بكم پاره مان نيه.

— نه‌که ر پاره‌ت هه‌بوو جیڤی پښه‌کړې، یان هاوسه‌رگیری پښه‌کړې؟ کارو ویستی تا‌قی بکاته‌وه .

— من جیبہ کم پئی باشتره، ورده ورده کاسبی پیوه ده کم و پارہی
ژنہ کی پیہ پیدا ده کم.

کارۆ تییگه یشت حەزی لە ھەردووکیان ھەیە، بە لām کاتە کە درەنگ بوو، ئەو پلانەی دایریشتبوو بۆ کاتیکی دی ھێشتیەوە. ئەو ئیوارەیەش کارۆ خواردنی بۆ بردنەو و پێکەو و نانەکیان خوارد، دواى نان خواردن کارۆ بەر لەوێ بەرەو ئوتیلە کە بپوێ تییگە یاندن کە خواردنی بە یانیان بۆ دەھێنێ. ماوەیەک بەر جۆرە کارۆ (بەھۆی سنگیکی مەلای مەشووڕ- واتە: خەندە)

خواردنی هەرسێ ژەمی بۆ دەبردن و لەگەڵ (زەندی) کوریشی پێکەوه دەچوونە دەرەوه، هەم فێرە ئازوانی دەکرد و هەم هەموو نەینێهکانی ناو گیرفانەکانی مێشکی زەندی بەرە بەرە دەرەهێنا و لە بەرژەوهندی خۆی بەکاری دەهێنان. لە هەمان کاتیشدا (مامز) ئەگەرچی لە گفتوگۆیهکانی نێوان خۆی و کارۆ دا جۆرە لاملێکی پێوه دیار بوو، بەلام ژێر بە ژێری بە هەموو مێزیهوه (خەنده) ی دەلاواندەوه و بەسەر خۆیدا دەبیاناندەوه، ئەویش هەموو ئەو نەینێهانی لەو کچه دەرەهێنا که دەرپارە ی دایک و باوکی دەیزانی.

زیاتر لە دوو هەفتەی پێچوو بوو، زەندی زانیاریهکانی ئازوانی ئوتومبیل فێر ببوو، کارۆ ئەو پۆژە ی بە چارەنووسساز دانا بوو، بە زەندی کوپی گوت: تۆ حەزت لێیە ئوتومبیلت هەبێ، ئەوهی ئوتومبیل باژوا دەبێ مۆلەتی لێخوڕینی هەبێ، مۆلەتی لێخوڕینیش بەبێ ناسنامە ی باری شارستانی دەرناهێندرێ، لە هەمان کاتیشدا بەبێ ئەو ناسنامە یە هاوسەرگیریش ناکرێ. زەندی وەک ئەوهی دارێکی لە پۆچی درابێت، خەم بەسەریدا باری، هەر بە مەلۆلی و خەمباریهوش پرسى: چۆن وایە؟

— ئەدی چۆن وانیه؟ لەهەر ولاتیکی ئەم دنیا بەم جۆریه... کارۆ بە زەندی کوپی گوت.

بە کجاری خەفەت چۆکی نوشتاندهوه و ئانومیدی خواردیهوه: کهواتە بچم گۆرێک بۆ خۆم هەلکەنم و بچمە ناوی.

کارۆ کوپە ی خستە باوهشی خۆی ماچی کرد، چیرۆکی ژانی خۆی - هەر لەسەری هەتا بنی - بۆ گێڕایهوه و لە کۆتاییدا پێی گوت: خەمێ مەخۆ، بۆ گەشتن بە مرازەکانت خودا بە خۆی ئامرازت بۆ دەپەخسێنی. هەر وەک چۆن بۆ منی پەخساند، بە پشتیوانی خودا منیش بۆ تۆ دەبەم ئەو ئامرازە و ئاسانکاریت بۆ دەکەم. مەترسە من هەموو شتیکت بۆ دەکەم. زەندی کوپی بە ئانومیدی گوتی: تۆ هیچ شتیکت پێناکرێ، چونکە دایکم پێی دەگۆتم زۆر زەحمەتە، دەبێ دوو شایە دەست بە قورئان دا بدەن و بڵێن باوکت مردووه، کەسیش نایێ ئەو جۆرە شایەدیهی بە درۆ بدا، چونکە بە قسە ی دایکم بێ، باوکم نەمردووه.

کارۆ ئومیدی پێهەشی: بەلێ دایکت راست دەکا، باوکت نەمردووه، من

بۆت دەیدۆزمەو.

زەندى پوخسارى گەشاپەو، بە پەرۆشپەو بە کارۆى گوت: چۆن دەیدۆزپەو، ئەو لە بەندىخانە پزگار بوو؟

کارۆ سەرى بۆ لەقاندەو: بەلێ پزگار بوو و لە ژيانيشدا ماو، دائىرەى نفوسيشى لە شارى ھەولێرە.

زەندى لە خۆشپيان وەختبوو بال بگرى و بەرەو ھەولێر بفرى: مامە گيان چۆن بگەمە ھەولێر؟

کارۆ بە زەندى کوپى گوت: پەلەى مەگە کوپم، جارێ بپۆ ئەو زانىارىانەى من پێم داى بە دايكتى بدەو پێى بلێ: من لەگەڵ مامە کارۆى دەچمە ھەولێر، لەوێ باوکم دەدۆزمەو و ھاوسەرگيرى دەکەم، بزانە دايکت چى دەلێ؟

(زەندى) لەو بينەو بەردەى نىوان خۆى و کارۆى باوکى، ھەندى لە ئامازەکان بەرە بەرە لەلای پوون دەبوونەو و دەبوونە جىگەى تێپامان و پرسىار لە خۆ کردن. ئەو زۆرخۆ نزيك کردنەو، کارۆ، ئەو ھەموو خۆ ھىلاک کردنەى، ئەو ھەموو خەرجىيە و گرنگيدانەى، لەلای (زەندى) نيشانەى سەرسوپمان بوون، ئەو لە کردەوکانى کارۆ پادەماو لە خۆى دەپرسى: ئەو پياوہ بۆ دەبێ وا بکا؟. ئەو پياوہ ناوى (کارۆ) يە، باوکيشم ناوى (کارۆ) يە، ئەو ناوہ زۆر بە گەمى ھەيە، لەوانەيە پزگەوت بێ و لەوانەشە وانەبێ. دايکەم دەيگوت: باوکت خەلکى گوندیکى سەر بە شارى ھەولێرە، بەلام لە مندالیەو کەوتۆتە شارى بەغدا. ھەرەھا دايکەم زۆر جار ئەو خەسلەتانەى بۆ باس دەکردم کە لە باوکمدا ھەبوون، ھەندیکيان سەدا سەد لەو پياوہيدا ھەيە.

(زەندى) ماوہى چەند پۆزێک زۆر بىرى دەکردەو، قسەکانى مامۆستا کارۆ زۆر کارىگەرييان لێکردبوو، بەلام چاک دەيزانى ھەرچەندە ئەو قسانە بە دايکى بلێ سوودى نابێ، بۆيە بىرى لەو کردەو شاتۆگەرييەک پزک بخا. زۆر بە خەمبارى و مەلولىيەو گەپايەو مائەو، لە مائەو ش خۆى لە کەس نەدەگەياند، ورتەى لە دەوى دەرئەدەھات، خواردنى زۆر کەم کردەو. دايکى ھەرچەندە بانگى دەکرد ئەو وەلامى نەدەدایەو، ھەرچەندە دەيدواند ئەو گوێى بۆ پانەدەگرت.

دایکیشی ژنیکسی وردیین بوو، پیشبینی نهو کاره‌ی ده‌کرد، بیرى له مه‌به‌ستی کارؤ ده‌کرده‌وه، ده‌یزانی نه‌وه‌نده هاتوچۆیه‌ی له پای چیبه و بۆ به‌ده‌وری (زه‌ندی) دا ده‌گه‌پئ و ده‌سووپئ، به‌لام نه‌یده‌زانی ده‌گاته نهو پاده‌یه‌ی کوپه‌که‌ی مه‌لوول و خه‌مبار بکا.

مامز تۆقره‌ی نه‌ما، به‌ دواى سه‌ره داوى خه‌مباربوونی کوپه‌که‌یدا گه‌پا، په‌که‌م جار له (زه‌ندی) به‌وه ده‌ستپێکرد: زه‌ندی گیان هه‌رچه‌نده تۆ گه‌وره بووی و پتووستیت به‌ ئامۆزگاری من نه‌مايه، به‌لام هه‌ست ده‌که‌م چهند پۆژیکه گۆپاوى، نه‌گه‌ر هه‌ر گرفتیکت هه‌یه له دایکتى مه‌شاره‌وه، نه‌ک هه‌ر وه‌ک دایک و کوپ، به‌لکو وه‌کو دوو هاوپئ پیکه‌وه داده‌نیشین و چاره‌ی ده‌که‌ین.

هه‌رچه‌نده مامز کردی و پستی و قسه‌ی کرد، کوپه لیوی نه‌بزوفت و نه‌رقومی نه‌کرد. مامز ناچار بوو بریار بدا خۆی بگه‌یه‌نیتته (کارؤ). دواى خواردنی ئیواره‌ی نهو پۆژه، کارؤ هه‌روه‌کو ئیواره‌کانی دی که خواردنی ته‌واو کرد خواحافیزى خواست، به‌لام مامز نهو جاره وه‌کو ئیواره‌کانی دی نه‌بوو، جیاواز له هه‌لسوکه‌وته‌کانی پیشتری هه‌تا ده‌رگای ده‌روه به‌گه‌ل کارؤ که‌وت، له‌و به‌ینه پتیی گوت: ده‌مه‌وئ پیکه‌وه قسه بکه‌ین.

کارؤ قسه‌که‌ی پێخۆش بوو: له کوئ؟

مامز به‌ کارؤی گوت: نه‌م شه‌و لێره بمینتوه.

کارؤ گرانی فرۆشت: سوپاس ده‌پۆمه‌وه ئوتیل.

مامز هه‌رچه‌نده به‌سه‌ر خۆیدا شکایه‌وه، به‌لام نه‌رمی نواند: عه‌بره‌م له‌به‌ر کوپه‌که‌مان، نه‌گه‌ر نا نهو نه‌رکه‌ت ناخه‌مه سه‌ر.

کارؤ تیگه‌یشت له ئامانجه‌که‌ی نزیک بووه‌ته‌وه، نه‌ویش نه‌رمی نواند: باشه له‌به‌ر خاتری کوپه‌که‌مان ده‌مینمه‌وه.

کارؤ بانگی (زه‌ندی) کرد، سوپچی جیبه‌که‌و هه‌ندئ پاره‌ی بۆ پاگرت: زه‌ندی گیان ها بگه‌ر (خه‌نده)ش له‌گه‌له‌ خۆت بیه، هه‌م پیاسه‌یه‌کی ناو بازاپی بکه‌ن و هه‌میش که‌ گه‌رانه‌وه هه‌ندئ میوه و برێشکه بکه‌ن نه‌م شه‌و خۆمانی پتیه‌و خه‌ریک بکه‌ین، به‌لام ئاگاداری خۆت به‌ و له پۆلیسی هاتوچۆش نزیک مه‌به‌وه.

مامزو کارؤ، دواى بیست ساڵ دابپان، بۆ په‌که‌م جار به‌و شیوه‌یه پیکه‌وه

دانیشتن، عەرش و قورشیان باسکرد، بە تاییەتی شەوێ خۆشەکانی ناو
 حەسارەکی بەغدا، پۆژو شەوێ ناخۆشەکانی مامز لە دواى دابپان، ژیان و
 گوزەرانی کۆلەمەرگیەکانی خۆی و کۆپەکی لە ئێران. نۆز قەسەیان کرد،
 لە میانەى قەسەکانیاندا هەندێ جار نەرمى و جار جارەش پەقییان دەنواند،
 هەتا کار گەیشتە سەر ئەوێ مامز بە کارۆی گوت: کۆپەکەم لەوێتی لە
 گەل تۆدا دەگەپێ و دەسووپیتەوێ عەقلى تێکچوو، بمزانیبوايە وادەکی
 نەمدەهیشت نزیکى ببیوێ. تۆ پەنگ و بۆ و هەلسوکەوتیت ببینیوێ چى
 بەسەر هاتوو؟

بە نێمچە توو پەییوێ کارۆش بە مامزى گوت: بەلێ ببینیوێ، ئەو بە
 زانیارییە هەلەکانى تۆ عەقلى تێکچوو، من خەریکم بەرە بەرە دەپهێنمەوێ
 سەر پێگەى پاست. ئەگەر عەقلى تێکچووێت هۆکاری دیکەى هەیە، من
 نێم. کارۆ پرسى: عاشقى هیچ کچیک نەبوو؟
 _ بەلێ بوو... مامز گوتى.

_ کەواتە بۆی بخوازە، ئەو گەرە بوو ژنی دەوێ... وای بە مامز گوت.
 مامز تێگەیشت کارۆ تیخ تیخەى داو، بۆیە بە توندی گوتى: چۆن
 بیخوازم؟ هیچ بەلگەنامەىەکی نییە قازى لەسەرى ماری بکات.
 کارۆ بە پێکەنینەوێ گوتى: ئاسانە ئەگەر تۆ پریار بەدەى؟
 مامز زانی مەبەستى کارۆى چییە، بەلام پرسى: پریارى چى بەدەم خۆم
 قازى نێم.

کارۆ - هەروەک گوتیانە - بۆی لەبنى کودى دا، بە تەواوی تێگەیاندا:
 من نامەوێ لە ولاتیکدا بژیم کە ئیمەى فرۆشت، هەتا لێبوردن هەبە
 دەگەپێنەوێ هەولێر، لەوێ پارێزەرێک بەکری دەگرم هەموو کاروبارەکانى
 دەرھێنانى ناسنامە و مارەپێنى من و تۆ تەواو بکا، ئێستا داخوازى کچە
 بۆ کۆپەکەمان دەکەین، داواى هەرچیمان لێکەن نالێین نا، لێرە ماری
 ناکەین، کچە لەگەل خۆمان دەبەین، داواى تەواوبوونى کارە یاساییەکان لە
 هەولێر لە یەکدییان مارە دەکەین.

مامز پووی لەلایەکی دى کرد، هەر بە توو پەیی بە کورتى پێى گوت: نابێ.

_ بۆ نابێ کەسى دى لە ژياندا هەبە؟
 نەخێر نییە، بەلام مێرد بە یەکیک ناکەم منى خۆش نەوێ، تۆ لەبەر

خاتری کورپه کهت ده مکه یه هاوسه ری خۆت.

__ کۆنه کایان به با مه که وه، با له بهر خاتری کورپه که شمان بئ، بئگومان بۆ دروست بوونی په یوه ندی خۆشه ویستی ده بئ هۆکارێک بره خست. نه گهر هه له سه ر لاملیه که شت به ر ده وام ده بی، من هه موو شتێک بۆ کورپه که م ئاشکرا ده که م، دواتریش به گه ل خۆمی ده ده م و ده بیه مه هه ولێر، له وئ له سه ر ناوی خۆم تۆماری ده که م، تۆش هه ر یالێلی بانگ بکه .

مامز نه گهرچی هه زی ده کرد و نازی ده کرد، به لām به و قسه یه ژانی گرت، چونکه ژانی کار له کار ترازاه و به و چه ند پۆژه کارۆ توانیه تی سه رنج وخۆشه ویستی زه ندی بۆ خۆی پابکێشی، ناچار نه رمی نواند: چۆن زه ندی تیده گه یه نی که تۆ باوکی نه وی؟

نه گهرچی پازیکردنی (زه ندی) و (خه نده) کاتی ده ویست، به لām هه ردووکیان (مامز) و (کارۆ) پێکه وه هه نگاویان هاویشت، هه نگاوه کانیشیان بۆ یه ک مه به ست کرد به یه ک. مامز خه ریکی باناندنه وه ی (خه نده) بوو، خۆشه ویستی به سه ردا باراند، کارۆش له بز و مه رو کارو به رخان فێره باناندنه وه ببوو، له ماوه یه کی که م دا توانی (زه ندی) وا لێبکا پێی بلێ - باوکه .

هه رپێنجیان وه کو هه زاران خه لکی دیکه خۆیان گه یانده مه رزی سه ر سنووری نێوان نێران و نێراق، خۆیان پاده ستی حکومه تی نێراق کرده وه، له وئ دوا ی نه وه ی سه ره یان گه یشتن هه ندئ لێکۆلینه وه یان له گه لدا کردن، ویستیان گه رتێک بۆ (زه ندی) و که چه ده ستگیرانه که ی دروست بکه ن، به لām مامۆستا کارۆ لێپرسراوه که ی نه ویی به هه ندئ پاره پازی کرد و ده رباز بوون. کارۆ نه و پلانه ی له زه ینی خۆی دا دا پرشتبوون به هێمنی و یه ک له دوا ی یه ک جێبه جێی ده کردن، سه ره تا کاروباری گه پانه وه ی خۆی بۆ سه ر پێشه ی جارانی جێبه جێ کرد، دواتر پارێزه رێکی پاسپارد بۆ نه وه ی هه موو ئیش و کاره کانیان بۆ جێبه جێ بکات. دوا ی ماوه یه کی که م مامزو کارۆ بوونه هاوسه ری په سمی و خاوه نی کورپێک و کچێک. (زه ندی) یش له سه ر پێشنیاری (کارۆ) و به په زامه ندی (مامز) ناوی گۆپا بووه (پشتیوان). (پشتیوان) و که چه کورده ئێترانه که شیان - به پینه و په پۆی پارێزه ره که - له لای قازی له یه کدی ماره کرد.

کارۆ هه‌رچه‌نده بـیـووه خاوه‌نی ژن و مندالێکی دیکه به‌لام (ئیبیتیسام) له‌ناو گۆریشدا شوێنێکی تاییه‌تی مه‌زنی له‌ ناو دڵی دا هه‌بوو. دواى جیگیربوونیان به‌ته‌واوى له‌ هه‌ولێر و سه‌ردانی کردنى گونده‌که‌ی خۆیان و ناگادارکردنه‌وه‌ی که‌سو کاره‌که‌ی له‌و ژيانه‌ نوێیه‌ی، جوانه‌ گایه‌کیشی بۆ ئیبیتیسام کرده‌ خێر، هه‌ر له‌و ماوه‌یه‌شدا هه‌موویان پێکرا گه‌شتی‌کیان بۆ نه‌جه‌ف و که‌ربه‌لا کرد، سه‌ردانی گۆپی دایکی خه‌نده‌یان کرد. له‌ گه‌رانه‌وه‌شیاندا له‌سه‌ر پێشنیاری مامۆستا کارۆ، شه‌ویک له‌ به‌غدا مانه‌وه، کارۆ سه‌ردانی مه‌لای مزگه‌وته‌که‌ی کرد، مه‌لا و کارۆ دوو به‌ دوو پێکه‌وه‌ دانیشن، باسی چه‌ندین بابیه‌تی کۆن و نوێیان کرد، مامۆستا کارۆ به‌ مه‌لای گوت:

__ مامۆستا گیان ئه‌وه‌ خودا له‌و مه‌ینه‌تیانه‌ پزگاری کردی، وه‌کو من له‌ یادی بکه‌وژیانێکی نوێ ده‌ست پێکه‌.

مه‌لا ئاخێکی قوولێ به‌ره‌و هه‌ناوی شوێنکرده‌وه‌: برا، ژيانى من هه‌ر ئه‌و مه‌ینه‌تییه‌ نییه‌ که‌ تۆ ده‌یزانی، زۆر له‌وه‌ی گه‌وره‌تره‌، ناخه‌م پێه‌. به‌ر له‌وه‌ی ئه‌و به‌دیه‌وشتانه‌ به‌خه‌نه‌ به‌ندیخانه‌ ئاگرێک له‌ هه‌ناوم به‌ر بـیـو، هه‌میشه‌ که‌له‌ی ده‌کردمه‌ مه‌نجه‌لی ساواری و میشکی ده‌کولاندم، ده‌وم بۆ هه‌ر کانیاویک ده‌برد ئه‌و ئاگره‌ی پێ بکوژێتمه‌وه‌ وشک ده‌بوو، ده‌ستم بۆ هه‌ر پنچکێک ده‌برد پێوه‌ی سه‌رکه‌وم، پنچک له‌ بن و بۆتکه‌وه‌ هه‌لده‌کێشرا. ئاگردانه‌ کوژی‌بووه‌که‌ی من کوژاوه‌ته‌وه‌ و گه‌رمایی تێدا نه‌ماوه‌، تازه‌ زه‌حمه‌ته‌ به‌ پفان داگیرسێته‌وه‌ - ئه‌وه‌ی من پێی بلێم ماشه‌للا ته‌نها چه‌ند پۆژێک له‌ ژياندا ده‌مینێته‌وه‌- با شه‌تیکت بۆ باس بکه‌م هه‌تا ئێستا له‌ تۆم شارده‌بووه‌وه‌، بێگومان له‌ بیرته‌ ئه‌وه‌نده‌ی له‌لام بووی من دوو جار سه‌فه‌رم کرد و مزگه‌وتم به‌ ته‌مای تۆ به‌جێهێشت، هه‌روه‌ها (حه‌جیه‌ فه‌حیه‌) شت له‌ یاد ماوه‌، سه‌فه‌ری دووه‌م به‌ پێشنیاری ئه‌و بوو. من زۆر چاکه‌ی (حه‌جی که‌رم) ی هاوسه‌ریم له‌به‌ر چاو بوو، دواى کۆچی ئه‌و پیاوه‌ش چاکه‌کانی ئه‌و بپه‌وه‌ژنه‌ش له‌ ئه‌ندازه‌ ده‌رچووین، دایم نه‌شکاند و پێنیشاره‌که‌یم په‌سند کرد، که‌ به‌تۆم گوت ده‌چم دوعای بۆ ده‌نووسم، له‌ جیاتى دوعانووسین هه‌ر ئه‌و ده‌مه‌ بۆ زیاره‌تى (نه‌جه‌ف) و (که‌ربه‌لا) به‌پێکه‌وتین، دواى چوار شه‌وو چوار پۆژ مانه‌وه‌مان له‌وێ بپاری هاوسه‌رگیریمان به‌ یه‌کدی دا، به‌ بۆچوونی خۆم ئه‌و به‌دبه‌ختیه‌ی له‌

ناوچه وانم نووسراوه خودا دهیسرپتته و به هۆی جوانی و قه شهنگی و زیره کی و لیها تووی ئه و بیوه ژنه و په رو شیم بۆ ئه و دوو مندا له جوانکه له یه، له جیاتی ئه م به دبەختیه م به خته وه ریم بۆ ده نووسی، که چی وا دهرنه چوو، په شه بای به دبەختیه که ی من، چرای به خته وه ریه که ی (فه تحیه) شی کوزانده وه.

سه ری بۆ کارۆ به رز کرده وه و هه ناسه یه کی هه لکیشا: ده بلێ چۆن؟
— چۆن؟ به سه رسوپمانه وه کارۆ پرسى.

— ئه و کاته ی که باسم کرد، به پیتی شه رعی خواو سونه تی پتفه مبه ری ئه و بیوه ژنه م ماره نه کرد بوو، به لام هه ردوو کمان به قه ناعه ت به لیتمان به یه کدی دا، ئه وه کۆتا بریاریشمان بوو. ئه وه بوو هه ر دواى چه ند پۆژیک من ده سته گیر کرام و ماوه ی چه ند سالیک له به ندیخانه مامه وه، ماوه ی ئه و چه ند ساله ش ده نگ و یاسی ئه وم نه ده زانی، که له دواى شوپرشى چوارده ی ته ممووزیش نازاد کرام، ماوه ی یه ک سال له نه خۆشخانان که وتم، هه ر له نه خۆشخانه بووم جاریکى دى به گرتنیان دام، ئه و جاریش ماوه ی سالیکى دى گیرام، تا کو ئه و کاته ی تۆ منت له تاقیکردنه وه که بینى و ئه و پۆژه ش سه ر له نوێ به ندکرامه وه، به و جۆره پۆژه کی خۆشم نه دیت، یان له به ندیخانه یانیش له نه خۆشخانه بووم.

مه لا په رداختیک ئاوى خوارده وه، کارۆ ش بۆی ته واو کرد: هه تا ئه و پۆژه ی له ده ست ئه و چه تانه هه لاتى و خۆت گه یانده من.

مه لا به رده وام بوو: به لێ وایه، به لام چیرۆکی من و (فه تحیه) ته واو نه بووه. ئه و چیرۆکه ش به شیکه له ژیا نی پر کۆله مه رگی و مه رگه ساتی من، پیم وابوو له مه و دوا مه ی نه تییه کانم کۆتاییان پیدیت و له و بارو دۆخه گونجاوه شدا ده توانم پرۆژه ی هاوسه رگیری نیوان خۆم و فه تحیه ش ته واو ده که م، به و ئاواته وه بۆ هه مان مزگه وتی پتیشووم گه پامه وه، که چی من له خه یالیک و ناوچه وانیشم پوو ی له لایه کی دى. هه ر ئه و پۆژه ی گه پامه وه به ر له هه موو کاریکم به ره و مالى فه تحیه پۆیشتم، مالیکى خالى که سى تیدا نه ما بوو. پرسیارم کرد، خۆزگه نه مکردبا، به لام دارى هیوا به خۆزگان ناپوئ.

خه فه ت نه وکی مه لای گرت نوتقى برپا، کارۆ لیى پرسى: مامۆستا له

شوینی خۆی باری کردبوو؟

مەلا بە خەمبارییەوه، وەلامی کارۆی دایەوه: خۆزگە هەر بارکردن بواپە .
حکومەت بۆ ئێران نەفی کردبوو، هەر ئەو نا دەیان مائی وەکو ئەویان
بەرەو ئێران دەربەدەر کردبوو گواپە پگەزنامەی ئێراقییان نییە .
_ مامۆستا متمانەکردن بەو حکومەتە - حاشا لە جەنابت - گەمژەییە ..
کارۆ گوتی .

مەلا لە خەفەتان پێکەنی، هەر بە پێکەنینیش بە کارۆی گوت: وەلا برا چ
حاشای ناوی، ئەوەی متمانە بەو دپندانە بکا نەک گەمژەپە، هەر کەریشە .
ئێستا لە هەموو ئەو بەلێتانه پەشیمان بووینەوه کە پێیان دام، دوو پۆژ
لە مەوێر فەرمانی کارگێڕی دامەزراندنی مەلایەکیان بۆ ئەم مزگەوتە بۆ
هێناوم، دەبێ لە ماوێ چەند پۆژیکدا بۆی بەجێ بهێلم، لەوانەشە هەر
بەو دەرکردنە وازم لێ نەهێنن .

کارۆ خەمی بۆ مەلای خوارد بەلام هیچی لە دەست نەدەهات، تەنیا توانی
دلی بداتەوه و ناوونیشانی خۆی بە تەواوی لە پارچە کاغەزی بنووسی
و بیداتی: فەرموو مامۆستا، ئەگەر هاتی بۆ هەولێر ئەوه ناوونیشانی منە،
هەردەبێ سەردانم بکە .

بۆ بەیانی کارۆ و مامزۆ کچ و کوپو بوو کەکیان لە بەغداوه بەرەو هەولێر
گەرانەوه .

هەرچەندە شۆڕشی ئەیلول شکستی پێهێنرا بوو، بزوتنەوهی چەکداریش
کۆتایی هاتبوو، بەلام جموجولی سیاسییانە لە مێشک و دلی خەلکی
کوردپەرەرو نیشتمانپەرەربەردەوام بوو. بەرە بەرە پێکخستەکانی ناوشار
دەبووژانەوه، هەتا کار گەیشته ئەوهی جولانەوهی چەکداریش لە هەموو
شوینەکانی کوردستان دەستیپێکردەوه. ئەو گۆرپانکارییە لە ناو دەسەلات و
حکومەتی ئێرانیش لە سالی ١٩٧٩ پوویدا ھۆکاریکی گرنگ بوو بۆ زیاتر
گەشەکردنی ئەو شۆڕشە سیاسی و چەکدارییە نوێیە، چونکە لەوێ شا
پووخوا و پێکەوتننامەی جەزائیریش لەلایەن سەرکۆماری ئێراق (سەدام)
هەو هەلوەشێنراپەوه. ئێتر پۆیشتنە ناو ئێران و هاتوچۆ بۆ کوردی ئێراق
لە پێشان ئاسانتەر بوو. (کارۆ)ش ئێراقی لێ ببوو دۆزەخ، ناگری شەپێ
نیوان ئەو دوو ولاتە هەلگیرسێندرا بوو، دارو پەردووەکەشی خەلکی بێچارە

هەردوولا بوو. لە ئىراق سەرەپای عەسكەرى، خەلكيان بە زۆرەملى بە ناوى (جەيشى شەعبى) دەگرت و بە لۆرەيان پەوانەى بەرەكانى شەپيان دەکردن. كارۆ بېرى لە پزگارکردنى خۆى و ژن و مندالەكانى دەكردەوه. ئەو جىبەى خۆى كە دابوویە كۆپەكەى فرۆشتى، بە یارەى ئەو جىبە لاندروڤەرە و هەندى لەو پارەىەى لە فرۆشتنى مالى و مولكى (ئىبتىسام) بۆى مابوووه، پېنچ پاسەپۆرتى ساختەى پەيدا كرد و لە پىڭاى ئىرانەوه خۆيان گەيانە ئوروپا.

دواى ئەو هەموو پۆڤو شەوه هىلاکىيەم دەمويست بۆيم - كراشم درپا هېچم پێنەبرا - كەچى هاوپیكانم، ئەوانەى لە سەرەتای چىرۆكە گۆيان بۆ شل كەردبووم، پێيان وا بوو چىرۆكە درۆزەكە كۆتایى نەهاتوو، یەكێكیان پرسى: تۆ كارۆى بەختەوهرت بە خۆشىيەكانى ئوروپا سپارد، كەچى چارەنووسى (مەلات) بە نەپنى مېشتەوه.

زۆر لێيان پارامەوه وازم لێبەپتن، سوودى نەبوو، ناچار بووم بەوه پازىيان بكەم، بەچەند دىرێك دەربارەى مەلا كۆتایى بە چىرۆكەكە بەپێتم. دانىشتەوه، ئەوانىش ديسان وەكو یەكەم جارى دەستپێكردنم بە چىرۆكەكە، ژىرانە و بە هێمنى بەرامبەرم دانىشتن. سەرەتا پێم گوتن: من لەو چەند سالەى دواى بەرزى و نزمى ئاستى ژيان و گۆزەرانى (مەلا) ى بازەدەم، تەنها ئەوەتان بۆ باس دەكەم كە ئەمۆ تێیدا دەژى. ئەوان ورتەيان لێوه نەهات هەر خواخوايان بوو شتێكم لى هەلبكرپتن. پێم گوتن: مەلا ئىستاش لە ژياندا ماوه، بەلام تەواو پیر بووه، پىرێكى پوچ سووك نەك پەزا قورس، لەبەر ئەو هەموو نەهەمەتییانەى لە ژياندا چەشتویەتى، نەك هەر لە بەغدا، لە هەموو شارەكانى ئىراق و كوردستان ناسراوه و پێگەو قورسایى و كەسایەتى خۆى ماوه و پىزى لێدەگیرى، بەلام ئەوهى جىگەى داخە - زياتر لە تەمەنى خۆى - چوچ و لۆچى بە پوخسارییهوه دیارە، ئەوهى چەورایەتى بۆ پێوهى نەمایە، بە هاوكارى خەلكى دىكە ژيانى دەگۆزەرنى، خەلكى ئەم زەمانەش وەفاییهكەى جارانیان نەماوه، هەتا خزم و بەرەبابى خۆشى لى دوور دەكەونەوه.

خەلك تېكدە قۇرۇن، شەقامى ھاملىتۇن پىر سوارو
 پىادە بوو، بە پانتايى شەقامەكە و زياترىش ھەر
 بابايە پەلى مىندالەكانى كرتبوو، بەرمو ھات و نەھات،
 بەرمو چارەنووسىكى ناديار، بەرمو ولاتىك
 دەرۇيشتن كە سەرچاۋەى مەرگەساتىيەكە بوو،
 كە لە شكست و ھەرەسھىنانەكە لايەنى
 سەرەكى بوو.. باسى رۇژى ھەشرو پردى سىرات
 دەكەن لەو چەشنە بوو، خەلكى برسى، تىنو،
 بى سەر، بى رىنىشانەر، بى فەرمانەر،
 بى سەرگەر، بە بى ھىوا، بە گريان، بە رۇ رۇ،
 بە لاکە لاك دەرۇيشتن. پىيەك لە پىش دۇو لە
 پاش نەيان دەرانى بۇ كوۋى برۇن. راستيان دەبيست،
 درۇيان دەبيست، باۋەرو متمانە لەو دەرە ھەر بارى
 كىرەبوو... چەك فرىدەدرا، چەك دەرەكىندرا، چەك
 لە يەكدى رادەكىشرا، چەك لوولەى لە خۇ دەرە،
 چەك باۋى نەدەما، برنۇيەك بە يەك جفارە دەرەشرا،
 كلاشىنكوۋ و سەمىنوف ببوونە پەرۇ بەگوو .....

۴۰۰۰ دىنار

رۇمان

زاسكان دەرەكىشەرە

بەھرام مەھمەد

ھەولير ۲۰۱۸

چاپخانەى رۇشنىيرى